

Załącznik do chwały Zarządu Województwa Śląskiego Nr 1077/82/VII/2025 z dnia 21.05.2025 r.

RAPORT O STANIE WOJEWÓDZTWA ZA 2024 ROK

Katowice, 2025

Województwo
Śląskie

OPRACOWANO

Departament Rozwoju i Transformacji Regionu (RT)

Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego (RCAS)

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (UMWSL)

Raport został opracowany z wykorzystaniem m.in. materiałów przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowego Województwa Śląskiego i jednostki podległe oraz opracowań i analiz referatu Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego.

SPIS TREŚCI

NAJWAŻNIEJSZE SKRÓTY UŻYWANE W DOKUMENCIE	5
WSTĘP	7
1 CZĘŚĆ PIERWSZA – Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa	10
1.1 DEMOGRAFIA	10
1.1.1 Sytuacja ludnościowa regionu	10
1.1.2 Ruch naturalny	20
1.1.3 Migracje	22
1.1.4 Typologia demograficzna regionu według metody Webba	27
1.1.5 Prognozy demograficzne	31
1.2 ROZWÓJ GOSPODARCZY REGIONU	33
1.2.1 Produkt Krajowy Brutto	33
1.2.2 PKB w podregionach	34
1.2.3 Wartość Dodana Brutto	36
1.2.4 WDB w podregionach	37
1.2.5 Handel zagraniczny	39
1.3 FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	52
1.4 OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: GOSPODARKA	57
1.4.1 Podmioty gospodarcze	57
1.4.2 Przemysł	59
1.4.3 Usługi	61
1.4.4 Rolnictwo	62
1.4.5 Usługi turystyczne	63
1.4.6 Badania i rozwój, innowacje	66
1.4.7 Instytucje Otoczenia Biznesu	69

1.5	OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: MIESZKANIEC	71
1.5.1	Rynek pracy	71
1.5.2	Oświata i wychowanie.....	74
1.5.3	Szkolnictwo wyższe	81
1.5.4	Kultura i sport.....	82
1.5.5	Ochrona zdrowia.....	88
1.5.6	Polityka społeczna	95
1.5.7	Spółczeństwo obywatelskie	99
1.6	OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	109
1.6.1	Zasoby i ochrona środowiska.....	109
1.6.2	Spójność transportowa regionu.....	120
1.6.3	Infrastruktura komunalna	126
1.6.4	Energetyka.....	130
1.6.5	Rewitalizacja i tereny przemysłowe	131
1.7	OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: ZARZĄDZANIE I WSPÓŁPRACA	134
1.7.1	Współpraca ponadregionalna	134
1.7.2	Współpraca regionalna	151
1.7.3	Promocja regionu, w tym markowe produkty i wydarzenia	153
1.7.4	Bezpieczeństwo publiczne	166
1.7.5	E-usługi.....	168
1.8	ANALIZA PROCESÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH W UKŁADZIE TERYTORIALNYM	170
1.8.1	Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego	170
1.8.2	Indeks niedostosowania społecznego.....	173
1.8.3	Indeks aktywności społecznej	176
2	PODSUMOWANIE CZĘŚCI PIERWSZEJ	179

3	CZĘŚĆ DRUGA – Syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii	
		181
3.1	REALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA – ANALIZA WSKAŹNIKOWA	181
3.2	ZADANIA I WYDATKI BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WRAZ Z JEDNOSTKAMI PODLEGŁYMI W UJĘCIU CELÓW STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA	193
3.3	WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z FE SL 2021-2027	202
3.4	INNE PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH...	214
3.5	OBSZAR: GOSPODARKA	219
3.5.1	Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Gospodarka	219
3.5.2	Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych	225
3.5.3	Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych	240
3.6	OBSZAR: MIESZKANIEC	244
3.6.1	Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Mieszkaniec	244
3.6.2	Projekty realizowane i zakończone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych	271
3.6.3	Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych	345
3.7	OBSZAR: PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	421
3.7.1	Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Przestrzeń i Środowisko	421

3.7.2 Projekty realizowane i zakończone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych	434
3.7.3 Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych	464
3.8 OBSZAR: ZARZĄDZANIE I WSPÓŁPRACA	483
3.8.1 Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Zarządzanie i Współpraca.....	483
3.8.2 Projekty realizowane i zakończone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych	486
3.8.3 Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych	498
4 PODSUMOWANIE CZĘŚCI DRUGIEJ	527
5 ZAŁĄCZNIKI.....	529
5.1 Informacja o przyjętych uchwałach Sejmiku Województwa Śląskiego	529
5.2 Sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2024 roku (6 edycja).....	551
5.2.1 Dane podsumowujące edycję 1-5	553
5.2.2 Informacja o przeprowadzonej 6 edycji MBO.....	558
5.3 Wybrane dane statystyczne dotyczące województwa śląskiego na tle innych regionów	569

NAJWAŻNIEJSZE SKRÓTY UŻYWANE W DOKUMENCIE

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

B plus R – badania i rozwój (działalność badawczo-rozwojowa)

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

FE SL 2021-2027 / FE SL – Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

FST – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji

GUS – Główny Urząd Statystyczny

Lp. – liczba porządkowa

LSI – Lokalny System Informatyczny

MBO – Marszałkowski Budżet Obywatelski

MPL Katowice – Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach

MŚP – sektor małych i średnich przedsiębiorstw

NGO – organizacje pozarządowe

PKB – Produkt Krajowy Brutto

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

pp – punkt procentowy

PM_{2,5} – pyły zawieszone, których średnica nie przekracza 2,5 mikrometra

PM₁₀ – pyły zawieszone o średnicy nie większej niż 10 mikrometrów

REGON – Rejestr Gospodarki Narodowej

RPO WSL 2014-2020 / RPO WSL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

spzoz – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

UE – Unia Europejska

UMWSL – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

WDB – Wartość Dodana Brutto

WNT – wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów

WRT – Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

WSTĘP

Obecny Raport o stanie województwa jest siódmą edycją dokumentu o charakterze sprawozdawczo-monitorującym, który prezentowany jest Sejmikowi Województwa Śląskiego. Podstawą prawną opracowania Raportu jest art. 34a ustawy o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dziennik Ustaw z 2022 r. pozycja 2094 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z zapisami ustawy Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego.

W myśl tej ustawy Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą Nr V/55/6/2018 z dnia 25 czerwca 2018 r. określił szczegółowe wymagania dotyczące opracowania Raportu o stanie województwa. Natomiast 24 stycznia 2022 roku Uchwałą Nr VI/40/2/2022 Sejmiku Województwa Śląskiego dokonano zmiany szczegółowych wymogów dotyczących opracowania Raportu uwzględniając przyjęcie w październiku 2020 roku Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

W Raporcie o stanie województwa wskazano na 4 obszary analizy związane z celami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, tj.:

1. **Gospodarkę,**
2. **Mieszkańca,**
3. **Przestrzeń i środowisko,**
4. **Zarządzanie i współpracę.**

Dokument Raportu składa się z dwóch zasadniczych części oraz załączników:

- 1) **Część I:** informacja ogólna związana z sytuacją społeczno-gospodarczą województwa wraz z opisem statystycznym obszarów wskazanych w strategii rozwoju województwa;
- 2) **Część II:** syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii;
- 3) **Załączniki:** informacja o stanie realizacji uchwał Sejmiku Województwa oraz sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie województwa w warstwie statystycznej odnosi się do najważniejszych obszarów społeczno-gospodarczych istotnych dla rozwoju i

funkcjonowania regionu. Podstawowym źródłem informacji w zakresie opisów sytuacji społeczno-gospodarczej są oficjalne publikacje Głównego Urzędu Statystycznego. Dane statystyczne prezentowane w dokumencie odnoszą się do 2023 roku, zgodnie ze stanem dostępności na czwarty kwartał 2024 roku. Zgodnie z Uchwałą Sejmiku, roczne opóźnienie (a w niektórych wypadkach jak np. Produkt Krajowy Brutto – jeszcze większe, najczęściej dwuletnie) wynika ze sposobu gromadzenia i udostępniania danych przez Główny Urząd Statystyczny. Prezentowane informacje statystyczne stanowią zarys problematyki społeczno-gospodarczej.

Informacje dotyczące realizacji zadań Zarządu Województwa Śląskiego przygotowane zostały w oparciu o dane gromadzone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego i jednostki podległe, zgodnie ze stanem na koniec 2024 roku. Ujęte zestawienia tabelaryczne obejmują syntetyczne podsumowanie działalności Zarządu Województwa Śląskiego w roku 2024, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego. Ponadto przedstawiono kolejne (szóste) sprawozdanie z realizacji budżetu obywatelskiego za rok 2024.

Wśród najważniejszych dokumentów strategicznych i wdrożeniowych o charakterze horyzontalnym wskazać należy przede wszystkim:

1. Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”,
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020 Plus,
3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, w tym Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030.

Podstawowym dokumentem, w oparciu o który realizowana jest polityka rozwoju województwa jest Strategia Rozwoju Województwa, z tego też względu Raport przygotowany jest w układzie obszarów korelujących z celami strategicznymi dokumentu.

W sierpniu 2024 roku przystąpiono do aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” (uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/4/9/2024 z dnia 27 sierpnia 2024 roku w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”). Zgodnie

z przyjętym harmonogramem prac dokument będzie ukończony do końca 2026 roku. Przyjęcie zaktualizowanej strategii będzie warunkowało kształt przyszłego Raportu o stanie województwa.

1 CZĘŚĆ PIERWSZA – Sytuacja społeczno-gospodarcza województwa

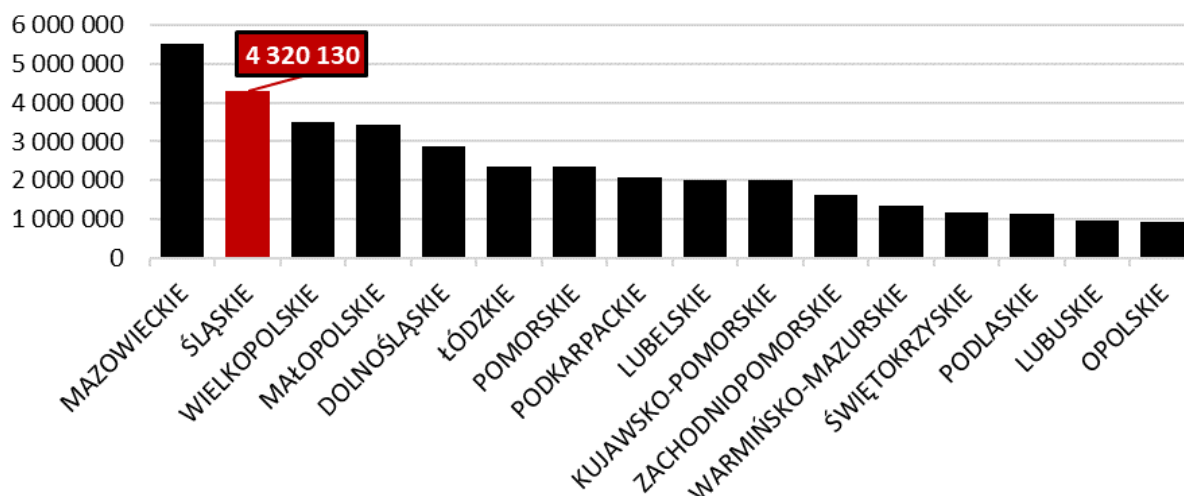
Pierwsza część Raportu zawiera opis statystyczny sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie śląskim. Analizy obejmują zagadnienia horyzontalne związane z demografią, rozwojem gospodarczym, finansami jednostek terytorialnych oraz syntetyczne opisy przygotowane w ramach obszarów zgodnych z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. Prezentowane dane odnoszą się do 2023 roku. Jeżeli dane odnoszą się innego okresu zostało to wskazane w tekście.

1.1 DEMOGRAFIA

1.1.1 Sytuacja ludnościowa regionu

Region zajmuje obszar 12 334 km², tj. 3,9% powierzchni kraju, co daje 14. miejsce wśród wszystkich regionów Polski, przed województwami świętokrzyskim i opolskim. Pod względem zagospodarowania terenu – 49,9% powierzchni województwa stanowiły użytki rolne, następnie 32,8% lasy. Tereny mieszkaniowe stanowiły 4,8%, a przemysłowe 1,9%. W porównaniu z ubiegłym rokiem zaobserwowano wzrost udziału terenów mieszkaniowych. Województwo śląskie w 2023 r. posiadało największy udział w kraju terenów mieszkaniowych, a także terenów rekreacji i wypoczynku.

Wykres 1. Liczba ludności według województw w 2023 r.

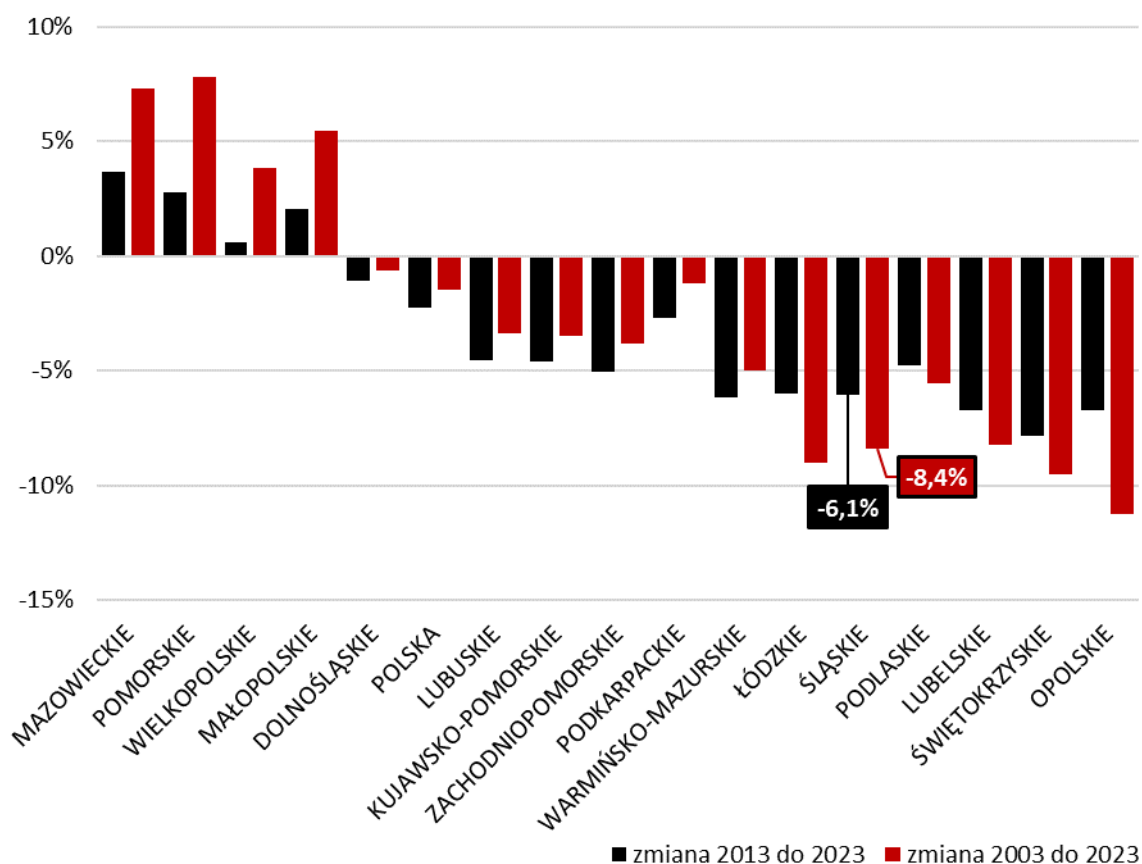

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według danych GUS województwo śląskie zamieszkuje ponad 4,30 mln osób, co stanowi 11,5% ludności Polski. Pod względem liczby ludności województwo znajduje się na drugim miejscu w kraju po województwie mazowieckim (5,5 mln osób).

Zauważalny jest spadek ludności w województwie śląskim, natomiast jest to zjawisko o charakterze ogólnokrajowym. Województwo śląskie po województwie świętokrzyskim, łódzkim oraz lubelskim odnotowało najwyższą dynamikę spadku ludności. Dynamika ta w porównaniu do poprzedniego roku jest jednak mniejsza i wynosi minus 0,61% (w 2022 roku: minus 0,67%).

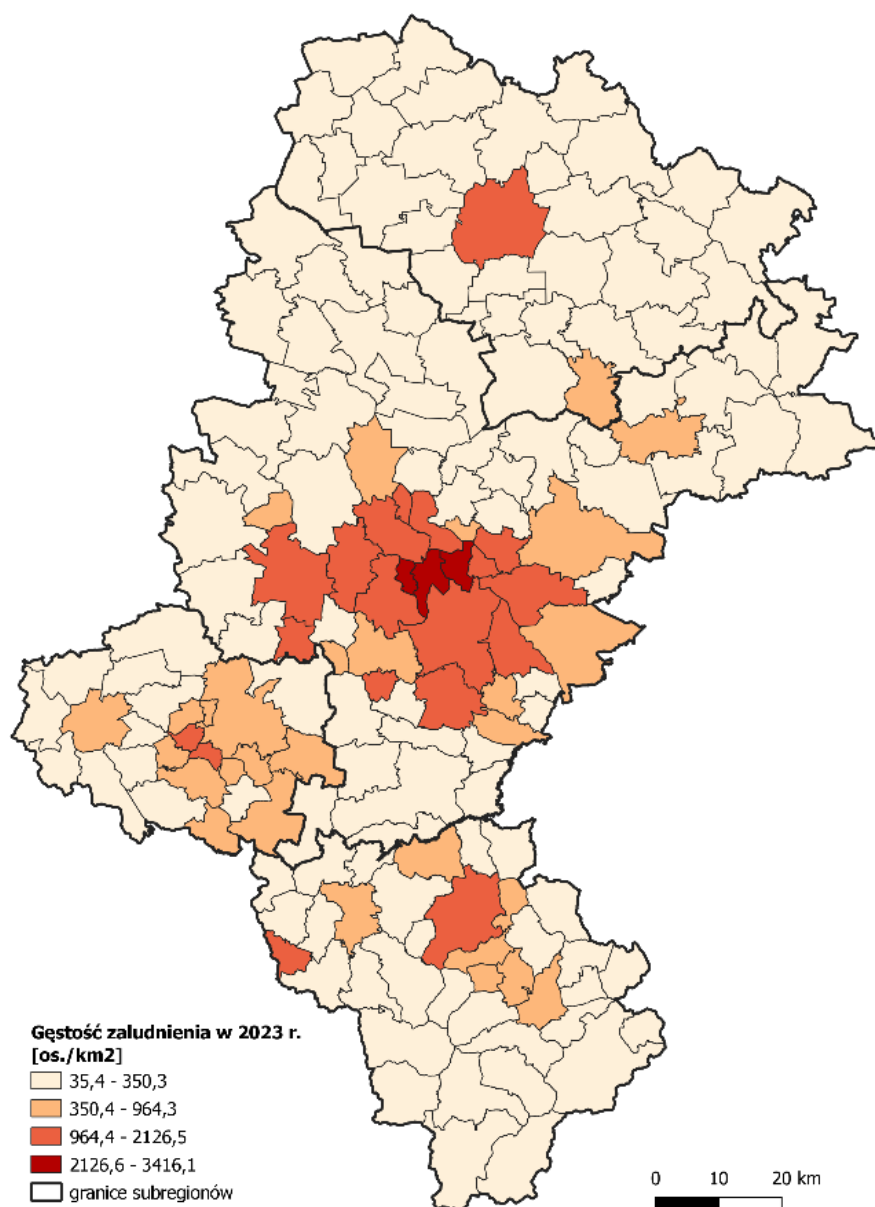
Wykres 2. Procentowe zmiany liczby ludności według województw w poszczególnych okresach czasu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego, Banku Danych Lokalnych GUS.

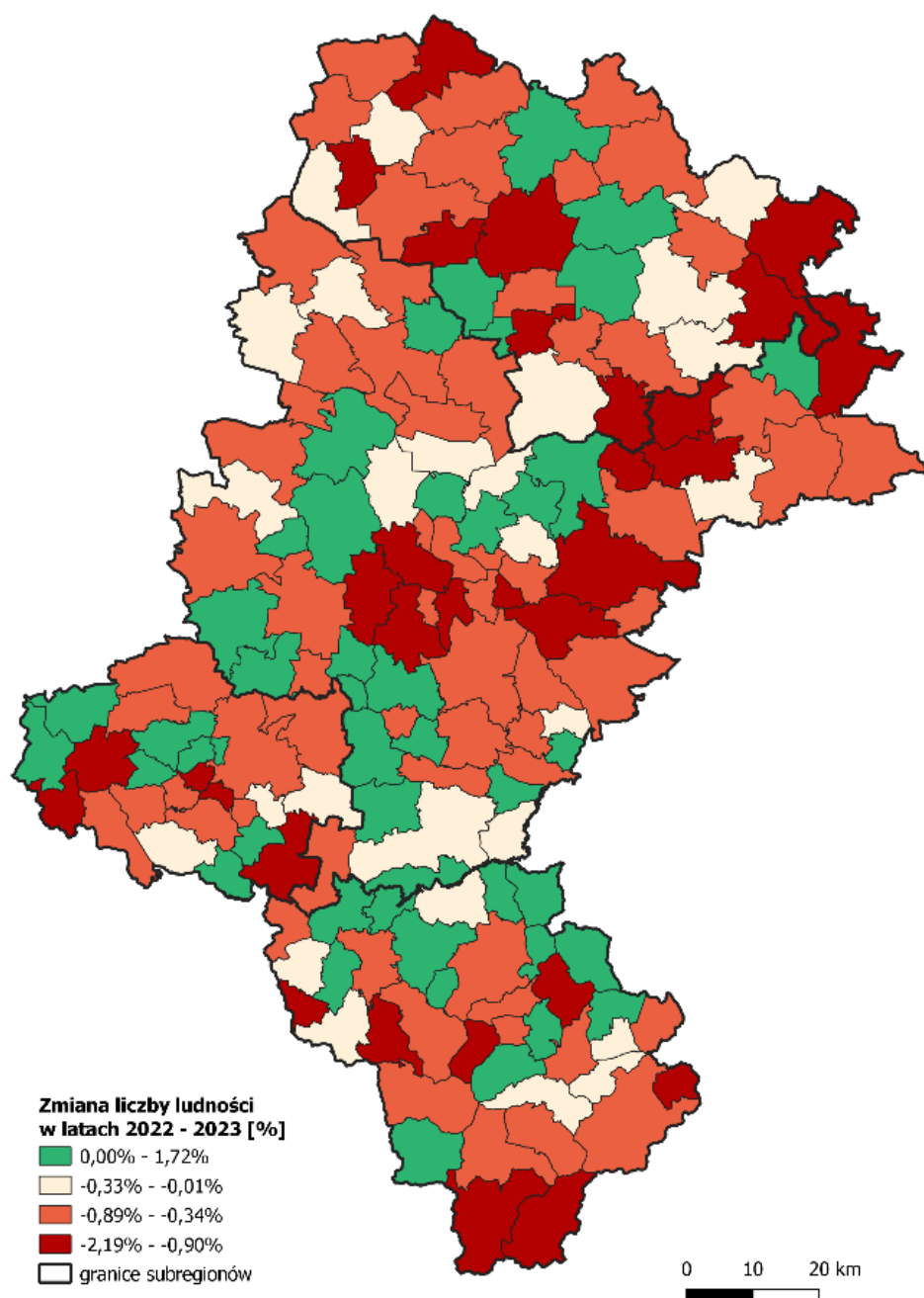
Województwo śląskie jest najbardziej zurbanizowanym regionem Polski (75,79% ludności miejskiej – spadek o 0,10 pp. w porównaniu do roku 2022) oraz o najwyższej w kraju gęstości zaludnienia (350 osób/km², przy średniej krajowej 120 osoby/km²). W 2022 roku w 12 miastach powyżej 100 tys. osób mieszkało 44,1% populacji województwa śląskiego (spadek o 0,2 pp. w porównaniu do roku 2022). Natomiast tereny wiejskie województwa, stanowiące 68,4% powierzchni regionu, były zamieszkiwane przez niecałe 1,05 mln osób (wzrost w porównaniu do roku 2022). Zdecydowanie największa powierzchnia obszarów wiejskich zlokalizowana jest w subregionie północnym i południowym.

Mapa 1. Gęstość zaludnienia w gminach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 2. Zmiana liczby ludności w latach 2022-2023 w gminach województwa śląskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W województwie śląskim, tak jak i w całym kraju, udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców był większy aniżeli mężczyzn i wyniósł w 2023 r. 51,9%. Współczynnik feminizacji informuje, iż w województwie śląskim na 100 mężczyzn przypadało 108 kobiet, a wielkość ta kształtowała się podobnie jak w kraju (107).

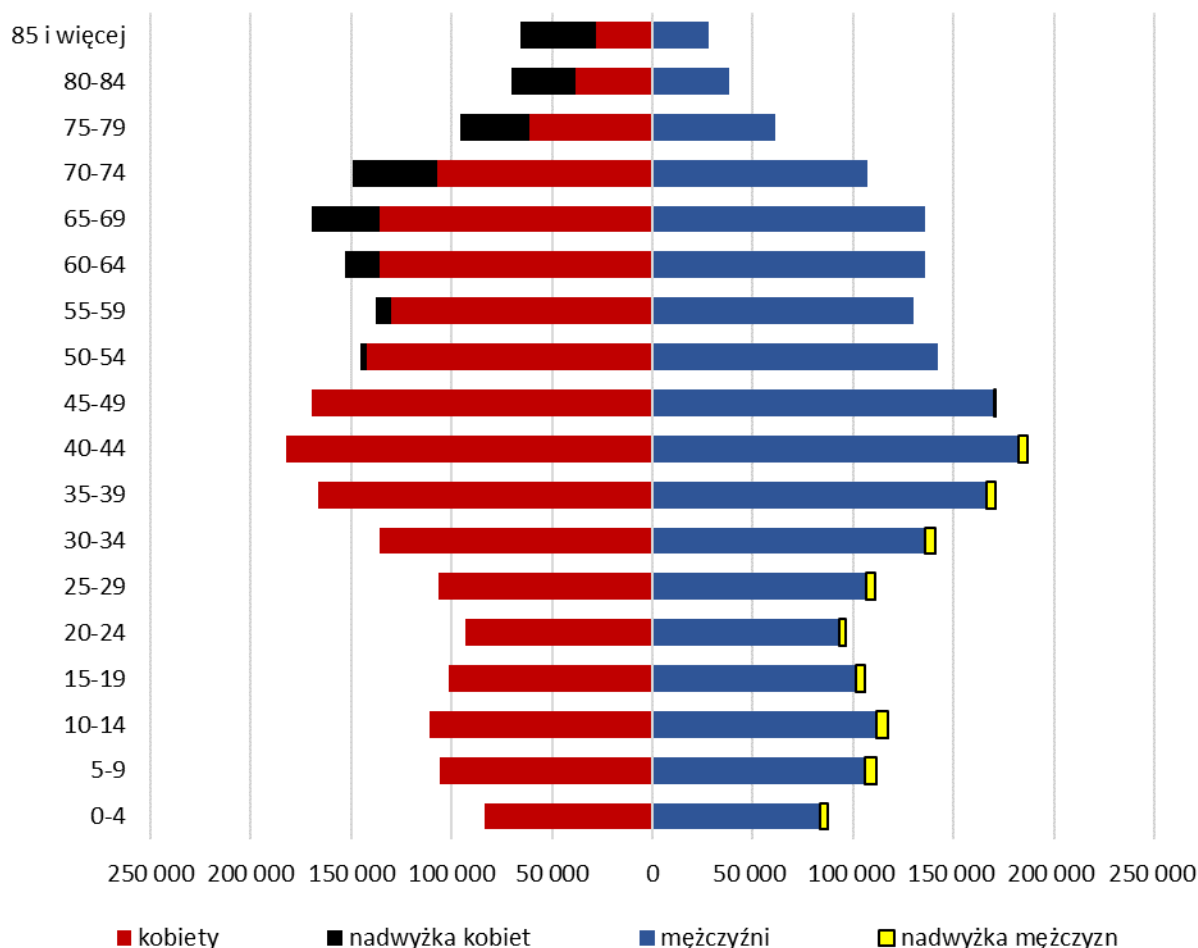
W województwie śląskim zjawisko depopulacji, czyli spadku liczby ludności, widoczne jest od dłuższego czasu. Z roku na rok liczba mieszkańców województwa maleje, w okresie od 2013 do 2023 roku spadek wyniósł 6,1%. Region jest na piątej pozycji pod względem ujemnej procentowej zmiany liczby ludności wśród województw w tym okresie. Wyższy spadek zanotowały tylko województwa: warmińsko-mazurskie (minus 6,2%), lubelskie (minus 6,7%), opolskie (minus 6,7%) oraz świętokrzyskie (minus 7,9%). W tym okresie tylko cztery województwa odnotowały przyrost ludności: mazowieckie (3,6%), pomorskie (2,8%), małopolskie (2,1%) i wielkopolskie (0,6%).

Niepokojące tendencje depopulacyjne dotyczą w głównej mierze obszarów miejskich. Dzieje się tak za sprawą ujemnego przyrostu naturalnego (minus 6,14 na 1 000 ludności), który jest prawie dwa razy niższy niż na obszarach wiejskich (-3,73 na 1 000 ludności) oraz ujemnego salda migracji dla miast (minus 3 672 osób), co w zderzeniu z faktem, że województwo śląskie jest najsilniej zurbanizowanym obszarem powoduje, że problem ten będzie miał coraz większe znaczenie i konsekwencje. Liczba osób zamieszkujących obszary wiejskie utrzymuje tendencję wzrostową. Zjawisko to możemy łączyć z innym procesem – suburbanizacją, charakteryzującą się przenoszeniem się mieszkańców miast do strefy podmiejskiej.

Najliczniejszą grupę wiekową stanowiła ludność w wieku produkcyjnym, tj. wieku zdolności do pracy (dane według podziału administracyjnego na dzień 31 XII. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Wiek mobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku 18-44 lata, wiek niemobilny – grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku: mężczyźni 45-64 lata, kobiety 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.). Analizując układ piramidy ludności wskazać można grupę wiekową, która dominuje pod względem udziału liczby osób: jest to grupa kobiet i mężczyzn w wieku 40-44 (w roku 2021 był to przedział 35-39 lata), urodzonych w czasie tzw. wyżu demograficznego. Analizując kształt piramidy wieku zauważyć można brak wyraźnie zarysowanego kolejnego wyżu demograficznego. Wyraźnie widać natomiast największy udział osób w wieku produkcyjnym i

zarysowującą się w przyszłości tendencję zwiększania się liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 3. Piramida wieku ludności województwa śląskiego według stanu na 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

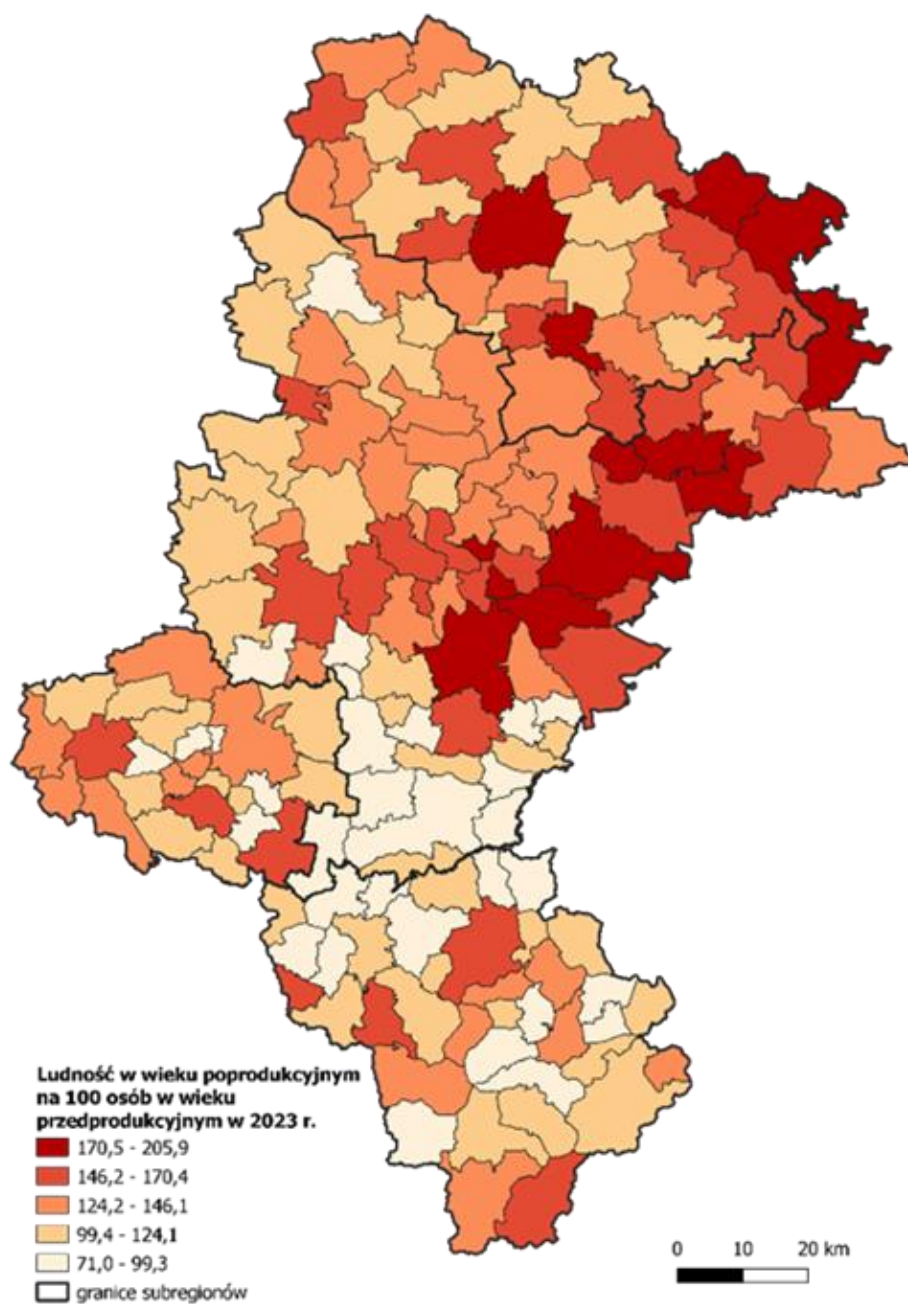
Na przestrzeni ostatnich lat w sposób zdecydowany rośnie udział ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. W województwie śląskim liczba osób w wieku przedprodukcyjnym maleje szybciej niż średnio w kraju (województwo śląskie minus 1,49% w porównaniu do 2022 r., średnia krajowa minus 1,24%).

Niekorzystnym odzwierciedleniem powyższych tendencji są wskaźniki obciążenia demograficznego. Wartość wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 r. wyniosła 43,0 (3. najwyższy wynik w kraju przy średniej krajowej 40,0) i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 1,1 pp. Zjawisko to w układzie przestrzennym rozkłada się stosunkowo równomiernie, przy czym można wskazać obszary o większym natężeniu, tj. północno-wschodnia część

województwa śląskiego oraz wschodnia część Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Wyższy wskaźniki obciążenia demograficznego w 2023 r. w każdym z subregionów osiągają gminy miejskie, w szczególności gminy Sosnowiec (53,1) i Czeladź (52,3) w subregionie centralnym, Ustroń (52,6) w subregionie południowym, a także Częstochowa (52,9) w subregionie północnym. Wartości te są wyższe w porównaniu do roku poprzedniego.

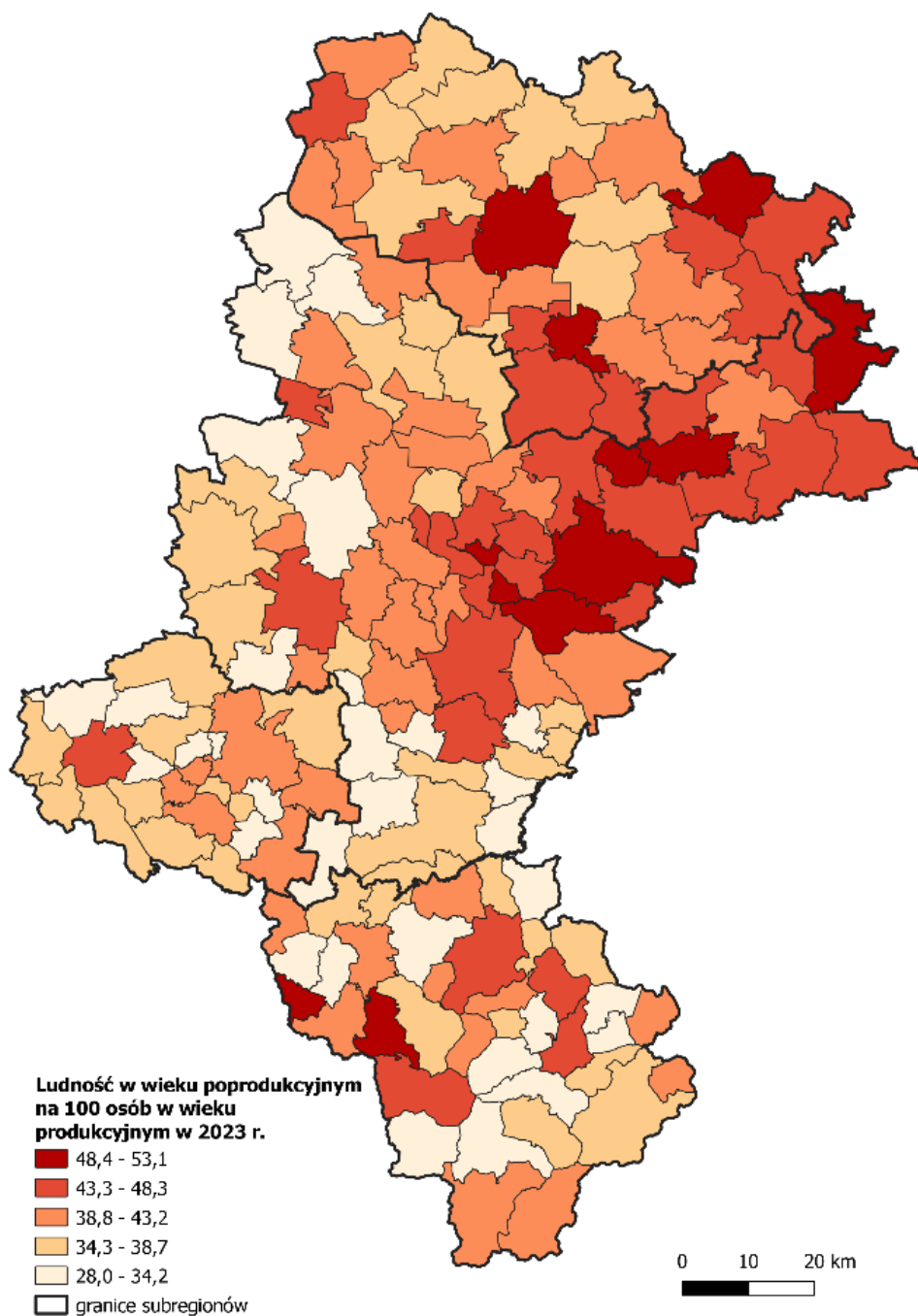
Niekorzystną sytuację demograficzną jeszcze bardziej podkreśla wskaźnik obciążenia demograficznego określający liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. Wskaźnik ten dla województwa śląskiego w 2023 r. osiągnął wartość 143,8 (tendencja wzrostowa z latami poprzednimi), co oznacza większy przyrost osób w wieku poprodukcyjnym niż osób w wieku do 18 lat. Wyższy wskaźnik ukazują zarówno gminy miejskie, w szczególności: Sosnowiec (205,9), Częstochowa (195,8) oraz Czeladź (191,9) oraz wiejskie: Dąbrowa Zielona (193,4) i Poraj (197,0). W przypadku tych miast odnotowano wzrost wskaźnika na poziomie 3-5% w porównaniu do roku poprzedniego (2022).

Mapa 3. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w województwie śląskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

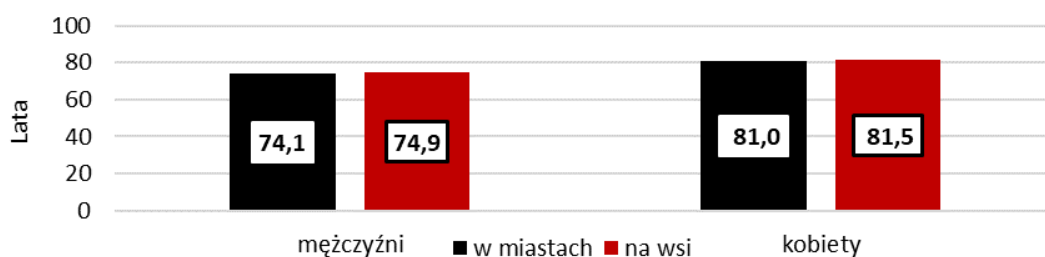
Mapa 4. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w województwie śląskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Utrzymująca się tendencja wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy równoczesnym spadku liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, będzie miała poważne implikacje gospodarcze i społeczne. Na ten stan rzeczy nakłada się równocześnie stały wzrost przeciętnej długości trwania życia.

Wykres 4. Przeciętna długość życia w województwie śląskim w 2023 r.

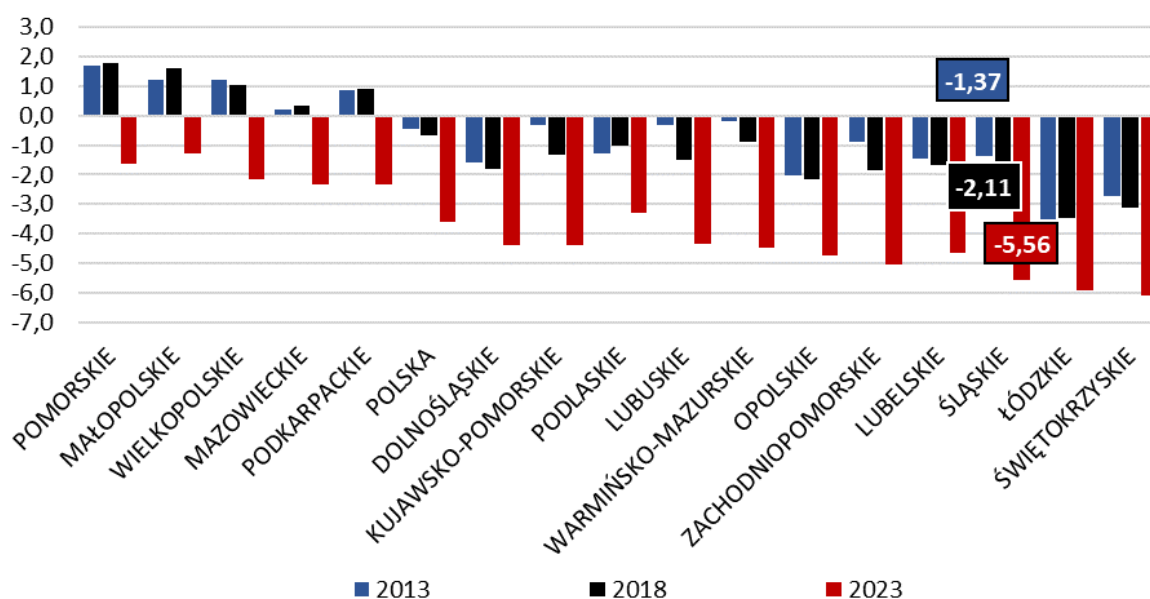
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W regionie przeciętna długość trwania życia zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn, jest niższa aniżeli liczona dla całego kraju. Przeciętna długość życia w województwie śląskim w roku 2023 dla kobiet wynosiła 81,1 lat (Polska 82,0 lat) a dla mężczyzn 74,3 lat (Polska 74,7 lat). W porównaniu z rokiem 2022 został odnotowany wzrost przeciętnej długości życia zarówno wśród mężczyzn, jak i wśród kobiet. Tendencję tą odnotowano w całym kraju.

1.1.2 Ruch naturalny

W regionie od ponad 20 lat utrzymywała się tendencja wyższej liczby zgonów od liczby urodzeń żywych dla całego województwa.

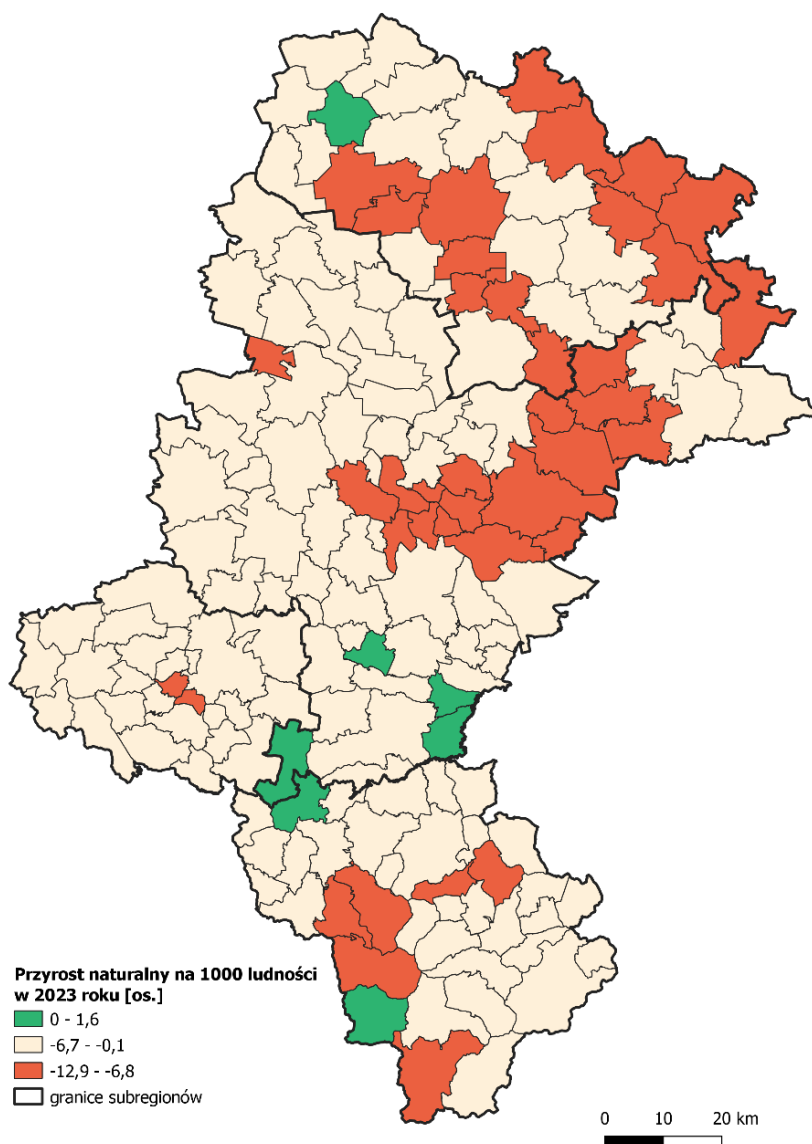
Wykres 5. Przyrost naturalny na 1 000 ludności według województw w latach 2013, 2018 i 2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W województwie śląskim w 2023 r. wartość przyrostu naturalnego na 1 000 osób wyniosła minus 5,56. Region w tym wymiarze osiągnął poprawę w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2022 r.: minus 5,76) w związku z mniejszą śmiertelnością mieszkańców. Region w 2023 r. zajął 3. pozycję w kraju o najniższej wartości wskaźnika. W wymiarze tym znalazł się za województwami: świętokrzyskim (minus 6,09) i łódzkim (minus 5,90).

Mapa 5. Przyrost naturalny w gminach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Analizując zjawisko w układzie przestrzennym wskazać należy, iż północno-wschodnia część województwa (subregion północny, oraz wschodnia część subregionu centralnego) wykazują niekorzystne wartości wskaźnika przyrostu

naturalnego w odniesieniu do liczby mieszkańców. Są to w szczególności gminy wiejskie: Czernichów, Kamienica Polska, Wilkowice oraz miejsko-wiejskie: Szczekociny, Blachownia, Ogrodzieniec, a także miejskie: Czeladź, Poręba. Dodatni przyrost naturalny w województwie wykazuje tylko 6 gmin wiejskich (najwyższy gmina Istebna).

Omawiając zjawiska demograficzne istotnym zagadnieniem jest wiek kobiet rodzących dzieci. Szczyt urodzeń w 2023 r. w województwie śląskim przypadł na wiek 30 lat, podobnie jak dla całego kraju. Odsetek dzieci rodzonych przez kobiety młodsze (tj. do 29 r.ż.) jest na tym samym poziomie w województwie śląskim, jak i w kraju ogółem i wynosi 43,2% wszystkich kobiet rodzących dzieci. Jest jednak niższy w porównaniu do roku poprzedniego (w 2022 r.: 44,8%). Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt przesunięcia wieku, w którym kobiety rodzą dzieci – w 2006 r. najwięcej dzieci w województwie śląskim rodziły kobiety w wieku 27 lat, w 2011 r. natomiast w wieku 28 lat. Decyzja o posiadaniu dzieci często odkładana jest na później. Wpływ na to mogą mieć różne czynniki, zarówno ekonomiczne, jak i zmiana uwarunkowań społecznych (świadomość macierzyństwa, budowanie pozycji zawodowej itp.).

Wyniki analizy współczynnika dzietności wskazują na postępujący ubytek ludności w Polsce. Wartość wskaźnika w 2023 r. dla Polski wynosiła 1,158 i odbiegała od wartości 2,10, która to zapewnia prostą zastępowalność pokoleń (co nie oznacza demograficznego rozwoju, jedynie stagnację). Dla województwa śląskiego wartość ta jest niższa niż średnia dla kraju i wynosi 1,097 (spadek o 9,6% w porównaniu do 2022 r.).

W województwie śląskim w 2023 r. nastąpił spadek współczynnika urodzeń żywych na 1 000 ludności o 12,0%, osiągając wartość 6,38 (poniżej średniej dla całego kraju wynoszącej 7,23). W 2023 r. wskaźnik zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych wyniósł 4,34 (4,84 w 2022 r.), podczas gdy średnia krajowa wynosiła 3,86.

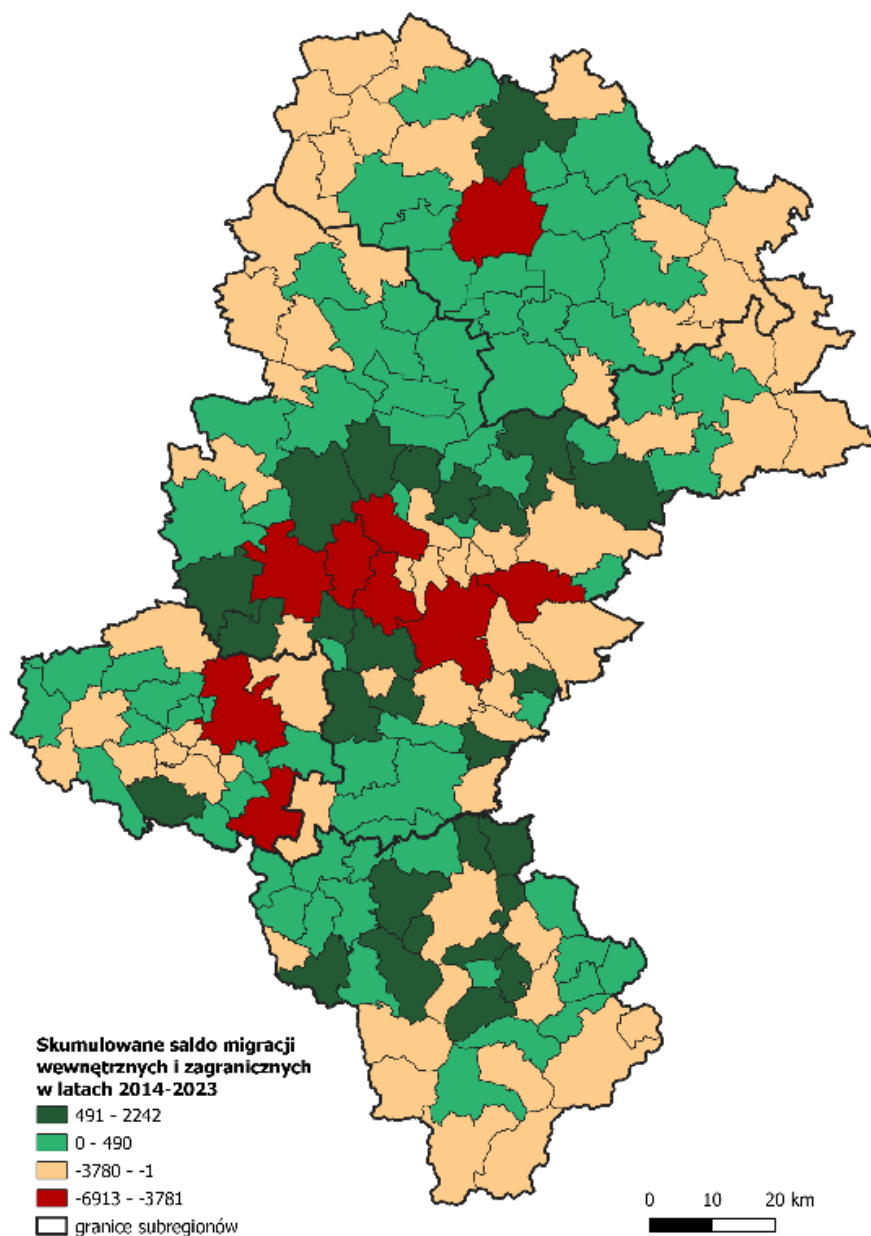
Województwo śląskie znalazło się wśród 7 regionów, w których wartość tego wskaźnika spadła w porównaniu do roku poprzedniego (2022).

1.1.3 Migracje

Problem ujemnego salda migracji jest powszechną tendencją w kraju, gdyż w 2023 roku tylko pięć województw charakteryzowało się dodatnim wskaźnikiem migracji.

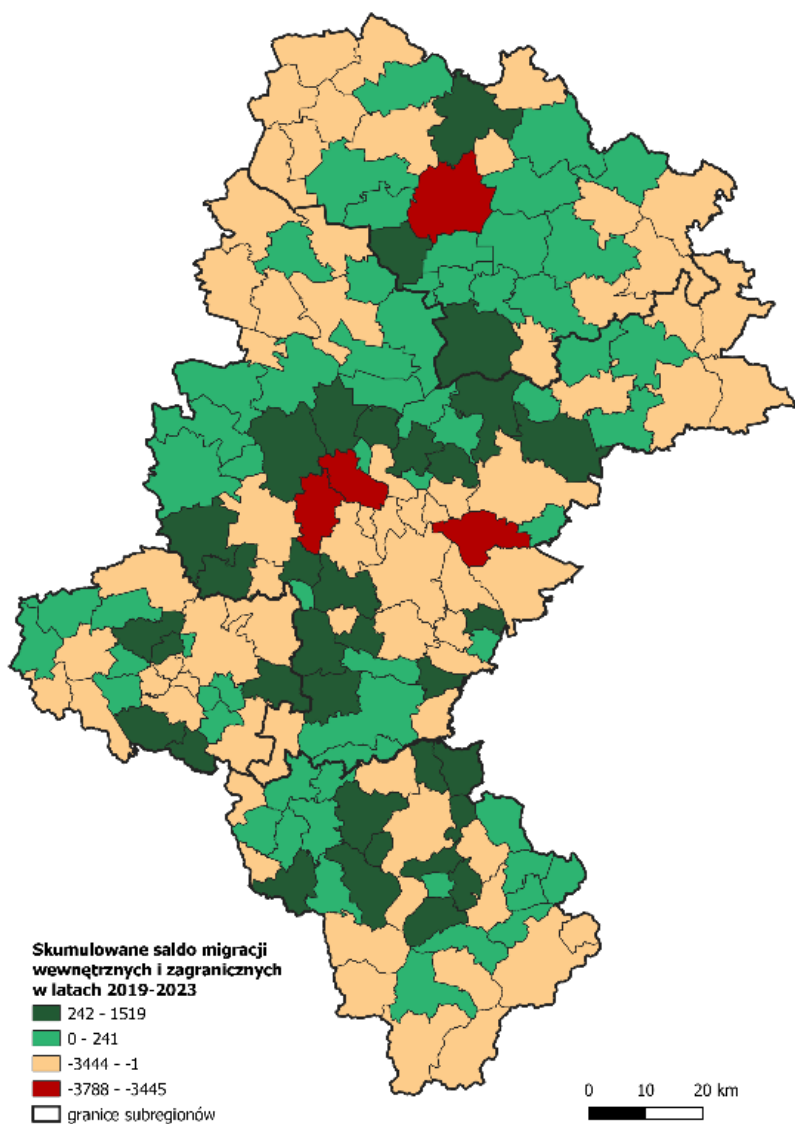
Skumulowane saldo migracji województwa śląskiego w ostatnich dziesięciu latach (2014-2023) wyniosło niecałe minus 40,7 tys. mieszkańców i jest to drugi najniższy wynik w kraju, po województwie lubelskim (minus 44,0 tys. osób).

Mapa 6. Skumulowane saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w gminach województwa śląskiego w latach 2014-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

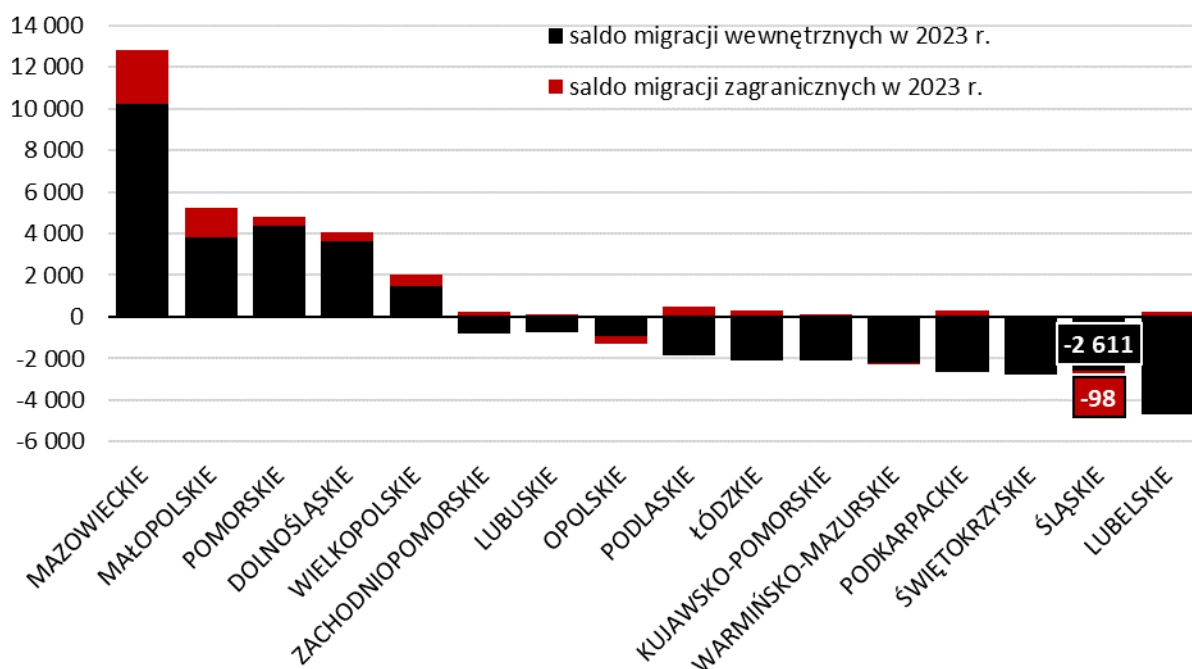
Mapa 7. Skumulowane saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych w gminach województwa śląskiego w latach 2019-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W ostatnim dziesięcioleciu największy dodatni wskaźnik skumulowanego salda migracji w województwie śląskim odnotowano w Tarnowskich Górach (2,2 tys. osób) oraz w Mikołowie (1,8 tys. osób), z kolei największy odpływ ludności przypadł na miasta Sosnowiec (minus 6,9 tys. osób) oraz Częstochowa (minus 6,6 tys. osób).

Wykres 6. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych według województw w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Saldo migracji ogółem w przeliczeniu na 1 000 osób w 2023 r. osiągnęło w województwie śląskim wartość minus 0,63, tymczasem dla Polski wartość ta wyniosła 0,18.

Pod względem migracji międzywojewódzkich w 2023 roku, województwo śląskie najwięcej powiązań posiadało z województwem małopolskim (28,3% wszystkich odpływów oraz 29,0% napływów) i pod względem napływów jest to większy udział w porównaniu do roku poprzedniego (2022). Najmniej powiązań migracyjnych z kolei notuje z województwami: lubuskim i podlaskim. Saldo migracji międzywojewódzkich w 2023 r. wynosiło dla województwa śląskiego minus 2,6 tys. osób i był to wynik lepszy w porównaniu do roku poprzedniego (minus 3,6 tys. osób).

Mapa 8. Napływ migrantów do województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim w 2023 r. Urząd Statystyczny w Katowicach, 2023.

Mapa 9. Odpływ migrantów z województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim w 2023 r. Urząd Statystyczny w Katowicach, 2023.

Największy odpływ migracyjny z województwa śląskiego następuje w kierunku województw małopolskiego, mazowieckiego i dolnośląskiego. Większy odpływ ludności w porównaniu do roku 2022 był do województw: lubelskiego, mazowieckiego, pomorskiego, lubuskiego, wielkopolskiego, kujawsko-pomorskiego, dolnośląskiego. W większości przypadków nie były to jednak duże różnice (największy wzrost odpływu w porównaniu do roku poprzedniego – województwo dolnośląskie 64 osoby). Największy napływ migracyjny następuje z województw: małopolskiego, opolskiego i mazowieckiego. Wzrost napływu osób w porównaniu do roku 2022 odnotowano z większości województw w kraju, za wyjątkiem województwa pomorskiego, wielkopolskiego i lubuskiego. Największy przyrost napływu ludności w porównaniu do 2022 r. był z województwa małopolskiego (wzrost o 238 osób), mazowieckiego (wzrost o 176 osób), dolnośląskiego (wzrost o 152 osoby).

Województwo śląskie jest jednym z trzech regionów, które odnotowało ujemne saldo migracji zagranicznych, obok województwa opolskiego i warmińsko-mazurskiego. W 2023 r. saldo migracji zagranicznych wyniosło minus 98 i był to drugi najniższy współczynnik w kraju. Województwo śląskie opuściło 1 547 mieszkańców, którzy obrali kierunek zagraniczny i był to wynik niższy w porównaniu do poprzedniego roku (w 2022 r.: 2 133).

Wśród migrantów opuszczających województwo dominują osoby w wieku produkcyjnym (odpowiednio dla osób w wieku produkcyjnym: saldo migracji międzywojewódzkich: minus 1 865; saldo migracji zagranicznych: minus 446). Dodatkowo zauważa się pogłębiające zjawisko suburbanizacji wynikające z przenoszenia się osób zamieszkałych w miastach na wieś (saldo migracji dla wsi: 3 672 osób).

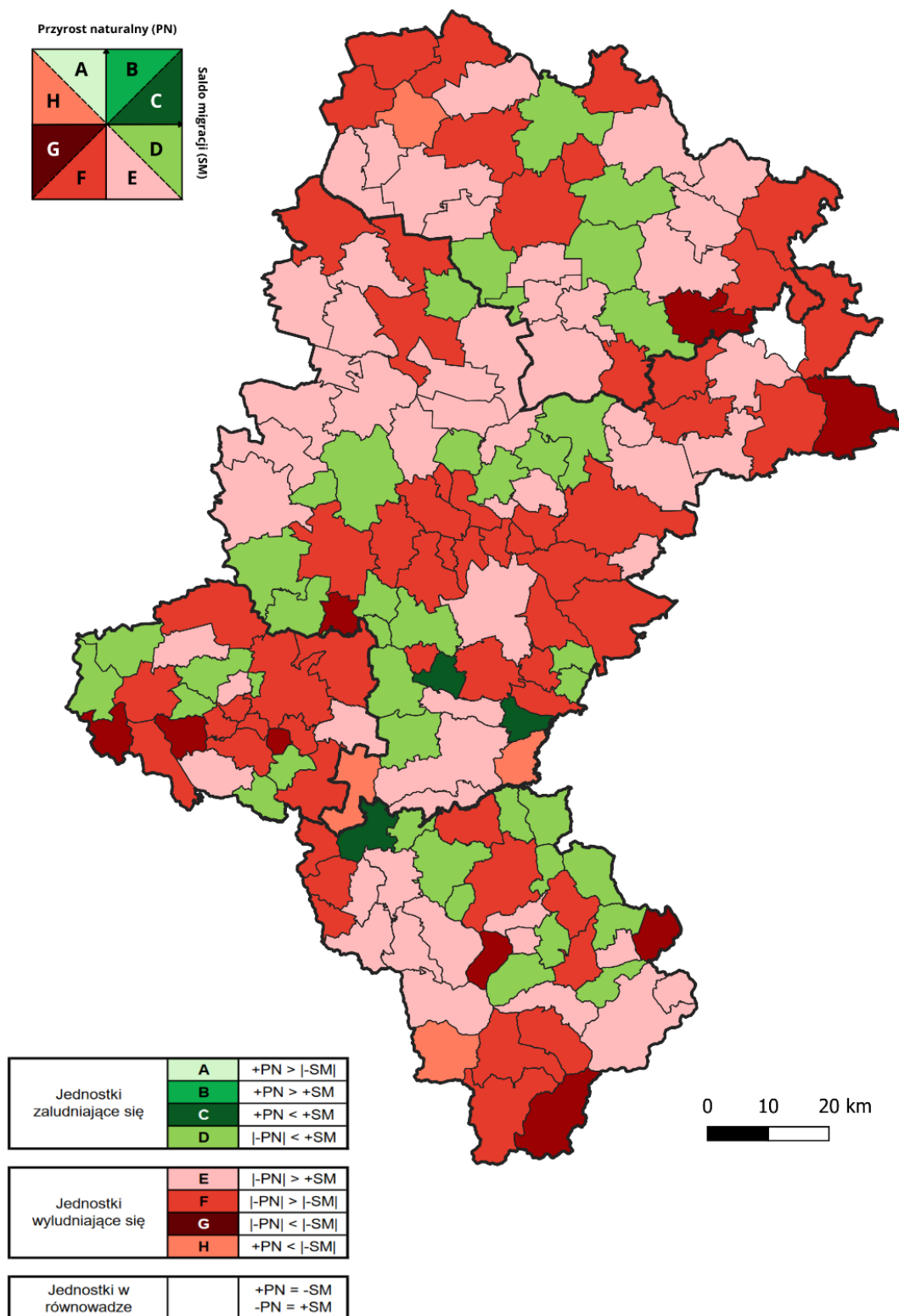
1.1.4 Typologia demograficzna regionu według metody Webba

Podstawę typologii demograficznej według J.W. Webba stanowią przyrost naturalny i saldo migracji stałej przeliczone na 1000 ludności. W zależności od znaku i wartości bezwzględnej obu współczynników klasyfikacja Webba wyróżnia osiem typów demograficznych (oznaczonych literami od A do H). Pierwsze cztery typy odnoszą się do jednostek aktywnych demograficznie, czyli zaludniających się w wyniku: przewagi przyrostu naturalnego nad ubytkiem migracyjnym (A), przyrostu

migracyjnego i jeszcze większego przyrostu naturalnego (B), przyrostu naturalnego i jeszcze większego przyrostu migracyjnego (C) oraz przewagi przyrostu migracyjnego nad ubytkiem naturalnym (D). Cztery pozostałe typy oznaczają jednostki nieaktywne czyli wyludniające się wskutek: przewagi ubytku naturalnego nad przyrostem migracyjnym (E), ubytku migracyjnego i jeszcze większego ubytku naturalnego (F), ubytku naturalnego i jeszcze większego ubytku migracyjnego (G) oraz przewagi ubytku migracyjnego nad przyrostem naturalnym (H). W przypadku, gdy wartości bezwzględne współczynnika przyrostu naturalnego i współczynnika salda migracji stałej są równe lub gdy wartość jednego ze współczynników wynosi zero wprowadza się dodatkowe typy (przejściowe).

Zestawienie wskaźników opisujących zjawiska demograficzne takie jak urodzenia i zgony oraz migracje wewnętrzne i zagraniczne, które decydują o stanie i zmianach liczby ludności, czyli o przyroście rzeczywistym, pozwala określić stopień aktywności demograficznej jednostek terytorialnych.

Mapa 10. Typologia demograficzna gmin województwa śląskiego według metody Webba w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2023 roku województwo śląskie, należało do grupy województw określonych jako nieaktywne demograficznie. Znalazło się ono w typie F, w którym to występuje zarówno ubytek migracyjny, jak i jeszcze większy ubytek naturalny ludności. Złożony obraz aktywności demograficznej województwa ujawnia się jednak w przekroju terytorialnym. W 2023 roku w grupie aktywnych demograficznie, czyli zaludniających się, znalazły się 43 gminy województwa śląskiego (25,7%), z czego tylko w trzech wzrost zaludnienia nastąpił w wyniku zarówno dodatniego przyrostu naturalnego, jak i dodatniego salda migracji (typ C). Były to gminy wiejskie subregionu centralnego: Wyry, Bojszowy oraz gmina miejsko-wiejska subregionu południowego – Strumięń. Gminy cechujące się największym przyrostem ludności to gminy wiejskie subregionu centralnego: Bojszowy, Wyry, Miedźna, Pawłowice, dla subregionu północnego: Opatów oraz dla subregionu południowego: Istebna. Wartym zauważenia jest, że większość z nich odnotowała ubytek naturalny, który był rekompensowany wysokim napływem migracyjnym w gminach. Ponadto w 2023 r. jedna gmina – Irządze znalazła się w równowadze (przyrost naturalny minus 3,58; saldo migracji 3,58).

W aż 123 gminach (73,7%) zmiany miały charakter regresywny, przy czym w 66 (39,5% wszystkich gmin województwa) zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji były ujemne (typ F lub G). Większość z nich (51,5%) to gminy miejskie. Gminy o najbardziej niekorzystnej sytuacji demograficznej, cechującej się zarówno wysokim odpływem ludności, jak i ubytkiem naturalnym to gminy subregionu centralnego: Szczekociny, Bytom, Zawiercie; subregionu północnego: Koniecpol Lelów oraz subregionu południowego: Czernichów.

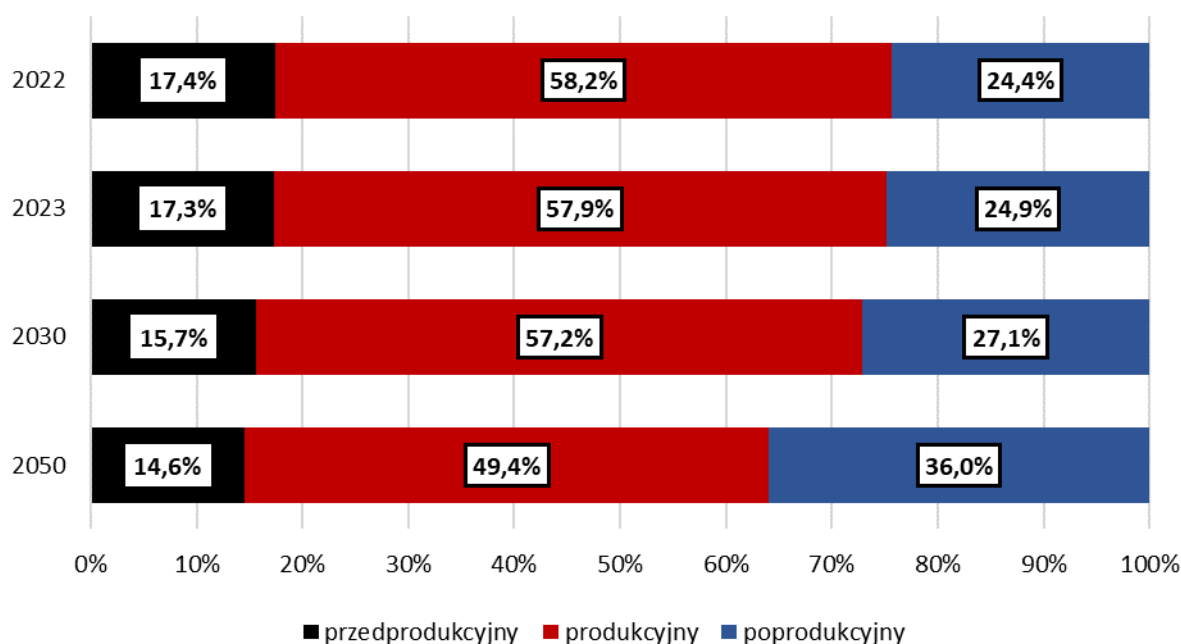
W porównaniu do roku poprzedniego (2022 r.) typ demograficzny zmienił się w ponad 40% gminach. W 17 przypadkach (25,0%) zmiany te miały pozytywny charakter. Gminy, które przywróciły status aktywnych demograficznie to przede wszystkim gminy wiejskie, które odnotowały wysoki dodatni wskaźnik migracji, min. Kornowac, Mykanów, Pyskowice, Boronów. W 16 przypadkach (23,5%) zmiany miały charakter regresywny i obejmowały również głównie gminy wiejskie, za sprawą znacznych spadków wskaźnika przyrostu naturalnego, m.in. Kamienica Polska, Włodowice, Brenna, Ożarówice.

1.1.5 Prognozy demograficzne

Zgodnie z prognozami Głównego Urzędu Statystycznego do 2050 roku, liczba ludności w województwie śląskim względem roku 2023 zmniejszy się o 17,2%, czyli o ponad 743 tys. osób, zaś do roku 2060 aż o 24,6%. Prognozowany ubytek ludności w wartościach względnych jest wyższy tylko w województwach: świętokrzyskim, lubelskim, opolskim, łódzkim i warmińsko-mazurskim.

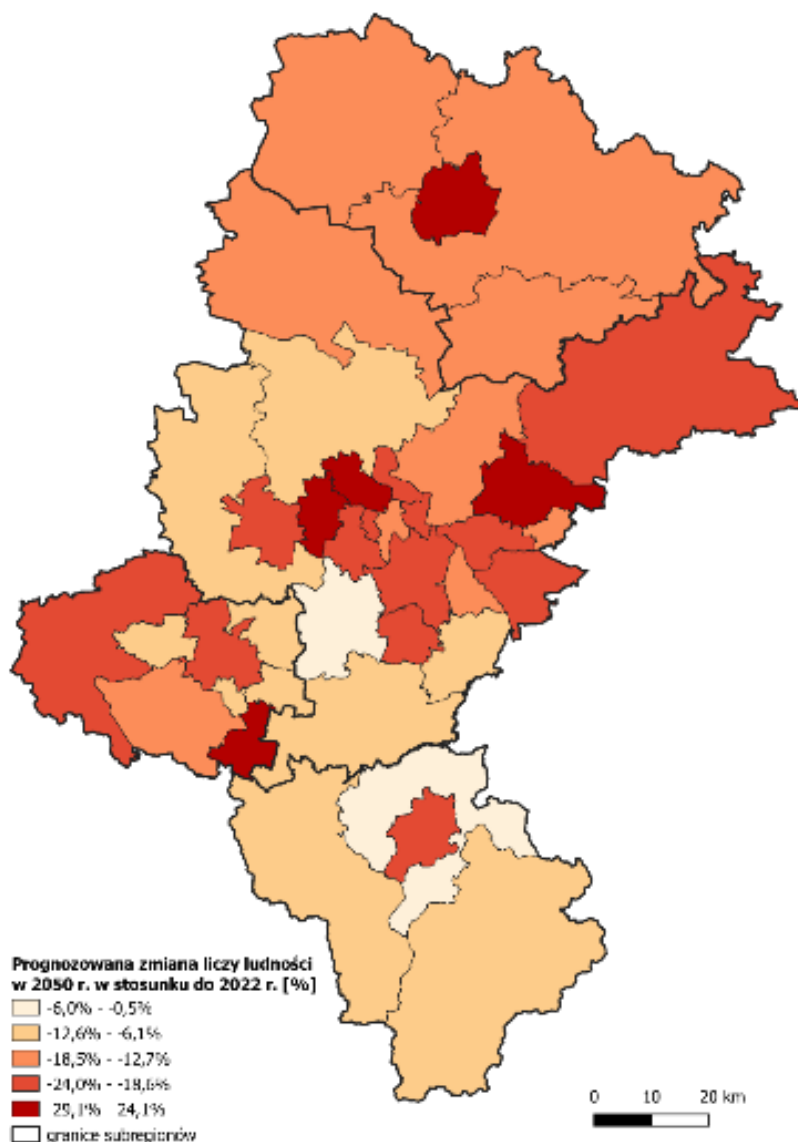
W sposób niekorzystny zmieni się również struktura grup wiekowych. Zmniejszy się udział osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym, natomiast wyraźnie wzrośnie udział grupy poprodukcyjnej – z 24,9% w 2023 r. do 36,0% w 2050 r. Skutkować to będzie zapewne koniecznością pojawienia się nowej infrastruktury i usług dla najstarszej grupy mieszkańców województwa. Równocześnie będzie to miało duże konsekwencje gospodarcze.

Wykres 7. Prognozowane zmiany ludności według funkcjonalnych grup wiekowych (udział w %) w województwie śląskim do roku 2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS na bazie NSP 2021.

Mapa 11. Prognozowana zmiana liczby ludności w powiatach województwa śląskiego w 2050 roku w stosunku do 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS – na bazie NSP 2021.

Analizując zróżnicowanie wewnętrzne województwa największy prognozowany spadek liczby ludności do roku 2050 dotyczy miast na prawach powiatu Sosnowiec (29,5%), Jastrzębie-Zdrój (29,1%) oraz Częstochowy (28,4%). Należy jednak podkreślić, iż w wartościach bezwzględnych największy spadek liczby ludności dotyczyć będzie Częstochowy (ponad 58,4 tys. mieszkańców), Sosnowca (55,2 tys.

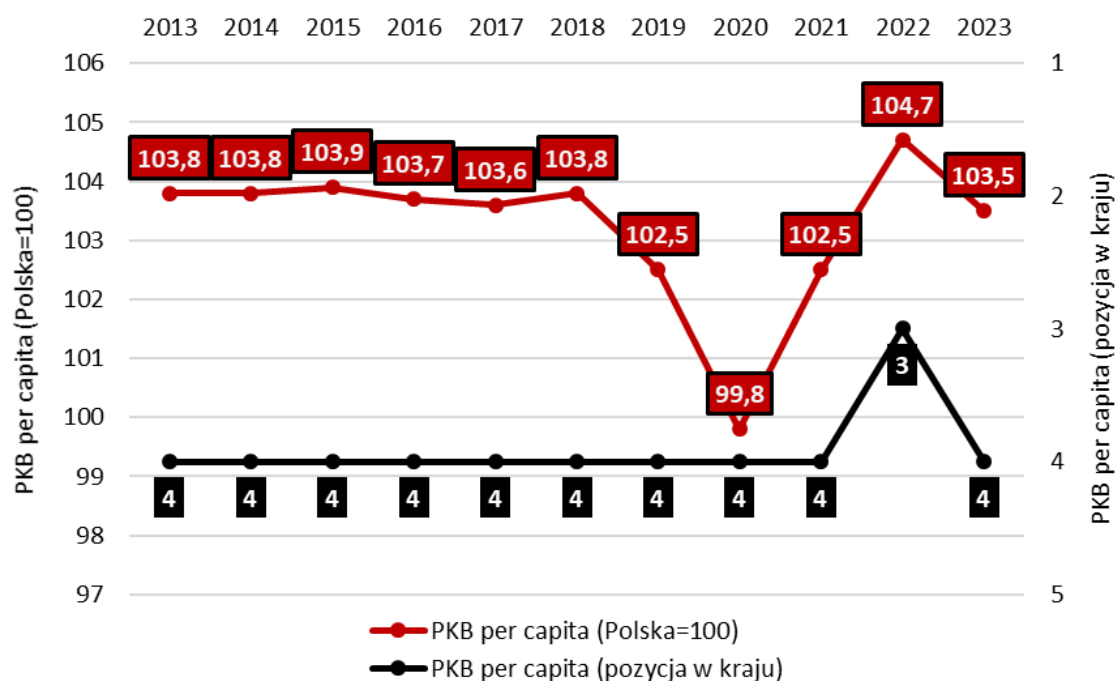
mieszkańców) oraz Katowic (niecałe 54,7 tys. mieszkańców). W żadnym z powiatów nie prognozuje się wzrostu liczby ludności do roku 2050.

1.2 ROZWÓJ GOSPODARCZY REGIONU

1.2.1 Produkt Krajowy Brutto

Wysoki potencjał gospodarczy województwa śląskiego ulega w ostatnich latach stopniowemu osłabieniu. Wartość PKB w okresie 2013-2023 wzrastała w regionie wolniej niż w przypadku średniej dla kraju.

Wykres 8. PKB per capita województwa śląskiego w latach 2013-2022 oraz szacunek na 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Województwo śląskie zajmuje pod względem PKB per capita jedną z wyższych pozycji w kraju (od 2013 roku jest stale na 4. pozycji, za wyjątkiem roku 2022, kiedy zajęło 3. pozycję w kraju), stopniowo traci jednak przewagę w odniesieniu do średniej dla kraju. Jeszcze w 2004 roku PKB per capita było w regionie o 11,4 pp. wyższe niż średnia w kraju, by w 2020 roku osiągnąć wartość zaledwie 99,8% średniej (po raz pierwszy wartość ta była niższa niż w kraju). W roku 2022 ponownie wybiło się o 4,7 pp. powyżej średniej krajowej, niemniej szacunki wskazują, iż w 2023 r. wartość PKB

na 1 mieszkańca w województwie śląskim względem średniej krajowej ponownie się obniży.

Dystans województwa śląskiego do najsilniejszego w kraju województwa mazowieckiego od 2013 roku waha się nieznacznie (województwo śląskie osiąga ok. 65% PKB per capita województwa mazowieckiego). PKB na 1 mieszkańca w województwie śląskim było od kilkunastu lat niższe także względem województwa dolnośląskiego oraz wielkopolskiego. Najsłabszy dla województwa śląskiego był pod tym względem rok 2020 (co związane było po części ze spowolnieniem wywołanym skutkami pandemii COVID-19). Lata 2022-2023 przyniosły jednak odrobienie tych strat i w efekcie PKB per capita województwa śląskiego zbliżył się do dwóch wymienionych regionów.

1.2.2 PKB w podregionach

Województwo śląskie charakteryzuje się znacznym wewnętrznym zróżnicowaniem, o czym świadczą wskaźniki w zakresie kształtowania PKB w ujęciu podregionalnym. Szczególnie widoczne jest to w centralnej części regionu obejmującej m.in. obszar Metropolii Górnośląskiej, której części wchodzi w skład pięciu podregionów (PKB per capita w podregionie katowickim jest dwukrotnie wyższy niż w podregionie bytomskim).

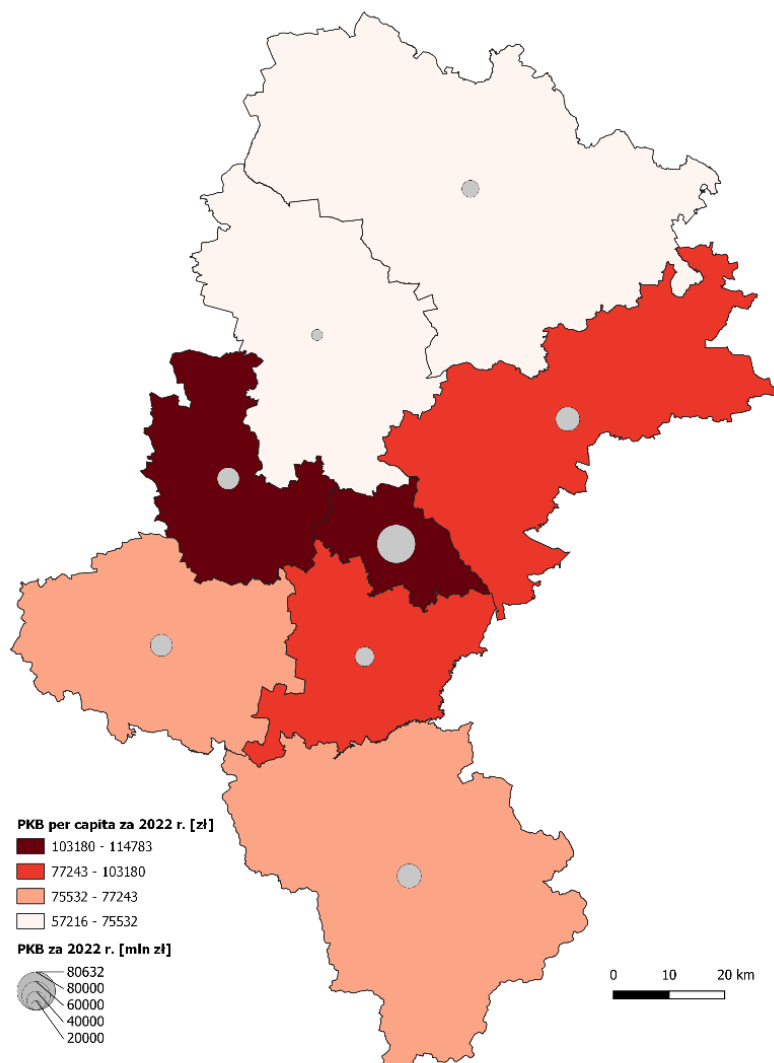
Najsilniejszą pozycję w regionie ma podregion katowicki (według danych za 2022 rok), w którym powstaje ponad 1/5 PKB regionu (udział ten stopniowo wzrasta od 2016 roku), a PKB per capita wykazuje stabilny przyrost (PKB na 1 mieszkańca stanowi 133,6% średniej dla województwa). O pozycji podregionu decyduje fakt, że Katowice są stolicą największej w kraju Metropolii, a co za tym idzie, są siedzibą wielu firm, oferując liczne miejsca pracy dla mieszkańców regionu.

Drugim podregionem pod względem PKB per capita jest podregion gliwicki (122,7% średniej dla województwa). Jego udział w wytwarzaniu PKB województwa wyniósł w 2022 roku 12,4 %. Podregion gliwicki to siedziba podstrefy gliwickiej KSSE, gdzie dominującą rolę ma przemysł motoryzacyjny.

Podregionem, który generuje drugie największe PKB w regionie jest podregion bielski (50,7 mld zł) a tylko nieznacznie ustępuje mu podregion sosnowiecki (ponad

50,6 mld zł). Udział każdego z tych podregionów w PKB województwa wynosi ok. 13,5%.

Mapa 12. PKB i PKB per capita w podregionach województwa śląskiego w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

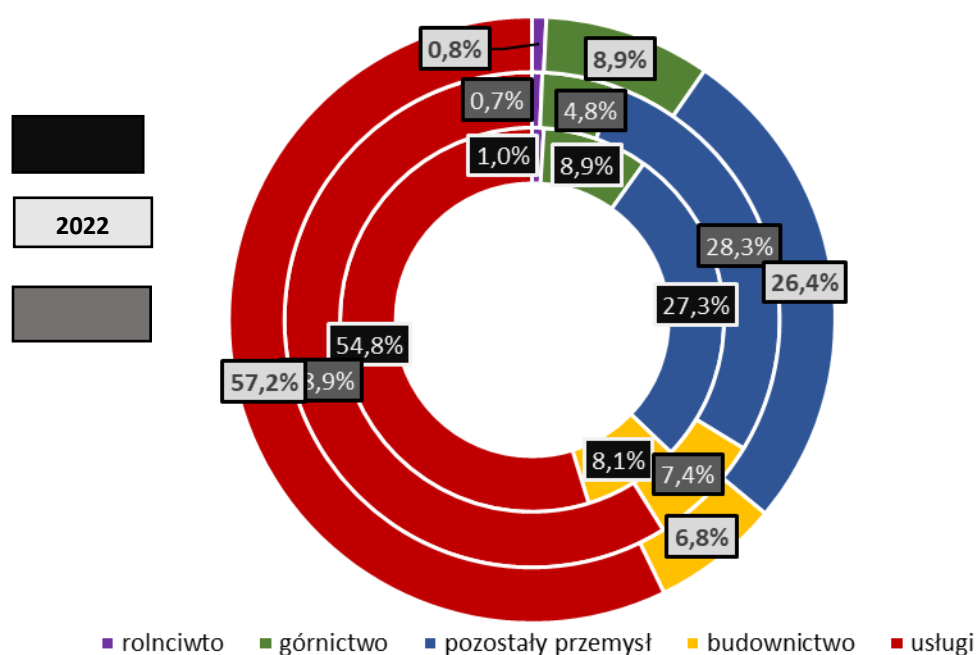
Najgorsza sytuacja w zakresie PKB per capita występowała w podregionie bytomskim – najniższa wartość PKB per capita (zaledwie 66,6% w relacji do średniej dla regionu i dwukrotnie niższy PKB per capita niż w podregionie katowickim) oraz relatywnie niski przyrost wartości PKB ogółem wartości w porównaniu z rokiem poprzednim (2021 r.). Głównym problemem podregionu bytomskiego są niekorzystne skutki procesów restrukturyzacji przemysłu węglowego na tym obszarze. Wieloletnia dominacja branży górniczej spowodowała znaczącą degradację przestrzeni, wymagającą kompleksowej rewitalizacji i rekultywacji, a likwidacja zakładów w sektorze wymaga wsparcia rozwoju sektora gospodarki podregionu.

1.2.3 Wartość Dodana Brutto

Województwo śląskie jest drugim po województwie mazowieckim regionem w kraju w zakresie tworzenia Wartości Dodanej Brutto (WDB). WDB w 2022 roku wyniosła 333,9 mld zł (wzrost o 13,8% w porównaniu do roku poprzedniego i jest to 3. najwyższy wzrost w kraju), natomiast udział regionu w tworzeniu WDB wyniósł 12,1%.

Wartość Dodana Brutto zarówno w przeliczeniu na 1 mieszkańca jak i w przeliczeniu na 1 pracującego przekraczała w 2022 r. średnią dla Polski (odpowiednio o 4,7 pp. oraz o 7,4 pp.). W porównaniu do roku poprzedniego (2021) województwo śląskie w 2022 roku odnotowało jeden z najwyższych w kraju wzrost WDB na 1 mieszkańca (o 19,1 %) oraz WDB w przeliczeniu na 1 pracującego (o 20,2%).

Wykres 9. WDB województwa śląskiego w podziale na sektory gospodarki w latach 2012, 2021 oraz 2022.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

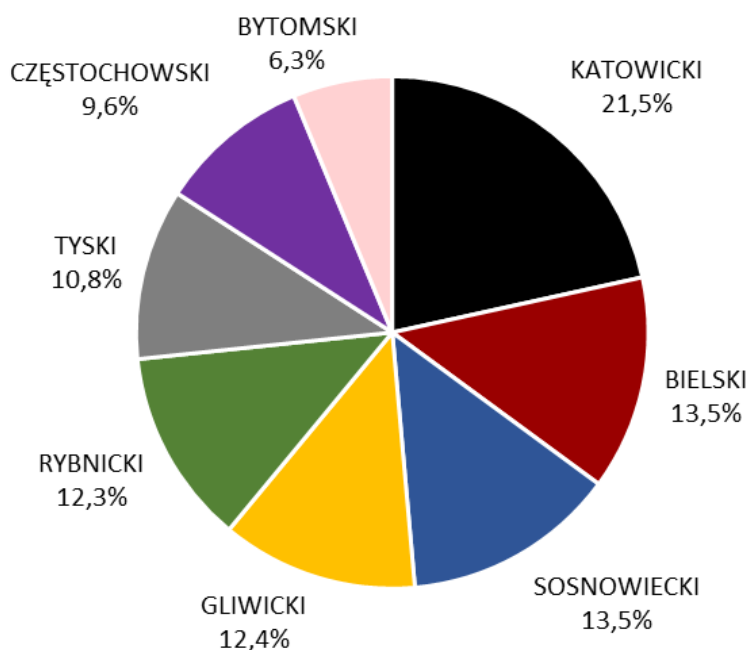
Główne znaczenie w wytwarzaniu WDB w regionie ma (podobnie jak w całym kraju) sektor usług, przy czym w kraju ogółem usługi mają większe znaczenie niż w regionie (średnio w kraju większy udział usług o 5,7 pp.). Województwo śląskie w 2022 r. odnotowało 3 najniższy poziom udziału usług w WDB spośród wszystkich województw. Około 35,3% WDB wytworzonej w województwie śląskim pochodzi z

sektora przemysłu (najwyższy wynik w kraju). Wartość ta w porównaniu z rokiem 2012 spadła o około 0,9 pp., ale odnotowała wzrost w porównaniu do roku poprzedniego (2021) o 2,3 pp., głównie za sprawą sekcji B – górnictwa.

1.2.4 WDB w podregionach

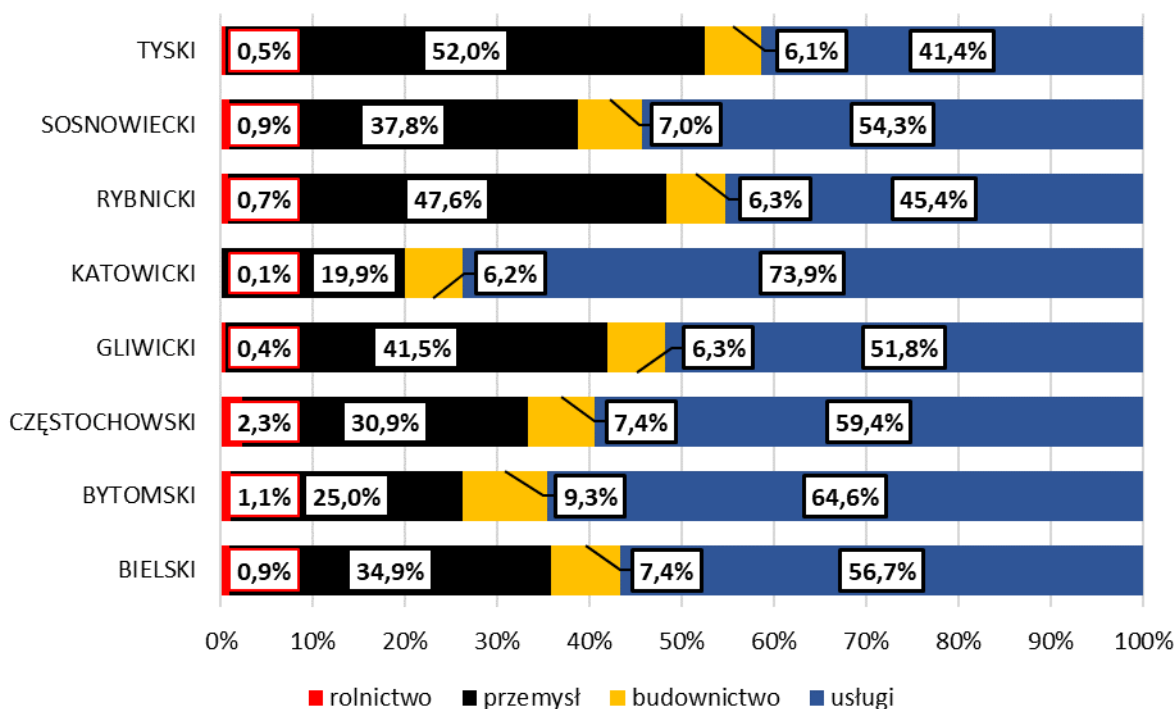
Największa część wartości dodanej brutto wytwarzanej w województwie śląskim pochodzi z podregionu katowickiego (21,5%) i utrzymuje się na zbliżonym poziomie, w porównaniu do roku wcześniejszego (2021). Podregion sosnowiecki zanotował największy spadek udziału w porównaniu do roku poprzedniego (2021), o 1,1 pp. Podregionami, których udział zwiększył się w największym stopniu w przeciągu roku były podregiony rybicki i tyski (o 0,9 pp.).

Wykres 10. Udział podregionów województwa śląskiego w tworzeniu WDB województwa w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 11. WDB według grup sekcji PKD w podregionach województwa śląskiego w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2022 r. w większości podregionów dominującym sektorem był sektor usług. Największy jego udział odnotowano w podregionie katowickim (73,9% wartości dodanej brutto podregionu) i udział ten spadł w porównaniu do roku poprzedniego (2021) o 0,3 pp. Największy udział przemysłu w strukturze całego podregionu odnotowano natomiast w podregionie tyskim (52,0%) oraz rybnickim (47,6%), budownictwa w podregionie bytomskim (9,3%), zaś rolnictwa w podregionie częstochowskim (2,3%).

Największy roczny wzrost udziału przemysłu w 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego (2021 r.) odnotowano w podregionach tyskim (o 6,9 pp.) oraz rybnickim (o 6,7 pp.). Wzrost ten był podyktowany w głównej mierze spadkiem udziału usług w tych podregionach (odpowiednio o 6,1 pp. i 5,9 pp.).

We wszystkich podregionach odnotowano spadek udziału sektora budownictwa w wartości dodanej brutto – w podregionach rybnickim, tyskim, katowickim oraz częstochowskim spadek ten wynosił ok. 0,8 pp.

1.2.5 Handel zagraniczny

Analiza w zakresie handlu zagranicznego wykonywana jest układzie cyklicznym – co dwa lata, stąd w Raporcie są dane za 2022 rok.

Województwo śląskie jest jednym z czołowych regionów w sprzedaży zagranicznej. W 2022 r. udział województwa śląskiego w ogólnej wartości towarów sprzedawanych z Polski za granicę wyniósł 11,1%, co pozwoliło regionowi zająć drugą pozycję w kraju, za województwem mazowieckim. Pozycja regionu w handlu zagranicznym jest stabilna, choć zauważalny jest spadek udziału w sprzedaży zagranicznej w ostatnich latach.

Wartość sprzedaży zagranicznej, zgodnie z obecnym systemem klasyfikacji składa się z dwóch komponentów: eksportu (sprzedaż do krajów spoza UE) oraz dostaw wewnątrzwspólnotowych (sprzedaż do krajów UE).

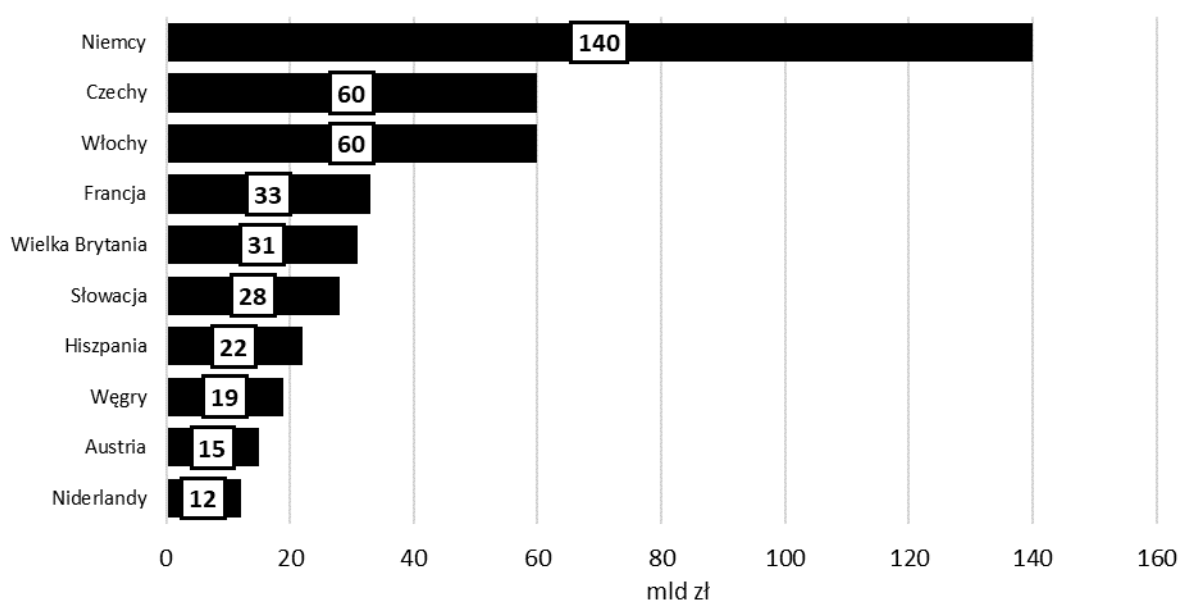
Pod względem eksportu, województwo śląskie w 2022 r. uplasowało się na trzeciej pozycji w kraju, z udziałem 7,32%, po województwie: mazowieckim oraz dolnośląskim. W porównaniu do roku poprzedniego (2021 r.) udział województwa wzrósł o 0,29 pp., co pozwoliło awansować regionowi na trzecią pozycję w kraju, wyprzedzając przy tym województwo pomorskie i wielkopolskie. Korzystnie przedstawia się także sytuacja w odniesieniu do dostaw wewnątrzwspólnotowych. Województwo śląskie mając udział na poziomie 12,33% uzyskał razem z województwem mazowieckim pierwszą pozycję w kraju. Sam udział województwa w wartości towarów sprzedanych w ramach dostaw wewnątrzwspólnotowych wzrósł o 0,70 pp. w porównaniu do roku poprzedniego (2021 r.).

Analizując wskaźniki wartości sprzedaży zagranicznej należy wziąć pod uwagę wysoki poziom niedoszacowania zgromadzonych danych. Do kategorii „województwo nieznane” w przypadku komponentu eksportu w 2022 r. zaliczono 25,22% całkowitej wartości, zaś w przypadku dostaw wewnątrzwspólnotowych 25,20% całkowitej wartości. Wpływa to na obniżenie wartości procentowych udziałów poszczególnych regionów.

Zgodnie z danymi Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej, dziesięć państw – największych odbiorców produktów z województwa śląskiego w 2022 r. (według łącznej wartości towarów sprzedanych), to:

- a) Niemcy (43,75 mld zł, udział województwa śląskiego w wartości towarów sprzedanych z Polski: 9,88%);
- b) Czechy (23,58 mld zł, udział województwa śląskiego: 22,42%);
- c) Włochy (15,12 mld zł, udział województwa śląskiego: 20,68%);
- d) Francja (10,77 mld zł, udział województwa śląskiego: 11,85%);
- e) Słowacja (10,19 mld zł, udział województwa śląskiego: 22,14%);
- f) Austria (6,86 mld zł, udział województwa śląskiego: 19,27%);
- g) Węgry (6,72 mld zł, udział województwa śląskiego: 16,46%);
- h) Zjednoczone Królestwo (6,51 mld zł, udział województwa śląskiego: 8,34%);
- i) Hiszpania (5,82 mld zł, udział województwa śląskiego: 14,24%);
- j) Królestwo Niderlandów (4,33 mld zł, udział województwa śląskiego: 5,92%).

Wykres 12. Najwięksi odbiorcy produktów z województwa śląskiego w latach 2020-2022 (według łącznej wartości towarów sprzedanych).

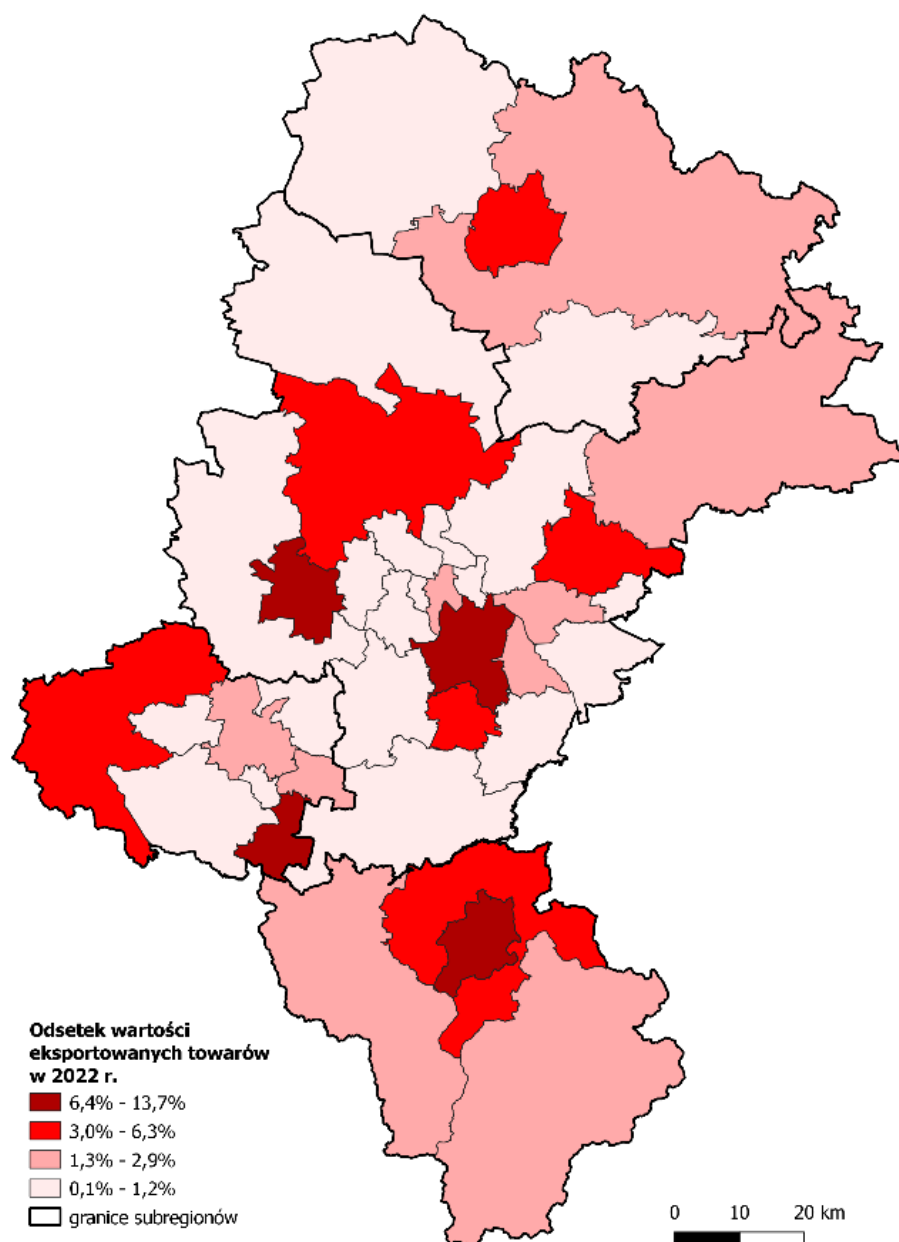
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

W ogólnej strukturze dostaw wewnątrzwspólnotowych, województwo śląskie w 2022 r. miało najwyższy wśród wszystkich regionów udział w wartości towarów sprzedanych do: Czech, Włoch, Słowacji, Węgier, Austrii, Luksemburga.

Zdecydowanymi liderami wśród powiatów województwa śląskiego pod względem wartości eksportu w 2022 r. były: Gliwice (13,73% wartości produktów sprzedanych województwa) oraz Bielsko-Biała (12,59% wartości produktów sprzedanych województwa). Rok 2022 był pierwszym rokiem, w którym to Gliwice przejęło pozycję lidera w województwie. W obu powiatach dominowały towary eksportowe z kategorii pojazdów nieszynowych oraz ich części i akcesoriów (Gliwice 36,04% wartości produktów sprzedanych w powiecie, Bielsko-Biała 47,87% wartości produktów sprzedanych w powiecie). Za ww. powiatami wysokim udziałem wśród powiatów cechują się miasta na prawach powiatu: Katowice (9,55%), Jastrzębie-Zdrój (6,38%) oraz Tychy (6,18%).

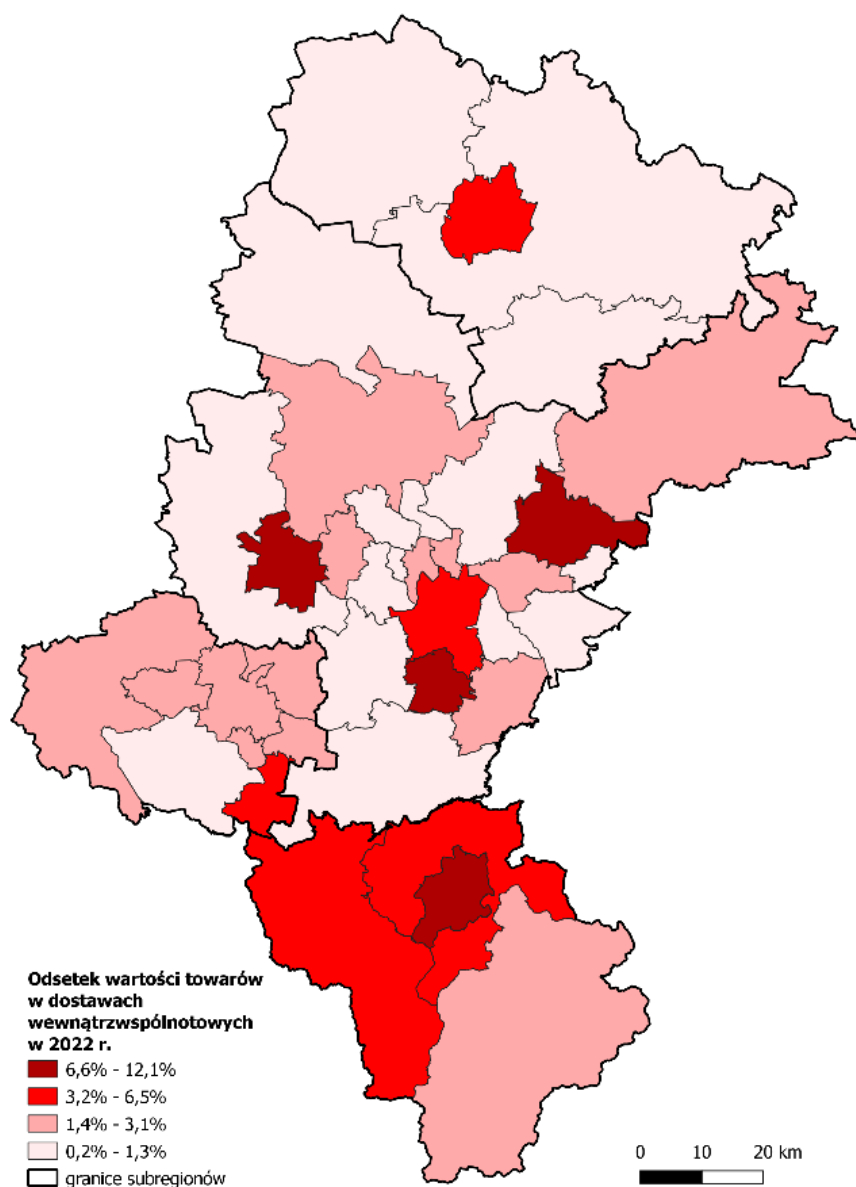
W przypadku dostaw wewnątrzwspólnotowych w 2022 r. liderami były: Dąbrowa Górnicza (12,11%) oraz Bielsko-Biała (11,46%) oraz Gliwice (9,87%). Rok 2022 był pierwszym rokiem, w którym to Dąbrowa Górnicza wysunęła się na pierwsze miejsce wśród wszystkich powiatów województwa. Dominującymi towarami dostaw w Dąbrowie Górniczej były towary z zakresu żeliwa i stali (38,27% wartości produktów sprzedanych w powiecie), zaś dla Bielska-Białej (49,04%) oraz Gliwic (29,25%) z kategorii pojazdów nieszynowych oraz ich części i akcesoriów.

Mapa 13. Odsetek wartości eksportowanych towarów województwa śląskiego w układzie powiatów w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 14. Odsetek wartości towarów w dostawach wewnątrzwspólnotowych województwa śląskiego w układzie powiatów w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

Poza identyfikacją liderów sprzedaży zagranicznej w regionie oraz głównych rynków zbytu, analizie poddane zostały grupy produktów sprzedawanych w ramach eksportu oraz dostaw wewnątrzwspólnotowych.

Województwo śląskie w 2022 r. było największym w Polsce eksporterem:

- a) wyrobów z kamieni, gipsu, cementu, azbestu, miki i podobnych materiałów, wyrobów ceramicznych; szkła i wyrobów ze szkła (udział 30,99%);
- b) tłuszczy i olejów pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produktów ich rozkładu; gotowych tłuszczy jadalnych; wosków pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego (udział 44,94%).

W zakresie dostaw wewnątrzwspólnotowych, region generował w 2022 r. najwyższe wartości sprzedanych towarów w odniesieniu do:

- a) produktów mineralnych (udział 34,72%);
- b) przyrządów, narzędzi i aparatów optycznych, fotograficznych, kinematograficznych, pomiarowych, kontrolnych, precyzyjnych, medycznych i chirurgicznych, zegarów ściennych i zegarków naręcznych, instrumentów muzycznych, ich części oraz akcesoriów (udział 45,83%);
- c) metali nieszlachetnych i wyrobów (udział 23,86%);
- d) pojazdów, statków powietrznych, jednostek pływających oraz współdziałających urządzeń transportowych (udział 25,68%);
- e) wyrobów z kamieni, gipsu, cementu, azbestu, miki i podobnych materiałów, wyrobów ceramicznych; szkła i wyrobów ze szkła (udział 25,71%);
- f) tworzyw sztucznych i wyrobów; kauczuku i wyrobów (udział 16,00%).

Tym samym, województwo śląskie jest krajowym liderem w zakresie eksportu w dwóch sekcjach oraz dostaw wewnątrzwspólnotowych w pięciu sekcjach (spośród 21 sekcji).

Ponadto, informacji na temat funkcjonowania gospodarki regionu w handlu zagranicznym dostarcza analiza jego wewnętrznej struktury w podziale na eksport i dostawy wewnątrzwspólnotowe. Głównymi towarami eksportowymi w województwie w 2022 r. były towary związane z:

- a) pojazdami nieszynowymi oraz ich częściami i akcesoriami (18,42% wartości produktów eksportowanych);
- b) reaktorami jądrowymi, kotłami, maszynami i urządzeniami mechanicznymi oraz ich częściami (14,75%);

- c) paliwami mineralnymi, olejami mineralnymi i produktami ich destylacji; substancjami bitumicznymi; woskami mineralnymi (10,92%);
- d) maszynami i urządzeniami elektrycznymi oraz ich częściami; rejestratorami i odtwarzaczami dźwięku, rejestratorami i odtwarzaczami obrazu i dźwięku oraz ich częściami i akcesoriami (10,38%).

W przypadku dostaw wewnątrzwspólnotowych dominującymi towarami w województwie w 2022 r. były towary z zakresu:

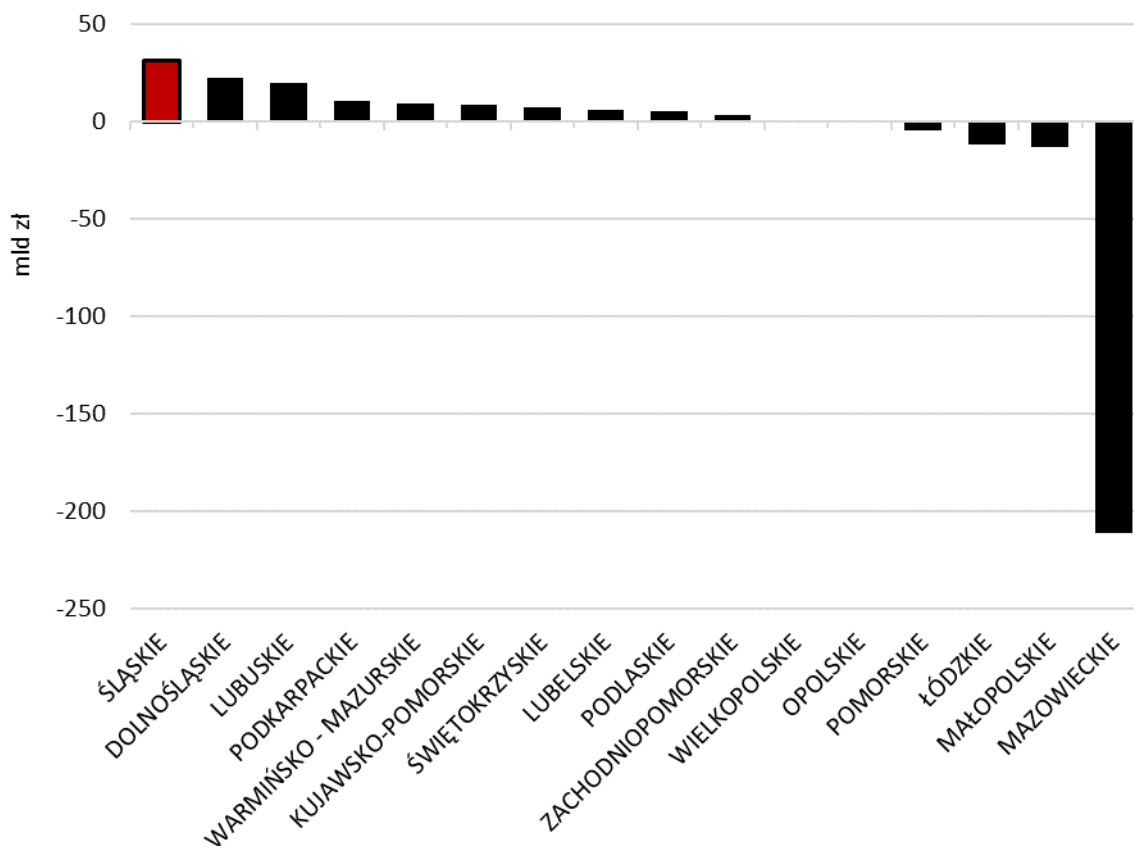
- a) pojazdów nieszynowych oraz ich części i akcesoriów (21,30%);
- b) paliw mineralnych, olejów mineralnych i produktów ich destylacji; substancji bitumicznych; wosków mineralnych (10,89%);
- c) maszyn i urządzeń elektrycznych oraz ich części; rejestratorów i odtwarzaczy dźwięku, rejestratorów i odtwarzaczy obrazu i dźwięku oraz ich części i akcesoriów (9,16%);
- d) żeliwa i stali (9,01%).

Województwo śląskie jest jednym z czołowych regionów w nabyciu towarów z zagranicy. W 2022 r. udział województwa śląskiego w ogólnej wartości towarów nabytych do Polski zza granicy wyniósł 8,75%, co pozwoliło regionowi zająć drugą pozycję w kraju, za województwem mazowieckim.

Wartość nabycia towarów zagranicznych, zgodnie z obecnie systemem klasyfikacji składa się z dwóch komponentów: importu (przywóz towarów z terytorium państwa trzeciego – spoza terytorium Unii Europejskiej) oraz wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów (WNT).

Województwo śląskie odnotowało najwyższe saldo dodatnie obrotów handlu zagranicznego w kraju w latach 2020-2022, a eksport w regionie był większy blisko o 31,24 mld zł (wyższy o 21,4% w stosunku do importu).

Wykres 13. Saldo obrotów towarowych handlu zagranicznego według województw w latach 2020-2022.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

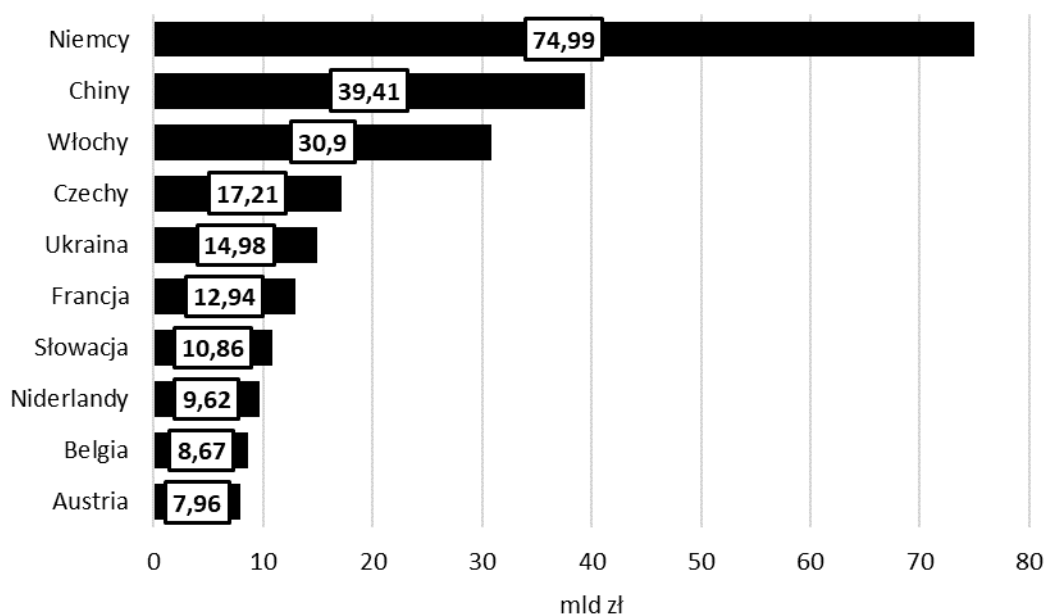
Pod względem importu, województwo śląskie w 2022 r. uplasowało się na czwartej pozycji w kraju, z udziałem 7,14%, po województwie: mazowieckim, dolnośląskim oraz pomorskim. W porównaniu do roku poprzedniego (2021 r.) udział województwa spadł o 0,37 pp. Pod względem wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów województwo śląskie mając udział na poziomie 9,68% zostało sklasyfikowane na trzeciej pozycji w kraju, po województwie mazowieckim i wielkopolskim. Sam udział województwa w wartości towarów nabytych w ramach WNT zmniejszył się o 0,02 pp. w porównaniu do roku poprzedniego (2021 r.).

Podobnie jak w przypadku eksportu analizując wskaźniki wartości nabycia towarów należy wziąć pod uwagę wysoki poziom niedoszacowania zgromadzonych danych.

Zgodnie z danymi Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej, dziesięć państw – największych dostawców produktów do województwa śląskiego w 2022 r. (według łącznej wartości towarów sprzedanych), to:

- a) Niemcy (30,19 mld zł, udział województwa śląskiego w wartości towarów nabytych do Polski: 9,09%);
- b) Chiny (17,19 mld zł, udział województwa śląskiego: 6,88%);
- c) Włochy (12,71 mld zł, udział województwa śląskiego: 16,90%);
- d) Czechy (9,38 mld zł, udział województwa śląskiego: 18,76%);
- e) Ukraina (6,20 mld zł, udział województwa śląskiego: 22,09%);
- f) Francja (5,18 mld zł, udział województwa śląskiego: 10,76%);
- g) Słowacja (4,39 mld zł, udział województwa śląskiego: 17,18%);
- h) Królestwo Niderlandów (4,15 mld zł, udział województwa śląskiego: 6,69%);
- i) Belgia (3,79 mld zł, udział województwa śląskiego: 10,29%);
- j) Austria (3,17 mld zł, udział województwa śląskiego: 13,78%).

Wykres 14. Najwięksi dostawcy produktów dla województwa śląskiego w latach 2020-2022 (według łącznej wartości towarów nabytych).

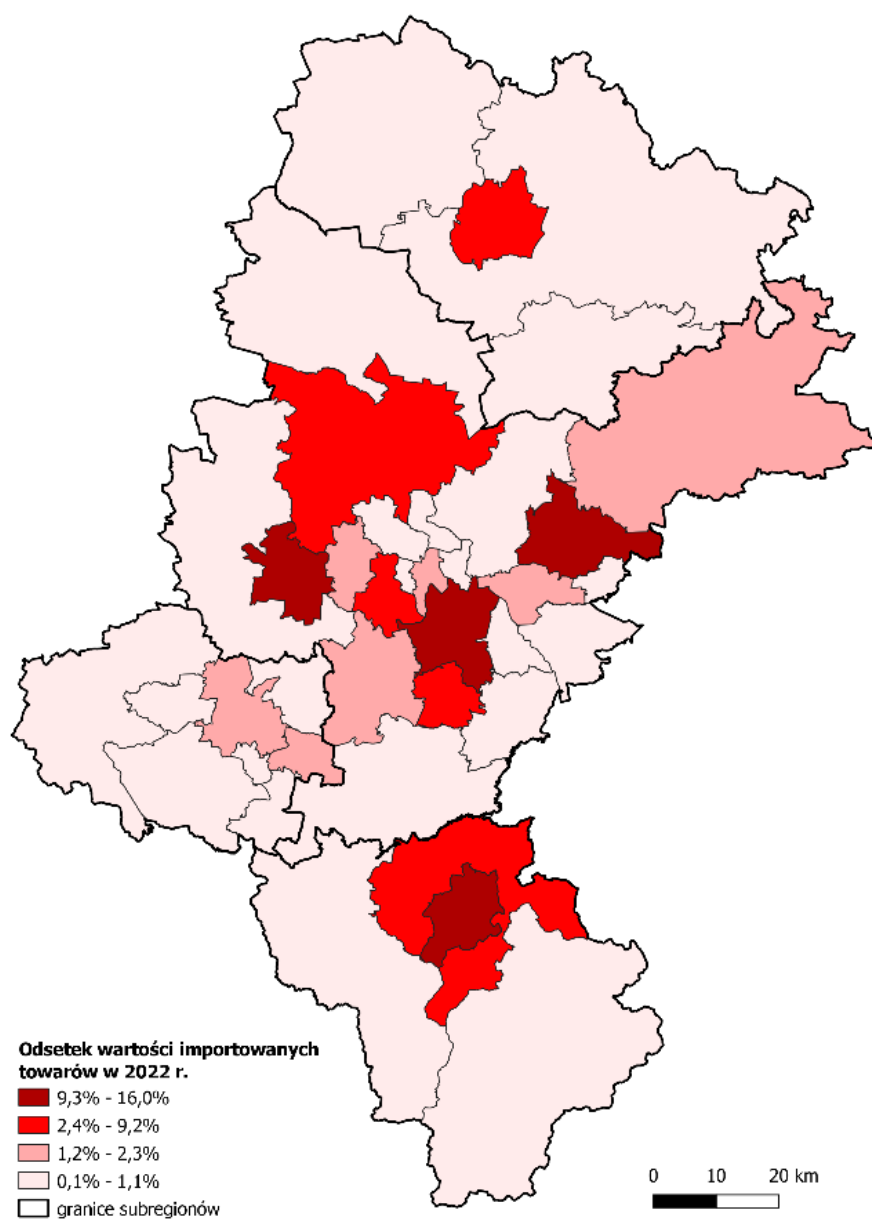

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

Zdecydowanymi liderami wśród powiatów województwa śląskiego pod względem wartości towarów importowanych w 2022 r. były: Katowice (16,02% wartości produktów nabytych województwa), Gliwice (udział na poziomie 15,57%) oraz Dąbrowa Górnicza (udział na poziomie 14,65%). W porównaniu z rokiem poprzednim (2021 r.) Katowice awansowały z 4. pozycji spośród powiatów województwa i zanotowały wzrost udziału aż o 6,13 pp. Dominującym importowanym towarem w miastach na prawach powiatu Katowicach i Dąbrowie Górniczej były produkty mineralne (odpowiednio: 50,19% i 76,11% wartości produktów nabytych powiatu), zaś w Gliwicach: maszyny i urządzenia mechaniczne; sprzęt elektryczny; części do nich; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych urządzeń (udział na poziomie 35,34%).

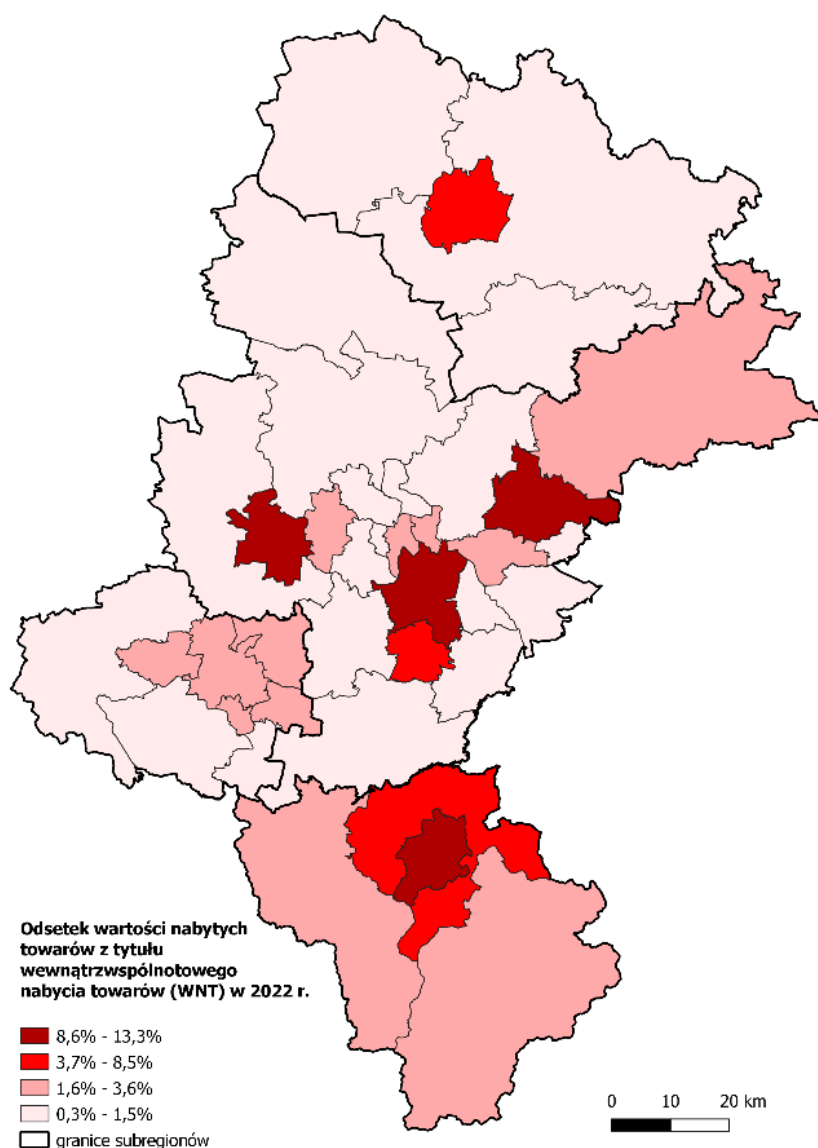
W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów w 2022 r. liderami były: Katowice (13,34%), Bielsko-Biała (11,41%) oraz Dąbrowa Górnicza (10,74%). Dominującymi towarami dostaw w Katowicach (31,44%) i w Dąbrowie Górniczej (77,31%) zaś dla Bielska-Białej (34,70%) maszyny i urządzenia mechaniczne; sprzęt elektryczny; części do nich; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych urządzeń.

Mapa 15. Odsetek wartości importowanych towarów województwa śląskiego w układzie powiatów w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

Mapa 16. Odsetek wartości nabytych towarów z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów (WNT) województwa śląskiego w układzie powiatów w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Centrum Analitycznego Izby Administracji Skarbowej.

Województwo śląskie w 2022 r. było największym w Polsce importerem:

- a) metali nieszlachetnych i wyrobów z metali nieszlachetnych (udział 17,37%);
- b) pereł naturalnych lub hodowlanych, kamieni szlachetnych lub półszlachetnych, metali szlachetnych, metali platerowanych metalem szlachetnym i wyrobów z nich; sztucznej biżuterii, monet (udział 34,36%).

W zakresie nabycia towarów z tytułu WNT, region generował w 2022 r. najwyższe wartości sprzedanych towarów w odniesieniu do:

- a) metali nieszlachetnych i wyrobów z metali nieszlachetnych (udział 25,32%);
- b) tłuszczów i olejów pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produktów ich rozkładu; gotowych tłuszczów jadalnych; wosków pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego (udział 22,81%).

Tym samym, województwo śląskie jest krajowym liderem w zakresie importu w dwóch sekcjach oraz dostaw z tytułu WNT w dwóch sekcjach (spośród 21 sekcji).

Pod względem analizy wewnętrznej struktury towarów w podziale na import i WNT, głównymi nabywanymi towarami z rynków zagranicznych w województwie w 2022 r. były towary związane z:

- a) maszynami i urządzeniami mechanicznymi; sprzętem elektrycznym; częściami do nich; urządzeniami do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzeniami telewizyjnymi do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz częściami i wyposażeniem dodatkowym do tych urządzeń (26,72% wartości produktów importowanych);
- b) produktami mineralnymi (21,74%);
- c) metalami nieszlachetnymi i wyrobami z metali nieszlachetnych (18,66%).

W przypadku dostaw z tytułu WNT dominującymi towarami w województwie w 2022 r. były towary z zakresu:

- a) metali nieszlachetnych i wyrobów z metali nieszlachetnych (31,89%);
- b) maszyn i urządzeń mechanicznych; sprzętu elektrycznego; części do nich; urządzeń do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzeń telewizyjnych do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenia dodatkowego do tych urządzeń (21,71%);
- c) pojazdów, statków powietrznych, jednostek pływających oraz współdziałających urządzeń transportowych (11,19%).

1.3 FINANSE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Analiza kondycji finansowej jednostek samorządu terytorialnego dostarcza informacji o aktualnej sytuacji regionu, pozwala także określić ich perspektywy rozwojowe.

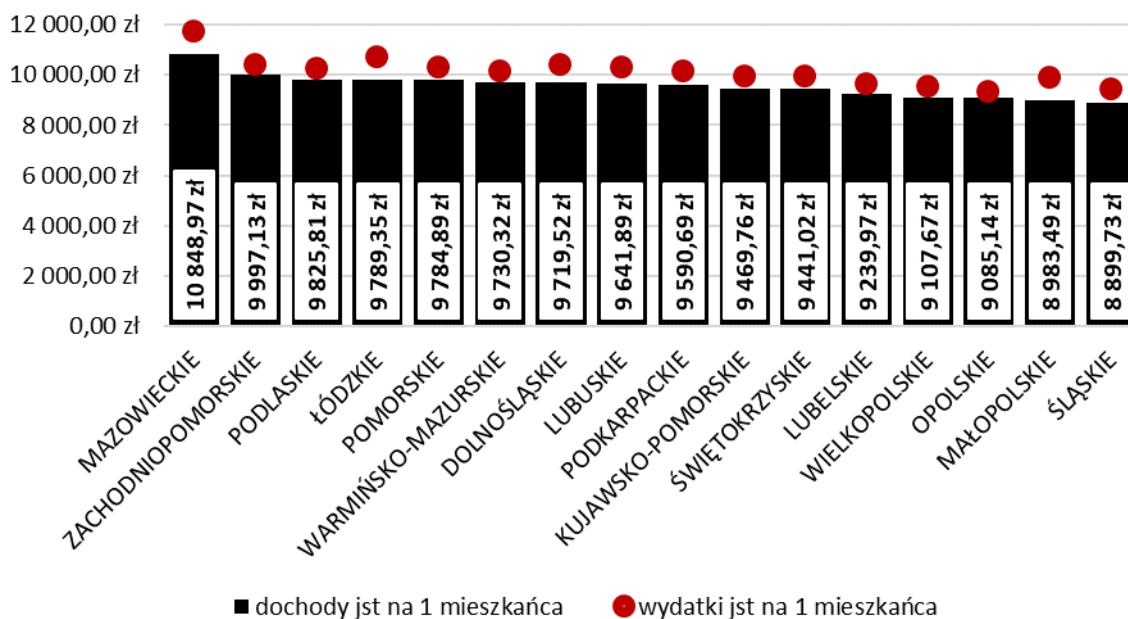
Sprawozdania budżetowe samorządu województwa, powiatów i gmin województwa śląskiego za rok 2023 wskazują, że tak jak w latach poprzednich zarówno pod względem dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego region plasował się na drugim miejscu wśród wszystkich województw. Jednak uwzględniając poziom dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu na 1 mieszkańca, województwo śląskie zajmowało najniższą pozycję w kraju (odpowiednio 8 899,73 zł i 9 408,00 zł).

Tabela 1. Dochody i wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego według województw w 2023 r.

Województwo	Dochody (zł)	Wydatki (zł)
mazowieckie	59 783 525 555,58	64 556 119 157,12
śląskie	38 447 981 219,62	40 643 793 119,39
wielkopolskie	31 767 311 250,26	33 318 304 219,31
małopolskie	30 810 058 198,90	33 894 995 856,17
dolnośląskie	27 985 131 733,66	29 912 136 356,09
łódzkie	23 127 518 903,12	25 294 374 504,88
pomorskie	23 088 163 364,15	24 293 765 083,72
podkarpackie	19 868 802 959,37	20 985 054 947,31
kujawsko-pomorskie	18 901 664 359,64	19 848 055 558,12
lubelskie	18 582 017 571,14	19 372 800 242,03
zachodniopomorskie	16 313 151 144,99	16 987 178 671,95
warmińsko-mazurskie	13 212 904 626,03	13 748 662 171,93
podlaskie	11 183 898 084,81	11 682 396 987,33
świętokrzyskie	11 031 820 625,87	11 631 104 618,61
lubuskie	9 401 062 782,18	10 043 806 903,39
opolskie	8 510 275 020,81	8 742 654 025,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 15. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca według województw w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Analizując poziom dochodów i wydatków poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w skali województwa w 2023 r. najmniejsze zróżnicowanie dotyczyło powiatów ziemskich. Zarówno dochody jak i wydatki na 1 mieszkańca osiągnęły najwyższą wartość w powiecie raciborskim (tj. 2 093,93 zł, 2 041,27 zł) a najniższą w powiecie rybnickim (odpowiednio 464,52 zł, 903,50 zł). W grupie miast na prawach powiatu dochody i wydatki na 1 mieszkańca były mniej jednorodne i osiągały najwyższą wartość się w Katowicach (10 758,58 zł, 12 126,86 zł) a najniższą w Mysłowicach (6 673,39 zł, 6 916,55 zł). W przypadku najliczniejszej grupy, tj. gmin rozpiętość dochodów na 1 mieszkańca była największa, tj. od 4 813,19 zł w Wręczycy Wielkiej do 12 001,12 zł w Krupskim Młynie. Największe wydatki na 1 mieszkańca wśród gmin województwa śląskiego w 2023 r. kształtowały się w gminie Krupski Młyn (14 397,25 zł), a najniższe w gminie Zebrzydowice (4 831,65 zł).

Znaczący udział dochodów własnych w dochodach ogółem daje podstawę do kształtowania lokalnej polityki rozwoju, wspomagając podejmowanie decyzji długoterminowych dotyczących między innymi poziomu inwestycji. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin województwa śląskiego w 2023 r. był najwyższy w Czeladzi (77,2%), podczas gdy najniższy udział dochodów własnych wśród dochodów ogółem wyniósł 22,5% w gminie Irządze. Udział dochodów własnych w

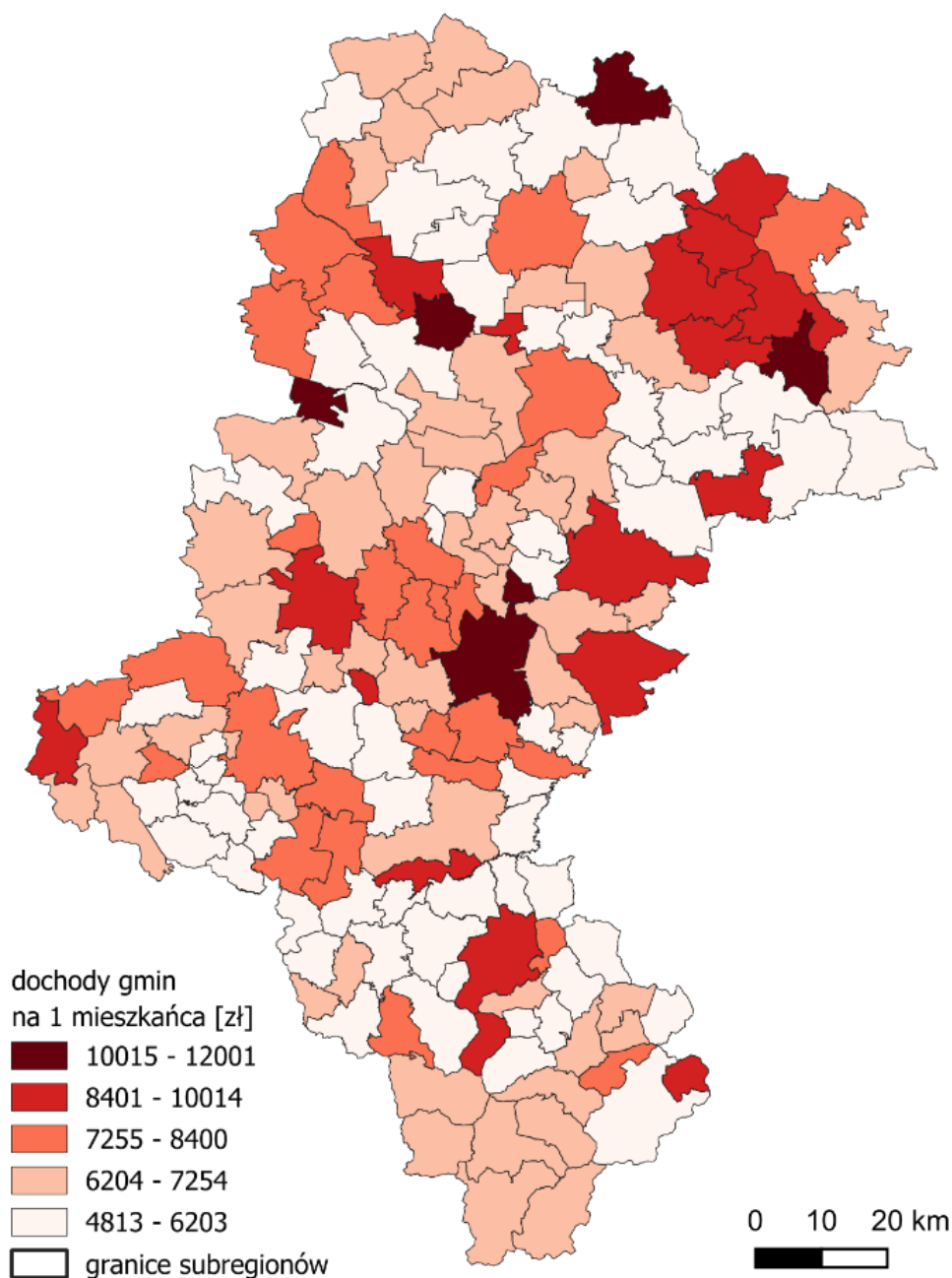
dochodach poniżej średniego poziomu dla województwa śląskiego (54%) dotyczył zdecydowanej większości gmin wiejskich i miejsko-wiejskich regionu oraz 15 gmin miejskich, w tym 10 miast na prawach powiatu (Siemianowice Śląskie, Jastrzębie-Zdrój, Chorzów, Częstochowa, Ruda Śląska, Żory, Bytom, Zabrze, Piekary Śląskie, Świętochłowice). Wśród powiatów ziemskich udział dochodów własnych w stosunku do dochodów ogółem w 2023 roku był na zdecydowanie niższym poziomie (średnio 37%), z czego największy udział dotyczył powiatu bielskiego (53,3%), natomiast najniższy powiatu żywieckiego (29,5%).

Wydatki ponoszone przez gminy województwa śląskiego według klasyfikacji budżetowej wskazują na największy udział działów: Oświata i wychowanie, Transport i łączność oraz Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. W 2023 r. wskazane działy 801, 600 i 900 odpowiadały łącznie za ponad połowę wydatków budżetów gmin w regionie. Średnia trzyletnia wydatków na oświatę za okres 2021-2023 na 1 mieszkańca była najwyższa w gminie Koszarawa (3 445,76 zł), a najniższa w gminie Poręba (1 236,08 zł). Natomiast wśród miast na prawach powiatu trzyletnia średnia wydatków na oświatę na 1 mieszkańca osiągnęła maksymalny poziom w Bielsku-Białej (3 385,30 zł), a minimum w Świętochłowicach (2 104,02 zł). W przypadku 3-letniej średniej wydatków na 1 mieszkańca w dziale *Transport i łączność* największa wartość przypadła na gminę Irządze (1 923,10 zł) a najmniejsza na gminę Poraj (98,78 zł). Miastem na prawach powiatu o najwyższej średniej wydatków na transport na 1 mieszkańca była Dąbrowa Górnicza (1 732,60 zł) podczas gdy najmniejsza wartość wskaźnika dotyczyła Siemianowic Śląskich (427,73 zł). Średnia trzyletnia wydatków w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska za lata 2021-2023 na 1 mieszkańca była najwyższa w gminie Sośnicowice (2 251,18 zł) a spośród miast na prawach powiatu w Dąbrowie Górniczej (1 321,92 zł). Najniższy średnio trzyletni poziom wydatków w dziale 900 odnotowano w gminie Istebna (382,74 zł) a wśród miast na prawach powiatu w Żorach (521,36 zł).

Wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego (samorządu województwa, powiatów i gmin) w wydatkach ogółem w województwie śląskim w 2023 r. wynosił 20,4% i był jednym z trzech najniższych wyników wśród wszystkich regionów (wartość dla kraju: 22.8%). Wartość wydatków inwestycyjnych to jedna z istotniejszych kategorii wydatków, ponieważ o ich poniesieniu gminy decydują samodzielnie. Analizując udział wydatków inwestycyjnych gmin w

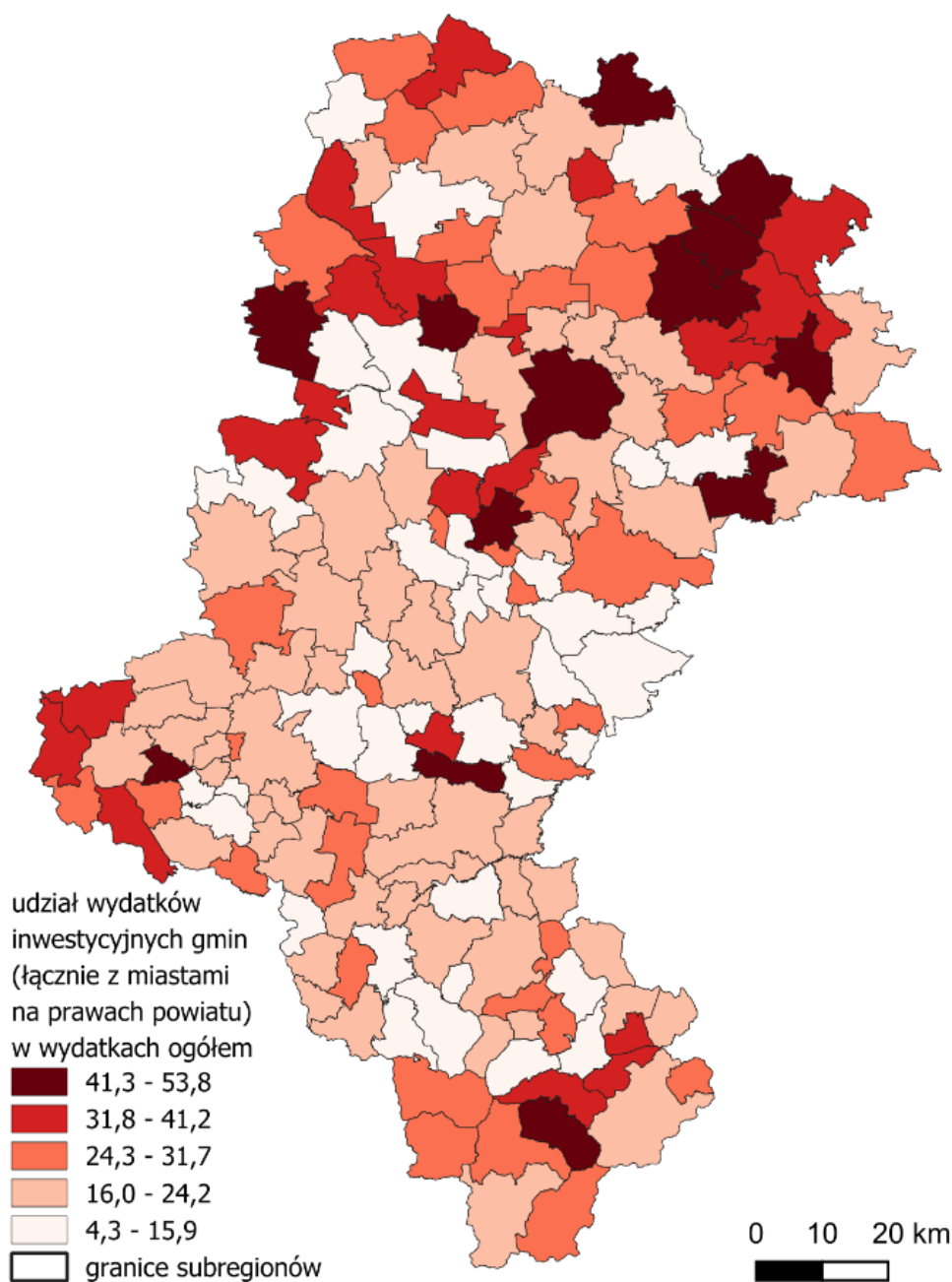
wydatkach ogółem można wskazać, że ich najwyższy poziom dotyczył następujących jednostek samorządu gminnego: Przyrów (53,8%), Ogrodzieniec (52,0%), Pawonków (51,2%), Boronów (50,9%). Najniższy poziom udział wydatków inwestycyjnych gmin w wydatkach ogółem dotyczył Jaworza (4,3%), Wręcicy Wielkiej (6,7%), Mysłowic (8,2%) i Siemianowic Śląskich (8,4%).

Mapa 17. Dochody gmin województwa śląskiego na 1 mieszkańca w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 18. Udział wydatków inwestycyjnych gmin (łącznie z miastami na prawach powiatu) województwa śląskiego w wydatkach ogółem w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

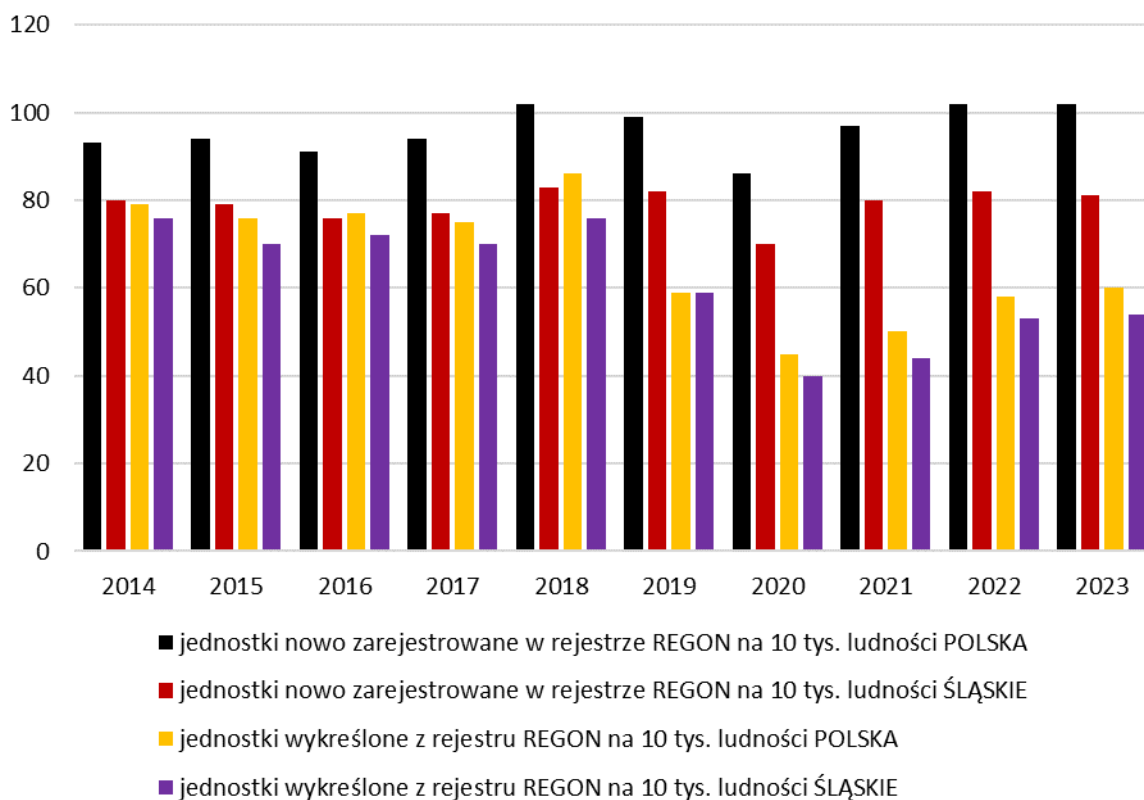
1.4 OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: GOSPODARKA

1.4.1 Podmioty gospodarcze

W 2023 r. liczba podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON wyniosła 533 194, co stanowiło ponad 10% podmiotów działających w kraju (wzrost względem roku poprzedniego wyniósł ponad 11 tys. podmiotów). Liczba podmiotów gospodarczych w województwie śląskim zwiększyła się w okresie 2014-2023 o 15,4%, niemniej jednak udział podmiotów z regionu w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w Polsce zmniejszył się o 0,9 pp. Podobnie jak w przypadku tendencji na poziomie kraju, przyrost liczby przedsiębiorstw w regionie wynikał wyłącznie ze zwiększenia liczebności najmniejszych firm. Może to świadczyć o zwiększającej się przedsiębiorczości mieszkańców regionu. Liczba mikroprzedsiębiorstw (czyli podmiotów zatrudniających do 9 osób) zwiększyła się w 2023 względem 2014 o 74,5 tys., co stanowiło przyrost o 17%, podczas gdy w tym samym okresie łączna liczba firm małych (10-49 osób), średnich (50-249 osób) i dużych (250 i więcej zatrudnionych osób) spadła o 3,2 tys. (spadek o 13,7%). Udział podmiotów gospodarczych z województwa w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w Polsce w okresie 2014-2023 uległ zmniejszeniu w każdej z prezentowanych grup przedsiębiorstw.

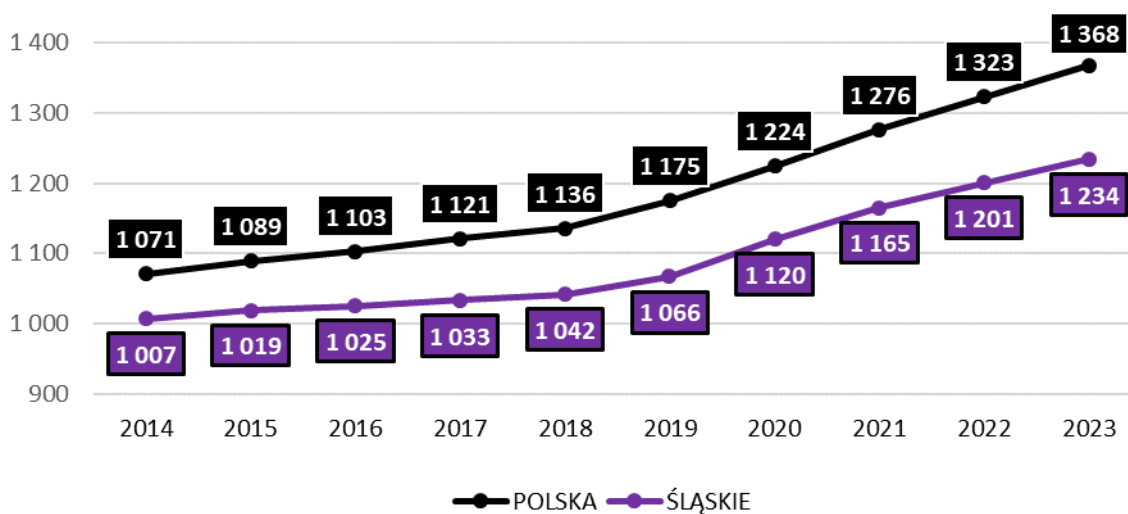
Pomimo, że poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą podmiotów na 10 tys. mieszkańców w województwie śląskim rośnie, to jest on stale na poziomie niższym od średniej krajowej. Ponadto dystans do średniej krajowej się pogłębia. W 2023 r. liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców wyniosła w regionie 1 234, co oznaczało przyrost względem roku 2014 o 22,5% (w kraju przyrost ten wyniósł w tym czasie 27,7%). W województwie śląskim mniej jest również podmiotów nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców – liczba ta była niższa niż w przypadku statystyk krajowych. Wartość ta wyniosła w 2023 roku 81 podmiotów na 10 tys. mieszkańców i była niższa o 21 od średniej krajowej. Pozytywnie należy natomiast odczytywać sytuację w zakresie liczby podmiotów wykreślanych z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, która w ostatnich latach była niższa niż wartość dla kraju. W 2023 roku wyniosła 54 podmioty na 10 tys. mieszkańców (przy średniej krajowej wynoszącej 60).

Wykres 16. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w województwie śląskim i w Polsce w latach 2014-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 17. Podmioty w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w województwie śląskim i w Polsce w latach 2014-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród podmiotów gospodarki narodowej najliczniej reprezentowaną grupą są osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W województwie śląskim w 2023 r. stanowiły one niecałe 71,7% wszystkich podmiotów gospodarczych. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w 2023 r. wyniosła w regionie 885 w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Liczba osób fizycznych prowadzących działalność na poziomie kraju była wyższa i wyniosła w 2023 r. 973 na 10 tys. mieszkańców. Podobnie jak w przypadku ogólnej liczby podmiotów, dystans do średniej krajowej i w tym przypadku się pogłębia.

W strukturze własnościowej podmiotów gospodarczych dominują podmioty z sektora prywatnego, które w 2023 r. stanowiły w województwie śląskim 95,5% ogółu przedsiębiorstw. Sektor publiczny obejmował natomiast 2,7% ogółu firm, podczas gdy na poziomie kraju proporcje w tym zakresie były przesunięte nieco w stronę sektora prywatnego (sektor publiczny – 2,2%, sektor prywatny – 95,5%). Niniejsze wartości mogą nie sumować się do 100% ze względu na fakt zmian jakie zaszły od 1 grudnia 2014 roku regulujących sposób zasilania rejestru REGON informacjami o podmiotach podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. Istnieje możliwość wystąpienia w rejestrze REGON niewypełnionych pozycji dotyczących m.in. formy własności przedsiębiorstwa.

Województwo śląskie w porównaniu z innymi regionami charakteryzowało się najniższym udziałem mikroprzedsiębiorstw w strukturze podmiotów gospodarczych (96% przy średniej krajowej równej 96,9%), jednak osiągnęło najwyższe wartości w kraju pod względem udziału firm małych (zatrudniających od 10 do 49 osób), który wynosił 3,1% przy średnim poziomie wynoszącym 2,5%. Udział firm średnich i dużych (tj. zatrudniających 50-999 pracowników) w strukturze przedsiębiorstw w województwie śląskim był również wyższy od średniej krajowej (śląskie 0,08%, kraj 0,07%).

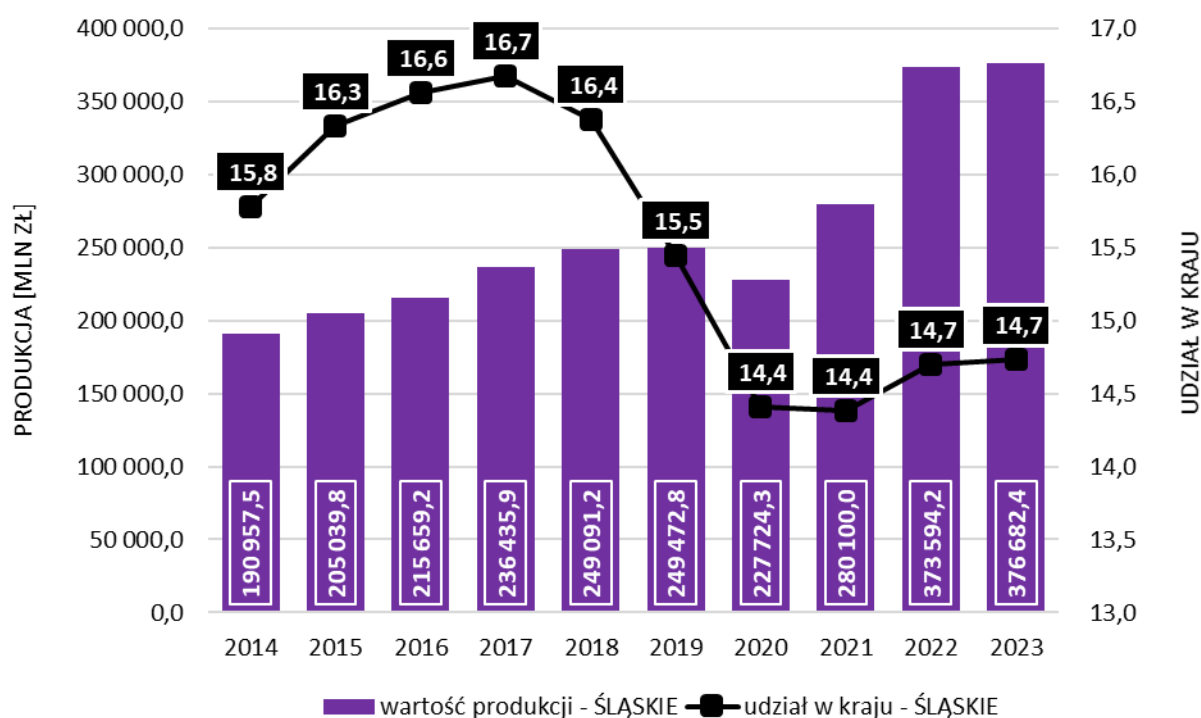
1.4.2 Przemysł

Województwo śląskie charakteryzuje się wysokim udziałem przemysłu (przemysł rozumiany jako przemysł i budownictwo, tj. sekcje PKD: B, C, D, E, F) w strukturze wytwarzanej WDB, który utrzymuje się na poziomie nieco ponad 42% całości WDB. Największa część wartości dodanej wytwarzanej w województwie śląskim w sektorze

przemysłowym w 2022 r. pochodziła z sekcji C (tj. przetwórstwo przemysłowe) – 54,0%.

Jednocześnie zwiększa się wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim, która w okresie 2014-2023 zanotowała przyrost o 185,7 mld zł, tj. o 97,3% (przyrost dla Polski ogółem wyniósł w tym czasie 111,3%). Udział województwa śląskiego w produkcji sprzedanej przemysłu w Polsce był na poziomie niższym jedynie od województwa mazowieckiego. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowała się w roku 2023 na poziomie 86,9 tys. zł i była wyższa od średniej krajowej o 19,1 tys. zł. Przyrost tej wartości był na niewiele niższym poziomie niż średnio w Polsce, w porównaniu do roku 2013 zwiększyła się o 109,1%, przy średnim przyroście krajowym równym 115,7%. Zarówno wartość produkcji sprzedanej przemysłu, jak i udział województwa śląskiego w wartości krajowej utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego (2022). Województwo śląskie kontynuuje trend wzrostowy w produkcji sprzedanej przemysłu, co jest pozytywnym sygnałem dla gospodarki regionu.

Wykres 18. Produkcja sprzedana przemysłu w województwie śląskim w latach 2014-2023.

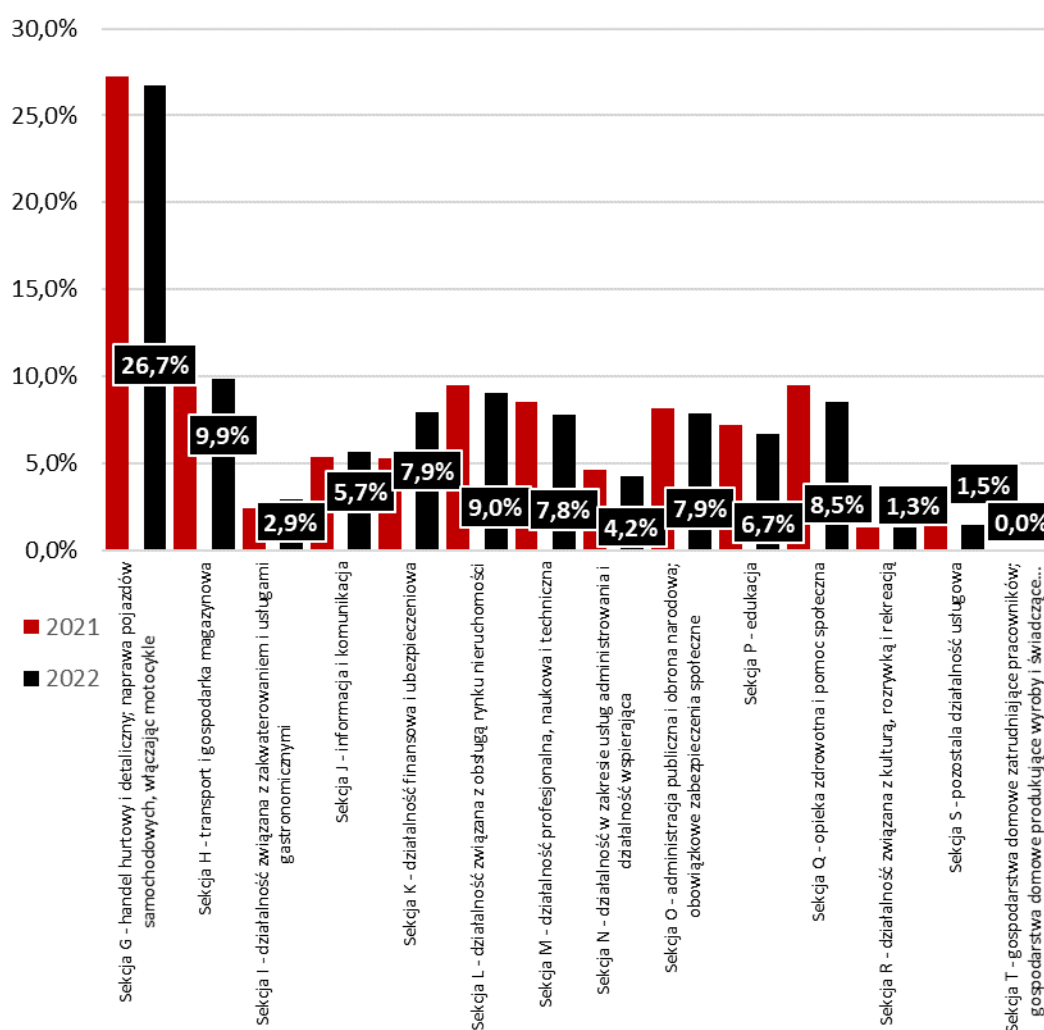

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

1.4.3 Usługi

Sektor usług obejmuje największą część polskiej gospodarki, a w 2022 r. w województwie śląskim usługi odpowiadały za 57,2% wartości dodanej brutto. Udział usług w gospodarce krajowej jest wyższy o 5,7 pp., co wynika z faktu, że region ma silnie przemysłowy charakter, zatem większa część WDB w porównaniu do kraju pochodzi z tego właśnie sektora. Udział wartości dodanej brutto wytwarzanej w ramach sektora usług w całym okresie 2012-2021 był w województwie śląskim niższy od wartości dla kraju średnio o ok. 5,7 pp. W kraju udział usług we wskazanym okresie wahał się pomiędzy 61,5% a 64% WDB, podczas gdy w województwie śląskim kształtował się w przedziale 54,8% – 59,3%.

Wykres 19. Udział poszczególnych grup sekcji PKD w wartości dodanej brutto sektora usług w województwie śląskim w latach 2021-2022.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Największa część wartości dodanej wytwarzanej w województwie śląskim w sektorze usługowym w 2022 r. pochodziła z sekcji G (tj. handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 26,7% WDB sektora usług województwa śląskiego. Prawie trzykrotnie mniejszy wkład w tworzeniu wartości dodanej brutto regionu miały usługi klasyfikowane w ramach sekcji H (transport i gospodarka magazynowa) – 9,9%, sekcji L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości) – 9,0%. Powyższe trzy sekcje PKD obejmowały blisko połowę (45,6%) wartości dodanej brutto województwa śląskiego wytwarzanej w sektorze usługowym.

W 2023 r. ponad połowa pracujących w województwie zatrudniona była w przedsiębiorstwach sektora usług (62,7%), dalej w sektorze przemysłowym (35,0%) oraz rolnictwie (2,3%). Struktura ta na przestrzeni lat utrzymuje się, a transfery pomiędzy sektorami są niewielkie.

1.4.4 Rolnictwo

Począwszy od 2010 roku zastosowano nową definicję gospodarstwa rolnego. Różnice w powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych w 2010 roku wynikają ze zmiany definicji gospodarstwa rolnego, zgodnie z którą, gospodarstwa rolne nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nie prowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy do 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. Mimo, że województwo śląskie jest traktowane jako region przemysłowy, to użytki rolne stanowią połowę powierzchni regionu (49,8%). W 2022 r. sektor rolniczy tworzył 0,8% WDB w województwie i był to najniższy udział WDB sektora rolniczego wśród pozostałych województw (średnia dla kraju wyniosła 3,15). Nieprzerwanie od 2014 do 2023 r. województwo śląskie posiadało najmniejszą w kraju powierzchnię użytków rolnych oraz powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (odpowiednio: 370 527 ha i 365 243 ha zgodnie z szacunkami na 2023 r.). Największa powierzchnia użytków rolnych oraz użytków rolnych w dobrej kulturze znajdowała się w województwie mazowieckim. W 2023 r. w województwie śląskim funkcjonowało 145 ekologicznych gospodarstw rolnych, w których powierzchnia użytków rolnych ogółem wynosiła 3 903 ha. Ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem⁷ było natomiast 113, a powierzchnia ich użytków

rolnych wynosiła 2 872 ha (Ekologiczne gospodarstwa rolne (z certyfikatem) – Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych).

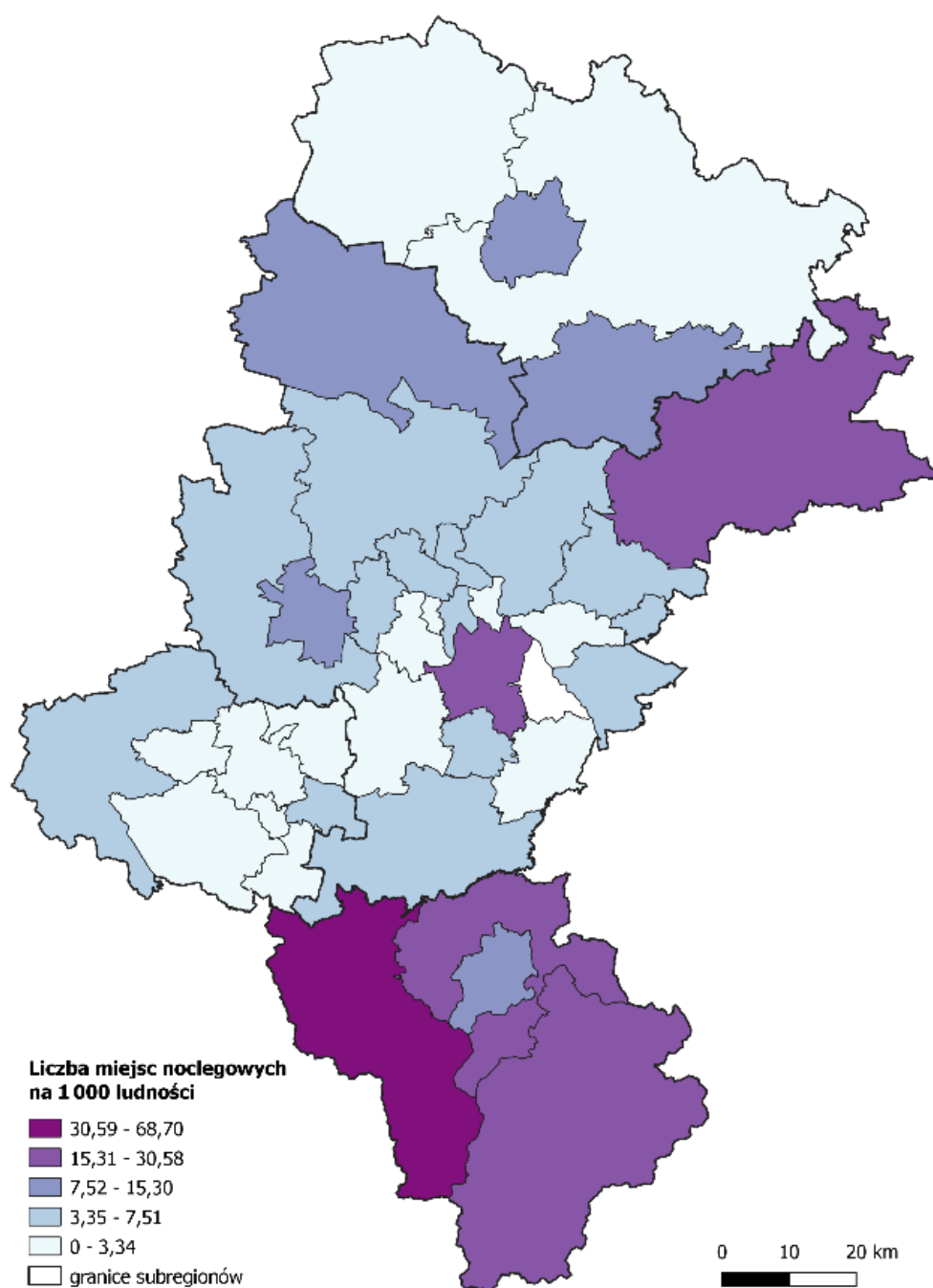
Liczba gospodarstw rolnych w 2023 roku wyniosła 42,9 tys. W strukturze gospodarstw rolnych według grup obszarowych przeważały grupy obszarowe: 2- 5 ha (które stanowiły 35,4% wszystkich gospodarstw w województwie), 1-2 ha (stanowiły odpowiednio 25,3%) oraz 5-10 ha (stanowiły odpowiednio 18%). W zakresie struktury towarowej produkcji rolniczej według produktów – produkcja zwierzęca stanowiła 63,3% całości produkcji rolniczej województwa.

1.4.5 Usługi turystyczne

Pomimo relatywnie niewielkiej powierzchni, województwo śląskie odznacza się dużą różnorodnością oferując indywidualnemu turystyce wiele możliwości i form spędzania wolnego czasu. Liczba miejsc noclegowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wyniosła w 2023 roku 11,06 i była wartością niższą od średniej krajowej (21,04, dopiero czternasta pozycja w kraju).

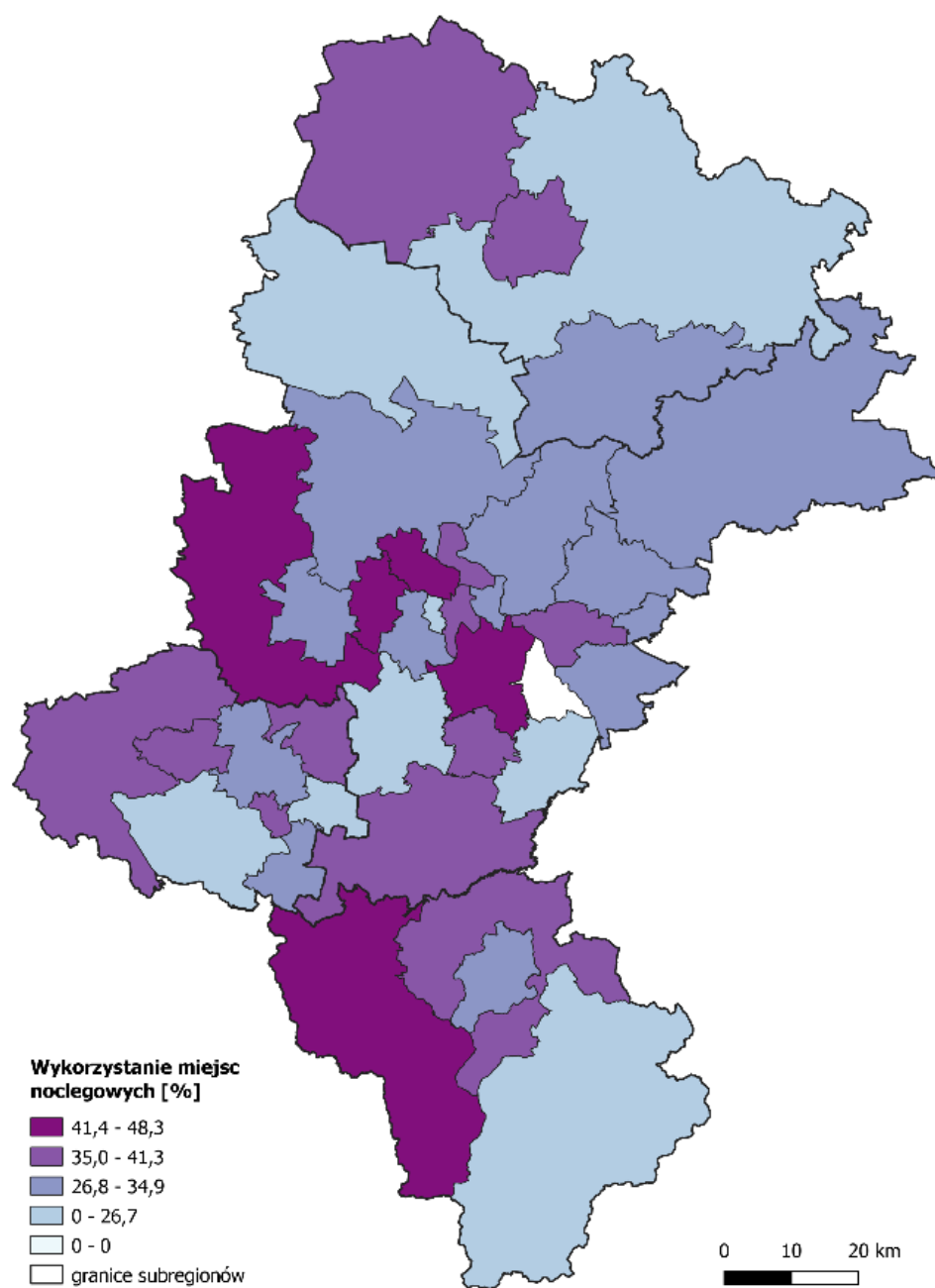
Baza noclegowa województwa śląskiego w 2023 r. oferowała 47,9 tys. miejsc noclegowych usytuowanych w 594 obiektach noclegowych. Miejsca noclegowe w regionie stanowiły 6,1% wszystkich miejsc noclegowych w Polsce, przy czym odmiennie przedstawiał się podział tych miejsc ze względu na rodzaj obiektów noclegowych. 316 obiektów noclegowych w regionie to obiekty hotelowe, oferujące razem 65,5% miejsc noclegowych. Pozostałe 34,5% miejsc noclegowych oferowanych było przez obiekty krótkotrwałego zakwaterowania, kempingi i pola biwakowe. W kraju te proporcje kształtują się inaczej – obiekty hotelowe stanowią 40,6% obiektów noclegowych i oferują 49,8% wszystkich miejsc noclegowych w kraju. Ponadto w 2023 r. wskaźnik pokazujący liczbę udzielonych noclegów na 1 000 ludności (1 444,1) był niemal dwukrotnie niższy od średniej krajowej (2 461,6). Przekłada się to na wskaźnik mówiący o stopniu wykorzystania miejsc noclegowych, który w regionie wynosił 37,9% i był niższy od średniej krajowej o 2,6 pp. Dawało to województwu śląskiemu 7. miejsce w kraju.

Mapa 19. Miejsca noclegowe na 1 000 mieszkańców w powiatach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 20. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w powiatach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Dostępność miejsc noclegowych w województwie śląskim jest zróżnicowana w zależności od części regionu. W 2023 r. zdecydowanie największa ich liczba była dostępna w południowej części województwa – podregion bielski skupiał niemal połowę miejsc noclegowych regionu (47,3%). W samym tylko powiecie cieszyńskim dostępne miejsca noclegowe stanowiły 25,1% ogólnej ich liczby dla regionu,

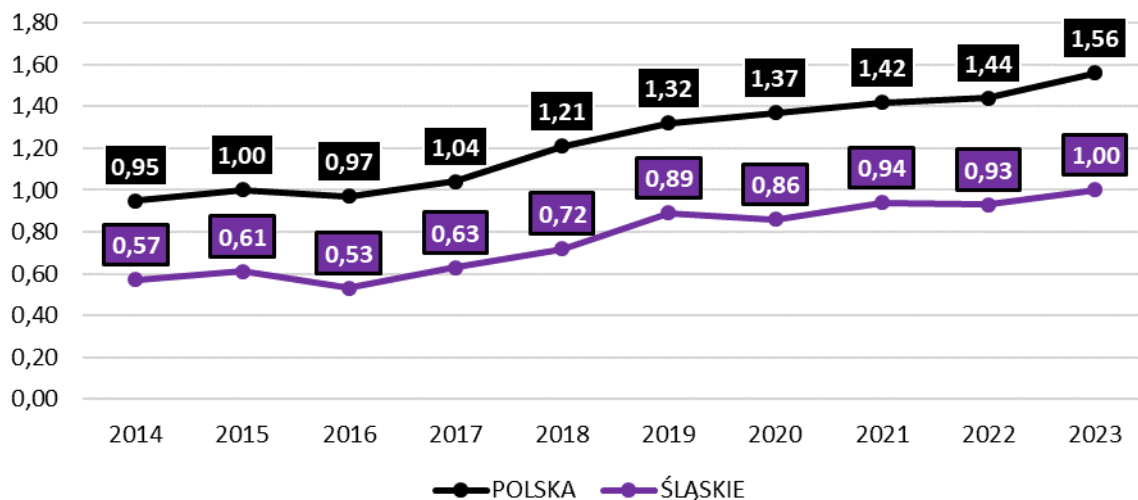
natomiast powiat żywiecki skupiał 9,5% miejsc, a powiat bielski 7,8%. Oprócz wymienionych powiatów znaczną bazą noclegową mogą pochwalić się niektóre większe miasta województwa: Katowice (11,4%), Gliwice (4,7%), Częstochowa (4,3%) oraz Bielsko-Biała (4,2%). Dobrze wypada także powiat zawierciański z udziałem wynoszącym 4,7% ogólnej liczby miejsc noclegowych w regionie.

1.4.6 Badania i rozwój, innowacje

Istotnym elementem potencjału rozwojowego regionu jest zaangażowanie w działalność badawczo-rozwojową. Prężnie funkcjonujący sektor B plus R daje podstawy do opracowywania i wdrażania innowacji. Według danych za 2023 r. w województwie śląskim funkcjonowały 872 jednostki aktywne badawczo, co stanowiło 11,6% jednostek w kraju i było drugim wynikiem po województwie mazowieckim (1 736 jednostek). Natomiast w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w regionie przypadało 20,1 jednostek, a więc niewiele więcej od średniej krajowej (20,0). W regionie udział jednostek badawczych działających w sektorze przedsiębiorstw kształtował się na poziomie 94,5%.

Istotnym czynnikiem dla rozwoju sektora B plus R jest wysokość nakładów wewnętrznych. W województwie śląskim w 2023 r. wyniosły one 4 039,6 mln złotych (jedynie 7.6% nakładów krajowych). Nakłady w przeliczeniu na 1 mieszkańca w regionie osiągnęły 932,3 zł (6. miejsce wśród województw), co jest wartością 476,7 zł niższą od średniej dla kraju (1 1409 zł). Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku nakładów wewnętrznych przypadających na 1 pracującego w B plus R, które w województwie śląskim wynosiły 183,5 tys. złotych, a w kraju 199,3 tys. złotych (dopiero 8 pozycja). Na cele związane z działalnością badawczo-rozwojową w 2023 r. w kraju przeznaczono 1,56% PKB (według szacunków). Niestety w województwie śląskim na badania przeznacza się mniejsze kwoty – we wspomnianym roku było to jedynie 1% PKB regionalnego, co oznaczało dopiero 8. pozycję wśród wszystkich województw.

Wykres 20. Relacja nakładów wewnętrznych na działalność B plus R do wielkości PKB według kraju i województwa w latach 2014-2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Według dziedzin nauki i techniki największą część wśród nakładów wewnętrznych ogółem na B plus R w regionie w 2023 r. stanowiły nakłady na nauki inżynieryjne i techniczne – 70,1% (2 831,8 mln zł). Należy przy tym zaznaczyć, iż udział nakładów na nauki inżynieryjne i techniczne jest znacznie większy niż na poziomie krajowym, wynoszącym odpowiednio 48,3% nakładów ogółem. Na kolejnych miejscach znalazły się nakłady na nauki: przyrodnicze (12,1%), medyczne i nauki o zdrowiu (8,6%) oraz społeczne (4,7%). Należy także dodać, że jedna z największych uczelni wyższych w regionie – Politechnika Śląska legitymuje się, jako jedna z 10 uczelni w Polsce, statusem uczelni badawczej. W związku z tym w latach 2020-2026 otrzymywać będzie zwiększoną o 10% subwencję, aby wzmacniać potencjał infrastrukturalny w celu realizacji prac B plus R.

W województwie śląskim przedsiębiorstwa innowacyjne stanowiły w 2022 r. 37,5% ogółu przedsiębiorstw, a więc o 5,3 pp. więcej niż średnia krajowa, co plasowało region na trzeciej pozycji wśród województw (po podkarpackim i dolnośląskim). W regionie wśród przedsiębiorstw innowacyjnych najwięcej było firm stosujących nowe lub ulepszone procesy biznesowe oraz przedsiębiorstw wprowadzających nowe lub ulepszone produkty.

4 klastry z województwa śląskiego, tj.: MedSilesia – Śląska Sieć Wytwarzania Medycznych, Silesia Automotive & Advanced Manufacturing, Śląski Klaster Lotniczy

oraz Śląski Klaster NANO posiadają status Krajowego Klastra Kluczowego (KKK). Status KKK oznacza, że podmiot jest uznawany za klaster o istotnym znaczeniu dla gospodarki kraju i wysokiej konkurencyjności międzynarodowej. Status otrzymują najprężniej działające klastry w Polsce, charakteryzujące się największym potencjałem rozwojowym.

Na terenie województwa śląskiego działa szereg uczelni wyższych oraz instytutów badawczych, w tym także włączonych do Sieci Badawczej Łukasiewicz, która jest trzecią największą siecią badawczą w Europie. Instytuty te współpracują ze sobą w ramach Sieci w czterech obszarach technologicznych. Są nimi: inteligentna mobilność, transformacja cyfrowa, zdrowie oraz zrównoważona gospodarka i energia. Poza prowadzeniem badań naukowych instytuty oferują swoje usługi jako akredytowane laboratoria badawcze oraz jednostki certyfikujące. Województwo śląskie jest drugim w kraju regionem posiadającym największą liczbę akredytowanych i aktywnych laboratoriów badawczych, ustępując w tym rankingu mazowieckiemu.

Dokumentem, który obecnie wskazuje kierunki rozwoju innowacyjnego oraz definiuje niezbędne działania w zakresie wsparcia inteligentnych specjalizacji regionu jest Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030 – Inteligentne Śląskie. Zgodnie z zapisami dokumentu oraz zaleceniami Komisji Europejskiej i Ministerstwa Rozwoju i Technologii, podstawą aktualizacji inteligentnych specjalizacji jest proces przedsiębiorczego odkrywania (PPO), rozumiany jako integrujący różnych interesariuszy w celu identyfikowania priorytetów w zakresie badań, rozwoju i innowacji. PPO realizowany jest w województwie śląskim w ramach trzech filarów: statystyki publicznej, prac technologicznych działającej od 2013 roku „Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SO RIS)” oraz prac analitycznych i koordynacyjnych Referatu RIS Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu UMWSL (Obserwatorium Innowacji). Aktualnie inteligentnymi specjalizacjami województwa śląskiego są: energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, zielona gospodarka oraz przemysły wschodzące.

W ramach projektu PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji realizowany jest proces „Foresight technologiczny województwa śląskiego 2050”, który weryfikuje obszary technologiczne zawarte w „Programie Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019-2030”, stanowiące specjalizacje

regionalne. Działanie to będzie stanowiło podstawę do wprowadzania ewentualnych zmian w zakresie polityki innowacyjnej regionu.

1.4.7 Instytucje Otoczenia Biznesu

Akredytacja Śląskich Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości (ŚOliP).

Od 2024 r. trwa nabór skierowany do ośrodków innowacji, które są zainteresowane uzyskaniem akredytacji – regionalnego znaku jakości Ośrodka Innowacji i Przedsiębiorczości (OliP) nadawanego przez Zarząd Województwa Śląskiego, potwierdzającego wysoką jakość usług dla przedsiębiorstw. Rolę OliP mogą pełnić ośrodki Szkoleniowo-Doradcze, Centra Transferu Technologii, Centra Innowacji, Ośrodki Badawczo-Rozwojowe, Klastery, Parki Naukowo-Technologiczne, Inkubatory Technologiczne oraz Inkubatory Przedsiębiorczości. Uzyskanie statusu akredytowanego OliP pozwoli na współfinansowanie świadczenia usług doradczych dla MŚP ze źródeł zewnętrznych, w tym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027. O akredytację ubiegać się mogą podmioty prowadzące działalność na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, posiadające bazę materialną, techniczną i zasoby ludzkie oraz kompetencyjne niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP.

Na liście akredytowanych instytucji w ramach pierwszego wniosków w 2024 r. znalazły się:

1. Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
2. Park Naukowo-Technologiczny „Euro-Centrum” Sp. z o.o.
3. Akademia Śląska
4. Uniwersytet Śląski w Katowicach
5. SPIN-US Sp. z o.o.
6. Fundacja Instytut Rozwoju Przedsiębiorczości Kobiet
7. Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.

W ramach drugiego naboru wniosków w 2024 r. sieć uzupełniono o:

1. Sieć Badawcza Łukasiewicz – Górnośląski Instytut Technologiczny
2. Górnośląski Akcelerator Przedsiębiorczości Rynkowej Sp. z o.o.

Śląski Fundusz Rozwoju (ŚFR)

Śląski Fundusz Rozwoju jest wyspecjalizowaną regionalną instytucją finansową, której celem jest zbudowanie na Śląsku trwałego wieloletniego systemu finansowania mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego w regionie. W praktyce ŚFR ma za zadanie organizować programy wsparcia dla śląskich firm w oparciu o finansowe instrumenty zwrotne, tj. pożyczki, gwarancje, poręczenia, instrumenty kapitałowe, a także poręczenia kredytów, leasingów, transakcji faktoringowych i wadialnych. W ramach realizowanego przez ŚFR zadania, przedsiębiorcy z regionu mają do dyspozycji nowoczesne produkty finansowe dopasowane do inteligentnych specjalizacji województwa. Przekazywane przedsiębiorcom środki powracają do funduszu i są ponownie inwestowane w rozwój gospodarki województwa śląskiego.

Fundusz Górnośląski S.A. (FG)

Fundusz Górnośląski S.A. jest kluczową organizacją otoczenia biznesu w województwie śląskim, która realizuje szczególne zadania w ramach polityki rozwoju gospodarczego samorządu terytorialnego. Ponadto posiada doświadczenie w zakresie instrumentów finansowych skierowanych do MŚP, a także w zakresie organizacji usług doradczych i szkoleniowych dla MŚP. W FG w sposób ciągły funkcjonuje Regionalny Fundusz Pożyczkowy, który oferuje pożyczki dla sektora MŚP zarówno na wydatki inwestycyjne jak i obrotowe (w roku 2024 udzielono pożyczek na kwotę 5 712 000,00 zł). W 2024 roku uruchomiono Regionalny Fundusz Pożyczek Innowacyjnych na wydatki związane z inwestycjami w innowacje w przedsiębiorstwach (wpisujące się w Regionalne Inteligentne Specjalizacje), pożyczki preferencyjne do 1 mln zł – działanie we współpracy ze Śląskim Funduszem Rozwoju Sp. z o.o. (w roku 2024 udzielono pożyczek na kwotę 9 035 500,00 zł). Fundusz oferuje również pożyczkę na samozatrudnienie z projektu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”, która jest formą wsparcia finansowego dla osób fizycznych, które chcą założyć własną działalność gospodarczą, do 20-krotności przeciętnego wynagrodzenia, z preferencyjnym oprocentowaniem 1,45%.

W związku z powodzią z września 2024 uruchomiono 2 programy:

1. Pożyczki Powodziowe z Ministerstwa Rozwoju i Technologii w kwocie 200 000,00 zł udzielane na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16

września 2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., oraz rozwiązań stosowanych na ich terenie (na podstawie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi).

2. Pożyczki preferencyjne z oprocentowaniem (0%), z możliwością umorzenia do 100% wartości pożyczki. W roku 2024 udzielono pożyczek na kwotę 529 796,13 zł. Pożyczki z „Regionalnego Fundusz Wsparcia Przedsiębiorstw Dotkniętych Powodzią” realizowany na podstawie Umowy Operacyjnej z BGK, Wartość pożyczki do 5 mln zł, z oprocentowaniem preferencyjnym oraz możliwością umorzenia do 90% kwoty pożyczki, w zależności od dostępnego limitu pomocy de minimis.

1.5 OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: MIESZKANIEC

1.5.1 Rynek pracy

W województwie śląskim w 2023 r. 1 536 tys. osób w wieku 15-89 lat pozostawało w kategorii biernych zawodowo, co stanowiło 12,2% wszystkich osób w tej kategorii w Polsce. Liczba ta spadła od 2014 r. o 11,4%. Większość osób biernych zawodowo w przedziale wiekowym 15-74 lat znajdowała się w tej kategorii z powodu emerytury (687 tys.). Istotnymi przyczynami były także nauka i uzupełnianie kwalifikacji (240 tys.), w mniejszym stopniu związane były z chorobą i niepełnosprawnością (119 tys.) oraz obowiązkami rodzinnymi i prowadzeniem domu (103 tys.). Struktura biernych zawodowo pod względem płci wykazywała w regionie przewagę kobiet (60,5%) i na podobną strukturę można wskazać również w Polsce (60,7% biernych zawodowo stanowią kobiety). Województwo śląskie miało piąty najniższy współczynnik aktywności zawodowej wśród polskich regionów i był on niższy od ogólnokrajowego o 2 pp. W przypadku wskaźnika zatrudnienia województwo śląskie notuje 12. wartość wśród polskich regionów. W ciągu badanego dziesięciolecia wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 6 pp., z kolei współczynnik aktywności zawodowej w tym czasie wzrósł o 2,9 pp.

Tabela 2. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15-89 lat i więcej w województwie śląskim i Polsce w 2023 r. dane średnioroczne).

Wyszczególnienie	Województwo śląskie	Polska
bierni zawodowo (tys.)	1 536	12 550
współczynnik aktywności zawodowej (%)	56,7	58,7
wskaźnik zatrudnienia (%)	55,2	57,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Rynek pracy w województwie śląskim był w 2023 r. mocno związany z sektorem przemysłowym i budownictwa (34,6% pracujących) oraz usługowym (63,1% pracujących), jedynie 2,3% pracujących pracowało w sektorze rolniczym. Na tle kraju widoczny jest silniejszy związek regionu z przemysłem (w województwie udział pracujących w sektorze przemysłowym i budownictwa był o 6,5 pp. większy), a znikomy z sektorem rolniczym (w kraju 8,1% pracujących pracowało w tym sektorze).

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec roku w województwie śląskim w 2023 r. była jedną z najniższych w kraju i wyniosła 3,6% (niższa była tylko w województwie wielkopolskim – 3%). W ciągu badanych 10 lat spadła o 6 pp. z poziomu 9,6% w 2014 r.

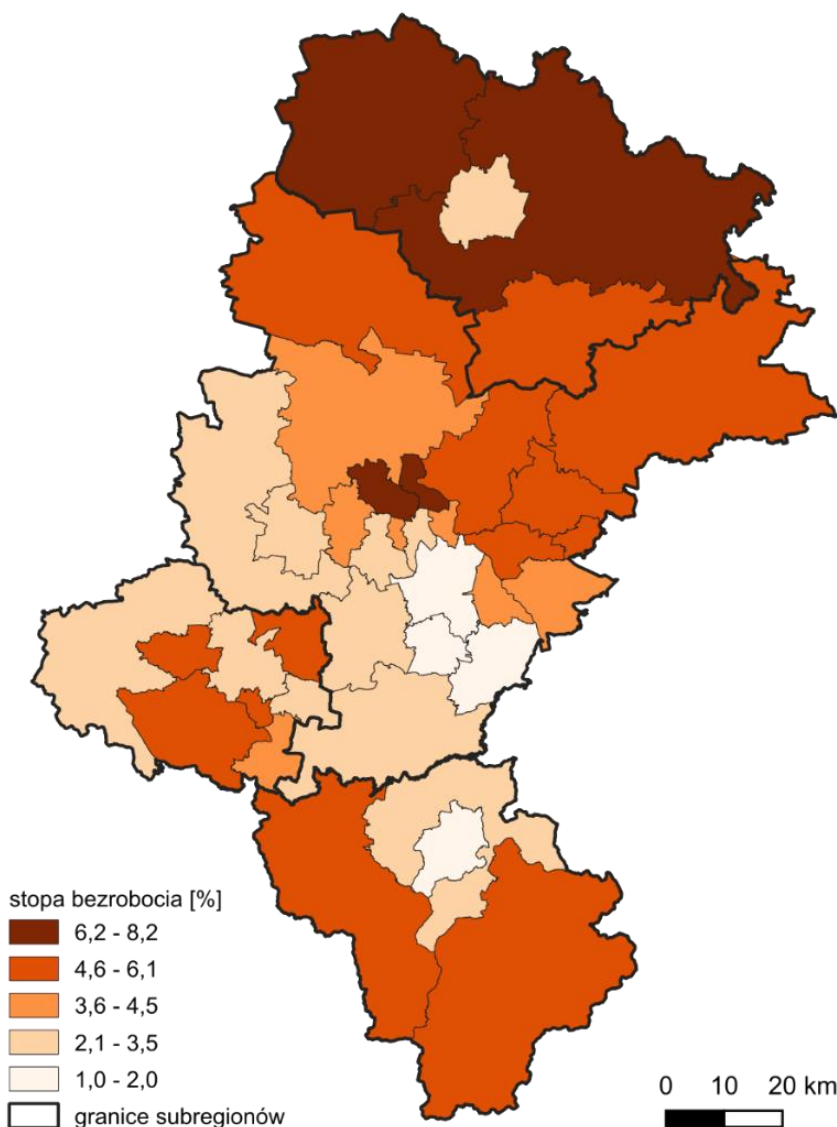
W regionie pod tym względem występuje pewne zróżnicowanie przestrzenne. Wartości stopy bezrobocia w 2023 r. rozkładały się od 8,2% dla Bytomia do 1% dla Katowic. Struktura bezrobotnych pod względem miejsca zamieszkania w regionie znacząco się różniła od ogólnopolskiej ze względu na wysoki stopień zurbanizowania województwa śląskiego. W województwie ponad 75% bezrobotnych zamieszkiwało miasta podczas gdy w Polsce było to niecałe 54% tej populacji.

W kategorii płci region nie wyróżniał się na tle kraju (w województwie blisko 53,7% bezrobotnych stanowiły kobiety, w kraju blisko 52,6%). Ponad 22% bezrobotnych to osoby w przedziale wiekowym między 25 a 34 lat, a 26,8% stanowiły osoby między 35 a 44 rokiem życia, tymczasem 40% stanowiła grupa bezrobotnych w wieku 45 lat i więcej. Struktura wiekowa była względnie zrównoważona w regionie, najmniejszą kategorię stanowili zarejestrowani bezrobotni poniżej 25 roku życia (11,2%). Z kolei w zakresie wykształcenia więcej niż 25% bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym, blisko 25% stanowiły osoby z

wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym, a blisko 23% stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

Struktura bezrobotnych w województwie śląskim w 2023 r. wyróżniała się także niższą aniżeli w całym kraju wartością udziału osób pozostających bez pracy powyżej 1 roku (31,2% w regionie wobec 38% w Polsce), jednakże nadal ich udział w populacji bezrobotnych jest znaczący.

Mapa 21. Stopa bezrobocia w powiatach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W województwie śląskim w 2023 r. współczynnik aktywności zawodowej wśród osób z niepełnosprawnością w wieku 16-89 lat wyniósł 21,7% i był to 2. wynik w kraju.

Wartość ta wzrosła w ciągu badanych dziesięciu lat o 3,9 pp. a od wyniku dla Polski

był wyższy o 2,3 pp. Wskaźnik zatrudnienia wśród tych osób był niewiele niższy i wynosił w regionie 21% i jego wartość była wyższa od ogólnopolskiej o 2,6 pp., a jego wartość wzrosła w ciągu dekady o 7 pp.

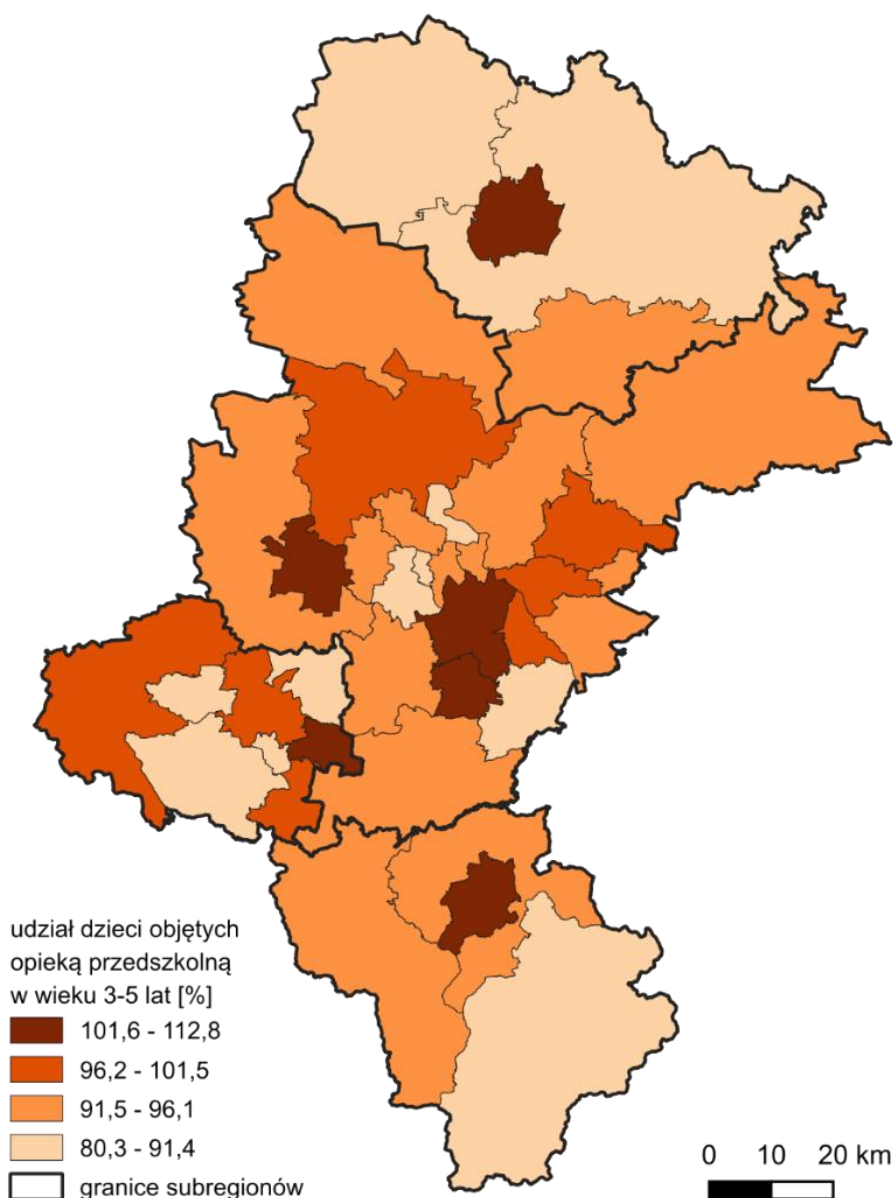
1.5.2 Oświata i wychowanie

W 2023 r. w Polsce dostępnych było 213 449 miejsc w żłobkach ogółem (łącznie z klubami dziecięcymi), z czego 10,3%, znajdowało się w województwie śląskim. W latach 2014-2023 województwo śląskie było niezmiennie jednym z trzech województw o największej liczbie miejsc w jednostkach organizacyjnych sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3. Województwo śląskie z liczbą 22 076 miejsc zajmowało trzecią pozycję w kraju. Najwięcej miejsc w żłobkach ogółem nieustająco posiadały Katowice (2 687 miejsc), a zaraz po nich wyróżniał się Sosnowiec (1 407 miejsc), Gliwice (1 210 miejsc) i Zabrze (1 104 miejsc). Najmniejszą liczbą miejsc w 2023 r. dysponowały powiaty rybnicki (94 miejsc) i kłobucki (65 miejsc). Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w 2023 r. w województwie śląskim wynosił 24,7% i tym samym w porównaniu do pozostałych województw, region zajął 8. miejsce w kraju. Zarówno w Polsce jak i w województwie śląskim wskaźnik z roku na rok wskazywał tendencje wzrostowe. W regionie wzrósł z poziomu 7,5% w 2015 r. do 24,7% w 2023 r., a dla Polski z poziomu 8,3% do 25,4%.

W 2023 r. w województwie śląskim było 2005 placówek ogółem zajmujących się wychowaniem przedszkolnym (przedszkola, przedszkola specjalne, oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego oraz punkty przedszkolne), czyli o 9 obiektów więcej niż w roku poprzednim. Region w tym zakresie od 2015 r. zajmuje w kraju 4. miejsce. W 2023 r. liczba placówek w regionie stanowiła 8,9% placówek w Polsce. W ramach placówek do dyspozycji rodziców było 8 166 oddziałów (2022 r.: 8 189). W powyższych placówkach przebywało łącznie w 2023 r. 165 503 dzieci (2022 r.: 169 226). Województwo śląskie w latach 2014-2023 zajmowało niezmiennie 2. miejsce w kraju w zakresie największej liczby oddziałów i dzieci. Województwo śląskie charakteryzowało się w 2023 r. wysokim odsetkiem dzieci w wieku 3-5 lat objętych opieką przedszkolną, wyniósł on 96,3% dzieci w tym wieku i był to 3. wynik wśród polskich regionów. W ciągu 10 lat wskaźnik wzrósł o blisko 13 pp. z poziomu 83,6%. Rozkład przestrzenny

wartości wskaźnika oscyluje między wartością 112,8% dla Bielska-Białej a 80,3% cechującą powiat rybnicki. Wartość wskaźnika powyżej 100% cechuje 7 miast (Bielsko-Biała, Katowice, Tychy, Częstochowa, Żory, Gliwice i Sosnowiec), w przedziale między 90 a 100% sytuuje się 23 powiatów, z kolei wartości poniżej 90% charakteryzuje 6 powiatów, ale żadne z nich nie spada poniżej 80%. Rozpatrując przedszkola w podziale na przedszkola bez specjalnych i przedszkola specjalne, województwo śląskie na tle pozostałych województw w kraju w 2023 r. zajmowało 2. miejsce w kraju w ilości wskazanych powyżej dwóch rodzajów placówek.

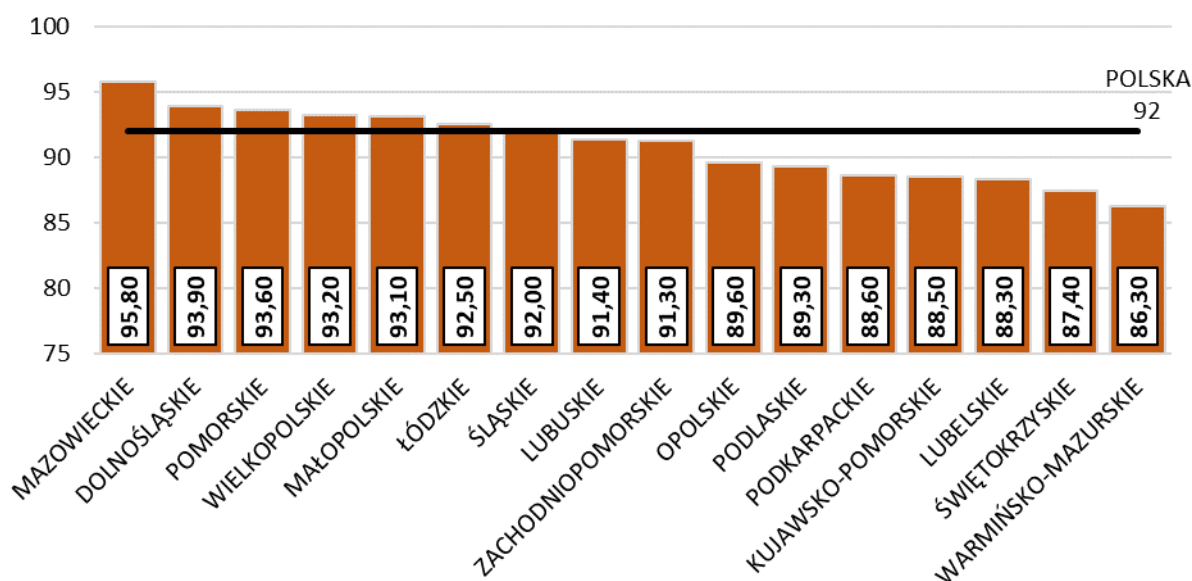
Mapa 22. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w powiatach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2023 r. w województwie śląskim działało 1 436 szkół podstawowych ogółem (szkoły podstawowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych), ich liczba wzrosła o 3 w porównaniu z rokiem poprzednim. Wśród ogółu szkół podstawowych szkoły specjalne w województwie śląskim to 106 jednostek, a szkół dla dorosłych było 10. W szkołach podstawowych w województwie śląskim w 2023 r. uczyło się 333 668 uczniów, co uplasowało region na 2. miejscu w porównaniu do pozostałych województw. Współczynnik skolaryzacji netto ((współczynnik skolaryzacji netto jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania)) w 2023 r. dla szkół podstawowych wynosił 92%. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano w regionie spadek współczynnika o 3,51 pp. Wśród polskich regionów wynik województwa śląskiego był siódmy.

Wykres 21. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych w Polsce i jej regionach w 2023 r.

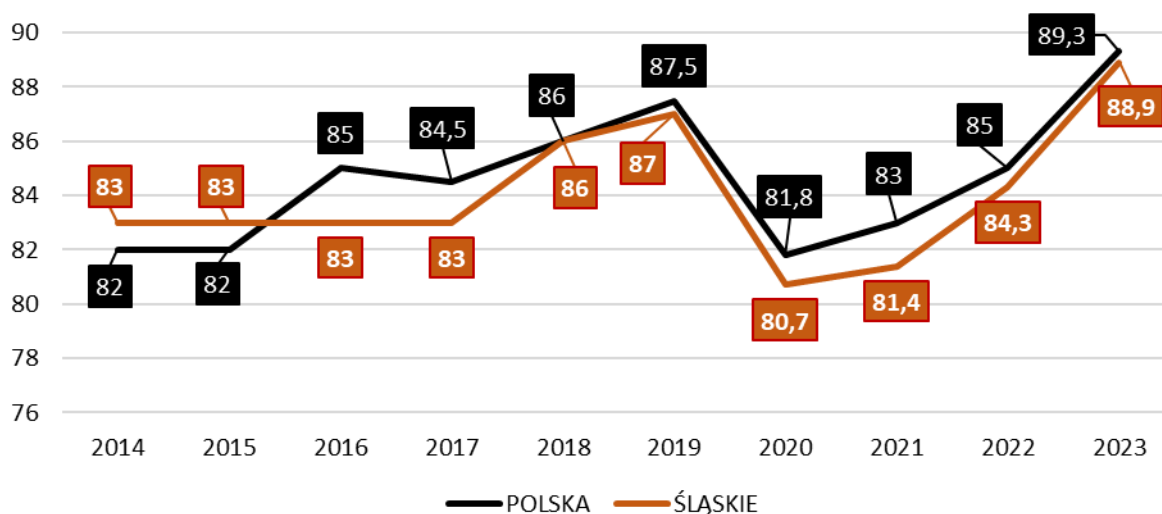
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2023 r. w województwie śląskim ogólnie działało 335 placówek szkolnictwa ogólnokształcącego. Obiekty te stanowiły 10,5% obiektów szkolnictwa ogólnokształcącego w Polsce. Województwo śląskie na tle pozostałych województw w kraju w zakresie liczby szkół ogólnokształcących ogółem, liczby uczniów oraz liczby absolwentów zajmowało niezmiennie od 2014 r. 2. miejsce w kraju. Lepsze

wyniki od województwa śląskiego uzyskiwało jedynie województwo mazowieckie. W województwie śląskim w latach 2014-2023 zdawalność egzaminów maturalnych ogółem kształtowała się nierównomiernie. Najniższy wynik odnotowano zarówno w Polsce, jak i w regionie w roku 2014 oraz w latach 2020 i 2021. W początkowym okresie zdawalność w regionie była wyższa aniżeli w całym kraju, trend ten odwrócił się jednakże w 2016 roku.

W maju i czerwcu 2023 r. do egzaminu maturalnego z wszystkich przedmiotów obowiązkowych przystąpiło 27 595 uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz 12 absolwentów – obywateli Ukrainy. Do egzaminu maturalnego w terminie poprawkowym w sierpniu 2023 r. przystąpiło 2761 tegorocznych absolwentów. Spośród wszystkich zdających tegorocznych absolwentów 88,9% zdało egzamin (tj. 24 528).

Wykres 22. Poziom zdawalności egzaminu maturalnego w Polsce i w województwie śląskim w latach 2014-2023 (łącznie terminy główny, dodatkowy, poprawkowy).

Źródło: opracowanie własne na podstawie dokumentów Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie.

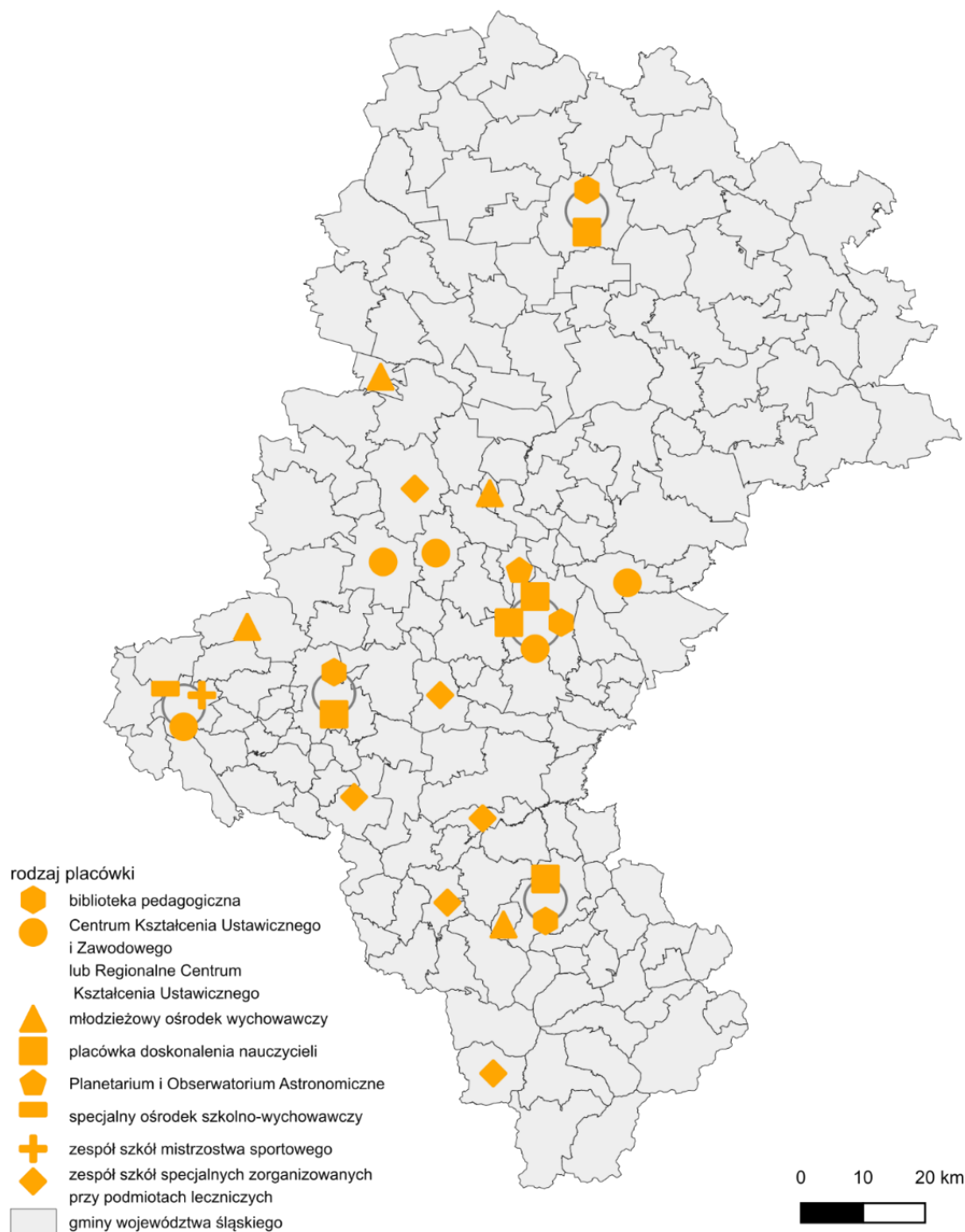
Szkoły i placówki oświatowe, których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie:

1. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach.
2. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach.

3. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Raciborzu.
4. Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Zabrze.
5. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu.
6. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie.
7. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej.
8. Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie.
9. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej.
10. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach.
11. Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie.
12. Regionalne Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu.
13. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku.
14. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Bielsku-Białej.
15. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie.
16. Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach.
17. Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach.
18. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu.
19. Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu.
20. Zespół Szkół Specjalnych im. dr. Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej.
21. Zespół Szkół Specjalnych przy Śląskim Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowym im. dr. Adama Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o.

22. Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Leczniczo-Rehabilitacyjnym „Pałac Kamieniec” sp. z o.o. w Kamieńcu.
23. Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu.
24. Zespół Szkół Specjalnych przy Uzdrowisku Goczałkowice-Zdrój spółka z o. o.
25. Zespół Szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju.
26. Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie.

Mapa 23. Placówki edukacyjne, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie według stanu na koniec 2024 roku.

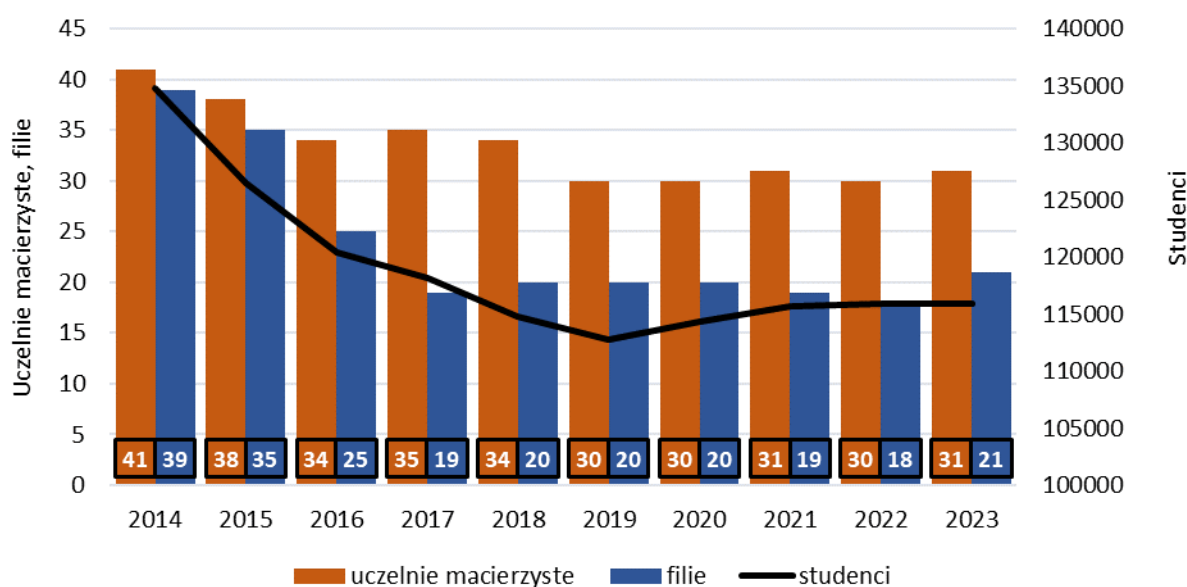

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

1.5.3 Szkolnictwo wyższe

Według GUS w województwie śląskim w 2023 r. funkcjonowało 31 uczelni macierzystych oraz 21 filii. Stanowiło to 10,3% wszystkich szkół wyższych w Polsce. W 2023 r. liczba studentów w województwie śląskim wyniosła 115,8 tys. osób, co stanowiło 9,3% wszystkich studentów w kraju, dając regionowi 3. lokatę w kraju. Rokrocznie liczba studentów malała i spadek ten w stosunku do roku 2014 wyniósł 14% (ubyło 19 tys. studentów). Na poziomie kraju spadek ten był nieco większy i w stosunku do 2014 r. wyniósł 15,4% studiujących. Analizując liczbę studentów województwa śląskiego w odniesieniu do liczby mieszkańców województwa śląskiego, wartość ta nie przekracza średniej dla Polski, stawiając województwo dopiero na 9. pozycji. W okresie 2014-2022 systematycznie wzrastał odsetek cudzoziemców studiujących w województwie śląskim, by w 2023 r. obniżył się w stosunku do roku poprzedniego. W 2014 r. wyniósł 1,6% by wzrosnąć do wartości 5,9% w 2022 r., a następnie spaść do poziomu 5,7%. Niemniej wartości te pozostają poniżej średniej dla Polski wynoszącej 8,5% w 2023 r.

Wykres 23. Uczelnie macierzyste, filie oraz liczba studentów w województwie śląskim w latach 2014-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Najliczniejszą grupę stanowią studenci podejmujący kierunki medyczne – stanowili oni w województwie śląskim 19% ogółu (przy średniej krajowej 12,9%). Drugą grupę stanowiły kierunki biznesu i administracji – 16,1% studiujących w województwie

(średnia dla Polski 17,9%), natomiast na trzecim miejscu znalazły się kierunki społeczne – 9,6% (przy średniej dla kraju – 12,5%), a zaraz za nimi kierunki inżyniersko-techniczne – 8,3% studentów w regionie (przy 7,3% udziale w Polsce). Liczba absolwentów studiów realizowanych w ramach szkolnictwa wyższego wyniosła w 2023 r. 29 tys. osób, co stanowiło 9,9% wszystkich absolwentów w kraju, dając regionowi czwartą pozycję w kraju.

W województwie śląskim liczba nauczycieli akademickich wyniosła w 2023 r. ponad 8,4 tys. osób, co stanowiło 8,9% wszystkich nauczycieli akademickich w kraju. Dało to regionowi 5. lokatę, za województwami: mazowieckim, małopolskim, wielkopolskim i dolnośląskim. Największa grupa nauczycieli akademickich w województwie śląskim związana była z uczelniami nadzorowanymi przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego. Stanowili oni blisko 79% wszystkich nauczycieli z uczelni regionu. Następną grupą byli nauczyciele uczelni nadzorowanych przez ministra właściwego ds. zdrowia (17,4%), na trzecim miejscu wskazać można nauczycieli uczelni nadzorowanych przez ministra właściwego ds. kultury i dziedzictwa narodowego (3,8%). W Polsce układ ten kształtował się w podobnej kolejności.

Liczba studentów studiów podyplomowych w 2023 r. wyniosła w województwie śląskim 10,6 tys. osób, co stanowiło 6% wszystkich słuchaczy w kraju i dało czwarty wynik w Polsce. Uzupełnieniem kształcenia poza studiami podyplomowymi są również studia doktoranckie. W tym zakresie do roku 2018 wyraźnie był widoczny wzrost liczby doktorantów zarówno w skali województwa śląskiego jak i całego kraju. Jednak od 2019 r. liczba doktorantów maleje i w 2023 r. wyniosła 250 osób, dając 7. lokatę w kraju (należy mieć na uwadze, że od 2019 roku wprowadzono nową typologię instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki).

1.5.4 Kultura i sport

W 2023 r. w województwie śląskim działało 12 teatrów, w tym: 6 teatrów dramatycznych, 2 teatry muzyczne, 1 opera oraz 3 teatry lalkowe, które stanowiły 9% wszystkich teatrów w kraju. Odbiór zrealizowanych przedstawień kształtował się na poziomie 626,3 tys. widzów (co stanowiło 8,8% wszystkich widzów w kraju). 61,2% widzów wybierało spektakle teatrów dramatycznych, 17,2% wybrało teatry lalkowe, 19,4% widzów skorzystało z repertuaru teatrów muzycznych, a blisko 2,2% operę. Najwyższą aktywnością pod względem wystawianych spektakli charakteryzowały się

teatry dramatyczne – na jeden teatr przypadało blisko 280 widowisk oraz teatry lalkowe (w tym przypadku na jeden teatr 246,7 widowiska). Teatr operowy i teatry muzyczne charakteryzowały się niższą aktywnością (opera: 57 widowisk, teatr muzyczny: 195 widowisk).

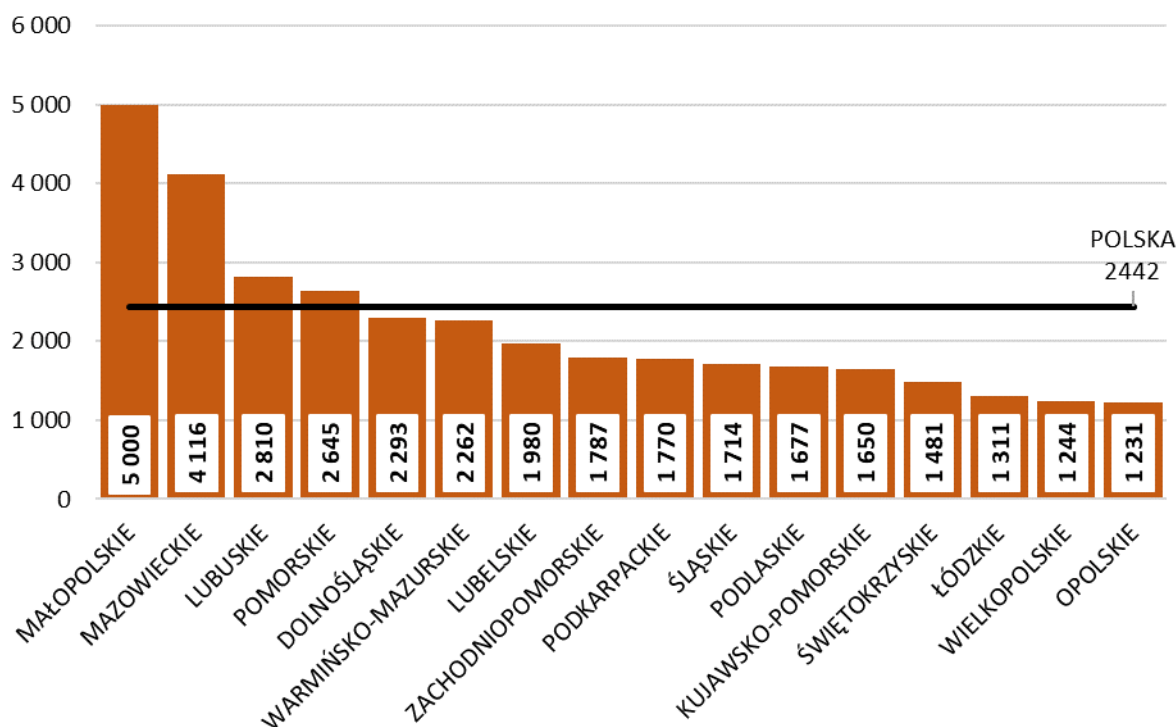
W województwie śląskim w 2023 r. funkcjonowały 3 filharmonie: Filharmonia Śląska w Katowicach, Filharmonia Zabrzeńska i Filharmonia Częstochowska oraz 4 orkiestry i chóry. Istotną rolę w regionie pełni Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia oraz Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. W 2023 r. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” dał 172 koncerty, z czego 53 koncerty odbyły się za granicą. Największą liczbę miejsc na widowni miał do dyspozycji NOSPR, z salą koncertową na 1 800 miejsc oraz salą kameralną obejmującą 283 miejsc, a wszystkie filharmonie, chóry i orkiestry w regionie łącznie posiadały ponad 4,8 tys. miejsc. We wszystkich tych instytucjach muzycznych odbyło się 1 609 koncertów (7,5% koncertów tego typu instytucji w kraju), spośród których w filharmoniach odegrano 1 307 koncertów. W 2023 r. w województwie śląskim w koncertach filharmonii brało udział blisko 196,8 tys. słuchaczy, w koncertach orkiestr i chórów blisko 181,2 tys. słuchaczy, a w koncertach Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” blisko 168,1 tys. widzów.

W województwie śląskim w 2023 r. działało 79 muzeów łącznie z oddziałami (8,1% tego typu instytucji w Polsce). W instytucjach muzealnych można było odwiedzić 225 wystaw stałych (8,3% ogółu wystaw stałych w Polsce). Muzea w województwie śląskim odwiedziło prawie 1 869,5 tys. osób, co stanowi zaledwie 4,4% wszystkich zwiedzających w Polsce. Dynamika aktywności muzealnej w ciągu badanej dekady wykazuje wzrost liczby instytucji w regionie i rozwój ich działalności. Wzrost ten jest wyższy niż w całym kraju, jednakże zauważalny jest w ostatnich trzech latach także niewielki spadek w regionie. Liczba zwiedzających w 2023 r. była o ponad 31,3% większa niż liczba zwiedzających 10 lat wcześniej. Liczba zwiedzających muzea przypadających na 1 000 mieszkańców jest znacząco mniejsza w regionie (431,5 osoby) aniżeli w Polsce (1 122,6 osoby).

Natężenie ruchu w obiektach kultury było w województwie śląskim poniżej wskazania charakteryzującego Polskę. Liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych, zwiedzających muzea i oddziały muzealne, uczestników imprez w domach, ośrodkach kultury, świetlicach oraz zwiedzających obiekty działalności

wystawienniczej na 1 000 mieszkańców wyniosła w 2023 r. 1 714 osób i był to 10. wynik wśród regionów.

Wykres 24. Liczba widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych, zwiedzających muzea i oddziały muzealne, uczestników imprez w domach, ośrodkach kultury, świetlicach oraz zwiedzających obiekty działalności wystawienniczej na 1000 mieszkańców w Polsce i jej regionach w 2023 r.

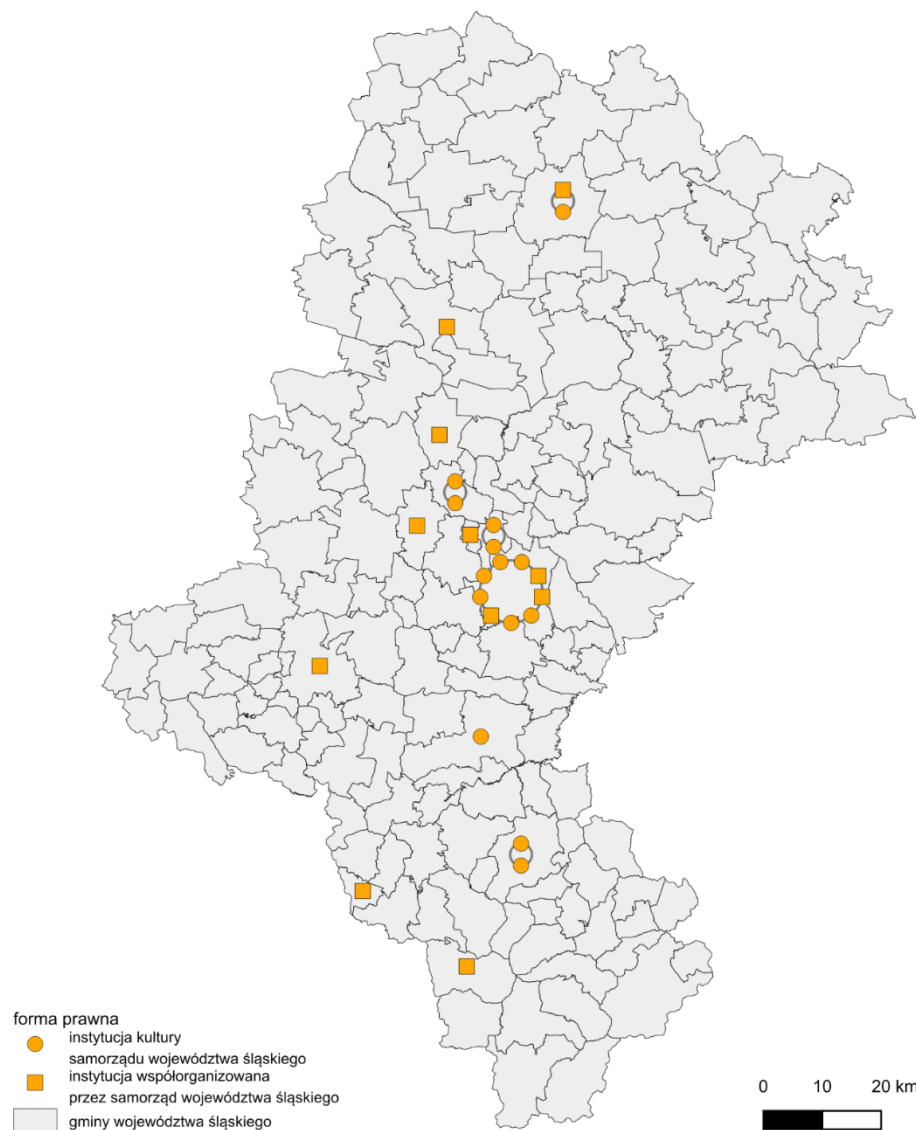
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W województwie śląskim w 2024 roku funkcjonowało 25 instytucji kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest samorząd Województwa Śląskiego:

1. Biblioteka Śląska w Katowicach.
2. Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach.
3. Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach.
4. Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnos Śląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach.
5. Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfańtego.
6. Muzeum „Górnos Śląski Park Etnograficzny w Chorzowie”.

7. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu.
8. Muzeum Historyczne w Bielsku-Białej.
9. Muzeum Śląskie w Katowicach.
10. Muzeum Zamkowe w Pszczynie.
11. Opera Śląska w Bytomiu.
12. „Panteon Górnośląski w Katowicach”.
13. Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej.
14. Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie.
15. Śląskie Centrum Wolności i Solidarności.
16. Teatr Rozrywki w Chorzowie.
17. Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach.
18. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie.
19. „Dom Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle”.
20. Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana.
21. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.
22. Muzeum Powstań Śląskich.
23. „Szyb Staszic w Tarnowskich Górach”.
24. Zabytkowa Kopalnia Ignacy w Rybniku.
25. Zamek Cieszyn.

Mapa 24. Instytucje kultury organizowane bądź współorganizowane przez Samorząd Województwa Śląskiego według stanu na koniec 2024 r.

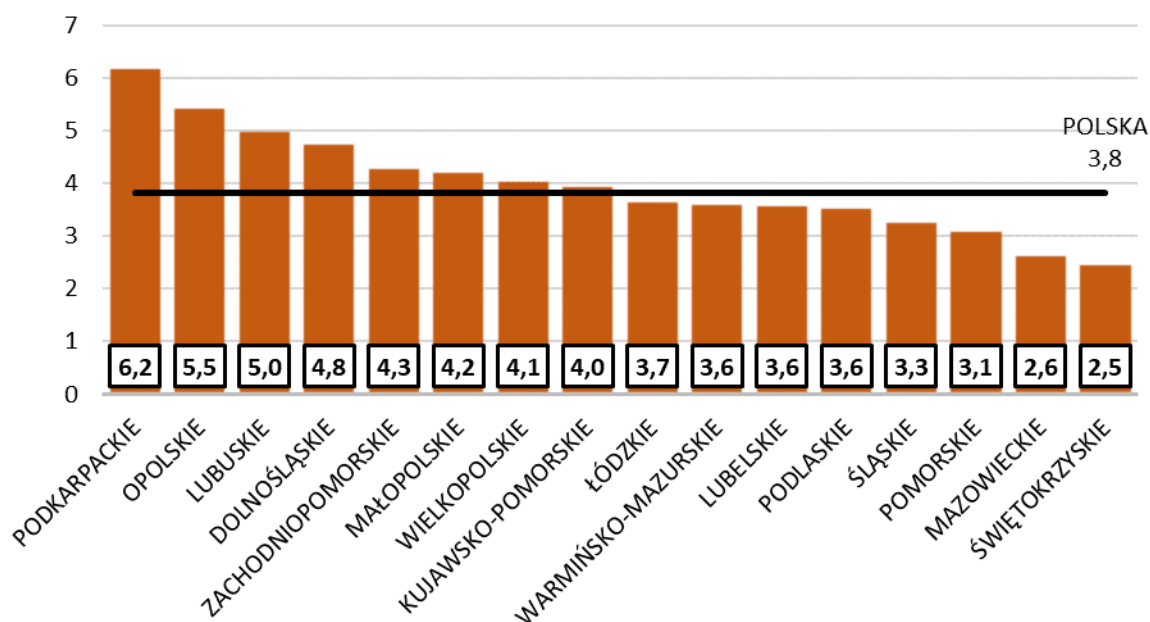
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

W województwie śląskim w 2022 r. funkcjonowało 1 430 klubów sportowych, co stanowiło 9,9% wszystkich klubów w Polsce. Członkostwo w klubach regionu deklarowało 121 765 osób, a ćwiczyło w nich 126 851 osób (ponad 11% właściwych kategorii w Polsce). Wśród ćwiczących w regionie widoczna jest przewaga mężczyzn oraz osób do 18 roku życia.

W latach 2012-2022 nastąpiła zmiana rozwoju życia sportowego w województwie śląskim. W badanym okresie w regionie rosła liczba klubów sportowych (5,8%),

szybciej niż w całym kraju (1,2%). Liczba członków klubów sportowych wzrosła w podobnym wymiarze zarówno w Polsce (19,2%) jak i w regionie (18,3%), tymczasem liczba ćwiczących w nich osób wzrosła jeszcze wyraźniej (województwo śląskie – 26,1% oraz Polska – 22,6%). Natomiast liczba ćwiczących kobiet wzrosła o prawie 53,2%, przyrost był wyższy niż w całym kraju (przyrost na poziomie 37,5%). Wzrost liczby ćwiczących do lat 18 w regionie był także wyższy (32,9%) niż w Polsce (23,1%). Liczba klubów przypadających na 10 tys. mieszkańców w regionie, mimo wzrostu w ostatniej dekadzie, nadal pozostaje niższa niż w Polsce.

Wykres 25. Liczba klubów sportowych przypadających na 10 tys. mieszkańców w Polsce i jej regionach w 2022 r.

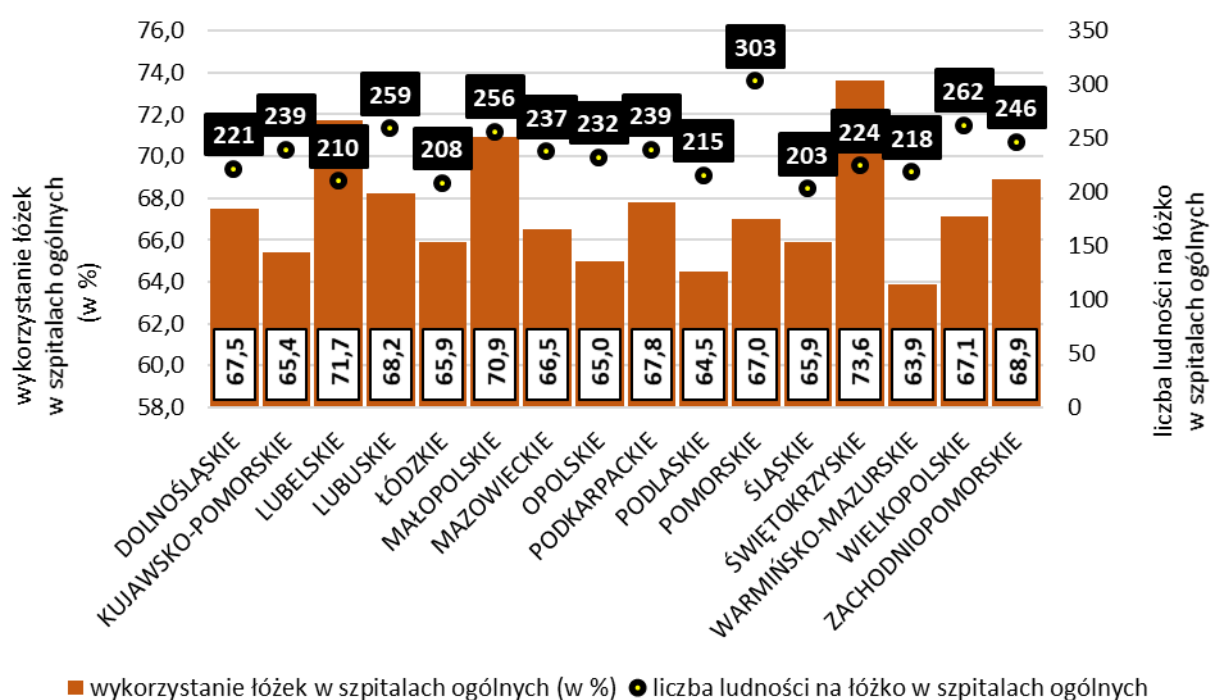
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W województwie śląskim w 2023 r. zorganizowano 614 sportowych imprez masowych (blisko 18% wszystkich sportowych imprez masowych w Polsce), z czego 77,7% było zorganizowanych w obiekcie zamkniętym. Liczba imprez sportowych wzrosła o ponad 30% w ciągu dekady, notując mocniejszą tendencję od ogólnopolskiej (w Polsce w tym czasie zanotowano wzrost o ledwie 5,8%). Liczba uczestników imprez sportowych wzrosła w tym czasie o 54,1% do poziomu 3 164 860 osób. 47,5% wzrost uczestników dotyczył płatnych imprez sportowych, a w przypadku imprez bezpłatnych wzrost wyniósł 1305% w stosunku do 2014 r.

1.5.5 Ochrona zdrowia

Według danych GUS w 2023 r. województwo śląskie dysponowało największą liczbą szpitali ogólnych w Polsce (143). Oferowały one w sumie 21,3 tys. łóżek, co było liczbą mniejszą tylko od wykazywanej dla województwa mazowieckiego (23,2 tys.). W tym samym okresie z usług szpitali w regionie skorzystało blisko 843,4 tys. pacjentów (druga wartość w kraju po województwie mazowieckim – ponad 1 091,9 tys. osób). Porównując wskaźnik liczby ludności przypadającej na 1 łóżko w szpitalach ogólnych na poziomie regionów, w województwie śląskim przybierał on najniższą wartość w kraju (203 osób/łożko). Tymczasem wskaźnik wykorzystania łóżek w szpitalach ogólnych wynosił dla województwa śląskiego 65,9% i był to piąty najniższy wynik wśród wszystkich regionów w kraju. Zauważa się, że w dłuższym okresie liczba utrzymywanych w regionie łóżek w szpitalach spada, tak samo jak i liczba pacjentów.

Wykres 26. Wskaźnik wykorzystania łóżek oraz liczba ludności na łóżko w szpitalach ogólnych w województwach Polski w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród oddziałów funkcjonujących w ramach szpitali dominowały oddziały chirurgiczne, rehabilitacyjne i chorób wewnętrznych. Są to też oddziały, które dysponowały największą liczbą łóżek. W stosunku do kraju, region charakteryzował

się szczególnie dużym odsetkiem oddziałów: geriatrycznych (21% oddziałów w kraju) i opieki hospicyjnej i paliatywnej (20%), a udział w wysokości 15% przekraczały oddziały: transplantologiczne (19,3%), okulistyczne (19,1%), kardiochirurgiczne (16,3%), nefrologiczne (17,7%) i endokrynologiczne (15,8%). Niski odsetek oddziałów funkcjonujących w województwie w stosunku do kraju dotyczył natomiast oddziałów: chirurgii szczękowo-twarzowej oraz terapii uzależnień (poniżej 6%). Oprócz szpitali ogólnych w województwie w 2023 roku funkcjonowało 7 szpitali psychiatrycznych, w których znajdowało się 1 878 łóżek. W analizowanym roku z ich usług skorzystało ponad 15 tys. osób.

W 2023 r. w województwie śląskim funkcjonowało 2 783 przychodni, co stanowiło 11,9% wszystkich przychodni w kraju. Regionem, w którym funkcjonowało więcej tego typu jednostek było województwo mazowieckie. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców liczba przychodni w regionie wynosiła 6, co stanowiło czwarty wynik w kraju po województwie łódzkim, podlaskim i warmińsko-mazurskim (7), przy czym ta sama wartość wskaźnika dotyczyła jednocześnie 11 innych województw.

W województwie śląskim w 2023 r. funkcjonowało 40 poradni geriatrycznych. Był to najwyższy wynik wśród województw Polski (ponad 20% wszystkich poradni geriatrycznych w kraju). W poradniach geriatrycznych województwa śląskiego udzielono 15,4 tys. porad lekarskich (ponad 18% wszystkich porad w tym zakresie w Polsce). Stacjonarną opiekę zdrowotną w regionie w 2023 r. zapewniało 13 szpitalnych oddziałów geriatrycznych (21% oddziałów tego typu w kraju) wyposażonych w 320 łóżek (1/4 łóżek na oddziałach geriatrycznych w kraju), w których leczono 7 886 osób (1/4 pacjentów oddziałów geriatrycznych w kraju) - łącznie z ruchem międzyoddziałowym. Kadra lekarska o specjalizacji geriatrycznej w województwie śląskim w 2023 r. ograniczała się do 49 lekarzy.

Województwo Śląskie jest podmiotem tworzącym dla 36 podmiotów leczniczych funkcjonujących jako samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, w tym dla 28 jednostek lecznictwa stacjonarnego i 8 jednostek lecznictwa ambulatoryjnego.

Tabela 3. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – szpitale trzeciego poziomu Publicznych Służb Zdrowia (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	503	50
2	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 w Bytomiu	318	62
3	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	816	25
4	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	549	17

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 4. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – szpitale drugiego poziomu Publicznych Służb Zdrowia (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	575	0
2	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju	543	10
3	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	297	0
4	Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich	72	0

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 5. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – szpitale pierwszego poziomu Publicznych Służb Zdrowia (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	291	0
2	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Kolejowy w Wilkowicach-Bystrej	156	20
3	Okręgowy Szpital Kolejowy w Katowicach – spzoz	79	0

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 6. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – szpitale onkologiczne (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Katowickie Centrum Onkologii	352	0

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 7. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – szpitale pulmonologiczne poziomu Publicznych Służb Zdrowia (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	191	0
2	Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca z siedzibą w Wodzisławiu Śląskim	100	0
3	Szpital Chorób Płuc w Orzeszu	69	2
4	Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach	95	0
5	Wojewódzkie Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	247	0
6	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	130	27

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 8. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – podmioty lecznictwa psychiatrycznego (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	238	50
2	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	518	48
3	Ośrodek Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą w Orzeszu	40	35
4	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	704	72
5	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Psychiatryczny z siedzibą w Toszku	554	60
6	Wojewódzki Ośrodek Lecznictwa Odwykowego i Zakład Opiekuńczo-Leczniczy w Gorzycach	361	0

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 9. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – podmioty lecznictwa rehabilitacyjnego (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	70	0
2	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	211	90
3	„REPTY” Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	565	90

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
4	Śląskie Centrum Rehabilitacji i Prewencji z siedzibą w Ustroniu	230	15

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 10. Podmioty lecznicze pod nadzorem Województwa Śląskiego – podmioty lecznictwa ambulatoryjnego (stan na 31.12.2024 r.).

Lp.	Podmiot leczniczy	Liczba łóżek	Liczba miejsc pobytu dziennego
1	Obwód Lecznictwa Kolejowego – szpital w Bielsku-Białej	0	0
2	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	0	0
3	Obwód Lecznictwa Kolejowego w Gliwicach – szpital	0	0
4	Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach	0	0
5	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Katowicach	0	0
6	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach	0	0
7	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu	0	0
8	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zakład Diagnostyki Obrazowej z siedzibą w Sosnowcu	0	0

Źródło: opracowanie Departamentu Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Na koniec 2023 r. działalność uzdrowiskową w województwie śląskim prowadziło 15 zakładów, w tym 2 szpitale uzdrowiskowe i 13 sanatoriów. Ośrodki te zlokalizowane były w Goczałkowicach-Zdroju oraz Ustroniu. Zakłady prowadzące działalność uzdrowiskową w ciągu roku przyjęły 39,1 tys. kuracjuszy leczonych stacjonarnie, w tym 1,6% stanowiły dzieci i młodzież do 18 roku życia (630 os.), a większość stanowiły osoby 65 lat i więcej (57,7%). Wśród wszystkich kuracjuszy 23,8%

stanowili pacjenci pełnopłatni, a ok. 0,8% cudzoziemcy (270 os.). Liczba kuracjuszy wzrosła o 10,5% w stosunku do 2014 r. Na koniec 2023 r. szpitale i uzdrowiska w regionie dysponowały 2 566 łóżkami.

W 2023 r. w województwie funkcjonowało 12 hospicjów, 23 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze oraz 40 zakładów opiekuńczo-leczniczych. Jednostki te oferowały 4251 miejsc, a z ich usług w analizowanym okresie skorzystało 9 tys. osób. W odniesieniu do innych regionów w województwie śląskim zauważa się szczególnie dużo zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych (14,6 % zakładów tego typu w kraju) i żadnego oddziału opieki paliatywnej. Podobne tendencje wykazuje analiza liczby łóżek oraz pacjentów – 17,7% łóżek i 16,5% pacjentów zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych przypada na województwo śląskie. Wskaźnik liczby łóżek w hospicjach, zakładach opiekuńczo-wychowawczych oraz pielęgnacyjno-opiekuńczych w przeliczeniu na 100 tys. ludności w 2023 r. dla województwa śląskiego wyniósł 120,1 i była to siódma wartość w kraju.

Blisko 12% wszystkich lekarzy, dentystów, pielęgniarek i położnych pracujących w kraju, świadczyło swoje usługi w województwie śląskim. Ich liczba wynosiła odpowiednio 16,6 tys. lekarzy (11,7% pracujących w kraju), 4 tys. dentystów (10,8%), 26,3 tys. pielęgniarek (12,2%) oraz 3,2 tys. położnych (11,2%). Porównując wskaźnik liczby pracowników ochrony zdrowia do liczby mieszkańców należy podkreślić, że sytuacja w województwie śląskim w tym zakresie kształtowała się powyżej średniej. W 2023 r. w regionie pracowało 38,3 lekarzy oraz 68,3 pielęgniarek i położnych w przeliczeniu na 10 tys. ludności, co stanowiło w obu przypadkach szóstą pozycję wśród wszystkich województw.

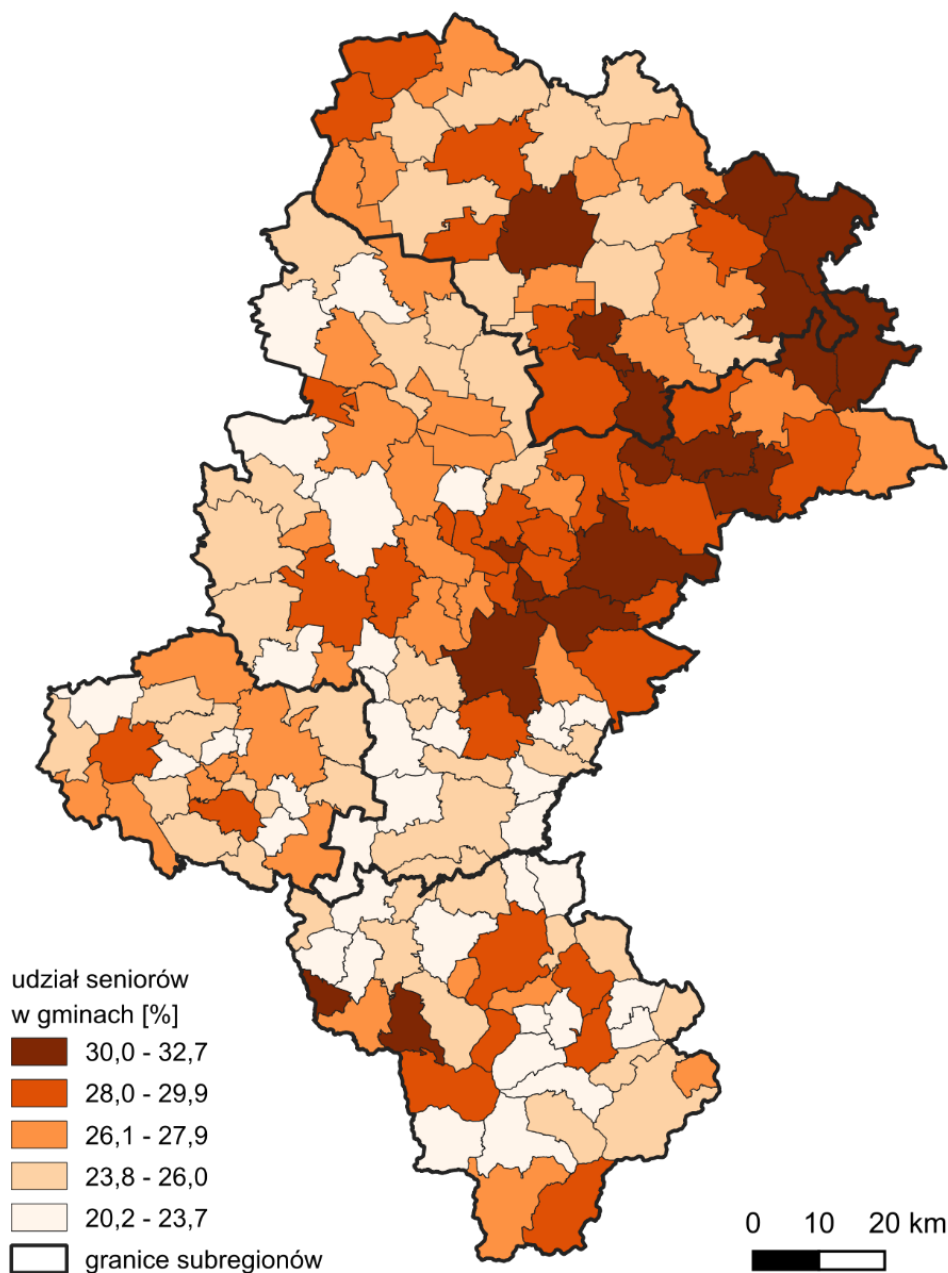
Struktura zgonów w województwie śląskim według przyczyn powodujących śmierć jest podobna do tej, która charakteryzuje Polskę. W regionie najczęstszymi przyczynami śmierci były choroby układu krążenia (36,3% zgonów) oraz nowotwory (27,6% zgonów). Na poziomie kraju te dwie kategorie również stanowiły najważniejsze przyczyny śmierci. Trzecią w kolejności przyczyną zgonów w 2023 r. były objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych, laboratoryjnych gdzie indziej niesklasyfikowane (10,1%).

1.5.6 Polityka społeczna

W województwie śląskim w 2023 r. w wieku senioralnym było 1 209 642 osób (zgodnie z publikacjami GUS seniorzy definiowani są jako osoby w wieku 60 lat i więcej, informacja o sytuacji osób starszych na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, GUS, Warszawa, wrzesień 2018 r). Stanowiły one ponad 28% ludności regionu. Seniorzy zamieszkujący województwo śląskie stanowili znaczną grupę wśród polskich seniorów (12,2%). Populacja ta jest silnie sfeminizowana – w województwie śląskim wskaźnik feminizacji w kategorii seniorów wyniósł 138,9 kobiet na 100 mężczyzn, niewiele powyżej poziomu dla Polski (138,4).

Udział seniorów w całej populacji w gminach województwa śląskiego wahał się od 20,2% w gminie Wyry do wartości 32,7% w Sosnowcu. Gminy z największym udziałem seniorów w populacji sytuują się najczęściej w północnej i wschodniej części subregionu centralnego oraz w subregionie północnym, a także w gminie Cieszyn i Ustroń. Z kolei gminy z najniższymi wynikami (najczęściej wiejskie) zlokalizowane są w subregionach: centralnym, południowym i zachodnim.

Mapa 25. Udział seniorów (60 plus) w ogólnej populacji gmin województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

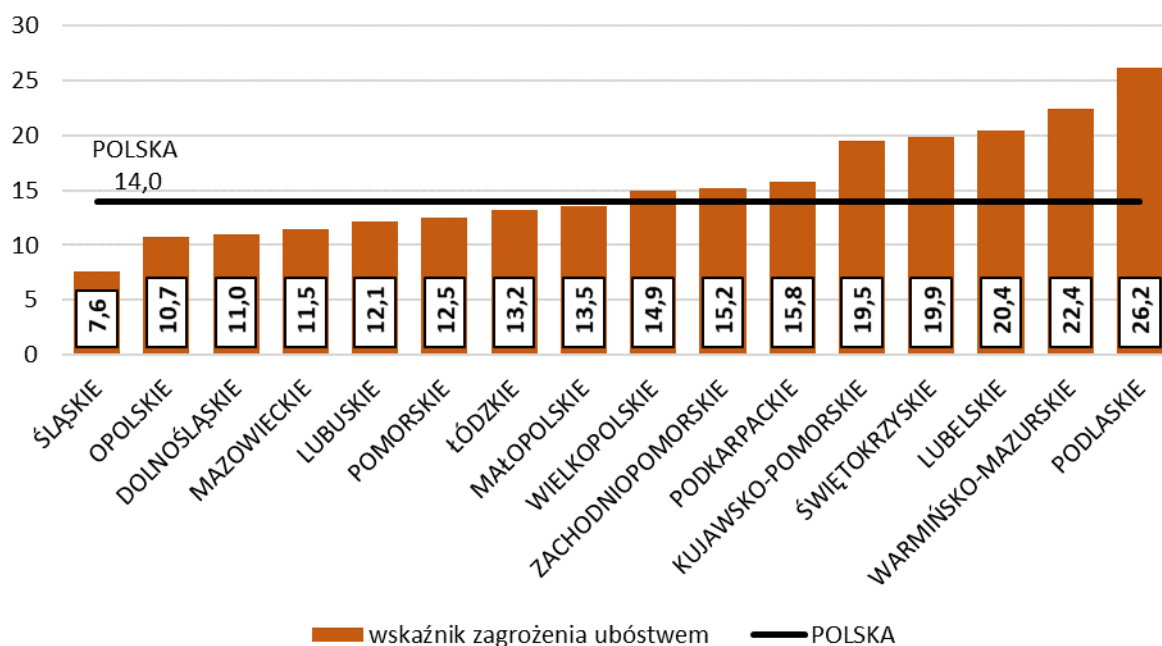
Osoby w wieku senioralnym są jednymi z głównych odbiorców usług opiekuńczych. W 2023 r. 9 462 osób skorzystało z tego rodzaju usług, stanowiąc 11,5% wszystkich seniorów w Polsce, korzystających z usług opiekuńczych. W województwie śląskim istniało 268 stacjonarnych zakładów pomocy społecznej (nomenklatura stosowana przez GUS), które dysponowały 15 738 miejscami. Mieszkańcami tych zakładów

często pozostawali seniorzy – 10 076 osób w wieku 60 lat i więcej, co oznacza, że w 2023 r. 69,2% miejsc było zajętych przez seniorów.

Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 60-89 lat wyniósł w województwie śląskim w 2023 r. 12,3% i był to drugi najniższy wskaźnik wśród regionów Polski. Przeciętna wysokość świadczeń z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 3 832,82 zł, a przeciętna emerytura brutto wyniosła 3 950 zł, co stanowiło 51,9% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Wartości te były najwyższe wśród polskich regionów.

W 2023 r. województwo śląskie charakteryzowało się najniższym wskaźnikiem zagrożenia ubóstwem wśród polskich regionów (po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych) i wynosił on 7,6% gospodarstw domowych (od wartości charakteryzującej Polskę był on niższy o 6,4 pp.).

Wykres 27. Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w Polsce i jej regionach w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Równolegle przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w regionie systematycznie wzrastał i w 2023 r. w województwie wyniósł 2 892,04 zł. Jest to jedna z wyższych kwot w kraju zaraz za województwem mazowieckim (3 208,99 zł). Średnia wartość wskaźnika dla kraju w ww. roku wyniosła 2 678,30 zł.

W województwie śląskim w 2023 r. 53 892 rodzin otrzymało decyzją świadczenia pomocy społecznej (łącznie 97 758 osób). Najczęstszą przyczyną otrzymania świadczenia z pomocy społecznej wśród rodzin województwa śląskiego była długotrwała choroba (57,5% rodzin). Wartości powyżej 40% osiągały takie przyczyny jak ubóstwo oraz niepełnosprawność, a 31% bezrobocie. 22,1% rodzin korzystało z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, a wartości między 5% a 10% uzyskiwały kategorie bezdomności, alkoholizmu i potrzeby ochrony macierzyństwa. Wszystkie pozostałe kategorie nie osiągały udziału na poziomie 3% wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Istotną dziedziną polityki społecznej jest ekonomia społeczna. Ważną jej część stanowią spółdzielnie socjalne stanowiące szczególną grupę przedsiębiorstw społecznych. W 2024 r. w województwie śląskim funkcjonowało 187 przedsiębiorstw społecznych ([strona internetowa Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotycząca Rejestru Jednostek Polityki Społecznej](#), stan na 28.02.2025 r.). W regionie funkcjonowały także 145 jednostki reintegracji społeczno-zawodowej, tj.

- a) 35 Centrów Integracji Społecznej (CIS) – na podstawie [strony internetowej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego](#) dotyczącej rejestru Centrów Integracji Społecznej, stan na 28.02.2025 r.
- b) 37 Klubów Integracji Społecznej (KIS) – na podstawie [strony internetowej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego](#) dotyczącej rejestru Klubów Integracji Społecznej województwie śląskim prowadzony na podstawie art. 18a Ustawy o Zatrudnieniu Socjalnym (Dziennik Ustaw z 2022 r. pozycja 2241), stan na 28.02.2025 r.
- c) 16 Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) – na podstawie [strony internetowej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego](#) dotyczącej wykazu Zakładów Aktywności Zawodowej funkcjonujących na terenie województwa śląskiego, stan na 30.06.2024 r.
- d) 60 Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) – na podstawie „Centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej w 2023 r.”, GUS, 28.11.2024 r.

Narodowy Spis Powszechny przeprowadzony w 2021 r. wykazał, że 13,9% populacji w województwie śląskim charakteryzowało się niepełnosprawnością (był to wynik

niższy niż w całym kraju – 14,3%). 4,9% ludności wykazywało ograniczenia w wykonywaniu codziennych czynności (niepełnosprawność biologiczna według definicji GUS) i jednocześnie dysponowało prawnym orzeczeniem o niepełnosprawności. 3,6% ludności dysponowało orzeczeniem o niepełnosprawności, ale nie uznawało się za niepełnosprawnych, a 5,4% nie posiadało prawnego tytułu do określenia jako osoby z niepełnosprawnością, ale za takie się uważało. Z kolei badanie BAEL GUS określiło liczebność osób z niepełnosprawnością w wieku 16-89 lat w 2023 r. na poziomie 286 tys. osób (co stanowiło 10,4% tej populacji w Polsce). Współczynnik aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnością w wieku 16-89 lat wyniósł w 2023 r. w województwie śląskim 21,7% (2. wynik wśród regionów) i był wyższy od ogólnopolskiego. Wskaźnik zatrudnienia dla tej populacji wyniósł w regionie 21% (2. wynik w kraju) i był wyższy od ogólnopolskiego.

1.5.7 Społeczeństwo obywatelskie

W Polsce w 2023 r. funkcjonowało 171 621 organizacji pozarządowych, w tym 37 066 fundacji oraz 134 555 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych. W województwie śląskim działało 8,9% tych organizacji, tj. 15 244 instytucji, co stanowiło czwarty wynik wśród województw (w tym: 3 012 fundacji oraz 12 232 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych).

Zupełnie inaczej sytuacja przedstawiała się w przypadku ilości organizacji w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców, tj. wynik 35,3 organizacji na 10 tys. ludności plasował region na najniższej pozycji wśród województw. Także wskaźnik liczby nowozarejestrowanych organizacji sytuował województwo na niskiej, bo 10. pozycji (3 organizacje). Ostatni z analizowanych wskaźników badających udział tego typu organizacji w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej umiejscawiał region na ostatniej pozycji (wraz z województwem pomorskim) z wynikiem 2,9%.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach

Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego (WRDS) są regionalnymi instytucjami dialogu społecznego w Polsce. Tworzenie i zapewnienie funkcjonowania WRDS jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, zleconym marszałkowi województwa. Podstawą funkcjonowania WRDS jest ustawa o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Realizując postanowienia ustawy

Marszałek Województwa Śląskiego powołał Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego w Katowicach w 2015 r.

W 2024 r. w ramach WRDS w Katowicach odbyło się 30 posiedzeń: 8 posiedzeń plenarnych Rady, 7 posiedzeń Prezydium WRDS, 15 posiedzeń Zespołów WRDS.

Zgodnie z ustawową zasadą rotacyjnego przewodnictwa w wojewódzkich radach dialogu społecznego oraz ustaloną przez WRDS w Katowicach regułą kolejności przewodniczenia pracom Rady w 2024 r. przewodziła strona pracowników.

W 2024 r. w ramach WRDS w Katowicach funkcjonowały dwa Zespoły problemowe: ds. ochrony zdrowia oraz ds. związanych z odpadami.

Obszary tematyczne podejmowane w tym okresie przez WRDS w Katowicach:

1. Problemy przemysłu energochłonnego związane z kosztami energii i nowoczesnymi technologiami.
2. Wsparcie branży motoryzacyjnej i przeciwdziałanie groźbie zwolnień grupowych w sektorze.
3. Zagadnienia związane z koniecznością wprowadzenia rozwiązań określających w sposób precyzyjny kwestie wynagrodzeń pracowników w podmiotach leczniczych w związku ze wzrostem najniższego wynagrodzenia, wprowadzonym ustawą z 26 maja 2022 r. w sprawie zmiany ustawy o sposobie ustalenia najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw.
4. Problematyka związana ze zjawiskiem porzucania odpadów, zwłaszcza niebezpiecznych lub składowaniem ich w miejscach do tego nieprzeznaczonych.
5. Tematyka dotycząca ciepłownictwa.
6. Opieka koordynowana w zakresie onkologii – partnerska współpraca między podmiotami.
7. Sytuacja przemysłu zbrojeniowego w województwie śląskim w perspektywie inwestycji oraz kontraktów na produkcję sprzętu wojskowego dla zakładów przemysłu zbrojeniowego i obronnego w województwie śląskim.

8. Sytuacja w przedsiębiorstwie PKP CARGOTABOR Sp. z o. o. w restrukturyzacji, związanej z działaniami restrukturyzacyjnymi skutkującymi zwolnieniami pracowników spółki w województwie śląskim.
9. Zagadnienia dotyczące potencjału kształcenia zawodowego w ramach dualnego kształcenia rzemieślniczego w rzemiośle oraz poprawy rynku pracy w obliczu postępującego niżu demograficznego i zmieniającego się otoczenia z uwagi na cyfrową transformację.
10. Sytuacja oraz przyszłość Elektrowni Rybnik.
11. Sytuacja gospodarcza regionu, określenie najistotniejszych zagadnień i obszarów wpływających na stan gospodarki województwa.
12. Kwestie związane z nowelizacją ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (z późniejszymi zmianami).

Na forum WRDS w Katowicach podjęto 13 uchwał. Uchwały podejmowano w sprawach organizacyjnych Rady, jak również stosownymi uchwałami przyjęto 10 stanowisk związanych z problematyką podejmowaną przez Radę: 7 stanowisk WRDS oraz 3 stanowiska stron pracowników, pracodawców oraz strony samorządowej WRDS w Katowicach. Podjęte w ramach WRDS w Katowicach uchwały i stanowiska dostępne są na stronie internetowej dialog.slaskie.pl.

Rada Działalności Pożytku Publicznego w Katowicach

Rada Działalności Pożytku Publicznego (RDPP) jest organem opiniodawczo-doradczym Marszałka Województwa;

W 2024 roku odbyło się 10 posiedzeń (w tym 4 w trybie obiegowym), na których podjęto m.in. uchwałę dot.: zaopiniowania projektu „Programu współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025”. Rada opiniowała i konsultowała również szereg dokumentów strategicznych jak i programów lub projektów.

W 2024 r. na posiedzenia Rady zaproszony został przedstawiciel Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych oraz Wiceprezes Zarządu Fundacji trzeci.org z Gliwic, który przedstawił propozycję zmian w ustawie o działalności pożytku

publicznego i o wolontariacie – Członkowie Stowarzyszenia Tęczówka z Katowic przedstawili tematykę pn. „Działania na rzecz społeczności LGBTQ PLUS”.

Ponadto Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego zorganizowała posiedzenie z pozostałymi radami regionu z terenu województwa śląskiego. Rada była również współorganizatorem regionalnego Okrągłego Stołu Pożytku Publicznego. W celu omówienia współpracy i realizacji wspólnych przedsięwzięć Rada uczestniczyła w spotkaniu sieciującym gremiów doradczych Marszałka Województwa w Regionalnym Ośrodku Metodyczno-Edukacyjnym „METIS” w Katowicach.

Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego

Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego łączy różne środowiska młodzieżowe. Jego zadaniem jest upowszechnienie idei samorządności, kształtowania poczucia odpowiedzialności obywatelskiej, a także włączenia ludzi młodych w szeroko rozumiane życie publiczne regionu. W swoich działaniach stwarza młodym ludziom możliwość współdecydowania o swoich sprawach oraz wyrażania opinii.

W 2024 roku odbyły się wybory do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego kadencja 2024-2026 r. Z całego województwa śląskiego zostało wybranych 45 młodzieżowych radnych. Młodzieżowy Sejmik Województwa odbył 5 sesji oraz wziął udział w licznych spotkaniach, wydarzeniach i konferencjach (np. Śląski Festiwal Nauki, „Eko Świerklaniec” – akcja sadzenia drzew, Szlachetna Paczka, Śląskie dla Seniora – koperta życia, prace w Parlamencie Młodych Rzeczypospolitej Polskiej, spotkania z samorządowcami w sprawie inicjowania powoływania młodzieżowych rad gmin i powiatów w województwie śląskim).

W 2024 roku z inicjatywy Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego zorganizowano:

- a) kampanię promocyjno-informacyjną dla przedstawicieli młodzieżowych sejmików z całej Polski wraz z promocją dobrych praktyk i doświadczeń w ramach prac Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego,
- b) Mistrzostwa Debat Oksfordzkich Województwa Śląskiego – turniej o zasięgu wojewódzkim o puchar Marszałka Województwa Śląskiego,

- c) II Kongres Rozwojowy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Województwa Śląskiego zorganizowany na Stadionie Śląskim, w którym udział wzięło 500 osób związanych z Młodzieżowymi Drużynami Pożarniczymi z całego województwa śląskiego.

Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego podjął między innymi dwie ważne uchwały: w sprawie nawiązania współpracy z Polską Radą Organizacji Młodzieżowych oraz w sprawie poparcia inicjatywy utworzenia Konwentu Młodzieżowych Sejmików Województw jako statutowego organu opiniodawczo-doradczego Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Sejmik Osób z Niepełnosprawnością

Sejmik Osób z Niepełnosprawnością Województwa Śląskiego jest ciałem kolegalnym składającym się z przedstawicieli organizacji pozarządowych, które działają na rzecz osób z niepełnosprawnościami z terenu całego województwa śląskiego. Sejmik ma charakter inicjatywny, wnioskodawczy i konsultacyjno-doradczy dla organów Samorządu Województwa Śląskiego.

W 2024 r. sejmik obradował na 8 sesjach, w ramach których zostały również zorganizowane 3 duże konferencje. We wrześniu odbyła się konferencja poświęcona tematyce sportu osób z niepełnosprawnością, w październiku tematem konferencji była „Edukacja. Rodzina. Wsparcie w zdrowiu psychicznym”. W listopadzie poruszone zostało szeroko pojęte zagadnienie orzecznictwa pozarentowego dotyczącego osób z niepełnosprawnością. W konferencjach wzięło udział m.in. wielu specjalistów, ekspertów, przedstawicieli strony rządowej, strony samorządowej, dyrektorów urzędu jak i jednostek podległych Województwu Śląskiemu oraz instytucji, których obecność na konferencjach ze względu na poruszane tematy była niezwykle istotna. W ramach sesji zrealizowanej w marcu, odbyło się wyjazdowe posiedzenie Sejmiku Osób z Niepełnosprawnością do siedziby Zakładu Aktywności Zawodowej Fundacji “Nadzieja Dzieci” w Zabrze. Na dwóch sesjach Sejmiku miały miejsce występy artystyczne: dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego dla Dzieci Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach oraz uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Mysłowicach.

W roku 2024 r. na Sesjach Sejmiku Osób z Niepełnosprawnością wystąpili (w tym on-line) m.in. następujący prelegenci: Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Osób

Niepełnosprawnych, Wicewojewoda Śląski, Prezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego, Prof. Akademii Wychowania Fizycznego, Przewodnicząca Parlamentarnego Zespołu ds. Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży, Przedstawiciele Śląskiego Kuratorium Oświaty, Przedstawiciele Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Ponadto w sesjach Sejmiku Osób z Niepełnosprawnością Województwa Śląskiego cyklicznie udział brali przedstawiciele Zarządu Województwa Śląskiego, Sejmiku Województwa Śląskiego, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego a także zaproszeni Posłowie na Sejm oraz Senatorowie RP.

W zależności od tematyki w sesjach i konferencjach brali udział pełnomocnicy ds. osób z niepełnosprawnością, przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych, zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności, reprezentanci ośrodków pomocy społecznej, placówek szkolnych a także stowarzyszeń i klubów sportowych.

Sejmik w ramach swojej działalności nawiązał kontakt m.in. z Zakładami Aktywności Zawodowej oraz Warsztatami Terapii Zajęciowej.

Tematyka jak i dyskusje poruszone w roku 2024 w trakcie obrad Sejmiku Osób z Niepełnosprawnością Województwa Śląskiego dotyczyły m.in.: tworzenia, rozwoju Zakładów Aktywności Zawodowej w województwie śląskim, zagadnień mieszkalnictwa osób z niepełnosprawnością, problematyki kryzysu psychicznego uczniów z niepełnosprawnością, funkcjonowania ucznia z niepełnosprawnością w szkole czy placówce edukacyjnej, procesu wydawania decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia przy świadczeniu wspierającym.

Śląskie dla Kobiety

Inicjatywa społeczna pn. „Śląskie dla Kobiety” została zainaugurowana w dniu 8 marca 2018 roku. Inicjatywa ma za zadanie wspierać kobiety oraz edukować o profilaktyce i leczeniu raka piersi. Głównym celem jest jednak kładzenie nacisku na uświadamianie nie tylko kobiet, ale także ich partnerów, mężów, że profilaktyka jest kluczem do zdrowia.

W ramach inicjatywy „Śląskie. Dla Kobiety” Województwo Śląskie było współorganizatorem wydarzeń związanych z profilaktyką raka piersi m.in.:

1. Zawierciański Dzień Organizacji Pozarządowych, który odbył się w dniu 2 marca 2024 r. Uczestnicy mieli możliwość wykonania w Cytobusie bezpłatnych badań cytologicznych i HPV.
2. W ramach Inicjatywy pn. „Tydzień dla Kobiet”, zorganizowanej wraz z Uniwersyteckim Centrum Klinicznym im. prof. K. Gibińskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach dla kobiet powyżej 18 roku życia, uczestniczki mogły skorzystać z bezpłatnych badań profilaktycznych oraz testów na HPV.
3. Podczas wydarzenia pn. „Profilaktyka Raka Piersi”, zorganizowanej wraz z Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu Oddział w Zawierciu, w dniu 23 marca 2024 r. uczestnicy wzięli udział w m.in. warsztatach i prelekcjach związanych z profilaktyką nowotworową oraz porad dotyczących pielęgnacji biustu oraz zdrowego stylu życia.
4. W ramach akcji pn. „Bezpłatne badania dla kobiet”, zorganizowanej w Chorzowie w dniach od 22 do 23 czerwca 2024 roku przez Uniwersyteckie Centrum Kliniczne SUM w Katowicach we współpracy ze Stadionem Śląskim oraz GE Healthcare, kobiety w wieku od 45 do 74 lat mogły skorzystać z mammografii, zaś badanie USG piersi realizowane było bez ograniczeń wiekowych. Głównym celem akcji było przypomnienie, że regularne poddawanie się badaniom profilaktycznym jest kluczowe we wczesnym wykrywaniu chorób nowotworowych.
5. Podczas II edycji Centralnego Klubu Pacjenta Fundacji „Z sercem do Pacjenta” 24 września 2024 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, uczestnicy mieli możliwość skorzystania z szerokiego zakresu bezpłatnych badań, w tym m.in. badania krwi, spirometrii, mammografii, EKG, pomiaru cukru we krwi oraz ciśnienia. Uczestnicy mieli możliwość rozmowy ze specjalistami różnych dziedzin medycyny, w tym kardiologii, chirurgii naczyniowej, onkologii, dietetyki.

Województwo Śląskie, również w roku 2024 w ramach inicjatywy „Śląskie. Dla Kobiet” wsparło oraz zaangażowało się w akcję pn. „Odważn! BB”, której celem jest walka z różnymi formami przemocy. Rozpoczęcie akcji pn. „Odważn! BB”, której organizatorami są Fundacja Strefa Kobiet, Kongres Kobiet Podbeskidzia i Vitall Clinic

odbyło się 4 listopada 2024 r. w Urzędzie Miejskim w Bielsku-Białej. Przez cały miesiąc w wielu miejscach odbył się szereg bezpłatnych wydarzeń, przede wszystkim edukacyjnych, w zakresie rozpoznawania przemocy i reagowania na nią, ale też informujących o tym, jak radzić sobie z emocjami.

Śląskie dla Seniora

Inicjatywa społeczna pn. „Śląskie dla Seniora” funkcjonuje w przestrzeni publicznej od 2015 roku i jest projektem profilaktycznym i aktywizacyjnym dedykowanym osobom powyżej 60 roku życia, zamieszkałym na terenie województwa śląskiego.

W roku 2024 w ramach inicjatywy Województwo Śląskie zaangażowało się w szereg wydarzeń dedykowanych seniorom. Były to m.in.:

1. Bezpłatne badania profilaktyczne odbyły się w Koniakowie, Gliwicach, Koniecpolu, Jaworznie, Istebnej, podczas których seniorzy mogli wykonać badania okulistyczne, kardiologiczne, spirometrię, USG, pomiar ciśnienia i poziomu cukru, test na HPV, cytologię.
2. W ramach Akademii Aktywnego Seniora!, seniorzy skorzystali m.in. z zajęć fitness, nordic walking, które odbywały się w Parku Śląskim.
3. Podczas III Festiwalu Aktywności Senioralnej, który odbył się 24 maja 2024 r. w Orzeszu, dla seniorów przygotowano występy artystyczne, wystawy rękodzieła, malarstwa oraz fotografii. W ramach Festiwalu odbyły się również II Powiatowe Targi Senioralne, podczas których lokalne firmy mogły przedstawić ofertę skierowaną do srebrnego pokolenia. Festiwal przyczynił się do promowania zaangażowanych seniorów, a tym samym zainspirowania tych niezaangażowanych i wycofanych do podjęcia aktywności.
4. W ramach Dni Seniora 2024, które odbyły się w dniach 21-22 maja 2024 r. w Koszęcinie, pedagodzy Zespołu „Śląsk” przygotowali warsztaty taneczne i wokalne. Pod kierunkiem profesjonalnej kadry seniorzy uczyli się m.in. elementów tańców narodowych i ludowych oraz estetyki ruchu. Wśród dodatkowych atrakcji znalazły się m.in. koncerty zaproszonych gości, kabarety, warsztaty prawidłowej techniki nordic walking, spotkania ze specjalistami oraz wykłady i prelekcje na temat problematyki prozdrowotnej. Zaproszeni przez Zespół policjanci rozmawiali z uczestnikami na temat bezpieczeństwa osób starszych, a strażacy zwrócili uwagę na właściwą ochronę przeciwpożarową.

5. W Fabryce Pełnej Życia, w dniu 14 czerwca 2024 r. odbył się „Dąbrowski Dzień Seniora 2024”, podczas którego seniorzy mogli skorzystać przede wszystkim z bezpłatnych badań profilaktycznych i porad zdrowotnych.
6. W dniu 15 czerwca 2024 r. w Parku Śląskim, Organizacja Studencka PANEUROPA Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach zorganizowała festyn „Młodzi mimo wieku”. Festyn miał na celu integrację międzypokoleniową poprzez różnorodne gry i zabawy, zapewniając aktywne i ciekawe spędzenie czasu.
7. Konferencja pn. „Parkinson”, zorganizowana przez Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 5 św. Barbary w Sosnowcu, w dniu 10 maja 2024 r. połączyła osoby z chorobą Parkinsona oraz wybitnych specjalistów z różnych dziedzin medycyny i nauki, którzy dzielili się swoją wiedzą i doświadczeniami.
8. Podczas II edycji Centralnego Klubu Pacjenta Fundacji „Z sercem do Pacjenta”, która odbyła się 24 września 2024 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, seniorzy mogli skorzystać z szerokiego zakresu bezpłatnych badań, w tym m.in. badania krwi, spirometrii, mammografii, EKG, pomiaru cukru we krwi oraz ciśnienia. Uczestnicy mieli możliwość rozmowy ze specjalistami różnych dziedzin medycyny, w tym kardiologii, chirurgii naczyniowej, onkologii, dietetyki.
9. Seniorzy uczestniczyli w letnim cyklu „Śniadania na Trawie”, korzystając z zajęć z jogi lub zajęć relaksacyjnych.
10. W dniu 10 września 2024 roku w Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” w Chorzowie odbyła się czwarta edycja „Targów Senioralnych Silver Silesia”. Wydarzenie, przyciągnęło setki seniorów, ich bliskich oraz przedstawicieli instytucji i firm działających na rzecz osób starszych. W ramach targów seniorzy mieli okazję odwiedzić Miasteczko Zdrowia, gdzie wykonywano darmowe badania profilaktyczne oraz udzielano porad medycznych. Na Silver Scenie wystąpili m.in. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”, DJ Wika, Beata Mańkowska oraz Jacek Silski. Artyści zapewнили uczestnikom niezapomniane wrażenia, promując aktywność artystyczną i integrację międzypokoleniową. W strefie kulturalnej seniorzy mieli możliwość wzięcia udziału w licznych konkursach i animacjach, a stoiska targowe oferowały szeroki wachlarz usług i produktów dedykowanych osobom starszym. Wydarzenie ma na celu promocję zdrowego

stylu życia, aktywności kulturalnej oraz szerokiego wsparcia dla osób starszych w regionie, jak również przyczynia się do rozwoju srebrnej gospodarki.

11. W dniach 4-6 października 2024 r. na Zamku Cieszyn zorganizowane zostało wydarzenie pn. „Weekend z Seniorem”. Podczas wydarzenia seniorzy mogli skorzystać z ćwiczeń na zdrowy kręgosłup, z porad dietetyka klinicznego, z zajęć z psychologiem, z zajęć kreatywnych czy też wybrać się na spacer po Wzgórzu Zamkowym.
12. Podczas III Śląskiej Konferencji Senioralnej pod hasłem „Dojrzewając do starości – jak samorządy przygotowują się na wyzwania demografii?”, która odbyła się w dniu 18 października 2024 roku w Miejskim Domu Kultury w Łaziskach Górnych, seniorzy oraz eksperci dyskutowali nad aktualnymi problemami demograficznymi, z którymi obecnie mierzą się samorządy, oraz rozwiązaniami, jakie mogą być wdrażane, aby wspierać osoby starsze w lokalnych społecznościach.

Śląska Rada Seniorów

W dniu 11 kwietnia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa wprowadzono zmianę polegającą na dodaniu art. 10c, który wprowadził możliwość utworzenia przez sejmik województwa, z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk, wojewódzkiej rady seniorów. Obsługę administracyjno-biurową rady mają zapewniać urzędy marszałkowskie, w tym również koszty obsługi rady.

W województwie śląskim od 2015 roku funkcjonuje Śląska Rada ds. Seniorów, powołana Zarządzeniem Marszałka Województwa Śląskiego. Do dnia wejścia w życie zapisów ww. ustawy obsługę administracyjno-biurową (czyli wszystkie czynności związane z zapewnieniem sprawnego działania rady seniorów, np. obsługa korespondencji, zapewnienie miejsca do spotkań, itp.) rady seniorów zapewniał Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego. Mając na uwadze powyższe, zgodnie z Uchwałą nr 1859/444/VI/2023 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 30 sierpnia 2024 roku, przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie nadania

Statutu Śląskiej Radzie Seniorów. W dniu 25 września 2023 r. Sejmik Województwa Śląskiego Uchwałą nr VI/60/11/2023 nadał Statut Śląskiej Radzie Seniorów.

W związku z faktem, iż II Kadencja Śląskiej Rady Seniorów zakończyła się z dniem 23 kwietnia 2024 r. koniecznym było ogłoszenie naboru do Rady. Uchwałą nr 801/19/VII/2024 z dnia 1 sierpnia 2024 r. Zarząd Województwa Śląskiego ogłosił nabór do Śląskiej Rady Seniorów. W odpowiedzi wpłynęło łącznie 80 formularzy zgłoszeniowych kandydatów ubiegających się o członkostwo w Śląskiej Radzie Seniorów.

W dniu 2 października 2024 r. Uchwałą nr 1279/31/VII/2024 Zarząd Województwa Śląskiego ogłosił wyniki naboru do Śląskiej Rady Seniorów. Do Rady wybranych zostało 19 członków na 5-letnią kadencję (2024-2029).

Rada ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Działania Rady zmierzać będą m.in. do nadania kierunków regionalnej polityce senioralnej, proponowania nowych rozwiązań i inicjowania zmian na rzecz osób starszych, tworzenia płaszczyzny wymiany dobrych praktyk w obszarze działań na rzecz osób starszych jak również do integrowania środowisk zajmujących się działaniem na rzecz osób starszych (środowisk senioralnych i eksperckich, instytucji samorządowych i rządowych, organizacji pozarządowych itp.), w celu zwiększenia efektywności ich działań.

1.6 OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

1.6.1 Zasoby i ochrona środowiska

Województwo śląskie jest regionem stosunkowo bogatym w surowce naturalne w skali kraju. Na jego terenie znajdują się strategiczne, z punktu widzenia państwa, zasoby energetyczne, w tym pokłady węgla kamiennego i gazu ziemnego pochodzącego z pokładów węgla.

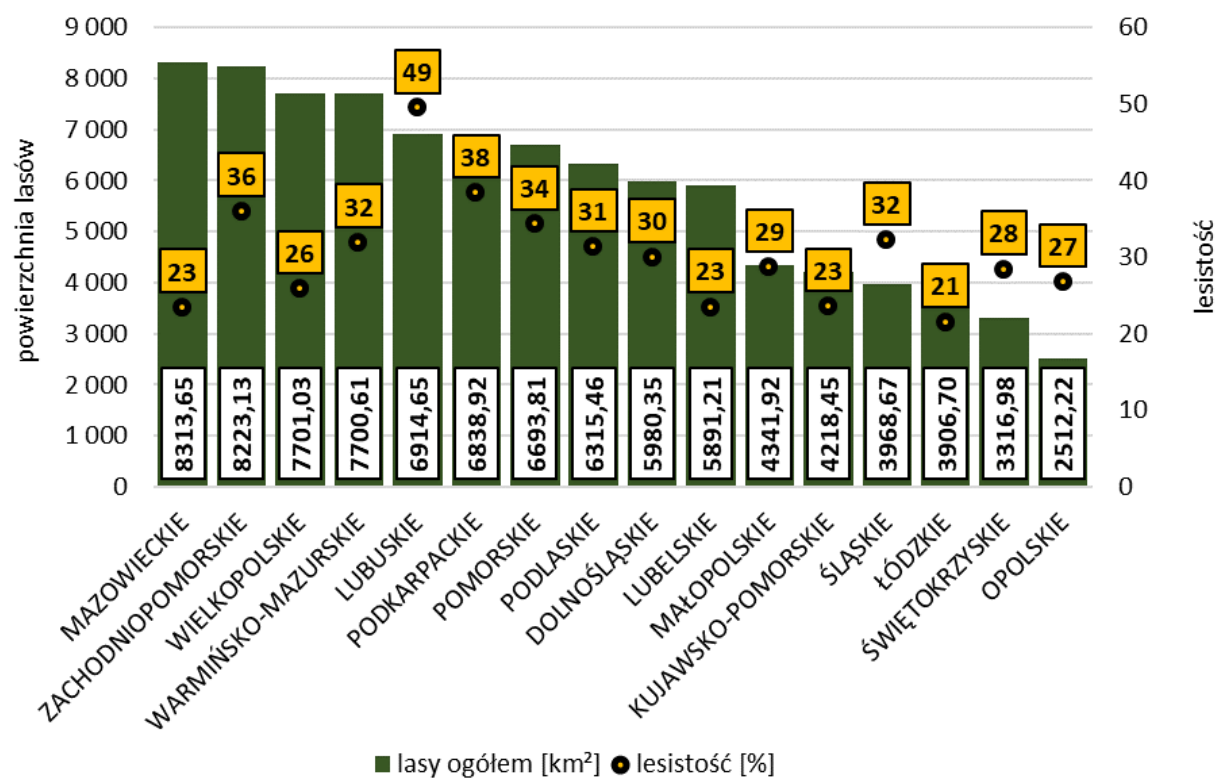
Złoże węgla kamiennego występujące na terenie województwa śląskiego stanowią około 80% udokumentowanych zasobów bilansowych kraju. Prawie wszystkie czynne kopalnie węgla kamiennego w Polsce zlokalizowane są w województwie śląskim. Powierzchnia Górnośląskiego Zagłębia Węglowego w Polsce szacowana

jest w przybliżeniu na około 5 600 km². W pokładach węgla kamiennego znajdują się także udokumentowane złoża metanu (65 złóż o zasobności 105 995,30 mln m³ – stan na dzień 31.12.2023 roku).

Północna i północno-wschodnia część województwa śląskiego zlokalizowana jest na terenie śląsko-krakowskiego regionu występowania złóż rud cynkowo-ołowiowych. Na terenie województwa, w regionie zawierciańskim, występują największe w kraju udokumentowane zasoby rud cynku i ołowiu. Na północno-wschodnim obszarze województwa, w Myszkowie znajduje się złożo molibdenowo-wolframowo-miedziowe, którego zasoby bilansowe wynoszą 551 mln t rud molibdenowo-wolframowych z miedzią. Ponadto, oprócz złoża Myszków, molibden obecny jest w złożach węgla kamiennego, jednakże nie jest on odzyskiwany (na podstawie: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce według stanu na 31 grudnia 2023 r., Państwowa Służba Geologiczna, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024 r.).

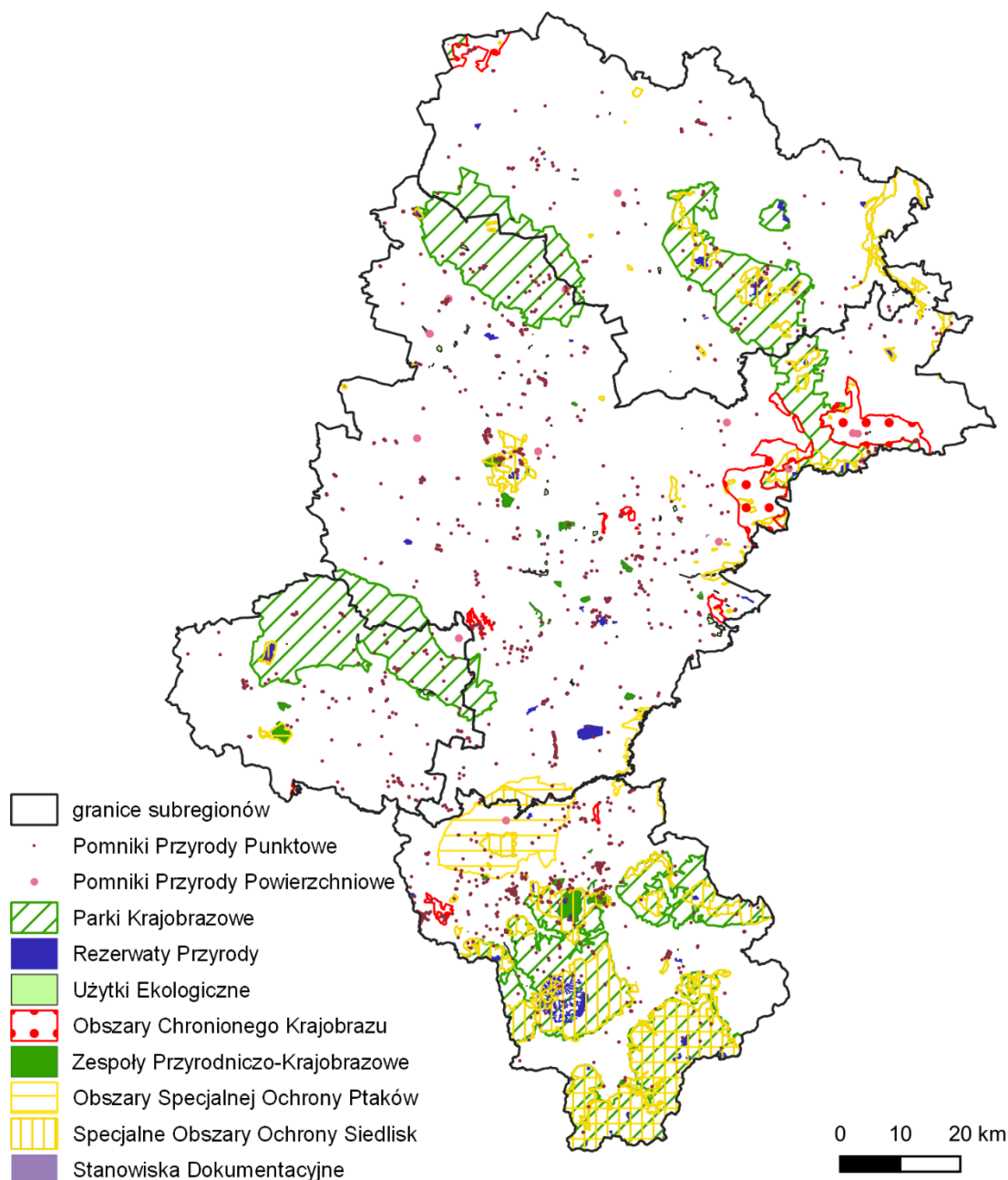
Województwo śląskie, w porównaniu do pozostałych województw w kraju, charakteryzuje się wysokim stopniem pokrycia terenu lasami. Łączna powierzchnia lasów w 2023 r. wynosiła 3 968,67 km², stanowiąc ponad 32% powierzchni województwa. W strukturze własności wyraźnie dominowały lasy publiczne (ponad 80%), wśród których przeważały lasy Skarbu Państwa. Udział powierzchni gminnych lasów ochronnych w łącznej powierzchni gminnych gruntów leśnych wyniósł 41,4%. Lasy w województwie śląskim rozmieszczone są głównie w południowej i północnej części regionu.

Wykres 28. Powierzchnia lasów i lesistość według województw w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 26. Obszary ochrony przyrody w województwie śląskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

W województwie śląskim występuje niewiele obszarów prawnie chronionych (niecałe 3% zasobów kraju). Obszary objęte ochroną prawną, według stanu na 2023 r., zajmowały powierzchnię 2 605,18 km², co stanowiło nieco ponad 21% powierzchni regionu. Jednocześnie powierzchnia obszarów prawnie chronionych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (603 m²/os) była najniższa wśród województw. Na terenie województwa śląskiego wśród obszarów chronionych przeważają parki

krajobrazowe, które zajmowały powierzchnię 2 297,25 km² (niecałe 19% powierzchni województwa i ponad 88% obszarów chronionych w regionie). Są to: Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, Załęczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Lasy Nad Górną Liswartą, Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, Park Krajobrazowy Stawki, Park Krajobrazowy Beskidu Małego, Żywiecki Park Krajobrazowy oraz Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego.

W województwie śląskim znajdują się również obszary Natura 2000, w tym na tle całego kraju niewiele ponad 1% powierzchni obszarów specjalnej ochrony ptaków i niecałe 3% powierzchni specjalnych obszarów ochrony siedlisk. Powierzchnia obszarów specjalnej ochrony ptaków wynosi 623,6 km² (5,1% powierzchni województwa), natomiast specjalnych obszarów ochrony siedlisk 933 km² (7,6% powierzchni województwa).

W 2024 r. w województwie śląskim ustanowiono 68 nowych form ochrony przyrody, w tym: 66 pomników przyrody, 1 rezerwat przyrody oraz 1 użytek ekologiczny.

Z punktu widzenia turystyki najważniejszymi terenami są góry w obrębie Beskidu Śląskiego, Żywieckiego i Beskidu Małego. Walory krajobrazowe oraz rozwinięta infrastruktura turystyczna powodują, że sezon turystyczny trwa tam cały rok. Najbardziej znanym górskim szlakiem województwa śląskiego jest Główny Szlak Beskidzki zaczynający się w Ustroniu i prowadzący aż w Bieszczady, lecz szlaki występują praktycznie w całym województwie – m.in. na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (Szlak Orlich Gniazd) oraz w miejscowościach aglomeracji (Szlak Zabytków Techniki).

W regionie wyznaczone są liczne szlaki turystyki pieszej, których łączna długość wynosi 2 894,6 km, co stanowi nieco ponad 6% długości tego rodzaju szlaków w kraju. W górskiej części regionu panują dobre warunki naturalne dla narciarstwa, zwłaszcza zjazdowego.

Do bogactw naturalnych wpływających na atrakcyjność turystyczną należą złoża wód leczniczych (Dębowiec, Ustroń, Goczałkowice Zdrój, Zabłocie), a także torfu leczniczego, czyli borowiny (Goczałkowice Zdrój, Bronów, Zabłocie).

Miejscem wykorzystywanym do uprawiania wspinaczki skałkowej oraz penetracji jaskiń jest, zbudowana ze skał węglanowych, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska. Na terenie województwa śląskiego występują liczne rzeki oraz zbiorniki wodne,

użytkowane w celach rekreacyjnych oraz liczne parki rozrywki, które działają głównie w obszarze turystyki weekendowej i rekreacyjnej.

Według danych Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych w województwie śląskim wynoszą 110 943,18 m³/h, co stanowi 5,1% zasobów Polski (źródło: S. Pergół, A. Paszkiewicz, M. Przybycin, M. Regulska, Bilans Zasobów Eksploatacyjnych Wód Podziemnych w Polsce, według stanu na 31 grudnia 2023 r., Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2024.).

W regionie niewiele jest naturalnych zbiorników wodnych, natomiast charakterystyczna jest duża liczba zbiorników antropogenicznych. Pod względem powierzchni i pojemności największym z nich jest Zbiornik Goczałkowice na Małej Wiśle o powierzchni 32 km² i pojemności 165,6 hm³ przy maksymalnym piętrzeniu.

Województwo śląskie względem pozostałych województw w ostatnich latach zajęło piątą pozycję pod względem ilości odprowadzanych ścieków przemysłowych. W roku 2023 region osiągnął wynik 258 941 dam³. Niepokojący jest fakt, że region był liderem pod względem ilości ścieków przemysłowych wymagających oczyszczania, które odprowadzano bezpośrednio do wód lub ziemi (w 2023 r.: 248 603 dam³). Należy przy tym zwrócić uwagę na istotny wskaźnik, jakim jest udział ścieków oczyszczonych w ściekach wymagających oczyszczenia. W województwie śląskim wyniósł on zaledwie 65,3% (przy 82% na poziomie kraju), stawiając region na przedostatniej pozycji wśród województw. Przedsiębiorstwa z województwa śląskiego wytworzyły przy tym najwięcej w kraju ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego – 42 029 dam³ (ponad 22%).

W 2023 r. ilość odprowadzonych ścieków komunalnych wyniosła w województwie śląskim 57 495,9 dam³, co stanowiło drugi najwyższy wynik w kraju po województwie mazowieckim. Udział ścieków oczyszczonych wyniósł 93% (156 391 dam³).

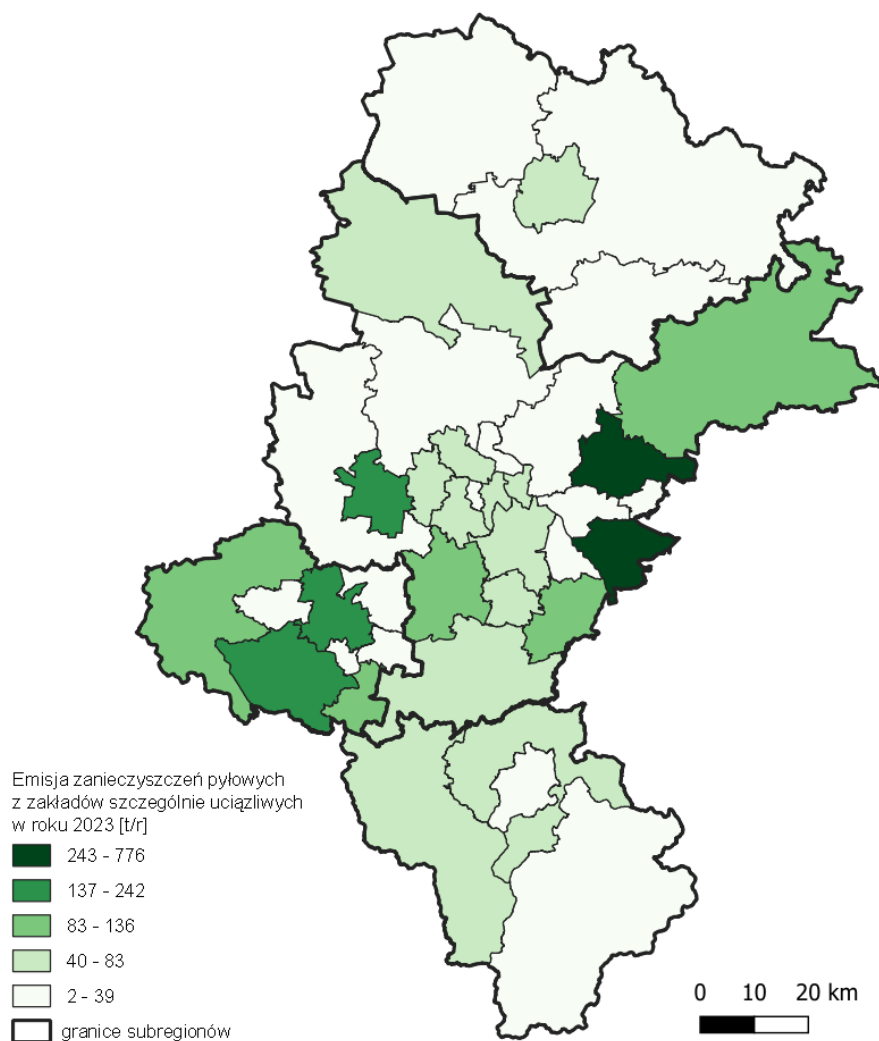
Województwo śląskie boryka się z dużym zanieczyszczeniem powietrza. Związane jest to zarówno z rozwiniętym sektorem przemysłu jak również tzw. niską emisją. Ze względu na dużą koncentrację przemysłu region emituje duże ilości pyłów oraz zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych. W 2023 r. zakłady

szczególnie uciążliwe wyemitowały na poziomie kraju 172 771 340 t/r zanieczyszczeń gazowych. Województwo śląskie było jednym z trzech województw (obok łódzkiego i mazowieckiego), które w ostatnich latach emitowało do atmosfery najwięcej omawianych zanieczyszczeń. W 2023 r. wskazana powyżej emisja gazów w regionie osiągnęła wartość 26 956 329 t/r, co stanowiło niecałe 16% emisji w kraju. Niepokojący jest fakt, że jedynie 26,8% wytworzonych zanieczyszczeń gazowych zostało zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do ich redukcji, co stanowiło drugi najniższy wynik w kraju po województwie warmińsko-mazurskim. Dla porównania na poziomie kraju wartość ta wyniosła 74,1%.

W województwie śląskim wśród zanieczyszczeń gazowych zdecydowanie dominował dwutlenek węgla, którego udział wyniósł 98,2%. Na miejscu drugim uplasował się metan z udziałem w zanieczyszczeniach gazowych stanowiącym 1,4%. Porównując wyniki uzyskane przez województwo należy wskazać, że region zajmował pierwsze miejsce pod względem ilości wytwarzanego metanu (90,3% emisji krajowej) i trzecie miejsce (za województwem łódzkim i mazowieckim) pod względem ilości wytwarzanego dwutlenku węgla (15,4% emisji krajowej). Wskazana powyżej tendencja utrzymywała się w ostatnich dziesięciu latach.

Zakłady szczególnie uciążliwe były również emitorami pyłów. Najwięcej pyłów wytworzonych przez zakłady szczególnie uciążliwe pochodziło właśnie z województwa śląskiego. Poziom osiągnięty przez region w 2023 r. (3 051 t/r) był znacznie wyższy od następnego pod względem skali problemu województwa kujawsko-pomorskiego – 1 635 t/r oraz mazowieckiego – 1 477 t/r. Zadowolający jest jednak fakt, że w województwie śląskim w ostatnich latach obserwowany jest systematyczny spadek wartości tego wskaźnika. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń zatrzymały lub zneutralizowały 99,8% zanieczyszczeń pyłowych.

Mapa 27. Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w powiatach województwa śląskiego w roku 2023 [t/r].

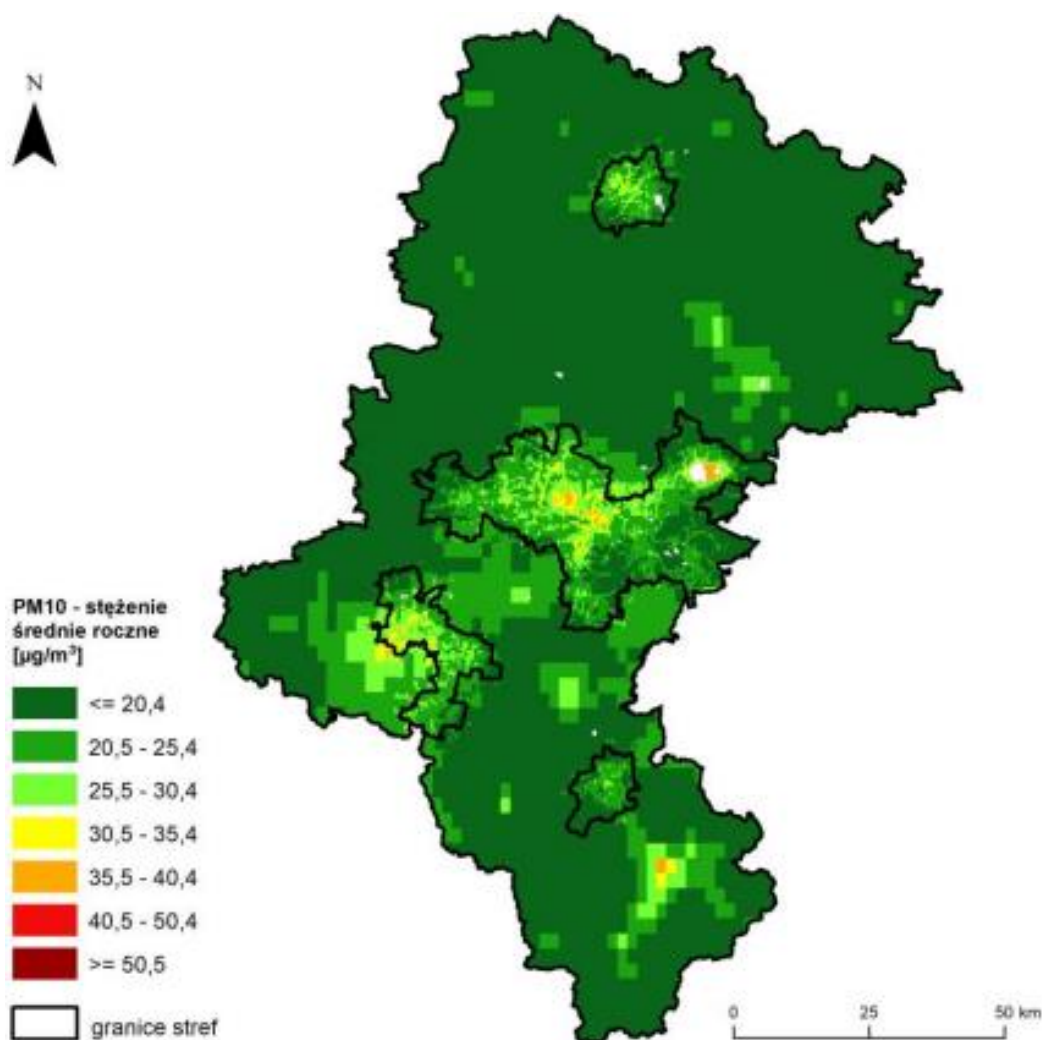
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Jak wynika z danych opublikowanych przez GIOŚ, główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza w województwie śląskim była emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. Wśród innych czynników znalazła się bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych (np. dróg, chodników, boisk) emisja punktowa z zakładów przemysłowych oraz niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s).

W 2023 r. stężenia średnioroczne PM10 na wszystkich stacjach mieściły się w dopuszczalnym poziomie, a nawet uległy pomniejszeniu w porównaniu z rokiem ubiegłym. Pierwszy raz w historii pomiarów nie odnotowano przekroczenia wartości dopuszczalnej dobowej na żadnej stacji.

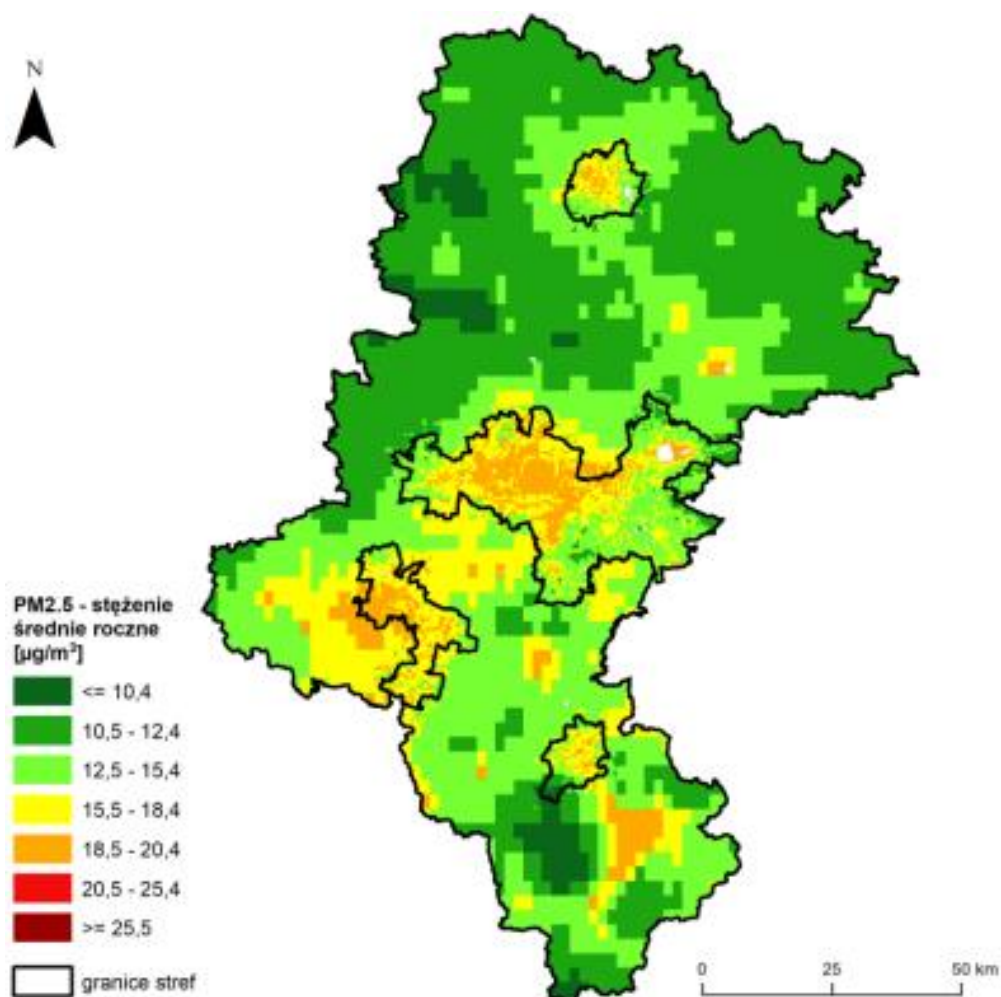
W przypadku pyłu PM2,5 średnioroczne wartości jego stężenia również nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego, który wynosi $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najwyższy wynik średnioroczny ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$) odnotowano w Katowicach, natomiast najniższy w Złotym Potoku ($13 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Mapa 28. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia pyłu PM10 na obszarze województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim w 2023 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2024, str. 80.

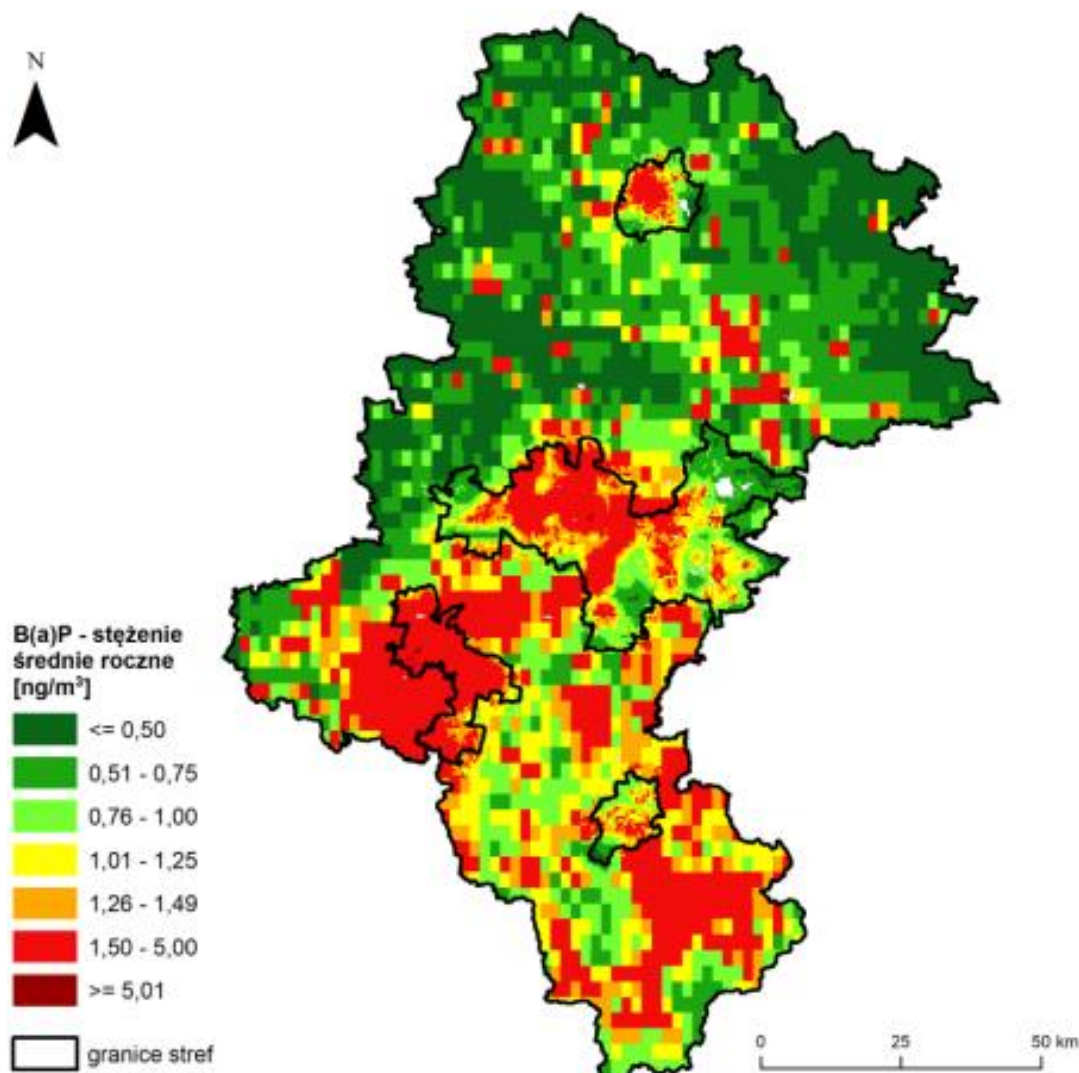
Mapa 29. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia pyłu PM_{2,5} na obszarze województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim w 2023 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2024, str. 86.

W 2023 r. stężenia średnie roczne benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ na wszystkich spośród 12 stanowisk przekroczyły wartość 1 ng/m³. Najwyższe średnie przekroczenia odnotowano w Myszkowie i Żywcu. W porównaniu do 2022 roku najwyższe wartości stężeń średniorocznych zmniejszyły się (na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim w 2023 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2024).

Mapa 30. Rozkład przestrzenny średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu na obszarze województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim w 2023 roku, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, Katowice 2024, str. 98.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza było przede wszystkim spalanie niskiej jakości paliw stałych, wykorzystywanych do ogrzewania budynków, ale również inne gałęzie gospodarki takie jak przemysł ciężki i wydobywczy, energetyka i transport (najwyższe w kraju natężenie ruchu w transporcie kołowym, szczególnie na odcinkach przebiegających przez centralną część województwa).

W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko województwo podejmuje intensywne działania w zakresie poprawy jakości środowiska, w tym w szczególności powietrza. Należy tu wspomnieć o przyjętej przez

władze regionu uchwale antysmogowej (uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw), która wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, czy też o Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego.

Głównym źródłem hałasu przemysłowego w województwie śląskim były przedsiębiorstwa związane z przemysłem górniczym, energetycznym czy metalurgicznym. Wskazane branże charakteryzują się bowiem dużą koncentracją urządzeń i instalacji stanowiących źródło hałasu.

Dane GUS uwzględniają przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu w pięciu skalach: 0,1-5 dB, 5-10 dB, 15-20 dB, ponad 20 dB. Województwo śląskie dominowało w stosunku do pozostałych województw pod względem ilości przedsiębiorstw w czterech pierwszych grupach przekroczeń poziomów dopuszczalnych hałasu. Poziomy dopuszczalne w nocy przekraczało 26 skontrolowanych zakładów. Żadne ze skontrolowanych przedsiębiorstw w regionie nie osiągnęło przy tym najwyższej wartości przekroczeń (ponad 20 dB).

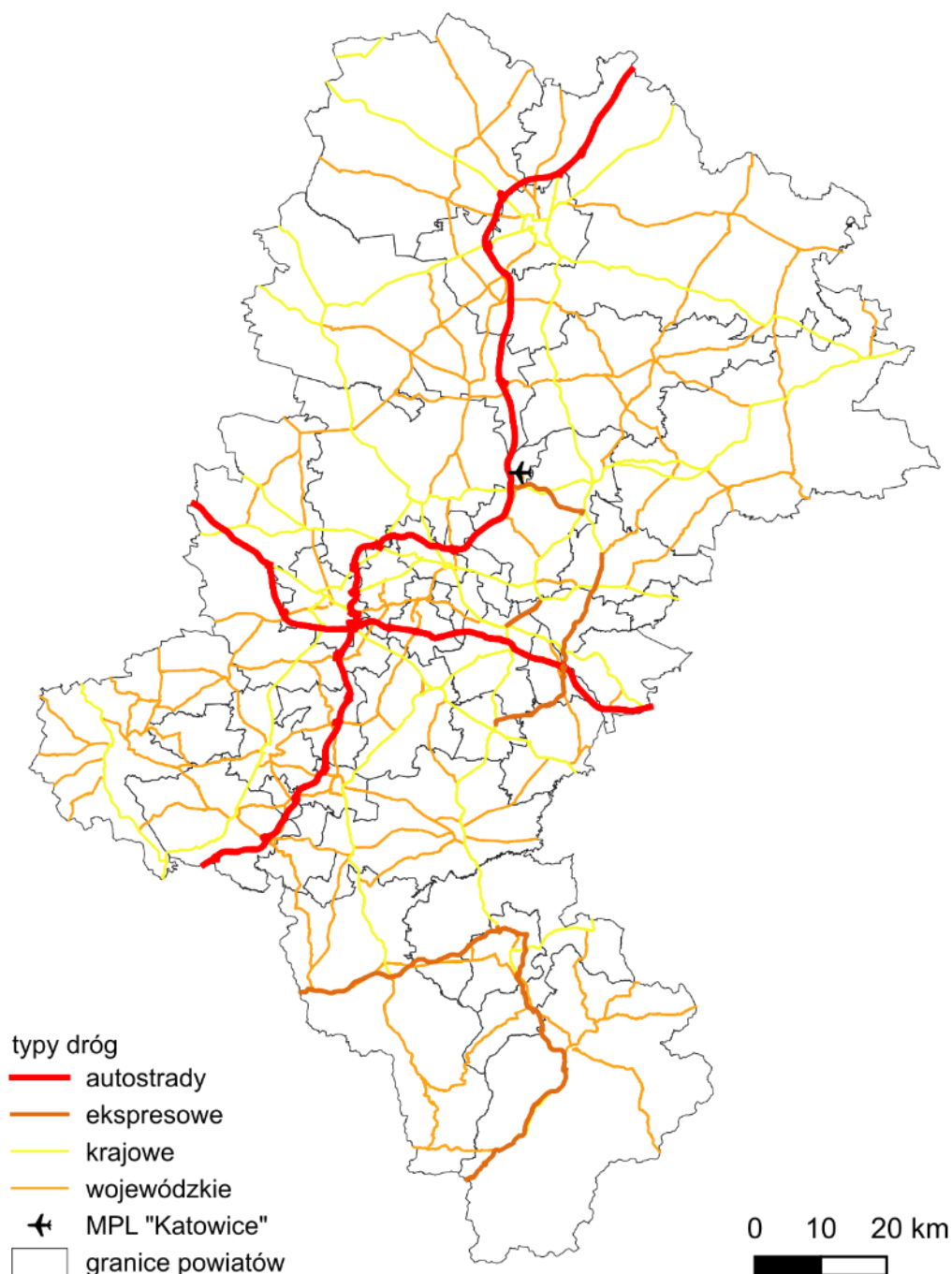
1.6.2 Spójność transportowa regionu

Podstawowym elementem usytuowania systemu transportu województwa śląskiego w europejskim systemie transportowym jest jego położenie w zasięgu paneuropejskich korytarzy transportowych oraz w sieci TEN-T.

W 2023 r. w Polsce było 428,4 tys. km dróg publicznych, natomiast w województwie śląskim 24,8 tys. km, w tym prawie 22 tys. km dróg publicznych o nawierzchni twardej. Wskaźnik długości dróg w przeliczeniu na 100 km² powierzchni wynosił w Polsce 136,5 km, a dla województwa śląskiego 201,1 km i była to druga wartość wśród wszystkich województw, plasująca region nieznacznie za województwem małopolskim. Drogi krajowe o nawierzchni twardej, w tym autostrady i drogi ekspresowe, w 2023 r. miały długość 1 278,4 km, drogi wojewódzkie 1 506,8 km, a powiatowe 6 049,4 km. Najwięcej dróg publicznych o nawierzchni twardej w województwie śląskim stanowiły drogi gminne o długości 13 149,8 km.

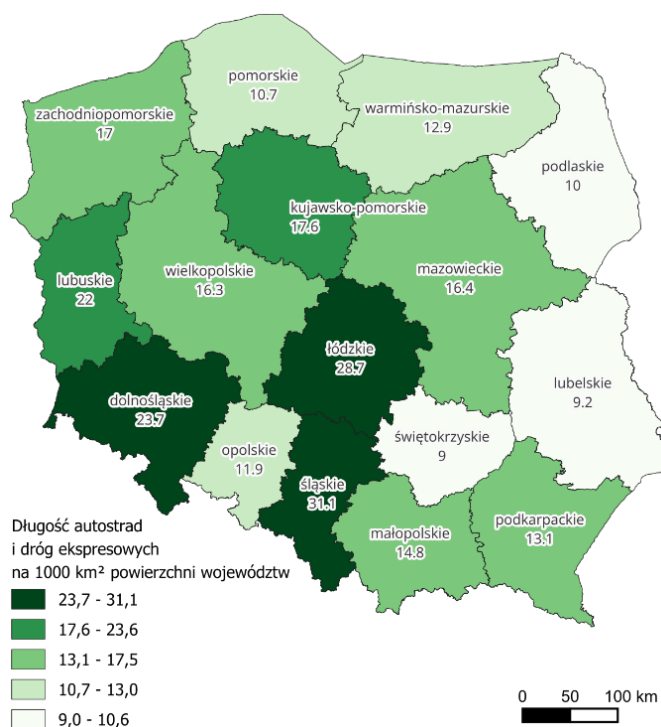
W 2023 r. w województwie śląskim było 31,1 km autostrad i dróg ekspresowych na 1 000 km² powierzchni, natomiast wskaźnik długości autostrad na 1 000 km² wyniósł 20,3 km. Oba wskaźniki plasowały województwo śląskie na pierwszym miejscu w kraju.

Mapa 31. Sieć dróg w województwie śląskim w 2024 r.

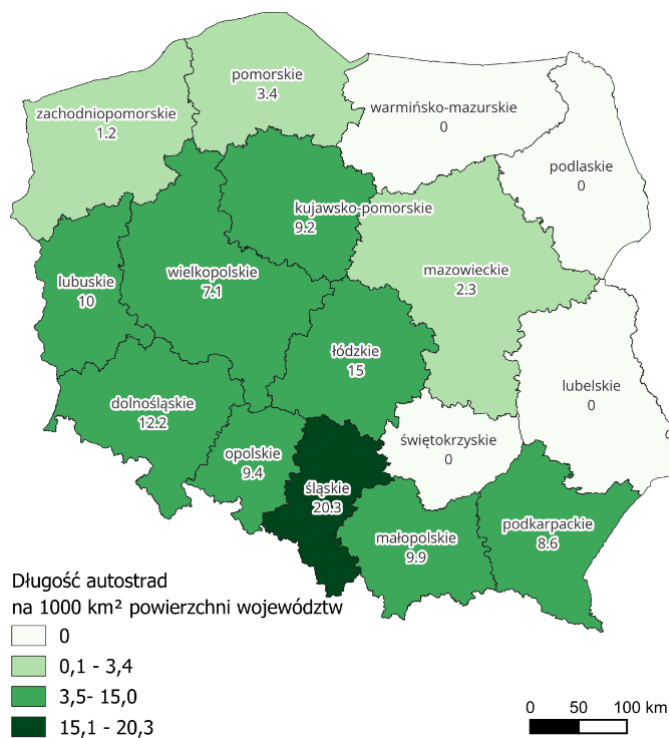
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.

Mapa 32. Długość autostrad i dróg ekspresowych na 1 000 km² powierzchni województw w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Mapa 33. Długość autostrad na 1 000 km² powierzchni województw w 2023 r.

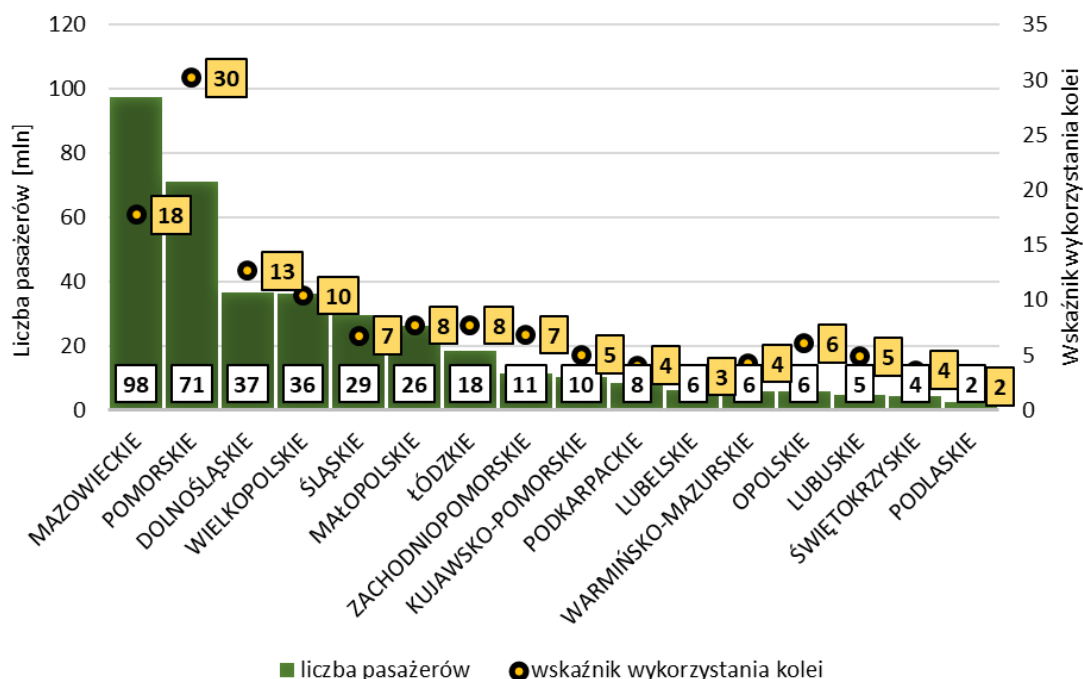

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2023 r. w województwie śląskim długość linii kolejowych eksploatowanych wynosiła 1 885 km, z czego długość linii kolejowych zelektryfikowanych wyniosła 1 749 km. Wskaźnik długości linii kolejowych w przeliczeniu na 100 km² powierzchni w województwie śląskim charakteryzuje się najwyższą wartością wśród wszystkich regionów. Na każde 100 km² powierzchni województwa śląskiego przypada 15,3 km linii kolejowych, co powoduje, że gęstość linii kolejowych jest znacznie większa w porównaniu do pozostałych regionów.

Według danych Urzędu Transportu Kolejowego w 2023 roku z kolei w całej Polsce skorzystało 374,4 mln pasażerów. Wskaźnik wykorzystania kolei, czyli liczba przejazdów rocznie przypadających na mieszkańca, wyniósł w Polsce średnio 9,91. W przypadku województwa śląskiego, z usług przewoźników kolejowych w 2023 r. skorzystało 29,40 mln pasażerów, co stanowiło 7,9% wszystkich pasażerów w Polsce. Wskaźnik wykorzystania kolei dla województwa śląskiego wyniósł 6,8 (znacznie poniżej średniej dla Polski). Na terenie województwa międzynarodowe kolejowe przewozy pasażerskie realizowane są przez PKP Intercity S.A., międzywojewódzkie przez: PKP Intercity S.A., POLREGIO S.A. i Koleje Śląskie Sp. z o.o., a przewozy wojewódzkie przez Koleje Śląskie Sp. z o.o.

Wykres 29. Liczba pasażerów kolei i wskaźnik wykorzystania kolei według województw w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Transportu Kolejowego.

Pasażerski przewóz kolejowy na terenie województwa śląskiego realizują przewoźnicy kolejowi: spółka POLREGIO S.A. oraz spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o., która przewiozła w 2024 r. 21 878 536 pasażerów, wobec 21 978 285 pasażerów przewiezionych w 2023 r. Najbardziej popularne trasy to: Gliwice – Częstochowa (S1); Zwardoń – Katowice (S5); Wisła Głębce – Katowice (S6); Tychy Lodowisko – Katowice (S4); Katowice – Racibórz/Bohumin, przez Wodzisław Śląski (S7/S71); Kraków Główny – Katowice (S3). Według stanu na 31.12.2024 r. Spółka Koleje Śląskie Sp. z o.o. użytkowała 66 sztuk taboru kolejowego, w tym 29 sztuk stanowiło jej własność, pozostałe 37 było dzierżawionych.

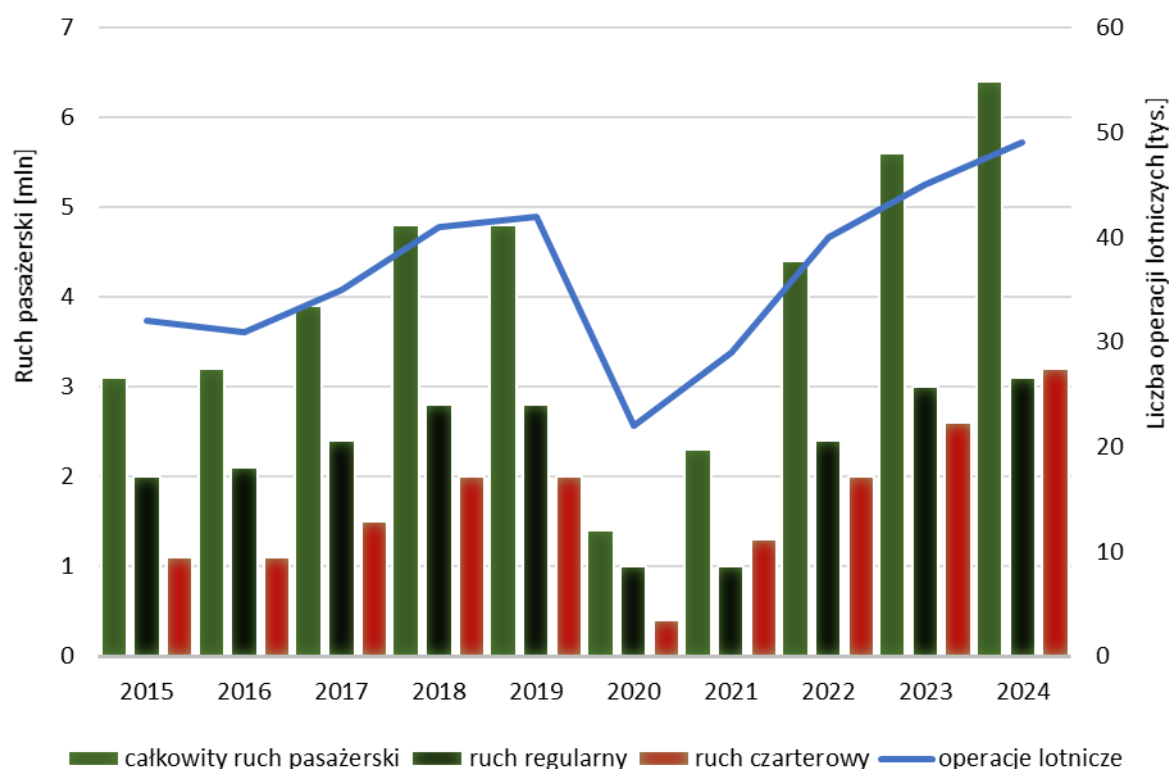
W 2023 r. w województwie śląskim czynnych było 13,7 tys. km linii komunikacji miejskiej, z czego 13,3 tys. km linii autobusowych, a 325,5 km linii tramwajowych. Województwo śląskie pod względem długości linii komunikacji miejskiej oraz długości linii komunikacji miejskiej na 1 000 mieszkańców (3,2 km) zajmowało pierwsze miejsce w Polsce. W województwie śląskim jeździło ponad 2 tys. autobusów komunikacji miejskiej, co dało drugie miejsce w kraju po województwie mazowieckim (nieco ponad 2,5 tys. autobusów). Należy zwrócić przy tym uwagę na stopień przystosowania taboru autobusowego do przewozu osób z niepełnosprawnościami,

który w województwie śląskim wyniósł 85,5% przy odsetku na poziomie kraju równym 95%. Tabor tramwajowy w regionie liczył 324 sztuk, z czego jedynie 43,8% wozów było przystosowanych do przewozu osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 r. w Polsce komunikacją miejską przewieziono 3 246,8 mln pasażerów, z tego w województwie śląskim 347,2 mln pasażerów. W tym rankingu województwo śląskie zajęło 3. miejsce po województwie mazowieckim (768,9 mln) oraz małopolskim (386,1 mln). Od 1 stycznia 2019 r. organizacją przewozów komunikacji publicznej na terenie GZM zajmuje się Zarząd Transportu Metropolitalnego (ZTM), który organizuje sieć 477 linii komunikacji miejskiej, w tym linii autobusowych, tramwajowych oraz linii obsługiwanych przez trolejbusy (stan na 04.03.2025 r.).

W województwie śląskim zlokalizowany jest Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach, bezpośrednio przy autostradzie A1 i drodze ekspresowej S1. Pod względem liczby pasażerów w 2024 r. zajmował on 4. miejsce w Polsce (6,4 mln obsłużonych pasażerów), po portach w Warszawie, Krakowie i Gdańsku.

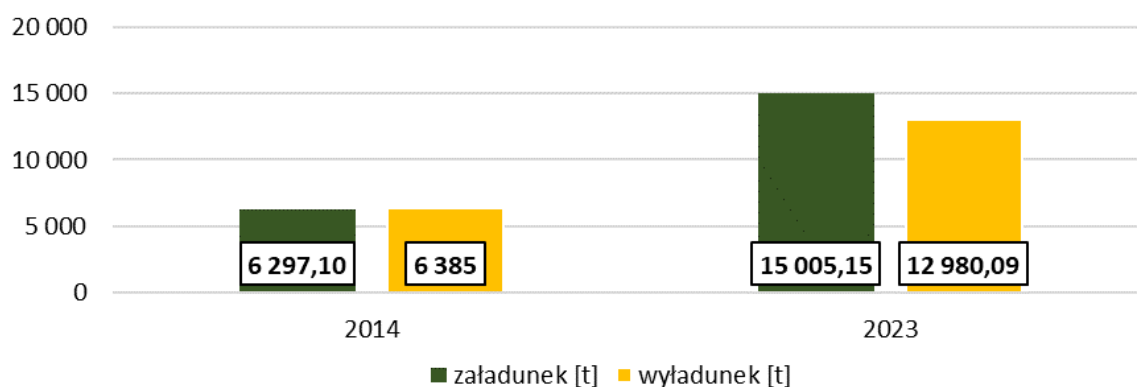
Wykres 30. Liczba pasażerów obsłużonych przez MPL „Katowice” w Pyrzowicach i operacje lotnicze w latach 2015-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPL „Katowice” w Pyrzowicach.

Lotnisko w Pyrzowicach w ostatnich latach intensywnie rozwija swoje zaplecze infrastrukturalne, dzięki któremu przepustowość obsługi ruchu znacznie się zwiększyła. Obecnie w porcie lotniczym funkcjonują trzy terminale pasażerskie i jeden terminal cargo.

Wykres 31. Ładunki w MPL „Katowice” w Pyrzowicach w latach 2014 i 2023 [t].

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Port lotniczy „Katowice” był drugim portem w Polsce, po lotnisku Chopina w Warszawie, pod względem ilości przeładunków towarów. W 2023 r. w MPL „Katowice” w Pyrzowicach przeładowano 30 tys. ton ładunków.

Tabela 11. Port lotniczy „Katowice” w 2024 roku w liczbach.

Port lotniczy „Katowice” – cecha	Wartość
liczba destynacji	132
nowe destynacje w 2024 r.	7
liczba przewoźników	28
liczba nowych przewoźników w 2024 r.	3
liczba pasażerów w 2024 r.	6 386 145, o 13,9% więcej w porównaniu do 2023
operacje cargo w 2024 r. (ilość)	2 774

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego S.A. Międzynarodowy Port Lotniczy KATOWICE w Pyrzowicach.

1.6.3 Infrastruktura komunalna

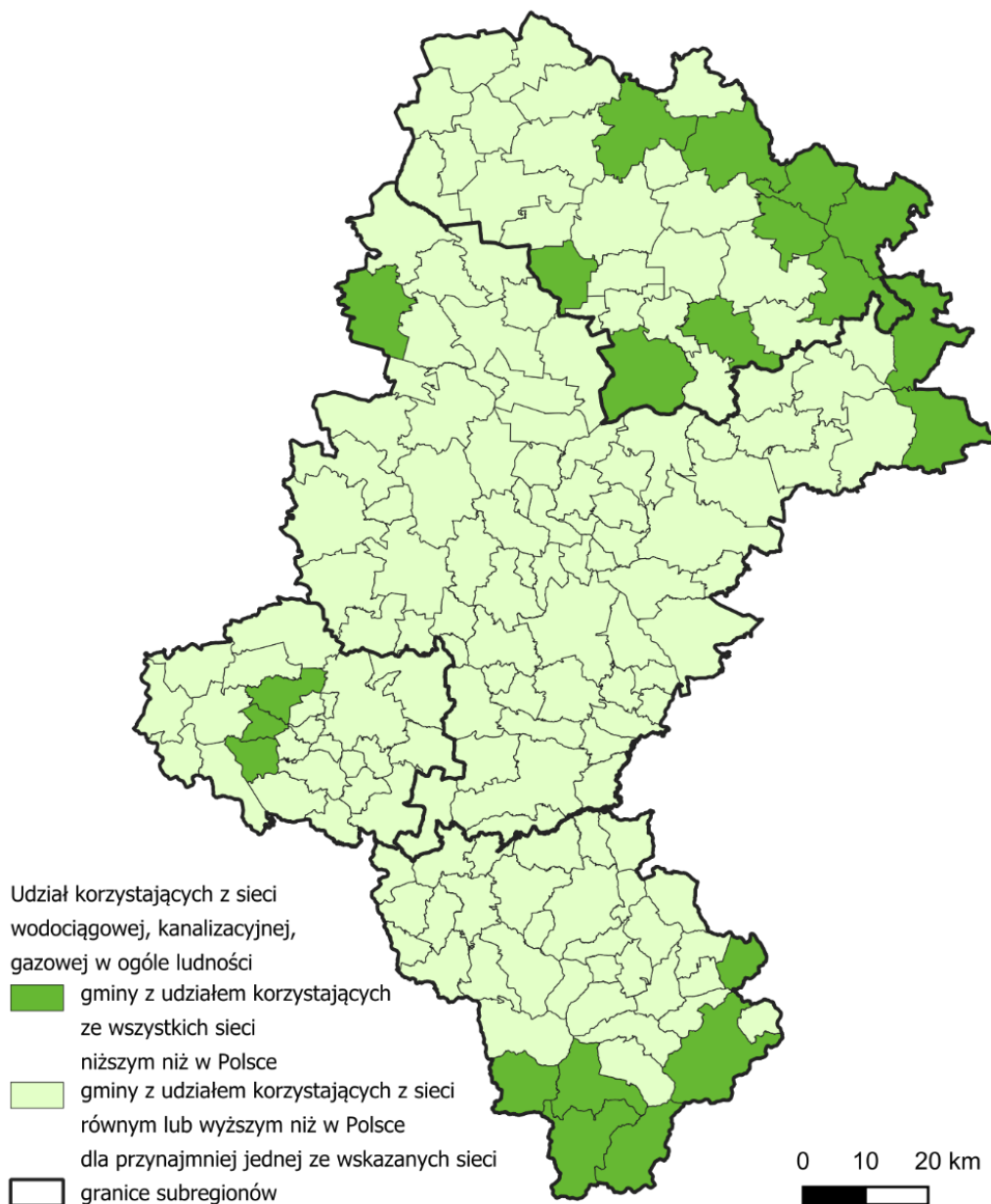
Województwo śląskie w 2023 r. zajmowało czwarte miejsce w kraju pod względem długości eksploatowanej rozdzielczej i przesyłowej sieci wodociągowej (24,9 tys. km)

i jednocześnie czwarte miejsce pod względem długości sieci kanalizacyjnej (18 tys. km). Długość wodociągowej oraz kanalizacyjnej sieci rozdzielczej na 100 km² systematycznie rośnie. Od 2014 r. długość wodociągowej sieci rozdzielczej na 100 km² wzrosła o 32,5 km a sieci kanalizacyjnej o 28,8 km. Odsetek korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ogóle ludności w województwie w 2023 r. wyniósł odpowiednio 96% i 79,8%.

Ilość wody dostarczonej do sieci wodociągowej w czasie doby w województwie śląskim w 2023 r. wyniosła 495,5 dam³ i była to trzecia najwyższa wartość w kraju zaraz za województwem mazowieckim i wielkopolskim. W województwie w 2023 r. prawie 1,2 mln gospodarstw domowych korzystało z dostaw gazu, natomiast odsetek korzystających z sieci gazowej wyniósł 67,1%. Jednocześnie w województwie śląskim odnotowano blisko 461,2 tys. przyłączy do budynków, w tym 442,8 tys. do budynków mieszkalnych. Długość sieci ciepłowniczej w regionie w 2023 r. wyniosła 3 518,4 km i była to najwyższa wartość wśród województw (na podstawie: Energetyka ciepła w liczbach-2023, Urząd Regulacji Energetyki, Warszawa, 2024.). W województwie śląskim znajduje się 15,4% sieci ciepłowniczej w kraju.

W gminach regionu, dla których wskaźniki: udział korzystających z sieci wodociągowej w ogóle mieszkańców gminy, udział korzystających z sieci kanalizacyjnej w ogóle mieszkańców gminy oraz udział korzystających z sieci gazowej w ogóle mieszkańców gminy osiągnęły jednocześnie wartość poniżej wartości charakteryzującej Polskę, określono jako obszary z wyraźnymi brakami we wskazanej infrastrukturze. Obszary te dominują w subregionie północnym (9 gmin) oraz w przygranicznej części subregionu południowego (6 gmin). Występują one również w subregionie centralnym (Pawonków, Szczekociny i Żarnowiec) oraz w formie skupiska w subregionie zachodnim (3 gminy). Są to w większości obszary wiejskie, najczęściej występujące w dwóch powiatach: częstochowskim (7 gmin) i żywieckim (5 gmin).

Mapa 34. Udział korzystających z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w ogóle ludności w województwie śląskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W 2023 r. dostęp do oczyszczalni ścieków miało 83,6% mieszkańców województwa śląskiego. Uzyskany wynik był wyższy od wyniku uzyskanego na poziomie kraju (75,9%). W porównaniu do pozostałych regionów województwo śląskie znalazło się na trzeciej pozycji za województwami zachodniopomorskim i pomorskim. Warto zauważyć, że dostęp do oczyszczalni ścieków w województwie śląskim zależny był od miejsca zamieszkania ludności. Jak wynika z danych statystycznych jedynie 92,7% osób zamieszkujących miasta miało dostęp do oczyszczalni ścieków (15.

miejsce w kraju). Analizując sytuację wewnątrz regionu najniższe wartości wskaźnika stwierdzono w powiatach: myszkowskim (45,6%), częstochowskim (53,5%) i rybnickim (56,3%). W przypadku terenów wiejskich województwa, wartość wskaźnika wyniosła 54,8 (5. miejsce w kraju), natomiast w przypadku terenów miejskich 92,7% (15. miejsce w kraju).

W województwie śląskim w 2023 r. ilość zebranych odpadów komunalnych wyniosła ponad 1 690 tys. ton odpadów. Jednocześnie województwo zgromadziło 12,6% odpadów w skali kraju i był to drugi wynik zaraz po województwie mazowieckim (2 046 tys. ton odpadów, tj. 15,2% w skali kraju).

Odpady komunalne z gospodarstw domowych stanowiły 87% odpadów komunalnych, co jest również zbliżone z udziałem dla Polski wynoszącym 86%. Odpady z innych źródeł, tj. usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji stanowiły zaledwie 13% odpadów. Masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca w 2023 r. w województwie śląskim wyniosła 390 kg, co przewyższa wartość dla Polski (357kg). Patrząc na tendencje z ostatnich dziesięciu lat, są one zmienne zarówno w Polsce, jak i w regionie, jednakże zauważalny jest spadek tego wskaźnika od 2021 roku. Pod względem odpadów zmieszanych, również najwięcej pochodziło z gospodarstw domowych i stanowiły one ok. 83% tych odpadów. Przeliczając ilość wytworzonych odpadów zmieszanych w województwie śląskim na 1 mieszkańca, podobnie jak w przypadku masy wytworzonych odpadów komunalnych przez 1 mieszkańca, był on wyższy od wartości dla Polski i wyniósł odpowiednio 177,4 dla regionu oraz 173,9 dla Polski.

W województwie śląskim zgromadzono 759,1 tys. ton odpadów zebranych selektywnie, co stanowiło 13,9% odpadów zebranych selektywnie w kraju i co przełożyło się na drugą najwyższą wartość tego wskaźnika zaraz po województwie mazowieckim. Jednocześnie odpady zebrane selektywnie stanowiły 44,9% odpadów w regionie i był to drugi wynik po województwie lubelskim (49,1%). Spośród rodzajów odpadów zebranych selektywnie dominowały: biodegradowalne (37,4%), wielkogabarytowe (14,4%), szkło (11,5%), papier i tektura (9%) oraz tworzywa sztuczne (8%). Odsetek masy odpadów komunalnych przeznaczonych do recyklingu wyniósł 24% i był wyższy niż na poziomie kraju (20,1%), lecz niższy niż w województwie warmińsko-mazurskim (32,4%). Należy przy tym zaznaczyć, że niespełna 12,6% udział procesów termicznych w procesach zagospodarowania

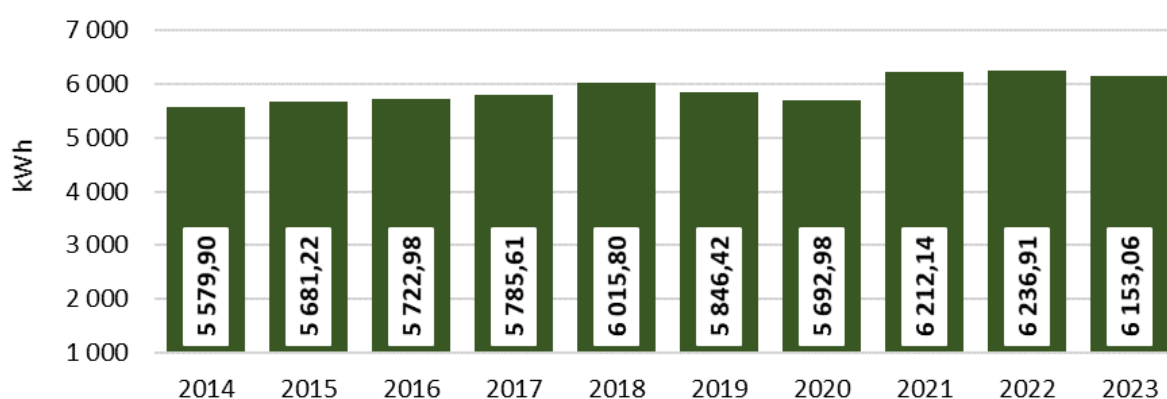
odpadów komunalnych należał do niższych w kraju zaraz po województwie dolnośląskim (9,9%).

1.6.4 Energetyka

W 2023 r. na terenie kraju produkcja energii elektrycznej łącznie osiągnęła poziom 167 189,8 GWh (produkcja energii elektrycznej ogółem – suma produkcji elektrowni ciepłych, wodnych i odnawialnych). Elektrownie zlokalizowane na terenie województwa śląskiego odnotowały w 2023 roku moce osiągalne (maksymalna trwała moc, z jaką elektrownia może pracować w sposób ciągły w czasie co najmniej 15 godzin, przy dobrym stanie urządzeń i w normalnych warunkach) na poziomie 8 780,6 MW, co stanowiło drugą wartość w kraju po województwie mazowieckim (9 170,7 MW). Wysokie wartości w omawianym zakresie odnotowano także w województwie łódzkim (7 746,1 MW). We wszystkich elektrowniach w Polsce moc osiągalna wyniosła 64 184,8 MW, z czego 14% przypadło na województwo śląskie. Równocześnie na terenie województwa śląskiego wytworzono 39 777,1 TJ ciepła ogółem, co odpowiadało 18% krajowej produkcji.

W województwie śląskim zużyto w 2023 r. 26 582 GWh energii elektrycznej, co stanowiło 17% energii zużytej na poziomie kraju. Osiągnięty wynik był drugim wśród województw. Region w ostatnich latach charakteryzował się również wysokim zużyciem energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (6 153,1 kWh).

Wykres 32. Zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie śląskim w latach 2014-2023.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Alternatywą dla konwencjonalnych źródeł energii są odnawialne źródła energii (OZE). Mimo wysokiej pozycji regionu w produkcji energii należy zauważyć niski

udział OZE. W ostatnim roku udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem wyniósł zaledwie 11,8%. Gorszy wynik uzyskały jedynie województwa opolskie, mazowieckie i łódzkie. Potencjał teoretyczny OZE w województwie śląskim wynika głównie z warunków geograficznych i klimatycznych regionu. W regionie poziom nasłonecznienia jest na przeciętnym poziomie w porównaniu z innymi województwami. Przeciętne są także warunki do wykorzystania energii geotermalnej, wiatrowej i wodnej. W przypadku warunków wiatrowych wyjątek stanowią np. Beskid Śląski i Beskid Żywiecki. Górzyście tereny korzystnie wpływają także na wykorzystanie energii rzek i spadów (na podstawie: Rynek odnawialnych źródeł energii w województwie śląskim, Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny, Katowice). W Polsce jest 8 703 instalacji OZE (dane nie uwzględniają mikroinstalacji, w tym instalacji prosumenckich), z czego zaledwie 359 znajdowało się na obszarze województwa śląskiego (na podstawie: [strony internetowej Urzędu Regulacji Energetyki](#)). W województwie śląskim znajduje się 3,94% w skali kraju instalacji pozyskujących energię z promieniowania słonecznego, co daje mu dwunastą pozycję z wynikiem 246 instalacji.

Ze względu na przemysłowy charakter województwa śląskiego, najwięcej wytworzonej energii elektrycznej w 2023 roku zostało wykorzystane w sektorze przemysłowym (8 691 GWh) i sektorze energetycznym (7 014 GWh). W przypadku sektora energetycznego zużycie energii było najwyższe w kraju. Znaczące zużycie energii elektrycznej w regionie odnotowano również w gospodarstwach domowych, które zużyły 3 419 GWh energii, co uplasowało region na drugiej pozycji.

W 2023 r. tylko siedem województw produkowało energię w ilości zapewniającej zaspokojenie ich potrzeb energetycznych. W przypadku województwa śląskiego stosunek produkcji energii elektrycznej do jej zużycia wyniósł 73,8%.

1.6.5 Rewitalizacja i tereny poprzemysłowe

Zgodnie z danymi GUS województwo śląskie charakteryzowało się w 2023 r. powolnym tempem rekultywacji i zagospodarowania terenów zdegradowanych (55 ha/rok), zajmując przy tym trzecią pozycję od końca na tle całego kraju, ale jednocześnie awansując o jedno miejsce w porównaniu z rokiem ubiegłym. Gorsze pod tym względem było województwo świętokrzyskie (50 ha/rok) oraz zachodniopomorskie (53 ha/rok). Powierzchnia terenów zdewastowanych i

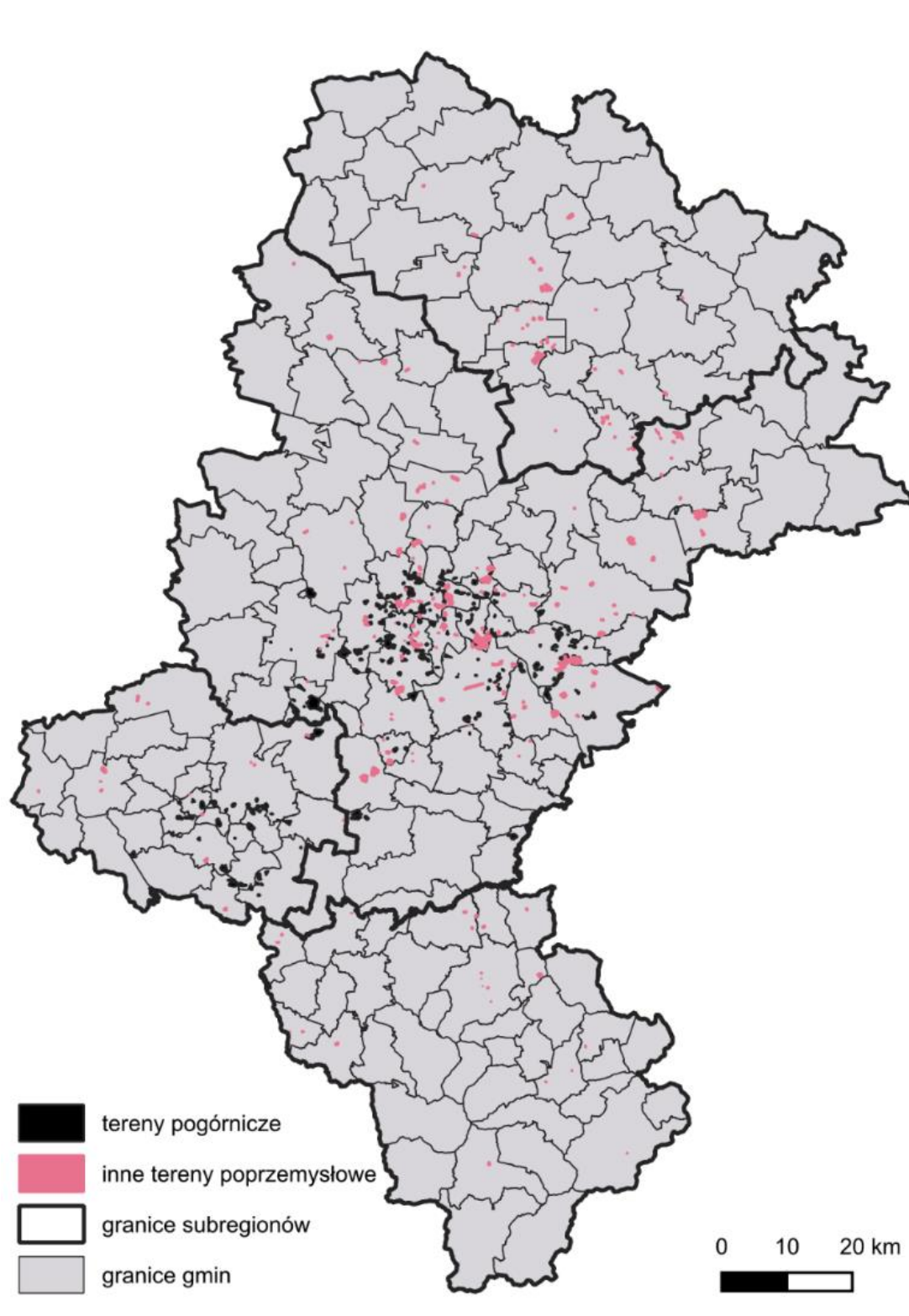
zdegradowanych nadal wymagających rekultywacji wyniosła 5 247 ha co oznacza wzrost o 181 ha w odniesieniu do 2022 r.

W wykazie programów rewitalizacji w województwie śląskim, obowiązujących w okresie trwania perspektywy finansowej 2021-2027, wpisanych jest 7 gmin, które posiadały w 2024 r. gminny program rewitalizacji (stan na 18.12.2024 r.). Z końcem 2023 r. większość programów utraciła swoją aktualność a gminy rozpoczęły prace nad ich aktualizacją.

Mając na uwadze konieczność bieżącego monitorowania ilości terenów pogórnich i przemysłowych Samorząd Województwa Śląskiego wraz z Głównym Instytutem Górniczym przystąpił do realizacji projektu pn. *Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnymi na terenie województwa śląskiego (akronim OPI-TPP 2.0)*. Po ponad 3 latach prac udostępniono nową cyfrową e-usługę w postaci systemu informatycznego publikującego dane oraz informacje o terenach pogórnich i przemysłowych znajdujących się na terenie województwa śląskiego. Niniejsza platforma składa się z kilku sekcji, do których zaliczają się: wyszukiwarka terenów, porównywarka terenów, mapa terenów pogórnich i przemysłowych jak również cyfrowe repozytorium (na podstawie [strony internetowej projektu Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnymi na terenie województwa śląskiego](#)).

Dzięki działaniom realizowanym w ramach projektu wygenerowano mapę obrazującą lokalizację tych terenów. Wyniki wykazały, że na terenie województwa śląskiego znajduje się 266 terenów przemysłowych obejmujących powierzchnię 3 883,6 ha oraz 317 terenów pogórnich o powierzchni 5 249,7 ha (na podstawie [strony internetowej projektu Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnymi na terenie województwa śląskiego](#), stan na listopad 2024). Tereny zdegradowane koncentrują się głównie w centralnej i zachodniej części regionu, co wiąże się z dużym nasyceniem działalności górniczej i wydobywania surowców.

Mapa 35. Tereny pogórnice i przemysłowe w województwie śląskim stan na listopad 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie OPI TPP 2.0.

1.7 OPIS STATYSTYCZNY W OBSZARZE: ZARZĄDZANIE I WSPÓŁPRACA

1.7.1 Współpraca ponadregionalna

Członkostwo w organizacjach międzynarodowych

Samorząd Województwa Śląskiego prowadził aktywne działania oparte o współpracę z partnerami zagranicznymi. Województwo Śląskie w 2024 r. było członkiem m.in. następujących organizacji międzynarodowych, tj.:

- a) Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego ERIH,
- b) Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA,
- c) European Social Network ESN.

ERIH (ang. European Route of Industrial Heritage) to największa w Europie sieć informacji turystycznej o dziedzictwie przemysłowym. Wirtualny Szlak ERIH obejmuje 108 tzw. „punktów kotwicznych”, 18 tras tematycznych z 45 podkategoriami oraz ponad 270 biografii przemysłowców. Wszystko razem tworzy wyjątkową w skali świata mozaikę europejskiego dziedzictwa przemysłowego, w której poszczególne obiekty są ze sobą powiązane wspólną historią. Województwo Śląskie jako zarządca Szlaku Zabytków Techniki jest członkiem ERIH od 2010 r. Szlak Zabytków Techniki to pierwszy szlak z Europy Środkowo-Wschodniej, który został w całości wpisany do Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego. W ramach Szlaku Zabytków Techniki wybrano pięć Gwiazd Techniki, które są jednocześnie punktami kotwicznymi europejskiego szlaku, są to: Kopalnia Guido w Zabrze, Sztolnia Królowa Luiza, Zabytkowa Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach, Muzeum Tyskich Browarów Książęcych w Tychach oraz Muzeum Browaru Żywiec.

Jedną z inicjatyw w obszarze współpracy transgranicznej realizowanej przez Województwo Śląskie razem z innymi regionami było utworzenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej TRITIA z ograniczoną odpowiedzialnością (EUWT TRITIA), które oficjalnie zostało zarejestrowane w dniu 25 lutego 2013 r. decyzją Ministra Spraw Zagranicznych. EUWT TRITIA zostało założone w celu usprawnienia i promowania współpracy transgranicznej, ponadnarodowej i międzyregionalnej między jej członkami, głównie dla wzmocnienia spójności

ekonomicznej i społecznej, w szczególności poprzez realizację projektów i programów współpracy terytorialnej o następujących celach:

- a) Ułatwienie codziennego życia mieszkańców polsko-czesko-słowackiego pogranicza,
- b) Zapewnienie transgranicznej spójności na poziomie całego obszaru,
- c) Realizacja projektów strategicznych w celu wspólnego rozwoju obszaru członków.

European Social Network (ESN) to sieć, która rozciąga swoją działalność na 34 państwa i 170 organizacji, współpracujących w kilku obszarach strategicznych dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Stowarzyszenie zrzesza organizacje, które planują, finansują, badają, zarządzają, regulują, dostarczają i monitorują lokalne publiczne usługi społeczne, w tym usługi zdrowotne, socjalne, związane z zatrudnieniem, edukacją i mieszkalnictwem. Do jej głównych zadań należy wspieranie rozwoju skutecznej polityki społecznej i wysokiej jakości usług społecznych poprzez wymianę doświadczeń i wiedzy w szczególności skupiając się na takich grupach jak osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, dzieci w trudnej sytuacji i młodzież.

Samorząd Województwa Śląskiego realizuje współpracę zagraniczną w oparciu o liczne umowy partnerskie. W 2024 roku region formalnie współpracował z 18 regionami partnerskimi:

- 1.Region Hauts-de-France (Francja).
- 2.Kraj Związkowy Nadrenia Północna -Westfalia (Niemcy).
- 3.Samorządowy Kraj Žyľiňski (Słowacja).
- 4.Kraj Morawsko-Śląski (Czechy).
- 5.Komitat Borsod-Abauj-Zemplen (Węgry).
- 6.Region Walii (Wielka Brytania).
- 7.Autonomiczny Region Asturii (Hiszpania).
- 8.Obwód Lwowski (Ukraina).
- 9.Obwód Czerniowiecki (Ukraina).

10. Obwód Doniecki (Ukraina).
11. Obwód Żytomierski (Ukraina).
12. Adżarska Republika Autonomiczna (Gruzja).
13. Prowincja Liaoning (Chiny).
14. Stan Nevada (USA).
15. Stan Bengal Zachodni (Indie).
16. Stan Parana (Brazylia).
17. Prefektura Gifu (Japonia).
18. Emirat Abu Dhabi (ZEA).

W 2024 roku podpisano 4 nowe porozumienia o współpracy:

1. 11 stycznia 2024 r. Memorandum o Porozumieniu pomiędzy Województwem Śląskim i Rządem Walii;
2. 22 lutego 2024 r. Porozumienie o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim a Stanem Bengal Zachodni;
3. 28 lutego 2024 r. Wspólne Oświadczenie o współpracy pomiędzy Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska), Krajem Morawsko-Śląskim (Republika Czeska) a Samorządowym Krajem Żylińskim (Republika Słowacka);
4. 12 lipca 2024 r. Wspólne Oświadczenie o współpracy między Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska), Krajem Związkowym Nadrenią Północną-Westfalią (Republika Federalna Niemiec) a Regionem Hauts-de-France (Republika Francuska).

W ramach współpracy międzynarodowej organizowane były liczne wizyty przedstawicieli regionów partnerskich i różnych organizacji międzynarodowych oraz przedstawicieli województwa śląskiego w regionach partnerskich. Poniżej wykaz wizyt i spotkań, które miały miejsce w 2024 r.

Organizacja oficjalnych wizyt przedstawicieli regionów partnerskich i organizacji międzynarodowych i in. w województwie śląskim w 2024 r.:

1. 10-12 stycznia: Oficjalna wizyta przedstawicieli Rządu Walii w związku z podpisaniem Memorandów o Porozumieniu.

2. 10-16 stycznia: „Kolędnicy z Żytomierza” – udział artystów z Obwodu Żytomierskiego w Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastoralek w Będzinie. Ponadto koncerty odbyły się w Chorzowie, Częstochowie, Rusinowicach i Bytomiu. Artyści prezentowali polskie i ukraińskie kolędy oraz pieśni ludowe i patriotyczne.
3. 28 lutego: Podpisanie w Istebnej Oświadczenia o trójstronnej współpracy transgranicznej Województwa Śląskiego z Samorządowym Krajem Żylińskim i Krajem Morawsko-Śląskim.
4. 28 lutego: Wizyta przedstawicieli Granite Landings z Nevady (USA) w Województwie Śląskim.
5. 7-9 maja: Europejski Kongres Gospodarczy z udziałem delegacji zagranicznych z Ukrainy (obwody: żytomierski, czerniowiecki, lwowski i winnicki), Brazylii (stan Parana), Wielkiej Brytanii (Walia), ZEA, Kanady, Indii.
6. 7-13 lipca: Szczyt Młodzieży Regionalnego Trójkąta Weimarskiego w Katowicach pod hasłem „Nauka i technologie wyzwaniem dla przyszłości”. Tygodniowy pobyt młodych przedstawicieli regionu Hauts-de-France, Województwa Śląskiego i Nadrenii Północnej-Westfalii oraz Ukrainy zakończony spotkaniem z władzami regionów RTW. Wizyta delegacji oficjalnych z Hauts-de-France oraz Nadrenii Północnej-Westfalii. 12.07.2024 r. podpisano trójstronnego Wspólnego Oświadczenia o współpracy pomiędzy Województwem Śląskim, regionem Hauts-de-France i Nadrenią Północną-Westfalią.
7. 7 sierpnia: Robocza wizyta delegacji Lwowskiej Obwodowej Administracji Wojskowej. Spotkania w UMWSL, Izbie Rzemieślniczej w Katowicach i Parku Naukowo-Technologicznym w Katowicach.
8. 4-6 września: Podczas targów EXPO Katowice odbyło się Forum Polsko-Indyjskie z udziałem środowisk gospodarczych i ambasady Indii.
9. 3 października: Otwarcie wystawy ikon pt. Passiones w Muzeum Śląskim, autorstwa ukraińskich malarzy S. Atlantovej i O. Klymenko. Wystawa ikon jest częścią projektu muzealnego pt. Bastion.

10.7-8 października: Spotkanie eksperckie w ramach konferencji pn. Innowacje w medycynie ze szczególnym uwzględnieniem telemedycyny oraz wirtualnej rzeczywistości w medycynie w ramach współpracy Województwa Śląskiego z Krajem Morawsko-Śląskim i Samorządowym Krajem Żylińskim. Wydarzenie z zaangażowaniem przedstawicieli placówek medycznych, przedsiębiorstw, uczelni oraz jednostek badawczo-rozwojowych z trzech regionów.

11.11 października: Wizyta Dyrektora ds. Rozwoju Handlu i Eksportu w Ministerstwie Pracy, Gospodarki i Handlu kanadyjskiej Prowincji Alberta. Spotkanie z Wicemarszałkiem Województwa Śląskiego.

12.29 października: Wizyta delegacji Europosłanek wraz z Przewodniczącą Komisji. Zatrudnienia i Spraw Socjalnych PE. Z delegacją spotkał się Marszałek Województwa.

13.25-27 listopada: Misja przyjazdowa firm niemieckich branży IT do Województwa Śląskiego. Misja realizowana w ramach projektu pn. „InterGlobal – internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MŚP z województwa śląskiego” FE SL 2021-2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.10 Promocja eksportu i internacjonalizacja MŚP.

14.7-8 grudnia: Wizyta delegacji z Walii na czele z doradcą naukowym rządu Walii, zrealizowana podczas Śląskiego Festiwalu Nauki. W imieniu Zarządu z doradcą naukowym spotkał się Członek Zarządu Woj. Śląskiego.

Organizacja oficjalnych wizyt zagranicznych przedstawicieli województwa, w tym w regionach partnerskich i udziału w spotkaniach organizacji międzynarodowych w 2024 r.:

1. 31 stycznia – 1 lutego: Wizyta Marszałka Woj. Śląskiego w Górnej Austrii na zaproszenie Premiera Górnej Austrii Thomasa Stelzera. W ramach wizyty odbyło się spotkanie z Premierem Górnej Austrii oraz w firmach.
2. 21-24 lutego: Wizyta Marszałka Woj. Śląskiego z delegacją w Bengalu Zachodnim. 22 lutego 2024 r. podpisanie Porozumienia o współpracy i rozwoju przyjaznych stosunków pomiędzy Województwem Śląskim a Stanem Bengal Zachodni.

3. 27-29 marca: Wizyta delegacji Województwa Śląskiego na czele z Marszałkiem Województwa w Abu Dhabi – Zjednoczone Emiraty Arabskie.
4. 6-10 października: Udział przedstawicieli Woj. Śląskiego w wydarzeniu Circular Economy Hotspot – międzynarodowej konferencji poświęconej GOZ w Walii.
5. 5-10 listopada: Internacjonalizacja śląskich firm podczas targów China International Import Expo 2024 (CIIE) w Szanghaju w ramach projektu „InterGlobal – internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MŚP z województwa śląskiego”. Członek Zarządu Woj. Śląskiego spotkał się m.in. z Director General of the Liaoning Provincial Foreign Affairs Office działającą z upoważnienia gubernatora prowincji Liaoning. Stoisko województwa odwiedzili m.in. przedstawiciele Ambasady RP w Pekinie, Konsulatu Generalnego RP w Szanghaju, reprezentanci PAIH oraz przedstawiciele prowincji Liaoning.
6. 12 listopada: Udział przedstawicieli Woj. Śląskiego, Miasta Katowice i KSSE w 6. Brytyjsko-Polskim Forum Technologicznym poprzedzającym międzynarodową konferencję Going Global London. W trakcie forum odbył się panel dot. śląsko-walijskiej współpracy gospodarczej. W wydarzeniu uczestniczył również ambasador RP w Londynie.
7. 12-13 listopada: KULTURATRIUM (Regionalny Trójkąt Weimarski) – prezentacja współpracy artystów z regionu Hauts-de-France, Województwa Śląskiego i Nadrenii Północnej-Westfalii oraz Ukrainy poprzedzona kilkudniową rezydencją w regionie Hauts-de-France (temat: sztuka cyrkowa). Spotkanie delegacji z trzech regionów.
8. 18-21 listopada: Spotkanie ekspertów Regionalnego Trójkąta Weimarskiego w Nadrenii Północnej Westfalii. Eksperci z Województwa Śląskiego, Hauts-de-France, Nadrenii Północnej-Westfalii oraz Ukrainy. Spotkanie dot. wymiany doświadczenia z obszaru gospodarki o obiegu zamkniętym (kontynuacja tematu zapoczątkowanego w 2023 r. w województwie śląskim).

W 2024 r. Zarząd Województwa Śląskiego spotkał się również z dyplomatami:

1. 05.01.2024 r. z Ambasadorem Rumunii w RP;
2. 09.05.2024 r. z Ambasadorem Indii w RP;

3. 06.08.2024 r. z Ambasadorem Wietnamu w RP;
4. 26.09.2024 r. z Ambasadorem Luksemburga w RP oraz Konsulem Honorowym Luksemburga;
5. 07.10.2024 r. z Ambasadorem Republiki Korei w RP.

W 2024 roku odbyły się również liczne targi, misje gospodarcze (ponad 50) krajowe oraz międzynarodowe o charakterze promocji gospodarczej, w których udział brali przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Ponadto realizowano wydarzenia promocyjno-gospodarcze w ramach projektu „InterGlobal – internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MŚP z województwa śląskiego” FE SL 2021-2027, Priorytet FESL.01 Fundusze Europejskie na inteligentny rozwój, Działanie FESL.01.10 Promocja eksportu i internacjonalizacja MŚP (ARAB HEALTH, 29.01-01.02 2024 r., Dubaj, Zjednoczone Emiraty Arabskie; Europejski Kongres Gospodarczy, 7-9 maja 2024 r. w Katowicach; Central Europe Gamedev & E-Careers Festival, 6-7 czerwca 2024r. w Katowicach; INFOSHARE, 22-23 maja 2024 r., Gdańsk; organizacja stoiska regionalnego na Międzynarodowych Targach Turystycznych WTM Londyn w dniach 5-7 listopada 2024 r.; INFOSHARE DEV, 26-27 listopad 2024 r., Katowice; ENERGETAB, 17-19 września 2024 r., Bielsko-Biała; Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw, 29-30 października 2024 r., Katowice; Targi ADIPEC, 4-7 listopada 2024 r. w Abu Dhabi, Zjednoczone Emiraty Arabskie; MSV 2023 w Brnie, 8-11 października 2024 r., Brno, Czechy; Targi Medyczne MEDICA 11-14 listopada 2024 r. w Düsseldorfie, Niemcy; Warsaw Industry Week 5-7 listopada 2024 r., Nadarzyn; CIIE China International Import Expo 5-10 listopada 2024 r., Shanghai; AIBA Katowice, 22-23 października 2024 r).

Biuro Regionalne Województwa Śląskiego w Brukseli

Głównym celem działania Biura Regionalnego Województwa Śląskiego (BR) jest prowadzenie stałej i operacyjnej współpracy z instytucjami UE oraz z innymi przedstawicielstwami zagranicznymi i krajowymi obecnymi w Brukseli. Służy to osiągnięciu celów nie tylko krótko i długofalowych, ale także operacyjnych i horyzontalnych województwa Śląskiego. Działania BR podlegają bezpośredniemu nadzorowi Wicemarszałka Województwa Śląskiego.

BR tworzy i poszerza sieć kontaktów formalnych i nieformalnych z przedstawicielami najważniejszych instytucji europejskich w Brukseli. BR wspiera władze województwa, sejmik województwa i struktury Urzędu Marszałkowskiego oraz inne instytucje i samorządy lokalne z terenu Województwa Śląskiego w sprawnym i skutecznym lobbowaniu za uwzględnieniem korzystnego dla województwa kształtu strategii, programów i funduszy Unii Europejskiej.

Katalog aktywności podejmowanych przez Biuro Regionalne w roku 2024:

1. wybrane spotkania z przedstawicielami instytucji UE oraz zagranicznych biur regionalnych w 2024 r.:
 - a) Spotkania przygotowawcze w ramach projektu wielonarodowego pt.: „Wzmacnianie regionalnego dostępu do inicjatyw i funduszy UE oraz ich efektywności” realizowanego wspólnie z 3 regionami europejskimi: Walonią, Brukselą i Turyngią.
 - b) Spotkanie organizacyjne w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast 2024 (EWRC 2024).
 - c) Spotkania organizacyjne z przedstawicielami Ambasady RP w Brukseli, Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE oraz Sztabu Pomocy Belgia oraz z polskimi biurami, które dotyczyły przygotowań do wydarzenia „Dzień Polski 2024”.
2. monitorowanie unijnych polityk sektorowych poprzez udział w sesjach plenarnych Europejskiego Komitetu Regionów oraz posiedzeniach komisji tematycznych:
 - a) Sesje plenarne (31.01-01.02.2024 r.; 17-18.04.2024 r.; 19-20.06.2024 r.; 08-09.10.2024 r.; 20-21.11.2024 r.) oraz w posiedzeniach poszczególnych komisji tematycznych: COTER, ENVE, ECON, NAT, CIVEX, SEDEC.
 - b) Posiedzenia Grupy politycznej EPP w dniu 31 stycznia 2024 r.
 - c) Spotkania Międzyregionalnej Grupy „Karpaty” Europejskiego Komitetu Regionów w dniu 21 listopada 2024 r.
 - d) Spotkania Międzyregionalnej Grupy ds. Współpracy Transgranicznej w dniu 14 lutego 2024 r. oraz w dniu 20 czerwca 2024 r.
 - e) Konsultacje do opinii KR, m.in.:
 - f) Komisji NAT: „Utworzenie Niebieskiego Ładu UE – perspektywa rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich” w dniu 30 stycznia 2024 r.

- g) Komisji ENVE: (1) „Europejski plan działania na rzecz energii wiatrowej”; (2) „W kierunku odpornej gospodarki wodnej na rzecz przeciwdziałania kryzysowi klimatycznemu w ramach Niebieskiego Ładu UE”; (3) „Zapobieganie stratom granulatu z tworzyw sztucznych w celu ograniczenia zanieczyszczenia mikrodrobinami plastiku”; (4) „W kierunku Globalnego Zielonego Ładu: harmonizacja globalnych ram dotyczących zmiany klimatu, różnorodności biologicznej i zrównoważonego rozwoju”; (5) „Rola władz lokalnych i regionalnych w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym”.
- h) Komisja COTER: opinia pt.: (1) „Budżet UE i polityki ukierunkowane terytorialnie: propozycje nowych mechanizmów opracowywania i realizacji WRF po 2027 r.”; (2) „Usuwanie przeszkód we współpracy służb ratowniczych w regionach przygranicznych UE”.
- i) Komisja ECON: opinia pt.: (1) „Przegląd inwestycji zagranicznych w UE”; (2) „Przyszłość jednolitego rynku i konkurencyjność UE”; (3) „Wyzwania i możliwości sztucznej inteligencji w sektorze publicznym: definiowanie roli władz regionalnych i lokalnych”.
- j) Komisja NAT: opinia pt.: „Eliminowanie niedoborów leków”.
- k) Posiedzenia polskiej delegacji w dniu 19 czerwca 2024 r.
- 3. organizacja, współorganizacja spotkań/wydarzeń/konferencji/wizyt studyjnych na rzecz województwa śląskiego:
 - a) Prace nad przygotowaniem wielonarodowego wniosku do Komisji Europejskiej o otrzymanie wsparcia eksperckiego w ramach Programu Instrument Wsparcia Technicznego (TSI) dla projektu o nazwę: „Wzmacnianie regionalnego dostępu do inicjatyw i funduszy UE oraz ich efektywności”. Projekt będzie realizowany przez 4 regiony europejskie: Województwo Śląskie, obszar stołeczny Bruksela, Walonię i Turyngię. Celem projektu jest poprawa dostępu do funduszy i programów UE, poprzez poprawę jakości zarządzania i usług publicznych.
 - b) Wydarzenie inaugurujące projekt TSI 2024 pt.: „Wzmacnianie regionalnego dostępu do inicjatyw i funduszy UE oraz ich efektywności”, 9 października 2024 r.
 - c) Z inicjatywy BR, województwo śląskie włączyło się w inicjatywę regionów europejskich EuRegions4Cohesion, której celem jest obrona gospodarczej, społecznej i terytorialnej spójności regionów UE.

- d) Konferencja międzynarodowa pt.: „Mobilność transgraniczna w naszych regionach i miastach: kolej i prawdziwe wyzwanie, aby wypełnić cele Zielonego Ładu w ramach Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast (EWRC 2024), 8 października 2024 r. Konferencja została zorganizowana przez BR wspólnie z partnerami: Hauts-de-France, Europejską Metropolią Lille, Metropolią Amiens oraz Departamentem Nord, a także Nadrenią Północną Westfalią i Hrabstwem Kent.
 - e) Wizyta wirtualna w Komisji Europejskiej skierowana do Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego, w szczególności do członków Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej, Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego oraz Środowiska i Gospodarki Wodnej (16 września 2024 r.). Celem wizyty było omówienie przyszłego kształtu Polityki Spójności po 2027 r., przyszłych ram finansowych Unii Europejskiej oraz transformacji energetycznej, a także kwestii klimatyczno-środowiskowych.
 - f) Wizyta gospodarcza Wicemarszałka Województwa Śląskiego w Brukseli w dniach 17-20 października 2024 r. w Brukseli.
 - g) Misja rozpoznawcza OECD na Śląsku w ramach projektu TSI „Wzmacnianie regionalnego dostępu do inicjatyw i funduszy UE oraz ich efektywności”, 8-11 grudnia 2024 r. Katowice.
 - h) Spotkanie z przedstawicielką Stowarzyszenia Serfenta z siedzibą w Cieszynie. Celem spotkania było przedstawienie działalności Stowarzyszenia i nawiązania współpracy z BR.
4. udział BR w inicjatywach, spotkaniach i wydarzeniach:
- a) Spotkanie informacyjne EER 2025 Info Day w dniu 23 stycznia 2024 r. w Europejskim Komitecie Regionów.
 - b) Spotkanie pt. „Europejska polityka przemysłowa” organizowane przez NCBR/BSP w ramach Brussels Talks w dniu 25 stycznia 2024 r.
 - c) 18. edycja Dnia Ochrony Danych Osobowych w dniu 25 stycznia 2024 r. w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE.
 - d) Spotkanie organizacyjne w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE w dniu 29 stycznia 2024 r. Celem spotkania było omówienie obecnej agendy UE w obszarze polityki spójności i RRF oraz przygotowaniach SPRP do prezydencji w Radzie Unii Europejskiej (RUE).

- e) Spotkanie z cyklu Kawa z ekspertem pt.: „Nowy Europejski Bauhaus w teorii i w praktyce” w dniu 1 lutego 2024 r.
- f) Spotkanie z klastrem innowacji wodnych w siedzibie Przedstawicielstwa Kraju Związkowego Turynii w dniu 6 lutego 2024 r.
- g) Spotkanie nt. przyszłości polityki spójności w Przedstawicielstwie Regionu Emilii-Romanii w dniu 7 lutego 2024 r.
- h) Spotkanie w Biurze Promocji Nauki „PoISCA” w dniu 8 lutego 2024 r. skierowane do przedstawicieli polskich biur regionalnych celem przedyskutowania planów oraz możliwości współpracy w 2024 r.
- i) Spotkanie z cyklu Kawa z ekspertem „Przedsiębiorczość i innowacje w Polityce Spójności 2021-2027” w dniu 14 lutego 2024 r.
- j) Spotkania z cyklu „Co słyszać w horyzoncie Europa?” organizowane przez NCBR/BSP w formie on-line w dniu 22 lutego 2024 r.
- k) Inauguracja Europejskiego Miasta Nauki Katowice 2024 w Parlamencie Europejskim w dniach 20-22 lutego 2024 r. w Brukseli.
- l) Spotkanie networkingowym z okazji 20-lecia procesu akcesyjnego w dniu 5 marca 2024 r. w siedzibie Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE.
- m) Wydarzenie zamykające 4-letni projekt Cintran, finansowany ze środków H2020, 6 marca 2024 r. w Brukseli. Wydarzenie zorganizowane zostało przez ICLEI Europe i Instytut Wuppertal wraz z innymi interesariuszami.
- n) Spotkanie z cyklu Brussels Talks zorganizowane przez NCBR/BSP w dniu 14 marca 2024 r.
- o) 10. Europejski Szczyt Regionów i Miast w dniach 18-19 marca 2024 r. w Mons.
- p) 9 Forum Spójności w Brukseli w dniach 11-12 kwietnia 2024 r. w Brukseli.
- q) Pamiątkowe zdjęcie z okazji 20-lecia wejścia Polski do UE zorganizowane przez Stowarzyszenie Network PL, 24 kwietnia 2024 r.
- r) Spotkanie z cyklu Brussels Talks w dniu 3 lipca 2024 r. zorganizowane przez NCBR/BSP.
- s) Webinar pt.: „Europejski Program Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych – COST”, 19 kwietnia 2024 r.
- t) Sesja informacyjna Europejskiej Rady ds. Innowacji i Agencji Wykonawczej ds. MŚP (EISMEA), 11 czerwca 2024 r.

- u) Spotkanie organizacyjne w Stałym Przedstawicielstwie RP przy UE, 12 czerwca 2024 r.
 - v) Wydarzenie pt.: „Europa zagłosowała” zorganizowane w Przedstawicielstwie Nowej Akwitanii, Emilii-Romanii, Hesji i Wielkopolski, 12 czerwca 2024 r.
 - w) Spotkanie z cyklu „Kawa z ekspertem”, 26 czerwca 2024 r.
 - x) Sesja tematyczna pt.: „Sztandarowe możliwości dla władz lokalnych i regionalnych” w ramach TSI 2025 zorganizowana przez DG REFORM, 20 czerwca 2024 r.
 - y) Wydarzenie pt.: „Przyjęcie urodzinowe króla” w Ambasadzie Wielkiej Brytanii w Brukseli, 20 czerwca 2024 r.
 - z) Warsztaty pt.: „Od wizji do działania: Współtworzenie przyszłości obszarów wiejskich” zorganizowane w Przedstawicielstwie Turynii, 25 czerwca 2024 r.
 - aa) Spotkanie w Przedstawicielstwie Kraju Związkowego Nadrenii Północnej-Westfalii z udziałem przedstawicieli niemieckiego Ministerstwa Gospodarki, 2 lipca 2024 r.
 - bb) Spotkanie z dyrektorem ds. stosunków międzynarodowych i handlu oraz z przedstawicielami biura Walii w Brukseli, 5 września 2024 r.
 - cc) Webinaria Platformy Learningowej Interreg Europa, wrzesień i październik 2024 r.
 - dd) Wydarzenie pt.: „Wymiana poglądów na temat przyszłości polityki spójności. Wzmocniona polityka spójności i wzrostu z regionami w centrum uwagi po 2027” w dniu 2 października 2024 w Parlamencie Europejskim w Brukseli.
 - ee) Spotkanie Klubu Domu Polski Wschodniej pt. „Budżet UE dla Polski w latach 2021-2027”, 4 października 2024 r.
 - ff) Spotkanie Wigilijne w Domu Polski Wschodniej w Brukseli, 4 grudnia 2024 r.
5. działalność promocyjna:
- a) Dzień Polski w Brukseli odbył się w dniu 4 maja 2024 r. w parku Cinquantenaire. To polskie święto w Belgii i największy polski festiwal w tej części Europy, który co roku organizowany jest przez Ambasadę RP w Brukseli, Sztab Pomocy Belgia oraz Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE wspólnie z przedstawicielstwami polskich regionów, a także innymi partnerami polonijnymi, takimi jak: Stałe Przedstawicielstwo RP przy NATO, Polska Macierz Szkolna, Instytut Polski, Polska Organizacja Turystyczna. Tegoroczna

3. edycja odbyła się pod hasłem 20-lecia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Regionalne Biuro Województwa Śląskiego: Przedstawicielstwo Funduszu Górnośląskiego S.A. w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (Abu Dhabi)

Działania Biura Przedstawicielskiego Funduszu Górnośląskiego w Abu Zabi w 2024 roku:

1. Targi ArabHealth (29 stycznia – 1 lutego 2024): targi branży medycznej, sektora zdrowia, rozwiązań technologicznych dla szpitali oraz farmacji organizowane w Dubaju.
2. Wizyta delegacji Funduszu Górnośląskiego w ZEA (19-22 marca 2024): w celu odnowienia licencji na działalność biura przedstawicielskiego Funduszu Górnośląskiego w Abu Zabi na podstawie porozumienia z Abu Dhabi Department of Economic Development oraz omówienia spraw bieżącej współpracy z partnerami na miejscu.
3. Wizyta Marszałka Województwa Śląskiego w ZEA (27-29 marca 2024): w celu omówienia bieżącej współpracy pomiędzy Śląskiem a emiratem Abu Zabi.
4. Warsztaty dla przedsiębiorców: „Prowadzenie biznesu na Bliskim Wschodzie – jak odnieść sukces” (24 kwietnia 2024): w ramach panelu „Dobra praktyki na rynkach Bliskiego Wschodu” zostały przedstawione działania Funduszu Górnośląskiego na rzecz wsparcie przedsiębiorców z sektora MŚP z województwa śląskiego a także ogół aktywności prowadzonych przez biuro w Abu Zabi.
5. Udział w Europejskim Kongresie Gospodarczym (7-9 maja 2024).
6. Wizyta delegacji województwa śląskiego w ZEA dot. współpracy branży turystycznej (14-18 maja 2024).
7. B2B Networking Webinar dla firm z branży spożywczej (26 czerwca 2024 r.).
8. Posiedzenie robocze *Poland-UAE Joint Business Council* (20 czerwca 2024 r.).

9. Akademia Internacjonalizacji (9 października 2024 r.): poświęcona rynkowi Zjednoczonych Emiratów Arabskich.
10. Wizyta delegacji Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (16 października 2024 r.).
11. Beauty World Middle East (28-30 października 2024 r.): W największych targach branży kosmetycznej na Bliskim Wschodzie – Beauty World Middle East w Dubaju – udział wzięło ponad 50 polskich firm, w tym 6 firm z województwa śląskiego.
12. DIPEC 2024 (4-7 października 2024 r.): podczas targów branży naftowo-gazowej ADIPEC w Abu Zabi, Województwo Śląskie wystawiało się w ramach stoiska *InSilesia* z obecnością 8 firm z Regionu.

Ponadto prowadzona jest bieżącą działalność szkoleniowa i doradcza dla przedsiębiorców z Województwa Śląskiego. W roku 2024 odbyło się ponad 100 indywidualnych szkoleń i konsultacji.

Dzięki działaniom Biura Funduszu Górnośląskiego w Abu Zabi, firmy z Województwa Śląskiego podpisały porozumienia z emirackimi podmiotami prywatnymi. Firmy realizują projekty na zlecenie swojego emirackiego partnera.

Regionalne Biuro Województwa Śląskiego: Przedstawicielstwo Funduszu Górnośląskiego S.A. w Ukrainie (Kijów)

W 2024 roku kontynuowano działalność Regionalnego Biura Województwa Śląskiego: Przedstawicielstwa Funduszu Górnośląskiego S.A. w Ukrainie. Biuro oferuje kompleksową pomoc oraz profesjonalne doradztwo dla przedsiębiorców z województwa śląskiego zainteresowanych rozpoczęciem lub wznowieniem eksportu na rynek ukraiński. Funkcjonowanie Biura pozwala na bieżące i rzetelne monitorowanie sytuacji w Ukrainie, w tym zmian przepisów, obostrzeń oraz zakazów i nakazów, mających wpływ na współpracę handlową z Ukrainą. Z usług Biura mogą korzystać przedsiębiorcy z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Jego celem jest pomoc w nawiązywaniu relacji biznesowych na rynku ukraińskim oraz tworzenie przyjaznych warunków do inwestowania i eksportowania.

Kluczowe wydarzenia i działania w 2024 roku:

1. 1 maja: Udział w konferencji Kyiv Investment Day oraz dyskusja z Ministerstwem Gospodarki Ukrainy na temat możliwości inwestycyjnych dla polskich firm.
2. 14 maja: Spotkanie z przedstawicielem USAID w sprawie dostaw sprzętu elektrycznego dla Ukrainy.
3. 16 maja: Spotkanie z wiceprezydentem Charkowa oraz prezentacja przetargu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) na kwotę 15 mln euro na dostawę 20 autobusów elektrycznych.
4. 23 maja: Udział w konferencji poświęconej współpracy gospodarczej Ukrainy i Polski, wspólnie z ZPP i Zagranicznym Biurem Handlowym PAIH w Kijowie. Omówiono perspektywy współpracy w sektorze transportu, logistyki, farmacji oraz partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP).
5. 3-4 czerwca: Udział online w Europejskim INTO Congress w Katowicach dotyczącym rozwoju transeuropejskich sieci energetycznych i roli sztucznej inteligencji.
6. 7 czerwca: Przemówienie na Forum Inwestycyjnym w Kijowie.
7. 19-20 czerwca: Udział w III Forum Odbudowy Ukrainy organizowanym przez PAIH.
8. 27-28 czerwca: Wystąpienie na Forum Morza Czarnego w Odessie. Prezentacja Funduszu oraz propozycja podpisania memorandum z Agencją Rozwoju Regionalnego Obwodu Odeskiego.
9. 8 lipca: analiza podpisanej umowy o współpracy w zakresie bezpieczeństwa pomiędzy Ukrainą a Rzeczpospolitą Polską.
10. 23 lipca: udział w seminarium „Przyszłość ukraińskiej energetyki” i dyskusja na temat potrzeb dostaw urządzeń energetycznych na Ukrainę.
11. 26 lipca: spotkanie online z firmą budowlaną Wood Core House oraz przygotowanie listy potencjalnych klientów na Ukrainie.
12. 29-30 lipca: wyjazd do Winnicy i spotkanie z Prezesem Funduszu w celu omówienia perspektyw dla polskich firm w tym regionie Ukrainy.

13.15 sierpnia: Podpisanie listu intencyjnego o współpracy z Agencją Rozwoju Regionalnego Obwodu Odeskiego. Inicjatywa obejmuje m.in.: wzajemne wsparcie merytoryczne, organizację wydarzeń oraz wymianę informacji biznesowych.

14.21 sierpnia: Spotkanie z Funduszem Majątku Państwowego Ukrainy w sprawie prywatyzacji portu Biełgorod-Dniestrowski.

W 2024 roku działalność Biura skupiała się głównie na budowaniu relacji biznesowych oraz organizacji wyjazdów studyjnych, które umożliwiły przedsiębiorcom z sektora MŚP bezpośrednią obecność na ukraińskim rynku. Fundusz Górnośląski nawiązał efektywną współpracę z kluczowymi instytucjami w Ukrainie, takimi jak: ZBH PAIH w Kijowie, Ukraińska Izba Gospodarcza, Polsko-Ukraińska Izba Gospodarcza, Winnicka Obwodowa Administracja Wojskowa, Odeska Obwodowa Administracja Wojskowa, Agencja Portów Morskich Ukrainy, Port Biełgorod-Dniestrowski, Agencja Rozwoju Regionalnego Obwodu Odeskiego. Dzięki tej współpracy przedsiębiorcy z województwa śląskiego zyskali nowe możliwości rozwoju i nawiązania kontaktów biznesowych na rynku ukraińskim.

Najważniejsze osiągnięcia Biura w 2024 roku:

1. Organizacja licznych spotkań biznesowych dla firm z województwa śląskiego z kluczowymi partnerami, w tym z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą oraz instytucjami ukraińskimi, takimi jak Ukraińska Izba Gospodarcza czy Agencja Portów Morskich Ukrainy.
2. Znalezienie partnerów biznesowych dla firm z województwa śląskiego, takich jak: Atrium, Aureus, Wolf Ventures, Materace Diamado, Euroterminal Sławków, Grupa Azoty, Vitkovice Milmet, Biogas System, Wood Core House.
3. Bieżąca działalność szkoleniowa i doradcza dla przedsiębiorców z Województwa Śląskiego.
4. Przygotowanie raportów analitycznych na temat rynku urządzeń energetycznych i materiałów budowlanych w Ukrainie.

5. Nawiązanie współpracy z Agencją Rozwoju Regionalnego Obwodu Odeskiego, co stwarza nowe możliwości dla rozwoju gospodarczego obu regionów.

Regionalne Biuro Województwa Śląskiego w Kijowie konsekwentnie wspiera rozwój współpracy gospodarczej między Polską a Ukrainą, oferując niezbędne narzędzia, doradztwo i analizy dla sektora MŚP. Działania Biura koncentrują się na wzmacnianiu relacji biznesowych oraz promocji inwestycji, co przyczynia się do odbudowy Ukrainy jako nowoczesnego i zintegrowanego z Europą partnera. Przedsiębiorcy z województwa śląskiego, dzięki wsparciu Funduszu Górnośląskiego, mają realną szansę na ekspansję na rynek ukraiński, co stanowi kluczowy krok w stronę internacjonalizacji ich działalności.

Platforma Transformacji Regionów Górniczych

Województwo śląskie aktywnie uczestniczy w inicjatywie *Regiony węglowe w transformacji* (Coal Regions in Transition – CRiT), której celem jest łagodzenie społecznych skutków transformacji regionów górniczych (węglowych, torfowych i łupkowych) w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Ponadto angażuje się w działania *Platformy sprawiedliwej transformacji* (Just Transition Platform - JTP), wspierającej regiony węglowe w osiągnięciu celów sprawiedliwej transformacji.

W 2024 roku województwo śląskie nawiązało współpracę ze szwedzkim regionem Norrbotten w ramach programu JTPeers – części *Platformy sprawiedliwej transformacji*. Partnerstwo umożliwiło wymianę doświadczeń oraz prezentację strategii transformacyjnych, obejmujących: wsparcie innowacji w obszarze zielonej i cyfrowej gospodarki, kształtowanie rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem zielonych kompetencji, oraz transfer technologii z instytucji badawczych do przemysłu.

Przedstawiciele regionu aktywnie uczestniczą w seminariach, webinariach, warsztatach i konferencjach organizowanych przez inicjatywę *Regiony węglowe w transformacji* oraz *Platformę sprawiedliwej transformacji*. Dzięki temu mogą wymieniać doświadczenia i nawiązywać kontakty z partnerami z innych europejskich regionów górniczych.

Regionalne obserwatorium procesu transformacji (ROPT) 2.0

W 2024 roku województwo śląskie rozpoczęło realizację projektu „Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji (ROPT) 2.0”. Druga edycja obserwatorium koncentruje się przede wszystkim na gromadzeniu i upowszechnianiu wiedzy dotyczącej wdrażania działań transformacyjnych w regionie. Celem projektu jest usprawnienie zarządzania procesem transformacji w województwie śląskim.

W ramach ROPT 2.0 zaplanowano szeroki zakres działań, takich jak: warsztaty edukacyjne, webinaria, spotkania konsultacyjno-doradcze (tzw. kawiarenki), konwersatoria, konferencje regionalne (fora), badania strategiczne (foresight, analizy SWOT), badania społeczne (w tym dotyczące postaw młodzieży i kobiet, wyzwań organizacyjnych w kopalniach i firmach okołogórniczych oraz zachowania tożsamości górniczej w dobie dekarbonizacji regionu), działania pilotażowe (mające na celu wypracowanie nowych rozwiązań wspierających wdrażanie sprawiedliwej transformacji).

W gronie partnerów projektu znajdują się instytuty badawcze, uczelnie wyższe, związki zawodowe, instytucje otoczenia biznesu oraz organizacje pozarządowe.

W grudniu 2024 roku odbyła się pierwsza edycja konferencji „Śląskie Forum Sprawiedliwej Transformacji”.

1.7.2 Współpraca regionalna

Subregiony (obszary polityki rozwoju) zostały zdefiniowane w pierwszej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2015, uchwalonej 25 września 2000 r., w celu organizacji procesów rozwojowych w oparciu o istniejące powiązania funkcjonalne, gospodarcze i społeczno-historyczne. Podział ten stanowił podstawową płaszczyznę dla działań związanych z procesem monitorowania rozwoju województwa i wdrażania tej polityki. W układzie przestrzenno-funkcjonalnym województwo śląskie dzieli się na cztery subregiony, każdy z nich zorganizowany jest wokół aglomeracji miejskiej, która posiada znaczenie europejskie lub krajowe i jest zasilana przez swoje bezpośrednie otoczenie funkcjonalne. W subregionie centralnym zlokalizowana jest Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia i miasto wojewódzkie – Katowice.

Subregion centralny jest największym obszarem funkcjonalnym województwa, zarówno pod względem powierzchni (5 579 km²), jak i liczby ludności (2 576 613). Kolejnym subregionem pod względem liczby ludności jest subregion południowy o powierzchni 2 352 km², w którym mieszka 655 213 osób. Drugim ze względu na wielkość obszarem funkcjonalnym jest subregion północny o powierzchni 3 050 km². Liczba ludności jest najmniejsza wśród subregionów i wynosi 487 075 osoby. Subregion zachodni charakteryzuje najmniejsza powierzchnia na tle pozostałych subregionów – 1 353 km², natomiast mieszka w nim 601 229 osób.

Współpraca w ramach subregionów województwa śląskiego została zintensyfikowana na skutek wdrożenia w ramach RPO WSL 2014-2020 Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Na terenie województwa śląskiego w każdym z subregionów (północnym, południowym, zachodnim, centralnym) funkcjonują Stowarzyszenia Gmin i Powiatów, które realizowały instrument ZIT/RIT. Wszystkie subregiony działają instytucjonalnie w oparciu o funkcjonujące stowarzyszenia samorządowe: Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka z siedzibą w Bielsku-Białej.

Na potrzeby nowego okresu programowania UE 2021-2027, wykorzystując dotychczasowy potencjał, subregiony odpowiadają miejskim obszarom funkcjonalnym (MOF), dla których przewidziano wsparcie w ramach instrumentu ZIT na podstawie przyjętych przez subregiony Strategii ZIT. Istotą instrumentu ZIT w perspektywie 2021-2027 jest realizacja projektów zintegrowanych, przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspakajania potrzeb obszaru ZIT, stąd wzmocniono rolę subregionów w animacji, integrowaniu i kreowaniu wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych przez JST. W latach 2021-2027 na wsparcie subregionów zarezerwowane są środki wysokości ok. 4,44 mld PLN.

W 2024 roku wydano pozytywne opinie dla dwóch Strategii ZIT. W dniu 05.01.2024 r. przyjęto uchwałę w sprawie pozytywnej opinii o zgodności Strategii ZIT z możliwościami jej finansowania w ramach programu FE SL 2021-2027 dla Subregionu Południowego. Natomiast w dniu 28.02.2024 r. przyjęto tożsamą

uchwałę dla Strategii ZIT Subregionu Zachodniego. W ciągu całego 2024 roku zostało podjętych dziesięć uchwał opiniujących zmiany w ramach wszystkich Strategii ZIT w województwie (Subregion Centralny, Zachodni, Południowy, Północny).

Na terenie województwa śląskiego funkcjonuje jedyna w Polsce usankcjonowana ustawowo metropolia, działająca jako związek metropolitalny pod nazwą „Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia” z siedzibą w Katowicach. W jego skład wchodzi następujące gminy: Bytom, Chorzów, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Mysłowice, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze, Będzin, Bieruń, Czeladź, Imielin, Knurów, Łędziny, Łaziska Górne, Mikołów, Pyskowice, Radzionków, Sławków, Tarnowskie Góry, Wojkowice, Bobrowniki, Bojszowy, Chełm Śląski, Gierałtowice, Kobiór, Mierzęcice, Ożarowice, Pilchowice, Psary, Rudziniec, Siewierz, Sośnicowice, Świerklaniec, Wiry i Zbrosławice. Do głównych kompetencji związku metropolitalnego należy wykonywanie zadań publicznych o następującym zakresie:

- a) kształtowanie ładu przestrzennego;
- b) rozwój społeczny i gospodarczy obszaru związku metropolitalnego;
- c) planowanie, koordynacja, integracja, a także rozwój publicznego transportu zbiorowego (transportu drogowego, kolejowego i innego transportu szynowego) oraz zrównoważonej mobilności miejskiej;
- d) realizowanie metropolitalnych przewozów pasażerskich;
- e) udział w ustalaniu przebiegu dróg wojewódzkich i krajowych na obszarze związku metropolitalnego;
- f) promocja związku metropolitalnego oraz jego obszaru.

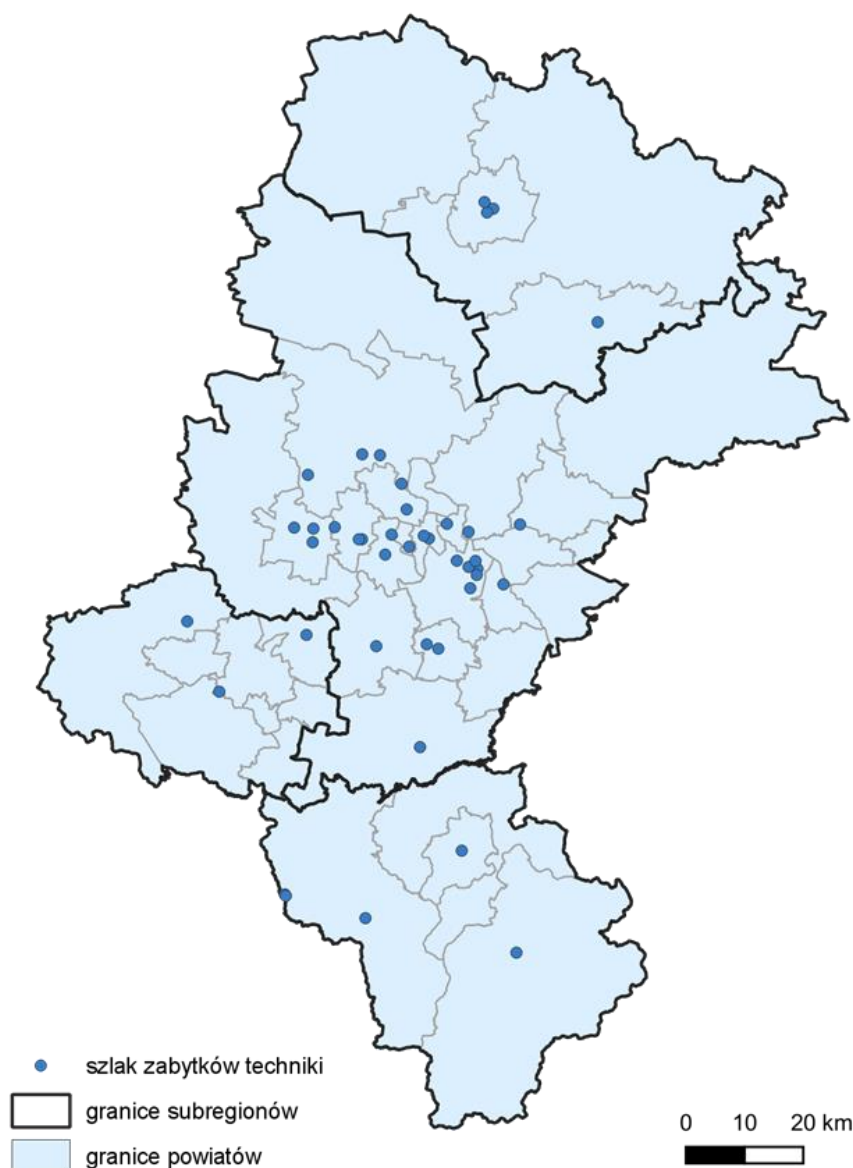
1.7.3 Promocja regionu, w tym markowe produkty i wydarzenia

Jednym z najbardziej znanych szlaków kulturowo-turystycznych w województwie śląskim jest **Szlak Zabytków Techniki (SZT)** obejmujący obiekty dziedzictwa przemysłowego. Stanowi on markowy produkt turystyczny prezentujący najważniejsze, ze względu na walory turystyczne, historyczne i architektoniczne,

różnego rodzaju obiekty industrialne województwa. Zabytki Szlaku są związane z historią regionu oraz przemysłem, w szczególności z tradycją górniczą i hutniczą, kolejnictwem, energetyką, łącznością, produkcją wody, a także z przemysłem spożywczym (na podstawie [strony internetowej Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego](#)). Szlak odgrywa nie tylko znaczącą rolę turystyczną, ale i promocyjną dla poszczególnych atrakcji oraz całego regionu, ukazując część jego tożsamości i charakter.

Na koniec roku 2024 w skład Szlaku wchodziło 42 obiekty, z których najwięcej zlokalizowanych jest w centralnej części województwa. Do najbardziej znanych z nich można zaliczyć: Kopalnię Guido i Sztolnię Królowa Luiza w Zabrzu, osiedle górnicze na Nikiszowcu oraz Muzeum Śląskie w Katowicach. Na szczególną uwagę zasługuje Zabytkowa Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach – zabytki wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Unikatowa jest też kultura związana z browarnictwem, w ramach której udostępniono takie obiekty muzealne jak: Muzeum Tyskich Browarów Książęcych, Muzeum Browaru Żywiec oraz Browar Zamkowy w Cieszynie.

Mapa 36. Mapa szlaku zabytków techniki w województwie śląskim w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie [strony internetowej Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego](#).

Od 2010 r. organizowane co roku święto **Szlaku Zabytków Techniki – INDUSTRIADA**, stanowi najważniejszy i największy w Polsce festiwal promujący dziedzictwo przemysłowe. Święto Szlaku Zabytków Techniki INDUSTRIADA 2024 odbyło się 1 czerwca 2024 r. w 29 miastach oraz objęło swym zasięgiem 47 obiektów, w tym 10 obiektów zaprzyjaźnionych. Tego dnia zorganizowano 423 wydarzenia, w tym: 112 atrakcji dla rodzin z dziećmi, 81 warsztatów, 55 tras zwiedzanych z przewodnikiem, 42 wystawy oraz 36 koncertów. Zrealizowano również

liczne działania promocyjne w mediach oraz organizacyjne. Frekwencja podczas festiwalu wyniosła 62 570 uczestników. Jednym z najważniejszych elementów festiwalu był happening w Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach, będący zapowiedzią INDUSTRIADY 2024. Oficjalne otwarcie INDUSTRIADY odbyło się na Osiedlu Nikiszowiec w Katowicach, natomiast zakończenie odbyło się w Strefie Carnall Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu.

Na terenie regionu istnieje również **Szlak Architektury Drewnianej**, skupiający 97 zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych. Szlak liczy około 1 060 km i składa się z pięciu pętli. Na trasie szlaku znajdują się zarówno liczne obiekty sakralne (drewniane kościoły), jak i karczmy, chałupy, leśniczówki, młyny itp. Szlak prowadzi także do skansenów (na podstawie [strony internetowej Szlaku Architektury Drewnianej Województwa Śląskiego](#)).

Kolejnym szlakiem jest **Szlak Orlich Gniazd** skupiający zamki i ruiny warowni, które położone są na wzgórzach Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Nazwa wynika z położenia atrakcji pośród skał wapiennych na szczytach wzniesień. Szlak wyróżnia się szczególną malowniczością, znajdują się na nim nie tylko zamki, ale i zabytkowe budowle sakralne oraz wytwory przyrody. Aktualnie szlak rozciąga się na większości obszaru Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i dzięki rozwiniętej infrastrukturze oferuje szeroki wachlarz form spędzania czasu (np. jazda na rowerze, wspinaczka, zwiedzanie jaskiń, spacer, narty). Szlakiem opiekuje się Związek Gmin Jurajskich.

Cykliczną imprezą przypisaną do szlaku jest **JUROMANIA**. Wydarzenie zorganizowane zostało w obiektach położonych na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej w dniach 13-15 września 2024 roku. Tematem przewodnim tej edycji było „W krainie baśni i legend”. Dla miłośników turystyki aktywnej i ekoturystyki czekały wspinaczki pod okiem instruktorów, rajdy i wycieczki z przewodnikiem oraz liczne warsztaty i zajęcia edukacyjne. Nie zabrakło też pokazów historycznych i rekonstrukcji w średniowiecznych warowniach na Szlaku Orlich Gniazd, warsztatów oraz zwiedzania miejsc na co dzień niedostępnych. Podobnie jak w poprzednich edycjach tak i w tej w działania na rzecz realizacji całego święta włączyły się samorządy województw śląskiego i małopolskiego, jurajskie gminy i miasta oraz liczne instytucje kultury i stowarzyszenia. Podczas trzech dni wydarzeń przygotowano 322 atrakcji, w których udział wzięło ponad 39 tys. uczestników.

Festiwal Beskidów i Śląska Cieszyńskiego „Dziewięćsił” zorganizowane zostało w dniach 7-9 czerwca 2024 roku w obiektach położonych na terenie marki Beskidy i marki Śląsk Cieszyński (powiaty cieszyński, bielski, żywiecki). Projekt ma na celu rozwój ww. marek z wszystkimi walorami: kulturowymi, przyrodniczymi, historycznymi, kulinarnymi. Program trzydniowego festiwalu wypełniało wiele wydarzeń o charakterze turystycznym, muzycznym czy warsztatowym. Festiwal obfitował w wydarzenia skierowane nie tylko do osób aktywnych i całych rodzin, ale również do tych, którzy cenią sobie spokój na łonie natury. Podczas trzech dni festiwalu przygotowano 100 atrakcji, w których udział wzięło 25 tys. uczestników.

Festiwal Górnej Odry jest corocznym świętem najmłodszej marki turystycznej w województwie śląskim – Krainy Górnej Odry. Czwarta edycja Festiwalu Górnej Odry zorganizowana została w dniach 21-23 czerwca 2024 roku w obiektach położonych w Krainie Górnej Odry (miasta na prawach powiatu: Rybnik, Żory, Jastrzębie Zdrój oraz gminy powiatów rybnickiego, raciborskiego, wodzisławskiego). Projekt ma na celu rozwój Krainy Górnej Odry, ze wszystkimi jej walorami: kulturowymi, przyrodniczymi, historycznymi, kulinarnymi. Program trzydniowego festiwalu wypełniało wiele wydarzeń o charakterze turystycznym, muzycznym czy warsztatowym. Festiwal obfitował w wydarzenia skierowane nie tylko do osób aktywnych i całych rodzin, ale również do tych, którzy cenią sobie spokój na łonie natury. Na trzy dni festiwalu przygotowano łącznie 108 atrakcji, w których udział wzięło 118 000 uczestników.

W województwie funkcjonuje też **Szlak Kulinarny „Śląskie Smaki”**, który tworzy 22 restauracji i lokali gastronomicznych. Serwują one tradycyjne potrawy kuchni regionalnej: śląskiej, jurajskiej, zagłębiowskiej oraz beskidzkiej. Członkiem Szlaku może być tylko ten, kto uzyskał certyfikat „Śląskie Smaki”, potwierdzający jakość dań i ich regionalną autentyczność (na podstawie [strony internetowej Śląskie Smaki](#)). O jego znaczeniu świadczy wpisanie na Listę Produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 146 produktów.

W ramach szlaku „Śląskie Smaki” organizowane są imprezy kulinarne np. **Festiwal „Śląskie Smaki”**. Taka forma promocji kuchni regionalnej zapewnia dbałość o dziedzictwo kulinarne i kulturowe regionu. Festiwal organizowany jest za każdym razem w innej części województwa, co daje możliwość poznania lokalnych przysmaków. Każdemu festiwalowi towarzyszy konkurs kulinarny, w którym

uczestnicy, podzieleni na kategorie, ubiegają się o tytuł Eksperta Śląskich Smaków i statuetkę złotego, srebrnego lub brązowego durszlaka. W 2024 roku XVIII Festiwal Śląskie Smaki odbył się na rynku w Tarnowskich Górach. Marka „Śląskie Smaki” oraz „Festiwal Śląskie Smaki www.slaskiesmaki.pl” są zastrzeżonymi znakami towarowym zgłoszonymi w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie [strony internetowej Śląskie Smaki](#)).

Przez województwo śląskie przebiegają także **szlaki religijne** (np. Droga św. Jakuba, Szlak Papieski, Szlak Pauliński). W regionie znajduje się wiele znanych miejsc kultu religijnego oraz miejsc pielgrzymkowych, z których najważniejsze jest Sanktuarium na Jasnej Górze w Częstochowie, nazywane „duchową stolicą Polski” oraz Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej w Piekarach Śląskich wraz ze Wzgórzem Kalwaryjskim.

Szlak Przyrody Województwa Śląskiego tworzą miejsca o wyjątkowych walorach przyrodniczych, obszary stanowiące dziedzictwo przyrody ożywionej i nieożywionej regionu. Nie ma on charakteru trasy wyznakowanej w terenie – jest to zbiór obiektów rozrzuconych na terenie całego województwa śląskiego, pomiędzy którymi turysta przemieszcza się w wybrany przez siebie sposób, samodzielnie dokonując selekcji interesujących go atrakcji. Szlak Przyrody liczy ponad 50 obiektów, zlokalizowanych zarówno na obszarach naturalnych, jak i przekształconych przez człowieka.

Wszystkie zaproponowane miejsca dostępne są przez cały rok.

W centralnej części województwa zlokalizowany jest jeden z największych w Europie zespołów wypoczynkowo-rekreacyjno-rozrywkowych – **Park Śląski**, który jako dynamiczny ośrodek rekreacyjny, kulturalny i edukacyjny, stale pielęgnuje różnorodność oferty, starając się dostarczać niezapomnianych doświadczeń dla mieszkańców i odwiedzających. Przez różnorodne wydarzenia, Park Śląski staje się sercem społeczności, oferując rozrywkę, kulturę, aktywności rodzinne oraz angażując się w działania społecznie odpowiedzialne.

Wykaz imprez zorganizowanych w Parku Śląskim w 2024 r. według kategorii:

1. Aktywność dla dzieci i rodzin: Warsztaty dla dzieci „Przyjdź i zrób z nami swoją doniczkę”; gry terenowe „Kompas Gier Terenowych w Parku Śląskim”; Festiwal Dmuchańców; warsztaty „Zrób swój wyjątkowy Wakacyjny Worek”; „Bajkowe spektakle na trawie”; „MegaRadocha” – impreza z dmuchańcami;

spektakle dla dzieci w Rosarium; warsztaty „Przytul się do Alpaki w Parku Śląskim”; Akademia Kreatywnego Dzieciaka; Wieczorna Gra Terenowa „Poszukiwanie Wiewiórki Basi”; konkurs „Dyński Zawrót Głowy”; spotkanie z duetem „Walabia Żywa Edukacja”; Mikołajkowa Gra Terenowa; Domek Świętego Mikołaja; Marsz Małych Mikołajów; Marzanny Pokaz Mody; Poszukiwanie Pisanek w Parku Śląskim; Wiosenna Gra Terenowa; Gra Terenowa z okazji Dnia Ziemi.

2. Kultura, sztuka i muzyka: Koncert Orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach; koncert zespołu Szafis i Zenona Martyniuka; Parada SteamPunkowa; koncert „Muzyka w dialogu głos i klawisze”; koncert Orkiestry Kopalni „Wujek”; koncert Ogród Dźwięków; koncert Marii Pomianowskiej w Ogrodzie Japońskim; wystawa fotografii „Gdzie nas nie ma” w Świątyni Petrycha; Rock'n'Rollowe Pożegnanie Wakacji; konkurs fotograficzny „Cztery Pory w Parku Śląskim”; warsztaty artystyczne „Jesienne Inspiracje”.
3. Sport i rekreacja: Bieg Wiosenny; Parada Rowerowa; Śląskie Święto Rowerzysty; dzień otwarty – Skating Club; Międzynarodowy Dzień Jogi; Finał Pucharu Polski w Łucznictwie; Rajd Śląska – przejazd terenem Parku Śląskiego; bieg z psami „Dogtrekking”; bieg charytatywny w ramach 5. urodzin Fundacji „Gramy do Końca”.
4. Wydarzenia kulinarne i targi: Targi turystyczne Atrakcje Regionów; Reden Letni Festiwal Piwa; Kulinaryny Ogień & Świąteczna Choinka; stoisko Parku Śląskiego na targach INTARG.
5. Wydarzenia sezonowe i tematyczne: Parkowy Kiermasz Kwiatowy; LovElka – walentynkowy przejazd Koleją Linową Elka; Śniadania na Trawie; Droniada; urodziny Kolei Linowej Elka; Domek Świętego Mikołaja.
6. Wydarzenia CSR: Piknik charytatywny w ramach 5. urodzin Fundacji „Gramy do Końca”; spotkanie stowarzyszenia „Mopsy w Potrzebie”; Błękitny ekoFest; Bezpieczny Śląsk.
7. Patronaty Honorowe Marszałka Województwa Śląskiego: 2 patronaty: XI Bieg Wiosenny; Kulinaryny Ogień w Świetle Parkowej Choinki.

Stadion Śląski jest obiektem wielofunkcyjnym, na którym organizowane są imprezy sportowe, kulturalne, rekreacyjne oraz inne możliwe do realizacji na obiekcie, w tym

wiele o charakterze międzynarodowym. Obiekt posiada 54 378 miejsc siedzących, ok 85 000 miejsc podczas koncertów muzycznych, 25 łóż VIP z miejscami do siedzenia dla 384 osób, 1 777 miejsc biznesowych, 106 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami, do 842 stanowisk dla mediów. 7 500 m² , murawy oraz 9-torową bieżnię lekkoatletyczną.

Wykaz imprez zorganizowanych na Stadionie Śląskim w 2024 r.:

1. styczeń - grudzień 2024 r., Aktywny Śląski: Cykl treningów dla mieszkańców: zajęcia biegowe, nordic walking, tabata, zumba, trening funkcjonalny.
2. luty – grudzień 2024 r., Śląska Akademia Piłkarska: Celem projektu jest stworzenie dzieciom i młodzieży z terenów Województwa Śląskiego odpowiednich warunków do profesjonalnego uprawiania piłki nożnej.
3. luty – grudzień 2024 r., Ruch Chorzów na Stadionie Śląskim: Rozgrywanie meczów domowych piłki nożnej w rozgrywkach krajowych przez drużynę Ruchu Chorzów. W 2024 roku na Stadionie Śląskim klub rozegrał 14 spotkań.
4. luty – czerwiec 2024 r., Program Pilotażowy "Wady Postawy I Otyłości U Dzieci": Program jest częścią działań na rzecz zdrowia i dobrej kondycji fizycznej dzieci i młodzieży z Województwa Śląskiego. W ramach tego programu uczestnicy mieli okazję skorzystać z kompleksowej analizy BMI, która pomoże w ocenie masy ciała i związanych z nią aspektów zdrowotnych. Dodatkowo, profesjonalne badania postawy pozwolą zidentyfikować ewentualne problemy i wady sylwetki, co jest kluczowe dla zapobiegania dysfunkcji kręgosłupa i utrzymania zdrowego trybu życia.
5. styczeń – grudzień 2024 r., Rozgrywki Szachowe: Zawody szachowe dla dzieci i dorosłych w ramach indywidualnych oraz drużynowych Mistrzostw Śląska.
6. 28 styczeń 2024 r., 32 Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy: Koncerty oraz seria mniejszych wydarzeń sportowo-kulturalnych z okazji 32 Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
7. 29 styczeń - 2 luty 2024 r., Ferie Na Śląskim – Zimowa Akademia Na Stadionie Śląskim: Zajęcia rekreacyjne oraz sportowe dla dzieci z udziałem znanych gwiazd sportu.

8. 17-18 luty 2024 r., Projekt Zima: Organizacja strefy aktywności sportowych podczas realizacji programu "Dzień Dobry TVN" w Wiśle.
9. 23 marzec 2024 r., Bieg Wiosenny: Bieg alejkami Parku Śląskiego z metą na bieżni Stadionu Śląskiego.
10. 27 marzec 2024 r., Mecz U21 Polska – Bułgaria: Mecz piłki nożnej w ramach eliminacji Mistrzostw Europy do lat 21 w piłce nożnej. Bułgaria wygrała z Polską 1:0.
11. 14 kwiecień 2024 r., Biegam Z Czystą Przyjemnością: Bieg alejkami Parku Śląskiego z metą na bieżni Stadionu Śląskiego.
12. 18 maj 2024 r., 70 Orlen Memoriał Janusza Kusocińskiego: Mityng lekkoatletyczny z udziałem polskich oraz światowych gwiazd lekkiej atletyki.
13. 31 maj - 2 czerwiec 2024 r., Silesia Cup: Turniej piłkarski dla dzieci i młodzieży w różnych kategoriach wiekowych. W zawodach uczestniczyły dzieci z 12 podokręgów Śląskiego Związku Piłki Nożnej.
14. 10 maj 2024 r., Kryterium Asów: Zawody kolarskie weteranów polskiego kolarstwa. Trasa wyścigu była zlokalizowana wokół Stadionu Śląskiego.
15. 30 maj 2024 r., Piknik Rodzinny Z Okazji 20-Lecia Polski W Unii Europejskiej: Impreza z okazji rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej Podczas wydarzenia odbyły się koncerty gwiazd polskiej muzyki (np. Sarah James, OSTR). Organizator przewidział również mnóstwo atrakcji dla dzieci.
16. 7 czerwiec 2024 r., Bieg Dla Słonia: Nocny bieg alejkami Parku Śląskiego upamiętniający postać polskiego himalaisty Artura Hajzera ze startą i metą na Stadionie Śląskim.
17. 22-23 czerwiec 2024 r., Koncerty Dawida Podsiadło: 2 koncerty Dawida Podsiadło w ramach trasy cało stadionowej obejmująca 7 koncertów na 3 polskich stadionach.
18. 8 czerwiec 2024 r., Marcin Gortat Camp: Warsztaty koszykarskie dla dzieci.
19. 29 czerwiec 2024 r., Złombol: Start rajdu samochodów zabytkowych na błoniach stadionu.

20. 13 lipiec 2024 r., 3x3 Silesia Basket: Finał Cyklu 3x3 City Tour "Silesia Basket". Turniej kwalifikacyjny do Mistrzostw Polski 3x3 "Lotto 3x3 QUEST" w kategoriach OPEN z udziałem najlepszych drużyn w Polsce.
21. 7 lipiec 2024 r., VI Szturm Śląski: VI edycja biegu z przeszkodami Szturm Śląski. Bieg nocny, bieg główny oraz bieg dziecięcy.
22. 25 sierpień 2024 r., Diamentowa Liga - Silesia Memoriał Kamili Skolimowskiej: Mityng lekkoatletyczny z udziałem polskich oraz światowych gwiazd lekkiej atletyki.
23. 15-16 sierpień 2024 r., High Festival: Dwudniowy festiwal muzyczny na błoniach Stadionu Śląskiego, podczas którego wystąpiły gwiazdy polskiej muzyki hip – hop (Szpaku, Chivas) oraz muzyki popularnej (Sanah).
24. 10 sierpień 2024 r., Lato Z Radiem: Koncert na polach marsowych w Parku Śląskim. Występu gwiazd polskiej muzyki.
25. 27 wrzesień 2024 r., Piknik Na Zakończenie Lata: Piknik rodzinny dla mieszkańców Województwa Śląskiego z okazji zakończenia lata podczas ,którego wystąpiły polskie gwiazdy muzyki.
26. 28 wrzesień 2024 r., Turniej O Puchar Marszałka Województwa Śląskiego w Piłce Nożnej: Turniej piłkarski zaproszonych podmiotów publicznych oraz przedsiębiorstw z terenu Województwa Śląskiego, którego nagrodą jest Puchar Marszałka Województwa Śląskiego.
27. 21 wrzesień 2024 r., Żużel – Sec: Finałowa runda w ramach Indywidualnych Mistrzów Europy na Żużlu. Imprezy żużlowe powróciły na Stadion Śląski po kilku latach przerwy.
28. 11-13 październik 2024 r., Rajd Śląska: Rajd Śląska po raz pierwszy odbył się w randze rundy Mistrzostw Europy FIA. W programie największego motoryzacyjnego wydarzenia w województwie było 12 odcinków specjalnych oraz odcinek przy Stadionie Śląskim.
29. 6 październik 2024 r., Silesia Marathon: Największe wydarzenie biegowe na Śląsku. Start i meta na Stadionie Śląskim.
30. 23 październik 2024 r., Spotkanie ze Sportem: Zawody sportowe mające na celu integrację osób z niepełnosprawnościami fizycznymi jak i intelektualnymi.

31. 24 październik 2024 r., Złote Kolce: Gala z okazji przyznania najbardziej prestiżowej nagrody w polskiej lekkoatletyce – Złotych Kolców.
32. 6 listopad 2024 r., Konferencja – Ochrona Cywilna: Konferencja naukowa zorganizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego poruszająca kwestie obrony cywilnej w dynamicznie zmieniającym się świecie.
33. 11 listopad 2024 r., Święto Niepodległości Na Stadionie Śląskim: Święto Niepodległości na Stadionie Śląskim – piknik rodzinny, koncerty, pokazy militariów i służb mundurowych, atrakcje dla dzieci.
34. 6 grudzień 2024 r., Mikołajki Na Stadionie Śląskim: Piknik integracyjny mający na celu integrację osób z niepełnosprawnościami fizycznymi oraz intelektualnymi.
35. 14 grudzień 2024 r., Bądź Fit: Piknik integracyjny mający na celu integrację osób z niepełnosprawnościami fizycznymi oraz intelektualnymi.
36. 31 grudzień 2024 r., Sylwester Z Dwójką: Koncert – występy polskich i zagranicznych gwiazd muzyki.

W 2024 r. odbyło się wiele prestiżowych wydarzeń, podczas których **promowano województwo śląskie**. Wśród nich znalazły się: Festiwal Maraton Trzech Jezior; Bieg Zbója; XXIII Międzynarodowy Miting Lekkoatletyczny Beskidian Athletic; 1 runda play-off 1. Ligi Siatkówki Kobiet (13 kwietnia 2024 r. Imielin); 53 i 54. Bielski Rodzinny Rajd Rowerowy w Bielsku-Białej; 30. Bieg FIATA (19 maja 2024 r. Bielsko-Biała); Mistrzostwa Polski Masters i CykloSPORT PZKol; Kryterium Asów Silesian Classic; XXIV Finał Wojewódzkiego Turnieju Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku; 24. Bieg Po Nowe Życie w Wiśle; Akademickie Mistrzostwa Polski w kolarstwie górskim; Festiwal Tauron Nowa Muzyka; Summer Festival w Zabrze i Częstochowie; Bike Atelier MTB Maraton; Święto Gminy Ogrodzieniec; Rosa Challenge Tour 2024 w Konopiskach; Campus Polska Przyszłości 2024; II Nocny Przejazd Rowerowy w Częstochowie; Memoriał im. Janusza Sikorskiego; Kultura dla zdrowia i dobrostanu w Bielsku Białej; Barbórkowe Spotkania Gwarków.

Do innych świadczeń promocyjnych realizowanych w regionie i na zewnątrz w ramach wydarzeń w 2024 roku można zaliczyć:

1. Działania w zakresie promocji województwa śląskiego jako Regionu Partnera Mistrzostw Świata 2025 w Piłce Ręcznej Mężczyzn do lat 21: Samorząd województwa inwestuje w sport i buduje rozpoznawalność poprzez promocję sportu. Spora część polskiej populacji żyje sportem, w szczególności coraz bardziej popularną dyscypliną, jaką jest piłka ręczna. Jest to szansa dla województwa śląskiego, które obejmie tytuł Regionu Gospodarza Mistrzostw Świata 2025 w Piłce Ręcznej Mężczyzn do lat 21, co zwiększa możliwości promocyjne regionu na arenie międzynarodowej. Przekłada się to bezpośrednio na osiągnięcie światowych zasięgów informacyjnych, które niemożliwe są do zrealizowania bez zaangażowania w wydarzenie o takiej randze. Dodatkowo istotnym zakresem działań będzie również promocja dyscypliny jaką jest piłka ręczna wśród dzieci młodzieży subregionów województwa śląskiego. Województwo Śląskie po Wielkopolsce i Mazowszu kształci największą grupę uczniów w Ośrodkach Szkolenia w Piłce Ręcznej co sprawia, że zajmuje drugie miejsce w Polsce w odsetku uczestniczących w oficjalnych rozgrywkach. To ogromny potencjał ludzki i szansa na dalszy rozwój i wzmocnienie tej dyscypliny w regionie.
2. Aplikacja „Śląskie.”: Departament Promocji, Gospodarki i Sportu we współpracy z Departamentem Cyfryzacji i Informatyki odpowiada za działanie aplikacji Województwa Śląskiego „Śląskie.”. Departament Promocji, Gospodarki i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego odpowiedzialny jest za kwestie merytoryczne, związane z dodawaniem informacji o nadchodzących wydarzeniach i aktualnościach w jednostkach kultury, spółkach należących do Województwa Śląskiego. Ponadto pod koniec 2024 r. zaproponowano szereg zmian w aplikacji celem poprawy jej atrakcyjności dla użytkowników, obejmujący m.in. zmianę layoutu/ wyglądu aplikacji, dodanie nowych zakładek, takich jak: szlaki w województwie śląskim, czy możliwość zaplanowania podróży.
3. Projekt Zima 2024: Cykl czterech wydarzeń zimowych, odbywający się na terenie województwa śląskiego w miejscowościach: Wisła (Cieńków i Nowa Osada), Szczyrk (Szczyrk Mountain Resort) oraz Ustroń (Czantoria). W każdy z weekendów w zimowym miasteczku TVN, w ww. lokalizacjach przeprowadzono rozmowę na żywo, ze wskazanym przedstawicielem Województwa Śląskiego. Ponadto w ramach umowy nagrano 4 audycje (felietony) do programu „Dzień

Dobry TVN” oraz 4 audycje (felietony) do programu „Co za Tydzień”. Audycje miały na celu promowanie województwa śląskiego, jego atrakcji, potencjału rekreacyjnego, gospodarczego, kulturalnego i turystycznego. W materiałach przedstawiono m.in. Szlak Zabytków Techniki, Szlak Orlich Gniazd, atrakcje w Parku Śląskim, takie jak Kolej Linowa Elka, Stadion Śląski i Planetarium – Śląski Park Nauki oraz ukazano działalność takich jednostek jak Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”, Opery Śląskiej w Bytomiu, czy Teatru Śląskiego im. St. Wyspiańskiego w Katowicach. Udział w Projekcie Zima 2024 ukazał jak różnorodne jest województwo śląskie i jak bogatą oraz atrakcyjną dla mieszkańców regionu, a także turystów ofertą dysponuje.

4. Polska na weekend oraz „Dzień dobry TVN”: W ramach umowy z TVN S.A. na zakup czasu antenowego wyemitowano audycję w programie pt. „Polska na weekend” w stacji telewizyjnej TVN24 oraz TVN24BIS (powtórka), na którą składały się cztery materiały, w których ukazano potencjał rekreacyjny i turystyczny oraz atrakcje subregionu południowego województwa śląskiego. W materiałach ukazano m.in. uzdrowisko w Ustroniu, jednostki kultury Województwa Śląskiego - Zamek Książąt Sułkowskich w Bielsku-Białej i Zamek Cieszyń, ponadto Szlak Bajek w Bielsku-Białej oraz szlaki piesze i trasy narciarskie w Istebnej, Szczyrku i Brennej. W ramach umowy przeprowadzono również rozmowę na żywo ze wskazanym przedstawicielem Województwa Śląskiego podczas inauguracji sezonu zimowego w Istebnej „Beskidy Winter GO”. Rozmowa dotyczyła zimowych atrakcji oferowanych przez województwo śląskie oraz aktywności tzw. après-ski w regionie. Emisja audycji nastąpiła w programie „Dzień dobry TVN” w stacji telewizyjnej TVN.
5. Ufundowanie Nagrody Gospodarczej Województwa Śląskiego inSilesia dla najbardziej innowacyjnego rozwiązania zakwalifikowanego do II etapu konkursu “Innowator Śląska 2024”, którą otrzymał Egzotech sp. z o.o. – Sidra Leg Ultra (wręczenie nagród nastąpiło 22 listopada 2024 r. w Gliwicach).
6. Jubileusz 70-lecia GOPR: W ramach umowy na świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego organizator wykonał pełen pakiet sponsorski na rzecz Województwa Śląskiego.

7. Prekwalifikacje Olimpijskie w hokeju na lodzie kobiet: W ramach umowy na świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego organizator wykonał pełen pakiet sponsorski na rzecz Województwa Śląskiego.
8. Turniej FIS skoków narciarskich w Wiśle: W ramach umowy na świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego organizator wykonał pełen pakiet sponsorski na rzecz Województwa Śląskiego.
9. 26 Memoriał Jana Ciołczyka: W ramach umowy na świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego organizator wykonał pełen pakiet sponsorski na rzecz Województwa Śląskiego.
10. XI Ogólnopolskie Zimowe Igrzyska Olimpiad Specjalnych: W ramach umowy na świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego organizator wykonał pełen pakiet sponsorski na rzecz Województwa Śląskiego.
11. Puchar Świata w Karate Kyokushin: W ramach umowy na świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego organizator wykonał pełen pakiet sponsorski na rzecz Województwa Śląskiego.

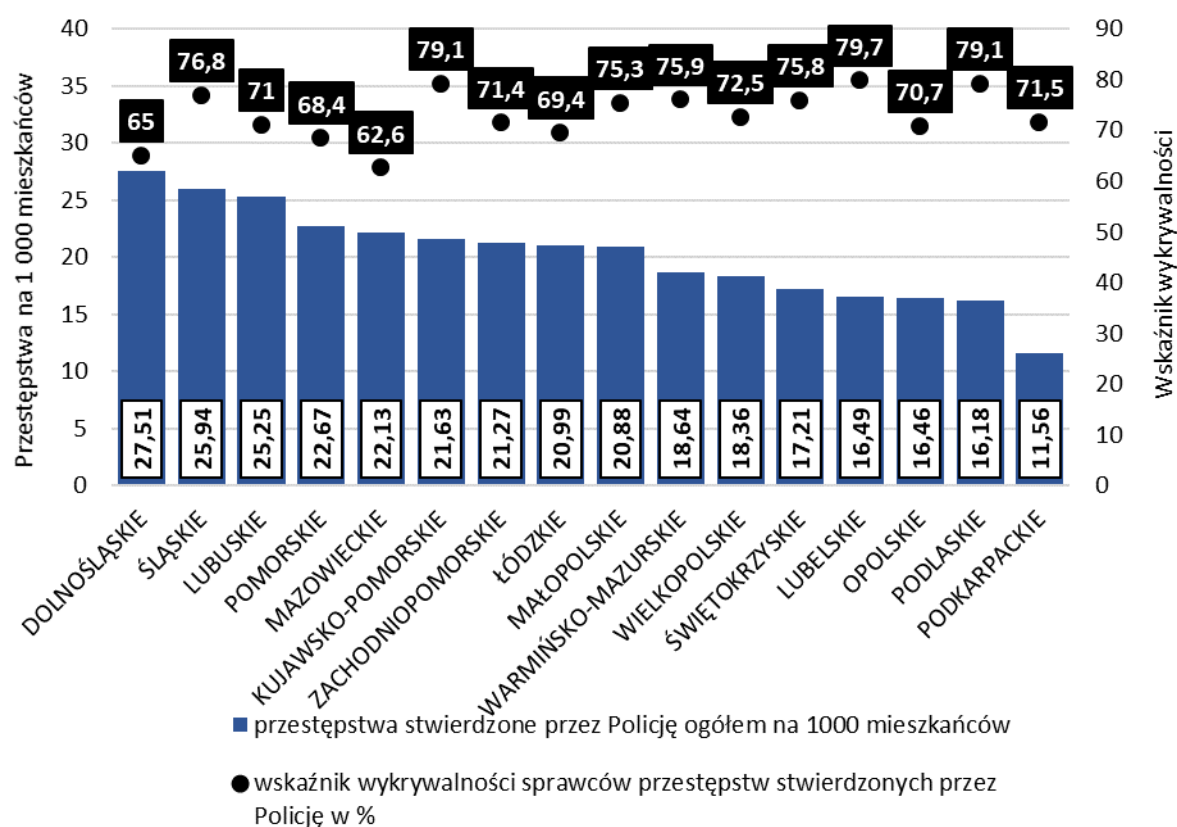
1.7.4 Bezpieczeństwo publiczne

W 2023 r. w województwie śląskim zostało stwierdzonych przez policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ponad 112 tys. przestępstw, co stanowiło 14,2% (z 792 tys.) przestępstw w kraju i było jednym z wyższych wyników wśród regionów zaraz po województwie mazowieckim (121,9 tys.). Podobnie dla regionu sytuacja przedstawia się pod względem ilości odnotowanych przestępstw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. W województwie śląskim wyniosła ona 26, co stanowiło jeden z wyższych wyników zaraz po województwie dolnośląskim (27,5), podczas gdy na poziomie kraju odnotowano 21 przestępstw na 1 000 mieszkańców. Bezpośrednio za województwem śląskim znalazły się województwa lubuskie (25,3), pomorskie (22,7) i mazowieckie (22,1). Najniższe wartości tego wskaźnika wystąpiły natomiast w województwach podkarpackim (11,6), podlaskim (16,2) i opolskim (16,5).

Zarówno w regionie, jak i w kraju wśród stwierdzonych przez policję przestępstw przeważały przestępstwa o charakterze kryminalnym, odpowiednio 59,1 tys. i 466 tys. przestępstw. Ilość przestępstw gospodarczych w województwie śląskim wyniosła

41,5 tys., co stanowiło 18,4% tego typu przestępstw w Polsce. Pozytywnym zjawiskiem jest bardzo wysoki wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w ostatnich latach. W 2023 r. wyniósł on 77% i był to czwarty wynik po województwie lubelskim (79,7%), kujawsko-pomorskim (79,1) oraz podlaskim (79,1). Wartość wskaźnika dla Polski była niższa niż w wymienionych województwach i wyniosła 71,5%.

Wykres 33. Przestępstwa według województw w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie regionu funkcjonowało: 167 zespołów ratownictwa medycznego (ZRM), 15 szpitalnych oddziałów ratunkowych (SOR) oraz 1 lotniczy zespół ratownictwa medycznego (śmigłowiec). Z systemem współpracowało także 10 izb przyjęć. W ramach ZRM działało 28 jednostek specjalistycznych oraz 139 podstawowe. W porównaniu z innymi regionami województwo śląskie charakteryzowało się stosunkowo dużą liczbą ZRM (druga pozycja po województwie mazowieckim), ale małą liczbą SOR-ów (piąta pozycja ex aequo z województwem dolnośląskim). Sytuacja w tym zakresie przedstawia się jednak bardziej niekorzystnie przy uwzględnieniu liczby ludności. W województwie śląskim na 1 ZRM przypada 25 869

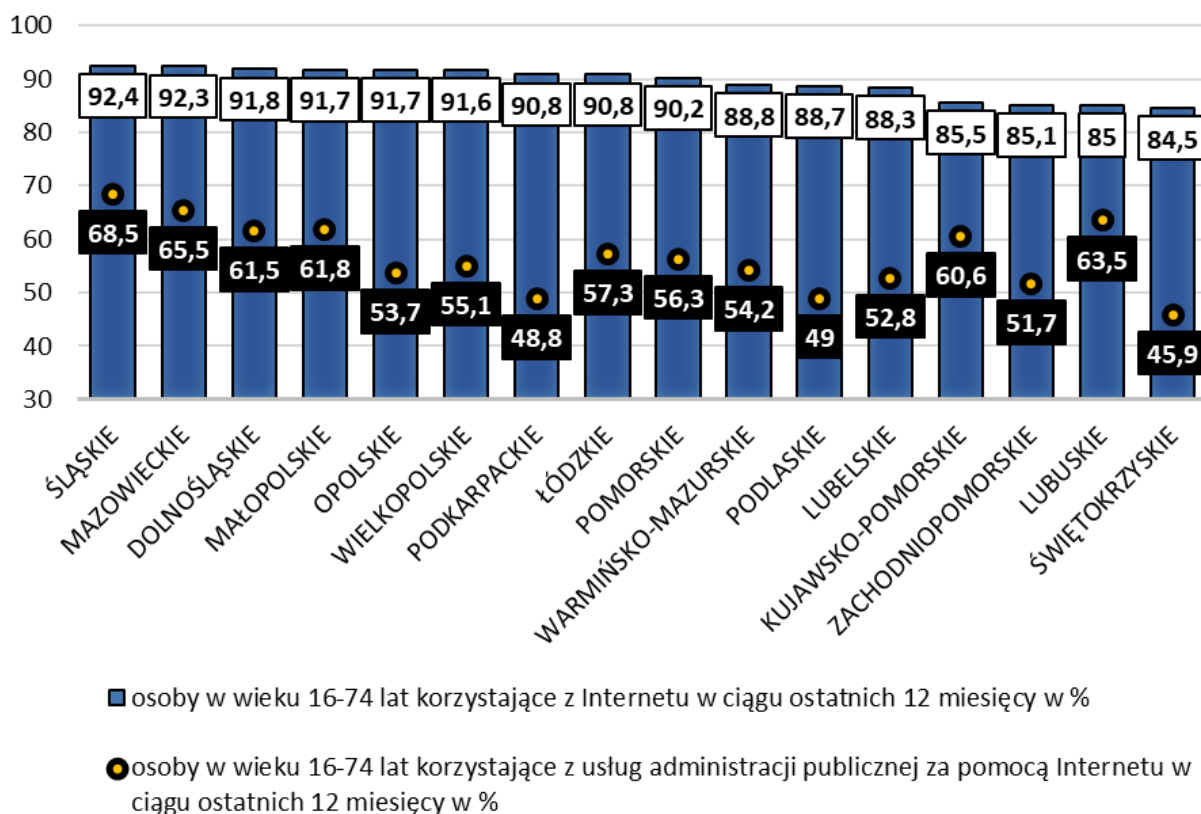
mieszkańców, co stanowi drugi najgorszy wynik po województwie wielkopolskim (27 682 osób) przy czym na poziomie kraju odnotowano wynik 23 276 osoby. Pod względem dostępności szpitalnych oddziałów ratunkowych województwo śląskie zajmuje ostatnie miejsce – 1 SOR na 288 009 osób. Należy przy tym zaznaczyć, że wartość ta jest prawie dwukrotnie większa od wartości dla Polski.

1.7.5 E-usługi

W województwie śląskim w 2023 r. 93,8% gospodarstw domowych posiadało dostęp do Internetu (piąty wynik wśród województw) przy wartości na poziomie kraju wynoszącej 93,3%. W 2023 r. w Polsce 26 mln osób w wieku 16-74 lat korzystało z Internetu w ciągu 12 miesięcy, co stanowiło 90,2% osób w tej grupie wiekowej. Województwo śląskie zajęło pod tym względem pierwszą pozycję wśród województw z wynikiem 92,4% (2 554 219 osób) – na podstawie „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w jednostkach administracji publicznej, przedsiębiorstwach i gospodarstwach domowych w 2023 roku”, GUS.

W zakresie odsetka mieszkańców w wieku od 16 do 74 lat korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy województwo śląskie uplasowało się na pierwszym miejscu w Polsce osiągając wartość 68,5%. Najwięcej osób (43,5%) korzystało z wyszukiwania informacji na stronach administracji publicznej, 36,8% wykorzystywało Internet w celu pobierania lub drukowania formularzy urzędowych, natomiast 36,6% wysyłało wypełnione deklaracje podatkowe.

Wykres 34. Korzystanie z Internetu przez osoby w wieku 16-74 lat w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wyniki badań GUS z 2024 r. wskazują, że odsetek jednostek administracji publicznej posiadających politykę lub strategię udostępniania otwartych danych publicznych wynosił w 2023 r. średnio dla Polski 24,9% (na podstawie: Społeczeństwo informacyjne w Polsce w 2024 r., GUS). Najwyższy wynik odnotowano w województwie lubuskim (31,3%), natomiast najniższy w województwie wielkopolskim (18,1%). W porównaniu z poprzednim rokiem wartość wskaźnika dla województwa śląskiego wzrosła i mieściła się w przedziale 21,1% – 24,0%.

W 2023 r. 99,9% jednostek administracji publicznej udostępniło użytkownikom usługi przez Internet. Należy przy tym podkreślić, że w administracji samorządowej usługi te były wdrożone we wszystkich urzędach marszałkowskich i powiatowych oraz urzędach gmin. W przypadku administracji rządowej osiągnięto wynik 96,3%.

1.8 ANALIZA PROCESÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH W UKŁADZIE TERYTORIALNYM

1.8.1 Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego

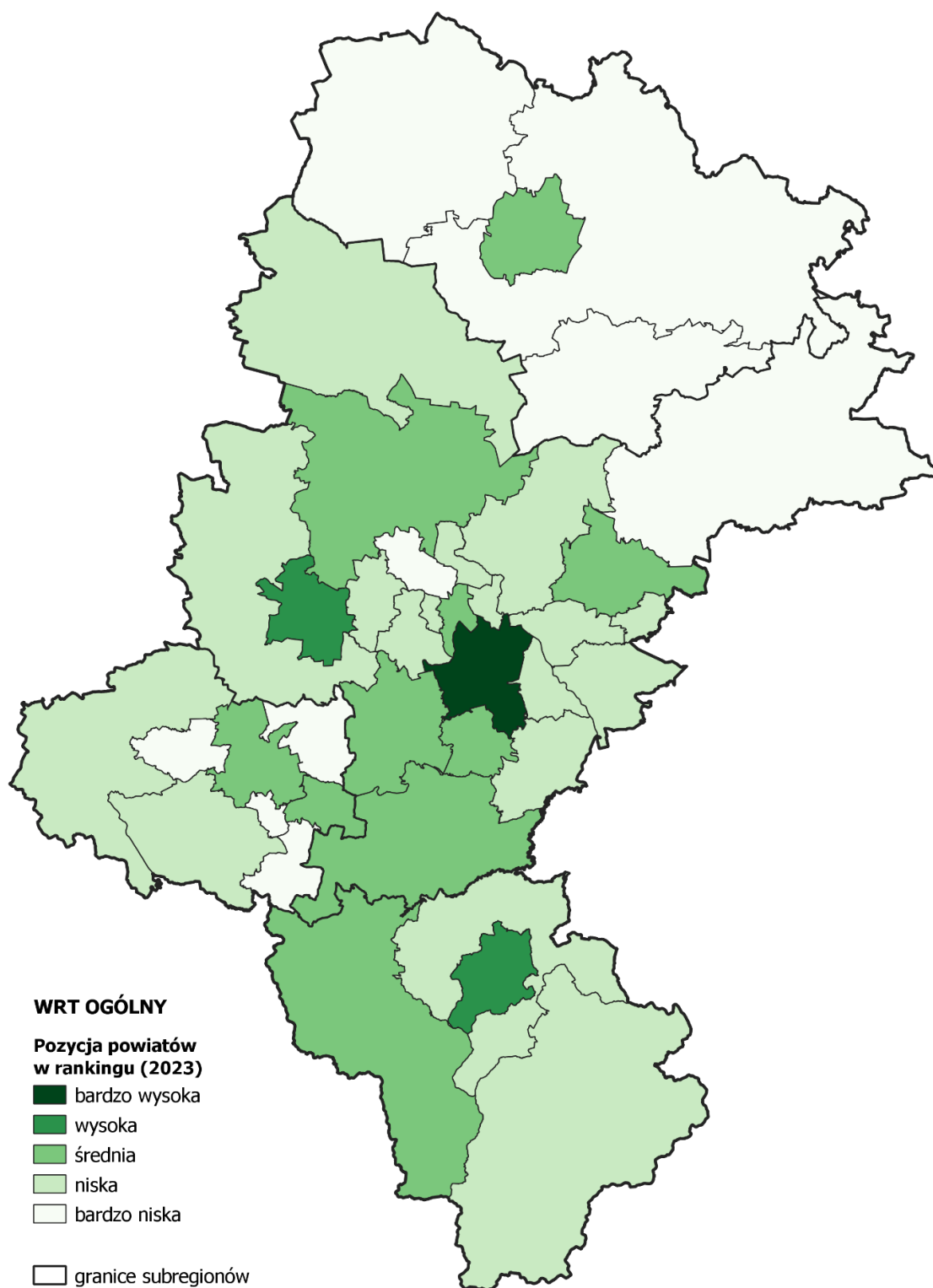
Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego to syntetyczny miernik rozwoju regionu obrazujący zróżnicowania terytorialne w ramach określonych obszarów polityki rozwoju (konceptcja WRT została pierwotnie opracowana w latach 2013-2015 w ramach badania prowadzonego przez RCAS UMWSL w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim”). U podstaw sformułowania wskaźnika stała potrzeba monitorowania procesów rozwojowych zachodzących w regionie. Pierwotnie przyjęto koncepcję odniesienia wskaźnika do czterech obszarów priorytetowych, zidentyfikowanych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020 Plus”: Nowoczesna gospodarka (NG), Szanse rozwojowe mieszkańców (SR), Przestrzeń (P), Relacje z otoczeniem (RO). W październiku 2020 roku przyjęta została nowa Strategia (Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”), co wpłynęło na potrzebę zrewidowania koncepcji WRT. Od edycji przygotowanej na początku 2023 roku (tj. WRT 2021, skonstruowany w oparciu o dane za okres 2017-2021) wskaźnik został znowelizowany. Nastąpił przegląd wykorzystanych w jego konstrukcji wskaźników, a ostatecznie przyjęto bardziej uniwersalną koncepcję prezentacji WRT w trzech obszarach: gospodarka (WRT-G), mieszkaniac (WRT-M), przestrzeń (WRT-P). Celem opracowywania WRT w kolejnych latach jest chęć pogłębienia analiz w zakresie zróżnicowań wewnętrznych województwa śląskiego, z uwagi na proces terytorializacji polityki rozwoju regionu.

Poniżej zaprezentowano wynik obliczeń wartości Wskaźnika Rozwoju Terytorialnego dla poszczególnych powiatów za rok 2023 (opracowanie na podstawie danych z lat 2019-2023). Zgodnie z przyjętą metodologią niższa wartość wskaźnika syntetycznego oznacza mniejszą odległość powiatu od obiektu idealnego (wzorcowego), a tym samym wyższą pozycję w rankingu i relatywnie lepszą sytuację społeczną, gospodarczą i przestrzenną niż w pozostałych powiatach.

Zróznicowania w poziomie rozwoju powiatów w 2023 roku pod względem ogólnego WRT wskazują na najwyższe miejsce stolicy regionu. Katowice odznaczają się najwyższą pozycją w zakresie wskaźników częściowych WRT-G oraz WRT-M oraz nieco niższą pozycją w zakresie WRT-P. Wysokie miejsca w rankingu WRT (2023) zajęły ponadto Gliwice, co było głównie efektem drugiej pozycji w zakresie wskaźnika WRT-G, oraz Bielsko-Biała, które swoją wysoką lokatę zawdzięcza najwyższej pozycji w zakresie wskaźnika WRT-P i wysokim miejscom w przypadku pozostałych dwóch wskaźników częściowych WRT. Oprócz trzech wskazanych miast, na średnich pozycjach w rankingu WRT uplasowały się miasta: Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Rybnik, Żory, Tychy i Chorzów, a także powiaty tarnogórski, mikołowski, pszczyński i cieszyński. Analizując wyniki dla wymienionych powiatów w zakresie określonych wskaźników częściowych należy wskazać w szczególności na: wysokie pozycje Chorzowa oraz Tychów w ramach wskaźnika WRT-P, Dąbrowy Górniczej pod względem WRT-G czy też powiatu pszczyńskiego w ramach WRT-M.

Na przeciwnym biegunie w odniesieniu do uzyskanej wartości WRT znalazły się cztery powiaty leżące w północnej części regionu – częstochowski, kłobucki, myszkowski i zawierciański, tereny o relatywnie dużym udziale rolnictwa w strukturze gospodarki, a także powiat rybnicki oraz miasta: Bytom i Jastrzębie-Zdrój, w których silnie odczuwalne są skutki działalności tradycyjnych dla regionu branż przemysłu. Relatywnie niskie pozycje w rankingu ogólnym WRT osiągnęły ponadto 16 powiatów, z których aż 12 znajduje się w subregionie środkowym województwa śląskiego. W gronie tym znalazło się 8 miast leżących na terenie Metropolii Górnośląskiej (Zabrze, Ruda Śląska, Świętochłowice, Piekary Śląskie, Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Jaworzno i Mysłowice).

Mapa 37. Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego (ogólny) w 2023 r. dla powiatów województwa śląskiego (według pozycji powiatu).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

1.8.2 Indeks niedostosowania społecznego

Indeks niedostosowania społecznego ma na celu syntetyczne przedstawienie poziomu niedostosowania społecznego w rozkładzie terytorialnym. Indeks niedostosowania społecznego stanowi wskaźnik syntetyczny zbudowany z trzech wskaźników, w tym dwóch syntetycznych (koncepcja indeksu została pierwotnie opracowana w latach 2013-2015 w ramach badania prowadzonego przez RCAS UMWSL w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim”).

Podstawą wyliczenia wskaźnika są następujące dane (w stosunku do pierwotnie liczonych wskaźników nastąpiły pewne zmiany: kategorie przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu oraz przestępstw przeciwko mieniu zastąpiły liczone osobno kategorie kradzieży, włamań, rozbojów, bójek i pobić oraz uszkodzeń mienia, kategoria samobójstw została zastąpiona przez kategorię zamachów samobójczych, a kategoria liczby osób objętych pomocą społeczną wyłącznie w postaci pracy socjalnej została rozszerzona na liczbę osób w rodzinach. Dodatkową zmianą jest sposób liczenia przedziałów, który obecnie jest liczony metodą Jenksa, więcej informacji na temat metodologii można zasięgnąć w: Moduł społeczny: Część II Niedostosowanie społeczne, [strona internetowa projektu Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim](#)):

1. składające się na wskaźnik przestępczości:

- a) przestępstwa stwierdzone ogółem na 10 tys. mieszkańców,
- b) przestępstwa stwierdzone kryminalne na 10 tys. mieszkańców,
- c) przestępstwa stwierdzone przeciwko życiu i zdrowiu na 10 tys. mieszkańców,
- d) przestępstwa stwierdzone przeciwko mieniu na 10 tys. mieszkańców,

2. składające się na wskaźnik ze wsparcia społecznego:

- a) liczba dzieci w pieczy zastępczej na 10 tys. mieszkańców,
- b) liczba osób w rodzinach objętych wyłącznie pomocą społeczną w postaci pracy socjalnej na 10 tys. mieszkańców,
- c) liczba osób w rodzinach pobierających świadczenia z pomocy społecznej na 10 tys. mieszkańców,

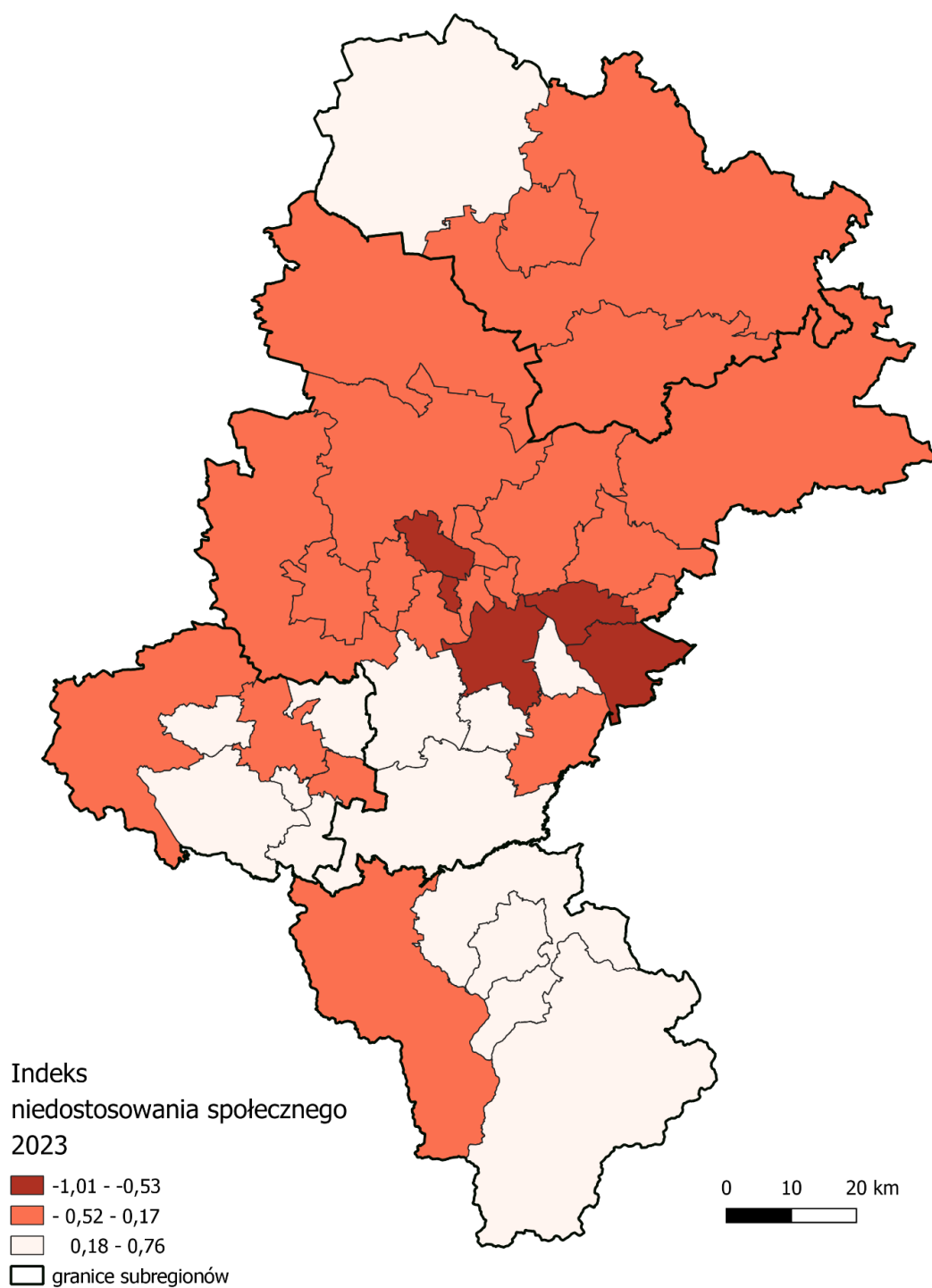
3. liczba osób w zamachach samobójczych ogółem na 10 tys. mieszkańców.

W województwie śląskim w 2023 r. najgorsze wyniki w zakresie niedostosowania społecznego osiągnęło 5 miast na prawach powiatów. Są to: Sosnowiec (-1,01), Świętochłowice (-0,99), Bytom (-0,80), Jaworzno (-0,73) oraz Katowice (-0,59).

Wśród obszarów z największymi problemami w zakresie niedostosowania społecznego mocno reprezentowane są obszary silnie zurbanizowane zlokalizowane w Metropolii Górnośląskiej. Z kolei najlepszą sytuację pod tym względem zaobserwowano w południowych powiatach subregionu centralnego i większości powiatów subregionu zachodniego oraz południowego i jednym powiecie w subregionie północnym. Najlepsze wyniki osiągnął powiat mikołowski (0,76), Tychy (0,75), powiat rybnicki (0,73), powiat wodzisławski (0,61), powiat żywiecki (0,61), powiat bielski (0,56), Mysłowice (0,37), Jastrzębie-Zdrój (0,37), powiat kłobucki (0,27), Bielsko-Biała (0,27) oraz powiat pszczyński (0,26).

Porównanie indeksu z rokiem 2012 wykazuje pewną trwałość negatywnych zjawisk w Świętochłowicach. Niskie natężenie niedostosowania społecznego utrzymuje się w południowej części subregionu centralnego oraz w części subregionu zachodniego i południowego.

Mapa 38. Indeks niedostosowania społecznego w powiatach województwa śląskiego w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.

1.8.3 Indeks aktywności społecznej

Indeks aktywności społecznej jest syntetycznym wskaźnikiem obrazującym zagadnienia społeczne w przestrzeni. Opracowany wskaźnik ujmuje elementy przedsiębiorczości mieszkańców, aktywności wyborczej oraz działalność NGO. Indeks aktywności społecznej stanowi wskaźnik syntetyczny zbudowany z trzech wskaźników, w tym dwóch syntetycznych (koncepcja indeksu została pierwotnie opracowana w latach 2013-2015 w ramach badania prowadzonego przez RCAS UMWSL w związku z realizacją projektu pn. „Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim”).

Podstawą wyliczenia wskaźnika są następujące dane (w stosunku do pierwotnie liczonych wskaźników nastąpiły pewne zmiany: kategorie kandydatów do rad powiatu i miasta zostały zastąpione przez kategorię kandydatów do rad gmin, miast i miejskich, ogólnie liczona frekwencja w pierwszym głosowaniu do wyborów samorządowych została zastąpiona frekwencją w wyborach do rad gmin, miast i miejskich, a liczba organizacji pozarządowych jest obecnie pobierana z Banku Danych Lokalnych GUS. Dodatkową zmianą jest sposób liczenia przedziałów, który obecnie jest liczony metodą Jenksa, więcej informacji na temat metodologii można zasięgnąć w: Moduł społeczny: Część I Aktywność społeczna, [strona internetowa projektu Rozwój efektywnego systemu monitoringu polityk publicznych w województwie śląskim](#)):

1. wskaźnik przedsiębiorczości:

- a) liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców,
- b) liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. mieszkańców,
- c) liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym,

2. wskaźnik aktywności politycznej:

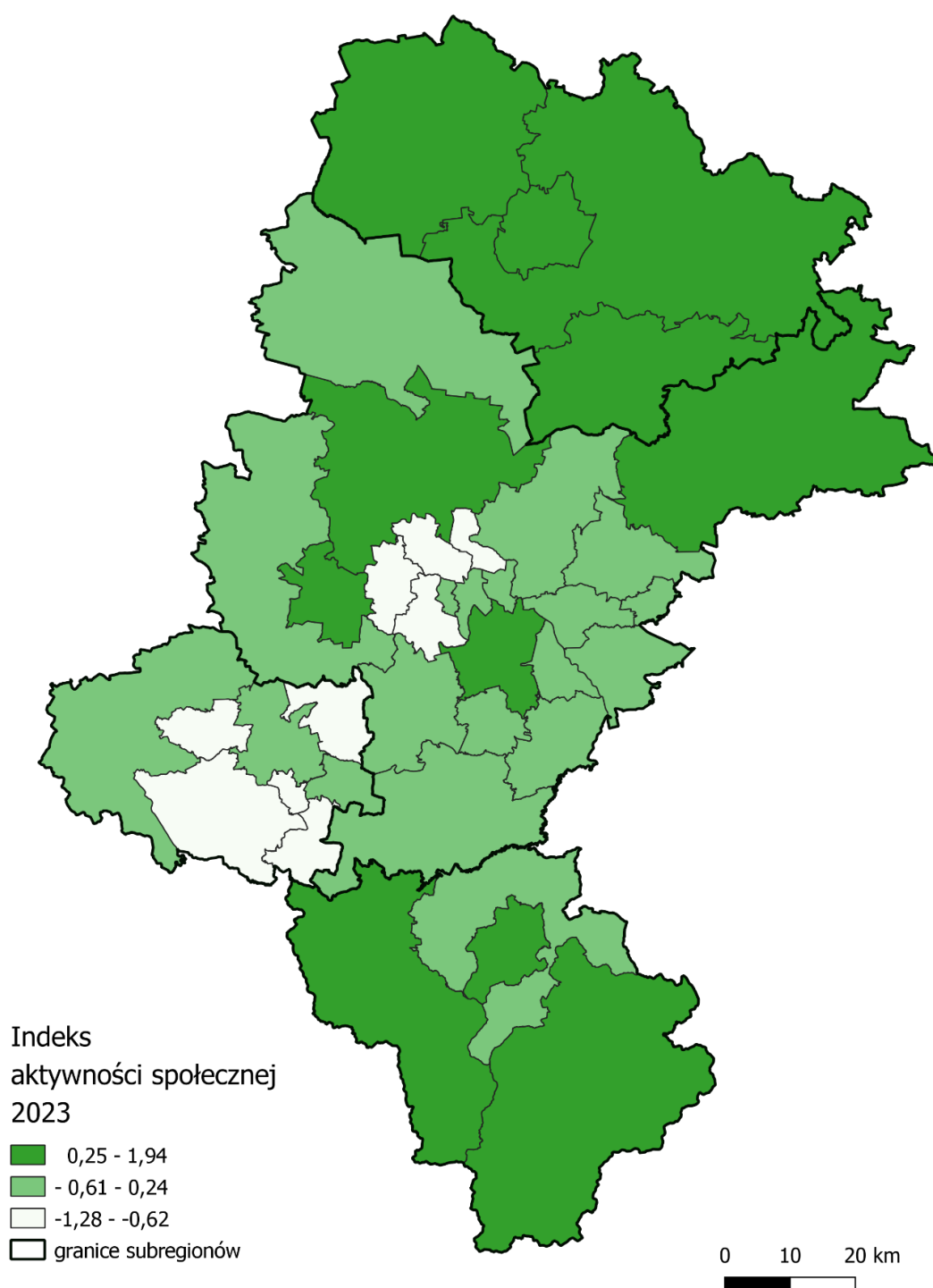
- a) liczba kandydatów do rad gmin, miast i miejskich na 10 tys. mieszkańców,
- b) frekwencja w głosowaniu w wyborach do rad gmin, miast i miejskich na 10 tys. mieszkańców,

3. liczba organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców.

Indeks aktywności społecznej w 2023 r. najwyższe wartości wskazywał dla czterech miast na prawach powiatów, tj.: Katowic (1,94), Bielska-Białej (1,15), Częstochowy (0,9) i Gliwic (0,84) oraz 7 powiatów ziemskich tj.: myszkowskiego (0,84), żywieckiego (0,68), częstochowskiego (0,60), zawierciańskiego (0,60), cieszyńskiego (0,59), tarnogórskiego (0,40) i kłobuckiego (0,39). Interesującym zjawiskiem jest osiągnięcie wysokich wartości indeksu przez wszystkie powiaty subregionu północnego oraz prawie wszystkie subregionu południowego. Na przeciwnym biegunie mieszczą się wyniki większości powiatów subregionu zachodniego oraz części miast Metropolii Górnośląskiej. Najniższą aktywnością społeczną cechowały się takie miasta jak: Ruda Śląska (-1,28), Piekary Śląskie (-1,07), Jastrzębie-Zdrój (-0,93), Bytom (-0,77), Zabrze (-0,69) oraz w powiecie wodzisławskim (-0,73) i rybnickim (-0,62). Widoczne jest zjawisko koncentracji w części subregionu zachodniego oraz w środku Metropolii Górnośląskiej miast na prawach powiatów z najniższą aktywnością społeczną.

Porównując indeks z rokiem 2012 widoczna jest trwałość pozytywnych postaw aktywności społecznej w Katowicach i Bielsku-Białej oraz w powiecie myszkowskim. Widoczna jest także trwałość niskich wartości indeksu dla wymienionych wyżej powiatów.

Mapa 39. Indeks aktywności społecznej w powiatach województwa śląskiego w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

2 PODSUMOWANIE CZĘŚCI PIERWSZEJ

W pierwszej części raportu o stanie województwa w głównej mierze zawarto opis rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w ujęciu danych statystycznych. W ramach zagadnień horyzontalnych przedstawiono sytuację demograficzną województwa śląskiego, które od wielu lat boryka się z problemami w tym zakresie. Długookresowe analizy ukazują nasilający się problem zmniejszającej się ludności regionu, co związane jest przede wszystkim z ujemnym przyrostem naturalnym i odpływem mieszkańców w wyniku migracji. Na trudną sytuację demograficzną wpływa również coraz starsze społeczeństwo województwa. Województwo śląskie charakteryzuje się w niekorzystnym wskaźniku obciążenia demograficznego. W ostatnich latach zdecydowanie rośnie udział ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Drugim aspektem jest trwający w województwie proces transformacji regionu, który wpływa zarówno na sytuację społeczną jak i gospodarczą regionu. Przemysł tradycyjny, który stoi przed licznymi wyzwaniami transformacyjnymi, w dalszym ciągu stanowi istotną gałąź gospodarki regionu. Planowane działania związane z tym procesem muszą być spójne i efektywne tak aby utrzymać wysoką pozycję regionu - obecnie województwo śląskie charakteryzuje się wysokim udziałem w tworzeniu Produktu Krajowego Brutto (drugie miejsce po województwie mazowieckim), a także silną pozycją w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca (4. miejsce w kraju). Równocześnie województwo śląskie jest drugim po województwie mazowieckim regionem w kraju w zakresie tworzenia Wartości Dodanej Brutto (WDB). W porównaniu do roku poprzedniego (2021) województwo śląskie w 2022 roku odnotowało 3 najwyższy wzrost w kraju WDB na 1 mieszkańca (o 13,8%) oraz jeden z najwyższych w kraju wzrost WDB na 1 mieszkańca (o 19,1 %) oraz WDB w przeliczeniu na 1 pracującego (o 20,2%). Ponadto region jest także na czele w sprzedaży i nabywaniu towarów zagranicznych (druga pozycja w kraju zaraz po województwie mazowieckim).

Z roku na rok wzrasta liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w regionie, w szczególności mikroprzedsiębiorstw. Z drugiej strony to właśnie w województwie śląskim relatywnie wyższym odsetkiem wśród podmiotów charakteryzują się małe

przedsiębiorstwa. Rynek pracy jest silnie uzależniony od przemysłu, ale bardzo duża część mieszkańców pracuje również w usługach. Mimo że stopa bezrobocia w regionie jest jedną z najniższych w kraju to należy podkreślić, że jest mocno zróżnicowana przestrzennie.

Województwo śląskie jest znaczącym ośrodkiem akademickim (3. pozycja w kraju pod względem liczby studentów), a w ostatnich latach nabiera również znaczenia sport (sukcesywnie wzrasta liczba organizowanych imprez sportowych). W kwestiach warunków życia zauważa się pozytywną tendencję w poprawie jakości powietrza, co świadczy o efektywności podejmowanych działań w tym zakresie. Ponadto tempa nabierają prace związane z zagospodarowaniem terenów poprzemysłowych w tym pogórnich.

Finalnie część opisową kończą przygotowane analizy przestrzenne obrazujące zróżnicowanie poziomu rozwoju województwa śląskiego za pomocą wskaźników WRT (Wskaźnik Rozwoju Terytorialnego), Indeksu Niedostosowania Społecznego oraz Indeksu Aktywności Społecznej. Przygotowane analizy realizowane są na poziomie powiatów województwa śląskiego i prezentują zjawiska społeczno-gospodarcze za pomocą miar syntetycznych, co pozwala wskazać ośrodki które są lokomotywami rozwoju czy też borykają się z problemami natury społecznej w zależności od analizowanego wskaźnika. Na podstawie wyników z przeprowadzonych analiz można wnioskować, że mocnymi ośrodkami w województwie są Katowice, Bielsko-Biała i Gliwice. Oprócz trzech wskazanych miast, relatywnie wysoki poziom rozwoju uzyskują także takie miasta jak: Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Rybnik, Żory, Tychy i Chorzów, a także powiat tarnogórski, mikołowski, pszczyński i cieszyński.

3 CZĘŚĆ DRUGA – Syntetyczny opis realizacji polityk, programów i strategii

Część druga raportu przedstawia syntetyczny opis realizacji polityk, programów, strategii prezentuje najważniejsze informacje: z realizacji strategii rozwoju województwa (w tym wydatkowania środków na poszczególne cele dokumentu), dotyczące toczących się prac planistycznych, a także z realizacji polityk i działań sektorowych w podziale na cztery obszary, odpowiadające obszarom wskazanym w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego, tj.: gospodarce, mieszkańcom, przestrzeni i środowisku oraz zarządzaniu i współpracy.

3.1 REALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA – ANALIZA WSKAŹNIKOWA

W ramach oceny monitoringowej realizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wskazuje się dwie grupy wskaźników: generalne oraz rezultatu. Wśród wskaźników generalnych tylko jeden charakteryzował się pozytywną zmianą, pozostałe dwa nie wpisały się w zamierzony trend, jednakże kierunek ich powolnej zmiany należy uznać za pozytywny.

Wskaźniki rezultatu określone w dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” częściowo odzwierciedlają zakładany postęp w realizacji działań określonych w ramach celów operacyjnych. W ramach **CELU STRATEGICZNEGO A**: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej cele A.2 i A.3 wpisały się w oczekiwane wskazania, jednakże cel A.1 wykazał 1 negatywny trend.

W przypadku **CELU STRATEGICZNEGO B**: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca, realizacja celów cechowała się mieszanymi tendencjami. W celach B.1. i B.2. pojawiają się negatywne tendencje ale z przewagą pozytywnych, a Cel B.3. charakteryzował się wyłącznie pozytywnymi trendami.

W ramach realizacji **CELU STRATEGICZNEGO C**: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni w większości opisywane miary wpisują się w założone tendencje. Pojedyncze wskaźniki obecne w celach C.1. i C.3. wykazywały się negatywnymi tendencjami.

Analiza wskaźników dla **CELU STRATEGICZNEGO D**: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym wskazuje na pozytywne tendencje wśród wskaźników, poza celem D.2, którego wskaźniki charakteryzują się negatywnymi tendencjami.

Tabela 12. Wskaźniki generalne realizacji Strategii Rozwoju Województwa.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Wartość PKB per capita dla województwa w stosunku do średniej UE (27 państw), (%)	43 (2017)	54	EUROSTAT	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1 000 mieszkańców, (osoba)	-0,9	-0,6	GUS BDL	wartość dodatnia	wartość ujemna, zmiana negatywna
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały na 1 000 mieszkańców, (osoba)	-0,2	-0,02	GUS BDL	wartość dodatnia	wartość ujemna, zmiana negatywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 13. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO A: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej, Cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa rok 2018	Wartość rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Wartość PKB per capita dla województwa w stosunku do średniej krajowej, (%)	103,6 (2017)	103,5	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Wydajność pracy (WDB/1 pracującego) – Polska = 100, (%)	107,9 (2017)	107,4 (2022)	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Odsetek przedsiębiorstw prowadzących działalność eksportową, (%)	27,2	Brak danych	GUS BDL	tendencja wzrostowa	brak oceny

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 14. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO A: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej, Cel operacyjny: A.2. Innowacyjna gospodarka.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Udział nakładów na B plus R w PKB województwa, (%)	0,63	1	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw, (%)	20,6	37,5 (2022)	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Pracujący w B plus R na 1 000 osób aktywnych zawodowo (ECP) - ECP ekwiwalenty pełnego czasu pracy – jednostki przeliczeniowe służące do ustalania faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej; jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC) oznacza jeden osobo-rok poświęcony wyłącznie na działalność B plus R	5,4	6,8	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO A: Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej, Cel operacyjny: A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 tys. osób w wieku produkcyjnym, w tym na terenach wiejskich	12424/ 11635	15296 /14788	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców w gminach do 50 tys. mieszkańców	91,7	109,2	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 16. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO B: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca, Cel operacyjny: B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Średnie dalsze trwanie życia (mężczyźni/kobiety), (lata)	73,5/80,9	74,3/81,1	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Zgony z powodu nowotworów ogółem na 100 tys. ludności	315,8	329,6	GUS BDL	tendencja spadkowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Zgony osób z powodu chorób układu krążenia na 100 tys. ludności	492,0	433,3	GUS BDL	tendencja spadkowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Liczba lekarzy przypadająca na 10 tys. mieszkańców	67	50,7	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Migracje na pobyt stały zagraniczne według ekonomicznych grup wieku – zameldowania osób w wieku produkcyjny	641	758	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w tej grupie wiekowej, (%)	89,0	96,3	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 17. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO B: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca, Cel operacyjny: B.2. Aktywny mieszkaniec.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Ćwiczący w klubach sportowych na 1 000 mieszkańców	28,2	29,2 (2022)	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1 000 ludności	399	273,9	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Zwiedzający muzea i oddziały na 1 000 ludności	333,3	431,5	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Liczba aktywnych organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców	17,9	20 (2022)	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 18. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO B: Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca, Cel operacyjny: B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Liczba studentów na 10 tys. mieszkańców	253	268	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu lub szkoleniu w wieku 25-64 lata, (%)	6,1	8,5	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców w wieku 15-24 /55-64, (%)	29,7/ 40,3	32,4/49,6	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 19. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO C: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ogólnej liczbie zebranych odpadów, (%)	39,1	44,9	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem, (%)	22,0	21,1	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w aglomeracji górnośląskiej, ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) – wartość liczona jako średnia	29,1	23,6	GIOŚ	tendencja spadkowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM2,5 w aglomeracji górnośląskiej, ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) – wartość liczona jako średnia	21,7	18,1	GIOŚ	tendencja spadkowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku, (dam^3)	375963,7	406098,9	GUS BDL	tendencja spadkowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana negatywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 20. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO C: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, Cel operacyjny: C.1. Wysoka jakość środowiska.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Wskaźnik wykorzystania kolei (liczba przejazdów rocznie przypadających na mieszkańca)	4,9	6,8	UTK	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem, (%)	3,2	11,8	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej, w tym na terenach wiejskich, (%)	95,8/88	96/88,7	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, w tym na terenach wiejskich, (%)	78,3/47,6	79,8/51,2	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 21. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa dla CELU STRATEGICZNEGO C: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, Cel operacyjny: C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Udział terenów zdegradowanych i zdewastowanych wymagających rekultywacji w powierzchni ogółem, (%)	0,427	0,425	GUS BDL	tendencja spadkowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Liczba mieszkań w zasobach mieszkaniowych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców	391,2	430,6	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Wielkość przewozu pasażerów komunikacją miejską, (mln)	403,8	347,2	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Mała retencja wodna ogółem, (pojemność ogółem w dam ³)	13319,5	13382,3	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Udział terenów zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach (do powierzchni miejskiej ogółem, %)	2,2	2,2	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wartość wskaźnika bez zmian

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 22. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” dla CELU STRATEGICZNEGO D: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym, Cel operacyjny: D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Udział powierzchni gmin objętych obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni województwa ogółem, (%)	70,8	75,1	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna
Dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca, (zł)	2858,00	4065	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 23. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” dla CELU STRATEGICZNEGO D: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym, Cel operacyjny: D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Liczba wystaw międzynarodowych w województwie – pozycja wśród województw	4	6	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna
Liczba wystaw za granicą – pozycja wśród województw	5	7	GUS BDL	tendencja wzrostowa	spadek wartości wskaźnika, zmiana negatywna

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 24. Wskaźniki realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” dla CELU STRATEGICZNEGO D: Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym, Cel operacyjny: D.3. Nowoczesna administracja publiczna.

Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa, rok 2018	Wartość, rok 2023	Źródło	Pożądany trend	Ocena
Osoby korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy (%)	39,4	68,5	GUS BDL	tendencja wzrostowa	wzrost wartości wskaźnika, zmiana pozytywna

Źródło: opracowanie własne.

3.2 ZADANIA I WYDATKI BUDŻETU SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WRAZ Z JEDNOSTKAMI PODLEGŁYMI W UJĘCIU CELÓW STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Informacje dotyczące realizowanych zadań zostały pogrupowane według obszarów zgodnych z celami strategicznymi określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”. W ramach prac nad przygotowaniem raportów monitoringowych strategii rozwoju województwa od 2015 roku realizowane jest badanie ankietowe skierowane do Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i ich jednostek podległych nt. realizacji budżetu. W ramach analizy projekty finansowane ze środków europejskich obejmują – m.in. projekty realizowane z Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FE SL 2021-2027) jedynie przez Departamenty i jednostki podległe UMWSL, natomiast ocena realizacji całego FE SL 2021-2027 w ramach konkursów ogłaszanych przez Instytucję Zarządzającą stanowi odrębny przedmiot analizy. Szacowana wysokość wydatków przeznaczona na realizację priorytetów Strategii w 2024 roku wyniosła 2 177 mln złotych. Wydatki obejmują zadania i projekty realizowane przez Departamenty

Urzędu Marszałkowskiego oraz ich jednostki i spółki podległe w podziale na trzy źródła finansowania: środki własne, środki europejskie oraz inne źródła.

W badanym okresie najwięcej środków wskazano w Obszarze B: Mieszkaniec, na który wydatkowano środki w wysokości 1 106 mln złotych, co stanowiło prawie 51% środków w ramach realizacji Strategii. Drugie w kolejności były niewiele mniejsze wydatki w Obszarze C: Przestrzeń i środowisko, wynoszące 1 012,6 mln zł i stanowiły ponad 46,5% wszystkich środków.

Natomiast w Obszarach A: Gospodarka i D: Zarządzanie i współpraca wydatkowano odpowiednio 1,2% i 1,5% wszystkich środków. Zadania realizowane w obszarze gospodarczym, często są poza kompetencjami Zarządu Województwa i realizowane są w głównej mierze poprzez finansowania tych działań dla szerokiej grupy beneficjentów w ramach środków europejskich (osobna analiza realizacji FE SL).

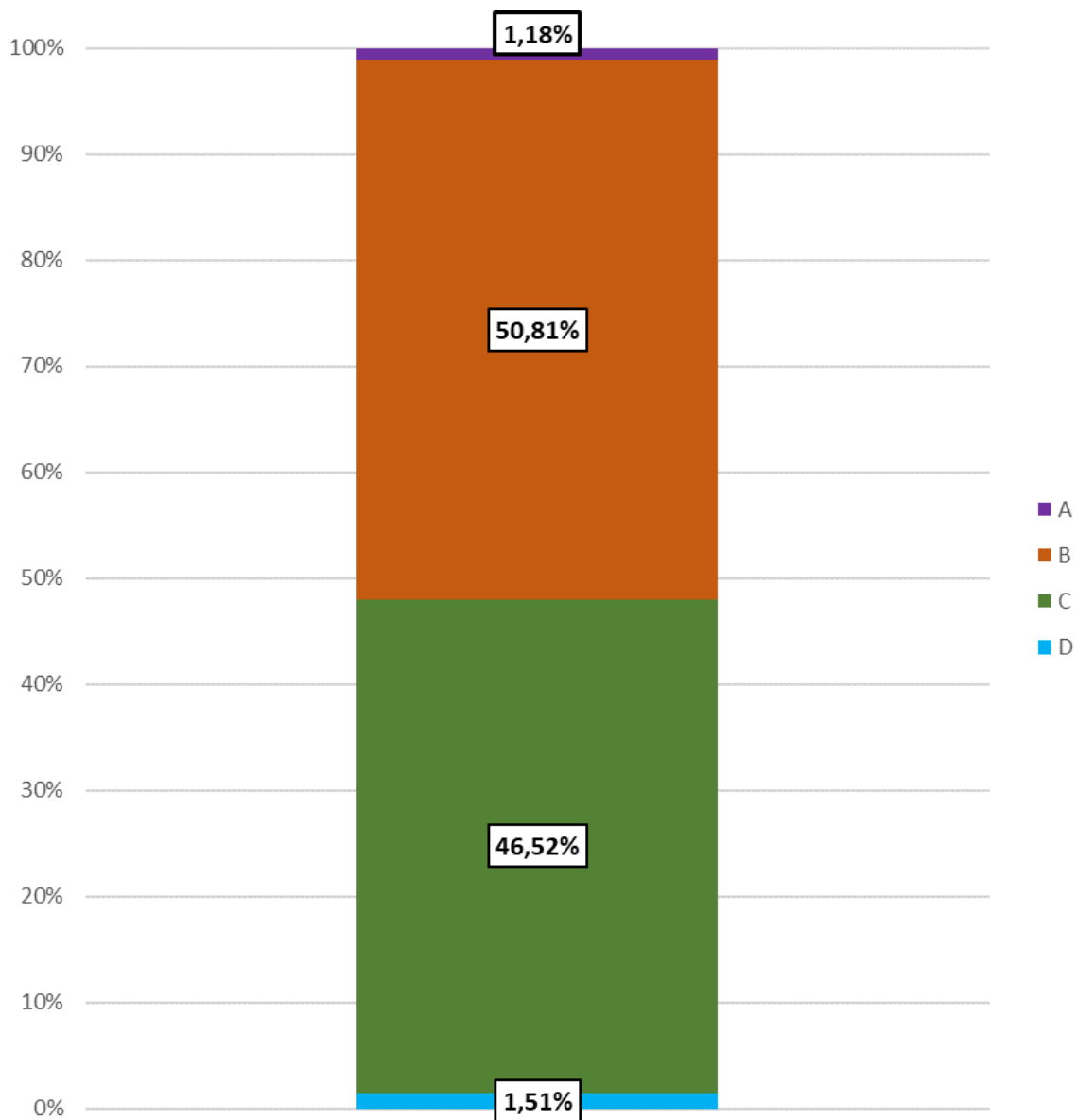
Obszar D: Zarządzanie i współpraca ma natomiast charakter horyzontalny i zarządczy. Powyższe stanowi, że wydatki ponoszone przed departamenty i jednostki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego skupiają się w Obszarach B i C.

Tabela 25. Wydatki budżetu Samorządu Województwa Śląskiego wraz z jednostkami podległymi w podziale na obszary (cele strategiczne) Strategii i źródła finansowania w 2024 roku (mln zł).

Obszary	Środki własne	Środki europejskie	Środki z innych źródeł	SUMA
A Gospodarka	9,4	14,9	1,4	25,6
B Mieszkaniec	1002,0	19,5	84,6	1106,0
C Przestrzeń i Środowisko	781,1	99,5	132,1	1012,6
D Zarządzanie i Współpraca	30,7	0,6	1,7	32,8
SUMA	1 823,0	134,4	219,6	2 177

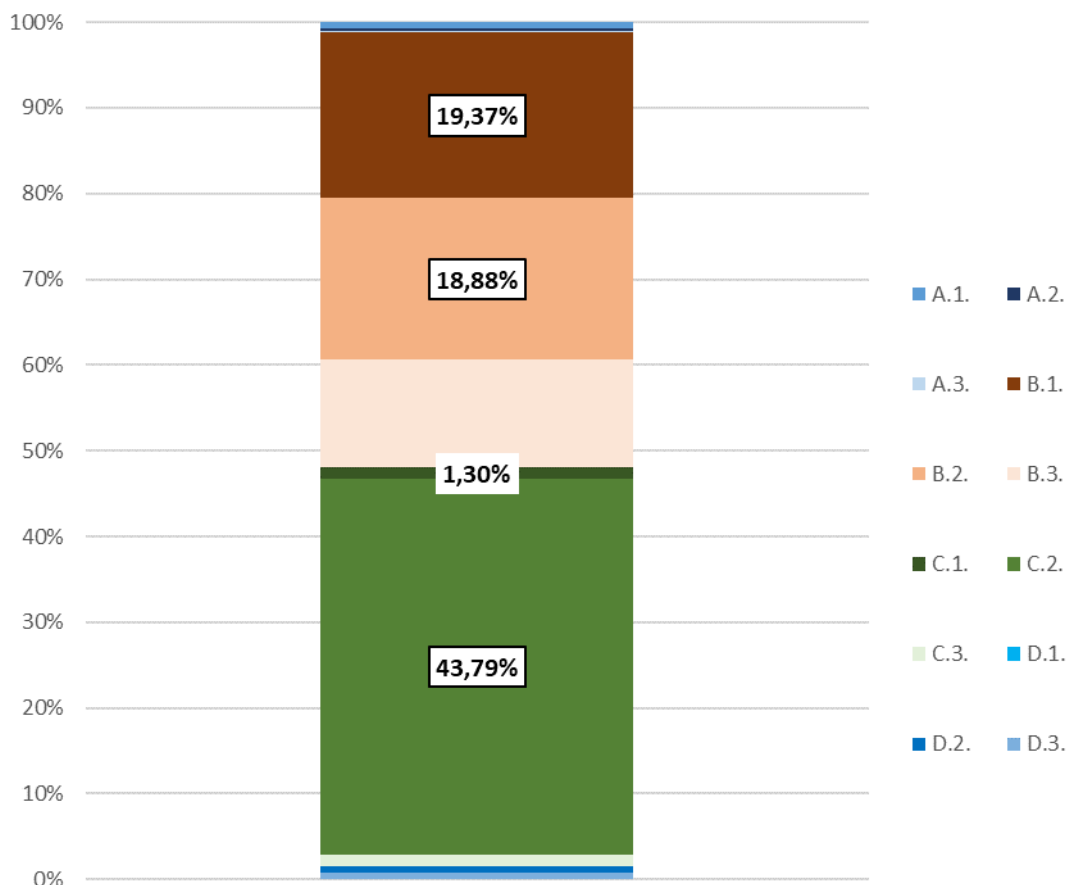
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety skierowanej do Departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykres 35. Struktura wydatków według celów strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” w 2024 r.

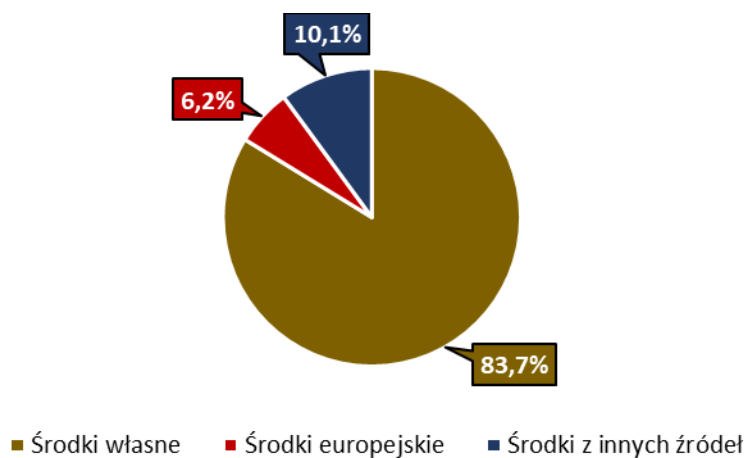
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 36. Struktura wydatków według celów operacyjnych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” w 2024 r. (niektóre cele nie są widoczne na wykresie ze względu na ich niewielki udział.).

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 37. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” w 2024 r.

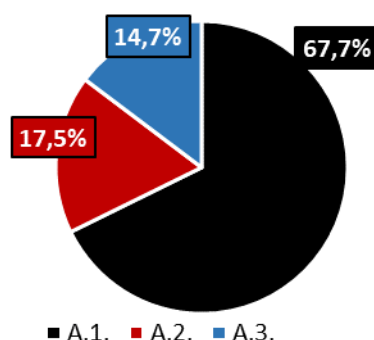
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Obszar A: Gospodarka

Łączne wydatki na realizację Obszaru A w 2024 r. wynosiły ok. 25,6 mln zł. Udział wydatków w realizacji zapisów Strategii był bardzo niewielki, bo jedynie 1,2%. W ramach tego priorytetu Strategia wskazuje na trzy cele operacyjne.

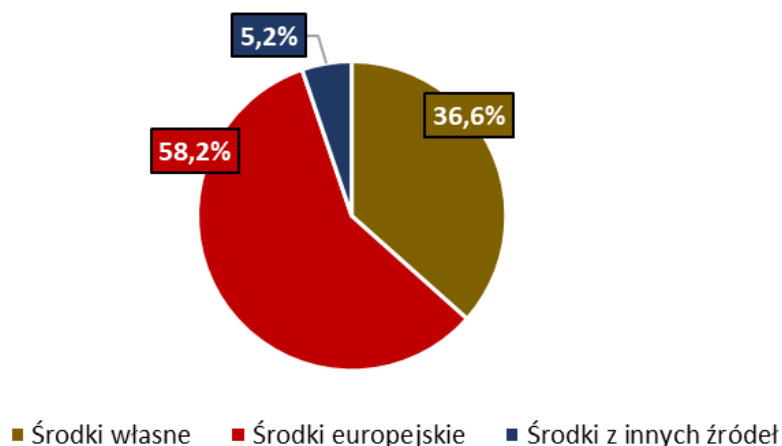
Na cel operacyjny: A.1. Konkurencyjna gospodarka wykorzystano najwięcej środków, bo 17,3 mln złotych, środki na realizację zadań pochodziły głównie z europejskich źródeł finansowania oraz środków własnych. Środki wydane w ramach celu A.1. stanowiły 67,7% środków wydanych w Obszarze A. Natomiast na potrzeby realizacji celu A.2 „Innowacyjna gospodarka” oraz celu A.3 „Silna lokalna przedsiębiorczość” wydatkowano odpowiednio: 17,5 % i 14,7% środków przeznaczonych dla Obszaru A.

Wykres 38. Wydatki według celów Obszaru A w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 39. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Obszaru A w 2024 r.

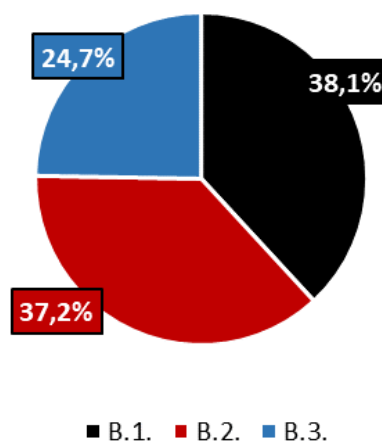
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Obszar B: Mieszkaniec

Łączne wydatki na realizację Obszaru B w 2024 roku wyniosły 1 106 mln zł, co stanowiło 50,8% udziału wydatków w realizacji Strategii. W ramach tego obszaru Strategia wskazuje trzy cele operacyjne, przy czym wydatki skupiają się głównie w zadaniach przypisanych do celu B.1. i B.2. Obszar B: Mieszkaniec stanowił największy udział wydatkowanych środków na realizację strategii rozwoju województwa.

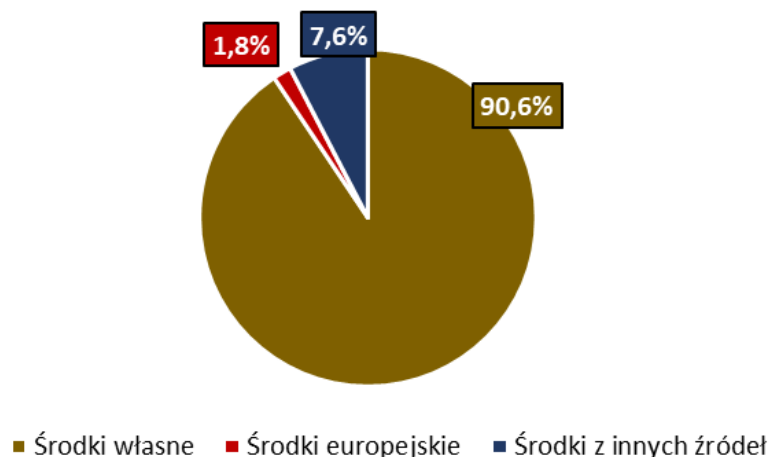
Wydatki na cel operacyjny B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych województwa wynosiły ponad 421,7 mln złotych, w większości były to środki własne. Realizacja celu B.1. stanowiła 38,1% środków wydatkowanych w ramach Obszaru B. Na wydatki w celu operacyjnym B.2. Aktywny mieszkaniec przeznaczono 411 mln złotych. Realizacja celu B.2. stanowiła niewiele mniejszy udział niż cel B.1. bo 37,2% wydatkowania środków w celu strategicznym B. Na cel operacyjny B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki wydano 273,4 mln złotych, co stanowiło 24,7% środków wydatkowanych w ramach Obszaru B, z czego większość wydatków finansowanych było ze środków własnych.

Wykres 40. Wydatki według celów Obszaru B w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 41. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Obszaru B w 2024 r.

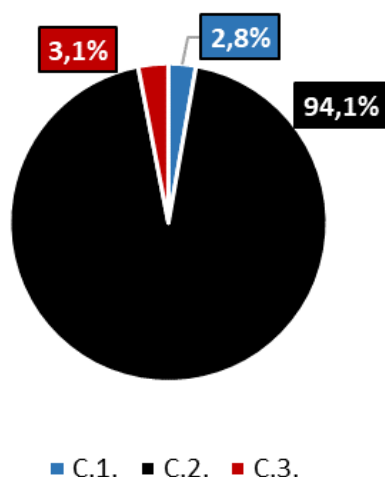
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Obszar C: Przestrzeń i środowisko

Środki wydatkowane na zadania przypisane do realizacji Obszaru C w 2024 r. były drugą największą udziałowo grupą wydatków i stanowiły 46,5% wszystkich wydatków, co wyniosło ok. 1 012,6 mln zł.

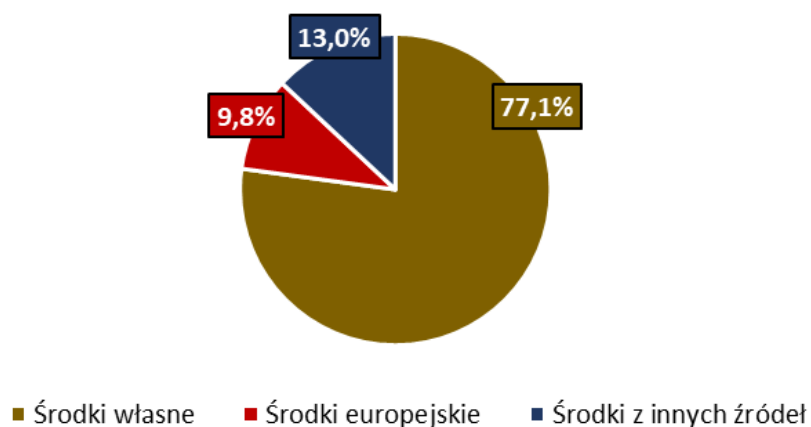
Środki wykorzystane na cel C.1. Wysoka jakość środowiska wyniosły 28,3 mln złotych, gdzie źródło finansowania stanowiły przede wszystkim środki własne. Największe wydatki w analizowanym okresie w ramach Obszaru C przypadły na realizację celu operacyjnego C.2. Efektywna infrastruktura, obejmującego m.in. zadania inwestycyjne związane z infrastrukturą drogową i komunikacyjną – na ten cel przeznaczono 953,2 mln złotych, co stanowiło prawie 94% środków wydatkowanych w ramach Obszaru C i ponad 40% wszystkich środków wydatkowanych w ramach realizacji wszystkich zadań Strategii. Głównym źródłem finansowania zadań w tym celu operacyjnym były środki własne. W ramach celu operacyjnego C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu wydatkowano 31 mln zł.

Wykres 42. Wydatki według celów Obszaru C w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 43. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Obszaru C w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Obszar D: Zarządzanie i współpraca

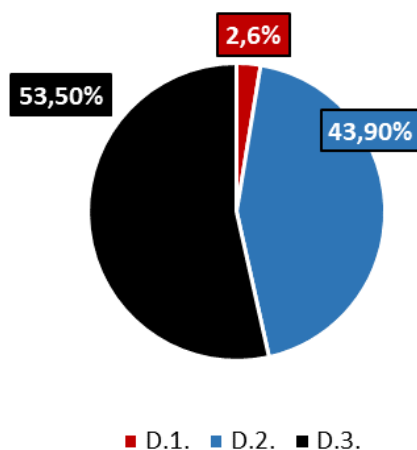
Środki wydatkowane w ramach Obszaru D w 2024 r. stanowiły jedynie 1,5% wszystkich środków wydatkowanych na zadania realizowane w ramach Strategii. Wyniosły one 32,8 mln zł, a wydatki ponoszone były głównie w celu operacyjnym D.2. i D.3.

W celu D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny wydatkowano ponad 850 tys. złotych i były to środki pochodzące z środków budżetu własnego. Wydatki w ramach celu D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu wynosiły 14,4 mln

zł (44% wszystkich środków wydatkowanych w ramach Obszaru D), z czego większość pochodziła ze środków własnych.

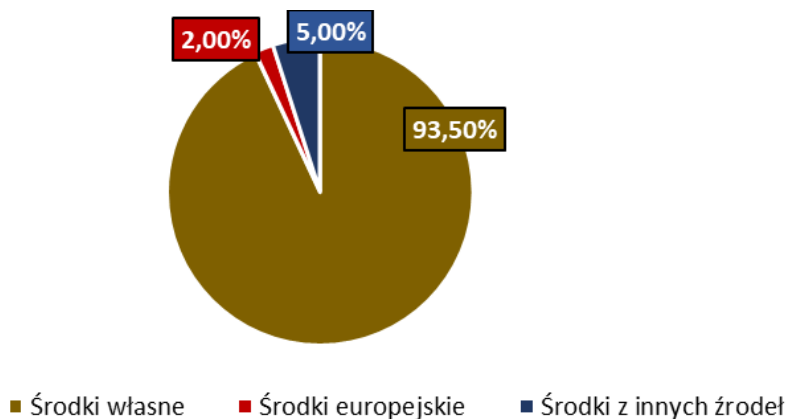
Największy udział, ponad połowę, stanowiły wydatki w celu D.3. Nowoczesna administracja publiczna, gdzie wydatkowano 17,5 mln zł również finansowanych głównie ze środków własnych.

Wykres 44. Wydatki według celów Obszaru D w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Wykres 45. Źródła finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań w ramach Obszaru D w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

3.3 WYDATKOWANIE ŚRODKÓW Z FE SL 2021-2027

Dnia 5 grudnia 2022 r. decyzją wykonawczą nr C (2022) 9041 Komisja Europejska zatwierdziła program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, który następnie został przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2267/382/VI/2022 z dnia 15 grudnia 2022 roku. Polityka spójności na lata 2021-27 w ramach województwa śląskiego obejmuje następujące fundusze:

1. **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR):** służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie rozwoju regionów znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji,
2. **Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS plus):** główne narzędzie Unii Europejskiej służące zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS Plus obejmuje: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI),
3. **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST):** fundusz uzupełniający względem pozostałych funduszy polityki spójności. Jest on częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

W ramach FE SL 2021-2027 zostało przewidzianych dziesięć merytorycznych osi priorytetowych (finansowanych z EFRR, EFS Plus i FST). Natomiast działania z zakresu pomocy technicznej na rzecz całego Programu są realizowane w trzech kolejnych osiach (finansowanych z EFRR, EFS Plus, FST).

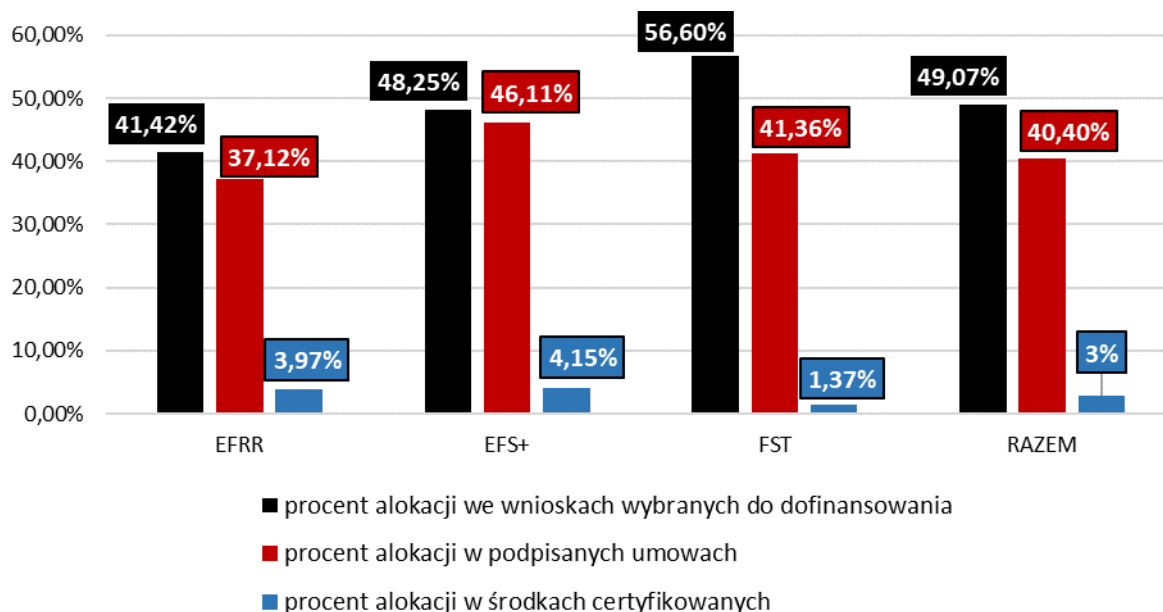
Tabela 26. Podział alokacji w ujęciu funduszowym w ramach Funduszu Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Fundusz	Alokacja [EUR]	Procent alokacji
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (Pomoc Techniczna)	2 092 328 592, w tym 83 483 911	41%
Europejski Fundusz Społeczny Plus, w tym Europejski Fundusz Społeczny (Pomoc Techniczna)	829 921 892, w tym 33 632 294	16%
Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, w tym Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Pomoc Techniczna)	2 216 868 989, w tym 88 674 760	43%
CAŁKOWITA ALOKACJA	5 139 119 473	100%

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

W ramach FE SL 2021-2027 realizowane są instrumenty rozwoju terytorialnego: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Na realizację ZIT zostało przeznaczone 538,88 mln EUR w ramach EFRR i 356,22 mln EUR w ramach FST.

Wykres 46. Postęp realizacji programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z LSI 2021, FE SL 2021-2027 oraz danych z CST 2021 (stan na 2 stycznia 2025 r.).

Tabela 27. Stan wdrażania Funduszy Europejskich Województwa Śląskiego 2021-2027 (stan na 2 stycznia 2025 r.).

Wyszczególnienie	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Społeczny Plus	Fundusz Sprawiedliwej Transformacji	RAZEM
Alokacja EUR	2 092 328 592	829 921 892	2 216 868 989	5 139 119 473
Alokacja PLN (1 EUR=4,2655 PLN)	8 928 885 384	3 542 009 340	9 457 395 328	21 928 290 052
Liczba wniosków złożonych	784	1 846	1 684	4 314
Wartość wniosków złożonych PLN	6 937 681 663	3 280 884 481	10 339 395 050	20 557 961 194
Procent alokacji we wnioskach złożonych	77,70%	92,63%	109,33%	93,75%

Wyszczególnienie	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Europejski Fundusz Społeczny Plus	Fundusz Sprawiedliwej Transformacji	RAZEM
Liczba wniosków wybranych do dofinansowania	109	849	762	1 713
Wartość wniosków wybranych do dofinansowania PLN	3 697 980 558	1 709 133 823	5 353 226 771	10 760 341 152
Procent alokacji we wnioskach wybranych do dofinansowania	41,42%	48,25%	56,60%	49,07%
Liczba podpisanych umów	76	773	639	1 488
Wartość podpisanych umów PLN	3 314 589 139	1 633 216 511	3 911 280 252	8 859 085 902
Procent alokacji w podpisanych umowach	37,12%	46,11%	41,36%	40,40%
Kwota środków zatwierdzonych wniosków o płatność PLN	408 331 233	156 160 079	1309 979 309	695 470 621
Procent alokacji w zatwierdzonych wnioskach o płatność	4,57%	4,41%	1,38%	3,17%
Certyfikacja (środki wnioskowane do Komisji Europejskiej) PLN	354 441 341	147 156 585	129 440 109	631 038 335
Procent alokacji w środkach certyfikowanych	3,97%	4,15%	1,37%	2,88%

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na podstawie danych z LSI 2021, FE SL 2021-2027 oraz danych z CST 2021.

Do końca 2024 r. uruchomiono (z pominięciem naborów unieważnionych), 102 nabory konkurencyjne na kwotę 10,67 mld PLN dofinansowania UE oraz 64 nabory niekonkurencyjne na kwotę 5,1 mld PLN dofinansowania UE (razem z Pomocą Techniczną) w ramach których beneficjenci mogą składać wnioski o dofinansowanie. Do końca 2024 r. wartość zaangażowanych środków wynosiła 15,77 mld PLN, co stanowiło 71,95 % alokacji Programu.

Tabela 28. Dofinansowanie Unii Europejskiej oraz liczba naborów konkurencyjnych i niekonkurencyjnych w ramach funduszu Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

Instytucja Organizująca Nabory	Dofinansowanie UE	Konkurencyjne, liczba naborów	Konkurencyjne, dofinansowanie UE	Niekonkurencyjne, liczba naborów	Niekonkurencyjne, dofinansowanie UE
Departament Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego	3 937 239 574	34	2 762 448 950	14	1 174 790 624
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	25 799 957	1	25 799 957	0	nie dotyczy
Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	1 124 511 766	0	nie dotyczy	5	1 124 511 766
Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	516 467 267	2	424 667 268	1	91 799 998
Wojewódzki Urząd Pracy	53 737 876	0	nie dotyczy	2	53 737 876
OGÓŁEM	5 657 756 440	37	3 212 946 175	22	2 444 840 265

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

(wartość przeliczona na PLN po kursie obowiązującym w momencie ogłoszenia naboru).

Tabela 29. Dofinansowanie UE oraz liczba naborów konkurencyjnych i niekonkurencyjnych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Instytucja Organizująca Nabory	Dofinansowanie UE	Konkurencyjne, liczba naborów	Konkurencyjne, dofinansowanie UE	Niekonkurencyjne, liczba naborów	Niekonkurencyjne, dofinansowanie UE
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy
Wojewódzki Urząd Pracy	1 485 372 644	16	1 289 949 239	9	195 423 405
OGÓŁEM	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (wartość przeliczona na PLN po kursie obowiązującym w momencie ogłoszenia naboru).

Tabela 30. Dofinansowanie UE oraz liczba naborów konkurencyjnych i niekonkurencyjnych w ramach Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Instytucja Organizująca Nabory	Dofinansowanie UE	Konkurencyjne, liczba naborów	Konkurencyjne, dofinansowanie UE	Niekonkurencyjne, liczba naborów	Niekonkurencyjne, dofinansowanie UE
Departament Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego	3 778 027 973	22	2 188 417 762	17	1 589 610 212
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	504 112 675	3	482 435 175	1	21 677 500
Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy

Instytucja Organizująca Nabory	Dofinansowanie UE	Konkurencyjne, liczba naborów	Konkurencyjne, dofinansowanie UE	Niekonkurencyjne, liczba naborów	Niekonkurencyjne, dofinansowanie UE
Wojewódzki Urząd Pracy	2 282 866 988	6	2 828 866 988	0	nie dotyczy
OGÓŁEM	773 632 648	4	588 889 248	3	184 743 400

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (wartość przeliczona na PLN po kursie obowiązującym w momencie ogłoszenia naboru).

Tabela 31. Dofinansowanie UE oraz liczba naborów konkurencyjnych i niekonkurencyjnych w ramach Funduszu Pomocy Technicznej.

Instytucja Organizująca Nabory	Dofinansowanie UE	Konkurencyjne, liczba naborów	Konkurencyjne, dofinansowanie UE	Niekonkurencyjne, liczba naborów	Niekonkurencyjne, dofinansowanie UE
Departament Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy
Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy
Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	359 132 628	0	nie dotyczy	3	359 132 628
Śląskie Centrum Przedsiębiorczości	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy
Wojewódzki Urząd Pracy	nie dotyczy	0	nie dotyczy	0	nie dotyczy
OGÓŁEM	359 132 628	0	nie dotyczy	3	359 132 628

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (wartość przeliczona na PLN po kursie obowiązującym w momencie ogłoszenia naboru).

W 2024 roku zawarto łącznie 1442 umowy (nie uwzględnia się umów rozwiązanych) w tym:

- a) 72 umowy na łączną kwotę 2 230 094 750 PLN w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- b) 738 umów na łączną kwotę 1 452 101 324 PLN w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;
- a) 632 umowy na łączną kwotę 3 859 029 331 PLN w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (w tym 6 umów w ramach Pomocy Technicznej Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji na kwotę 138 489 548 PLN).

Tabela 32. Umowy w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego zawarte w 2024 r.

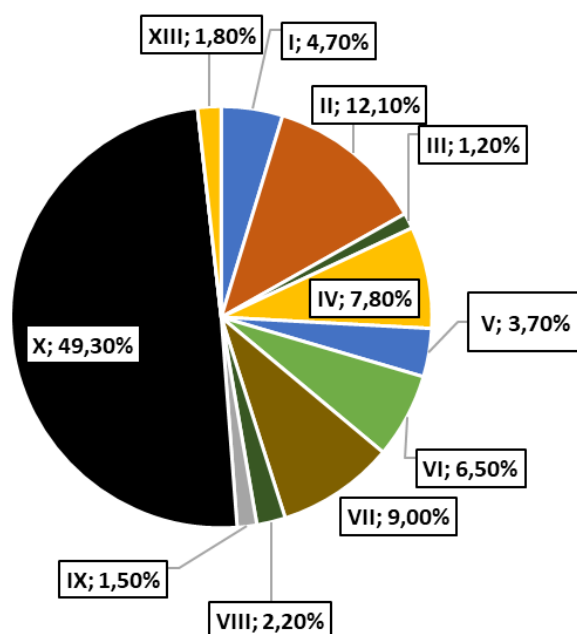
PRIORYTET	Alokacja ogółem w PLN	Fundusz	Liczba zawartych umów w 2024 roku	Dofinansowanie wkład Unii Europejskiej w zawartych umowach w 2024 roku
1. Fundusze Europejskie Na Inteligentny Rozwój	1 608 556 122	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	11	356 116 316
2. Fundusze Europejskie Na Zielony Rozwój	3 001 649 976	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	40	911 493 949
3. Fundusze Europejskie Dla Zrównoważonej Mobilności	908 124 950	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	5	94 493 949
4. Fundusze Europejskie Dla	1 285 656 213	Europejski Fundusz	3	588 969 637

PRIORYTET	Alokacja ogółem w PLN	Fundusz	Liczba zawartych umów w 2024 roku	Dofinansowanie wkład Unii Europejskiej w zawartych umowach w 2024 roku
Sprawnego Transportu		Rozwoju Regionalnego		
5.Fundusze Europejskiej Dla Rynku Pracy	1 202 251 227	Europejski Fundusz Społeczny Plus	42	278 538 216
6.Fundusze Europejskie Dla Edukacji	1 076 940 646	Europejski Fundusz Społeczny Plus	426	493 849 874
7.Fundusze Europejskie Dla Społeczeństwa	1 119 958 918	Europejski Fundusz Społeczny Plus	270	681 713 234
8.Fundusze Europejskie Na Infrastrukturę Mieszkańca	753 616 746	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	9	165 605 048
9.Fundusze Europejskie Na Rozwój Terytorialny	1 015 180 754	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	4	113 224 230
10.Fundusze Europejskie Na Transformację	9 078 182 362	Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	626	3 720 539 783
11.Fundusze Europejskie Na Pomoc Techniczną Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	356 100 622	Pomoc Techniczna Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	0	nie dotyczy
12.Fundusze Europejskie Na Pomoc Techniczną Europejski	143 458 550	Pomoc Techniczna Europejski Fundusz Społeczny Plus	0	nie dotyczy

PRIORYTET	Alokacja ogółem w PLN	Fundusz	Liczba zawartych umów w 2024 roku	Dofinansowanie wkład Unii Europejskiej w zawartych umowach w 2024 roku
Fundusz Społeczny Plus				
13.Fundusze Europejskie Na Pomoc Techniczną Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	379 212 966	Pomoc Techniczna Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	6	138 489 548
RAZEM Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	8 928 885 384	nie dotyczy	72	2 230 094 750
RAZEM Europejski Fundusz Społeczny Plus	3 542 009 340	nie dotyczy	738	1 452 101 324
RAZEM Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji	9 457 395 328	nie dotyczy	632	3 859 029 331
RAZEM Fundusze Europejskie dla Śląskiego	21 928 290 052	nie dotyczy	1 442	7 541 225 406

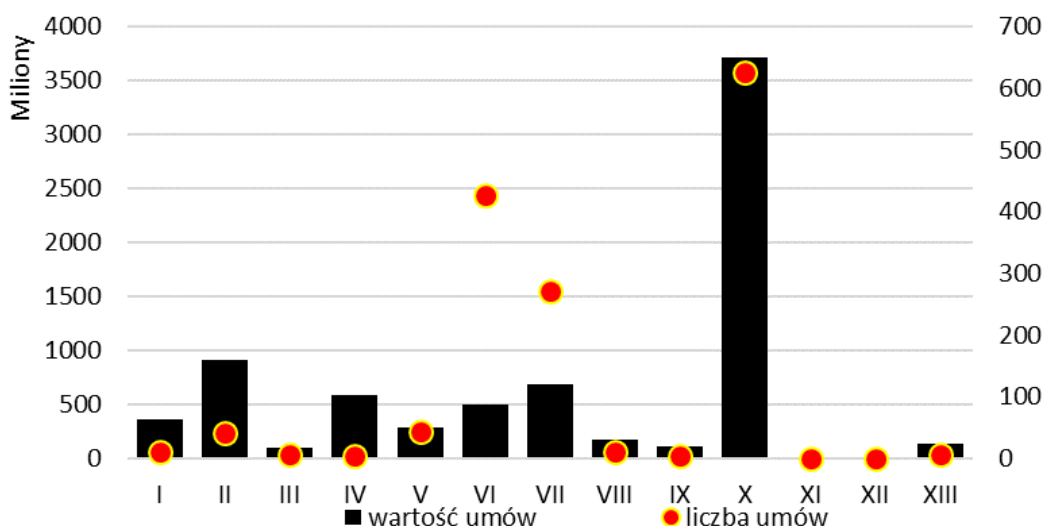
Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na podstawie danych LSI 2021, FE SL 2021-2027.

Wykres 47. Udział wartości podpisanych umów w 2024 roku według osi priorytetowych Funduszy Europejskich dla Śląskiego.

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na podstawie danych LSI 2021, FE SL 2021-2027.

Wykres 48. Wartość i ilość podpisanych umów w 2024 r. w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego.

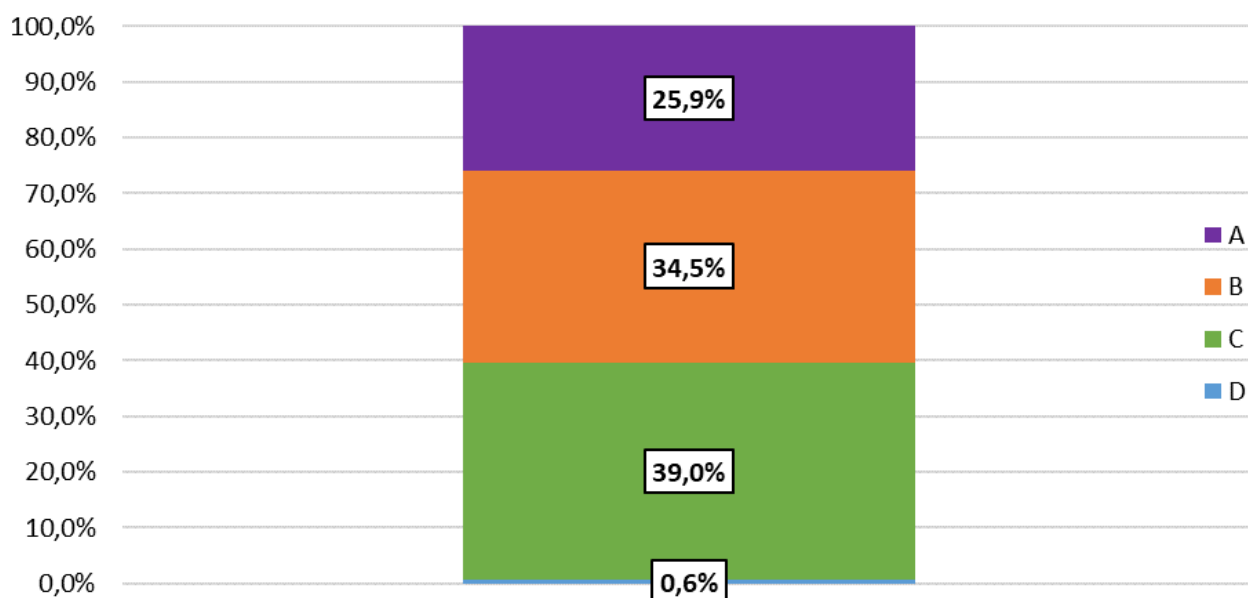

Źródło: opracowanie Referatu zarządzania rzeczowo-finansowego Departamentu Rozwoju i Transformacji Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego na podstawie danych LSI 2021, FE SL 2021-2027.

Rok 2024 był drugim rokiem wdrażania FE SL, gdzie zauważalny jest znaczący wzrost podpisanych umów względem roku poprzedniego. Chociaż można wskazać na większą liczbę umów podpisanych w ramach funduszy EFRR i EFS, to w ujęciu wartościowym FE SL ponad połowa środków przeznaczona była na realizację wspierane z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST).

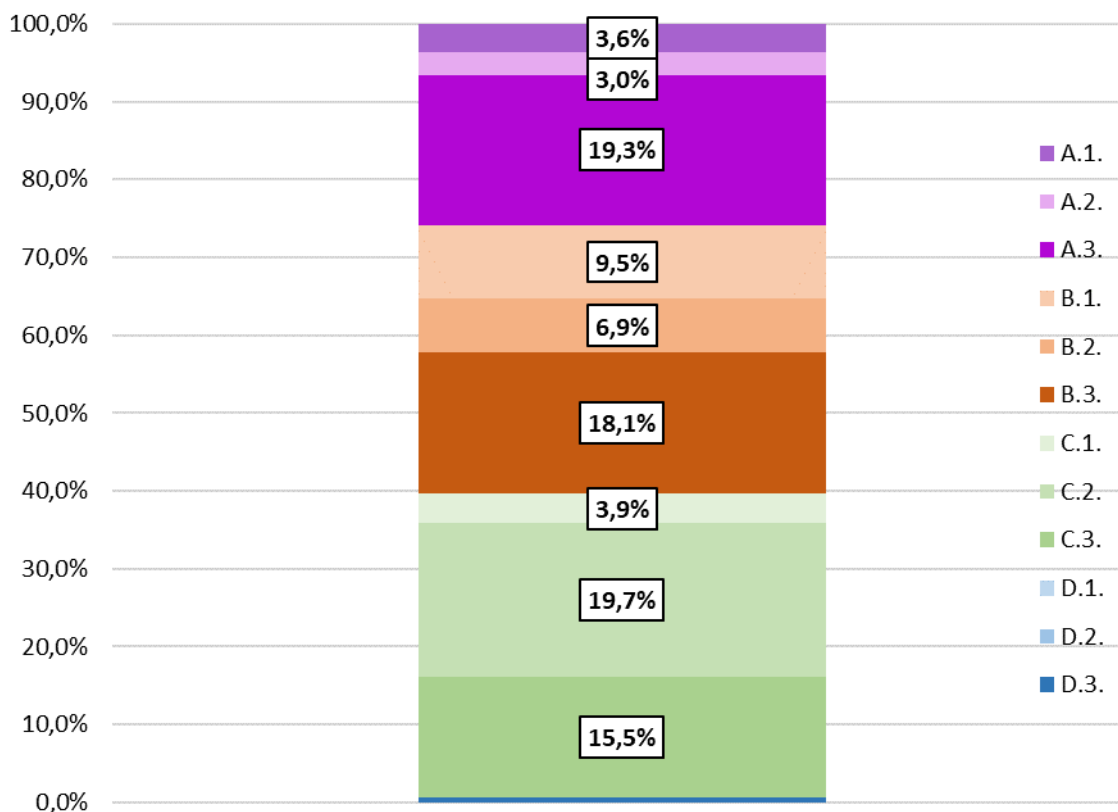
Analizując całościowo umowy podpisane w ramach FE SL w 2024 roku należy wskazać, że największy wartościowy udział dotyczył realizacji celu strategicznego C. Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, tj. 39%. Wskazać tutaj należy, że realizacja celu operacyjnego C.2. Efektywna infrastruktura stanowiła wartościowo prawie 20% wszystkich podpisanych w 2024 roku umów. Niewiele mniejszy udział związany był z realizacją celu strategicznego B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca 34,5% oraz w celu strategicznym A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej niewiele ponad 25% wartości umów podpisanych w 2024 roku.

Wykres 49. Udział zawartych umów względem celów strategicznych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LSI 2021, FE SL 2021-2027.

Wykres 50. Udział zawartych umów względem celów operacyjnych Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030" w 2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LSI 2021, FE SL 2021-2027.

3.4 INNE PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”

W roku 2024 r. Samorząd Województwa Śląskiego w ramach wdrażania Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” 2014-2020 rozliczył wnioski o płatność końcową na kwotę 700 000,00 zł oraz przeprowadził 10 kontroli na miejscu realizacji operacji (nie stwierdzono nieprawidłowości). Samorząd zakończył wdrażanie ww. Programu. Obecnie wykonuje zadania w zakresie sprawozdawczości oraz kontroli zrealizowanych projektów w zakresie trwałości projektu.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014-2020 w roku 2024 zrealizowano:

- a) Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność: podpisano 60 umów czynnych na kwotę 7 517 276,29 zł (konkursy ogłaszane przez LGD), zrealizowano 362 płatności na kwotę 43 754 627,73 zł.
- b) Poddziałanie 19.3 Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania: w 2024 r. nie podpisano nowych umów, zrealizowano 21 płatności na kwotę 6 201 561,81 zł.
- c) Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa „Scalanie gruntów” – zrealizowano 2 płatności końcowe na kwotę 24 396 498,39 zł.
- d) Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa „Zarządzanie zasobami wodnymi” – podpisano 23 umowy czynne na kwotę 29 466 884,27 zł, nie zrealizowano w 2024 r. płatności.
- e) Poddziałanie 7.2 „Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” – operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”: w 2024 r. nie podpisano nowych umów zrealizowano 15 płatności na kwotę 19 672 732,22 zł; „Gospodarka wodno-ściekowa”: nie podpisano nowych umów, zrealizowano 7 płatności na kwotę 19 852 169,08 zł (w ramach środków EIO 4 płatności na kwotę 11 944 528,00 zł).
- f) Poddziałanie 7.4 Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszania i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury, i powiązanej infrastruktury „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów” zrealizowano 1 płatność na kwotę 1 571 585,74 zł.

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW) w województwie śląskim zgodnie z Planem operacyjnym KSOW na lata 2024-2025 realizowała 10 operacji, które zostały zgłoszone do realizacji w 2024 roku w zakresie operacji własnych na łączną kwotę 729 488,35 zł. Były to min: wyjazdy studyjne, szkolenia,

publikacje, konferencja, targi oraz produkcja filmu dot. dobrych praktyk PROW 2014-2020 (wszystkie zadania są realizowane z Pomocy Technicznej PROW).

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej/Interreg 2021-2027

Partnerzy z województwa śląskiego korzystają w perspektywie 2021-2027 z dwóch programów współpracy transgranicznej Interreg:

1. Czechy – Polska;
2. Polska – Słowacja;

dwóch programów transnarodowych Interreg:

1. Region Morza Bałtyckiego;
2. Europa Środkowa;

oraz z programu współpracy międzyregionalnej Interreg Europa.

Program Interreg Czechy – Polska daje możliwość realizacji działań związanych ze zintegrowanym systemem ratownictwa i środowiskiem, turystyką, transportem, współpracą instytucji i mieszkańców oraz przedsiębiorczością. W 2024 r. miały miejsce 4 posiedzenia Komitetu Monitorującego, podczas których zatwierdzano m.in. do dofinansowania projekty złożone w trwających w tym czasie naborach. W styczniu, w tematyce dotyczącej zagrożeń i katastrof na pograniczu czesko-polskim, zatwierdzono do dofinansowania 5 projektów – w 3 uczestniczą partnerzy z województwa śląskiego. Na kolejnym posiedzeniu w marcu, zatwierdzonych do dofinansowania zostało 7 projektów w zakresie turystyki, w 2 z udziałem partnerów z województwa śląskiego. W tematyce dot. pogłębiania więzi transgranicznych mieszkańców i instytucji dofinansowanie otrzymały 3 projekty – bez udziału partnerów z naszego regionu. Na czerwcowym posiedzeniu Komitet Monitorujący zdecydował o przyznaniu dofinansowania 6 projektom z zakresu turystyki – bez udziału partnerów z naszego regionu oraz 7 projektom w tematyce dot. pogłębiania więzi transgranicznych mieszkańców i instytucji – w 2 projektach uczestniczą partnerzy z województwa śląskiego. Ponadto dofinansowanie otrzymały 2 projekty związane z działaniami w obszarze administracji publicznej, w tym 1 z udziałem partnerów z województwa śląskiego. Na ostatnim w 2024 r. posiedzeniu, w październiku, do dofinansowania wybrano 7 projektów złożonych w naborze dotyczącym ochrony środowiska. W 1 projekcie uczestniczy partner z naszego

regionu. We wdrażaniu Programu ważnym elementem jest Fundusz Małych Projektów administrowany przez Euroregiony, z siedzibą na obszarze wsparcia Interreg Czechy – Polska. W 2024 r. Euroregionalny Komitet Sterujący w Euroregionach: Śląsk Cieszyński, Silesia i Beskidy po polskiej i czeskiej stronie, zatwierdził do dofinansowania pierwsze „małe” projekty.

Program Interreg Polska – Słowacja odpowiada na wspólne wyzwania w tematach związanych z klimatem i bioróżnorodnością, zrównoważoną dostępnością komunikacyjną, turystyką i kulturą oraz współpracą instytucji i mieszkańców pogranicza. W 2024 r. rozstrzygnięto kilka naborów. W marcu Komitet Monitorujący zatwierdził 6 projektów drogowych w Priorytecie 2. Lepiej połączone pogranicze i tym samym wyczerpana została alokacja przeznaczona na ten cel. W dwóch zatwierdzonych projektach biorą udział partnerzy z województwa śląskiego. W czerwcu Komitet Monitorujący zatwierdził do dofinansowania 2 projekty standardowe złożone w temacie związanym z elektromobilnością, w tym 1 projekt z udziałem partnera z naszego regionu, jednak partner ten wycofał się z realizacji projektu przed podpisaniem umowy. Przyznano dofinansowanie także 11 projektom złożonym w naborze dot. kultury i turystyki, w tym 3 projektom z udziałem partnerów z województwa śląskiego. Zatwierdzono również 4 projekty standardowe złożone w naborze zakończonym we wrześniu 2023 r. w zakresie współpracy instytucjonalnej – bez udziału partnerów z województwa śląskiego. W 2024 r. odbyła się druga tura naborów. Od 16 września do 15 listopada można było składać wnioski o dofinansowanie projektów w naborach dot. klimatu i bioróżnorodności. 1 października został ogłoszony nabór na projekty standardowe z zakresu kultury i turystyki, który trwał do 10 stycznia 2025 r. 16 grudnia 2024 r. natomiast rozpoczęły się nabory w tematach elektromobilność oraz współpraca instytucjonalna, których zakończenie zaplanowano na 28 lutego 2025 r. Poza projektami standardowymi Program wspiera także tzw. małe projekty, które mogą być realizowane w dziedzinach związanych z kulturą i turystyką oraz współpracą. Wnioski o dofinansowanie małych projektów partnerzy z naszego województwa składają do Stowarzyszenia „Region Beskidy”, które zarządza Funduszem Małych Projektów w priorytecie Twórcze i atrakcyjne turystycznie Pogranicze oraz do Samorządowego Kraju Żylińskiego w ramach priorytetu Współpraca instytucji i mieszkańców Pogranicza.

Program Interreg Region Morza Bałtyckiego wspiera realizację Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego. Celem programu jest transformacja w kierunku bardziej zielonych i odpornych społeczności i gospodarek. Realizowane są 2 typy projektów: małe (small projects) i główne (core projects), które dokonują transferu praktycznych rozwiązań. W styczniu 2024 r. rozpoczął się trzeci nabór na projekty główne, który trwał do czerwca. Wnioski można było składać w Priorytecie 1. Innowacyjne społeczeństwa oraz Priorytecie 3. Społeczeństwa neutralne dla klimatu.

Rozstrzygnięcie naboru nastąpiło w listopadzie: Komitet Monitorujący zatwierdził 21 projektów na kwotę dofinansowania 46,1 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W 3 zatwierdzonych projektach po podpisaniu umów uczestniczyć będą partnerzy z województwa śląskiego. Ponadto od 26 czerwca do 9 grudnia 2024 r. trwał nabór na platformy projektowe. Złożono 23 wnioski, których celem będzie kapitalizacja efektów projektów pochodzących z różnych programów np. Interreg, Horyzont Europa, LIFE. Do udziału w naborze zgłosili się głównie partnerzy realizujący projekty w ramach Interreg Region Morza Bałtyckiego. O tym, które platformy projektowe zostaną wybrane do dofinansowania, zdecydują członkowie Komitetu Monitorującego w marcu 2025 r.

Program Interreg Europa Środkowa ma na celu nawiązanie współpracy ponad granicami na rzecz bardziej inteligentnej, ekologicznej i lepiej połączonej Europy Środkowej. Wspiera regiony w realizacji wspólnych wyzwań, takich jak: procesy transformacji gospodarczej, zmiany klimatu czy społeczno-gospodarcze skutki pandemii. W styczniu 2024 r. został rozstrzygnięty drugi nabór wniosków: zatwierdzono 47 projektów – wśród nich znalazło się 7 z udziałem partnerów z województwa śląskiego. W zatwierdzonych projektach 3 śląskie instytucje pełnią rolę lidera projektu. Nabór wniosków na małe projekty, ukierunkowany na wsparcie obszarów peryferyjnych i znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej, trwał od 15 października do 10 grudnia 2024 r. Wybór projektów do dofinansowania ma nastąpić we wrześniu 2025 r.

Program Interreg Europa wspiera wymianę doświadczeń, nowatorskie rozwiązania i budowę potencjału instytucji uczestniczących w przygotowaniu i realizacji polityk rozwoju regionalnego, w tym programów celu Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu. Zakres tematyczny obejmuje wszystkie zagadnienia polityki spójności. W

grudniu 2024 r. został rozstrzygnięty trzeci nabór wniosków – zatwierdzono 113 projektów, wśród nich znalazły się 4 z udziałem partnerów z województwa śląskiego.

3.5 OBSZAR: GOSPODARKA

3.5.1 Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Gospodarka

Tabela 33. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: innowacyjność).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1554/246/VII/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r.	1. W 2024 r. wykonana została ekspertyza Śląskiej Rady Innowacji (ŚRI) dot. weryfikacji projektów flagowych zidentyfikowanych w RIS WSL 2030. 2. Ogłoszono przetarg na realizację badania ewaluacyjnego pt. „Metaewaluacja. Ekosystem innowacji województwa śląskiego w latach 2003-2024”. 3. W dniach 10-11.06.2024 r. zorganizowano w Katowicach dwudniowe posiedzenie „Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji” działającego przy Konwencie Marszałków. W posiedzeniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich województw, przedmiotowe Ministerstwa	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			oraz przedstawiciel Komisji Europejskiej. 4. Województwo śląskie przystąpiło do nowej inicjatywy Komisji Europejskiej, tj. Regionalnych Dolin Innowacji (Regional Innovation Valleys). W 2024 r. tytuł Regionalnej Doliny Innowacji zdobyło województwo śląskie oraz województwa: opolskie, małopolskie, dolnośląskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie, lubelskie, podlaskie, podkarpackie, pomorskie oraz region warszawski stołeczny. Tym samym Polska jest w europejskiej czołówce państw pod względem liczby pozytywnie ocenionych zgłoszeń. Tytuł oznacza uznanie potencjału regionu oraz jego możliwości wniesienia ważnego wkładu merytorycznego we wskazanych obszarach w ramach przyszłej współpracy z innymi regionami na szczeblu paneuropejskim. Otwiera on także drogę do łatwiejszego aplikowania w kolejnych konkursach, stanowiąc swoisty znak jakości przyznany przez KE.	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
2	Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019-2030 wraz z Prognozą Oddziaływania na środowisko	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1902/63/VI/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 r.	W 2024 r. Województwo Śląskie rozpoczęło realizację projektu pn.: Projekt PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji, którego jednym z zadań jest przeprowadzenie Foresight technologicznego, w ramach którego zweryfikowane zostaną obszary i grupy technologiczne oraz rekomendowane zostaną ewentualne zmiany dot. regionalnych specjalizacji technologicznych zapisanych w PRT. Ogłoszono przetarg na realizację badania ewaluacyjnego pt. „Technologie krytyczne województwa śląskiego. Inteligentna transformacja. Rozwój technologiczny województwa śląskiego w perspektywie do 2050 r.”	Wyniki Foresightu mogą mieć wpływ na konieczność aktualizacji dokumentu PRT.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 34. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: szeroko rozumiana przedsiębiorczość).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Polityka rozwoju gospodarczego Województwa Śląskiego 2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 944/337/VI/2022 z dnia 1 czerwca 2022 r.	1. Uruchomienie projektu InterGlobal i organizacja wsparcia firm z sektora MSP w internacjonalizacji ich działalności poprzez organizację: wyjazdów na targi branżowe, stoisk na wydarzeniach krajowych o charakterze międzynarodowym, misji przyjazdowych. 2. Wsparcie rozwoju społeczno-ekonomicznego regionu poprzez wsparcie finansowe i organizacyjne przedsięwzięć organizowanych przez regionalne instytucje otoczenia biznesu. 3. Obsługa inwestorów zagranicznych.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
2	Polityka Rozwoju Turystyki Województwa Śląskiego 2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1261/429/VI/2023 z dnia 7 czerwca 2023 r.	1. Rozwój marek terytorialnych województwa śląskiego – podniesienie atrakcyjności obiektów i urządzeń tworzących marki poprzez organizację festiwali: Festiwal Górnej Odry, Festiwal Beskidów i Śląska Cieszyńskiego „Dziewięćsił” oraz Święto Jury Krakowsko-	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Częstochowskiej „Juromania”. 2. Wsparcie turystyki dostępnej poprzez realizację projektu pn. „Śląskie. Turystyka bez Barrier” – podniesienie kwalifikacji kadr turystycznych obsługujących osoby z niepełnosprawnością. 3. Wspieranie tworzenia i rozwijania regionalnych, subregionalnych i lokalnych produktów turystycznych o wysokiej złożoności poprzez przygotowanie diagnozy możliwości rozwoju i promocji turystyki. W związku z tym przygotowano Strategię turystycznej specjalizacji północnej części Województwa Śląskiego, tj. powiatów kłobuckiego, lublinieckiego oraz częstochowskiego (ziemskiego). 4. Identyfikacja lokalnych, tradycyjnych i regionalnych produktów oraz ich promocja; wsparcie producentów w procesie rejestracji produktów oraz zachęcanie producentów do wytwarzania żywności wysokiej jakości jako narzędzia promocji	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			regionu i turystyki kulinarnej.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W obszarze **Gospodarka** zidentyfikowano 4 dokumenty o charakterze strategicznym. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić dwie grupy dokumentów: szeroko rozumianą przedsiębiorczość (rozwój gospodarczy, MŚP, rozwój działalności branżowych) oraz innowacyjność.

Statystyka dokumentów strategicznych dla obszaru Gospodarka:

- a) razem wszystkie dokumenty strategiczne: 46 z czego dokumenty z obszaru Gospodarka stanowią 8,7%,
- b) razem dokumenty strategiczne w obszarze Gospodarka: 4 dokumenty,
- c) kategoria innowacyjność: 2 dokumenty strategiczne, udział procentowy: 50%,
- d) kategoria szeroko rozumiana przedsiębiorczość: 2 dokumenty strategiczne, udział procentowy: 50%.

3.5.2 Projekty realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 35. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: innowacyjność).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	LEading coopEration toWArdS energy communities policies tackling energy povertY (LEEWAY)	Głównym celem projektu jest zwiększenie zdolności władz regionalnych i lokalnych do opracowywania i wdrażania lepszych polityk regionalnych opartych na innowacyjności w obszarach inteligentnych specjalizacji w zakresie odnawialnych źródeł energii.	Interreg Europa 2021-2027
2	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	Local identity driving traditional industry transition (LOTTI)	Głównym celem projektu jest zwiększenie zdolności władz regionalnych i lokalnych do opracowywania i wdrażania lepszych polityk regionalnych opartych na innowacyjności w obszarach inteligentnych specjalizacji w zakresie	Interreg Europa 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			tworzenia nowych kompetencji w tradycyjnych sektorach gospodarki oraz dostosowanie ich do nowych trendów związanych z postępem technologicznym, zmianą klimatu i globalizacją.	
3	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	Plloting COllaborative ways to BEtter Living Locally (PICOBELLO)	Głównym celem projektu będzie poprawa instrumentów polityki rozwoju regionalnego w regionach partnerskich poprzez proces współtworzenia, wymiany wiedzy na temat tego, jak europejskie regiony wdrażają trzy uzupełniające się wartości Nowego Europejskiego Bauhausu w swoich strategiach rozwoju: zrównoważony rozwój, estetyka, włączenie.	Interreg Europa 2021-2027
4	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji	Projekt PPO WSL 2030. Utworzenie Regionalnego Obserwatorium Innowacji zakłada realizację Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania mającego na celu wyłonienie sektorów wzrostowych gospodarki, które mogą zaktualizować lub uzupełnić wskazane w	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego inteligentne specjalizacje poprzez poszukiwanie nowych rozwiązań i narzędzi do budowania przewag konkurencyjnych regionu. Realizacja projektu zapewni warunki do oddolnego procesu definiowania potrzeb i animowania współpracy aktorów ekosystemu innowacji w obszarach inteligentnych specjalizacji określonych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego oraz w nowych niszach rozwojowych regionu (Proces Przedsiębiorczego Odkrywania III etap). Głównym celem projektu będzie wsparcie i usprawnienie zarządzania rozwojem regionu w zakresie regionalnego potencjału innowacyjnego oraz naukowo-technologicznego. Cel główny będzie realizowany poprzez zwiększenie liczby Obserwatoriów Specjalistycznych zgodnych ze wskazanymi w PRT	

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			obszarami technologicznymi, poprzez utworzenie Obserwatorium Innowacji na poziomie regionalnym.	
5	Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna S.A w Bielsku-Białej	x-Inno Radar, Boosting industrial transition by activating soft innovation skills and stimulating pioneer spirit	Celem projektu jest zwiększenie prężności i innowacyjności regionów przemysłowych Europy poprzez wzmacnianie kompetencji miękkich. Partnerzy wspólnie stosują nowe podejście terytorialne, które koncentruje się na umiejętnościach przekrojowych, umiejętnościach twórców i umiejętnościach pionierów. Po regionalnych przeglądach i fazie konceptualizacji pilotażowo wdrażane są nowatorskie podejścia do wzmacniania i poszerzania potencjału w zakresie umiejętności miękkich. Kluczowe ustalenia są następnie przekazywane odpowiednim stronom zainteresowanym w całej Europie.	Interreg Europa Środkowa
6	Fundusz Górnośląski S.A.	Śląska Sieć Innowacji	Celem projektu jest poprawa dostępności do wyspecjalizowanych usług doradczych (okołobiznesowych i	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			proinnowacyjnych), świadczonych przez akredytowane instytucje. Opracowany i wdrożony zostanie regionalny system voucherów na powyższe usługi, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć przyczyniających się do transformacji podregionów górniczych w kierunku zielonej i cyfrowej gospodarki. Projekt skierowany jest do zarejestrowanych i prowadzących działalność gospodarczą przedsiębiorstw MŚP z terenów objętych wsparciem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji w woj. śląskim (podregiony katowicki, sosnowiecki, tyski, bytomski, gliwicki, rybnicki, bielski), które dysponują innowacyjnymi pomysłami, rozwiązaniami, produktami lub technologiami i przystępują do procesu ich komercjalizacji. Wsparcie będzie oferowane przedsiębiorstwom we wszystkich sektorach (z	

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			uwzględnieniem dopuszczalności udzielania pomocy de minimis).	
7	Fundusz Górnośląski S.A.	Enterprise Europe Network South Poland – EEN SP	Celem projektu jest wsparcie MŚP w rozwoju innowacyjności i zdobywaniu zagranicznych rynków.	Program rządowy – Udział Polski w części COSME Programu na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk europejskich (Programu na rzecz jednolitego rynku) w latach 2022-2028

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 36. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: konkurencyjność)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)	Celem projektu jest wsparcie i usprawnienie zarządzania procesem sprawiedliwej transformacji (ST) w województwie śląskim, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień rynku pracy, dywersyfikacji działalności gospodarczej oraz potencjału terenów przemysłowych, w tym pogórnich poprzez rozwój działalności Regionalnego Obserwatorium Procesu Transformacji.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
2	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	Women's Employment and Entrepreneurship in Just Transition Territories JustFEMME Zatrudnienie i przedsiębiorczość kobiet na terytoriach objętych sprawiedliwą transformacją	Celem projektu jest promowanie polityk terytorialnych, które premiąją równy udział kobiet w zatrudnieniu, przedsiębiorczości i inicjatywach szkoleniowych, koncentrując się na powstających zielonych i cyfrowych łańcuchach wartości.	Interreg Europa 2021-2027
3	Biuro Regionalnego Województwa	Wzmacnianie regionalnego dostępu do inicjatyw i	Głównym celem projektu wielonarodowego jest	Instrument Wsparcia Technicznego

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Śląskiego w Brukseli	funduszy UE oraz ich efektywności	zwiększenie wykorzystania funduszy UE i wymianę najlepszych praktyk w 4 regionach (Śląsk, Walonia, Bruksela, Turyngia – beneficjenci-wnioskodawcy) poprzez poprawę jakości zarządzania i usług publicznych. We wniosku każdy z ww. regionów zidentyfikował specyficzny dla siebie problem w zakresie aktywności podmiotów prywatnych i publicznych w ubieganiu się o wsparcie oferowane w ramach programów europejskich.	
4	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	Agri-Digital Growth (poprzednio Digital Skills 4 Precise Farming) – Precision Farming Ecosystem for Digital Skills enhancement across CE, to support digitalisation, sustainability and specialisation of Agri food manufacturing SMEs in Precision Farming transition	Celem projektu jest stworzenie ekosystemu rolnictwa precyzyjnego w celu zwiększenia umiejętności cyfrowych w całej gospodarce o obiegu zamkniętym, w celu wsparcia cyfryzacji, zrównoważonego rozwoju i specjalizacji MŚP zajmujących się produkcją żywności w sektorze rolno-spożywczym w okresie przejściowym w rolnictwie precyzyjnym	Interreg Europa Środkowa
5	Agencja Rozwoju Regionalnego	Digi-B-Well, Enhancement of capacities of SMEs,	Projekt Digi-B-Well ma na celu zwiększenie kompetencji CE	Interreg Europa Środkowa

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	S.A. w Bielsku-Białej	public authorities and academia for digitalisation, digital era-fit management and achievement of digital well-being	„potrójnej helisy” (w tym MŚP produkcyjnych) w zakresie zarządzania i obsługi dostosowanej do ery cyfrowej oraz transformacji cyfrowej, przy jednoczesnym uwzględnieniu dobrostanu pracowników reprezentujących pokolenie 55 plus, zapobiegania stresowi cyfrowemu lub wypaleniu. Zwiększy to efektywność operacyjną i konkurencyjność w transformacji cyfrowej, zwiększy wrażliwość na wiek, większe zaangażowanie pracowników przy jednoczesnym zachowaniu równowagi między życiem zawodowym a prywatnym i cyfrowego dobrostanu.	
6	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	HoReCa – Dotacje na inwestycje	Celem przedsięwzięcia jest wsparcie przedsięwzięć MSP w sektorach HoReCa, turystyki lub kultury w zakresie unowocześnienia lub dywersyfikacji ich działalności.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
7	Agencja Rozwoju Regionalnego	TechDiversity	Celem projektu TechDiversity jest rozwiązanie problemu braku różnorodnych społeczności (w tym	URBACT IV

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	S.A. w Bielsku-Białej		kobiet i grup mniejszościowych) w małych i średnich miastach UE, które chcą rozwijać oparte na wiedzy ekosystemy cyfrowe i technologiczne. W ramach projektu: (1) stworzona zostanie Lokalna Grupa Urbact złożona z lokalnych interesariuszy, która pracować będzie nad stworzeniem potencjalnych rozwiązań przedstawionego problemu, a której członkowie będą uczestniczyć w wymianie doświadczeń na poziomie międzynarodowym; (2) wypracowane wspólnie pomysły będą mogły zostać przetestowane w ramach akcji pilotażowych; (3) finalnym efektem projektu będzie stworzenie Zintegrowanego Planu Działań.	
8	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	FI4INN Co-designed impactful financial instruments for boosting innovation in SMEs and start-ups	Celem projektu FI4INN jest pomoc publicznym i prywatnym dostawcom finansowania oraz decydentom w przyjęciu nowego sposobu myślenia przy projektowaniu	Interreg Europa Środkowa

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			instrumentów finansowych wspierających badania i innowacje prowadzone przez MŚP i startupy: bardziej integracyjne, bardziej inkluzywne, konsultacyjne podejście oparte na współtworzeniu i zaangażowaniu interesariuszy, podkreślające również na pomiar wpływu.	
9	Fundusz Górnośląski S.A.	InterGlobal – internacjonalizacja przedsiębiorstw sektora MŚP z województwa śląskiego	Projekt ma na celu rozwój i wzmocnienie procesów internacjonalizacji przedsiębiorstw działających na terenie województwa śląskiego. W ramach projektu udział jako partner bierze również województwo śląskie, projekt w Urzędzie Marszałkowskim realizowany jest przez Departament Promocji, gospodarki i sportu.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
10	Fundusz Górnośląski S.A.	Rozwój zielonych kompetencji poprzez usługi rozwojowe	Celem projektu jest wzrost kompetencji i kwalifikacji osób zamieszkujących lub pracujących w 5 podregionach górniczych subregionu centralnego woj. śląskiego, tj. bytomskim, gliwickim, katowickim, sosnowieckim i tyskim.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			Projekt odpowiada na potrzebę dostosowania kompetencji do zmian zachodzących na rynku pracy będących wynikiem restrukturyzacji i transformacji ekologicznej regionu, poprzez dofinansowanie szkoleń i studiów podyplomowych.	
11	Fundusz Górnośląski S.A.	Śląska Sieć Rozwoju Przedsiębiorczości	Projekt ma na celu rozwijanie i wzmacnianie przedsiębiorczości poprzez zwiększenie dostępności do usług doradczych o charakterze rozwojowym, świadczonych przez akredytowane instytucje otoczenia biznesu, dla nowopowstających i istniejących mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z terenu woj. śląskiego, będących na wczesnym etapie rozwoju (działające nie dłużej niż 3 lata). Efektem docelowym projektu jest wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw w regionie przez stymulowanie tworzenie nowych firm i ich rozwój, w szczególności	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			firm z potencjałem innowacyjnym oraz zapewnienie warunków do rozwoju MŚP w początkowym etapie ich rozwoju. Istotnym założeniem jest wykorzystanie istniejącego potencjału Instytucji Otoczenia Biznesu (IOB) działających na terenie woj. śląskiego zajmujących się wsparciem przedsiębiorczości.	
12	Fundusz Górnośląski S.A.	Rozwój kompetencji pracowników MŚP poprzez usługi rozwojowe	Celem projektu jest dostosowania MŚP i ich pracowników do zmian zachodzących na rynku pracy. Wsparciem zostanie objętych 1000 MŚP (810 mikrofirm, 150 małych i 40 średnich) prowadzących działalność na terenie woj. śląskiego. Cel zostanie zrealizowany dzięki udziałowi 4500 pracowników MŚP w usługach rozwojowych świadczonych przez podmioty wpisane do Bazy Usług Rozwojowych.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
13	Fundusz Górnośląski S.A.	Pomysł na firmę	Celem projektu jest udzielenie kompleksowego wsparcia w założeniu działalności gospodarczej dla 40	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			osób pracujących lub zamieszkujących na obszarze 7 podregionów górniczych woj. śląskiego: katowickiego, sosnowieckiego, tyskiego, bytomskiego, gliwickiego, rybnickiego lub bielskiego. Uczestnikami projektu będą osoby zwolnione po 28.5.2021r. z przyczyn nie dotyczących pracownika, przewidziane do zwolnienia lub zagrożone zwolnieniem. Pierwszeństwo udziału w projekcie będą miały osoby pracujące w górnictwie i branży okologicznej; dodatkowo premiowane będą osoby planujące działalność gospodarczą na rzecz zielonej gospodarki. Elementem rekrutacji, oprócz oceny formularza zgłoszeniowego, będzie rozmowa z doradcą zawodowym celem weryfikacji motywacji i predyspozycji do samodzielnego założenia i prowadzenia	

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			działalności gospodarczej.	
14	Zamek Cieszyn	Szkoła Rzemiosł Cieszyn – 2 edycja	Szkoła Rzemiosł ma inspirować do rozwoju rzemiosła, poszukiwania nowych form jego wykorzystania, a także budować lokalną przedsiębiorczość w oparciu o te rzemiosła. W pilotażowym roku działania nauka obejmuje 6 technik rzemieślniczych: plecionkarstwo, koronczarstwo koniakowskie, snycerstwo, rusznikarstwo, obróbkę wełny, introligatorstwo), oraz przedmioty z tzw. modułu biznesowego. Oferta Szkoły skierowana jest do osób dorosłych, ale z zasobów sprzętowych będą też mogli korzystać w przyszłości uczniowie cieszyńskich szkół.	Fundusz Promocji Kultury (MKiDN)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Gospodarka** zidentyfikowano 21 projektów, i wszystkie są projektami trwającymi. Projekty możemy przypisać do dwóch kategorii jako szeroko rozumianą innowacyjność oraz konkurencyjność.

Statystyka projektów dla obszaru Gospodarka:

- a) razem wszystkie projekty: 268 projektów z czego projekty z obszaru Gospodarka stanowią 7,8%,
- b) razem projekty w obszarze Gospodarka: 21 projektów,
- c) kategoria innowacyjność: 7 projektów, udział procentowy: 33,3%,
- d) kategoria konkurencyjność: 14 projektów, udział procentowy: 66,7%.

3.5.3 Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 37. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: gospodarka).

Lp.	Nazwa Departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Cyfryzacji i Informatyki	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa	Przedmiotem projektu było zaprojektowanie i wybudowanie na terenie województwa śląskiego, pasywnej sieci optotelekomunikacyjnej (ponad 500 km), co zapewniło jej neutralność technologiczną i spowodowało, że każdy podmiot rynkowy będzie miał do niej dostęp na jednakowych zasadach. Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa (ŚRSS) umożliwia operatorom lokalnych sieci dostępowych świadczenie nowoczesnych usług szerokopasmowych, docelowo w zakresie NGN, stając się tym samym medium umożliwiającym znaczący rozwój usług IT w regionie.
2	Fundusz Górnośląski S.A.	Projekt Enterprise Europe Network South Poland/Program na rzecz jednolitego rynku 2021-2027 (SMP)	Wsparcie MŚP w rozwoju innowacyjności i zdobywaniu zagranicznych rynków. Pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych w kraju i zagranicą poprzez bazę międzynarodowych ofert współpracy, organizacja szkoleń, warsztatów, seminariów na tematy związane z funkcjonowaniem firm na terenie UE, źródłami finansowania, regulacjami unijnymi, prawem własności intelektualnej, B

Lp.	Nazwa Departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			plus R, digitalizacja, zrównoważonym rozwojem; organizacja udziału polskich firm w imprezach kooperacyjnych (spotkania brokerskie i misje hybrydowe) współfinansowanych przez KE, w celu ożywienia współpracy międzynarodowej; udzielanie informacji na temat prawa i polityk UE, prowadzenia działalności gospodarczej za granicą, nowych inicjatyw UE na rzecz przedsiębiorstw; realizacja usług audytu zarządzania innowacjami w firmach.
3	Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	Instrument „Fundusz inwestycji w młode talenty”	Opracowanie dokumentacji produktu finansowego i opracowanie dokumentacji przetargowej.
4	Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	Instrument „Linia finansowa dla pośredników”	Zatwierdzenie ostatecznej wersji dokumentacji produktu, rozpatrywanie wniosków o pożyczkę w trybie naboru ciągłego, udzielanie pożyczek - wypłata środków i monitoring spłat.
5	Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	Instrument „Pożyczka innowacyjna”	Monitoring budowy portfela jednostkowych poręczeń objętych reporeczeniem i weryfikacja sprawozdań z postępu.
6	Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	Instrument „Reporeczenia”	Monitoring budowy portfela jednostkowych pożyczek i weryfikacja sprawozdań z postępu.
7	Śląski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	Instrument „Po Dotację! – Pożyczka dla JST”	Zatwierdzenie ostatecznej wersji dokumentacji produktu i rozpatrywanie wniosków o pożyczkę w trybie naboru ciągłego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 38. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: promocja gospodarcza).

Lp.	Nazwa Departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Promocji,	Konkursy ofert na zadania publiczne w	Realizacja otwartych konkursów ofert na zadania publiczne w dziedzinie działalności

Lp.	Nazwa Departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Gospodarki i Sportu	dziejzinie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy	wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości m.in.: organizacja warsztatów, konferencji, seminariów, forów, szkoleń, konkursów, misji oraz innych imprez o tematyce gospodarczej, promowanie atrakcyjności inwestycyjnej i możliwości eksportowych Województwa Śląskiego. Konkursy realizowane są jako dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego.
2	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zadania związane ze współpracą zagraniczną	Obsługa delegacji zagranicznych przybywających do Województwa Śląskiego w ramach współpracy partnerskiej (transport, gastronomia, noclegi, wynajem sal, wynajem sprzętu do tłumaczenia, usługi przewodnickie, bilety wstępu itp.) oraz organizacja wydarzeń o charakterze międzynarodowym. Tłumaczenia ustne konsekwentne i symultaniczne w czasie oficjalnych spotkań, konferencji oraz seminariów będących wynikiem bieżącej realizacji współpracy międzyregionalnej; tłumaczenia pisemne przysięgłe i zwykłe (teksty porozumień, umów).
3	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zadanie związane z promocją gospodarczą	Organizacja i udział w krajowych i zagranicznych targach inwestycyjnych, misjach i forach gospodarczych oraz seminariach i konferencjach o tematyce gospodarczej. Budowa, promocja i administracja portalu gospodarczego, dostęp do elektronicznych baz danych i informacji. Druk materiałów, wydawnictw promocyjnych, wykonanie materiałów informacyjno-promocyjnych województwa śląskiego itp.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 39. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Gospodarka (kategoria: inne).

Lp.	Nazwa Departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Terenów Wiejskich	Zlecenie przeprowadzenia 14 doświadczeń w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego	Przeprowadzenie 14 doświadczeń w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w celu utworzenia Listy Odmian Zalecanych roślin do upraw na terenie województwa śląskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach zadań finansowanych ze środków własnych w obszarze **Gospodarka** wskazano 11 zadań. Wyróżniono dwie kategorie zadań dotyczące gospodarki, działań z zakresu promocji gospodarczej oraz innych działań.

Statystyka dla zadań z obszaru Gospodarka:

- a) razem wszystkie zadania: 601 zadań z czego zadania z obszaru Gospodarka stanowią 1,8%,
- b) razem zadania w obszarze Gospodarka: 11 zadań,
- c) kategoria gospodarka: 7 zadań, udział procentowy: 63,6%,
- d) kategoria promocja gospodarcza: 3 zadania, udział procentowy: 27,3%,
- e) kategoria inne: 1 zadanie, udział procentowy: 9,1%.

3.6 OBSZAR: MIESZKANIEC

3.6.1 Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Mieszkaniec

Tabela 40. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: edukacja).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Regionalna Polityka Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1188/427/VII/2023 z dnia 31 maja 2023 r.	1. Realizacja przedsięwzięć i projektów wpisanych w części wdrożeniowej dokumentu. 2. Bieżący monitoring danych statystycznych w obszarach objętych dokumentem. 3. Przeprowadzenie badania ankietowego wśród gmin województwa śląskiego w zakresie m.in. prowadzenia działań informacyjnych i/lub edukacyjnych w zakresie poprawy jakości powietrza oraz dedykowane chronionym obszarom przyrody. 4. Współpraca merytoryczna w procesie wypracowania zakresu tematycznego badania dotyczącego współpracy szkół z pracodawcami, w tym	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			zgodności przedmiotu badania z zapisami dokumentu regionalnego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 41. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: kultura).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia rozwoju kultury w województwie śląskim na lata 2006-2020	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr II/51/1/2006 z dnia 28 sierpnia 2006 r.	1. „Kody Kultury” – cykl autorskich spotkań z wybitnymi postaciami związanymi ze Śląskiem, których działalność obejmuje kulturę i sztukę. 2. „Bardzo Młoda Kultura – woj. śląskie” – program wspierający lokalne partnerstwa na rzecz niezawodowej edukacji młodzieży oraz jej podmiotowego uczestnictwa w kulturze. 3. „Fundusz Korfantowski” – program grantowy promujący postać Wojciecha Korfantego	Dokument wymaga aktualizacji – w trakcie. Aktualizacja dokumentu przygotowywana jest przez Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfantego. W 2024 roku zorganizowano spotkanie z dyrektorami instytucji kultury, dla których organizatorem lub współorganizatorem jest Województwo Śląskie. W ramach spotkania

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			poprzez współorganizację wydarzeń z zakresu animacji kulturowej i edukacji historycznej we współpracy z różnymi podmiotami w regionie. 4. „Książcast” – autorski podcast o literaturze, w którym prowadzący z Instytutu oraz zaproszeni goście omawiają najciekawsze i nagradzane nowości wydawnicze. Podcast realizowany we współpracy z Radiem eM. 5. „Pędy twórcze” – kulturotwórcze działania skierowane do osób z ograniczonym dostępem do kultury, w tym dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami oraz osób z niepełnosprawnościami. Uczestnicy warsztatów są pełnoprawnymi twórcami, którzy wypracowują koncepcje własnych akcji artystycznych, prezentowanych podczas finału otwartego dla publiczności. Projekt dofinansowano w ramach programu Kultura Dostępna 2024	omówiono metodologię pracy nad nowym dokumentem oraz zaplanowano badania ilościowe i jakościowe, w tym warsztaty z udziałem różnych grup interesariuszy.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W ramach projektu powstała także publikacja. 6. „ODRArium plus SIZE” – projekt poświęcony dziedzictwu kulturowemu związanym z Odrą, dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Kultura ludowa i tradycyjna. W jego ramach powstała publikacja. 7. XXV Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy – konkurs zakończony finałem w Sali Sejmu Śląskiego. 8. Regionalne eliminacje Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego „Mały OKR”. 9. 67. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje regionalne dla szkół średnich i dorosłych. 10. Edukacja dla sektora kultury i NGO – organizacja różnorodnych szkoleń i warsztatów dla instytucji kultury,	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			organizacji pozarządowych i mieszkańców, w tym Forum Animatorów Kultury Województwa Śląskiego. 11. Dzień Dziecka na Teatralnej – impreza plenerowa. 12. Obchody Nocy Świętojańskiej – impreza plenerowa. 13. Patriotyczny Piknik Rodzinny w Bytomiu – wydarzenie organizowane w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości. 14. W 2024 roku prowadzono bieżące badania etnograficzne dotyczące Górnego Śląska, Zagłębia Dąbrowskiego i Ziemi Częstochowskiej. 15. „Rajza z Korfantym” – sieć inicjatyw kulturalnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, promujących postać Wojciecha Korfanteo. W 2024 roku odbyła się rekonstrukcja jego przyjazdu do Zakopanego, na podstawie której zrealizowano film w technologii VR 360.	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Projekt dofinansowano z KPO, a film promowano podczas szeregu wydarzeń. 16. Wystawa „Człowiek w meloniku” – zorganizowana w Poznaniu, Pradze i Brnie, połączona ze spotkaniami autorskimi wokół publikacji „Korfanty, jakiego nie znacie”. 17. Instytut im. Wojciecha Korfanteo jako instytucja akredytowana w Erasmus Plus 2021-2027 – sektor „Edukacja dorosłych”. Misją instytutu jest poprawa jakości niezawodowej edukacji dorosłych w Europie oraz wzmocnienie Europejskiego Obszaru Edukacji poprzez kulturę. W 2024 roku zrealizowano szereg mobilności podnoszących kompetencje kadr kultury z regionu. 18. „Śląskie Digitarium” – projekt mający na celu digitalizację i udostępnianie zasobów kultury województwa śląskiego poprzez	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Mobilne Centrum Digitalizacji, funkcjonujące w strukturze Instytutu.	
2	Wojewódzki Program Opieki Nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2022-2025	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/43/9/2022 z dnia 25 kwietnia 2022 r. Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/44/10/2022 z dnia 23 maja 2022 r.	1. Opracowano Sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Opieki Nad Zabytkami w Województwie Śląskim na lata 2022-2025 za lata 2022-2023. 2. „Reformy w stroju” – projekt dotyczy różnych aspektów tradycyjnego stroju śląskiego w jego regionalnych odmianach. Projekt zainaugurowany w roku 2022. 3. „Konferencja konserwatorska wraz z przygotowaniem i wydaniem Wiadomości Konserwatorskich Województwa Śląskiego: 6 tom 16 „Wnętrza 2” (2024). 4. „II Forum Dziedzictwa Kultury Przemysłowej” – interdyscyplinarny projekt z zakresu ochrony i promowania dziedzictwa kultury przemysłowej jako elementu budowania marki miasta, regionu, państwa oraz	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			kształtowania polskiej i europejskiej polityki turystyki kulturowej. 5. „HERITON” – spotkania z dziedzictwem – cykl otwartych spotkań koncentrujących się wokół różnorodnych aspektów dziedzictwa kulturowego w województwie śląskim. 6. „Forum Regionalne Między Małopolską a Górnym Śląskiem” – we współpracy z MBP w Chrzanowie oraz Muzeum Małopolski Zachodniej w Wygieszowie - ukierunkowane na popularyzację dziedzictwa kulturowego w regionie małopolskim i górnośląskim. 7. Projekt „Szałot kulturowy. Warsztaty o tradycji dla młodzieży” dofinansowany z EtnoPolska 2024. 8. Projekt „Odrarium plus size. Społeczne inicjacje zasobów etno)” – projekt dofinansowany przez MKiDN	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 42. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zagadnienia społeczne).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VI/25/1/2020 z dnia 16 listopada 2020 r.	Strategia realizowana jest m.in. poprzez wdrażanie wynikających z niej dokumentów: „Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2021-2030”, „Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2021-2025”, „Regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020”, „Programu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim na lata 2024-2028”, Programu pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”, „Programu przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2022-2030”. Ponadto zapisy Strategii korespondują z zapisami „Regionalnego planu rozwoju usług społecznych i	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			deinstytucjonalizacji w województwie śląskim na lata 2023-2025". W 2024 r. przeprowadzono badanie monitoringowe wdrażania Strategii w latach 2022 i 2023.	
2	Program dla młodych	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 911/253/V/2018 z dnia 17 kwietnia 2018 r.	Założeniem „Programu dla Młodych” jest stworzenie dla młodzieży z województwa śląskiego możliwości rozwoju i kształtowania postaw potrzebnych do wzmacniania kapitału społecznego, służącego budowaniu społeczeństwa obywatelskiego. Istotę działań stanowi partycypowanie młodzieży w procesie decyzyjnym, zwłaszcza w sprawach jej dotyczących. Działania mają ułatwić młodym zdobywanie doświadczenia, wzmocnienie świadomości społecznej i wyposażenie ich w kompetencje umożliwiające pełnienie obywatelskich ról przyszłości. W ramach Programu funkcjonuje Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego – w 2024 roku odbyło się 5 sesji Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego.	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
3	Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie śląskim na lata 2021-2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1960/265/VII/2021 z dnia 25 sierpnia 2021 r.	1. Zlecenie prowadzenia i prowadzenie placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej województwa śląskiego. 2. Kontrola realizacji zadań zleconych Województwa Śląskiego w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie województwa śląskiego. 3. Prowadzenie działań związanych z deinstytucjonalizacją wojewódzkiej pieczy zastępczej poprzez: systematyczne zmniejszenie liczby miejsc w placówkach, oddziaływanie na samorządy w sprawie rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, poszukiwanie miejsc w rodzinach zastępczych lub adopcyjnych dla dzieci umieszczonych w wojewódzkiej pieczy zastępczej tj. regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych i interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
4	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1431/241/VII/2021	Zlecono w trybie „małego grantu” realizację 4 projektów na zadania Programu, polegające na	Dokument wymaga aktualizacji. Podjęto działania na rzecz opracowania

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
	województwie śląskim na lata 2021-2025	z dnia 15 czerwca 2021 r.	upowszechnianiu wiedzy i doświadczeń specjalistów w realizacji zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz obejmujące profilaktykę przemocy domowej i prowadzenie działań wspierających i pomocowych wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie. Zorganizowano w trybie PZP ustawowe obowiązkowe szkolenia umożliwiające uczestnictwo w nich członkom – łącznie dla 1868 osób działających we wszystkich 167 nowopowstałych Zespołach Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy domowej w województwie śląskim. Promowano i wsparto kampanię profilaktyczną z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Programu przeciwdziałania przemocy domowej w województwie śląskim na lata 2025-2030, w tym, w zakresie diagnozy problemów przemocy domowej oraz ewaluacji obecnie obowiązującego Programu.
5	Regionalny program rozwoju ekonomii społecznej w województwie śląskim do roku 2020	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2428/82/V/2015 z dnia 22 grudnia 2015 r.	Pomimo zakończenia okresu obowiązywania dokumentu, działania w nim ujęte były nadal realizowane: diagnozowano i monitorowano sytuację sektora ekonomii społecznej w województwie; tworzone nowe przedsiębiorstwa	Dokument jest w trakcie aktualizacji. W 2024 r. przeprowadzono diagnozę sytuacji w obszarze ekonomii społecznej w województwie śląskim (wrzesień 2024 r. publikacja dokumentu), w

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			społeczne oraz podmioty ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, generujące nowe miejsca pracy; kontynuowano działania w ramach regionalnej sieci współpracy OWES; wspierano działania na rzecz ekonomii społecznej na poziomie gminnym (doradztwo specjalistyczne dla JST: aspekty społeczne w zamówieniach publicznych, zlecanie zadań publicznych podmiotom ekonomii społecznej przez JST, różne formy współpracy JST z sektorem ES, w tym ujęcie ES w strategiach rozwiązywania problemów społecznych); organizowano przedsięwzięcia o charakterze edukacyjno-informacyjnym adresowane do różnych grup docelowych (fora, konwenty, szkolenia, cykle edukacyjne); promowano ekonomię społeczną poprzez wdrażanie Znak Promocyjnego Ekonomii Społecznej „Zakup Prospołeczny”, prowadzenie portali tematycznych.	kwietniu 2024 r. zgodnie z ustawą o ekonomii społecznej powołano Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, organ doradczy w zakresie ekonomii społecznej w województwie. Opracowano projekt Programu (część diagnostyczna nt. sektora ekonomii społecznej oraz główne założenia).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
6	Program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu w województwie śląskim na lata 2024-2028	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1107/26/VII/2024 z dnia 11 września 2024 r.	Sporządzono raporty: „Skala, przyczyny i skutki ubóstwa w województwie śląskim – edycja 2024”; „Ocena zasobów pomocy społecznej. Województwo śląskie 2024”; „Pomoc dla osób opuszczających zakłady karne i inne jednostki penitencjarne w województwie śląskim – edycja 2024”; „Diagnoza sytuacji w obszarze ekonomii społecznej w województwie śląskim – edycja 2024”; „Diagnoza zbiorowości osób w kryzysie bezdomności w województwie śląskim – edycja 2024”; „Wybrane elementy sytuacji społeczno-demograficznej województwa śląskiego – edycja 2024”. Zebrano dobre praktyki z zakresu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Zorganizowano różnorodne formy podnoszenia kompetencji / kwalifikacji zawodowych dla kadr świadczących usługi społeczne, w tym na rzecz osób dotkniętych ubóstwem lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podjęto działania związane z utworzeniem centrów	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			usług społecznych na terenie 10 gmin województwa śląskiego.	
7	Program pn. „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/16/10/2019 z dnia 16 grudnia 2019 r.	W ramach programu pozyskiwano partnerów udzielających członkom rodzin wielodzietnych, posiadającym Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, zniżek na wybrane produkty/usługi. Aktualna liczba partnerów wynosi 132. Zorganizowano konkurs „Przyjaciół Rodziny 2024” oraz wyłoniono pięciu laureatów. Ponadto prowadzono stronę internetową slaskiedlarodziny.pl , która zawiera m.in. bazę zniżek dla rodzin, dobre praktyki laureatów w konkursach z obszaru polityki prorodzinnej oraz promuje partnerów programu.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
8	Program współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/6/9/2024 z dnia 21 października 2024 r.	Program współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na dany rok jest dokumentem o charakterze strategicznym, wyznacza kierunki tematyczne otwartych konkursów ofert	Program uchwalany co roku.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
	wolontariacie na rok 2025		na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego dedykowanych organizacjom pozarządowym, dotacji udzielanych w postaci pozakonkursowej oraz innych działań pozafinansowych. Sprawozdanie z przedmiotowego dokumentu przyjmuje Sejmik Województwa do końca maja każdego roku.	
9	Regionalny plan rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji w województwie śląskim na lata 2023-2025	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2378/464/VI/2023 z dnia 15 listopada 2023 r.	W 2024 r. rozpoczęto realizację 4 projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego”; „CUS-Nowe spojrzenie na usługi społeczne”; „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej”; „Kształcenie kadr i wsparcie nowych pracowników systemu pomocy i integracji społecznej w województwie śląskim”; Przeprowadzono badanie monitoringowe wskaźników obowiązującego Planu.	Dokument wymaga aktualizacji. W 2025 r. przewidziana jest aktualizacja Planu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 43. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: rynek pracy).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2024	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 708/494/VI/2024 z dnia 20 marca 2024 r.	W ramach realizacji corocznego programu realizowany jest m.in. projekt „Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach partnerstwa transgranicznego EURES–T”. Cele strategiczne projektu: 1. Zwiększenia jakości usług EURES poprzez zwiększenie kompetencji komunikacyjnych i/lub uzyskanie lub podniesienie kwalifikacji i/lub nabycie lub podniesienie kompetencji/umiejętności przez osoby z ww. instytucji, w tym kadry EURES. 2. Zacieśnienie współpracy między partnerami z województwa śląskiego oraz wewnątrz poszczególnych instytucji.	Program uchwalany co roku.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			3. Zwiększenie świadomości o usługach EURES-T wśród pracodawców i osób poszukujących pracy, a także instytucji związanych z mobilnością i kadry EURES. 4. Ułatwienie kontaktu osób poszukujących pracy z pracodawcami z obszaru EURES-T Beskidy. 5. Realizacja Programu regionalnego adresowanego do osób bezrobotnych z powiatów o wysokiej stopie bezrobocia oraz objętych stanem klęski żywiołowej.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 44. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: obszary wiejskie).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/25/8/2016 z dnia 27 czerwca 2016 r.	1. Konkurs „Kultywowanie Tradycji Lokalnych” – Konkurs kierowany jest na wsparcie w dziedzinie rozwoju kultury ludowej, w tym w szczególności kultury lokalnej i regionalnej poprzez inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz rozwoju, aktywizacji, integracji oraz poprawy warunków życia i pracy kobiet stowarzyszonych w środowisku wiejskim. 2. Konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu zawarte w Wojewódzkim Programie – Owca Plus do roku 2027. 3. Konkurs ofert na zadania publiczne promujące Wojewódzki Program – Owca Plus do roku 2027. 4. Otwarte konkursy ofert na zadania publiczne w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pn.:	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			„Śląskie dla pszczół” w 2024 r. oraz w zakresie organizacji wydarzenia pn.: „Święto Miodu” Województwa Śląskiego w 2024 r. 5. Udzielano dotacji organizacjom pozarządowym w formie pozakonkursowej na realizację zadań publicznych, których celem jest: działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności wiejskich, podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji, pielęgnowanie oraz rozwój świadomości kulturowej w środowiskach wiejskich.	
2	Wojewódzki program ochrony i rozwoju pszczelarstwa do roku 2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1488/434/VII/2023 z dnia 5 lipca 2023 r.	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pn.: „Śląskie dla pszczół” w 2024 r. Otwarty konkurs ofert na zadanie publiczne w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego w zakresie organizacji wydarzenia pn.: „Święto	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Miodu” Województwa Śląskiego w 2024 r.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 45. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zdrowie i profilaktyka).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Program pn. Centra Zdrowia Psychicznego w Województwie Śląskim – strategia rozwoju	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 3090/199/VII/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r.	Zadaniem samorządu województwa było opracowanie we współpracy z samorządami powiatów dokumentu określającego strategię rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego w zakresie CZP. Obecnie, nadzór i kontrolę nad programem pilotażowym CZP sprawuje Ministerstwo Zdrowia. W 2025 planuje się opracowanie dokumentu określającego strategię wspierania wdrażania planu umiejscowienia CZP zapewniających kompleksową opiekę zdrowotną nad osobami z	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			zaburzeniami psychicznymi na terenie województwa.	
2	Program pn. Centra Zdrowia Psychicznego w Województwie Śląskim – strategia rozwoju	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 3090/199/VI/2020 z dnia 29 grudnia 2020 r.	Zadaniem samorządu województwa było opracowanie we współpracy z samorządami powiatów dokumentu określającego strategię rozwoju zasobów ochrony zdrowia psychicznego w zakresie CZP. Obecnie, nadzór i kontrolę nad programem pilotażowym CZP sprawuje Ministerstwo Zdrowia. W 2025 planuje się opracowanie dokumentu określającego strategię wspierania wdrażania planu umiejscowienia CZP zapewniających kompleksową opiekę zdrowotną nad osobami z zaburzeniami psychicznymi na terenie województwa.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
3	Regionalna Polityka Zdrowia Województwa Śląskiego 2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2735/299/VI/2021 z dnia 22 grudnia 2021 r.	Podjęto działania w celu powołania Regionalnego Komitetu ds. Zdrowia. W skład gremium wejdzie 16 osób reprezentujących JST, przedstawicieli podmiotów leczniczych, ekspertów medycznych.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
4	Wsparcie leczenia niepłodności metodą	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1470/434/VI/2023	W wyniku przeprowadzonego konkursu ofert na wybór Realizatora /Realizatorów	Zakończono realizację dokumentu.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
	zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa śląskiego na lata 2023-2026	z dnia 5 lipca 2023 r.	programu polityki zdrowotnej wyłoniony został podmiot Medi Partner Sp. z o.o. Umowę na realizację Programu podpisano w dniu 1 marca 2024 r., natomiast nabór do Programu ruszył w dniu 14 marca 2024 r. Na realizację procedur w 2024 r. przeznaczono środki w wysokości 1 214 900,00 zł. Z uwagi na uruchomienie „Rządowego programu finansowania in vitro w Polsce 2024-2028”, który finansowany jest z budżetu państwa, podjęto decyzję o zakończeniu programu Województwa Śląskiego.	
5	Regionalny program rehabilitacji osób z chorobami układu kostno-stawowego i mięśniowego na lata 2024-2027	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2620/471/VI/2023 z dnia 12 grudnia 2023 r.	Realizacja projektów wdrażających RPZ ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
6	Regionalny program rehabilitacji osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi, w tym depresją na lata 2024-2027	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2620/471/VI/2023 z dnia 12 grudnia 2023 r.	Realizacja projektów wdrażających RPZ ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
7	Regionalny program polityki	Uchwała Zarządu Województwa	Dokument planowany był do wdrożenia przez	Dokument wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
	zdrowotnej dotyczący zwalczania otyłości i przeciwdziałania cukrzycy na lata 2024-2027	Śląskiego nr 2620/471/VI/2023 z dnia 12 grudnia 2023 r.	Departament FS ze środków unijnych. Z uwagi na zakończenie programu „Wsparcia leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa śląskiego na lata 2023-2026” planuje się realizację „Regionalnego programu polityki zdrowotnej dotyczący zwalczania otyłości i przeciwdziałania cukrzycy na lata 2024-2027” z budżetu Województwa Śląskiego.	Obecnie zwrócono się w przedmiotowej sprawie do Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w Warszawie.
8	Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2018/49/VII/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r.	W 2024 r. opracowano i przyjęto do realizacji Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030.	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 46. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkanie (kategoria: sport).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1941/370/VI/2022 z dnia 25 października 2022 r.	Roczne konkursy (tryb pozakonkursowy, tryb konkursowy) na realizację zadań publicznych wspierających rozwój osób/sportowców z niepełnosprawnościami i ich działalność w latach w zakresie: 1. Udziału sportowców z niepełnosprawnościami. 2. Na organizację imprez sportowych rangi wojewódzkiej, ogólnopolskiej i międzynarodowej z udziałem sportowców z niepełnosprawnościami. 3. Organizację zajęć sekcji sportowej z udziałem osób/sportowców z niepełnosprawnościami. 4. Upowszechniania kultury fizycznej dedykowane dla rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami. Ponadto: 1. Nabór ofert w trybie art. 19a „Małe granty” – wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,	Ocena zasadności przeprowadzenia aktualizacji zostanie przeprowadzona w 2026 roku.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			2. Wsparcie zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej dzieci i młodzieży, które będzie realizowane w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży pn.: „Program Klub”. 3. Prezentacja dokumentu pn. Strategia Rozwoju Sportu Osób z Niepełnosprawnościami w Województwie Śląskim podczas Sesji Sejmiku Osób Niepełnosprawnych Województwa Śląskiego dnia 09.09.2024 r. 4. Wyróżnianie przez Marszałka Województwa Śląskiego najlepszych inicjatyw sportu osób z niepełnosprawnościami i najlepszych sportowców z niepełnosprawnościami osiągających wysokie wyniki sportowe na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W obszarze **Mieszkaniec** zidentyfikowano 24 dokumenty o charakterze strategicznym, w tym w 2024 roku przyjęto 1 nowy dokument, dwa dokumenty mają charakter roczny (tzn. są opracowywane i przyjmowane w cyklu rocznym), oraz pięć dokumentów jest w trakcie aktualizacji lub jej potrzebują. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić siedem grup dokumentów dotyczących: edukacji, kultury, szeroko rozumianych aspektów społecznych, rynku pracy, obszarów wiejskich, a także zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, sportu.

Statystyka dokumentów strategicznych dla obszaru Mieszkaniec:

- razem wszystkie dokumenty strategiczne: 46 z czego dokumenty z obszaru Mieszkaniec stanowią 52,2%,
- razem dokumenty strategiczne w obszarze Mieszkaniec: 24 dokumenty,
- kategoria edukacja: 1 dokument strategiczny, udział procentowy: 4,2%,
- kategoria kultura: 2 dokumenty strategiczne, udział procentowy: 8,3%,
- kategoria zagadnienia społeczne: 9 dokumentów strategicznych, udział procentowy: 37,5%,
- kategoria rynek pracy: 1 dokument strategiczny, udział procentowy: 4,2%,
- kategoria obszary wiejskie: 2 dokumenty strategiczne, udział procentowy: 8,3%,
- kategoria zdrowie i profilaktyka zdrowotna: 8 dokumentów strategicznych, udział procentowy: 33,3%,

kategoria sport: 1 dokument strategiczny, udział procentowy: 4,2%

3.6.2 Projekty realizowane i zakończone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 47. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: edukacja).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Śląskie. Zawodowcy 2	Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności kształcenia zawodowego w województwie śląskim w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2029 r. poprzez lepsze dopasowanie oferty edukacji zawodowej do zmieniających się warunków rynku pracy. Działania podejmowane w projekcie będą polegać na realizacji wsparcia na rzecz uczniów/uczennic (U) oraz przedstawicieli/przedstawicielek kadry szkół prowadzących kształcenie zawodowe (N), zwiększeniu roli uczelni wyższych w kształtowaniu oferty szkół o profilu zawodowym (SZ), budowaniu efektywnej i trwałej współpracy szkół z pracodawcami oraz kreowaniu i podtrzymywaniu pozytywnego wizerunku szkół prowadzących kształcenie zawodowe.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
2	Departament Europejskiego	Śląskie. Obserwatorium edukacji	Celem projektu jest stworzenie i funkcjonowanie obserwatorium edukacyjnego, które będzie	Fundusze Europejskie dla

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Funduszu Społecznego		wspierać Samorząd Województwa w identyfikacji wyzwań oraz podejmowaniu działań na rzecz usprawnienia i podniesienia poziomu edukacji w regionie, w tym lepszego adresowania interwencji w regionalnych programach operacyjnych.	Śląskiego 2021-2027
3	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych	Celem projektu jest wdrożenie innowacyjnych i trwałych mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, sprzyjających odporności i doskonałości oraz cyfrowej i zielonej transformacji.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
4	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS – I edycja	Celem projektu jest podwyższenie potencjału edukacyjnego i rozwojowego uczniów/ uczennic szkół ponadpodstawowych tj. szkół ogólnokształcących oraz szkół o profilu zawodowym (szkół technicznych i branżowych I stopnia), szczególnie uzdolnionych, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, uczących się na terenie województwa śląskiego, poprzez wsparcie stypendialne.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
5	Departament Projektów Regionalnych	Pierwszy krok w Kosmos	Celem projektu jest upowszechnienie pozaszkolnych form edukacji przy wykorzystaniu potencjału	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			regionalnej pozaszkolnej placówki specjalistycznej, wspieranie równego dostępu do wysokiej jakości pozaszkolnej oferty edukacyjnej w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych dla dzieci na wczesnym etapie edukacji, kształtowanie kompetencji kluczowych 4000 dzieci ze starszych grup przedszkolnych (tzw. zerówkowych) i uczniów klas I-III szkół podstaw. z terenu woj.śląskiego oraz podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej Planetarium w obszarze nauczania przedszkolnego i wczesnoszkolnego. Efektem realizacji projektu będzie wzmocnienie zainteresowania przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi oraz wsparcie umiejętności uczenia się tych przedmiotów przy wykorzystaniu metody bazującej na obserwacji świata i bezpośrednim doświadczaniu zachodzących w nim zjawisk. Projekt upowszechni korzyści z włączania w proces edukacji pozaszkolnych form wsparcia.	
6	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	Wsparcie Procesu Sprawiedliwej Transformacji poprzez Promocję Edukacji Wyższej	Celem projektu jest podniesienie świadomości społecznej na terenie objętym TPST w latach 2024-2026, nt. szans i możliwości wynikających z Procesu Sprawiedliwej Transformacji w szczególności w zakresie	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			kształcenia, zatrudnienia i życia w regionie.	
7	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Pod obserwacją: Obserwacja Ziemi jako szansa dla przyszłości środowiska (Under surveillance: Earth observation as a chance for the future of the environment)	Partnerstwo czterech planetariów oraz eksperta w dziedzinie technologii satelitarnych przyczyni się do rozwoju nieformalnej edukacji w obszarze umiejętności środowiskowych i cyfrowych. Zwraca się uwagę na temat Obserwacji Ziemi jako potężnego narzędzi nauki o środowisku, zachęci gości Planetarium do uczenia się przez całe życie w atrakcyjny sposób, będzie rozwijać myślenie krytyczne, poprawiać umiejętności edukacyjne naszych pracowników, rozwijać sieci kontaktów oraz umiędzynarodowić nasze instytucje.	Erasmus Plus Akcja 2
8	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Akredytacja I Erasmus Plus	Celem głównym projektu jest dalszy rozwój organizacji jako instytucji zapewniającej wsparcie młodzieży niedostosowanej społecznie. Cele szczegółowe: Zapewnienie ciągłości realizacji autorskich rozwiązań dotyczących wychowania i resocjalizacji wychowanek, edukacja i wychowanie nastawione na rozwój i kontynuację uczenia się poprzez rozwijanie partnerstwa europejskiego pozwalające na odkrycie różnych podejść i metod działania, rozwijanie kompetencji miękkich i kompetencji 4C poprzez wymianę doświadczeń i	Erasmus Plus

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wzajemne uczenie się w przestrzeniach szkół europejskich, zdobywanie kompetencji cyfrowych i językowych poprzez włączającą funkcję projektu, w różnorodności siła. Poznawanie historii, kultury i tradycji krajów partnerskich w celu osiągnięcia konwergencji.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 48. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: kultura).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Biblioteka Śląska w Katowicach	Modern Lib. Wzmocnienie Biblioteki jako centrum aktywizacji społecznej	Celem projektu jest znaczne zwiększenie obszaru odpowiedzialnego za aktywizację społeczną jak i pogłębianie współpracy, zintensyfikowanie procesu komunikacji i wymiany informacji nt. organizacji i jej możliwości, podtrzymywanie i ugruntowanie relacji z członkami otoczenia organizacji, co zostanie zrealizowane przez beneficjenta wraz z podległymi organizacjami specjalistycznymi agendami.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
2	Biblioteka Śląska w Katowicach	„Architekt Stanisław Tabeński – między tradycją a nowoczesnością”	Przedmiotem projektu jest monografia naukowa prezentująca dorobek architekta Stanisława Tabeńskiego, jednego z najważniejszych architektów polskich dwudziestolecia, działających w województwie śląskim w odradzającej się Rzeczypospolitej, autora tak wybitnych i innowacyjnych dzieł jak gmach Towarzystwa Czytelni Ludowych (późniejsza Biblioteka Śląska), Bank Gospodarstwa Krajowego w Katowicach czy budynek Komunalnej Kasy Oszczędności w Chorzowie.	Literatura 2024 (MKiDN)
3	Biblioteka Śląska w Katowicach	Wyposażenie "Archiwum Architektów" w Instytucie Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej w Katowicach	Projekt obejmuje doposażenie „Archiwum Architektów” poprzez zakup specjalistycznego sprzętu umożliwiającego profesjonalne skanowanie zbiorów archiwum Instytutu Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej oraz szeroko pojętą dokumentację architektury oraz jej twórców, co wpisuje się działalność statutową Instytutu Dokumentacji Architektury Biblioteki Śląskiej jak również samej Biblioteki Śląskiej.	Program Infrastruktura Kultury 2024 (MKiDN)
4	Biblioteka Śląska w Katowicach	Wydanie „Książnicy Śląskiej” w wersji papierowej i elektronicznej oraz udostępnienie online artykułów archiwalnych.	Projekt obejmuje wydanie sześciu numerów (38, 39, 40, 41, 42, 43) półrocznika kulturalnego „Książnica Śląska” w wersji papierowej i elektronicznej oraz udostępnienie online artykułów archiwalnych.	Czasopisma 2024 (MKiDM)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			Poszerzenie grona autorów, urozmaicenie treści i podniesienie poziomu merytorycznego pisma.	
5	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Symfonia zdrowia: muzyka i technologia w harmonii dla aktywnych seniorów. Cykl warsztatów i szkoleń aktywujących seniorów.	Projekt zakłada stworzenie przestrzeni sprzyjającej dialogowi między uczestnikami (główni odbiorcy -seniorzy) a profesjonalnymi artystami, muzykami, animatorami kultury, ekspertami z dziedziny kultury oraz technologii związanej z muzyką klasyczną, celem rozszerzenia wiedzy o kulturze, wspólnego uczestnictwa w niej i nauki korzystania z zasobów kultury. Udział opiekunów i rodzin towarzyszących osobom starszym podczas wydarzeń projektowych promuje uczestnictwo pokoleniowe w kulturze.	Edukacja kulturalna (MKiDN)
6	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Marcel Chyrzyński – Ukiyo-e No. 7 – koncert na fortepian i orkiestrę symfoniczną	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	
7	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Sebastian Perłowski – Concertino na skrzypce i orkiestrę smyczkową	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
8	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Tomasz Jakub Opałka – koncert podwójny na fortepian, wiolonczelę i orkiestrę symfoniczną	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej,	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	
9	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Zbigniew Bargielski – koncert podwójny na 2 klarnety i orkiestrę smyczkową	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Istotnym celem programu jest również wykorzystanie nowych dzieł muzycznych jako narzędzia edukacji kulturalnej i artystycznej, popularyzacja muzyki współczesnej w kręgach odbiorców niezawodowych, w tym wśród dzieci i młodzieży, stworzenie możliwości kontaktu z kompozytorem, poznania procesu. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
10	Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Zakup zestawu do cyfryzacji sali kinowej w Kinie Janosik w Żywcu	Celem projektu jest podniesienie funkcjonalności i standardów w Kinie Janosik w Żywcu, poprzez wymianę wyeksploatowanego projektora.	Rozwój kin (PISF)
11	Muzeum „Górnośląski Park	SKARBIEC DZIEDZICTWA	Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności oferty kulturalnej i	Fundusze Europejskie dla

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Etnograficzny w Chorzowie”		turystycznej Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie” poprzez utworzenie nowoczesnej bazy edukacyjno-kulturalnej.	Śląskiego 2021-2027
12	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Wystawa jubileuszowa „To (nie) jest skansen”	Celem projektu jest m.in. (1) Wskazanie na muzea jako na miejsca pełne życia, pasji, misji, tworzące relacje z odbiorcami, komentujące i tłumaczące otaczającą nas rzeczywistość. (2) Zwrócenie uwagi na istotną rolę muzeów na wolnym powietrzu w ratowaniu zanikającego dziedzictwa. (3) Zaktywizowanie odbiorców, włączenie ich w proces kreowania tego, czym są współczesne muzea. (3) Pokazanie tego, jak muzeum może zainspirować odwiedzającego do różnych aktywności, również tych przydatnych w codziennym życiu. (4) Budowanie poczucia jedności, wzmacnianie tożsamości narodowej i regionalnej zakotwiczonej w dziedzictwie materialnym i niematerialnym. (5) Uczczenie 50. rocznicy uroczystego otwarcia Muzeum.	Wspieranie działań muzealnych (MKiDN)
13	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze	Projekt Interreg Europe „DIGI-CONTENT”	Celem projektu jest wyposażenie podmiotów polityki regionalnej w świadomość korzyści płynących z rozwoju opartego na technologii i	Interreg na lata 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			cyfryzacji, umożliwiając aktywną realizację projektów budowania społeczeństwa obywatelskiego, które mieszczą się zarówno w ramach dziedzictwa i zachowania lokalnych tradycji, jak i przedsiębiorczości i wzrostu zatrudnienia w sektorze kreatywnym.	
14	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Pakiet szkoleń – dostępność instytucji kultury i wdrażanie standardów dostępności	Cele projektu obejmują; (1) Nabycie wiedzy i poznanie metod pracy w zakresie tworzenia oferty programowej zgodnie z Modelem dostępnej kultury. (2) Wzrost kompetencji w zakresie projektowania i prowadzenia działań kulturalnych uwzględniających zasady uniwersalnego projektowania i dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. (3) Wzrost kompetencji w zakresie: włączania z osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w działania IK, NGO; komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami i osobami starszymi' przygotowania i realizacji projektów z partycypacyjnym udziałem osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
15	Muzeum Górnos Śląskie w Bytomiu	Modernizacja infrastruktury Muzeum	Głównym bezpośrednim celem projektu jest wzmocnienie roli kultury w rozwoju regionu poprzez	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		Górnośląskiego w Bytomiu	podniesienie atrakcyjności i zwiększenie dostępności oferty kulturalnej Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Cele dodatkowe to m.in.: (1) poszerzenie i zwiększenie atrakcyjności oferty kulturalno-edukacyjnej Muzeum Górnośląskiego, dzięki której możliwe będzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, budowanie kompetencji poznawczych i poziomu świadomego uczestnictwa w procesach socjalizacji przez kulturę i edukację, w tym dla grup wymagających działań włączających.	
16	Muzeum Śląskie w Katowicach	Prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa	Celem projektu jest przeprowadzenie prac naprawczych, restauracyjnych i zabezpieczających stalowej wieży wyciągowej szybu kopalnianego Warszawa II, zlokalizowanego na terenie byłej kopalni Katowice. W 2015 roku opracowano dokumentację projektową dla prac konserwacyjnych wieży oraz wykonano część prac (zadaszenie, podesty informacyjne), stanowiących I etap inwestycji. Z uwagi na zły stan techniczny istniejąca część wieży wymaga przeprowadzenia konserwacji konstrukcji stalowej wraz z rekonstrukcją zniszczonych elementów i pracami zabezpieczającymi powłokami antykorozyjnymi,	Rządowy Program Odbudowy Zabytków – edycja 2

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			powstrzymującymi dalszą degradację.	
17	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	Rewitalizacja budynku gospodarczego, budynku oficyny wraz z otoczeniem i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealne	Celem jest m.in: podkreślenie potencjału muzeum jako instytucji stymulującej i wspierającej planowanie przestrzenne w duchu zrównoważonego rozwoju (traktowanie budynków i zespołów muzealnych jako istotnego aspektu całościowego planowania przestrzennego, a nie jedynie wyizolowanej z kontekstu lokalnego „ikony architektury”). Rozwój działań edukacyjnych muzeum wpisujących się w potrzeby różnych grup odbiorców. Zachęcanie do korzystania z muzeum i zaangażowanie w działania muzeum różnorodnych typów i grup odbiorców, poprawa zarządzania obiektem dziedzictwa kulturowego	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
18	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfa	Bardzo Młoda Kultura woj. śląskie	Celem projektu jest wsparcie lokalnych partnerstw w niezawodowej edukacji młodzieży na rzecz podmiotowego jej uczestnictwa w kulturze w oparciu o działania, m.in.: kampania informacyjna zapraszająca do udziału; kampania integracyjna dążąca do nawiązywania i rozwijania relacji wśród miejscowych wspólnot z moderującą rolą Instytutu; proces edukacyjny	Bardzo Młoda Kultura 2023-2025 (NCK)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			skierowany dla lokalnych partnerstw oraz realizowane w całym regionie projekty edukacji kulturowej.	
19	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfańskiego	Erasmus Plus – edycja 2024	Celem projektu jest zwiększenie jakości niezawodowej edukacji dorosłych prowadzonej przez kadre RIK poprzez podniesienie wiedzy i kompetencji kadry RIK oraz jej profesjonalizacja, a także współpracowników RIK.	Erasmus Plus (Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji)
20	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	55. i 56. Przegląd Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych Żywieckie Gody	Przegląd Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych „Żywieckie Gody” to najstarsza i największa w regionie impreza folklorystyczna, która ma na celu kultywowanie i popularyzację tradycji związanych z okresem zimowego świętowania. Swym zasięgiem obejmuje Beskid Śląski oraz Żywiecczynę wraz z okolicami pasma Babiej Góry. Na „Żywieckie Gody” składa się szereg wydarzeń, z których najważniejsze odbywają się w Żywcu i w Milówce. Są to m.in. trzy konkursy: w „izbie” i plenerze oraz „trzaskania” z bata, a ponadto korowody, warsztaty, pokazy zimowych zwyczajów, kiermasz sztuki ludowej, jak również koncerty. Dodatkowo w Bielsku-Białej ma miejsce koncert laureatów „Żywieckich Godów”.	Kultura ludowa i tradycyjna 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
21	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	Śląska tożsamość. Adaptacja budynków historycznych kopalni Wujek na potrzeby działalności kulturalnej Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności – Etap 1	Głównym celem projektu jest łagodzenie skutków transformacji gospodarczej poprzez zmianę funkcji obiektów pokopalnianych kopalni „Wujek” na nowe funkcje społeczno-edukacyjno-kulturalne realizowane przez Śląskie Centrum Wolności i Solidarności. Inwestycja polegać będzie na zagospodarowaniu terenów i obiektów na terenach przemysłowych, zdewastowanych i zdegradowanych, tj. tereny i obiekty byłej kopalni „Wujek” na cele społeczne i edukacyjne.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 49. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zagadnienia społeczne).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	CUS – Nowe spojrzenie na usługi społeczne	Celem projektu jest zmiana sposobu realizacji usług społecznych w kierunku ich skoordynowania poprzez utworzenie i	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wsparcie funkcjonowania Centrów Usług Społecznych na terenie 10 gmin województwa śląskiego. Projekt przewiduje wsparcie samorządów w działaniu na rzecz deinstytucjonalizacji usług społecznych W efekcie realizowanego projektu powstanie dziesięć Centrów Usług Społecznych, które zapewnią realizację usług społecznych odpowiadających potrzebom mieszkańców.	
2	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Kształcenie kadr i wsparcie nowych pracowników pomocy i integracji społecznej w województwie śląskim	Celem projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji osób bezpośrednio świadczących usługi społeczne w środowisku poprzez realizację różnorodnych form wsparcia tj. udział w superwizji i innych formach kształcenia, w tym: szkoleniach, warsztatach, coachingu i mentoringu. W grupie docelowej znajdują się osoby świadczące usługi społeczne zawodowo (pracownicy socjalni, asystenci rodziny, asystenci osób niepełnosprawnych, opiekunki itp.) i niezawodowo (członkowie rodzin	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			sprawujący opiekę faktyczną za wyjątkiem rodzin zastępczych, rodziny wspierające, wolontariusze itp.).	
3	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Koordinacja działań w zakresie polityki społecznej	Głównym celem projektu jest uspołnienie, skoordynowanie i poprawa efektywności działań w zakresie włączenia społecznego na terenie województwa śląskiego.	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
4	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej	Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej na szczeblu regionu oraz deinstytucjonalizacja wojewódzkiej pieczy zastępczej poprzez wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, szczególnie rodzin specjalistycznych niezawodowych i zawodowych, prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia (RCWPZ), kształcenie i doskonalenie kadr/osób realizujących zadania w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej oraz prowadzenie działań świadomościowych i informacyjno-edukacyjnych z zakresu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej i rozwoju rodzinnych form	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			pieczy zastępczej dla osób realizujących zadania w obszarze rodzinnej pieczy zastępczej oraz przedstawicieli podmiotów współpracujących na rzecz rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej.	
5	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.	Razem dla Wszystkich – Wielowymiarowa Integracja w Rudzie Śląskiej	Celem projektu jest utworzenie i funkcjonowanie Rudzkiego Centrum Pokoleniowego. Wsparcie aktywności społecznej, inicjatyw oddolnych, szkoleń dla mieszkańców Rudy Śląskiej.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
6	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.	Akcja Transformacja	Celem projektu jest podjęcie działań na rzecz mieszkańców i obszarów uczestniczących w procesie Sprawiedliwej Transformacji oraz rozwój aktywności społecznej i przygotowanie do akceptacji dla procesu transformacji i zmiany klimatycznej poprzez utworzenie i funkcjonowanie Centrum Aktywności i Integracji Społecznej (CAIS), jako miejsca kompleksowego wsparcia w procesie aktywizacji mieszkańców podregionów górniczych.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
7	Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	Skoordynowane wsparcie pre i post adopcyjne	Celem projektu jest zapewnienie kompleksowego, wielokierunkowego wsparcia dla rodzin adopcyjnych oraz dzieci oczekujących na przysposobienie, poprzez prowadzenie skoordynowanych, specjalistycznych działań edukacyjnych, terapeutycznych i diagnostycznych, przeciwdziałających marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 50. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: rynek pracy).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Fundusz Górnośląski SA	Rozwój kompetencji poprzez usługi rozwojowe	Celem projektu jest wzrost kompetencji i kwalifikacji 830 osób zamieszkujących i/lub pracujących w woj. śląskim w subregionie centralnym. Projekt odpowiada na potrzebę	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wspierania uczenia się przez całe życie, podnoszenia i zmiany kwalifikacji osób dorosłych, z uwzględnieniem umiejętności zawodowych, cyfrowych, niezbędnych do podjęcia pracy, w tym w sektorze zielonej gospodarki	
2	Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor” Sp. z o.o.	Przedsiębiorcza Transformacja	Celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości i aktywizacja zawodowa wśród 38 osób (w tym 19 kobiet) pracujących lub zamieszkujących wyłącznie na obszarze wskazanym w Terytorialnym Planie Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030 (TPST) tj. na obszarze 7 podregionów górniczych województwa śląskiego: katowickiego, sosnowieckiego, tyskiego, bytomskiego, gliwickiego, rybnickiego oraz bielskiego, które posiadają status osoby zagrożonej zwolnieniem, przewidzianej do zwolnienia lub zwolnioną w okresie po 28 maja 2021 r.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Silver Grow – doradztwo zawodowe i edukacja cyfrowa dla osób w wieku dojrzałym w przedsiębiorstwach	Celem projektu jest zapewnienie kompleksowego modelu wsparcia na rzecz pracowników w dojrzałym wieku aby wesprzeć ich potencjał na rynku pracy. Projekt zakłada opracowanie kompleksowej ścieżki szybkiego reagowania dla pracowników dojrzałych, chcących skorzystać ze wsparcia szkoleniowo-doradczego w celu poprawy swojej sytuacji w miejscu pracy.	Erasmus Plus
4	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES	Głównym celem projektu jest modernizacja instytucji i służb rynków pracy realizujących zadania Europejskiej Sieci Służb Zatrudnienia EURES w celu oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia osobom bezrobotnym, poszukującym pracy oraz pracodawcom z terenu województwa śląskiego na rzecz dostosowania umiejętności, kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy,	Europejski Fundusz Społeczny Plus

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			przepływów i mobilności na rynku pracy.	
5	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Opracowanie modelu prognozowania i monitorowania zmian na rynku pracy	Celem projektu jest opracowanie modelu badań diagnostyczno-prognostycznych w zakresie brakujących kompetencji/kwalifikacji zawodowych w branżach strategicznych i administracji publicznej województwa śląskiego na rzecz dostosowania kompetencji/kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz szkoleń dla pracowników publicznych służb zatrudnienia.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
6	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji w zakresie poradnictwa zawodowego	Celem projektu jest stworzenie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego (sektor oświaty, szkoły wyższe, sektor pracy, inne instytucje realizujące zadania z zakresu poradnictwa zawodowego).	Fundusze Europejskiego dla Śląskiego 2021-2027
7	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Wsparcie PSZ w świadczeniu usług w ramach partnerstwa transgranicznego EURES–T	Głównym celem projektu jest instytucjonalne wsparcie urzędów pracy i innych instytucji uprawnionych do realizacji usług EURES na terenach przygranicznych województwa śląskiego.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 51. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zdrowie).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy	Instalacja OZE w Centrum Psychiatrii w Katowicach	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
2	Kliniczny Szpital Psychiatryczny spzoz w Rybniku	Zabudowa paneli fotowoltaicznych, pompy ciepła oraz magazynu energii w SP SOZ Państwowym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
3	REPTY Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Modernizacja kotłowni szpitalnej wraz z montażem nowego wysokosprawnego układu kogeneracyjnego	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	WFOŚiGW w Katowicach
4	REPTY Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w	Zabudowa paneli fotowoltaicznych na dachach budynków „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im.	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Tarnowskich Górach	Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach		
5	REPTY Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Ochrona parku zabytkowego w Reptach	Celem projektu jest przywrócenie lub zapewnienie ochrony właściwego stanu ekosystemów na obszarze ok. 10,8 ha.	WFOŚiGW w Katowicach
6	REPTY Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Modernizacja pomieszczeń pawilonu H3 - Sala widowiskowa „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach celem dostosowania do korzystania przez osoby niepełnosprawne	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Państwowy Fundusz Osó Niepełnosprawnych
7	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	Prace sanitarno-pielęgnacyjne w zabytkowym parku w Kochcicach	Celem projektu jest przywrócenie lub zapewnienie ochrony właściwego stanu ekosystemów w zabytkowym parku w Kochcicach.	WFOŚiGW w Katowicach
8	Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach	Rozbudowa instalacji fotowoltaicznej wraz z montażem magazynu energii i	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		instalacja pompy ciepła na potrzeby budynków Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach		
9	Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu	Poprawa efektywności energetycznej Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Bytomiu	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
10	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Wsparcie dzieci i rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w związku z zakażeniem HIV/AIDS co najmniej jednego z jej członków	Celem projektu jest objęcie wsparciem dzieci i młodzieży oraz ich rodzin, budowanie pozytywnego obrazu siebie, integracja społeczna, wzmacnianie czynników chroniących, rozbudowanie sieci kontaktów społecznych w warunkach bezpiecznych.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
11	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Zakup sprzętu i aparatury medycznej wraz z modernizacją pomieszczeń w celu podniesienia jakości udzielanych świadczeń medycznych i zwiększenia przepustowości w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej	Celem projektu jest podniesienie jakości udzielanych świadczeń medycznych w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym poprzez modernizację Oddziału i zakup nowoczesnego sprzętu. Założenia inwestycji: 1. Wymiana mocno wyeksploatowanej aparatury medycznej (TK, RTG itp.) wykorzystywanej przez SOR. 2. Doposażenie SOR w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną 3.	Subfundusz modernizacji podmiotów leczniczych wyodrębniony z Funduszu Medycznego

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			Modernizacja pomieszczeń SOR w celu poniesienia jakości udzielanych świadczeń.	
12	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	Wykonanie dostosowania Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju do wymogów przeciwpożarowych	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
13	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowu	Kompleksowa modernizacja zewnętrznej sieci wodociągowej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu wraz z uruchomieniem zestawu hydroforowego na pompowni dolnej	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	WFOŚiGW
14	Wojewódzki Zakład Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie	Magazyn energii elektrycznej na potrzeby istniejącej instalacji fotowoltaicznej o mocy 49,50 kWp WZOZ w Częstochowie	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury obiektu oraz jego efektywniejsze działanie.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 52. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: inne – sport, turystyka i rekreacje i inne).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Park Śląski SA	Modernizacja Parku Śląskiego	Celem projektów jest nadanie Parkowi Śląskiemu szeregu funkcji, które będą służyły zabezpieczeniu potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców, a więc powiększeniu zasobu infrastruktury i poszerzeniu oferty kulturalnej, sportowej czy edukacyjnej, zwiększeniu zasobu infrastruktury rekreacyjnej, wypoczynkowej i turystycznej oraz potrzebie wsparcia dla przeciwdziałania bezrobociu i wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do tanich usług aktywnego spędzania czasu wolnego.	Park Śląski SA

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 53. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: edukacja).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Agencja Rozwoju Regionalnego SA	Academy 4 Business	Głównym priorytetem projektu A4B jest „Stymulowanie innowacyjnych praktyk uczenia się i nauczania”, priorytetem drugorzędnym jest „Transformacja cyfrowa poprzez rozwój gotowości cyfrowej, odporności i potencjału”. W ramach projektu powstaną i zostaną przetestowane dwie innowacyjnie zaprojektowane i skomponowane możliwości uczenia się dla grup docelowych: możliwości uczenia się online (webinaria) i możliwości uczenia się na miejscu (warsztaty). Najlepsze treści z obu rodzajów możliwości edukacyjnych zostaną przekształcone w otwarte zasoby cyfrowe, które zostaną udostępnione na stronie internetowej projektu A4B oraz na platformie wyników projektu Erasmus Plus.	Erasmus Plus
2	Departament Europejskiego	„Silesia. 4Professionals”	Celem projektu jest wzmocnienie	Mechanizm Finansowy

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Funduszu Społecznego	(„Śląskie. Dla Zawodowców”)	mechanizmów współpracy pomiędzy szkołami o profilu zawodowym i przedsiębiorcami w regionie oraz wypracowanie narzędzia wspierającego uczniów przy wyborze ścieżki zawodowej. Projekt przyczyni się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych, poprzez realizację działań wzmacniających współpracę, pomiędzy sektorem edukacji, a rynkiem pracy.	Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 oraz budżet państwa
3	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Akredytacja Erasmus Plus	Celem głównym projektu jest dalszy rozwój organizacji jako instytucji zapewniającej wsparcie młodzieży niedostosowanej społecznie. Cele szczegółowe: Zapewnienie ciągłości realizacji autorskich rozwiązań dotyczących wychowania i resocjalizacji wychowanków, edukacja i wychowanie nastawione na rozwój i kontynuację uczenia się poprzez rozwijanie partnerstwa europejskiego pozwalające na odkrycie różnych podejść i metod działania, rozwijanie	Erasmus Plus

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			kompetencji miękkich i kompetencji 4C poprzez wymianę doświadczeń i wzajemne uczenie się w przestrzeniach szkół europejskich, zdobywanie kompetencji cyfrowych i językowych poprzez włączającą funkcję projektu, w różnorodności siła. Poznawanie historii, kultury i tradycji krajów partnerskich w celu osiągnięcia konwergencji.	
4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Podróże z Klasą	Przedmiotem przedsięwzięcia jest wsparcie organów prowadzących publiczne i niepubliczne szkoły dla dzieci i młodzieży w realizacji zadania obejmującego przygotowanie i przeprowadzenie w trakcie roku szkolnego wycieczek szkolnych.	Przedsięwzięcie Ministra Edukacji „Podróże Z Klasą”
5	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfańskiego	Erasmus Plus – edycja 2022	Celem projektu jest zwiększenie jakości niezawodowej edukacji dorosłych prowadzonej przez kadrę RIK poprzez podniesienie wiedzy i kompetencji kadry RIK oraz jej profesjonalizacja, a także współpracowników RIK.	Erasmus Plus
6	Regionalny Instytut Kultury im.	Erasmus Plus –edycja 2023	Celem projektu jest zwiększenie jakości	Erasmus Plus

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Wojciecha Korfańskiego		niezawodowej edukacji dorosłych prowadzonej przez kadrę RIK poprzez podniesienie wiedzy i kompetencji kadry RIK oraz jej profesjonalizacja, a także współpracowników RIK.	
7	Zespół Szkół Specjalnych im. dr. Stanisława Kopczyńskiego przy Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej	Zielona Pracownia „Przystanek Zielona Przełęcz”	Celem projektu jest pracownia przeznaczona jest dla uczniów/wychowanków klas 4-8 SP. Będą w niej realizowane zagadnienia biologiczno-geograficzne i ekologiczne w skali mikro i makro kosmosu.	WFOŚiGW w Katowicach
8	Zespół Szkół Specjalnych przy Uzdrowisku Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o. w Goczałkowicach-Zdroju	Zielona Pracownia - Laboratorium tajemnic przyrody (etap II)	Celem projektu jest pracownia jest przeznaczona dla uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej. Odbývają się tutaj zajęcia które wprowadzają uczniów w zagadnienia przyrodnicze, ekologiczne w skali globalnej jak i również regionalnej.	WFOŚiGW w Katowicach
9	Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie	Aktywna Tablica edycja 2020	Celem projektu jest rozwijanie szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych , rozwój postaw	Środki budżetu państwa oraz środki własne organu prowadzącego szkołę w roku 2020

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			kreatywności, przedsiębiorczości uczniów i nauczycieli; wspieranie innowacyjnych metod pracy; wykorzystanie w praktyce szkolnej zastosowań w różnych konfiguracjach pomocy dydaktycznych do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem TIK.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 54. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: kultura).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Biblioteka Śląska w Katowicach	Dyskusyjne Kluby Książki w województwie śląskim 2024	Strategicznym celami projektu są: promocja kultury czytelniczej i czytelnictwa	Instytut Książki
2	Biblioteka Śląska w Katowicach	Synergia sieci	Celem projektu było wsparcie rzecznicze 4 bibliotek publicznych woj. śląskiego (Poraj, Poręba, Skoczów, Siemianowice Śląskie)	Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego i Biblioteki Śląskiej
3	Biblioteka Śląska w Katowicach	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025	Celem projektu jest zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych do	Rozwój Czytelnictwa 2.0

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			zbiorów Biblioteki Śląskiej w celu udostępniania czytelnikom	na lata 2021-2025 (MKiDN)
4	Biblioteka Śląska w Katowicach	„Gramy dalej!” X Jubileuszowa Ogólnopolska Konferencja Fonotek	Celem projektu jest organizacja konferencji: Biblioteka Śląska, Sekcja Fonotek Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich i Urząd Miejski w Chorzowie. Skierowana do osób związanych z rynkiem fonograficznym: bibliotekarzy, archiwistów, muzykologów, reżyserów dźwięku, wydawców itp.	Krajowy Plan Odbudowy
5	Biblioteka Śląska w Katowicach	„Usłyszeć ciszę”	Celem projektu jest aktywizacja osób niesłyszących mieszkających na terenie Śląska poprzez przeprowadzenie działań edukacyjno-animacyjnych, które zintegrują ich z innymi użytkownikami biblioteki, rozwiną kreatywność i zniwelują komunikacyjne oraz mentalno-społeczne bariery, powodujące wykluczenie ich z życia kulturalnego. Celem jest również pokazanie wielkowsymulacji i wielozadaniowości współczesnej biblioteki.	Edukacja Kulturalna 2024 (MKiDN)
6	Biblioteka Śląska w Katowicach	W muzealnym klimacie	Celem projektu "W muzealnym klimacie" było niwelowanie barier	Promocja Kultury (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			ekonomicznych i mentalno-społecznych w dostępie do kultury dla grup zagrożonych wykluczeniem z dostępu do jej zasobów i wyposażenie uczestników zadania w kompetencje do odbioru kultury. Przewidywał on organizację bezpłatnych wyjazdów do renomowanych placówek muzealnych na terenie Śląska i Małopolski dla seniorów, podopiecznych domów pomocy społecznej oraz osób z niepełnosprawnościami, w szczególności dotyczącymi słuchu.	
7	Biblioteka Śląska w Katowicach	Pola widzenia książki – opowieści o ciszy	Celem projektu jest wykorzystanie połączenia literatury i sztuki wizualnej jako możliwości animowania czytelnictwa, gdzie słowo łączy się z obrazem. Wypracowana nowatorska metoda pracy pozwoli wzmocnić potencjał promocji czytelnictwa w instytucji. Rozwój kompetencji zespołu poprzez prowadzenie warsztatów twórczych i współprac z artystami i literatami zarówno na miejscu w bibliotece jak i bibliotekach partnerskich w Polsce.	MKiDN

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
8	Biblioteka Śląska w Katowicach	Oczywiście. Biblioteka!	Celem projektu było rozszerzenie zakresu usług Biblioteki Śląskiej oraz dostosowanie jej do potrzeb użytkowników. Projekt "Oczywiście. Biblioteka!" zakładał realizację szeregu spotkań i warsztatów dla osób z grup zagrożonych różnego rodzaju wykluczeniami. Odbiorcami zadania byli seniorzy z Katowic i najbliższej okolicy, podopieczni dwóch domów pomocy społecznej w Katowicach, dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 55 Specjalnej w Katowicach oraz osadzeni w zakładzie penitencjarnym w Bytomiu.	Partnerstwo dla Książki 2024 (MKiDN)
9	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	WspieraMY Ukrainę – rok 2024	Celem projektu była pomoc i wsparcie artystów z Ukrainy, którzy znaleźli się na terytorium Polski po rozpoczęcia działań wojennych na Ukrainie.	WspieraMY Ukrainę, program NIMiT
10	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	WspieraMY Ukrainę – rok 2023	Celem projektu była pomoc i wsparcie artystów z Ukrainy, którzy znaleźli się na terytorium Polski po rozpoczęcia działań wojennych na Ukrainie.	WspieraMY Ukrainę, program NIMiT

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
11	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Festiwal 75. urodzin Joanny Wnuk-Nazarowej	Celem projektu było uczczenie 75. urodziny Joanny Wnuk-Nazarowej, należącej do wąskiego grona wybitnych twórców i animatorów polskiej kultury muzycznej.	Kultura-Interwencje (NCK)
12	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Hanna Kulenty - AtlantissForte na saksofon sopranowy, fortepian i orkiestrę symfoniczną	Celem projektu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie (MKiDN)
13	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Game Music Fest Between-interdyscyplinarny festiwal muzyki z gier komputerowych-pomiędzy muzyką, biznesem i nowymi technologiami	Celem projektu jest multidyscyplinarny festiwal muzyki z gier komputerowych.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
14	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga	Celem projektu jest organizacja unikalnego „Koncertu w ciemności”, przystosowanego dla os. niewidomych. Stworzenie przestrzeni gdzie os. niewidome mogą cieszyć się muzyką w towarzystwie innych. Elementy składowe: transmisja online, fragment zagrany w ciemności webinaria-obsługa os. niewidomych;	Krajowy Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			profilaktyka wzroku aromaterapia, eko warsztaty pszczelarskie.	
15	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Multimedialne koncerty z hologramem	Cele projektu: transfer wiedzy między sektorami (podniesienie kompetencji pracowników Filharmonii); pozyskanie wiedzy i umiejętności, co pozwoli w chwili kryzysu na realizację projektu przez Filharmonię bez wsparcia zewnętrznego na najwyższym poziomie; transformacja cyfrowa oraz zielona instytucja; połączenie technologii z muzyką klasyczną.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
16	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Symfonia Pamięci – multimedialne wydarzenie (koncert, wystawa, webinar, szkolenia, konkurs)	Cele projektu: transfer wiedzy między sektorami (podniesienie kompetencji pracowników Filharmonii); pozyskanie wiedzy i umiejętności, co pozwoli w chwili kryzysu na realizację projektu przez Filharmonię bez wsparcia zewnętrznego na najwyższym poziomie; transformacja cyfrowa oraz zielona instytucja; połączenie technologii z muzyką klasyczną.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia
17	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	WspieraMY Ukrainę – rok 2024 3-cia edycja	Celem projektu była pomoc i wsparcie artystów z Ukrainy, którzy znaleźli się na	WspieraMY Ukrainę, program NIMiT

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			terytorium Polski po rozpoczęcia działań wojennych na Ukrainie.	
18	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Dariusz Przybylski koncert na fortepian i orkiestrę symfoniczną	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie, (MKiDN)
19	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Marcel Chyrzyński – Symfonia nr 2 Symfonia obrazów na wielką orkiestrę symfoniczną	Celem programu jest wspieranie współczesnej twórczości muzycznej poprzez zamawianie nowych dzieł oraz stworzenie dogodnych warunków dla ich stałej obecności w przestrzeni publicznej. Operatorem programu jest Narodowy Instytut Muzyki i Tańca.	Zamówienia kompozytorskie, (MKiDN)
20	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Pełnia nowych brzmień etap II- zakup instrumentu, akcesoriów i zasobów rzeczowych na potrzeby Filharmonii Śląskiej	Celem projektu jest rozbudowa instrumentarium i zasobów rzeczowych Filharmonii Śląskiej.	Infrastruktura Kultury 2024 (MKiDN)
21	Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Poprawa jakości warunków projekcji w Kinie Janosik w Żywcu poprzez zakup nowego wyposażenia	Celem projektu jest zapewnienie wysokich standardów i komfortowych warunków korzystania z oferty Kina Janosik w Żywcu oraz niwelowanie barier dla osób ze	Infrastruktura Kultury 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			szczególnymi potrzebami, w tym dla osób z niepełnosprawnościami.	
22	Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Klub Filmowy Ambasada	Celem projektu jest propagowanie sztuki filmowej poprzez współtworzenie otwartej przestrzeni do dyskusji na temat kina.	Upowszechnianie Kultury Filmowej (PISF)
23	Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Modowy Klub Filmowy	Celem projektu jest promowanie mody jako dziedzictwa kulturowego.	Upowszechnianie Kultury Filmowej (PISF)
24	Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Klub Filmowy Rialto DOCumentalnie	Celem projektu jest popularyzacja filmów dokumentalnych.	Upowszechnianie Kultury Filmowej (PISF)
25	Instytucja Filmowa „Silesia-Film” w Katowicach	Zakup ekranu wraz oprzyrządowaniem do Kinoteatru Rialto w Katowicach	Celem projektu jest podniesienie standardów w kinie, poprzez zakup i wymianę ekranu wraz z maskownicą i całym oprzyrządowaniem.	Rozwój kin (PISF)
26	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Wieś tańczy i śpiewa przy robocie	Celem projektu jest popularyzacja dziedzictwa kulturowego - zwłaszcza muzyki ludowej i tradycji rzemieślniczych. Utrwalanie tradycji i jej twórcze wykorzystanie - poprzez pokazanie atrakcyjności kultywowania tradycji oraz zachętę do czerpania z niej. Wzmacnianie tożsamości kulturowej - poprzez przedstawienie lokalnych tradycji, również muzycznych,	EtnoPolska2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			ich atrakcyjności i uniwersalności.	
27	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Pamiątka z wakacji	Celem projektu jest m.in. (1) Włączenie w kulturę środowisk zagrożonych wykluczeniem. (2) Integracja dzieci zagrożonych wykluczeniem z resztą społeczeństwa, przeciwdziałanie gettoizacji środowiskowej poprzez przełamywanie barier, szukanie wspólnych doświadczeń (3) Wsparcie dzieci w patrzeniu na świat z różnych perspektyw, z empatyzowaniem, szukaniem porozumienia.	Bardzo Młoda Kultura – województwo śląskie (MKiDN)
28	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	„Muzyczna” w skansenie	Celem projektu jest m.in.: rozwój podmiotowego uczestnictwa młodzieży w kulturze. Rozbudzanie w nich poczucia sprawczości, odpowiedzialności Popularyzacja dziedzictwa kulturowego – zwłaszcza muzyki ludowej i tradycji rzemieślniczych.	Bardzo Młoda Kultura – województwo śląskie (MKiDN)
29	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Etno brzmienia	Projekt obliczony jest na uniezależnienie korzystania z oferty naszego muzeum na wolnym powietrzu od warunków pogodowych, epidemiologicznych,	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			miejsca zamieszkania. Popularyzacja dziedzictwa kulturowego.	
30	Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie”	Digitalizacja zbiorów prof. dr. hab. Adolfa Dygacza (etap III)	Projekt polega na digitalizacji – cyfrowym opracowaniu i udostępnieniu kolejnej części muzycznego archiwum etnograficznego prof. dr. hab. Adolfa Dygacza, co pozwoli na wykorzystanie zasobów cyfrowych do celów popularyzatorskich, edukacyjnych i naukowych. Zadanie jest kontynuacją dwóch wcześniejszych etapów prac związanych z digitalizacją i udostępnianiem zbiorów prof. Dygacza.	Program rządowy Kultura cyfrowa 2022 (MKiDN)
31	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	MOC DĘTYCH – Zabrzeński Festiwal Orkiestr Dętych w nowej odsłonie	Celem projektu jest festiwal miał w swoim założeniu wspierać rozwój aktywności społecznej oraz formy zaangażowania społecznego, jakimi są orkiestry dęte oparte na amatorskim ruchu muzycznym, skupiał się na rozwiązywaniu problemów związanych z zachowaniem ciągłości działalności orkiestr stanowiących element tożsamości górniczej poprzez ich promocję i wsparcie w zakresie nowych	Kultura – Interwencje (NCK)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			pomysłów artystycznych.	
32	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Śląska Młodzieżowa Orkiestra Dęta – odpowiedź na nowe wyzwania	Celem podstawowym projektu wyznaczonym wspólnie z depozytariuszami, jest wypracowanie stałego narzędzia (którego w naszym regionie nie ma jeżeli chodzi o orkiestrę młodzieżową złożoną z instrumentów dętych), dzięki któremu możemy pomóc w stałym przekazie wiedzy międzypokoleniowej, przy jednoczesnej popularyzacji tradycji górniczych orkiestr w najbliższym otoczeniu.	Kultura - Interwencje. Edycja 2024
33	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Warsztaty dla dzieci, towarzyszące wydarzeniu Zakochać się w tradycji – BarbórkoweLOVE 2024	Projekt został stworzony, aby zachować wartościowe tradycje i jednocześnie dotrzeć do współczesnego odbiorcy kultury. Celem jest kolejno: zachować, doświadczyć, zrozumieć, docenić, upowszechnić i kontynuować tradycje i dziedzictwo kulturowe regionu.	Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej
34	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Górnice Miasto Dzieci – półkolonie – edycja VII	Celem projektu jest zdobycie kluczowych kompetencji oraz wykształcenie kreatywnych postaw u 60-80 dzieci w wieku 7-12 lat poprzez realizację zajęć rozwijających wiedzę, zainteresowania	NBP

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			oraz umiejętności w zakresie ekonomii oraz przedsiębiorczości w czasie dwóch turnusów półkolonii letnich 2024.	
35	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	Rozwój narzędzia AI do analizy treści dokumentacji historycznej	Projekt ma na celu opracowanie zaawansowanego narzędzia AI do automatycznej analizy i katalogowania dokumentów historycznych z kopalń na Śląsku. Nadzie ma na celu usprawnić zarządzanie zasobami muzealnymi i zwiększyć dostęp do rozległych zasobów muzealnych różnym grupom odbiorców.	Krajowy Plan odbudowy i Zwiększenia Odporności
36	Muzeum Górnictwa w Bytomiu	Sztrykowanie, heklowanie, biglowanie – regionalne inspiracje. Edycja 2024	Projekt miało na celu upowszechnienie wiedzy dotyczącej stroju ludowego, zwiększenie jego rozpoznawalności, wzmocnienie więzów lokalnych i tożsamości kulturowej oraz poszerzenie świadomości kulturalno-historycznej i społecznej mieszkańców regionu. Położono nacisk na utworzenie więzi społecznych i zgromadzenie wokół wystaw etnograficznych międzypokoleniowych grup pasjonatów, którzy będą kultywowali zanikające umiejętności rękodzielnicze.	EtnoPolska (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
37	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Nowy wgląd w międzygatunkową i wewnątrzgatunkową klasyfikację łowikowatych w oparciu o morfologiczną i molekularną analizę gatunków z rodzaju <i>Dasypogon</i> Meigen, 1803 (Diptera: Asilidae)	Szczegółowe cele badawcze projektu obejmują: (1) weryfikację i uporządkowanie statusu poszczególnych taksonów z rodzaju <i>Dasypogon</i> ; (2) zbadanie pokrewieństwa między poszczególnymi populacjami, w tym próbę wyznaczenia granicy pomiędzy gatunkiem, podgatunkiem, oraz lokalną populacją; (3) wyznaczenie linii ewolucyjnych w obrębie rodzaju; (4) próbę wytyczenia możliwych dróg migracji i pochodzenia przodków obecnych gatunków.	MINIATURA 7 (NCK)
38	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Molekularna bioróżnorodność a citizen science	Projekt, poprzez cykl wykładów i warsztatów, ma za zadanie promowanie wśród lokalnego społeczeństwa, ale także i szerszego grona odbiorców postaw proekologicznych w zakresie ochrony przyrody oraz popularyzację nowoczesnego muzealnictwa przyrodniczego, które łączy sektor kulturowy i naukowy. Wprowadzone zostaną metody trwałego	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			opracowywania i przechowywania materiałów do dalszych badań genetycznych, które obecnie powoli stają się standardem przy prowadzeniu badań naukowych. Wzbogacona również zostanie oferta edukacyjna Muzeum, gdyż tego typu wydarzenia będą mogły być kontynuowane w przyszłości.	
39	Muzeum Górnośląskie w Bytomiu	Rytm miasta. Między architekturą a naturą	Celem projektu było stworzenie filmu popularyzatorsko-edukacyjnego pt. „Rytm miasta. Między architekturą a naturą” (10 destynacji), ukazującego wielowymiarowe i unikalne w skali regionu i kraju dziedzictwo kulturowe i naturalne Bytomia, z okazji 770-lecia lokacji miasta.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
40	Muzeum Powstań Śląskich	Śladami Soli ziemi czarnej - edycja specjalna poświęcona Stanisławowi Ligoniowi	Celem projektu było m.in.: (1) przekazanie informacji z zakresu toku realizacji filmu i historii Śląska w atrakcyjnej, praktycznej formie; (2) wykształcenie w uczestnikach zainteresowań produkcją filmową i historią; (3) wyposażenie uczestników w	Kultura Dostępna 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			umiejętności, które w przyszłości pozwolą im tworzyć kolejne filmowe produkcje; (4) walka z wykluczeniem społecznym poprzez zorganizowanie warsztatów filmowych dla dorosłych osób z niepełnosprawnościami.	
41	Muzeum Powstań Śląskich	Kobiety w plebiscycie i Powstaniach Śląskich	Celem projektu było m.in.: (1) popularyzacja postaci kobiet zaangażowanych w walki Powstań Śląskich, plebiscyt na Górnym Śląsku oraz zasiadających w Sejmie Śląskim reprezentujących zarówno środowiska sanacyjne, jak i chadeckie, (2) popularyzacja historii regionu i kobiet, które przyczyniły się do powrotu części Górnego Śląska w granice Polski wśród mieszkańców woj. śląskiego.	Muzeum Historii Polski Patriotyzm Jutra 2024
42	Muzeum Śląskie w Katowicach	„Spojrzenie z góry. Archiwum Wandy Rutkiewicz”. Wydanie albumu powystawowego	Celem projektu jest edukacja, promowanie sztuki fotografii analogowej, podnoszenie kompetencji i wiedzy, przypomnienie postaci i dokonań himalaistki.	środki własne, dotacja podmiotowa, umowa darowizny
43	Muzeum Śląskie w Katowicach	Zakup obrazu Eugeniusza Zaka „Dziewczynka z motylem”	Celem projektu jest wzbogacenie kolekcji Muzeum Śląskiego o obraz Eugeniusza Zaka „Dziewczynka z	MKiDN

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			motylem”. Przeznaczenie obrazu na gruncie kontemplacji muzealnej wiązałoby się nadto z obligatoryjnym udziałem w planowanych wydarzeniach wystawienniczych i wydawniczych.	
44	Muzeum Śląskie w Katowicach	Budowa instalacji fotowoltaicznej na terenie Muzeum Śląskiego w Katowicach	Celem projektu jest uzyskania oszczędności w opłatach za energię elektryczną, poprzez zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej (instalacja OZE)	MKiDN
45	Muzeum Śląskie w Katowicach	Zakup i instalacja urządzenia holograficznego Holopro w Muzeum Śląskim	Celem projektu jest wzbogacenie oferty kulturalnej Beneficjenta, umożliwiając wirtualne spotkania z artystami, wykładowcami oraz tworząc immersyjne doświadczenia dla odwiedzających. Dzięki instalacji urządzenia holograficznego Holopro Muzeum Śląskie będzie mogło zorganizować nowatorskie wystawy, pokazy edukacyjne oraz interaktywne wydarzenia na poziomie światowym, które przyciągną zarówno lokalną, jak i międzynarodową publiczność. Urządzenie pozwoli na organizację zdalnych występów i warsztatów edukacyjnych, co	MKiDN

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wpłynie na wzrost liczby odwiedzających oraz zwiększenie prestiżu muzeum jako innowacyjnej instytucji kulturalnej.	
46	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	Zakup nowoczesnej infrastruktury usprawniającej zwiedzanie ekspozycji Muzeum	Celem projektu jest zakup automatycznych urządzeń wraz z systemem współpracującym poszerzy i urozmaici ofertę Muzeum. Dzięki audioprzewodnikom, zwiedzanie Muzeum możliwe jest obecnie w 6 językach w tym w języku migowym. W Zamku dysponujemy także audiodeskrypcją dla osób z dysfunkcją wzroku.	Infrastruktura Kultury (MKiDN)
47	Muzeum Zamkowe w Pszczynie	45. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Wieczory u Telemanna”	Celem Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego „Wieczory u Telemanna” jest kontynuacja cyklu koncertów zainicjowanego w 1979 r. przez Stefana Sutkowskiego, promującego muzykę barokową, w szczególności dzieła Telemanna, związanego bezpośrednio i historycznie z Zamkiem w Pszczynie. Festiwal tworzy artystyczny pomost, ukazując wpływy i konteksty muzyczne od baroku po romantyzm, oraz	Muzyka 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			popularyzuje wysoką kulturę muzyczną, angażując szerokie grono odbiorców.	
48	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfanteo	Szałot kulturowy. Warsztaty o tradycji dla młodzieży	Szałot kulturowy to warsztaty, których adresatami jest młodzież, a tematem wiodącym wybrane aspekty tradycji. Celem głównym jest promocja wiedzy o materialnym dziedzictwie kulturowym regionu województwa śląskiego oraz zaangażowanie młodzieży i nauczycieli do aktywnego włączenia się do popularyzacji dziedzictwa kulturowego województwa śląskiego. Udział w warsztatach młodzieży głuchej i niedosłyszącej otwiera nowe przestrzenie do wspólnego uczestnictwa w kulturze. Projekt ma również za cel opracowanie nowej oferty kulturowej z obszaru promocji dziedzictwa kulturowego w postaci materiału (broшуra) dla nauczycieli.	EtnoPolska 2024 (NCK)
49	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfanteo	Wiadomości Konserwatorskie Województwa Śląskiego tom 16 Wnętrza 2	Wydanie kolejnego, 16 tomu Wiadomości Konserwatorskich Województwa Śląskiego poświęconego wnętrzom w obiektach zabytkowych, kontynuacja tematu z	Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			2023 roku. Partnerem zadania jest Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków.	
50	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfanteo	ODRarium Plus SIZE Społeczne Inicjacje Zasobów Etno	Projekt wspiera wiedzę ekspercką i metodami działania archiwistycznego społeczności lokalnych, zamieszkujących górnos Śląskie dorzecze Odry. Celem jest włączenie lokalnych grup działania w twórcze procesy zachowania dziedzictwa materialnego i niematerialnego w regionie oraz przygotowanie do samodzielności w tym zakresie.	Kultura Ludowa i Tradycyjna 2024 (MKiDN)
51	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfanteo	Pędy twórcze	„Pędy twórcze” to kulturotwórcze działanie skierowane do 3 grup osób o utrudnionym dostępie do kultury – dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami. Projekt opierał się na ich podmiotowym uczestnictwie w kulturze.	MKiDN
52	Regionalny Instytut Kultury im. Wojciecha Korfanteo	Rajza z Korfantym 360°. Stacja: Zakopane	„Rajza z Korfantym 360°. Stacja: Zakopane” (dalej: „Rajza”) to projekt mający na celu popularyzację wiedzy o Wojciechu Korfantym oraz jego mniej znanych związkach z	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			Zakopanem. Dzięki technologii VR postać Wojciecha Korfanteo została przeniesiona do współczesności, ukazując jego dorobek i dokonania jako fundament współczesnego patriotyzmu, opartego na świadomości historycznej obywateli.	
53	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	55. i 56. Przegląd Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych Żywieckie Gody	Przegląd Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych „Żywieckie Gody” to najstarsza i największa w regionie impreza folklorystyczna która ma na celu kultywowanie i popularyzację tradycji związanych z okresem zimowego świętowania Swym zasięgiem obejmuje Beskid Śląski oraz Żywiecczyznę wraz z okolicami pasma Babiej Góry. Przegląd adresowany jest do depozytariuszy tradycji kolędniczych – wykonawców z każdej grupy wiekowej, a także specjalistów: etnografów, etnologów, etnomuzykologów, którzy mają okazję do wymiany refleksji i doświadczeń, oraz publiczności.	Kultura Ludowa i Tradycyjna 2024 (MKiDN)
54	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	56. Wojewódzki Przegląd Wiejskich	Upowszechnianie, promocja kultury ludowej regionów	EtnoPolska. Edycja 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		Zespołów Artystycznych	etnograficznych województwa śląskiego z jednoczesną organizacją imprezy poprzez występy zespołów i grup związanych z kulturą ludową, poddanie ich ocenie jurorskiej wraz z omówieniem programów konkursowych i przekazaniem opinii jurorskich.	
55	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	Publikacje pt. Czesław Węglarz „Gajdosku z gajdami”	Głównym założeniem projektu jest wydawnictwo w postaci płyty CD z książeczką, które zwiększy dostępność w przestrzeni publicznej twórczość polskich wykonawców w postaci nagrań o wybitnych walorach artystycznych, niemieszczących się w realiach rynku komercyjnego.	Muzyka Tradycyjna - Publikacje Fonograficzne Edycja 2024 (NIMiT)
56	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	Wirtualne Centrum Beskidzkiej Zabawki Ludowej	Głównym zadaniem projektu Wirtualne Centrum Zabawki Ludowej jest stworzenie dedykowanej strony internetowej, na której prezentowane są zabawki znajdujące się w zbiorach powstałego w 1993 roku Beskidzkiego Centrum Zabawkarstwa Ludowego.	Krajowy Plan Odbudowy (NIMiT)
57	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	„Górnicza tożsamość – Wujek ‘81”	Udział uczniów szkół z terenów tzw. „gmin górniczych” określonych	Fundacja JSW

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			w Statucie Fundacji JSW w lekcjach oraz warsztatach organizowanych przez ŚCWIS. Młodzież zwiedziła wystawę stałą ŚCWIS, gdzie podczas lekcji zaznajomiła się z tłem społecznym, gospodarczym i politycznym wydarzeń z lat 80 XX wieku.	
58	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	„Zanim kopalnia zniknie”. Utrwalenie w malarstwie tkanki historycznej obiektów związanych z pacyfikacją kopalni „Wujek” II Edycja	Stworzenie oryginalnych dzieł malarskich dokumentujących industrialne, historyczne obiekty związane z pacyfikacją kopalni "Wujek"; - Spełnienie potrzeby utrwalenia wizerunku kopalni "Wujek" przed jej likwidacją; - Kontynuacja projektu "Sztuka w służbie Pamięci", budującego kolekcję sztuki o charakterze historycznym i narodowym.	Patriotyzm Jutra (Muzeum Historii Polski)
59	Śląskie Centrum Wolności i Solidarności	Obcojęzyczna broszura informacyjna o Śląskim Centrum Wolności i Solidarności	Stworzenie broszury promującej Śląskie Centrum Wolności i Solidarności w 8 wariantach językowych	Śląska Organizacja Turystyczna
60	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Teatr Dla Wszystkich: Inicjatywa Poprawy Dostępności Architektonicznej i Cyfrowej w Teatrze Rozrywki w Chorzowie	Poprawa dostępności architektonicznej i cyfrowej Teatru Rozrywki. Wspieranie dostępu do kultury online oraz rozwijanie kompetencji cyfrowych wśród pracowników.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
61	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Edu-Akcja! Interaktywna lekcja teatralna dla uczniów młodszych klas szkoły podstawowej i ponadpodstawowych	Celem zadania jest kształtowanie świadomych uczestników kultury i odpowiedzialnych postaw młodych ludzi. Adresatami zadania są uczniowie, którzy stoją w obliczu psychicznych, osobowościowych, fizycznych przemian. Młodzież potrzebuje w tym czasie szczególnego wsparcia, punktów orientacyjnych, przestrzeni bezpiecznego eksperymentowania, wzmocnienia poczucia własnej wartości. Młodzież, uczestnicząc w procesie twórczym, otrzyma narzędzia komunikacji, rozpoznawania potrzeb, pozna sposoby wyrażania emocji, pobudzi wyobraźnię, poszerzy świadomość swoich możliwości. Dla pracowników teatru, praktyków, realizatorów projekt skutkować będzie trwałym podniesieniem kompetencji cyfrowych poprzez kontakt z nowymi technologiami.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
62	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Pierwiastki Dramatyczne Materii Curie – interaktywna wystawa performatywna	Celem zadania było stworzenie interaktywnej wystawy, która w namacalny sposób przybliży biografię i	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie, a także angażuje uczestników do czynnego uczestnictwa w procesie twórczym. Udział w wydarzeniu ma wspomóc kształtowanie świadomych uczestników kultury i odpowiedzialnych postaw młodych ludzi.	
63	Teatr Rozrywki w Chorzowie	Bliżej teatru – usłysz Artystów	Celem projektu było stworzenie interaktywnej wystawy zdjęć artystów związanych z różnymi zespołami artystycznymi Teatru Rozrywki. Wystawa przybliży widzom codzienne życie i pracę artystów teatralnych, umożliwiając bliższe poznanie osób i ich ról w spektaklach, skraca dystans artysta-widz (opowieści ciekawych historii i anegdot opowiedziane przez samych artystów). Wystawa wzbudza zainteresowanie sztuką teatralną i promuje działalność artystów oraz umożliwia widzom bliższe poznanie osób, które stoją za spektaklami. Stworzyliśmy most między artystami a publicznością i pozwoliliśmy zbliżyć się	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			widzom do świata teatru.	
64	Teatr Śląski im. St. Wyspiańskiego w Katowicach	7. Międzynarodowy Festiwal OPEN THE DOOR	Realizacja 7. edycji Międzynarodowego Festiwalu OPEN THE DOOR.	Teatr (MKiDN)
65	Zabytkowa Kopalnia Ignacy w Rybniku	Kopalnia Rymer w pamięci historycznej mieszkańców dzielnicy Niedobczyce w Rybniku	Zachowanie w formie video pamięci, wspomnień i zbiorowej świadomości pracowników KWK Rymer. Stworzenie bazy archiwalnej z cennym materiałem wspomnieniowym dla kolejnych pokoleń mieszkańców Niedobczyc.	Kultura ludowa i tradycyjna (MKiDN)
66	Zamek Cieszyn	“Human Cities. Creative works with small and remote places” (SMOTIES)	Celem projektu jest zbudowanie aktywnych, lokalnych wspólnot poprzez działania w przestrzeni publicznej. Idea polega na włączaniu mieszkańców w każdym wieku, z różnym doświadczeniem zawodowym, o różnym stopniu sprawności. Cały proces sprzyja zdobywaniu nowych kompetencji, integracji społecznej, ale też budowaniu tożsamości w oparciu o zdobytą wiedzę na temat historii miejsca, w którym się żyje. Każdy z partnerów projektu współpracuje ze społecznością/miejscem	Kreatywna Europa, Promesa dla Kultury (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			narażonym na marginalizację.	
67	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. Stanisława Hadyny	Tradycja w zielonym oknie	Projekt zakładał realizację: Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Adolf Dygacz w kulturze XX i XXI wieku”, XXX Regionalnego Przeglądu „Śląskie Śpiewanie” im. prof. Adolfa Dygacza, pobyków edukacyjnych, filmu dokumentalnego. Cele projektu: wspieranie współpracy, wymiana wiedzy i umiejętności między sektorem kultury i sektorem kreatywnym a sektorami nauki, technologii i ekologii; promocja regionu kultywującego tradycje i stosującego nowoczesne środki wyrazu w jego prezentacji; rozwijanie tożsamości kulturowej; wykorzystanie potencjału obiektu zabytkowego. Efekty: rozwój turystyki kulturowej; podniesienie umiejętności i kompetencji uczestników w tym cyfrowych do wymogu rynku pracy; rozwój potencjału przedsiębiorczości i innowacyjności sektora	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			kultury i sektora kreatywnego.	
68	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. Stanisława Hadyny	Włączeni w kulturę 2024	Dostosowanie merytoryczne oferty kulturalnej i/lub oferty edukacji kulturalnej, do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, zawierające komponent działań z odbiorcami.	Kultura Dostępna 2024 (MKiDN)
69	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Prace przy zieleni w zabytkowym Zespole Pałacowo – Parkowym w Koszęcinie	Głównym celem realizacji zadania jest właściwe i specjalistyczne zadbanie o zieleń zabytkową znajdującą się w parku w Zespole Pałacowo - Parkowym w Koszęcinie. Zapewnienie prawidłowego wzrostu roślinności i bezpieczeństwa wszystkim przebywającym na terenie parku.	WFOŚiGW w Katowicach
70	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Prace konserwatorskie popiersia Adolfa zu Hohenlohe – Ingelfigen	Prace konserwatorskie mają na celu zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku - popiersia Adolfa zu Hohenlohe – Ingelfigen, a następnie wyeksponowania go we wnętrzach pałacu.	Skarb Państwa - Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Katowicach
71	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St.	Gospodarka drzewostanem (w tym nowe nasadzenia,	Najważniejszym celem realizacji zadania jest właściwe i	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Hadyny w Koszęcinie	wycinka zagrażających bezpieczeństwu i chorych drzew, pielęgnacja drzew i krzewów) w Parku ZPiTŚ w Koszęcinie	specjalistyczne zadbanie o zieleni zabytkową znajdującą się w parku w Zespole Pałacowo - Parkowym w Koszęcinie. Zapewnienie prawidłowego wzrostu roślinności i bezpieczeństwa wszystkim przebywającym na terenie parku.	
72	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	„Wirtualna Przebieralnia Ludowa VR Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny”	Projekt ma na celu zachowanie i promocję polskiego dziedzictwa kulturowego, edukację w zakresie tradycji ludowych oraz rozwijanie nowoczesnych kompetencji cyfrowych. Efektem projektu będzie zwiększenie zainteresowania kulturą ludową, edukacja użytkowników w zakresie tradycji ludowych oraz zachowanie i promocja dziedzictwa kulturowego, rozwój kompetencji cyfrowych w społeczeństwie.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności
73	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Zakup instrumentów muzycznych i niezbędnego wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej Zespołu „Śląsk”	Głównym celem zadania było podniesienie jakości i wzmocnienie świadczonych usług kulturalnych Zespołu „Śląsk”, wzbogacenie oferty kulturalnej Zespołu „Śląsk” i niwelowanie barier w	Infrastruktura Kultury 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			dostępie do niej, a także poprawa warunków pracy oraz usprawnienie organizacji koncertów, przedsięwzięć artystycznych i edukacyjnych instytucji. Nastąpiła poprawa sprawności i efektywności funkcjonowania zaplecza infrastrukturalnego instytucji.	
74	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny w polskim języku migowym	Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości i wzmocnienie świadczonych usług kulturalnych. Zadanie przyczyni się do poszerzenia grona odbiorców, zwiększenia dostępu, pełnego uczestnictwa w koncercie oraz poprawy dostępności oferty kulturalnej Zespołu „Śląsk” on-line. Przedsięwzięcie ukierunkowane jest do ograniczonych słuchowo odbiorców, ułatwiające komunikację i niwelujące bariery w dostępie do kultury.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
75	Biblioteka Śląska w Katowicach	Wydanie „Raju utraconego” Johna Milтона w nowych przekładach – polskim i ukraińskim – w serii Bibliotheca Translata	Celem zadania jest publikacja dwujęzycznego wydania „Raju utraconego” Johna Milтона w przekładach Jarka Zawadzkiego (na język polski) i Olgi	Literatura 2023 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			Smolnytskiej (na język ukraiński).	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 55. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zagadnienia społeczne).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Zamek Cieszyn	"Cieszyn – miasto samowystarczalne"	Zamek Cieszyn w ramach umowy partnerstwa z Urzędem Miejskim realizował 4 przedsięwzięcia: (1) Szkoła Rzemiosł - miała inspirować do rozwoju rzemiosła, poszukiwania nowych form jego wykorzystania, a także budować lokalną przedsiębiorczość w oparciu o te rzemiosła. (2) Zielone sąsiedztwo. Projekt miał na celu: zazieleniać Cieszyn. (3) Dostępność Wzgórza Zamkowego – nieinwestycyjne - zakup i montaż kamery na Wieży Piastowskiej oraz projekt makiety Wzgórza Zamkowego. (4) Dostępność Wzgórza Zamkowego – inwestycyjne –	Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, środki budżetu państwa

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wykonanie makiety Wzgórza Zamkowego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 56. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zdrowie).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	Manualna terapia punktów spustowych	Fizjoterapeuci nauczą się precyzyjnie lokalizować oraz diagnozować punkty spustowe w różnych mięśniach ciała. Pozwoli to na bardziej precyzyjne i skuteczne rozpoznawanie przyczyn bólu mięśniowego, co jest kluczowe w prowadzeniu efektywnej terapii.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
2	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny Szpital Opieki Długoterminowej w Jaworzu	Doposażenie w sprzęt do rehabilitacji ambulatoryjnej w Szpitalu w Jaworzu	Celem projektu jest doposażenie w sprzęt rehabilitacyjny sal do wykonywania zabiegów dla pacjentów w trybie ambulatoryjnym. Doposażenie wpłynie na poprawę jakości i efektywności rehabilitacji, co	Fundacja PKO Banku Polskiego

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			przyczyni się bezpośrednio do poprawy zdrowia i życia.	
3	Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej	Optymalizacja zabezpieczenia prognozowanych potrzeb na świadczenia hospitalizacyjne w zakresie chorób układu oddechowego w województwie śląskim poprzez przebudowę, modernizację oraz doposażenie kompleksu budynków na potrzeby oddziałów pulmonologicznych z pododdziałem chemioterapii nowotworów	(1) Uruchomienie oddziału diagnostyczno-obsługowego chorób płuc i gruźlicy z wyodrębnionymi salami do pełnej izolacji pacjentów, w tym z chorobami zakaźnymi takimi jak mukowiscydoza płuc, wielolekooporna gruźlica, czy Covid-19. (2) Relokowanie oddziału pulmonologiczno - onkologicznego z chemioterapią w celu stworzenia komfortowych warunków leczenia pacjentów ze zdiagnozowanym nowotworem płuc metodą chemioterapii oraz w ramach dedykowanych programów lekowych, z możliwością leczenia pacjentów z powikłaniami infekcyjnym w wyniku leczenia przeciwnowotworowego.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
4	Katowickie Centrum Onkologii	Doposażenie zakładów radioterapii – wymiana akceleratorów	Bezpośrednim celem projektu będzie podniesienie dostępności do onkologicznych świadczeń med. oraz	Narodowa Strategia Onkologiczna

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			podniesienie jakości świadczonych usług poprzez doposażenie Zakładu Radioterapii Katowickiego Centrum Onkologii w akcelerator.	
5	Ośrodek Leczniczo-Rehabilitacyjny „Pałac Kamieniec” Sp. z o.o.	Modernizacja budynku, zniesienie barier architektonicznych, poprawa bezpieczeństwa, bezpieczeństwa sanitarnego, poprawa funkcjonalności, zwiększenie zakresu diagnostyki i oferty leczniczo-terapeutycznej	Celem projektu jest poprawa efektywności leczenia pacjentów oddziałów udzielających świadczeń opieki zdrowotnej z zakresu opieki psychiatrycznej (stacjonarnych świadczeń psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży). Głównym założeniem jest dostosowanie infrastruktury do wymagań prawnych i funkcjonalnych. Dostosowana infrastruktura zapewni bezpieczne udzielanie świadczeń zdrowotnych oraz zwiększy efektywność udzielanych świadczeń przez umożliwienie stosowania nowoczesnych form terapii.	Program wsparcia oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży na lata 2022-2024
6	REPTY Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach	Reedukacja chodu z wykorzystaniem urządzeń robotycznych w „REPTY” Górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego	Roboty oraz inne systemy elektromechaniczne znajdują zastosowanie w rehabilitacji (reedukacji) chodu w schorzeniach neurologicznych i ortopedycznych	Subfundusz Terapeutyczno-Innowacyjny Fundusz Medyczny (Ministerstwo Zdrowia)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		Ziętka w Tarnwoskich Górach	przebiegających ze stanem zapalnym. Jedną z największych zalet tych systemów jest odciążenie fizjoterapeuty związane z reedukacją chodu i zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa dla pacjenta. Współczesne systemy wykorzystywane do rehabilitacji chodu można podzielić na trzy grupy: urządzenia stacjonarne, urządzenia typu overground walking systems oraz aktywne egzozoskielety.	
7	Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	Zakup sprzętu medycznego celem poprawy jakości i zwiększenia dostępności leczenia dla pacjentów obarczonych chorobami cywilizacyjnymi w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich	Celem projektu jest poprawa dostępności do usług medycznych i infrastruktury ochrony zdrowia dla pacjentów dotkniętych chorobami cywilizacyjnymi.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
8	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Demontaż i utylizacja azbestowych kanałów wentylacyjnych ZADANIE NR 2 Pawilon nr 5 część druga zgodnie z zakresem	Unieszkodliwienie materiałów niebezpiecznych – zawierających azbest.	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		opracowania, spzoz WSS nr 3 w Rybniku, ul. Energetyków 46, 44-200 Rybnik		
9	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Poprawa dostępu do szpitalnej diagnostyki i leczenia chorób sercowo-naczyniowych poprzez dofinansowanie zakupu echokardiografu	Zamierzeniem projektu jest doposażenie Szpitala w nowoczesny sprzęt diagnostyczny w celu poprawy jakości i dostępności usług medycznych skierowanych do pacjentów obciążonych kardiologicznie oraz skrócenia czasu oczekiwania na diagnostykę.	Narodowy Program Chorób Układu Krążenia
10	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Doposażenie klinik i oddziałów hematoonkologicznych w sprzęt do diagnostyki i leczenia białaczek i chłoniaków	Zamierzeniem projektu jest doposażenie Szpitala w nowoczesny sprzęt medyczno-diagnostyczny w celu: 1) poprawy jakości i dostępności usług diagnostyczno-terapeutycznych skierowanych do pacjentów obciążonych onkologicznie; 2) wzrostu komfortu pacjentów poddawanych terapii poprzez podniesienie standardu obsługi pacjenta; 3) skrócenia czasu oczekiwania na diagnostykę. Dzięki tym zakupom Szpital zapewni pacjentom onkologicznym wysoką jakość leczenia, zwiększy dostęp do	Narodowa Strategia Onkologiczna

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			nowoczesnej aparatury medycznej oraz poprawi jakość życia osób chorych na nowotwory.	
11	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 3 w Rybniku	Zakup stanowisk do pielęgnacji noworodków – 4 szt	Celem projektu jest wymiana zużytych stanowisk celem dostosowania do aktualnych standardów, co przełoży się na możliwość zapewnienia lepszej opieki nad noworodkami w Oddziale Neonatologii.	Inne środki krajowe – środki z Budżetu Miasta Rybnika
12	Szpital Specjalistyczny w Chorzowie	Zakup sprzętu do diagnostyki i leczenia raka płuca dla pneumonologii	Poprawa efektywności leczenia pacjentów z chorobami płuc w tym z chorobami nowotworowymi. Poprawa oferty Szpitala skierowanej do pacjentów z chorobami nowotworowymi płuc. Poprawa możliwości diagnostycznych i zwiększenie skuteczności leczenia.	Narodowa Strategia Onkologiczna dla pneumonologii na lata 2023-2024
13	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Przebudowa sanitariatów na oddziałach szpitalnych celem dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku - Białej,	Przebudowa sanitariatów na oddziałach szpitalnych celem dostosowania dla potrzeb osób niepełnosprawnych w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej, Al. Armii Krajowej 101, budynki A, B i D.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
14	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	„Zakup sprzętu i aparatury” – poprzez zakup sprzętu i aparatury dla	Zakup sprzętu i aparatury dla oddziału anestezjologii i intensywnej terapii.	Ministerstwo Zdrowia

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		oddziałów anestezjologii i intensywnej terapii z największą aktywnością donacyjną w latach 2022-2023		
15	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Odżywianie mlekiem kobiecym noworodków i niemowląt – zakup sprzętu do pozyskiwania mleka kobiecego i jego przechowywania	Zakup sprzętu do pozyskiwania mleka kobiecego i jego przechowywania dla podmiotów leczniczych współpracujących z bankami mleka kobiecego.	Ministerstwo Zdrowia
16	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	Zakup sprzętu w celu doposażenia Oddziału Hematologii z pododdziałem Dziennego Leczenia.	Doposażenie klinik i oddziałów hematoonkologicznych w sprzęt do diagnostyki i leczenia białaczek i chłoniaków – dla podmiotów udzielających świadczenia osobom dorosłym w 2024 r.	Ministerstwo Zdrowia – Narodowa Strategia Onkologiczna
17	Szpital Wojewódzki w Bielsku-Białej	„Zakup sprzętu i aparatury” – Transplantacyjnego	Wyposażenie stanowisk pracy szpitalnych koordynatorów donacyjnych, zatrudnionych w szpitalach z najwyższą aktywnością donacyjną, w sprzęt telekomunikacyjny i/lub teleinformatyczny.	Ministerstwo Zdrowia
18	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	Szkolenia pn. „Wywiad do diagnozy autyzmu ADI-R”	Dokształcenie i podwyższenie kwalifikacji pracowników.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
19	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	Szkolenie pn. BLS z elementami ALS	Dokształcenie pracowników i podwyższenie ich kwalifikacji.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy
20	Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny im. dr. Emila Cyrana z siedzibą w Lublińcu	Modernizacja oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży	Wykonanie projektu ma na celu poszerzenie bazy materialnej poprzez zagospodarowanie dotychczas nieużytkowanych pomieszczeń na potrzeby prowadzenia kompleksowej psychoterapii rodzin, jak również modernizację zabezpieczeń przeciwpożarowych co przyczyni się do znacznego zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników budynku.	Program wsparcia oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży na lata 2022-2024
21	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Doposażenie zakładów radioterapii – wymiana aparatów HDR do brachyterapii na lata 2023-2024	Celem projektu jest dążenie do utrzymania właściwego dostępu do najnowszych osiągnięć technicznych i technologicznych w zakresie leczenia chorób nowotworowych przez wymianę wyeksploatowanego sprzętu do radioterapii – aparatów HDR do brachyterapii.	Narodowa Strategia Onkologiczna
22	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Zakup sprzętu i aparatury – poprzez zakup sprzętu i aparatury dla oddziałów anestezjologii i	Celem projektu jest zwiększenie liczby pobieranych i przeszczepianych komórek, tkanek i narządów, co pozwoli	Narodowy Program Transplantacyjny

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		intensywnej terapii z największą aktywnością donacyjną w latach 2022-2023	przybliżyć się do wskaźników europejskich w zakresie liczby pobieranych i przeszczepianych narządów, tkanek i komórek (poprawa i unowocześnienie podmiotów przeszczepiających komórki).	
23	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Poprawa dostępu do szpitalnej diagnostyki i leczenia chorób sercowo-naczyniowych poprzez dofinansowanie zakupu echokardiografu	Celem projektu jest poprawa dostępu do diagnostyki i leczenia chorób sercowo-naczyniowych poprzez wyposażenie podmiotów leczniczych zajmujących się diagnostyką i leczeniem pacjentów z chorobami układu krążenia (ChUK) w: echokardiograf z funkcją echokardiografii przezprzełykowej lub echokardiograf z wieloma funkcjami echokardiografii tj. echokardiograf z funkcją echokardiografii przezprzełykowej oraz wewnątrznaczyniowej i/lub wewnątrzsercowej w 2024 r.	Program wieloletni pn. Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032
24	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Najświętszej Maryi Panny z siedzibą w Częstochowie	Zakup sprzętu i aparatury – poprzez wyposażenie stanowisk pracy szpitalnych koordynatorów donacyjnych, zatrudnionych w	Celem projektu jest wyposażenie stanowisk pracy szpitalnych koordynatorów donacyjnych w sprzęt teleinformatyczny, co podniesie jakość wykonywanej przez	Narodowy Program Transplantacyjny

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		szpitalach z najwyższą aktywnością donacyjną, w sprzęt telekomunikacyjny i/lub teleinformatyczny	koordynatora pracy poprzez usprawnienie komunikacji z personelem szpitala, osobami zaangażowanymi w proces pobierania lub przeszczepiania narządów i tkanek spoza podmiotu leczniczego, a także poprzez bezpieczne gromadzenie i przetwarzanie informacji o prowadzonych koordynacjach na nowoczesnym sprzęcie teleinformatycznym.	
25	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	e-CareMed – rozwój cyfrowych usług medycznych w WSS5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	Celem projektu było zwiększenie dostępu do cyfrowych usług publicznych z obszaru e-zdrowia. W zakresie przedsięwzięcia zostało uruchomionych 7 usług publicznych świadczonych on-line w tym 1 usługa teleinformatyczna. W zakresie rzeczowym realizacji przedsięwzięcia dokonano zakupu sprzętu informatycznego niezbędnego dla prawidłowego wdrożenia e-usług. Odbiorcami projektu są zarówno personel medyczny pracujący w placówce Beneficjenta jak i pacjenci	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			diagnozowani lub leczeni w placówce.	
26	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	Dofinansowanie zakupu systemu holterowskiego pomiaru ciśnienia z akcesoriami w 2023 r.	dofinansowanie zakupu systemu holterowskiego pomiaru ciśnienia z akcesoriami w 2023 r.	Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032
27	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	Dofinansowanie zakupu sprzętu z dziedziny intensywnej terapii w 2023	dofinansowanie zakupu sprzętu z dziedziny intensywnej terapii w 2023.	Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032
28	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	Rozwój systemów informatycznych w celu poprawy jakości i dostępności usług publicznych z obszaru e-zdrowia w WSS5 im. Św. Barbary w Sosnowcu	Celem projektu było zwiększenie dostępu do cyfrowych usług publicznych z obszaru e-zdrowia. W zakresie przedsięwzięcia zostało uruchomionych 7 usług publicznych świadczonych on-line w tym 1 usługa teleinformatyczna. W zakresie rzeczowym realizacji przedsięwzięcia dokonano zakupu sprzętu informatycznego niezbędnego dla prawidłowego wdrożenia e-usług. Odbiorcami projektu są zarówno personel medyczny pracujący w placówce Beneficjenta jak i pacjenci diagnozowani lub leczeni w placówce.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
29	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5	Doposażenie w sprzęt	Poprawa dostępu do szpitalnej diagnostyki i leczenia chorób	Narodowy Program Chorób Układu

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	im. św. Barbary w Sosnowcu		sercowo-naczyniowych poprzez dofinansowanie zakupu angiografu w 2024 r.	Krażenia na lata 2022-2032
30	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	Doposażenie w sprzęt	Poprawa dostępu do szpitalnej diagnostyki i leczenia chorób sercowo-naczyniowych poprzez dofinansowanie zakupu echokardiografu.	Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032
31	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu	Zakup sprzętu i aparatury	Doposażenie w sprzęt z dziedziny intensywnej terapii.	Narodowy Program Transplantacyjny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 57. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: inne- sport, turystyka i rekreacja i inne).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Śląski Ogród Zoologiczny	Budynek dla otoczonów	Podniesienie atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej Śląskiego Ogrodu Zoologicznego.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Mieszkaniec** zidentyfikowano 175 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, z czego 118 zostało zakończonych w 2024 roku. Projekty możemy przypisać do 6 kategorii: edukacji, kultury, zagadnień społecznych, rynku pracy, zdrowia oraz inne (sportu, turystyki i rekreacji).

Statystyka projektów dla obszaru Mieszkaniec:

- razem wszystkie projekty: 268 projektów, z czego projekty z obszaru Mieszkaniec stanowią 65,3%.
- razem projekty w obszarze Mieszkaniec: 175 projektów.
- kategoria edukacja: 17 projektów, udział procentowy: 9,7%.
- kategoria kultura: 96 projekty, udział procentowy: 54,9%.
- kategoria zagadnienia społeczne: 8 projektów, udział procentowy: 4,6%.
- kategoria rynek pracy: 7 projektów, udział procentowy: 4,0%.
- kategoria zdrowie: 45 projektów, udział procentowy: 25,7%.
- kategoria inne (sport, turystyka i rekreacja i inne): 2 projekty, udział procentowy: 1,1%.

3.6.3 Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 58. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: edukacja).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Wynagrodzenie dla ekspertów za udział w pracach komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego	Zgodnie z art. 9g ust. 2 Karty Nauczyciela na organie prowadzącym ciąży obowiązek powoływania komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego (17 wniosków).
2	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Zakup prawa do używania aplikacji firmy Vulcan dla jednostki samorządu terytorialnego	Zawarto umowę licencyjną na zakup VULCAN Kadry, druga na zakup VULCAN Sigma, Vulcan Artykuł 30 i VULCAN Dotacje podręcznikowe.
3	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Program Niwki – dotacja dla Województwa Opolskiego	Program doskonalenia zawodowego nauczycieli języka niemieckiego, w szczególności języka mniejszości narodowej, jak i uczących w języku niemieckim i dwujęzycznie innych przedmiotów, a także nauczycieli rozwijających wśród uczniów wiedzę i umiejętności związane z kultywowaniem wielokulturowości i historii regionów.
4	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na realizację zadania pn. „Śląski Festiwal Nauki Katowice”	Zapewnienie organizacji i promocji festiwalu, prezentacja osiągnięć nauki regionu, promowanie kadr Uniwersytetu Śląskiego.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
5	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Uniwersytet Śląski w Katowicach).
6	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego na realizację przedsięwzięcia Seeds of science w ramach "Śląskiego Festiwalu Nauki KATOWICE" poprzez zakup przyczepy eventowej (wystawowej)	Promowanie kadr Uczelni, upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury, działania na rzecz społeczności regionalnych (Uniwersytet Śląski w Katowicach).
7	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Akademia Wychowania Fizycznego w Katowicach).
8	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Akademii Muzycznej w Katowicach na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Akademia Muzyczna w Katowicach).
9	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach).
10	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Śląski Uniwersytet Medyczny Katowicach).
11	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
12	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Dotacja dla Politechniki Śląskiej w Gliwicach na realizację Zadania Europejskie Miasto Nauki Katowice 2024	Upowszechnienie i pomnażanie osiągnięć nauki i kultury oraz działania na rzecz społeczności regionalnych (Politechnika Śląska w Gliwicach).
13	Departament Edukacji i Spraw Społecznych / Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Nagrody Marszałka	Przyznanie Nagród Marszałka Województwa Śląskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, dla nauczycieli i dyrektorów szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie (przyznano 27 nagród Marszałka).
14	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Młodzi Artyści – zajęcia artystyczne dla dzieci i młodzieży	Zorganizowano cykl bezpłatnych zajęć artystycznych dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 15 lat, zamieszkałych na terenie województwa śląskiego, w szczególności na terenie powiatu wodzisławskiego i raciborskiego. Udział wzięło 237 uczniów
15	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	„Dziwni”. Spektakl muzyczny dotyczący problemów zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	Zorganizowano przedstawienie teatralne (wystawienia dwóch spektakli) na podstawie autorskiego scenariusza, poruszającego problemy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w dzisiejszych czasach, takie jak depresja, uzależnienia, przemoc psychiczna, cyberprzemoc, problemy z używkami, zaburzenia odżywiania, nie radzenia sobie z presją (około 500 uczestników zadania).
16	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	„Psychoessa” – ocalić zdrowie psychiczne młodych	Zorganizowano i przeprowadzono kampanię, która skupiała się na rozwiązywaniu problemów

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			emocjonalnych młodych ludzi, poprzez wsparcie profesjonalistów, w tym psychoterapeutów i lekarzy psychiatrów (ponad 4000 beneficjentów zadania).
17	Departament Inwestycji	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu	Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.
18	Departament Inwestycji	Modernizacja hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu	Poprawa funkcjonalności hali sportowej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu.
19	Departament Inwestycji	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku internatu Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu	Dostosowanie budynku do wymagań stawianych obiektom w zakresie dostępu i użytkowania pomieszczeń przez osoby niepełnosprawne oraz dostosowanie do wymagań ochrony przeciwpożarowej uwzględniając użytkowników niepełnosprawnych.
20	Departament Inwestycji	Obsługa prawna projektu pn. „Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie”	Obsługa prawna projektu pn. „Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie”.
21	Departament Inwestycji	Wyposażenie obserwatorium astronomicznego Planetarium – Śląskiego Parku Nauki w Chorzowie	Poprawa funkcjonalności Planetarium – Śląskiego Parku Nauki w Chorzowie poprzez rozszerzenia wyposażenia obserwatorium astronomicznego.
22	Departament Drogownictwa	Przeprowadzanie egzaminów po kursach ADR oraz wydawanie zaświadczeń ADR	Przeprowadzono blisko 500 egzaminów dla kierowców przewożących towary niebezpieczne, w wyniku których

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			wydano 2938 zaświadczeń ADR uprawniających do przewozu towarów niebezpiecznych. Przeegzaminowano 3933 osób.
23	Departament Drogownictwa	Nadzór nad przeprowadzaniem egzaminów państwowych na prawo jazdy	Rozpatrzone 95 skarg na przebieg egzaminów na prawo jazdy przeprowadzonych na terenie województwa śląskiego przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego. Ogółem WORD-y przeprowadziły 274960 egzaminy na prawo jazdy.
24	Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Pomoc zdrowotna	W myśl treści art. 72 ustawy Karta Nauczyciela Województwo Śląskie przeznacza corocznie w budżecie odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej. W roku 2024 przyznano nauczycielom /emerytom/rencistom 190 zasiłków w ramach pomocy zdrowotnej.
25	Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Dotacja celowa na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	Zadanie realizowane jest jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie wykazują charakteru stricte projektowego). Dotacja Ministerstwa Edukacji Narodowej na zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów szkół (zadania zlecone z budżetu państwa).
26	Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest	A37 Kryzys uchodźczy na Ukrainie	Środki Województwa Śląskiego w związku z realizacją dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Województwo Śląskie		będącymi obywatelami Ukrainy, o których mowa w art.50 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa.
27	Jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie	Prowadzenie szkół i placówek oświatowych	Nadzór nad szkołami i placówkami oświatowymi, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie.
28	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Gliwicach	Konferencja „Podsumowanie doświadczeń edukacyjnych z zakresu nauczania na kierunku Technik Sterylizacji Medycznej oraz prezentacja nowości z zakresu dekontaminacji”	Konferencja podsumowująca 12 lat kształcenia na kierunku Technik sterylizacji medycznej.
29	Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Województwa Śląskiego w Katowicach	Konferencja „Kształcenie zawodowe w Medyku trampoliną do sukcesu”	Oprócz części oficjalnej, wydarzeniu towarzyszyły warsztaty, podczas których uczniowie mogli skorzystać z zabiegów medycznych i kosmetycznych oraz poznać kierunki kształcenia w CKZiU Woj. Śląskiego w Katowicach.
30	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Modernizacja podłogi na warsztatach szkolnych w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie	Poprawa bezpieczeństwa osób korzystających z warsztatów szkolnych, dostosowanie podłoża pod maszyny i urządzenia.
31	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Wymiana pokrycia dachowego i orynowania dachu Sali gimnastycznej i łączników przy Sali gimnastycznej i grupy IV w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie.
32	Młodzieżowy Ośrodek	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania	Zakup samochodu osobowego.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie	
33	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie	Zakup pieca konwekcyjno-parowego wraz z podstawą, okapem i dodatkowym wyposażeniem dla Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie.
34	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie	Zakup zmywarki przemysłowej do kuchni dla Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie.
35	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie	Wyburzenie budynków garażowych wyłączonych z użytkowania w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Krupskim Młynie – Porządkowanie terenu.
36	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. Ottona Lipkowskiego w Krupskim Młynie	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie	Zakup pralki przemysłowej do pralni dla Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Krupskim Młynie.
37	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu	Zakup samochodu osobowego.
38	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu	Wykonanie monitoringu terenu boiska multisportowego oraz wokół budynku Dużego Internatu w MOW w Jaworzu.
39	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu	Wykonanie monitoringu przed budynkiem „Zamek”.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
40	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu	Wykonanie projektu wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej, cyrkulacji i kotłowni gazowej wraz z wewnętrzną instalacją gazową i przyłączem gazowym do budynku szkoły.
41	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu	Wykonanie projektu wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania, ciepłej wody użytkowej, cyrkulacji i przejścia z kotłowni węglowej na kotłownię gazową w budynku małego internatu
42	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej	Zakupy i inwestycje na potrzeby funkcjonowania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kuźni Raciborskiej	Modernizacja systemu monitoringu wizyjnego
43	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Kuźni Raciborskiej	„Kowadło 2024”	Organizacja XXXVIII Ogólnopolskiego Przeglądu Zespołów Artystycznych MOW-ów "Kowadło 2024".
44	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Radzionkowie	Zakup samochodu osobowego elektrycznego	Zakup samochodu osobowego elektrycznego.
45	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Jaworzu	Organizacja uroczystego otwarcia zrealizowanego projektu w ramach MBO „Strefa sportu – budowa boiska multisportowego	Zadanie zrealizowane w ramach IV edycji MBO WSL w 2023 roku, oficjalne otwarcie nastąpiło w 2024 roku.
46	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem biblioteki	Zakup Kultura - Intwerwencje. Edycja 2024p kserokopiarki na potrzeby PBW w Bielsku-Białej
47	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem biblioteki	Zakup serwera na potrzeby PBW w Bielsku-Białej

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
48	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem biblioteki	Zakup 2 szt. schodolaza dla niepełnosprawnych dla PBW w Bielsku-Białej i Filii w Żywcu
49	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem biblioteki	Modernizacja instalacji elektrycznej i sieci strukturalnej na parterze zabytkowego budynku PBW Bielsko-Biała
50	Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Katowicach	Dotacja z Miasta Chorzów	Zadanie realizowane jest jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie wykazują charakteru stricte projektowego). Dotacja na zakup bieżącej literatury pedagogiczno-psychologicznej dla nauczycieli, realizujących założenia programowe systemu edukacji w ramach projektu „Wspomaganie warsztatu zawodowego nauczycieli realizujących założenia programowe systemu oświaty chorzowskich placówek oświatowo-wychowawczych na rok 2024.
51	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. M. Kopernika w Chorzowie	Dotacja z Miasta Chorzów	Zadanie realizowane jest jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie wykazują charakteru stricte projektowego). Dotacja na zadanie prowadzenia Planetarium Śląskiego.
52	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Eko-seans. Seans dydaktyczny w Planetarium Śląskim przy współpracy ze Śląskim Ogrodem Zoologicznym – środki z Marszałkowskiego Budżetu	W ramach zadania zrealizowano nowy seans dla dzieci pod tytułem „Kosmiczne zoo”, który zawiera treści dydaktyczne, poprzez podróż po niebie odśladania astronomiczne tajemnice zwierzęcych gwiazdozbiorów oraz zodiaków.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		Obywatelskiego Województwa Śląskiego	
53	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem planetarium	Postawienie pomieszczenia gospodarczego na terenie stacji meteorologicznej.
54	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Budowa interferometru radiowego	Rozszerzenie działalność edukacyjnej Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie o radioastronomię oraz umożliwienie placówce włączenie się do badań prowadzonych wspólnie z innymi ośrodkami radioastronomii w Polsce.
55	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Dostosowanie seansu „Światy niemożliwe” do nowej technologii 8K	Nowe animacje full dome, udźwiękowanie, tłumaczenie na język angielski, grafika, nagranie słowa, synchronizacja udźwiękowania.
56	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Zakup licencji nowych seansów na główną salę (8K)	Zwiększenie oferty edukacyjnej i popularyzującej naukę.
57	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem planetarium	Zakup samochodu elektrycznego.
58	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem planetarium	Zakup maszyny myjącej do posadzki na terenie budynku Planetarium.
59	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem planetarium	Projekt zabudowy kas w holu głównym budynku Planetarium.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
60	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Konferencja „Nauka jest kobietą”	III edycja konferencji promującej udział kobiet w polskiej nauce, ze specjalnym uwzględnieniem nauk ścisłych i przyrodniczych.
61	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	Konwent „Cosmicon”	Trzecia edycja cieszącego się ogromną popularnością wśród rodzin naszego regionu największego w województwie konwentu science-fiction.
62	Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie	#Przez Sztukę i Naukę Do Gwiazd	Organizacja koncertów oraz wernisaży wystaw autorów z województwa śląskiego w przestrzeniach Planetarium.
63	Regionalne Centrum Kształcenia Ustawicznego w Sosnowcu	Konferencja "Podologia zawodem przyszłości"	Organizacja III Konferencji Podologicznej Szkół Medycznych Województwa Śląskiego.
64	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup serwera.
65	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Częstochowie	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup samochodu elektrycznego.
66	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach	Nowe Inspiracje WOM 2024	X edycja 2-dniowego Festiwalu Edukacyjnego – warsztaty, wykłady, przykłady dobrych praktyk, stoiska wydawców.
67	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji	Osuszanie piwnic budynku Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej "WOM w	Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian fundamentowych, osuszanie, wykonanie drenażu oraz remontu pomieszczeń piwnicznych.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Pedagogicznej „WOM” w Rybniku	Rybniku – wydatek majątkowy	
68	Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Częstochowie, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Katowicach, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli WOM w Bielsku-Białej, Regionalny Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej WOM w Rybniku, Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny METIS w Katowicach	Doradcy metodyczni	Dotacja na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego w placówkach doskonalenia nauczycieli prowadzonych przez Województwo Śląskie.
69	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	IX Regionalne Forum Doradztwa Zawodowego	Celem kampanii jest poszerzenie oferty szkół i przedszkoli w zakresie doradztwa zawodowego rozwijanie kompetencji nauczycieli i doradców zawodowych w zakresie prowadzenia doradztwa zawodowego, kształtowanie aktywnej postawy uczniów wobec własnego rozwoju zawodowego, prezentacja środowiska pracy charakterystycznego dla poszczególnych zawodów, prezentacja oferty szkół branżowych i techników oraz współpracujących z

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			nimi pracodawców, ułatwienie dostępu do indywidualnych porad doradcy zawodowego.
70	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	Kampania Moje Bezpieczne(?) Dziecko – wczesna prewencja niedostosowania społecznego	Zasadniczym celem kampanii jest ograniczenie najpoważniejszych zagrożeń dla najmłodszych tak ze strony osób dorosłych jak i samych rówieśników.
71	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	Kampania „Włączamy się” – uczniowie ze SPE (w tym Autyzm)	Kampania ma na celu wsparcie nauczycieli, wychowawców i specjalistów w pracy z dziećmi i młodzieżą ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi.
72	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	Kampania „Przestrzeń dla mediacji w szkole”	Celem kampanii jest wspieranie szkół i placówek w budowaniu pozytywnego klimatu społecznego oraz rozwiązywaniu sytuacji trudnych, w tym konfliktowych, które mają na celu promocję mediacji oraz rozwijanie kompetencji kadr zarządzających i uczących w zakresie rozwiązywania sytuacji konfliktowych.
73	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	Kampania społeczna pn. "Pomimo Bądź – wzmacnianie zdrowia psychicznego"	Kampania stworzona w ramach działań wspierających filary zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
74	Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny „Metis” w Katowicach	Kampania Program profilaktyczny Falochron dla Śląska	Kampania, której celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym oraz wzmacnianie dobrostanu dzieci i młodzieży.
75	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup centrali telefonicznej.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
76	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup zmywarko-wyparzarki.
77	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup sceny mobilnej do wyposażenia wyremontowanej auli.
78	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Przenośna pętla indukcyjna.
79	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Nagłośnienie mikrofonu z wyciszeniem i podniesieniem jakości słyszenia
80	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Niesłyszących i Słabosłyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Raciborzu	Przystosowanie dla niepełnosprawnych budynku szkoły Specjalnego Ośrodka Szkolno- Wychowawczego dla Niesłyszących i Słabosłyszących w Raciborzu	Dostawa i montaż systemu odbojoporęczy i odbojnic na ścianach i narożnikach budynku Szkoły.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
81	Zespół Szkół dla Dzieci przy Uzdrowisku Goczałkowice-Zdrój Sp. z o.o.	Ogólnopolski Konkurs „Zrozumieć niepełnosprawność”	Konkurs miał na celu upowszechnianie wiedzy na temat praw człowieka, w tym osób z niepełnosprawnością.
82	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. J. Kusocińskiego w Raciborzu	Zawody Pływackie o Puchar Marszałka Województwa Śląskiego	4 października 2024 roku, na pływalni ZSOMS w Raciborzu odbywa się kolejna edycja Międzynarodowych Zawodów Pływackich o Puchar Marszałka Województwa Śląskiego – Puchar Sprintu.
83	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. J. Kusocińskiego w Raciborzu	Mały Memoriał Lekkoatletyczny imienia Janusza Kusocińskiego	Do rywalizacji stanęła młodzież 11 szkół podstawowych. Uczniowie rywalizowali w kilku dyscyplinach, wśród których znalazły się pchnięcie kulą, skok w dal, skok wzwyż oraz biegi. Zobacz zdjęcia, sprawdź wyniki.
84	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego im. Janusza Kusocińskiego w Raciborzu	Przebudowa w celu dostosowania do aktualnych warunków ochrony przeciwpożarowej budynku B Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego	Przebudowa w celu dostosowania do aktualnych warunków ochrony przeciwpożarowej budynku B Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego.
85	Zespół Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu	Dotacja z Polskiego Związku Pływackiego	Zadanie realizowane jest jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie wykazują charakteru stricte projektowego). Współpraca pomiędzy stronami w ramach realizacji zadania publicznego z obszaru szkolenia i współzawodnictwa sportowego związanego z: „Programem dofinansowania zadań z obszaru wspierania szkolenia sportowego współzawodnictwa młodzieży” w

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Zespole Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu.
86	Zespół Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup samochodu elektrycznego.
87	Zespół Szkół Specjalnych przy Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju	II Integracyjny Festiwal Piosenki „Radosne granie i śpiewanie	Podczas festiwalu dzieci miały okazję wystąpić przed dużą publicznością oraz zaprezentować swoje talenty muzyczne.
88	Zespół Szkół Specjalnych w Skoczowie	Integracyjny Plener Artystyczny pod patronatem Marszałka Województwa Śląskiego	II Integracyjny Plener Artystyczny p.t. "Kopernik w obrotach". Motyw przewodni imprezy wiązał się z podsumowaniem Roku Kopernika.
89	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność	Dofinansowanie działalności 25 wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 59. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze

środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: kultura).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność	Dofinansowanie działalności 25 wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji podmiotowej na działalność.
2	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Dofinansowanie wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji celowych na realizację zadań bieżących	Dofinansowanie działalności wojewódzkich instytucji kultury poprzez przekazywanie dotacji celowych na realizację zadań statutowych.
3	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Inwestycje i remonty prowadzone w obiektach, w których prowadzona jest działalność kulturalna przez wojewódzkie instytucje kultury	Wspieranie rozwoju infrastruktury instytucji kultury poprzez realizację inwestycji i remontów obiektów, w których prowadzona jest działalność wojewódzkich instytucji kultury.
4	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego	Pomoc finansowa dla innych jednostek samorządu terytorialnego (7 JST).
5	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury oraz ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego	Wspieranie zadań z dziedziny kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego w drodze otwartego konkursu ofert na zadania publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego.
6	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury oraz ochrony i upowszechniania dziedzictwa kulturowego	Wsparcie zadań polegających na pracach konserwatorskich, restauratorskich lub robotach budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego w ramach otwartego konkursu wniosków,
7	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Stypendia w dziedzinie kultury	Wspieranie indywidualnych twórców poprzez przyznawanie stypendiów Marszałka Województwa Śląskiego (nagrodzono 17 stypendystów).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
8	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Nagrody w dziedzinie kultury	Wspieranie działań indywidualnych twórców poprzez przyznanie nagród Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury. Nagrody przyznano w ramach 10 konkursów: m.in.: Złota Maski, Karola Miarki, Nagrody Marszałka w dziedzinie kultury, Wydarzenie Muzealne Roku i inne.
9	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Wynagrodzenia dla członków jury Złote Maski oraz opiekunów stypendystów, usługi eksperckie i doradcze	Wynagrodzenia dla członków jury Złote Maski oraz opiekunów stypendystów, usługi eksperckie i doradcze.
10	Departament Inwestycji	Wykonanie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji oraz oświetlenia elewacji budynków Teatru Rozrywki w Chorzowie	Poprawa funkcjonalności Teatru Rozrywki w Chorzowie poprzez wykonanie wentylacji mechanicznej i klimatyzacji oraz oświetlenia elewacji budynków Teatru Rozrywki w Chorzowie.
11	Departament Inwestycji	Poprawa funkcjonalności budynku Kina Kosmos w Katowicach.	Remont łazienek przy wejściu do sali w Kinie Kosmos w Katowicach
12	Departament Inwestycji	Poprawa funkcjonalności budynku kina Światowid w Katowicach.	Wymiana urządzeń klimatyzacyjnych w Kinie Światowid w Katowicach
13	Departament Inwestycji	Poprawa stanu technicznego budynku kina Światowid w Katowicach.	Poprawa walorów użytkowych w Kinie Światowid
14	Departament Inwestycji	Prace modernizacyjne oraz poprawa efektywności infrastruktury elektrycznej, informatycznej oraz zabezpieczenia p.poż. w budynku Biblioteki Śląskiej przy Placu Rady Europy 1	Prace modernizacyjne oraz poprawa efektywności infrastruktury elektrycznej, informatycznej oraz zabezpieczenia p.poż. w budynku Biblioteki Śląskiej przy Placu Rady Europy 1.
15	Departament Inwestycji	Prace modernizacyjne w budynku Biblioteki Śląskiej przy ul. Ligonia 3-7 w Katowicach	Modernizacja platform windowych dla osób z niepełnosprawnością, malowanie ścian wewnętrznych pomieszczeń wraz z stolarką drzwiową.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
16	Departament Inwestycji	Prace modernizacyjne w budynku Biblioteki Śląskiej przy ul. Francuskiej 12 w Katowicach	Poprawa efektywności energetycznej poprzez wyminę okien.
17	Departament Inwestycji	„Modern Lib. Wzmocnienie Biblioteki jako centrum aktywizacji społecznej”	Modernizacja systemu transportu księgozbioru.
18	Departament Inwestycji	Działania naprawcze w zakresie hydroizolacji podziemnej części budynku Muzeum Śląskiego w Katowicach	Poprawa stanu technicznego podziemnej części budynku Muzeum Śląskiego w Katowicach.
19	Departament Inwestycji	Poprawa stanu technicznego budynku Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” w Chorzowie.	Remont budynku wielofunkcyjnego Muzeum GPE W Chorzowie: malowanie pomieszczeń, naprawa pokrycia dachowego oraz impregnacja elewacji, umocnienie skarpy wschodniej.
20	Departament Inwestycji	Wykonanie dokumentacji technicznej dotyczącej poprawienia dostępności budynku Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej – oddział Stara Fabryka	Wykonanie dokumentacji technicznej dotyczącej poprawienia dostępności budynku Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej – oddział Stara Fabryka.
21	Departament Inwestycji	Skarbiec dziedzictwa – nowa przestrzeń dla aktywnej edukacji i kultury w Muzeum GPE w Chorzowie	Podniesienie atrakcyjności oferty Muzeum GPE w Chorzowie poprzez utworzenie nowoczesnej bazy edukacyjno-kulturalnej sprzyjającej integracji społecznej i uwzględniającej osoby ze szczególnymi potrzebami.
22	Departament Inwestycji	Modernizacja pomieszczeń wewnątrz budynku Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej	Roboty remontowe w pozostałych pomieszczeniach wewnątrz budynku Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej.
23	Departament Inwestycji	Remont zabytkowych budynków Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny	Remont zabytkowych budynków Muzeum „Górnośląski Park Etnograficzny” na ekspozycji: chlew z Kobióra, wiatrak z Grzawy, szopa na wozy z Kryr, szopa na narzędzia

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			z Kryr, stodoła z Brzeź, spichlerz z Brennej, chałupa ze Strzemieszyc.
24	Departament Inwestycji	Remont elewacji frontowej budynku Teatru Śląskiego	Remont elewacji frontowej budynku Teatru Śląskiego.
25	Departament Inwestycji	Remont elementów budynku Sceny w Malarni	Naprawa pokrycia dachowego oraz wymiana lamp oświetlenia awaryjnego w budynku Sceny w Malarni przy ul. Teatralnej 2a w Katowicach.
26	Departament Inwestycji	Prace remontowo-konserwatorskie pomieszczeń w budynku Zamku w Pszczynie	Prace remontowo-konserwatorskie pomieszczeń w budynku Zamku w Pszczynie obejmujące prace malarskie oraz konserwatorskie ścian i stolarki drewnianej w części pomieszczeń budynku Zamku.
27	Departament Inwestycji	Odnowienie i konserwacja zabytkowej posadzki z lastriko na foyer Sali koncertowej Filharmonii Śląskiej	Odnowienie i konserwacja zabytkowej posadzki z lastriko na foyer Sali koncertowej Filharmonii Śląskiej.
28	Departament Inwestycji	Dostawa sztankietów scenicznych – zestaw	Poprawa bezpieczeństwa i komfortu pracy poprzez wymianę systemu sztankiet w Sali Koncertowej Filharmonii Śląskiej.
29	Departament Inwestycji	Gospodarka drzewostanem w Parku ZPiTŚ w Koszęcinie	Gospodarka drzewostanem (w tym nowe nasadzenia, wycinka zagrażających bezpieczeństwu i chorych drzew, pielęgnacja drzew i krzewów) w Parku ZPiTŚ w Koszęcinie.
30	Departament Inwestycji	Modernizacja infrastruktury Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu	Modernizacja infrastruktury Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu wraz z budową nowych wystaw stałych, w aspekcie rozwijania kompetencji kulturowych społeczeństwa.
31	Departament Inwestycji	Rewitalizacja Teatru im. Adama Mickiewicza w Cieszynie	Rewitalizacja zabytkowego budynku Teatru im. Adama Mickiewicza w Cieszynie obejmująca renowacje stolarki okiennej oraz opracowanie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			dokumentacji inwentaryzacyjnej i koniecznych ekspertyz.
32	Departament Inwestycji	Modernizacja systemów zabezpieczeń p.poż. i systemu antywłamaniowego w budynku Muzeum Górnośląskiego	Modernizacja systemów zabezpieczeń p.poż. i systemu antywłamaniowego w budynku Muzeum Górnośląskiego przy pl. Jana III Sobieskiego 2 w Bytomiu.
33	Departament Inwestycji	Modernizacja systemów zabezpieczeń p.poż. i systemu antywłamaniowego w budynku Muzeum Górnośląskiego	Modernizacja systemów zabezpieczeń p.poż. i systemu antywłamaniowego w budynku Muzeum Górnośląskiego przy ul. Korfantego 34 w Bytomiu.
34	Departament Inwestycji	Instalacja klimatyzacji w budynku ROK w Bielsku-Białej (pozostałe pomieszczenia)	Roboty budowlane związane z konstrukcją nośną pod jednostkę zewnętrzną klimatyzacji, wykonanie robót elektrotechnicznych, budowlanych i wykończeniowych w pomieszczeniach oraz wykonanie izolacji termicznej stropu nad ostatnią kondygnacją w celu poprawy warunków pracy w pomieszczeniach.
35	Departament Inwestycji	Modernizacja Galerii Sztuki Regionalnego Ośrodka Kultury w Bielsku-Białej	Roboty budowlane w zakresie likwidacji istniejących drzwi wewnętrznych, rozbiórki ścianek gipsowo-kartonowych i stopni schodów wewnętrznych oraz zakładających wykonanie prac obejmujących powiększenie czterech otworów drzwiowych, montaż nowej stolarki drzwiowej oraz nowych posadzek wraz z malowaniem pomieszczeń.
36	Departament Inwestycji	Modernizacja pomieszczeń, urządzeń oraz montaż klimatyzacji w budynkach Teatru Śląskiego	Modernizacja pomieszczeń, urządzeń oraz montaż klimatyzacji w budynkach Teatru Śląskiego.
37	Departament Inwestycji	Zapewnienie dostępności architektonicznej – modernizacja i dostosowanie obiektów i pomieszczeń w	Modernizacja i dostosowanie obiektów i pomieszczeń w celu udostępnienia kolejnych miejsc osobom ze szczególnymi

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		celu udostępnienia kolejnych miejsc osobom ze szczególnymi potrzebami w ZPiŚ w Koszęcinie	potrzebami (wymiana i dostosowanie drzwi oraz wykonanie i montaż balustrad zabezpieczających wraz z poręczami).
38	Departament Inwestycji	Prace konserwatorsko-restauratorskie zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa	Prace konserwatorsko-restauratorskie obiektu Muzeum Śląskiego – zabytkowej wieży wyciągowej szybu Warszawa.
39	Departament Inwestycji	Rewitalizacja budynku gospodarczego, budynku oficyny wraz z otoczeniem i przystosowanie do prowadzenia działalności muzealnej	Dostosowanie budynku oficyny Muzeum Zamkowego w Pszczynie do celów edukacyjnych i wystawienniczych.
40	Departament Inwestycji	Obsługa prawna sporów sądowych związanych z zakończoną realizacją Stadionu Śląskiego	Wyegzekwowanie od Wykonawcy zadania roszczeń wynikających z zapisów umowy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 60. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zagadnienia społeczne).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Posiedzenia Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego	Zadanie oznaczone gwiazdką – realizowane są jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie wykazują charakteru stricte

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			projektowego). Organizacja i obsługa spotkań Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego.
2	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Realizacja zadań wynikających ze współpracy Marszałka Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi	Realizacja szkoleń dla ngo pt.: „Dostępność w działalności organizacji”, „Jak zrealizować i rozliczyć zlecone zadanie publiczne”, „Wizualizacja informacji zgodnie ze standardami dostępności cyfrowej”.
3	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Śląskie Orły Wolontariatu – Wolontariusz Roku 2024	Przedmiotem konkursu „Śląskie Orły Wolontariatu – Wolontariusz Roku 2024” jest wybór Wolontariuszy Roku 2024 w dwóch kategoriach: Indywidualnej oraz dla Organizacji. Celem konkursu jest docenienie wolontariuszy i organizacji wolontariatu oraz promowanie ich pracy, ukazanie różnorodności wolontariatu i odpowiedzialności, jaka się wiąże w związku podejmowaniem pracy woluntarystycznej oraz szerzenie idei wolontariatu.
4	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Posiedzenia Sejmiku Osób z Niepełnosprawnością	Organizacja i obsługa spotkań Sejmiku Osób z Niepełnosprawnością.
5	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Opiniowanie wniosków o Honorowy Patronat Marszałka	Udzielenie 118 opinii w sprawie wyróżnień honorowych Marszałka Województwa Śląskiego.
6	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Otwarty konkurs ofert i małe granty	Wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, m.in. art. 19a (bez zadań realizowanych w ramach środków z MBO WSL). Podpisano 8 umów na zadania wyłonione w otwartym konkursie ofert oraz 12

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			umów na realizację tzw. "małych grantów".
7	Kancelaria Zarządu	„Śląskie. Dla Seniora” organizacja, współorganizacja wydarzeń na rzecz środowisk senioralnych	W trosce o Seniorów naszego regionu podjęto liczne inicjatywy na rzecz osób starszych, skupiając się na obszarach zdrowia, edukacji i kultury. Działania podejmowane na rzecz środowisk senioralnych w tym: 1. Zakupiono czas antenowy promujący udział w wydarzeniu np. Dzień Zdrowia; 2. Zakupiono usługę nagłośnienia w związku z realizacją akcji informacyjno-edukacyjnej pn. „Świeć Przykładem – Noś Odblaski!”; 3. Zakupiono materiały promujące inicjatywę społeczną pn. „Śląskie. Dla Seniora” a w szczególności „Koperty Życia”.
8	Kancelaria Zarządu	Dofinansowanie przyznane podmiotom w trybie art. 19a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie	Dofinansowanie zadań dotyczących podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej działalności oraz wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych
9	Kancelaria Zarządu	Zapewnienie funkcjonowania Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego	Prowadzenie dialogu społecznego w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności gospodarki i spójności społecznej w województwie śląskim. Działanie na rzecz poprawy jakości formułowania i wdrażania polityk oraz strategii społeczno-gospodarczych w województwie śląskim, a także budowania wokół nich społecznego porozumienia w drodze prowadzenia przejrzystego, merytorycznego i regularnego dialogu strony samorządowej i

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			rządowej oraz organizacji pracowników i pracodawców.
10	Kancelaria Zarządu	Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego	Realizacja Programu dla Młodych oraz polityki młodzieżowej – udział młodzieżowych radnych w sesjach Młodzieżowego Sejmiku Województwa Śląskiego.
11	Kancelaria Zarządu	Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego	II Kongres Rozwojowy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych Województwa Śląskiego zorganizowany na Stadionie Śląskim w którym udział wzięło 500 osób związanych z Młodzieżowymi Drużynami Pożarniczymi z całego województwa śląskiego.
12	Kancelaria Zarządu	Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego	Mistrzostwa Debat Oksfordzkich – turniej o zasięgu wojewódzkim.
13	Kancelaria Zarządu	Młodzieżowy Sejmik Województwa Śląskiego	Zakup artykułów promocyjnych na potrzeby zadań realizowanych w ramach polityki młodzieżowej.
14	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie województwa śląskiego na lata 2022-2024	Prowadzenie placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej – 5 regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych (RPOT). Placówki zapewniały całodobową opiekę i wychowanie dzieciom, które ze względu na stan zdrowia wymagający szczególnej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. 1. RPO-T w Bytomiu – placówka w strukturach Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej (dla 27 dzieci), która z dniem 1 grudnia 2024 r. została przekształcona w dwie mniejsze placówki: RPOT nr 1 w Bytomiu (dla 14 dzieci) i RPOT nr 2 w Bytomiu (dla 13 dzieci). 2. Trzy placówki prowadzone na zlecenie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			samorządu woj. w ramach otwartego konkursu ofert: RPO-T nr 1 w Gliwicach (dla 42 dzieci); RPO-T nr 2 w Gliwicach (dla 41 dzieci); RPO-T w Bielsku-Białej (dla 14 dzieci).
15	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Prowadzenie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego – zapewnienie instytucjonalnej pieczy zastępczej w województwie śląskim w latach 2024-2026	Prowadzenie Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego (IOP) z siedzibą w Częstochowie. Zadanie realizowane na zlecenie samorządu woj. w ramach otwartego konkursu ofert. Placówka zapewnia całodobową opiekę i wychowanie dzieciom do 1 roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Placówka posiada 15 miejsc.
16	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska	Opracowano raport "Pomoc dla osób opuszczających zakłady karne i inne jednostki penitencjarne w województwie śląskim – edycja 2024". Opracowanie prezentuje wyniki analizy dotyczącej reintegracji społecznej osób po opuszczeniu zakładu penitencjarnego w województwie śląskim. W raporcie uwzględniono m.in. kwestie trudności, z którymi zmagają się osoby opuszczające jednostki penitencjarne oraz wsparcia dla byłych więźniów, w tym pomocy społecznej udzielanej w województwie śląskim.
17	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. We wrześniu 2024 r. zakończono opracowanie „Programu przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			w województwie śląskim na lata 2024-2028”. Program został przygotowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego we współpracy z ekspertami posiadającymi wiedzę i doświadczenie w organizowaniu pomocy społecznej, ograniczaniu zjawiska ubóstwa oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.
18	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W grudniu 2024 r. opracowano raport "Skala, przyczyny i skutki ubóstwa w województwie śląskim – edycja 2024". W opracowaniu ujęto m.in. informacje nt. przyczyn i skutków ubóstwa, sposobów pomiaru tego zjawiska, poziomu ubóstwa w województwie śląskim (w tym w podregionach, powiatach i gminach) oraz na tle innych województw, całej Polski oraz Unii Europejskiej, a także wnioski i rekomendacje dot. ograniczenia skali tego problemu społecznego.
19	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie	Zadanie stanowi realizację zapisu art. 21 pkt 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2024 r. w ramach realizacji zadania opracowano: 1. raport „Diagnoza i monitoring wybranych problemów społecznych w województwie śląskim – edycja 2023”; 2. raport „Diagnoza dotycząca młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii w województwie śląskim w 2023 roku”.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
20	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Program przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2022-2030	Realizacja zadań Samorządu Województwa Śląskiego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków oraz behawioralnym odbywa się w sposób ciągły, w tym poprzez: dofinansowanie projektów polegających na wdrażaniu i promowaniu programów profilaktycznych, w szczególności rekomendowanych przez organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego; prowadzenie profilaktyczno-edukacyjnych kampanii społecznych; realizowanie badań ankietowych dotyczących problematyki uzależnień; wspieranie przedsięwzięć służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.
21	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2021-2025	W ramach realizacji zadań Samorządu Województwa Śląskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wspierał (w trybie małego grantu) inicjatywy na rzecz mieszkańców województwa śląskiego dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej podejmowane przez organizacje pozarządowe; organizował przedsięwzięcia mające na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym obowiązkowe szkolenia dla członków zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych oraz badań ich potrzeby szkoleniowe; pozyskiwał i udostępniał na

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			stronach internetowych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej oraz Województwa Śląskiego informacje, w tym bazy danych teleadresowych podmiotów wspierających zarówno osoby doznające przemocy domowej, jak i osoby stosujące przemoc oraz specjalistów pracujących z tymi osobami.
22	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Szkolenia, konferencje, konsultacje i inne z zakresu pomocy społecznej	W ramach zadania zorganizowano konkurs „Śląski Prometeusz 2024”, w ramach którego podczas gali finałowej, która odbyła się w Operze Śląskiej w Bytomiu nagrodzono najbardziej wyróżniających się pracowników systemu pomocy społecznej w woj. śląskim. W grudniu zorganizowano Forum Jednostek Pomocy Społecznej Województwa Śląskiego w Wiśle, podczas którego poruszono najważniejsze kwestie związane z tematyką deinstytucjonalizacji usług, Centrami Usług Społecznych oraz problemami, z którymi borykają się jednostki pomocy społecznej.
23	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Udzielenie pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego	W ramach zadania zrealizowano pomoc dla gmin, z których pochodziły ofiary wypadków górniczych, oraz przekazano wsparcie dla gmin, w których ucierpiały gospodarstwa domowe w związku z wystąpieniem powodzi we wrześniu 2024 r.
24	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Program „Śląskie dla rodziny – Karta Dużej Rodziny”	W ramach programu pozyskiwani są partnerzy udzielający członkom rodzin wielodzietnych, posiadającym Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny, zniżki na wybrane produkty/usługi. Zorganizowano konkurs „Przyjaciel Rodziny 2024”. W ramach zadania prowadzono stronę internetową

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			slaskiedlarodziny.pl, która zawiera m.in. bazę zniżek dla rodzin, dobre praktyki laureatów w konkursach z obszaru polityki prorodzinnej oraz promuje partnerów programu. Ponadto prowadzono działania związane ze wzmacnianiem współpracy różnych podmiotów, prowadzących działania na rzecz dzieci i rodzin. Udzielono także dotacji w trybie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na realizację zadania pn. „Rodzinne Święta: Tworzymy Magię Razem”.
25	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego	Polityka senioralna – „Śląskie dla Seniora”	W ramach zadania realizowany był pakiet działań mających na celu zapewnienie dodatkowego wsparcia dla seniorów województwa śląskiego, w szczególności: koordynacja projektu „Śląskie dla Seniora – Śląska Karta Seniora”, który umożliwia osobom starszym w wieku 60 lat lub więcej skorzystanie z przygotowanej dla nich oferty świadczonej przez partnerów projektu na podstawie ważnego dowodu osobistego; wsparcie realizacji zadań Śląskiej Rady ds. Seniorów; program tzw. małych grantów senioralnych. Wspierano zadania, których realizacja dotyczyła Priorytetu pn. Działania z zakresu aktywizacji i integracji seniorów oraz wzmocnienia potencjału środowisk seniorskich.
26	Śląski Ośrodek Adopcyjny w Katowicach	Prowadzenie ośrodków adopcyjnych na terenie województwa śląskiego	Zadanie realizowane jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			wykazują charakteru stricte projektowego). Prowadzenie ośrodków adopcyjnych (publicznego Śląskiego Ośrodka Adopcyjnego w Katowicach wraz z trzema Oddziałami zamiejscowymi oraz dwóch niepublicznych ośrodków adopcyjnych). Do zadań ośrodka adopcyjnego wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy w szczególności: kwalifikacja i diagnoza dzieci zgłoszonych do przysposobienia, diagnoza i dobór rodziny przysposabiającej do potrzeb dziecka, prowadzenie szkoleń dla kandydatów do przysposobienia dziecka, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne osób, które już przysposobiły dziecko, zapewnienie pomocy psychologicznej kobietom w ciąży, które sygnalizują zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu oraz promowanie idei adopcji i poszukiwanie kandydatów do przysposobienia dziecka.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 61. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: rynek pracy).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Program Regionalny na rok 2024 finansowany ze środków Funduszu Pracy adresowany do osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym/ branżowym	Zadanie realizowane jako zlecone i finansowane ze środków zewnętrznych (w postaci dotacji) – nie ujęto ich w tabeli z projektami finansowanymi ze środków zewnętrznych z uwagi na fakt, nie wykazują charakteru stricte projektowego). Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym/ branżowym celem wsparcia działań i podniesienia/ zmiany ich kwalifikacji zawodowych na lokalnych rynkach pracy poprzez zastosowanie dostępnych form wsparcia. Projekt zrealizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w partnerstwie 8 powiatowymi urzędami pracy.
2	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2024	Dokument określający priorytetowe grupy osób wymagających wsparcia oraz zadania zaplanowane do realizacji w ramach przyjętych działań kierunkowych, określonych po analizie sytuacji na rynku pracy oraz dokumentów strategicznych.
3	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Doskonalenie i wzrost kompetencji pracowników instytucji rynku pracy oraz sektora edukacji z zakresu poradnictwa zawodowego i stosowanych narzędzi	Realizacja zadań w zakresie poprawy zakresu, form, stosowanych narzędzi oraz dostępu do pomocy świadczonej przez instytucje rynku pracy działających na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy, osobom zainteresowanym poprawą swojej sytuacji na rynku pracy oraz z obszaru sektora edukacji, dokonujących wyboru zawodu.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej zrealizowało szkolenia mające na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników instytucji rynku pracy oraz sektora edukacji. W 2024 r. przeprowadzono dla pracowników instytucji rynku pracy oraz sektora edukacji 17 edycji szkoleń dla 307 osób.
4	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Prowadzenie poradnictwa zawodowego	Informacja i poradnictwo zawodowe, realizowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach skierowane są do osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz innych osób zainteresowanych problematyką poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. Usługi świadczone są zarówno w formie indywidualnej jak i grupowej, w tym również dla grup zorganizowanych. Ogółem z powyższych usług w 2024 roku skorzystało 1690 osób, w tym z: 1. Informacji udzielanych w trybie indywidualnym: 517 osób; 2. Grupowego poradnictwa zawodowego i grupowej informacji zawodowej: 995 osób; 3. Indywidualnego poradnictwa zawodowego: 99 osób; 4. Testów psychologicznych oraz w badaniach predyspozycji zawodowych przy użyciu testu Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (KZZ). Łącznie przeprowadzono 98 badań testowych dla 79 osób.
5	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Prowadzenie rejestru instytucji szkoleniowych	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach w oparciu o art. 20 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Gospodarki i Pracy z dnia 27 października 2004 r. w sprawie rejestru instytucji szkoleniowych prowadzi Rejestr instytucji szkoleniowych. RIS gromadzi dane na temat instytucji szkoleniowych i oferowanych przez nie szkoleń. Zainteresowane osoby mają pełny, bezpłatny dostęp do Rejestru. Rejestr umożliwia wyszukiwanie ofert szkoleniowych z całej Polski i dostępny jest na portalu: System Teleinformatyczny Obsługi Rejestrów (STOR, http://stor.praca.gov.pl/portal/#/ris). W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach wpis do Rejestru w 2024 roku uzyskało 420 instytucji szkoleniowych. 1393 instytucji zgłosiło kontynuację działalności, zmian w wpisie lub korekty dokonało 98 podmiotów. Wykreślonych zostało 295 instytucji. Udzielono też ok. 850 informacji dotyczących RIS. Na dzień 31.12.2024 r. wpisane do RIS były 2143 instytucje szkoleniowe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 62. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: obszary wiejskie).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Terenów Wiejskich	Szkolenia w ramach wdrażania "Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030"	Szkolenia w ramach wdrażania „Wojewódzkiego programu upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030”.
2	Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne pn.: „Wsparcie gospodarstw edukacyjnych w województwie śląskim w 2024 r.”	Przeprowadzenie bezpłatnych zajęć edukacyjnych dla min. 5000 dzieci i młodzieży z terenu województwa śląskiego oraz podjęcie działań promocyjnych w celu popularyzacji idei edukacji w gospodarstwach edukacyjnych.
3	Departament Terenów Wiejskich	Udzielenie pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej gminom województwa śląskiego na realizację zadań wybranych w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2024 roku	Celem jest umożliwienie społeczności lokalnej realnego wpływu na zainwestowanie środków pochodzących z budżetu Województwa Śląskiego na przedsięwzięcia, które będą służyły jej rozwojowi.
4	Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne promujące Wojewódzki Program – Owca Plus do roku 2027	Podpisano 10 umów na wsparcie zadań publicznych województwa śląskiego w dziedzinie pielęgnowania i rozwijania tożsamości lokalnej, ekologii, kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego zgodnych z założeniami Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Krakowsko - Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2027.
5	Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące wspierania rozwoju gospodarki wiejskich aktywnych społecznie na terenie województwa śląskiego w 2024 roku – „Kultywowanie Tradycji Lokalnych”.	Celem zadania jest wsparcie zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie rozwoju kultury ludowej, w szczególności kultury lokalnej i regionalnej poprzez inicjowanie i prowadzenie działań na rzecz rozwoju, aktywizacji, integracji oraz poprawy warunków życia i pracy kobiet stowarzyszonych w środowisku wiejskim. Samorząd podpisał 61 umów na realizację zadań publicznych.
6	Departament Terenów Wiejskich	Nabór ofert z pominięciem konkursu ofert tzw. "małe granty" (w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie)	Celem naboru jest realizacja zadań publicznych o zasięgu regionalnym, które dotyczą: działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności wiejskich; podtrzymywania i upowszechniania tradycji, pielęgnowania oraz rozwoju świadomości kulturowej w środowiskach wiejskich. Podpisano 25 umów na realizację zadań.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 63. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: zdrowie).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Nadzoru Podm2ów	Tryb pozakonkursowy art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia	Udzielenie dotacji w trybie pozakonkursowym dla 6 organizacji pozarządowych prowadzących

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia	2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	działalność pożytku publicznego – Wojewódzki Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych.
2	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Dofinansowanie działalności ZAZ	Dofinansowanie bieżącej działalności Zakładów Aktywności Zawodowej.
3	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	EKO PARKING w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu – budowa ekologicznych miejsc postojowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (MBO V edycja).
4	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Szpital z energią! Dostawa i montaż instalacji fotowoltaicznych w Katowickim Centrum Onkologii wraz z utworzeniem carportów fotowoltaicznych oraz wiat rowerowych (MBO V edycja).
5	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Amfiteatr w Parku Repeckim w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej "REPTY" Górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach (MBO V edycja).
6	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja Centralnego Bloku Operacyjnego Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej.
7	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Przebudowa Pracowni Endoskopii, Izby Przyjęć oraz części poradni specjalistycznych w Szpitalu Wojewódzkim w Bielsku-Białej.
8	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup sprzętu i aparatury medycznej dla Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		
9	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja bloku nr 3 na potrzeby Oddziału Klinicznego Pediatrii w Szpitalu Specjalistycznym nr 2 w Bytomiu.
10	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup wyposażenia pralni Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu.
11	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup resektoskopu na potrzeby Oddziału Położnictwa i Ginekologii Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu.
12	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup sprzętu medycznego w postaci aparatu USG, mikroskopu i myjni dezynfektorów dla potrzeb Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu.
13	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup sprzętu medycznego dla potrzeb Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Bytomiu.
14	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja Oddziału Chorób Wewnętrznych zlokalizowanego na III piętrze w budynku B – wysoki Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 4 w Bytomiu.
15	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup RTG wraz z modernizacją pomieszczenia w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu.
16	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja budynku „B” cz. wysoka i cz. niska w celu spełnienia wymogów technicznych określonych

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		w decyzjach pożarowych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu.
17	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja kabiny, drzwi kabinowych i drzwi szybowych dźwigu szpitalnego, zlokalizowanego w części wysokiej budynku B zgodnie z zaleceniami UDT i dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu.
18	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Wymiana 3 pionów wodno- kanalizacyjnych (kanalizacja, cwu, zimna woda, cyrkulacja) w szachtach budynku B – część wysoka. Etap 1 modernizacja instalacji wod.-kan. w budynku B w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu.
19	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup przystawki do koagulacji argonowej kompatybilnej z posiadany urządzeniem ERBE, noża harmonicznego oraz 6 szt. defibrylatorów w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 4 w Bytomiu.
20	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup 2 sztuk diatermii elektrochirurgicznych dla Centralnego Bloku Operacyjnego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu.
21	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup systemu mocowania głowy wraz z systemem refraktorów dla Bloku Operacyjnego Oddziału Neurochirurgii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 4 w Bytomiu.
22	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Budowa wraz z wyposażeniem stacji uzdatniania wody w Centrum

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej.
23	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Wykonanie izolacji przeciwwodnej oraz drenażu fundamentów budynku w Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej.
24	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja pracowni endoskopii w Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej.
25	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup narzędzi chirurgicznych na potrzeby bloku operacyjnego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Bystrej.
26	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Wzrost standardów infrastruktury medycznej i technicznej w obszarze Traktu Operacyjnego oraz Bloku Porodowego z Salą cięć cesarskich poprzez kompleksową modernizację pomieszczeń oraz pełne zabezpieczenie energetyczne i przeciwpożarowe budynków B i C Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie przy ul. Bialskiej 104/118.
27	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja centrali telefonicznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.
28	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Przeniesienie Pracowni Brachyterapii z budynku „H” (poziom -1) do Zakładu Radioterapii zlokalizowanego w budynku „O” w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
29	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup systemu IC Pen do elektronicznej obsługi dokumentacji w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.
30	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu i aparatury medycznej dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.
31	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup rezonansu magnetycznego wraz z modernizacją pracowni rezonansu magnetycznego w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Najświętszej Maryi Panny w Częstochowie.
32	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Unowocześnienie technologii informatycznych celem poprawy cyberbezpieczeństwa Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie.
33	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup angiografu wraz z adaptacją pomieszczeń niezbędną do funkcjonowania pracowni hemodynamiki przy Oddziale Kardiologii w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.
34	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup niezbędnych urządzeń medycznych dla potrzeb Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.
35	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Przebudowa Oddziału Neurologii wraz z wyposażeniem w sprzęt i urządzenia medyczne w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju .

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
36	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana pokrycia dachowego na części budynku w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.
37	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sterylizatora parowego 6 jednostek DIN dla potrzeb Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.
38	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup aparatu USG oraz aparatów do znieczuleń dla potrzeb Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.
39	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana czterech dźwigów towarowych umiejscowionych w Dziale Żywienia w budynku Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju, Al. Jana Pawła II 7.
40	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wykonanie dostosowania Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Jastrzębiu-Zdroju do wymogów przeciwpożarowych.
41	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zwiększenie dostępności drogą do sprawności – utworzenie nowych sal do rehabilitacji ambulatoryjnej w Beskidzkim Zespole Leczniczo-Rehabilitacyjnym Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu.
42	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup medycznego ergometru poziomego z siedziskiem dla potrzeb Beskidzkiego Zespołu Leczniczo-Rehabilitacyjnego Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
43	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup urządzeń do usunięcia skutków powodzi na terenie Beskidzkiego Zespołu Leczniczo-Rehabilitacyjnego Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu.
44	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Przebudowa obiektu – budynku Katowickiego Centrum Onkologii przy ul. Raciborskiej 28 w Katowicach z przeznaczeniem na archiwum szpitalne.
45	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Docieplenie budynków ginekologii i położnictwa oraz budynku poradni z oddziałem Chirurgii Onkologicznej wraz z częścią termomodernizacyjną Katowickiego Centrum Onkologii.
46	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Utworzenie Europejskiego Centrum Okulistyki w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach – etap I i etap II.
47	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup wyposażenia sprzętowego – Laser przeciwjaskrowy dla Poradni Okulistycznej w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach – s.p.z.o.z.
48	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana sieci dostarczającej wodę do budynków szpitala w Okręgowym Szpitalu Kolejowym w Katowicach – s.p.z.o.z.
49	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana dźwigu szpitalnego przy oddziałach szpitala oraz poradni okulistycznej Okręgowego Szpitala Kolejowego w Katowicach – s.p.z.o.z.
50	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej dla potrzeb Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
51	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup RTG z ramieniem C dla Potrzeb Zespołu Sal Operacyjnych Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
52	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja Centralnej Sterylizacji w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. Dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
53	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja budynku apteki szpitalnej w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. Dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
54	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja pralni w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. Dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
55	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Doposażenie działu rehabilitacji w Ośrodku Zamiejscowym w Kochcicach w Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej im. Dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
56	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup pojazdów do celów transportu medycznego dla potrzeb Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
57	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup systemu monitorującego dla pacjentów Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
58	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu medycznego na potrzeby Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich.
59	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup tomografu komputerowego wraz z modernizacją pracowni w Szpitalu Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.
60	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja pomieszczeń na potrzeby laboratorium z wyposażeniem, w tym w aparaturę do badań genetycznych (w kierunku gruźlicy, SARS CoV-2 i innych drobnoustrojów) w Szpitalu Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.
61	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup wideobronchofiberoskopów dla Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.
62	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu medycznego dla Szpitala Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach.
63	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana instalacji wody zimnej, c.w.u., cyrkulacji oraz kanalizacji sanitarnej z robotami towarzyszącymi dla Pawilonu Łózkowego Nr 5 w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku.
64	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana elementów instalacji wentylacji z robotami towarzyszącymi dla Pawilonu Łózkowego Nr 5 w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
65	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Wymiana instalacji wody zimnej, c.w.u., cyrkulacji, kanalizacji sanitarnej, elementów instalacji wentylacji z robotami towarzyszącymi Pawilonu Łóżkowego Nr 5 w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku – część II.
66	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja systemów i urządzeń ochrony przeciwpożarowej etap I w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku.
67	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja Oddziału Położniczo-Ginekologicznego w SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 3 w Rybniku.
68	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Przebudowa części przyziemia, parteru, pomieszczeń gospodarczo-socjalnych i biurowych oraz kaplicy na potrzeby relokacji Oddziału Rehabilitacji w Centrum Leczenia Oparzeń im. dr. Stanisława Sakiela w Siemianowicach Śląskich.
69	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja i przebudowa oraz wyposażenie sal operacyjnych Centralnego Traktu Operacyjnego wraz z zapleczem w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
70	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup robota typu „Da Vinci” Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
71	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Kompleksowa modernizacja szybów windowych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		
72	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Kompleksowa modernizacja poradni przyszpitalnych z wyposażeniem w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu, etap II i III.
73	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja agregatów wody lodowej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
74	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup sprzętu na potrzeby Oddziału Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej oraz dla Poradni Laryngologicznej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
75	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja pomieszczeń prosektorium i pracowni histopatologicznych wraz z wyposażeniem pod Zakład Patomorfologii – Etap I w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
76	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup aparatury i sprzętu medycznego na potrzeby Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
77	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup zestawu laparoskopowego na potrzeby Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
78	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zakup aparatury i sprzętu medycznego na potrzeby Klinicznego Oddziału Urologii i Onkologii Urologicznej oraz Poradni Urologicznej Wojewódzkiego

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
79	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja dachów na budynkach G i F Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
80	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Doposażenie rezonansów magnetycznych na potrzeby Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5 im. Św. Barbary w Sosnowcu.
81	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Kompleksowa modernizacja i dostosowanie obiektów "Repty" Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach do wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność wraz z modernizacją instalacji przeciwpożarowej, wodnej i kanalizacyjnej, elektrycznej wraz z montażem energooszczędnego systemu oświetlenia wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej – Etap I.
82	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja pomieszczeń Pracowni Diagnostyki Obrazowej w „REPTY” Górnośląskim Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach.
83	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup densytometru dla „REPTY” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach.
84	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego celem poprawy warunków udzielania świadczeń medycznych w REPTY” Górnośląskim Centrum

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka w Tarnowskich Górach.
85	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Dostosowanie pomieszczeń apteki szpitalnej do obowiązujących wymogów wraz ze zmianą sposobu użytkowania – adaptacja pomieszczeń magazynowych na aptekę w Szpitalu Kolejowym w Wilkowicach-Bystrej.
86	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Przebudowa budynku w ramach dostosowania do przepisów przeciwpożarowych w Szpitalu Kolejowym w Wilkowicach-Bystrej.
87	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Wykonanie łazienki wraz z WC na Oddziale Rehabilitacji Neurologicznej w Szpitalu Kolejowym w Wilkowicach-Bystrej.
88	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja kanalizacji w zakresie wykonania odpowietrzeń wentylacyjnych w Szpitalu Kolejowym w Wilkowicach-Bystrej.
89	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Przebudowa pomieszczeń w przyziemiu z przeznaczeniem na magazyn odpadów medycznych i komunalnych w Szpitalu Kolejowym w Wilkowicach-Bystrej.
90	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Modernizacja ciągów komunikacyjnych oraz pomieszczeń medycznych w obszarze Oddziału Rehabilitacji Ogólnoustrojowej oraz Laboratorium Szpitala Kolejowego w Wilkowicach-Bystrej.
91	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot lecniczy	Zabezpieczenie przeciwpożarowe pawilonu głównego w Wojewódzkim Szpitalu Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
92	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup echokardiografu i systemu monitorowania stanu pacjentów na potrzeby Śląskiego Centrum Rehabilitacji i Prewencji w Ustroniu.
93	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup systemu do rehabilitacji kardiologicznej z 4 szt. cykloergometrów rehabilitacyjnych przez Śląskie Centrum Rehabilitacji i Prewencji w Ustroniu.
94	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu medycznego na potrzeby Śląskiego Centrum Rehabilitacji i Prewencji w Ustroniu.
95	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup niezbędnego sprzętu komputerowego wraz z wyposażeniem na potrzeby Śląskiego Centrum Rehabilitacji i Prewencji w Ustroniu.
96	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Uruchomienie studni S-2 wraz z układem włączenia do wewnętrznej instalacji wodociągowej w Wojewódzkim Centrum Pediatrii „Kubalonka” w Istebnej.
97	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Kompleksowa przebudowa modelu lecznictwa psychiatrycznego wraz z modernizacją infrastruktury Klinicznego Szpitala Psychiatrycznego SP ZOZ w Rybniku.
98	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja sieci ciepłowniczej c.o. i c.w.u. oraz instalacji zimnej wody w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym spzoz w Rybniku.
99	Departament Nadzoru Podmiotów	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Dostosowanie pomieszczeń kuchni do obowiązujących przepisów w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym spzoz w Rybniku.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Lecznicych i Ochrony Zdrowia		
100	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja pomieszczeń budynku nr XXXIII z przeznaczeniem na nowoczesną terapię dedykowaną głównie pacjentom z tzw. podwójną diagnozą w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym spzoz w Rybniku.
101	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Prace interwencyjne dachów w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym spzoz w Rybniku.
102	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Budowa windy w Pawilonie VI dostosowanej do przewozu osób niepełnosprawnych i starszych w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym spzoz w Rybniku.
103	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zapewnienie dojazdu do windy przy Pawilonie VII osobom ze szczególnymi potrzebami w Klinicznym Szpitalu Psychiatrycznym spzoz w Rybniku.
104	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Adaptacja pomieszczeń oraz wyposażenia Centrum Zdrowia Psychicznego w Wojewódzkim Szpitalu Neuropsychiatrycznym im. Dr. Emila Cyrana w Lublińcu.
105	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Instalacja OZE w Centrum Psychiatrii w Katowicach”.
106	Departament Nadzoru Podmiotów Lecznicych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja pokrycia dachowego budynku głównego Centrum Psychiatrii im. dr. Krzysztofa Czumy w Katowicach przy ul. Korczaka 27.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
107	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja kotłowni – wymiennikowni w budynku głównym Centrum Psychiatrii im. dr. Krzysztofa Czumy w Katowicach przy ul. Korczaka 27.
108	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup wraz z uruchomieniem niskotemperaturowego kotła grzewczego z palnikiem olejowo-gazowym wraz z osprzętem i automatyką niezbędną do funkcjonowania kotła dla SP ZOZ Szpitala Psychiatrycznego w Toszku.
109	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup pralnico-wirówki z barierą higieniczną na potrzeby Wojewódzkiego Ośrodka Lecznictwa Odwykowego i Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Gorzycach.
110	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup specjalistycznego sprzętu medycznego w celu zapewnienia bezpiecznej diagnostyki pacjentów i możliwości wykonywania usług medycznych w Obwodzie Lecznictwa Kolejowego - S.P.Z.O.Z. w Bielsku-Białej.
111	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja dachu budynku siedziby Obwodu Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej przy ul. Traugutta 12 w Bielsku-Białej.
112	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja wentylacji nawiewnej i wywiewnej, wykonanie klimatyzacji w budynku A i B Obwodu Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej.
113	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup wielofunkcyjnej centrali telefonicznej w Obwodzie Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
114	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja parkingu przed obiektem siedziby Obwodu Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej.
115	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu laboratoryjnego do Laboratorium Medycznego oraz sprzętu medycznego do Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Gabinetu Rehabilitacji Zabiegowej w Obwodzie Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej.
116	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja dachu i szybu windy Obwodu Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej przy Placu Wolności 5 w Czechowicach-Dziedzicach.
117	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja instalacji odgromowej w Obwodzie Lecznictwa Kolejowego – s.p.z.o.z. w Bielsku-Białej.
118	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Rozbudowa infrastruktury informatycznej Zespołu Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach.
119	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup aparatury medycznej przez Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach.
120	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętów medycznych dla Poradni i Pracowni Zespołu Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
121	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup sprzętu medycznego na potrzeby Wojewódzkiego Zakładu Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie.
122	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup analizatora hematologicznego dla potrzeb Medycznego Laboratorium Diagnostycznego Wojewódzkiego Zakładu Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie.
123	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup wyposażenia na potrzeby Wojewódzkiego Zakładu Opieki Zdrowotnej nad Matką, Dzieckiem i Młodzieżą z siedzibą w Częstochowie.
124	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Budowa nowej siedziby dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu, w skład której wchodzi Stacja Pogotowia Ratunkowego dla 8 zespołów ratunkowych oraz częścią administracyjno-techniczno-obslugową.
125	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Poprawa infrastruktury drogowo-technicznej stacji pogotowia ratunkowego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Rejonowym Pogotowiu Ratunkowym w Sosnowcu.
126	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup aparatury i sprzętu medycznego dla potrzeb Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
127	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup 3 szt. ambulansów ratunkowych typu C wraz z wyposażeniem na potrzeby spzoz Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu dla Stacji Pogotowia w Dąbrowie Górniczej, Sosnowcu i Będzinie.
128	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Zakup 14 szt. ambulansów specjalistycznych typu C wraz z wyposażeniem przez Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach.
129	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Modernizacja i powiększenie Oddziału Neurologii z Pododdziałem Udarowym wraz z modernizacją i wyodrębnieniem pracowni diagnostycznych w ramach Oddziału Pneumonologii Górnośląskiego Centrum im. prof. Leszka Gieca Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.
130	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie inwestycyjne realizowane przez podmiot leczniczy	Udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania inwestycyjnego pn.: „Rozbudowa infrastruktury Cieszyńskiego Pogotowia Ratunkowego na potrzeby ratownictwa i transportu medycznego, działań epidemiologicznych oraz szkoleniowych”.
131	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na wybór Realizatora zadania publicznego Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2024 r. wybranego w wyniku głosowania mieszkańców w ramach V edycji Marszałkowskiego Budżetu	Celem przedmiotowego konkursu było wyłonienie realizatora projektu MBO. W ramach zadania przeprowadzono grupowe i indywidualne zajęcia mające na celu poprawę zdrowia psychicznego i fizycznego oraz zwiększenie samodzielności beneficjentów zadania. Beneficjenci zadania

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		Obywatelskiego Województwa Śląskiego pn. PEŁNOSPRAWNI mieszkańcy województwa śląskiego - działania skierowane na utrzymanie i poprawę zdrowia oraz jakości życia dzieci i osób dorosłych z niepełnosprawnościami	zostali objęci. w szerokim zakresie działaniami usprawniająco-korekcyjnymi wspomagającymi całościowy rozwój zaburzonych funkcji życiowych. W celu poprawy kondycji zorganizowano regularne zajęcia z terapeutą integracji sensorycznej, zajęcia w Sali Doświadczania Świata, alpakoterapię, hipoterapię, dogoterapię, warsztaty z psychologiem i dietetykiem.
132	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2024 roku w ramach „Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS”	Celem przedmiotowego konkursu były działania z zakresu zapobiegania zakażeniom HIV wśród ogółu społeczeństwa wraz z następującymi celami ogólnymi: Ograniczeniem rozprzestrzeniania się zakażeń HIV; Zapewnieniem odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.
133	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego dotyczącego wsparcia placówek opieki paliatywnej i hospicyjnej	Celem przedmiotowego konkursu było wsparcie pracowników hospicjów oraz podopiecznych i ich otoczenia w zakresie wsparcia zdrowia psychicznego oraz podniesienia kompetencji zawodowych.
134	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na realizację zadania Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego dotyczącego ochrony i promocji zdrowia w ramach „Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025”	Celem przedmiotowego konkursu był wzrost świadomości mieszkańców województwa śląskiego w zakresie czynników wpływających na zdrowie. Powyższy cel był realizowany poprzez następujące działania: 1. Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych. 2. Zapewnienie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku.
135	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konferencje Regionalne pn. „Wykrywanie wczesnych symptomów sytuacji kryzysowych, w tym zachowań samobójczych i innych zachowań autodestruktywnych u dzieci i młodzieży”	Organizacja 4 Konferencji Regionalnych w: Katowicach, Częstochowie, Rybniku oraz Bielsku-Białej. Konferencje były adresowane do dyrektorów szkół i placówek szkolno-wychowawczych, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych, pielęgniarek i higienistek szkolnych, osób pracujących z dziećmi i młodzieżą oraz wszystkich zainteresowanych.
136	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Promocja i ochrona zdrowia poprzez współorganizację z Miastem Czeladź cyklu spotkań pn. „Czeladzkie Spotkania Medyczne”	Organizacja 4 spotkań adresowanych do mieszkańców Miasta Czeladź oraz okolic w wieku senioralnym. Zadanie zrealizowano w ramach „Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025”.
137	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Promocja i ochrona zdrowia poprzez współorganizację z Miastem Sosnowiec cyklu spotkań z zakresu edukacji zdrowotnej	Organizacja 10 spotkań edukacyjnych z lekarzami o różnych specjalnościach medycznych, adresowanych do mieszkańców Miasta Sosnowca i okolic w wieku senioralnym. Zadanie zrealizowano w ramach „Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025”.
138	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Współorganizacja IX Wojewódzkiej Konferencji Dotyczącej Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w Województwie Śląskim wraz z WSSE	Celem wydarzenia była wymiana doświadczeń oraz uświadomienie zagrożeń dla zdrowia i życia młodych ludzi, jakie niesie za sobą używanie środków psychoaktywnych oraz innych współczesnych zagrożeń wśród dzieci i młodzieży, a także

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			wskazanie na sposoby zapobiegania niekorzystnym zjawiskom w społeczności szkolnej.
139	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Zadanie: Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 Organizacja konferencji „Prawne i medyczne aspekty umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym w kontekście ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.”	Konferencja „Prawne i medyczne aspekty umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym w kontekście ustawy o ochronie zdrowia psychicznego”. Konferencja poświęcona tematyce umieszczenia osób psychicznie chorych w szpitalu psychiatrycznym bez zgody, w celu realizacji postanowień sądowych wydanych na podstawie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego. Konferencja obejmowała 3 wykłady specjalistów oraz panel dyskusyjny. Uczestnicy konferencji to przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej i domów pomocy społecznej, przedstawiciele Urzędów Marszałkowskich.
140	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Organizacja i realizacja działań w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w ramach „Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025”.	Zakup audycji i materiałów telewizyjnych na podstawie umów zawartych z pięcioma telewizjami: TVS, dlaCiebie.tv, Sfera.tv, Dziennik Metropolii oraz TVP Katowice, obejmujących realizację tematów wpisujących się w cele „Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025”, tj. profilaktyka nadwagi i otyłości, zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne oraz wyzwania demograficzne.
141	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Opracowanie dokumentu pn. „Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030”	Głównym celem programu jest poprawa dostępu do opieki i wsparcia w ramach kompleksowego systemu ochrony zdrowia psychicznego oraz wzmacnianie potencjału zdrowia psychicznego na terenie województwa śląskiego w okresie 2024-2030.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
142	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Realizacja programu polityki zdrowotnej pn. „Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców województwa śląskiego na lata 2023-2026” – realizacja zadania w latach 2023-2024	Głównym celem Programu było ograniczenie zjawiska niezamierzonej bezdzietności wśród mieszkańców województwa śląskiego poprzez zapewnienie leczenia niepłodności z zastosowaniem procedury medycznie wspomaganej prokreacji. Realizatorem Programu był podmiot Medi Partner Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, którego placówka – InviMed Europejskie Centrum Macierzyństwa Katowice mieści się przy ul. Piotrowickiej 83 w Katowicach. Realizacja Programu trwała od dnia 1 marca 2024 r. do dnia 15 grudnia 2024 r.
143	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Konkurs ofert na wybór Realizatora zadania publicznego Województwa Śląskiego z zakresu zdrowia publicznego w 2024 r. wybranego w wyniku głosowania mieszkańców w ramach V edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego pn.: „Od Juniora do Seniora” – komputerowe badanie stóp dla mieszkańców województwa śląskiego.	Celem przedmiotowego konkursu było wyłonienie realizatora projektu MBO w ramach którego zostaną przeprowadzone bezpłatnych konsultacji podologicznych dla mieszkańców województwa śląskiego w wieku od 5 do 99 lat, nieobjętych programem pilotażowym badania stóp dzieci i młodzieży Ministerstwa Zdrowia. Konsultacje polegać miały na manualnym badaniu biomechaniki stóp, badaniu z wykorzystaniem platformy podobarycznej i/lub podoskopu, oraz udzieleniu zaleceń fizjoterapeutycznych dotyczących profilaktyki stóp i/lub zaleceń dotyczących dalszego postępowania terapeutycznego.
144	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Nadzór nad działalnością 36 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie	Nadzór nad działalnością 36 samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej poprzez: 1.Przeprowadzenie w podmiotach nadzorowanych 12 planowych kontroli; 2. Rozpatrzenie wniosków dotyczących zmiany

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			struktury organizacyjnej nadzorowanych podmiotów leczniczych, nabycia aparatury i sprzętu medycznego, zbycia sprzętu i aparatury medycznej, skarg, spraw różnych z zakresu działania nadzorowanych jednostek, jak również spraw związanych z organizacją systemu udzielania świadczeń zdrowotnych w regionie. 3) Opiniowanie i zgłoszenie uwag do projektów aktów prawnych z zakresu ochrony zdrowia. 4) Rozpatrzenie wniosku o zmianę statutu podmiotu leczniczego, 7) Opiniowanie stanowisk Konwentu Marszałków Województw RP, 8) Koordynacja zadań z zakresu e-zdrowia. 9) Przygotowywanie materiałów na posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia. 10) Przygotowywanie materiałów na posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego. 11) Udział w opiniowaniu procesu aktualizacji Wojewódzkiego Planu Transformacji.
145	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Nadzór finansowy	Pokrycie ujemnego wyniku finansowego 7 spzoz za 2023 rok.
146	Departament Nadzoru Podmiotów Leczniczych i Ochrony Zdrowia	Nadzór finansowy 36 spzoz	Nadzór finansowy 36 spzoz, w tym przygotowanie dokumentów dla Zarządu Województwa Śląskiego w celu: 1. zatwierdzenia 36 sprawozdań spzoz za 2023 r.; 2. dokonania oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2024 rok 36 spzoz, na podstawie raportów o sytuacji ekonomiczno-finansowej spzoz; 3. zapoznania się

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			z informacją o przebiegu realizacji programów naprawczych w nadzorowanych spzoz; 4. przedstawienie informacji o planach finansowych na 2024 rok 36 spzoz; 5. przedstawienia informacji o przebiegu wykonania planów 36 spzoz za 2023r. i za I półrocze 2024 r.; 6. monitorowania miesięcznej informacją o sytuacji finansowej 36 spzoz
147	Kancelaria Zarządu	Spotkanie profilaktyczne w walce z rakiem piersi	Zadanie publiczne wyłonione w ramach otwartego konkursu ofert w ramach V edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2024 r. (nr MBO-0121/P1/23), zrealizowane przez Stowarzyszenie TrójMoże z siedzibą w Istebnej. Spotkania profilaktyczne w walce z rakiem piersi miały na celu zwiększenie świadomości, edukację na temat profilaktyki oraz wczesnego wykrywania raka piersi.
148	Kancelaria Zarządu	„Śląskie. Dla Kobiety” organizacja, współorganizacja oraz wspieranie wydarzeń promujących inicjatywę związaną z profilaktyką raka piersi	W trosce o Mieszkanki naszego regionu, Województwo Śląskie podejmuje liczne inicjatywy na rzecz kobiet, skupiając się na obszarach zdrowia, edukacji i kultury. Głównym celem jest jednak kładzenie nacisku na uświadamianie nie tylko kobiet, ale także ich partnerów, mężów, że profilaktyka jest kluczem do zdrowia. Działania podejmowane na rzecz kobiet dotyczące profilaktyki raka piersi zostały zorganizowane: 1. Koncerty muzyczne np. „Zagraj o swoje zdrowie!"; 2. Konferencje np. „Tychy Miasto Kobiet” w ramach inicjatywy społecznej; 3. Zakupiono czas antenowy, wynajęto powierzchnię wystawienniczą pod stoisko, usługę cateringową na

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			potrzeby kampanii promujące wydarzenia np. „Zdrowie pod kontrolą”; 4. Zakupiono materiały promujące inicjatywę społeczną pn. „Śląskie. Dla Kobiety”.
149	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Rozbudowa budynku i przebudowa Izby Przyjęć na potrzeby utworzenia Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z budową lądowiska wyniesionego dla śmigłowców LPR wraz z wyposażeniem	Planowana inwestycja utworzenia SOR-u ma na celu zabezpieczenie pacjentów w stanie nagłego, bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia. Przedmiotem inwestycji jest przebudowa i rozbudowa Izby Przyjęć na potrzeby Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z podjazdem dla karetek, lądowiskiem wyniesionym dla śmigłowców LPR oraz nadbudową parterowej części SOR o 3 kondygnacje na potrzeby Oddziału Pediatrycznego, Oddziału Małoinwazyjnej Chirurgii i Traumatologii Wieków Rozwojowego, Oddziału Reumatologicznego.
150	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Zakup urządzeń diagnostycznych na potrzeby Poradni Dermatologicznej dla dorosłych	Podniesienie jakości usług w zakresie poradni dermatologicznej dla dorosłych poprzez zakup urządzeń diagnostycznych: laseru naczyniowego, laseru CO2, videodermatoskopu. Urządzenia zwiększą dostępność usług i jakość oraz spektrum udzielanych usług medycznych w zakresie schorzeń dermatologicznych u pełnoletnich pacjentów.
151	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Zakup toru endoskopowego na potrzeby Poradni Laryngologicznej dla dorosłych	Podniesienie jakości usług w zakresie poradni laryngologicznej dla dorosłych. Urządzenie zwiększy dostępność i jakość udzielanych usług medycznych w zakresie schorzeń laryngologicznych u pełnoletnich pacjentów.
152	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w	Zakup urządzenia do diagnozy, terapii i komunikacji AAC na potrzeby Oddziału	Zakup urządzenia pozwoli na podniesienie jakości usług w Oddziale Rehabilitacji

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Sosnowcu sp. z o.o.	Rehabilitacji Neurologicznej – Cyber oko	Neurologicznej dla dzieci w zakresie rehabilitacji osób z różnymi deficytami neurologicznymi, takimi jak zaburzenia rozwojowe, urazy mózgu, udary i choroby neurodegeneracyjne. Urządzenie Cyber oko umożliwia ono terapie ukierunkowane na: 1. stymulację poznawczą: ćwiczenia pamięci, koncentracji i percepcji; 2. rehabilitację ruchową: wirtualne ćwiczenia motoryczne, koordynację wzrokowo-ruchową; 3. terapię mowy: ćwiczenia artykulacyjne, rozwój mowy; 4. terapię wzrokową: stymulacja funkcji wzrokowo-słuchowo-przestrzennych, ćwiczenia akomodacji oka; 5. stymulację wielozmysłową: bodźce wzrokowe, słuchowe i dotykowe.
153	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Zakup urządzenia diagnostyczno-rehabilitacyjnego do interaktywnej terapii ręki dla pacjentów z dysfunkcjami kończyny górnej	Urządzenia diagnostyczno-rehabilitacyjne (zestaw do terapii barku, zestaw do terapii ręki, zestaw do terapii ręki dla dzieci) służą do interaktywnej terapii dla pacjentów z dysfunkcjami kończyn górnych po urazach ortopedycznych i w schorzeniach neurologicznych. Urządzenia wspomagają: 1. rehabilitację ortopedyczną w zakresie m.in. złamań, zaburzeń mięśniowo-szkieletowych, zapaleń stawów, urazów ścięgien i więzadeł; 2. rehabilitację neurologiczną w leczeniu m.in. porażenia mózgowego, opóźnienia rozwoju, udaru.
154	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Remont pomieszczeń w budynku przy ul. Piłsudskiego 9 na potrzeby poradni dermatologicznej oraz remont dwóch pomieszczeń na potrzeby gabinetów	Remont pomieszczeń na potrzeby poradni dermatologicznej dla dorosłych oraz remont dwóch pomieszczeń na potrzeby gabinetów lekarskich.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		lekarskich z wyposażeniem meblowym	
155	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Utworzenie pomieszczenia dla matki karmiącej	Utworzenie wraz z wyposażeniem wydzielonego pomieszczenia podczas bytności rodzica z dzieckiem w przestrzeni publicznej świadczącej usługi medyczne, w którym można przewinąć, nakarmić lub uspokoić maluszka.
156	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Remont toalety dla pacjentów dostosowanej pod potrzeby osób z dysfunkcjami w poruszaniu się	Remont pomieszczeń na potrzeby pacjentów dostosowanej pod potrzeby osób z dysfunkcjami poruszaniu.
157	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Uzyskanie certyfikatu szpitala akredytowanego nadawanego przez Centrum monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia	Pozytywna ocena przeglądu akredytacyjnego w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych oraz funkcjonowania szpitali, certyfikat nr 2024/28 obowiązuje od 28.06.2024 r. do 27.06.2027 r.
158	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Plebiscyt Medyczny Hipokrates Dziennika Zachodniego	W kategorii położna roku na szczęblu województwa śląskiego laureatkę otrzymał nasz pracownik Pani Danuta Przybyłko zajmując III miejsce.
159	Centrum Zdrowia Dziecka i Rodziny im. Jana Pawła II w Sosnowcu sp. z o.o.	Utworzenie komórki organizacyjnej pn. Centrum Kształcenia Psychoterapii i Terapii Środowiskowej	Działania edukacyjno-szkoleniowe zmierzającej do zbudowania specjalistycznej oferty szkoleniowej podyplomowej dla kadr pracujących ochronie zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży i dorosłych, które to cele będą zmierzać do zapewnienia wysokich standardów merytorycznych szkoleń podyplomowych dotyczących specjalistycznej pomocy psychologicznej i psychoterapii wraz z terapią środowiskową wobec dzieci, młodzieży i dorosłych.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
160	Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	Kanalizacja	Budowa zewnętrznej instalacji kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej na terenie Szpitala Chorób Płuc w Siewierzu wraz z przyłączeniem do sieci kanalizacji sanitarnej (w 2 etapach).
161	Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	Strefa relaksu	Utworzenie plenerowej strefy relaksu dla pacjentów Szpitala Chorób Płuc w Siewierzu. W ramach projektu utworzony został: kącik wypoczynkowy z altanką i miejscem do siedzenia, z zaaranżowanym oświetleniem i donicami z zielenią; strefa rehabilitacji wyposażona w urządzenia do neforsujących ćwiczeń; ścieżki spacerowe; plac do gry w pétanque (bulodrom); zielone parkingi.
162	Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	Szatnia dla pielęgniarek	Modernizacja szatni pielęgniarek celem dostosowania ich do wymagań przewidzianych przepisami prawa oraz w związku z decyzją SANEPID-u.
163	Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	Modernizacja łazienek i toalet pacjentów	Kompleksowy remont 4 łazienek pacjentów, w tym rozbiórka starych elementów, wymiana instalacji elektrycznych, wod-kan.
164	Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	Defibrylator	Zakup dodatkowego defibrylatora.
165	Szpital Chorób Płuc w Siewierzu Sp. z o.o.	Malowanie pomieszczeń szpitalnych	Malowanie pomieszczeń szpitalnych, które wymagają odnowienia zarówno ze względów higienicznych, ale i estetycznych. Prace wykonywane etapami.
166	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.	Modernizacje i remonty infrastruktury szpitala	Zmodernizowano sieci zewnętrzne centralnego ogrzewania, wewnętrzne drogi p/poż oraz dokończono budowę budynku Pracowni Tomografii Komputerowej.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
167	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.	Zakupy urządzeń i sprzętu medycznego	Zakupiono urządzenia i sprzęt medyczny wspomagający leczenie pacjentów w dziedzinie kardiologii, laryngologii, chirurgii i wspomagający anestezjologicznie. Doposażono blok operacyjny w nowe stoły operacyjne. Wymieniono na nowe 75% łóżek szpitalnych. Zakupiono Tomograf Komputerowy.
168	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.	„Maj - miesiącem świadomości i profilaktyki czerniaka”	W Klinicznym Oddziale Chorób Wewnętrznych, Dermatologii i Alergologii przeprowadzono coroczną akcję bezpłatnego badania znamion na ciele pacjentów. Wśród przebadanych ochotników wykryto kilka czerniaków. Rocznie w Polsce rozpoznaje się ok. 4 000 przypadków czerniaka złośliwego. Rocznie umiera na ten nowotwór niemal 1 500 chorych.
169	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.	IV edycja „Targów Silver Silesia”	Uczestnictwo pracowników Szpitala w ramach Miasteczka Seniora, w którym wykonywano dla uczestników festynu EKG, pomiar RR, pomiar saturacji oraz edukację zdrowotną dla seniorów z problemami krążenia i porady dermatologiczne.
170	Szpital Specjalistyczny w Zabrze Sp. z o.o.	„Silesia Maraton 2024”	Lekarze Klinicznego Oddziału Kardiologii przeprowadzili badania echokardiograficzne uczestników „Silesia Marathon 2024”. W badaniu udział wzięli zawodnicy startujący w półmaratonie, maratonie oraz ultramaratonie. Głównym celem badań była analiza wpływu wysiłku fizycznego związanego z maratonem na funkcjonowanie mechaniczne prawej i lewej komory serca.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
171	Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowe im. dr. A. Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o.	Kompleksowa termomodernizacja segmentu basenowego w ŚCRU	Wymiana przeszklonej ściany oraz naprawa nawierzchni przyległego tarasu ze względu na brak właściwej izolacji cieplnej fasady basenu oraz okien. Teras wymagał remontu ze względu na zły stan techniczny przez co powodował przecieki do pomieszczenia podbasenia.
172	Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowe im. dr. A. Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o.	Remont dachów/tarasów ŚCRU	Naprawa znacznej powierzchni dachów i tarasów (stanowiących dachy dla użytkowych pomieszczeń) będących w bardzo złym stanie technicznym, co powodowało przecieki, zarówno w dachach blaszanych, krytych papą lub na tarasach krytych pianką poliuretanową lub płytkami lastriko.
173	Śląskie Centrum Rehabilitacyjno-Uzdrowiskowe im. dr. A. Szebesty w Rabce-Zdroju sp. z o.o.	Dobudowa szybu windowego	Dotychczasowa jedyna winda nie spełnia wymogów windy szpitalnej, zatem zaszła konieczność dostosowania do wymogów zoz.
174	Śląskie Centrum Reumatologii im. gen. Jerzego Ziętki w Ustroniu Sp. z o.o.	Zakup rezonansu magnetycznego	Podniesienie jakości leczenia i diagnostyki dla pacjentów Centrum Reumatologii Sp. z o.o. poprzez wymianę rezonansu magnetycznego niskopoleowego 0,3 Tesla na rezonans magnetyczny wysokopoleowy 1,5 Tesla wraz z niezbędną adaptacją pomieszczeń.
175	Śląskie Centrum Reumatologii im. gen. Jerzego Ziętki w Ustroniu Sp. z o.o.	Zakup sprzętu medycznego	Zakup sprzętu medycznego służącego poprawie jakości i dostępności do świadczeń medycznych stanowiących bieżącą działalność Spółki.
176	Śląskie Centrum Reumatologii im. gen. Jerzego Ziętki w Ustroniu Sp. z o.o.	Zadanie inwestycyjne	Podniesienie jakości i kompleksowości świadczeń medycznych poprzez modernizację Oddziału Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej wraz z ochroną

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			przeciwpożarową budynku głównego.
177	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego	Nabycie składników aktywów trwałych w postaci następującego sprzętu rehabilitacyjnego: aparat do laseroterapii Skaner plus sonda punktowa; zestaw do magnetostymulacji (mata); zestaw do magnetoledoterapii (magnetolaser); urządzenie jednokanałowe do terapii polem magnetycznym; urządzenie dwukanałowe do terapii polem magnetycznym; wanna do kąpieli wirowej kończyn górnych; wanna do kąpieli wirowej kończyn dolnych; wanna do kąpieli wirowej kończyn dolnych i kręgosłupa; wanna medyczna do kąpieli medycznych i kąpieli w wodzie system kąpieli perełkowej; wanna medyczna do kąpieli solankowych/siarkowodorowych i kwasowęglowych; łóżko do suchego hydromasażu; inhalator pneumatyczny; urządzenie do kąpieli perełkowo-ozonowej z matą; urządzenie do elektroterapii; urządzenie terapii falą uderzeniową; aparat do drenażu limfatycznego; aparat do terapii polem elektromagnetycznym wysokiej intensywności; aparat do terapii polem elektromagnetycznym wysokiej częstotliwości – diatermia krótkofalowa.
178	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Przebudowa Pawilonu Tulipan – budynku części B	Inwestycja polegała na przebudowie oraz zmianie sposobu użytkowania parteru (części B) Pawilonu Tulipan z funkcji medycznej (pomieszczenia kliniki ortopedycznej i okulistycznej) na pokoje sanatoryjne o funkcji hotelowej. Dzięki przebudowie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Spółka zyska dodatkowe 5 pokoi, co dało 7 nowych dodatkowych łóżek.
179	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Przebudowa zabytkowego Pawilonu Wrzos zlokalizowanego na terenie Uzdrowiska Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o. etap II oraz wykonanie robót dodatkowych związanych z inwestycją	W Pawilonie Sanatoryjnym „Wrzos”, zakłada się utworzenie sali multifunkcyjnej w obecnej sali koncertowej, w której będą odbywały się imprezy okolicznościowe, konferencje czy seminaria. Inwestycja ma na celu zapewnienie obłożenia bazy noclegowej w niskim sezonie poprzez organizowanie np. konferencji z noclegiem dla grup zorganizowanych. Ponadto budynek zostanie poddany termomodernizacji wraz z wymianą pokrycia dachowego, konstrukcja budynku zostanie odrestaurowana do jego dawnego wyglądu.
180	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Wymiana pokrycia dachowego II etap w Szpitalu dla dzieci Stokrotka	Wymiana pokrycia dachowego w Szpitalu dla dzieci Stokrotka.
181	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Wymiana pokrycia dachowego w holu przy recepcji Uzdrowiska	Wymiana pokrycia dachowego w holu przy recepcji Uzdrowiska.
182	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Wymiana pokrycia dachowego w budynku kuchni i jadalni Uzdrowiska	Wymiana pokrycia dachowego w budynku kuchni i jadalni Uzdrowiska.
183	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Modernizacja izby przyjęć	Wykonano remont izby przyjęć.
184	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Modernizacja łazienek w budynkach sanatoryjnych	W wyniku zaleceń pokontrolnych NIK Spółka dostosowała dwie łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych w pawilonie Azalia oraz dokonała remontu kilku łazienek w pawilonie Magnolia.
185	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Wymiana oświetlenia zewnętrznego na terenie przyległym do szpitala dla dzieci Stokrotka	Wykonano wymianę oświetlenia zewnętrznego na terenie przyległym do szpitala dla dzieci Stokrotka.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
186	Uzdrowisko Goczałkowice-Zdrój sp. z o.o.	Wykonanie budowy drogi ppoż wraz z placem manewrowym do Budynku Modrzew	Wykonano budowę drogi ppoż oraz placu manewrowego do budynku Modrzew.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 64. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Mieszkaniec (kategoria: sport, turystyka i rekreacja).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Zbycie nieruchomości na rzecz Gminy Rybnik	Zbycie nieruchomości położonej w Rybniku przy ul. Gliwickiej, oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 4250/41 o pow. 0,3708 ha w związku z planowaną inwestycją Gminy Rybnik dotyczącą przeznaczenia ww. działki pod urządzenie stanowisk postojowych dla samochodów osób korzystających z przylegającego miejskiego Parku Leśnego „Wiśniowiec”.
2	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego	Wsparcie zadania publicznego Województwa Śląskiego, które realizowano w zakresie: upowszechniania kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa publicznego realizowane w terminie od 01.02.2024 roku do 17.12.2024 roku w zakresie: I. Upowszechniania kultury fizycznej; II. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym nad wodą

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			realizowane w terminie od 01.02.2024 roku do 17.12.2024 roku.
3	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Wsparcie zadania publicznego Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej realizowane w terminie od 11.03.2024 roku do 15.12.2024 roku na organizację imprez sportowych rangi wojewódzkiej, ogólnopolskiej i międzynarodowej oraz organizacji konferencji szkoleniowej dotyczącej współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi w zakresie kultury fizycznej oraz oceny współzawodnictwa sportowego i analizy wyników sportowych.
4	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na zadanie publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej realizowane w terminie od 01.05.2024 roku do 17.12.2024 roku pn.: „Program Klub”.
5	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na zadanie publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej realizowane w terminie od 15.07.2024 roku do 20.12.2024 roku. Wsparcie zadania publicznego Województwa Śląskiego realizowanego w dziedzinie kultury fizycznej w zakresie: Zadania mającego na celu upowszechnianie kultury fizycznej dedykowanego dla rozwoju sportu osób z niepełnosprawnościami

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
6	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Otwarty konkurs ofert na zadanie publiczne województwa śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej realizowane w terminie od 01.07.2024 roku do 20.12.2024 roku pn. zadanie mające na celu upowszechnianie kultury fizycznej wśród młodzieży szkolnej.
7	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej	Otwarty konkurs ofert w obszarze upowszechniania kultury fizycznej z zakresu realizacji 5 projektów wybranych przez mieszkańców Województwa Śląskiego w ramach V edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego realizowanych w terminie od 01 marca 2024 roku do 15 grudnia 2024 r.
8	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Upowszechnianie kultury fizycznej.	Ogłoszenie otwartego konkursu ofert na zadanie publiczne Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury fizycznej realizowane w terminie od 15.03.2024 roku do 20.12.2024 roku poprzez Specjalistyczną diagnostykę sportową Medalistów Mistrzostw Polski w kategoriach młodzik, junior młodszy, junior starszy, młodzieżowiec reprezentujących Województwo Śląskie.
9	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Tryb pozakonkursowy 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Udzielenie dotacji w trybie pozakonkursowym dla 48 podmiotów uprawnionych podmiotów w dziedzinie kultury fizycznej.
10	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Dotacje udzielone jednostkom ratownictwa górskiego – tryb pozakonkursowy	Udzielenie dotacji celowej z pominięciem otwartego konkursu ofert podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa górskiego na finansowanie zadań w zakresie ratownictwa górskiego.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
11	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Dotacje celowe udzielone Miastu i Gminie Olsztyn oraz Gminie Janów	Udzielenie pomocy finansowej Miastu i Gminie Olsztyn oraz Gminie Janów na realizację zadania pod nazwą: VII Jurajskie Zawody Balonowe.
12	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zakup pucharów	Zakup: Puchary 250 szt plus 10 pater.
13	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zakup piłek	Zakup: Piłki 200 szt piłek do piłki nożnej, 200 szt piłek do siatkówki , 200 szt piłek do koszykówki i 100 szt siatek.
14	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za wybitne osiągnięcia sportowe	Nagrodzonych 82 zawodników.
15	Departament Rozwoju Turystyki	Wojewódzkie Obchody Światowego Dnia Turystyki	Najważniejsze święto turystyki w województwie podczas którego zostały wręczone Dyplomy Marszałka Województwa Śląskiego za zasługi dla rozwoju turystyki.
16	Departament Rozwoju Turystyki	Rozwój produktu tradycyjnego	Organizacja finału regionalnego Konkursu "Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów". Promocja podczas Ogólnopolskiego Finału Konkursu "Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów". Udział w targach Smaki Regionów w Poznaniu.
17	Park Śląski S.A.	Budowa odcinka kolei linowej na trasie Stadion – Planetarium na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie	Inwestycja obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej wraz z wszelkimi wymaganymi uzgodnieniami oraz budowę kolei linowej na trasie Stadion – Planetarium. Zadanie realizowane będzie w formule „Zaprojektuj i wybuduj” dla stacji kolei Stadion wraz z trasą kolei linowej oraz „Wybuduj” dla stacji kolei Planetarium.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
18	Park Śląski S.A.	Budowa nowego odcinka kolei linowej na trasie Wesole Miasteczko-Planetarium.	Inwestycja obejmuje przebudowę istniejącej stacji Wesole miasteczko, budowę nowej stacji Planetarium oraz budowę łączącej je linii kolei linowej. Zamierzenie ma na celu odtworzenie drugiego odcinka trasy dawnej kolei linowej Elka.
19	Park Śląski S.A.	Opracowanie projektu technicznego dla przebudowy kotłowni gazowych z wykorzystaniem pomp ciepła w budynkach Dyrekcji, Pawilonu Przyrodnika oraz Szatni działu Rosarium w Parku Śląskim	Zadanie obejmuje opracowanie projektu technicznego w zakresie przebudowy kotłowni gazowych z wykorzystaniem układów pomp ciepła.
20	Park Śląski S.A.	Przebudowa kotłowni gazowych z wykorzystaniem pomp ciepła w budynkach Dyrekcji, Pawilonu Przyrodnika oraz Szatni Rosarium w Parku Śląskim	Przebudowa istniejących źródeł ciepła w budynkach Pawilon Przyrodnika oraz Szatni działu Rosarium na hybrydowe ogrzewanie z zastosowaniem pomp ciepła.
21	Park Śląski S.A.	Przebudowa kotłowni gazowych z wykorzystaniem pomp ciepła w budynkach Dyrekcji, Pawilonu Przyrodnika oraz Szatni Rosarium w Parku Śląskim	Przebudowa istniejących źródeł ciepła w budynku Dyrekcji na hybrydowe ogrzewanie z zastosowaniem pomp ciepła.
22	Park Śląski S.A.	Częściowa modernizacja dachu w budynku dyrekcji Parku Śląskiego S.A. wraz z remontem ściany murowanej oraz wymianą stolarki przy Al. Różanej 2 w Chorzowie	Wymiana okien, modernizacja oraz remont dachu budynku Dyrekcji.
23	Park Śląski S.A.	Wykonanie modernizacji istniejącego systemu parkingowego na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie	Inwestycja obejmuje wykonanie projektu technicznego modernizacji wraz z dostawą, instalacją, wdrożeniem wraz z przeprowadzeniem szkoleń zintegrowanego informatycznego systemu parkingowego,

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			umożliwiającego kompleksowe zarządzanie parkingami.
24	Park Śląski S.A.	Remont Pawilonu Przyrodnika na terenie Parku Śląskiego	Inwestycja obejmuje wykonanie projektu, wymianę okien oraz wykonanie remontu budynku Pawilon Przyrodnika.
25	Park Śląski S.A.	Dostawa i montaż ekranów LED na terenie Parku Śląskiego S.A.	Przedmiot zamówienia obejmuje dostarczenie, zainstalowanie i uruchomienie zewnętrznego, dwustronnego Ekranu LED wraz dostawą i montażem konstrukcji wraz z fundamentem.
26	Stadion Śląski w Chorzowie	Utworzenie strefy VIP GOLD: Wykonanie aranżacji łóż VIP „skyboxów” na Stadionie Śląskim w trybie zaprojektuj i wybuduj wraz z wymianą siedzisk	Zwiększenie konkurencyjności Stadionu Śląskiego poprzez kompleksową modernizację łóż VIP, zwiększenie ilości miejsc VIP oraz montaż nowych siedzisk. Wymiana i modernizacja infrastruktury technicznej oraz modernizacja instalacji ogrzewania i chłodzenia dla przedmiotowej części trybuny wschodniej.
27	Stadion Śląski w Chorzowie	Adaptacja pomieszczeń trybuny wschodniej Stadionu Śląskiego wraz z adaptacją magazynów pod trybunami	Dostosowanie istniejących pomieszczeń trybuny wschodniej Stadionu Śląskiego do aktualnych potrzeb jednostki zarządzającej poprzez zwiększenie powierzchni użytkowej biur, adaptację pomieszczeń nieużywanych oraz doprowadzenie stanu technicznego magazynów do stanu pozwalającego na swobodne korzystanie z przestrzeni pod trybunami w celu magazynowania w sposób prawidłowy sprzętu do organizacji imprez sportowych i kulturalnych.
28	Stadion Śląski w Chorzowie	Wykonanie robót budowlanych polegających na budowie dwóch podjazdów dla osób niepełnosprawnych oraz	Zwiększenie placu składowego dla obsługi zadań jednostki wraz z zapewnieniem lepszego dostępu do obiektów dla osób

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		utwardzeniu placu składowego na obszarze Stadionu Śląskiego w Chorzowie	niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Mieszkaniec** zidentyfikowano 379 zadań finansowanych ze środków własnych w 2024 roku. Zadania możemy przypisać do 7 kategorii: edukacji, kultury, aspektów społecznych i rynku pracy, obszarów wiejskich, zdrowia oraz sportu i turystyki i rekreacji.

Statystyka zadań dla obszaru Mieszkaniec:

- razem wszystkie zadania: 601 zadań, z czego zadania z obszaru Mieszkaniec stanowią 63,1%.
- razem zadania w obszarze Mieszkaniec: 379 zadań.
- kategoria edukacja: 88 zadań, udział procentowy: 23,2%.
- kategoria kultura: 40 zadań, udział procentowy 10,6%.
- kategoria społeczne: 26 zadań, udział procentowy: 6,9%.
- kategoria rynek pracy: 5 zadań, udział procentowy: 1,3%.
- kategoria obszary wiejskie: 6 zadań, udział procentowy: 1,6%.
- kategoria zdrowie: 186 zadań, udział procentowy: 49,1%.
- kategoria inne (sport, turystyka i rekreacja): 28 zadań, udział procentowy: 7,4%.

3.7 OBSZAR: PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

3.7.1 Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Przestrzeń i Środowisko

Tabela 65. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: transport).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/11/9/2015 z dnia 31 sierpnia 2015 r.	Realizacja umów o świadczenie usług publicznych w transporcie kolejowym zawartych z operatorami: Koleje Śląskie Sp. z o.o. i Polregio S.A.	Dokument w trakcie aktualizacji. W ramach PZP podpisano umowę z Zespołem Doradców Gospodarczych TOR Sp. z o.o. na usługę aktualizacji Planu. W 2024 r. zrealizowano I etap umowy zawierający: 1. Przedstawienie charakterystyki i oceny aktualnej oferty przewozowej transportu zbiorowego (w tym również siatki połączeń) w zakresie

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
				kolejowych i drogowych przewozów pasażerskich, 2. Przeprowadzenie analizy potrzeb przewozowych, popytu, preferencji i zachowań komunikacyjnych mieszkańców wraz z prezentacją i oceną tych wyników. Rozpoczęto II etapu prac, którego efektem będzie przedstawienie projektu aktualizacji dokumentu.
2	Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 209/484/VI/2024 z dnia 30 stycznia 2024 r.	Zapisy RPT warunkują wydatkowanie środków w ramach dwóch działań FESL 2021-2027: 04.01 Drogi wojewódzkie: W lutym 2024 rozstrzygnięto konkurs na działania związane z drogami wojewódzkimi. Dofinansowanie otrzymały 3 projekty: 1. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śląska - A1 do granicy miasta na prawach	Dokument nowoprzyjęty w 2024 roku, nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			powiatu Rybnik (Województwo Śląskie). 2. Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 925 – ul. Mikołowska w Rybniku (Miasto Rybnik). 3. Budowa trasy N-S w Rudzie Śląskiej od ul. Bielszowickiej do autostrady A4 (Miasto Ruda Śląska). 04.03 Regionalny tabor kolejowy: Realizowane są dwa projekty wybrane w trybie niekonkurencyjnym: 1. Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego (Województwo Śląskie). 2. Rozbudowa i doposażenie zaplecza technicznego Spółki Koleje Śląskie Sp. z o.o. w Katowicach (Koleje Śląskie Sp. z o.o.).	
3	Regionalna Polityka Rowerowa wraz z planem sieci regionalnych tras rowerowych	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2309/461/VI/2023 z dnia 3 listopada 2023 r.	1. Wydawanie opinii o zgodności projektowanych przez samorządy gminne regionalnych tras rowerowych z Regionalną Polityką Rowerową, w konkursach na dofinansowanie budowy regionalnych tras rowerowych z różnych działań w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego (3.3, 9.1).	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			2. Organizacja dwóch edycji Forum Oficerów Rowerowych województwa. 3. Organizacja seminarium z ekspertami (Zespołu ds. mobilności rowerowej przy Konwencie Marszałków Województw RP) dotyczącego Krajowej i Regionalnej Polityki Rowerowej. 4. Promocja Regionalnej Polityki Rowerowej podczas zawodów i imprez rowerowych (zawody Tour de Silesia, cykl zawodów Mały Tour Szutrowy, piknik rowerowy Happy Bike Beskidy, Tarnogórski Kongres Rowerowy).	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 66. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: środowisko i przyroda).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2027	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2841/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.	Konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu zawarte w Wojewódzkim Programie – Owca Plus do roku 2027. Konkurs ofert na zadania publiczne promujące Wojewódzki Program – Owca Plus do roku 2027.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
2	Strategia Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr IV/28/2/2012 z dnia 12 listopada 2012 r.	1. Podjęcie przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwał nr: VI/65/10/2024 z dn. 22.01.2024 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Ornontowicki”; VI/65/11/2024 z dn. 22.01.2024 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Leśny”; VI/65/12/2024 z dn. 22.01.2024 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Łąkowy”; VI/65/13/2024 z dn. 22.01.2024 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Solarnia”; VI/65/14/2024 z dn. 22.01.2024 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Bujakowski”; VII/9/9/2024 z dn. 16.12.2024 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Przełajka”; VII/9/10/2024 z dn. 16.12.2024 r. w sprawie „Załęczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu”; VII/9/11/2024 z dnia 16.12.2024 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Stawki”. 2. Realizacja Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2027. 3. Audyt krajobrazowy województwa śląskiego – prace nad projektem. 4. Gromadzenie i udostępnianie informacji o środowisku (w tym o edukacji ekologicznej) w ramach geoportalu Województwa Śląskiego (ORSIP) – aplikacje z zakresu dziedziny „Przyroda i środowisko”, baza BIOGEO-Silesia. 5. Działania w zakresie czynnej ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków na terenie	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			parków krajobrazowych województwa śląskiego. Działania na rzecz ochrony lasów o wiodącej funkcji społecznej.	
3	Program usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 1258/49/IV/2011 z dnia 19 maja 2011 r.	Przygotowanie do Ministerstwa Rozwoju i Technologii informacji o realizacji programu oczyszczania kraju z azbestu za rok 2022 na poziomie wojewódzkim.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
4	Program ochrony środowiska dla województwa śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/5/1/2024 z dnia 23 września 2024 r.	Opiniowanie powiatowych programów ochrony środowiska.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
5	Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/6/8/2024 z dnia 21 października 2024 r.	Weryfikacja danych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
6	Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/3/4/2024 z dnia 10 czerwca 2024 r.	Realizacja działań wskazanych w programie przez Prezydentów Miast, Zarządzających Głównymi Drogami oraz Głównymi Liniami Kolejowymi.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
7	Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/62/8/2023 z dnia 20 listopada 2023 r.	Sporządzenie dla Ministra Klimatu i Środowiska rocznego sprawozdania z realizacji zadań wynikający z Programu ochrony powietrza oraz Planu działań krótkoterminowych	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			z terenu województwa śląskiego.	
8	Program ochrony powietrza dla strefy śląskiej mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych dwutlenku siarki w powietrzu wraz z uzasadnieniem	Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/12/7/2019 z dnia 26 sierpnia 2019 r.	Zadanie zrealizowane. Celem Programu było określenie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki i wskazanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza, co w konsekwencji spowodowało ograniczenie niekorzystnego wpływu dwutlenku siarki w powietrzu na zdrowie i życie mieszkańców strefy śląskiej.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
9	Wojewódzki program upowszechniania znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt wśród rolników na lata 2021-2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2315/174/VI/2020 z dnia 14 października 2020 r.	Przeprowadzono 20 szkoleń dla rolników w celu upowszechnienia znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
10	Polityka gospodarki niskoemisyjnej dla województwa śląskiego. Regionalna polityka energetyczna do roku 2030 wraz z Prognozą	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego 2873/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.	Analiza zapisów projektów aktualizacji Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, w tym weryfikacja zgodności zapisów z Polityką gospodarki niskoemisyjnej (...); Bieżąca analiza rozporządzeń i dyrektyw UE związanych z polityką	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
	oddziaływania na środowisko		energetyczno-klimatyczną, w tym dotyczących zasad wyznaczania obszarów przyspieszonego rozwoju OZE; Przeprowadzenia badania wśród gmin województwa śląskiego w zakresie m.in. podejmowanych działań związanych z poprawą jakości powietrza; Bieżący monitoring danych statystycznych w obszarach objętych dokumentem, w tym pozyskanie danych z podmiotów zewnętrznych (KOBIZE, WFOŚiGW); Analiza sprawozdań okresowych z realizacji zapisów Programu ochrony powietrza w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynków; Bieżący monitoring klastrów energii w regionie, w tym udział w spotkaniach dotyczących wspólnot energetycznych.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 67. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: rewitalizacja).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Regionalna Polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2327/383/VI/2022 z dnia 21 grudnia 2022 r.	Województwo śląskie przystąpiło w 2024 r. do realizacji projektu pn. „Regiony Rewitalizacji Edycja 3.0”, którego elementem jest kontynuacja wsparcia doradczego z zakresu rewitalizacji dla gmin z terenu województwa śląskiego świadczonego przez Zespół ds. rewitalizacji funkcjonujący w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego. Zapisy Regionalnej Polityki Rewitalizacji Województwa Śląskiego były uwzględniane przez gminy przy opracowywaniu gminnych programów rewitalizacji.	Dokument nie wymaga aktualizacji.
2	Plan wsparcia i zarządzania	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr	Zakończono modernizację głównej	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
	rozwojem Parku Śląskiego	453/265/V/2018 z dnia 26 czerwca 2018 r.	przepompowni przy kanale regatowym, modernizację ujęcia wodnego wraz z przepompownią przeładową na stawie Koźłok, zakupiono 4 samochody elektryczne osobowe oraz 2 samochody elektryczne do przewozu od 20 do 25 osób, zakończono remont świątyni dumania, rozpoczęto realizację umowy na dostawę mebli parkowych, rozpoczęto realizację umowy na budowę systemu informacji przestrzennej na terenie parku, podpisano umowę na remont i modernizację budynku Szyb leśny, zakończono 1 etap modernizacji kanału regatowego oraz podpisano umowę na drugą część modernizacji kanału wraz z otoczeniem. Ponadto kontynuowano modernizację ciągów komunikacyjnych oraz uregulowanie gospodarki wodnej.	

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Rozpoczęto realizację projektu EKOPARK zielona perła Śląska - podróż do bioróżnorodności.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 68. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: inne).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Regionalna Polityka Miejska Województwa Śląskiego	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2703/297/VI/2021 z dnia 15 grudnia 2021 r.	W 2024 r. w ramach monitoringu RPM przeprowadzono badanie ankietowe oraz przygotowano dwa opracowania z udziałem członków Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej: Raport monitoringowy Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego oraz ekspertyzę dot. „Koncepcji planu implementacji Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego”.	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			Wypracowane zostały wnioski i rekomendacje stanowiące podsumowanie w opracowywanym corocznie Raporcie monitoringowym RPM, który został pozytywnie zaopiniowany przez Komitet Monitorujący ds. RPM. Zostaną wykorzystane przy formułowaniu kolejnych edycji Raportu oraz do aktualizacji regionalnych dokumentów strategicznych.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Przestrzeń i Środowisko** zidentyfikowano 16 dokumentów, w tym w roku 2024 trzy dokumenty zostały zaktualizowane, a jeden jest w trakcie aktualizacji. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 4 grupy dokumentów dotyczące: środowiska i przyrody, transportu, rewitalizacji i inne.

Statystyka dokumentów strategicznych dla obszaru Przestrzeń i Środowisko:

- razem wszystkie dokumenty strategiczne: 46 z czego dokumenty z obszaru Przestrzeń i Środowisko stanowią 34,8%.
- razem dokumenty strategiczne z obszaru Przestrzeń i Środowisko: 16 dokumentów.
- kategoria transport: 3 dokumenty strategiczne, udział procentowy: 18,8%.

- kategoria środowisko i przyroda: 10 dokumentów strategicznych, udział procentowy: 62,5%.
- kategoria rewitalizacja: 2 dokumenty strategiczne, udział procentowy: 12,5%.
- kategoria inne: 1 dokument strategiczny, udział procentowy: 6,2%.

3.7.2 Projekty realizowane i zakończone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 69. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: transport).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Transportu Publicznego	Uzupełnienie sieci kolejowej o połączenie kolejowe Jastrzębia-Zdroju z Katowicami	Modernizacja oraz odtworzenie/rewitalizacja infrastruktury kolejowej, celem uzyskania połączenia miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim (poprawa spójności komunikacyjnej regionu).	Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej Plus do 2029 roku
2	Departament Transportu Publicznego	Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odc. Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych	Modernizacja oraz odtworzenie/rewitalizacja infrastruktury kolejowej, celem uzyskania połączenia miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim (poprawa spójności komunikacyjnej regionu).	Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej Plus do 2029 roku

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
3	Departament Transportu Publicznego	Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)	Modernizacja oraz odtworzenie/rewitalizacja infrastruktury kolejowej, celem uzyskania połączenia miasta o wielkości powyżej 10 tys. mieszkańców z miastem wojewódzkim (poprawa spójności komunikacyjnej regionu).	Program Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej Plus do 2029 roku
4	Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	Budowa multimodalnego węzła przeładunku towarów i paliw w oparciu o bocznice kolejową w Porcie Lotniczym Katowice	Celem głównym Projektu jest zapewnienie możliwości wykorzystania infrastruktury do podwójnego cywilno-wojskowego zastosowania poprzez budowę infrastruktury umożliwiającej dostawę towarów, dostawę i przeładunek paliwa lotniczego dla wszystkich samolotów operujących na terenie Portu Lotniczego Katowice, a także stwarzającej możliwość zastosowania paliw alternatywnych w celu poprawy efektywności energetycznej i ograniczenia emisji klimatycznych.	CEF 2 2021-2027
5	Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Rozbudowa i doposażenie zaplecza technicznego spółki Koleje Śląskie Sp. z o.o. w Katowicach	Poprawa jakości i bezpieczeństwa przewozów świadczonych przez Koleje Śląskie Sp. z o.o. w tym poprawa i zwiększenie mobilności.	Fundusze Europejskiej dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
6	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 408 na odcinku od m. Gliwice do granicy województwa, etap I budowa obwodnicy Sośnicowic	Przedsięwzięcie polega na budowie obwodnicy Sośnicowic od węzła Ostropa na autostradzie A4 do włączenia w istniejącą drogę wojewódzką nr 408 (jako nowy ślad drogi wojewódzkiej nr 408), o długości ok. 6,75 km. Głównymi celami budowy nowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 408 jest przejęcie ruchu pojazdów ciężarowych jadących w ciągu DW 408 zmierzających do węzła z autostradą A4 (węzeł Ostropa) oraz wyprowadzenie ruchu tranzytowego na DW 408 poza obszar zwartej zabudowy Sośnicowic. Spowoduje to upłynnienie ruchu tranzytowego na DW 408, poprawi bezpieczeństwo ruchu na DW 408 oraz warunki ekologiczne dla Sośnicowic.	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
7	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa obwodnicy m. Koziegłowy	Celami planowanej budowy obwodnicy, jako docelowego śladu drogi są m.in.: stworzenie osi komunikacyjnej spajającej poszczególne części województwa śląskiego; poprawa przepustowości i prędkości ruchu tranzytowego, co przyczynia się do obniżenia kosztów	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			transportu zarówno pod względem ekonomicznym jak i społeczno-środowiskowym; wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obszar silnie zagospodarowany, co podniesie jakość życia mieszkańców poprzez zmniejszenie emisji hałasu komunikacyjnego, drgań oraz emisji szkodliwych substancji do atmosfery.	
8	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Północno-Zachodnia obwodnica Raciborza	Celami budowy obwodnicy po stronie północno-zachodniej miasta Racibórz, łączącej drogi wojewódzkie nr 935 i 416 są: wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza obszar miasta; zmniejszenie emisji hałasu, drgań, emisji szkodliwych substancji; poprawa przepustowości i prędkości ruchu tranzytowego; poprawa bezpieczeństwa użytkowników; obniżenie kosztów środowiska wynikające z poprawy jakości infrastruktury; wsparcie rozwoju subregionu; wzrost atrakcyjności obszarów dla potencjalnych inwestorów.	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
9	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa mostu nad rzeką Odra w ciągu DW 421	Nowa droga stanowić będzie istotny łącznik wewnątrz aglomeracyjny stanowiąc ważną oś	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			komunikacyjną spajającą południową część Województwa Śląskiego i Opolskiego na styku z Okręgiem Opawskim Republiki Czeskiej. Cele szczegółowe: wyprowadzenie ruchu z istniejącego przebiegu DW 421 relacji DW 915 i DK 45 – poza obszar zabudowy Grzegorzowic, Łubowic i Ciechowic; upłynnienie ruchu tranzytowego na DW 421; poprawa bezpieczeństwa na DW 421; poprawa warunków ekologicznych i bytowych dla Łubowic, Grzegorzowic i Ciechowic; docelowo połączenie nowego przebiegu DW 421 z drogą DK 45 oraz drogą DW 922	Program Mosty Dla Regionów
10	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa skrzyżowania DW 786 z DP 1060S w miejscowości Wancerzów	Inwestycja będzie promować wymogi ochrony środowiska – w wyniku tej przebudowy ulegnie skróceniu czas przejazdu, co przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska dzięki ograniczeniu zużycia paliwa, a tym samym spadku wydzielania szkodliwych substancji do atmosfery. Inwestycja wpłynie na lepszą dostępność głównych szlaków drogowych województwa (DK1 i A1) dla miejscowości	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			północno-wschodniej części regionu oraz przyczyni się do polepszenia dostępności Aglomeracji Częstochowskiej, która jest znaczącym centrum pielgrzymkowym.	
11	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	„Rozbiórka i budowa wiaduktu nad torami PKP w ciągu DW 906 w km 0 plus 729 w miejscowości Lubliniec o nr ew.133, w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych”	Celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez podniesienie klasy nośności do klasy A, zapewnione będzie bezpieczeństwo użytkowania i bezpieczeństwo konstrukcji. Ponadto nastąpi poprawa bezpieczeństwa ruchu kolejowego, kołowego i pieszego. Transport po obiekcie będzie odbywał się bez ograniczeń tonażowych co wpłynie na rozwój gospodarczy w rejonie oddziaływania. Równa nawierzchnia wpłynie na komfort akustyczny mieszkańców w rejonie wiaduktu.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
12	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 925 od granicy miasta na prawach powiatu Ruda Śl. – A1 – do granicy miasta na prawach powiatu Rybnik	Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu oraz zapewnienie odpowiedniej płynności dzięki wprowadzeniu jednolitych przekrojów, poprawie stanu technicznego nawierzchni i budowie chodników, ciągów pieszo-rowerowych i ścieżek	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			rowerowych. Jednym z założonych celów jest uzyskanie na całym odcinku nośności konstrukcji jezdni, która będzie pozwalała na dopuszczenie do obciążenia jej pojazdami o nacisku na pojedynczą oś wynoszącym do 115 kN.	
13	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 928 od DK 44 do DK 1	Inwestycja ma na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu oraz zapewnienie odpowiedniej płynności dzięki wprowadzeniu jednolitych przekrojów, poprawie stanu technicznego nawierzchni i budowie chodników, ciągów pieszo-rowerowych i ścieżek rowerowych. Jednym z założonych celów jest uzyskanie na całym odcinku nośności konstrukcji jezdni, która będzie pozwalała na dopuszczenie do obciążenia jej pojazdami o nacisku na pojedynczą oś wynoszącym do 115 kN.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
14	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 934 od m. Imielin do DK 44	Celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze Woj. Śląskiego. Cele szczegółowe: wzrost dostępności głównych szlaków drogowych Woj. Śląskiego (DK44 i sieci bazowej TEN-T: DK1)	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			oraz Metropolii Górnośląskiej; wzrost przepustowości, płynności ruchu i prędkości podróżowania; poprawa bezpieczeństwa użytkowników drogi; dostosowanie funkcjonalności drogi do prognozowanego ruchu; poprawa warunków środowiskowych; spadek kosztów eksploatacji pojazdów/bieżącego utrzymania drogi; wzrost konkurencyjności, spójności i sprawności regionu.	
15	Departament Transportu Publicznego	Zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego	Celem projektu jest nabycie 26 szt. czteroczłonowych fabrycznie nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych (EZT). Bezemisyjny tabor kolejowy wykorzystywany będzie do wykonywania przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej (wojewódzkie kolejowe przewozy pasażerskie).	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 70. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: środowisko i przyroda).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Projektów Regionalnych	Projekt zintegrowany LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze” (LIFE-IP MALOPOLSKA / LIFE14 IPE PL 021)	Głównym celem projektu dla Województwa Śląskiego jest wykonanie szeregu działań mających usprawnić realizację programu ochrony powietrza i uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego.	LIFE (NFOŚiGW, środki własne)
2	Departament Projektów Regionalnych	„Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego	Głównym celem jest kompleksowa i efektywna realizacja Programu Ochrony Powietrza oraz uchwały antysmogowej, zaś kluczowym działaniem – system ekodoradztwa na terenie całego województwa śląskiego. Planowane działania zostały zaplanowane w ramach czterech grup (filarów): (1) wsparcie realizacji działań naprawczych „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”; (2) rozwój know-how, narzędzi, metod i działań demonstracyjnych; (3) wsparcie dla władz lokalnych; (4) wzrost	LIFE (NFOŚiGW, wkład własny partnerów, wkład własny województwa)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			świadomości ekologicznej.	
3	Departament Projektów Regionalnych	Wdrażanie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego” (LIFE-IP EKOMALOPOLSKA / LIFE19 IPC/PL/000005)	Nadrzędnym celem projektu LIFE-IP EKOMALOPOLSKA jest pełne wdrożenie małopolskiego Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii. Cel ogólny dla województwa śląskiego: Wymiana informacji i budowanie współpracy na rzecz realizacji wspólnych zadań związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększeniem udziału energii ze źródeł odnawialnych.	LIFE (NFOŚiGW, wkład własny)
4	Departament Projektów Regionalnych	„IP LIFE for Coal Mining Landscape Adaptation” [LIFE IP COALA] „IP LIFE dla Adaptacji Terenów Pogórnich” [LIFE IP COALA]	Celem uczestnictwa Województwa Śląskiego w projekcie jest współpraca, wymiana doświadczeń i wykorzystanie dobrych praktyk Kraju Morawsko-Śląskiego w zakresie adaptacji do zmian klimatu terenów pogórnich, a także opracowanie „Regionalnego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Województwa Śląskiego”. Dodatkowo, w ramach projektu zrealizowano m.in. badanie opinii publicznej – mieszkańców województwa śląskiego na temat skutków zmian	LIFE (NFOŚiGW, wkład własny)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			klimatu i potrzeb adaptacyjnych, w 2023 roku zorganizowano konwent klimatyczny CLIMATE-CON, w 2025 roku planowana jest organizacja kolejnej edycji konwentu.	
5	Park Śląski SA	EKOPARK zielona perła Śląska – podróż do bioróżnorodności	Projekt dotyczy ochrony przyrody i wspierania rozwoju bioróżnorodności na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie wraz z przeprowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnej zwiększającej poziom świadomości ekologicznej. Projekt jest realizowany poprzez wdrożenie następujących zadań: (1) działania z zakresu ochrony przyrody i wspierania rozwoju bioróżnorodności w tym ekosystemów tj.: ekosystemu leśnego i wodnego; (2) utworzenie poprzez przebudowę Parkowego Centrum Bioróżnorodności wraz z niezbędną infrastrukturą i wyposażeniem; (3) przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej zwiększającej poziom świadomości ekologicznej.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
6	Agencja Rozwoju Regionalnego Spółka Akcyjna	Circular WEEEP	Wdrożenie lepszych lokalnych i regionalnych modeli zarządzania WEEE (zużyтым sprzętem elektrycznym i	Interreg Central Europe

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			elektronicznym) uwzględniających główne zalecenia "Inicjatywy Elektroniki o Obiegu Zamkniętym" opracowanej w ramach Planu Działań na rzecz Gospodarki o Obiegu Zamkniętym UE.	
7	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów Spółka Akcyjna	Budowa instalacji OZE na terenie oddziałów GPW S.A.	Inwestycje dla Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. jest istotna ze względu na dążenie do spełnienia wymogów unijnych, w celu zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie energetycznym. Maksymalizacja udziału energii produkowanej z OZE wobec energii pozyskiwanej z konwencjonalnych źródeł pozwolą na ograniczenie emisyjności i redukcję kosztów zużycia energii w Spółce. Realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celów klimatycznych pozwalając na ograniczenie emisji CO2.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
8	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	„Ocena stanu populacji dużych drapieżników (wilk, ryś, niedźwiedź) na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Małego w części	Głównym celem projektu jest ocena stanu populacji trzech gatunków dużych drapieżników – wilka, rysia i niedźwiedzia na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (PKBM) w części	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		województwa śląskiego z zastosowaniem bezinwazyjnych metod obserwacji”	województwa śląskiego wraz z otuliną parku z użyciem bezinwazyjnych metod monitoringu zwierząt – fotopułapek.	
9	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Dobre praktyki w zakresie ochrony cennych przyrodniczo siedlisk i gatunków w PK „Orlich Gniazd”	Projekt ma na celu kompleksową ochronę, zachowanie, poprawę i odtworzenie cennych, unikatowych i zagrożonych wartości przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i historycznych PK Orlich Gniazd i jego otuliny, poprzez realizację dobrych praktyk w zakresie ochrony czynnej. Projekt ma też na celu ochronę, zachowanie i odtworzenie 71 ha najcenniejszych obszarów siedlisk otwartych oraz występujących w nich cennych, zagrożonych gatunków roślin i zwierząt w obrębie sześciu Ostoi Natura 2000: Olsztyńsko-Mirowska (240015), Złotopotocka (240020), Kroczycka (240032) oraz Środkowojurajska (240009), Dolina Białej Przemszy (PH240038), Pustynia Błędowska (PLH120014).	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027
10	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Waloryzacja przyrodnicza oraz opracowanie wskazań do ochrony obszarów	Celem projektu jest uzyskanie wiarygodnych i aktualnych danych przestrzennych i uzupełnienie stanu wiedzy	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		cennych przyrodniczo Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich	na temat bogatych przyrodniczo obszarów województwa śląskiego i Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” oraz wskazań do ich ochrony. Dane te posłużą do opracowania precyzyjnego planu działań ochrony czynnej jak i biernej walorów przyrodniczych w perspektywie wieloletniej oraz będą stanowić fundament do utworzenia Planu Ochrony Parku Krajobrazowego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 71. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: infrastrukturalne).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA	„Przebudowa wodociągu Dz1480 Goczałkowice – Studzienice”	Uniknięcie w przyszłości licznych awarii wodociągu wskutek jego technicznego zużycia (zwłaszcza w miejscu połączeń segmentów istniejących rur); poprawa jakości wody dostarczanej odbiorcom poprzez	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			zmianę wewnętrznej powłoki rurociągu na polietylen (PE); obniżenie kosztów związanych z eksploatacją wodociągu.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 72. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: rewitalizacja).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Rozwoju i Transformacji Regionu	Regiony Rewitalizacji – Śląskie Programy Rewitalizacji 3.0	Wzmocnienie zdolności gmin do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych.	Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027
2	Agencja Rozwoju Regionalnego SA	Międzypokoleniowe Centrum Aktywności i Innowacji w Bielsku-Białej. Kompleksowa rewitalizacja Pawilonu Sortowego i kortów tenisowych wraz z otoczeniem w Parku Włóknarzy w Bielsku-Białej	Celem projektu jest wsparcie rewitalizacji społecznej, infrastrukturalnej i ekonomicznej objętego Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich w Bielsku-Białej obszaru w centrum Miasta, poprzez poprawę stanu środowiska miejskiego. Przeprowadzony w ramach projektu remont i modernizacja terenu historycznych kortów tenisowych, adaptacja	Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			zabytkowego budynku kortów na potrzeby Międzypokoleniowego Centrum oraz poprawa funkcjonalności terenu sportowego w postaci wielofunkcyjnej, całorocznej przestrzeni sportowej, pozwoli na przywrócenie starych funkcji sportowo-rekreacyjnych kompleksu oraz nadania nowego życia zdegradowanemu obecnie obiektowi dawnego Pawilonu Sportowego (funkcje społecznych, sportowe, gospodarcze, edukacyjne).	
3	Muzeum Śląskie w Katowicach	Adaptacja budynków przemysłowych byłej kuźni i warsztatu mechanicznego na funkcje ekspozycyjną i edukacyjną Muzeum Śląskiego w Katowicach	Celem projektu jest kompleksowa adaptacja dwóch obiektów pokopalnianych (warsztat mechaniczny i kuźnia) wpisanych do gminnej ewidencji zabytków wraz z zagospodarowaniem terenu w otoczeniu budynków i wyposażeniem obiektów. Przedmiotowe budynki znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie zrewitalizowanego i udostępnionego dla zwiedzających terenu Muzeum Śląskiego. Budynki będą pełnić głównie funkcję wystawienniczą z zasadniczym przeznaczeniem na	Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wystawę stałą prezentującą historię przemysłu na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim. W budynkach zlokalizowana zostanie również przestrzeń warsztatowo-edukacyjna oraz profesjonalna pracownia konserwacji metalu wraz z zapleczem technicznomagazynowym.	
4	Muzeum Śląskie w Katowicach	Adaptacja zabytkowych budynków pokopalnianych na potrzeby Muzeum Śląskiego w Katowicach	Celem projektu jest realizacja zadania inwestycyjnego obejmującego rewitalizację i adaptację do nowej funkcji zabytkowych budynków po dawnej kopalni Katowice, obecnie znajdujących się w kompleksie siedziby Muzeum Śląskiego. Inwestycja stanowić będzie kolejny etap rewitalizacji terenu przemysłowego do funkcji kulturalno-edukacyjnych i obejmuje zagospodarowanie terenu i kompleksową modernizację budynków dawnej elektrowni, nadszybia i maszynowni szybu Bartosz oraz dawnej wieży ciśnień z przyległym warsztatem rymarza.	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027
5	Wojewódzki Ośrodek	Utworzenie systemu	Przedsięwzięcie polega na rozbudowie systemu	Fundusze Europejskie dla

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	zarządzania terenami przemysłowymi WSL poprzez rozszerzenie istniejącego systemu zarządzania terenami pogórnictwem (OPI TPP 3.0)	zarządzania terenami przemysłowymi i przekształconymi, w tym pogórnictwem województwa śląskiego, które istnieją lub powstaną w wyniku transformacji gospodarczej regionu.	Śląskiego 2021-2027

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 73. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: transport).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego w ciągu DW nr 789 w ul. Koziegłowskiej w Myszkowie wraz z budową przyległego układu drogowego, w zamian za likwidację przejazdu kolejowo-drogowego kat. A w km 256,551 linii kolejowej nr 1 w ul. Koziegłowskiej	Inwestycja zlokalizowana jest na terenie województwa śląskiego, w powiecie myszkowskim, na terenach gminy Poraj i Myszków oraz na obszarze działania PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (Zakład Linii Kolejowych w Częstochowie). Szacunkowa długość przebudowywanego odcinka drogi wojewódzkiej wynosi około 0.65 km, a jej	JST oraz Województwo Śląskie

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			zakres jest determinowany rozwiązaniami konstrukcyjnymi projektowanego obiektu inżynierskiego nad torami kolejowymi – założoną skrajnią kolejową oraz wysokością konstrukcyjną zaprojektowanego wiaduktu. Inwestycja jest zlokalizowana na terenach zabudowy mieszkaniowej, rekreacyjnych, rolnych i leśnych. Celem inwestycji jest poprawa warunków ruchu poprzez likwidację jednopoziomowego skrzyżowania z linią kolejową na rzecz bezkolizyjnego przekroczenia torów kolejowych.	
2	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa DW 948 od DK 52 do DW 946	Ogólnym celem projektu jest poprawa dostępności, efektywności i jakości głównych szlaków drogowych na obszarze Woj. Śląskiego poprzez przebudowę DW 948. Cele szczegółowe m.in: (1) poprawa dostępności DK 52 i Żywca (lokalny ośrodek rozwoju); (2) wzrost przepustowości i płynności ruchu na drodze łączącej miejscowości Woj. Śląskiego i Woj. Śląskie z Małopolskim; (3) poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu.	Rezerwa subwencji ogólnej oraz Województwo Śląskie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 74. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: środowisko i przyroda).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego	Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, organ wykonawczy województwa, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza wojewódzki program ochrony środowiska uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ była realizacja polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty	środki z budżetu województwa i WFOŚiGW

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej JST.	
2	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego (dalej: POH/Program)	Obowiązek realizacji zadania wynika z art.119a ust 1 ustawy Prawo ochrony środowiska i polega na opracowaniu, na podstawie strategicznych map hałasu, dla obszaru województwa projektu uchwały w sprawie programu ochrony środowiska przed hałasem. W Programie wskazuje się działania ograniczające poziom hałasu w środowisku przedstawiony na strategicznych mapach hałasu zrealizowane, planowane do realizacji w ciągu pięciu lat oraz planowane do realizacji długoterminowej z uwzględnieniem liczby mieszkańców na terenie objętym programem oraz efektywności ekologicznej i ekonomicznej działań programu.	środki z budżetu państwa – Wojewoda Śląski
3	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych (OE)	Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028 (dalej zamiennie: Pgowś2028) opracowywany jest dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji	WFOŚiGW w Katowicach, środki własne budżetu Województwa

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.	
4	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA	Konferencja ekologiczna pn. „Czy mamy panikować? – Co nam chce powiedzieć woda?”	Uświadomienie roli wody jako podstawowego i niezbędnego surowca oraz wykazanie potencjalnych zagrożeń zw. z niską świadomością społeczną nt. zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi.	WFOŚiGW w Katowicach
5	Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	Solution form climate change vulnerability / risk assessment and adaptation planning in large commercial architecture (LIFE ARCHICLIMA)	Wzrost odporności na zmiany klimatu w dużych obiektach budowlanych (centra handlowe, lotniska etc.) poprzez rozwój i wdrożenie innowacyjnego systemu Archiclimate. System Archiclimate służy do: przeprowadzania ocen obiektów pod kątem ich podatności/ryzyka na zmiany klimatu oraz planowania adaptacji do zmian klimatu istniejących obiektów poprzez	LIFE Archiclimate (NFOŚiGW)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			wdrożenie rozwiązań opartych na ekosystemie w tym przez wdrażanie błękitno-zielonej infrastruktury. Obiekty te stanowią hotspoty dla różnych ryzyk klimatycznych w tkance miejskiej.	
6	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	„Czynna ochrona obszarów wodno-błotnych w Parku Krajobrazowym Lasy nad Górną Liswartą”	Zachowanie właściwego stanu obszarów wodno-błotnych poprzez wykaszanie, utrzymanie prawidłowego poziomu wody, ochrona i poprawa różnorodności biologicznej, ochrona cennych ekosystemów w tym rzadkich i chronionych gatunków zwierząt poprzez utrzymanie ich naturalnych siedlisk i miejsc występowania, zwiększenie wiedzy na temat czynnych zabiegów ochrony przyrody wśród mieszkańców i turystów, podniesienie świadomości przyrodniczej i lokalnej społeczności. Działania prowadzone na użytku ekologicznym „Brzoza”.	WFOŚiGW w Katowicach
7	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Program aktywnej edukacji „Park-o-metr – poznaj bioróżnorodność PK Orlich Gniazd”	Głównym celem przedsięwzięcia było zwiększanie świadomości ekologicznej i kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa (w szczególności dzieci i młodzieży. Realizacja	NFOŚiGW w Warszawie

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			przedsięwzięcia przyczyniła się m.in. do upowszechnienia wiedzy z zakresu ochrony przyrody, krajobrazu i środowiska oraz zrównoważonego rozwoju, aktywizacji społecznej, propagowania i realizacji zasad zrównoważonego rozwoju oraz wsparcia w zakresie realizacji polityki ochrony przyrody i krajobrazu, ochrony środowiska i ekologicznej Polski.	
8	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	„Ochrona siedlisk i gatunków obszarów nieleśnych w Parku Krajobrazowym Orlich Gniazd”	Ochrona i odtwarzanie ekosystemów nieleśnych, tzw. półnaturalnych ekosystemów otwartych (muraw kserotermicznych i naskalnych) położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, poprzez zahamowanie naturalnej sukcesji zachodzącej w obrębie muraw naskalnych i muraw kserotermicznych. Kolejnym ważnym przedmiotem wniosku jest eliminacja inwazyjnego, obcego gatunku – rdestowca sachalińskiego (Reynoutria sachalinensis) z obszaru położonego w Dolinie Wodącej (Ostoja Środkowojurajska).	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
9	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	„Ochrona różnorodności i zachowanie walorów turystycznych – zabezpieczenie przystanku na ścieżce przy pomniku przyrody różanecznik katawbijski w Parku Krajobrazowym Lasy nad Górną Liswartą”	Cele projektu są następujące: (1) Zachowanie i poprawa różnorodności biologicznej na terenie – PK Lasy nad Górną Liswartą. (2) Zachowanie właściwego stanu form ochrony przyrody występujących na trasie ścieżki dydaktycznej. (3) Ograniczenie antropopresji. (4) Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”. (5) Ochrona rzadkich i chronionych gatunków zwierząt poprzez utrzymanie ich naturalnych siedlisk i miejsc występowania. (6) Zwiększenie wiedzy na temat czynnych zabiegów ochrony przyrody wśród mieszkańców i turystów – podniesienie świadomości przyrodniczej lokalnej społeczności.	Starostwo Powiatowe w Lublińcu
10	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Konferencja pn. „Znaczenie form ochrony przyrody dla realizacji celów zrównoważonego rozwoju”	Głównym celem przedsięwzięcia było zwiększanie świadomości ekologicznej i kształtowanie zachowań prośrodowiskowych społeczeństwa.	NFOŚiGW w Warszawie
11	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Kampania edukacyjno-informacyjna ZPKWŚ "Ja i Ty, Ty	Głównym celem przedsięwzięcia była aktywna realizacja edukacji ekologicznej,	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		i Ja – o Przyrodę niech każdy dba"	rozbudzenie zainteresowań przyrodniczych, poszerzenie wiedzy przyrodniczej oraz wiedzy na temat parków krajobrazowych i ciekawych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym miejsc w województwie śląskim, wymiana doświadczeń oraz prezentacja dokonań w zakresie ochrony przyrody oraz edukacji ekologicznej, a także nawiązanie współpracy w tym zakresie.	
12	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Opracowanie dokumentacji inwentaryzacyjnej i projektowej dla przypałacowego Parku krajobrazowego w Rudach Wielkich	Głównym celem zadania jest zachowanie i ochrona dziedzictwa historyczno-przyrodniczo-kulturowego parku przypałacowego poprzez jego dostosowanie do potrzeb społecznych, edukacyjnych oraz umożliwienie społeczeństwu korzystania z walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych i historycznych poprzez przygotowanie pełnego opracowania projektowego.	WFOŚiGW w Katowicach
13	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Ochrona wybranych pomników przyrody, starodrzewia oraz	Realizacja zadania przyczyni się do ochrony walorów przyrodniczych, ekologicznych i	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		pielęgnacja zieleni na terenie ZPKWŚ	krajobrazowych starodrzewu oraz drzew pomnikowych oraz będzie miała wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu komunikacyjnego (kołowego i pieszego) w ich pobliżu, poprawę jakości krajobrazu Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą oraz zwiększy świadomość lokalnych mieszkańców w zakresie potrzeby ochrony starodrzewu.	
14	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Zapobieganie ekspansji szczawiu alpejskiego w cennych siedliskach nieleśnych Żywieckiego Parku Krajobrazowego	Zadanie miało na celu przeprowadzenie działań czynnej ochrony ekosystemów nieleśnych, tzw. półnaturalnych ekosystemów otwartych położonych na obszarze Żywieckiego Parku Krajobrazowego, zagrożonych ekspansją szczawiu alpejskiego Rumex alpinus poprzez wykonanie dwukrotnego w ciągu roku koszenia zwartych płatów szczawiu oraz jednokrotnego dosiewania rodzimych gatunków roślin łąkowych w miejscach po wykoszonym szczawiu alpejskim w celu uzupełnienia banku nasion na obszarze 50 hektarów obejmującym cztery powierzchnie.	WFOŚiGW w Katowicach
15	Zespół Parków Krajobrazowych	„Uzupełnienie stanu wiedzy nt. populacji	Głównym celem projektu jest uzupełnienie stanu	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Województwa Śląskiego	gatunków ptaków strefowych na terenie Beskidzkich Parków Krajobrazowych wraz z opracowaniem zasięgu i wskazań do prowadzenia czynnej ochrony obszarów żerowiskowych”	wiedzy i uzyskanie sprecyzowanych danych na temat różnorodności biologicznej województwa śląskiego i Beskidzkich Parków Krajobrazowych na terenach, na których prowadzone są zabiegi ochrony czynnej, na których występują cenne typy zbiorowisk nieleśnych, stanowiących jednocześnie miejsca rozrodu i żerowania rzadkich i chronionych gatunków ptaków. Dane te posłużą do opracowania kolejnych etapów planu działań z zakresu ochrony czynnej w perspektywie kilkuletniej.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 75. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: infrastrukturalne).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA	Przebudowa wodociągu magistralnego DN600 na DN500	Poprawa właściwości hydraulicznych sieci, jakości dostarczanej do odbiorców wody oraz zwiększenie	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		relacji Michałkowice – Obszary	niezawodności całego systemu wodociągowego	
2	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA	Zaprojektowanie, dostawa i montaż bariery elektrycznej zabezpieczającej urządzenia wpustowe przed przedostawaniem się ryb na Zbiorniku Goczałkowickim.	System służy do sterowania zachowania się ryb w środowisku wodnym oraz zabezpieczanie obiektów inżynierii wodnej przed wpływaniem ryb w obszar ich działania.	WFOŚiGW w Katowicach
3	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	Termomodernizacja budynku Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach przy ulicy Francuskiej 78	Celem zadania jest obniżenie zużycia energii cieplnej na cele grzewcze, a tym samym obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Podstawową przyczyną podjęcia zadania jest obniżenie kosztów prowadzenia gospodarki cieplnej.	WFOŚiGW w Katowicach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 76. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: rewitalizacja).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Muzeum Śląskie w Katowicach	Przebudowa i adaptacja zabytkowego	Celem przedsięwzięcia jest nadanie zdegradowanemu	Mechanizm Finansowy EOG

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		budynku dawnej łaźni Gwarek na magazyn studyjny Muzeum Śląskiego w Katowicach	obiektowi nowej funkcji kulturowo – gospodarczej poprzez stworzenie atrakcyjnego pod względem kulturalnym, turystycznym i gospodarczym obiektu, wpisującego się w otoczenie zrewitalizowanej przestrzeni miejskiej i ukierunkowane na zwiększenie zakresu oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów, a stanowiącego jednocześnie niepowtarzalną wizytówkę miasta.	2014-2021 Program Kultura

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Przestrzeń i Środowisko** wykazano 52 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 21 zakończonych w 2024 r. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 4 grupy projektów dotyczące: transportu, środowiska, przyrody oraz rewitalizacji.

Statystyka projektów zidentyfikowanych w obszarze Przestrzeń i Środowisko:

- razem wszystkie projekty: 268 z czego [projekty z obszaru Przestrzeń i Środowisko stanowią 19,4%.
- razem projekty w obszarze Przestrzeń i Środowisko: 52 projekty.
- kategoria transport: 17 projektów, udział procentowy: 32,7%.
- kategoria środowisko i przyroda: 25 projektów, udział procentowy: 48,1%.
- kategoria rewitalizacja: 6 projektów, udział procentowy 11,5%.

3.7.3 Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 77. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: transport).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Rozwoju Turystyki	Organizacja VI i VII Forum Oficerów Rowerowych	Forum Oficerów Rowerowych to cykliczne spotkania dla pracowników JST dotyczące rozwoju i promocji polityki rowerowej województwa śląskiego. Spotkania odbyły się w Żywcu i Gliwicach.
2	Departament Rozwoju Turystyki	Organizacja seminarium dot. „Krajowej Strategii Rowerowej“	W spotkaniu wzięły udział: Zespoły ds. mobilności rowerowej przy Konwencie Marszałków Województw RP oraz Związku Województwa RP; Komitet Samorządowy PSPA; Zespół ds. mobilności przy Unii Metropolii Polskich; organizacji rowerowych. Spotkanie miało na celu integrację wszystkich instytucji i środowisk zaangażowanych w powstanie Krajowej Strategii Rowerowej, która będzie podstawą organizacji krajowego planu rozwoju mobilności i turystyki rowerowej.
3	Departament Rozwoju Turystyki	Promocja sieci regionalnych tras rowerowych województwa śląskiego	Wykupienie powierzchni pod promocję Województwa Śląskiego podczas imprez rowerowych: VII edycji zawodów rowerowych Silesia Tour; cyklu wyścigów rowerowych Mały Tour Szutrowy; wyścigu Szutry Śląskie; imprezy Happy – Bike Beskidy.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
4	Departament Transportu Publicznego	Realizacja umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z operatorem POLREGIO S.A.	Świadczenie usług publicznych w zakresie wykonywania kolejowych przewozów pasażerskich w okresie od 15 grudnia 2019 do 8 grudnia 2029 r. (umowa nr 4627/KT/2019).
5	Departament Transportu Publicznego	Realizacja umów o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego z operatorem Koleje Śląskie Sp. z o.o.	Świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym na terenie województwa śląskiego w okresach: od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2030 r. (umowa nr 2892/KT/2015); od 10 grudnia 2023 r. do 14 grudnia 2030 r. (umowa nr 4735/KD/2023).
6	Departament Transportu Publicznego	Uzgadnianie rozkładu jazdy pociągów kursujących na zlecenie Województwa Śląskiego	W zakres zadania wchodzi: przygotowanie projektów rozkładów jazdy pociągów, uzgodnienie ich z operatorami i województwami ościennymi oraz konstrukcja rozkładu w PKP PLK.
7	Departament Transportu Publicznego	Opiniowanie projektów przebudowy i budowy infrastruktury kolejowej na terenie Województwa Śląskiego	W zakres zadania wchodzi: opiniowanie projektów przebudowy i budowy infrastruktury kolejowej na terenie Województwa Śląskiego, opiniowanie projektów rewitalizacji, modernizacji lub zbycia infrastruktury dworcowej.
8	Departament Transportu Publicznego	Aktualizacja dokumentu pn. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Województwa Śląskiego”	Aktualizacja zapisów dokumentu mającego na celu poprawę jakości systemu transportowego i jego rozwój zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju poprzez m.in.: poprawę efektywności funkcjonowania systemu transportowego jako instrument zwiększania wydajności systemu z jednoczesnym ograniczaniem kosztów, integrację systemu transportowego w układzie gałęziowym i terytorialnym,

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			wspieranie konkurencyjności gospodarki obszaru instrument rozwoju gospodarczego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko naturalne i warunki życia.
9	Departament Transportu Publicznego	Udzielanie zezwoleń na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym	Przygotowanie 129 decyzji administracyjnych i 74 postanowienia w sprawie zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych i regularnych specjalnych w krajowym transporcie zbiorowym.
10	Departament Drogownictwa	Projekty organizacji ruchu	Rozpatrzenie 847 projektów związanych z organizacją ruchu drogowego.
11	Departament Drogownictwa	Kontrole oznakowania	Wykonanie 75 kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu organizacji ruchu o charakterze stałym oraz 2 kontrole prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na całej sieci ok. 1276 km podległych dróg.
12	Departament Drogownictwa	Bieżące utrzymanie (letnie i zimowe) dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego, realizowane w systemie powierzenie powiatom	W ramach zadania realizowane jest bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich w ramach porozumień zawartych na utrzymanie dróg z powiatami: Częstochowskim, Gliwickim, Kłobuckim, Myszkowskim, Pszczyńskim, Raciborskim oraz Zawierciańskim. Prace realizowane w ramach zadania to: utrzymanie nawierzchni dróg i chodników, drogowych obiektów inżynierskich, roboty interwencyjne, roboty

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			utrzymaniowe, roboty zabezpieczające, utrzymywanie czystości pasa drogowego, utrzymywanie zieleni przydrożnej, utrzymywanie rowów i elementów systemu odwodnieniowego, utrzymywanie oznakowania pionowego i poziomego, zabezpieczenie sprzętu i materiałów do zimowego utrzymania dróg, usuwanie skutków gołoledzi i śliskości pośniegowej, odśnieżanie jezdni i usuwanie śniegu.
13	Departament Drogownictwa	Remont nawierzchni DW 904 (ul. Przejazdowa) w miejscowości Aleksandria na odcinku o długości ok. 1,3 km	W ramach zadania realizowane były prace związane z remontem nawierzchni drogi poprzez ułożenie warstwy wiążącej i ścieralnej.
14	Departament Drogownictwa	Prace interwencyjne w powiecie kłobuckim związane z bieżącym utrzymaniem dróg wojewódzkich	W ramach zadania realizowane były prace polegające na odtworzeniu oznakowania poziomego na drogach wojewódzkich nr 492 i 494, naprawie awarii kanalizacji deszczowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 492 w miejscowości Grodzisko oraz wycince drzew w ciągu drogi wojewódzkiej 494 na odcinku od miejscowości Truskolasy do miejscowości Przystajń związanej z usuwaniem skutków nawałnic.
15	Departament Drogownictwa	Remont nawierzchni jezdni DW 793 (ul. Pułaskiego) na odcinku od rejonu zjazdu do Urzędu Skarbowego do nowej nawierzchni drogi wykonanej w ramach przebudowy skrzyżowania ul. Jesionowej z DW 793 (ul.	W ramach zadania wykonano prace polegające na remoncie nawierzchni jezdni DW 793 (ul. Pułaskiego) na odcinku od rejonu zjazdu do Urzędu Skarbowego do nowej nawierzchni drogi wykonanej w ramach przebudowy skrzyżowania ul. Jesionowej z DW 793 (ul. Pułaskiego) w miejscowości Myszków.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		Pułaskiego) w miejscowości Myszków	
16	Departament Drogownictwa	Remont nawierzchni chodnika w ciągu DW 915 w miejscowości Zawada Książęca	W ramach realizacji zadania wykonano remont nawierzchni chodnika w ciągu DW 915 w miejscowości Zawada Książęca.
17	Departament Drogownictwa	Uzupełnienie i utrzymanie zieleni w obrębie Ronda Szczygłowice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 924 w Knurowie	Gmina realizowała zadanie związane z utrzymaniem zieleni w Obrębie Ronda Szczygłowice w ciągu drogi wojewódzkiej nr 924 w Knurowie, której zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego. Zadanie finansowane było ze środków finansowych Województwa i Gminy w proporcji 50/50.
18	Departament Drogownictwa	Utrzymanie zieleni przydrożnej zlokalizowanej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 933 w Pszowie	Województwo Śląskie zawarło Gminą Pszów porozumienie na podstawie którego Gmina realizowała zadanie związane z utrzymaniem zieleni w obrębie ronda w ciągu drogi wojewódzkiej nr 933 w Pszowie której zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego. Zadanie finansowane było w 100% ze środków finansowych Województwa.
19	Departament Drogownictwa	Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej w ciągach dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego realizowana we współpracy z gminami i powiatami	Realizacja zadania ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Zadanie dotyczy budowy chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, zatok autobusowych oraz przebudowy skrzyżowań w oparciu o porozumienia zawierane z gminami i powiatami. W 2024 roku obejmowało 24 zadania.
20	Departament Drogownictwa	Rozpatrywanie wniosków o nadanie numerów drogom powiatowym i gminnym	Zgodnie z art. 10 ust. 7 pkt. 2 ustawy o drogach publicznych numery drogom gminnym i powiatowym nadaje Zarząd Województwa Śląskiego. W roku 2024 zostało rozpatrzonych łącznie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			47 wniosków (43-gminne, 4-powiatowe) w sprawie nadania numerów dla dróg gminnych i powiatowych.
21	Departament Drogownictwa	Opiniowanie inwestycji drogowych zlokalizowanych na terenie woj. śl. na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych	Wydano 173 opinii nt. planowanej inwestycji drogowej – na podstawie art. 11b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych.
22	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	W ramach zadania prowadzonych było 57 inwestycji dotyczących m.in.: budowy obwodnic, przebudowy i rozbudowy dróg, budowy bezkolizyjnych skrzyżowań, budowy/przebudowy mostów i wiaduktów, budowy chodników i ciągów pieszo-rowerowych.
23	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Remonty dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	Zadanie obejmowało inwestycje związane z remontem i naprawą nawierzchni dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego. W ramach zadania realizowane są następujące inwestycje: 1. Remont nawierzchni DW 946 w gminie Ślemień sołectwa Las i Kocoń do granicy województwa 2. Remont DW 946 na rondach przy moście na Sole wraz z wymianą nawierzchni na moście. 3. Naprawa nawierzchni dróg wojewódzkich województwa śląskiego po okresie zimowym z podziałem na dwie części: Część A: DW 491; DW 784; DW 790; DW 794; DW 901; DW 492; Część B: DW 417; DW 425; DW 919; DW 921; DW 924; DW; DW 938. 4.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Remont drogi wojewódzkiej nr 941 od skrzyżowania z DW 942 do skrzyżowania z ul. Turystyczną w m. Wisła. 5. Remont dróg wojewódzkich nr 941 i DW 943 na terenie Gminy Istebna. 6. Remont DW 946 na terenie gminy Ślemień. 7. Remont DW 794 na odcinku Lelów - Pradła. 8. Remonty odcinków dróg wojewódzkich o numerach: 416, 483, 492, 784, 789, 792, 793, 939, 942.
24	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Bieżące utrzymanie (letnie i zimowe) dróg wojewódzkich, których zarządcą jest Zarząd Województwa Śląskiego	W ramach zadania realizowane jest m.in.: Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich w ramach zawartych umów na utrzymanie dróg w powiatach: cieszyńskim, bielskim, mikołowskim, wodzisławskim, żywieckim, będzińskim, tarnogórskim, rybnickim, bieruńsko-lędzińskim, lublinieckim. Dokumentacja niezbędna do przeniesienia własności nieruchomości w trybie kc. Dostosowanie numeracji działek. Usługi poligraficzne. Uzgodnienia branżowe. Projekt zjazdu ind. DW 946 Żywiec. Korekta oznakowania drogowaskazowego w związku ze zmianą przebiegu DW 942. Wydatki za zajęcie terenu na cele nierolnicze i nieleśne. Obsługa urządzeń środowiska obiektów inżynierskich. Przeglądy obiektów inżynierskich (obiekty mostowe, przepusty, konstrukcje oporowe). Obsługa laboratoryjna. Wideorejestracja (z ziemi i powietrza, podkłady mapowe). Inwentaryzacja drzewostanu. Utrzymanie i naprawy elementów konstrukcyjnych. Utrzymanie przepompowni. Utrzymanie przejść

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			podziemnych. Utrzymanie przeprawy promowej. Uzyskanie pozwoleń wodnoprawnych wraz z wykonaniem operatów wodnoprawnych. Użytkowanie gruntów pokrytych wodami. Monitoring porealizacyjny. Monitoring przyrodniczy DW 935. Koncepcja budowy ronda na skrzyżowaniu DW 938 w m. Hażlach. Obsługa geodezyjna. Monitoring pracy sygnalizacji świetlnych. Oznakowanie BRD. Bieżące utrzymanie sygnalizacji w powiecie: będzińskim, zawierciańskim, bieruńskim, gliwickim, kłobuckim, lublinieckim, myszkowskim, tarnogórskim, cieszyńskim, mikołowskim, pszczyńskim, raciborskim, rybnickim, wodzisławskim, bielskim, żywieckim. Bieżące utrzymanie nowo wybudowanej sygnalizacji DW 941 w m. Ustroń oraz DW 913 w m. Grodków. Opracowanie i uzyskanie zatwierdzenia 51 projektu zmiany stałej organizacji ruchu na sieci dróg. Bieżące utrzymanie sygnalizacji sieci dróg. Generalny pomiar ruchu.
25	Departament Drogownictwa	Roboty interwencyjne na DW 494 relacji Olesno-Częstochowa na terenie Powiatu Kłobuckiego	W ramach realizacji zadania wykonano niezbędne roboty interwencyjne w powiecie kłobuckim związane z bieżącym utrzymaniem dróg wojewódzkich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 78. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: **ŚRODOWISKO I PRZYRODA**).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu zawarte w Wojewódzkim Programie – Owca Plus do roku 2027	Podpisano 4 umowy na realizację zadań publicznych województwa śląskiego w dziedzinie ochrony dziedzictwa przyrodniczego poprzez prowadzenie wypasu owiec i kóz oraz popularyzacja wiedzy o zasobach przyrodniczych, zgodnie z celami zawartymi w Wojewódzkim Programie Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2027.
2	Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadania publiczne w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pn.: „Śląskie dla pszczół” w 2024 r.	Celem Konkursu jest wsparcie działań w zakresie ochrony pszczół miodnych, owadów zapylających, edukacji ekologicznej i promocji pszczelarstwa na terenie Województwa Śląskiego. Dofinansowano 7 zadań.
3	Departament Terenów Wiejskich	Otwarty konkurs ofert na zadanie publiczne w obszarze ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego w zakresie organizacji wydarzenia pn.: „Święto Miodu” Województwa Śląskiego w 2024 r.	Celem konkursu jest promocja i popularyzacja pszczelarstwa na terenie województwa śląskiego. Dofinansowano 1 zadanie.
4	Departament Terenów Wiejskich	Realizacja zadań realizowanych na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych	Dofinansowanie realizacji zadań z ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Środki budżetowe przeznaczone są m.in. na budowę i modernizację dróg dojazdowych do

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			gruntów rolnych oraz zakup sprzętu informatycznego i komputerowego na zadania związane z ochroną gruntów rolnych. Zadania są realizowane przez Gminy, Powiaty i Rodzinne Ogrody Działkowe.
5	Departament Projektów Regionalnych	Promocja działań środowiskowych i klimatycznych na terenie województwa śląskiego	Inicjowanie licznych zadań w zakresie zapobiegania zmianom klimatycznym i łagodzeniu ich skutków w regionie, a także poprawy jakości powietrza na terenie województwa śląskiego, w tym m.in. w celu utrzymania celów i produktów projektów w ich okresie trwałości (m.in. projektu InfoSMOG-MED). Poniesiono wydatki na zakup materiałów informacyjnych i promocyjnych przeznaczonych do dystrybucji/ekspozycji w trakcie organizowanych wydarzeń związanych z ochroną powietrza, na promocję działań środowiskowych i klimatycznych, w tym m.in. usługi emisji spotów radiowych, w trakcie konferencji i targów tematycznych, a także organizację warsztatów i paneli dyskusyjnych w regionie.
6	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Monitoring przyrodniczy skutków realizacji „Wojewódzkiego Programu Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2027”	Monitoring przyrodniczy stanu i reakcji rzadkich i chronionych gatunków roślin oraz siedlisk przyrodniczych w związku z prowadzonymi w ramach programu zabiegami ochrony czynnej dla zachowania różnorodności biologicznej terenów w oparciu o gospodarkę pasterską.
7	Departament Ochrony Środowiska,	Utrzymanie Ogólnodostępnej bazy danych w portalu dziedzinowym „Przyroda”	Celem zadania jest utrzymanie bazy danych o bio- i georóżnorodności województwa śląskiego. Baza stanowi źródło ogólnodostępnej informacji o

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Ekologii i Opłat Środowiskowych		środowisku przyrodniczym regionu oraz jest instrumentem wspierającym udział mieszkańców w procesach decyzyjnych oraz działaniach związanych z zachowaniem i eksponowaniem walorów przyrodniczych województwa.
8	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego budynków użyteczności publicznej oraz wsparcie niskoemisyjnego transportu w gminach	Wparcie przyznane 72 gminom w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza na rok 2024 w formie dotacji celowej dla gmin z obszaru Województwa Śląskiego w konkursie „Inicjatywa Antysmogowa” w 2024 roku (1 gmina nie zawarła umowy, 3 gminy rozwiązały umowy).
9	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego budynków użyteczności publicznej oraz wsparcie niskoemisyjnego transportu w gminach	Mobilizacja gmin do realizacji zadań związanych z ochroną powietrza poprzez wsparcie w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza na rok 2024 realizowanego jako pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla gmin z obszaru Województwa Śląskiego w konkursie „Gmina pełną piersią” 2024 roku – wsparciem na realizację zadań wyróżnionych zostało 5 gmin.
10	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Wspieranie rozwiązań ograniczających niską emisję, w tym poprawa standardu energetycznego budynków użyteczności publicznej oraz wsparcie niskoemisyjnego transportu w gminach	Mobilizacja gmin do realizacji zadań związanych z ochroną powietrza poprzez wsparcie w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza na rok 2024 realizowanego jako pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla gmin z obszaru Województwa Śląskiego w konkursie „Gmina pełną piersią” 2024 roku – w ramach wyróżnienia 5 gmin otrzymało statuetki.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
11	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zezwolenie na zbieranie odpadów	Wydanie 11 zezwoleń na zbieranie odpadów plus 21 decyzji zmieniających zezwolenia na zbieranie odpadów.
12	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zezwolenie na przetwarzanie odpadów	Wydanie 5 zezwoleń na przetwarzanie odpadów plus 15 decyzji zmieniających zezwolenia na przetwarzanie odpadów.
13	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów	Wydanie 7 pozwoleń na wytwarzanie odpadów plus 9 decyzji zmieniających pozwolenia na wytwarzanie odpadów.
14	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zezwolenie na przetwarzanie odpadów	Wydanie 7 pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniających zezwolenie na przetwarzanie odpadów plus 9 decyzji zmieniających pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniających zezwolenie na przetwarzanie odpadów.
15	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zezwolenie na zbieranie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów	Wydanie 7 pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniających zezwolenie na zbieranie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów plus 8 decyzji zmieniających pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniających zezwolenie na zbieranie odpadów oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów.
16	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zezwolenie na odzysk odpadów poza instalacjami i urządzeniami	Wydanie 6 zezwoleń na odzysk odpadów poza instalacjami i urządzeniami plus 1 decyzja zmieniająca zezwolenie na odzysk odpadów poza instalacjami i urządzeniami.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
17	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zezwolenie na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych	Wydanie 3 zezwoleń na zbieranie zakaźnych odpadów medycznych i zakaźnych odpadów weterynaryjnych.
18	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zatwierdzenie instrukcji prowadzenia składowiska odpadów	Wydanie 5 decyzji zatwierdzających instrukcje prowadzenia składowiska odpadów.
19	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zgoda na zamknięcie składowiska odpadów	Wydanie 2 decyzji udzielających zgody na zamknięcie składowiska odpadów plus 2 decyzje zmieniające decyzje udzielające zgody na zamknięcie składowiska.
20	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Uznanie za produkt uboczny	Wydanie 3 decyzji uznających produkt lub substancje za produkt uboczny plus 4 decyzji zmieniających decyzję uznającą produkt lub substancje za produkt uboczny.
21	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Program gospodarowania odpadami wydobywczymi	Wydanie 1 decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami wydobywczymi plus 3 zmiany decyzji zatwierdzających program gospodarowania odpadami wydobywczymi.
22	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zgoda na wydobywanie odpadów ze zwałowiska/składowiska	Wydanie 3 decyzji zmieniających decyzje udzielających zgody na wydobywanie odpadów.
23	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	Weryfikacja rocznego sprawozdania wójta, burmistrza, prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.
24	Departament Ochrony Środowiska,	Sprawozdanie z realizacji programu ochrony	Weryfikacja sprawozdania wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz starosty z realizacji programu

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Ekologii i Opłat Środowiskowych	powietrza i planu działań krótkoterminowych	ochrony powietrza i planu działań krótkoterminowych.
25	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Opiniowanie powiatowych programów ochrony środowiska	Przygotowanie 6 opinii do powiatowych programów ochrony środowiska.
26	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Decyzje w zakresie wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	Wydanie 85 decyzji w zakresie wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.
27	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Decyzje w zakresie oddziaływania hałasu w środowisku	Wydanie 8 decyzji w zakresie oddziaływania hałasu w środowisku.
28	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Decyzje w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza	Wydanie 24 decyzji w zakresie wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza.
29	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie	Udzielenie 490 informacji o środowisku i jego ochronie (na wniosek).
30	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Prowadzenie kontroli, w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska podmiotów posiadających decyzje administracyjne, określające warunki korzystania ze środowiska, wydane przez Marszałka Województwa Śląskiego	Przeprowadzono 54 kontrole (w tym 24 kontrole podmiotów prowadzących recykling odpadów opakowaniowych), w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska. W wyniku stwierdzenia naruszeń przepisów o ochronie środowiska przez kontrolowane podmioty, sporządzono 36 wystąpień do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
31	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Decyzje udzielające/zmieniające pozwolenia zintegrowane	Wydano 80 decyzji w sprawach dotyczących udzielenia/zmiany pozwoleń zintegrowanych.
32	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy – z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu	Wydanie 2537 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gminy – z wyjątkiem nieruchomości będących w użytkowaniu wieczystym innego podmiotu.
33	Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych	Wymierzanie administracyjnej kary pieniężnej za: usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia, zniszczenie drzewa lub krzewu, uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa	Wydanie 60 decyzji związanych z zadaniem w tym 15 decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne za: usunięcie drzew lub krzewów bez wymaganego zezwolenia, zniszczenie drzewa lub krzewu, uszkodzenie drzewa spowodowane wykonywaniem prac w obrębie korony drzewa.
34*	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Realizacja ochrony przyrody na obszarach parków krajobrazowych województwa śląskiego	Zadanie finansowane ze środków zewnętrznych – ujęte w zadaniach z uwagi na brak projektowego charakteru zadania. Zadanie obejmuje między innymi takie działania jak: usuwanie podrostów drzew i krzewów, wykaszanie siedlisk, prowadzenie wypasu zwierząt w obrębie cennych przyrodniczo siedlisk nieleśnych, eliminowanie inwazyjnych gatunków, m.in. rdestowca sachalińskiego (<i>Reynoutria sachalinensis</i>), działania czynnej ochrony w obrębie innych form ochrony, m.in. użytki ekologiczne; oznakowanie granic parków

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			krajobrazowych tablicami urzędowymi, gromadzenie danych i monitoring cennych i zagrożonych siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt; opracowanie materiałów popularyzujących ochronę przyrody; organizacja i udział w konferencjach i szkoleniach. Udział w realizacji Programu Owca Plus. Udzielenie 1 Patronatu Marszałka Województwa Śląskiego – dotyczy XXXIV Sympozjum Jurajskiego.
35	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Realizacja zadań związanych z ochroną krajobrazu i dóbr kultury na obszarach parków krajobrazowych województwa śląskiego	Zadanie finansowane ze środków zewnętrznych – ujęte w zadaniach z uwagi na brak projektowego charakteru zadania. Zadanie obejmuje działania: monitoring terenu ZPKWŚ, opracowanie projektów uchwał w sprawie Parków, opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i inwestycji realizowanych na terenach PK, stanu zachowania obiektów zabytkowych; ochrona środowiska poprzez monitoring terenu ZPKWŚ w celu inwentaryzacji dzikich wysypisk śmieci, nielegalnego odprowadzania ścieków, wydobywania surowców mineralnych, druk tablic oraz projekty i zadania związane z ochroną czynną: Ochrona wybranych pomników przyrody, starodrzewu oraz pielęgnacja zieleni na terenie ZPKWŚ i Opracowanie dokumentacji inwentaryzacyjnej i projektowej dla przypałacowego Parku

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			krajobrazowego w Rudach Wielkich.
36	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Prowadzenie edukacji ekologicznej społeczeństwa	Zadanie finansowane ze środków zewnętrznych – ujęte w zadaniach z uwagi na brak projektowego charakteru zadania. Edukacja ekologiczna ZPKWŚ obejmuje organizację: konkursów dla dzieci i młodzieży; akcji ekologicznych; zajęć okolicznościowych; pogadanek i warsztatów ekologicznych; konferencji edukacyjnych itp. W 2024 roku z edukacji ekologicznej ZPKWŚ skorzystało łącznie 451609 os., w tym 20014 odbiorców bezpośrednich działań edukacyjnych i 431595 odbiorców działań edukacyjnych poprzez publikację treści merytorycznych na profilu ZPKWŚ na FB. Dodatkowo w ramach edukacji ekologicznej realizowany jest rozwój i doposażenie Ośrodków Edukacyjnych ZPKWŚ oraz bazy terenowej (teren wokół Ośrodków Edukacyjnych oraz ścieżki dydaktyczne na terenie parków krajobrazowych), a także popularyzacja – opracowywanie i wydawanie publikacji dot. ochrony przyrody, krajobrazu i dóbr kultury na terenie województwa śląskiego, materiałów promocyjnych.
37	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego	Wydatki i zakupy inwestycyjne	Wydatki i zakupy inwestycyjne zrealizowane w 2024 r.: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę dawnej harcówki na budynek służący edukacji ekologicznej w Oddziale Biura ZPKWŚ w Rudach; 2. Wykonanie montażu stacji ładowania samochodów

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			elektrycznych w Biurze ZPKWŚ w Będzinie; 3. Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych do Budynku Głównego w Oddziale Biura ZPKWŚ w Smoleniu; 4. Utwardzenie terenu i położenie kostki brukowej w Oddziale Biura ZPKWŚ w Żywcu; 5. Wykonanie dokumentacji projektowej modernizacji dachu dawnego „Szpitala Rogera” w Oddziale Biura ZPKWŚ w Rudach; 6. Wymiana serwera wraz z oprogramowaniem, konfiguracją i instalacją w Biurze ZPKWŚ w Będzinie; 7. Zakup fabrycznie nowego samochodu elektrycznego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 79. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Przestrzeń i Środowisko (kategoria: inne).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Inwestycji	Modernizacja elewacji budynku biurowego przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach	Modernizacja elewacji budynku przy ul. Dąbrowskiego 23 w Katowicach.
2	Departament Inwestycji	Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego oraz modernizacja zaplecza turystycznego i technicznego Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im.	Modernizacja gospodarki cieplnej i poprawa efektywności energetycznej budynku Pałacu, prace modernizacyjne i remontowe budynków znajdujących się na terenie Zespołu Pałacowo Parkowego oraz prace

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		Stanisława Hadyny w Koszęcinie	konserwatorskie i rewitalizacyjne na terenie Parku.
3	Departament Inwestycji	„Śląska tożsamość. Adaptacja budynków historycznych kopalni „Wujek” na potrzeby działalności kulturalnej Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności Etap I”	Zagospodarowanie terenów i obiektów na terenach przemysłowych, zdewastowanych i zdegradowanych, tj. tereny i obiekty byłej kopalni „Wujek” na cele społeczne i edukacyjne.
4	Departament Inwestycji	Prace konserwatorskie przy fragmencie elewacji frontowej i południowej budynku przy ul. Korfantego 34 wraz z naprawą tynków wewnętrznych	Prace konserwatorskie przy fragmencie elewacji frontowej i południowej budynku przy ul. Korfantego 34 wraz z naprawą tynków wewnętrznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Przestrzeń i Środowisko** wykazano 66 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy zadań dotyczące: transportu, środowiska i przyrody oraz inne.

Statystyka dla zadań zidentyfikowanych w obszarze Przestrzeń i Środowisko:

- razem wszystkie zadania: 604 zadań z czego zadania z obszaru Przestrzeń i Środowisko stanowią 11,0%.
- razem zadania w obszarze Przestrzeń i Środowisko: 66 zadań.
- kategoria transport i komunikacja: 25 zadań, udział procentowy: 37,9%.
- kategoria środowisko i przyroda: 37 zadań, udział procentowy: 56,1%.
- kategoria inne: 4 zadania, udział procentowy: 6,1%.

3.8 OBSZAR: ZARZĄDZANIE I WSPÓŁPRACA

3.8.1 Wykaz dokumentów strategicznych realizowanych w obszarze Zarządzanie i Współpraca

Tabela 80. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: administracja).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do roku 2030	Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego nr 2840/194/VI/2020 z dnia 9 grudnia 2020 r.	Realizacja szkoleń w ramach celu generalnego: wysoki poziom e-usług i kompetencji cyfrowych społeczeństwa województwa śląskiego oraz braży IT, priorytetu 2 Kompetencje cyfrowe - liczba szkoleń: 33 szkolenia (liczba dni szkoleniowych: 45), z 11 tematów dla pracowników województwa śląskiego. Przeszkolono 909 osób, 739 osób w formule online, 170 w formule stacjonarnej.	Dokument nie wymaga aktualizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 81. Wykaz dokumentów strategicznych, których realizacja wynika z celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: współpraca).

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
1	Strategia Systemowej Współpracy EUWT TRITIA na lata 2021-2027	Uchwała Walnego Zgromadzenia EUWT TRITIA nr 11/1/2022 z dnia 27 września 2022 r.	- Opracowanie – Smartguide – mobilny przewodnik turystyczny po Trójstyku – obejmującego obszar 3 ośrodków turystycznych – Śląsk Cieszyński (Těšínské Slezsko – CZ), Region Kysuc (SK), Śląsk Cieszyński (PL). Wykorzystana zostanie istniejąca aplikacja mobilna Smartguide, do której przeniesione zostaną informacje ze stron internetowych uczestniczących obszarów turystycznych. - Zakończenie realizacji małego projektu „Obóz treningowy i turniej tenisowych talentów” – w ramach Programu Interreg CZ – PL 2021-2027. Celem projektu była a) integracja dzieci po obu stronach granicy, dzięki wspólnemu wydarzeniu jakim jest międzynarodowy, tenisowy obóz sportowy; b) stworzenie warunków do współpracy transgranicznej umożliwiającej wspólne polsko-czeskie działania wokół tenisa oraz	W związku z podjęciem decyzji przez regiony członkowskie EUWT TRITIA o likwidacji Ugrupowania, niniejszy dokument strategiczny nie będzie aktualizowany.

Lp.	Nazwa dokumentu	Data i forma przyjęcia	Najważniejsze działania podjęte w ramach realizacji dokumentu w roku 2024	Czy dokument wymaga aktualizacji? Jeżeli tak, czy podjęto prace w tym kierunku?
			sieciowanie organizacji sportowych znajdujących się po obu stronach granicy. 3. LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego – opracowanie filmów z wizyty studyjnej w Słowacji dot. zrównoważonego transportu zbiorowego. 4. Udział w Komitecie Monitorującym Programu Interreg Polska-Słowacja. 5. Zakończenie realizacji projektu „V4 Esports Coalition Cup – GAMING JAKO ATRAKCYJNA PERSPEKTYWA KARIERY DLA MŁODZIEŻY WYSZEHRADZKIEJ” w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. 6. Zakończenie realizacji projektu „INDEED FOR ALL CHILDREN, PART II” w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Zarządzanie i Współpraca** zidentyfikowano 2 dokumenty.

Statystyka dokumentów strategicznych dla obszaru Zarządzanie i Współpraca:

- Razem wszystkie dokumenty strategiczne: 46 z czego dokumenty z obszaru Zarządzanie i Współpraca stanowią 4,8%.
- Razem dokumenty strategiczne w obszarze Zarządzanie i Współpraca: 2 dokumenty.
- Kategoria administracja: 1 dokument strategiczny, udział procentowy: 50%.
- Kategoria współpraca: 1 dokument strategiczny, udział procentowy: 50%.

3.8.2 Projekty realizowane i zakończone przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe, finansowane ze środków zewnętrznych

Tabela 82. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: usługi).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Departament Cyfryzacji i Informatyki	Cyberbezpieczne Śląskie	Celem grantu „Cyberbezpieczne Śląskie” będzie wdrożenie kolejnych rozwiązań podnoszących poziom cyberbezpieczeństwa w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego.	Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy
2	Departament Zarządzania Zasobami Ludzkimi	Podniesienie kompetencji kadr UMWSL	Celem projektu jest podniesienie kompetencji oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności zasobów kadrowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, a także uzyskanie informacji na temat aktualnych oczekiwań pracowników i faktycznych potrzeb	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			szkoleniowych, oraz dobranie odpowiednich instrumentów wsparcia dla wzmocnienia tego potencjału i zaspokojenia potrzeb w zakresie umiejętności specjalistycznych, kierowniczych, projektowych, komunikacyjnych, dotyczących zarządzania zmianą oraz językowych.	
3	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	Doposażenie stanowiska pracy „Pracownik obsługi technicznej”	Celem zadania jest doposażenie stanowiska pracy „Pracownik obsługi Technicznej”. Osoba zatrudniona na stanowisku pracownika obsługi technicznej odpowiedzialna będzie za zapewnienie należytego ładu i porządku na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach – oddział terenowy w Bytomiu	PUP Katowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 83. Projekty realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: promocja).

LP.	PODMIOT	NAZWA PROJEKTU	CEL PROJEKTU	INSTRUMENT FINANSOWANIA – NAZWA PROGRAMU
1	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Kulturalne Mosty Europy: Trasa Zespołu Śląsk z okazji polskiej Prezydencji w Radzie UE w 2025	Celem zadania jest promocja polskiej kultury i dziedzictwa narodowego na arenie międzynarodowej poprzez organizację trasy koncertowej Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. Projekt ma na celu budowanie pozytywnego wizerunku polskiej kultury oraz rozwijanie współpracy kulturalnej Polski z krajami UE i jest podejmowany w ramach inicjatyw z okazji objęcia przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku.	Kultura Inspirująca 2025-2026 (MKiDN)
2	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	„FOLK HERITAGE”. Polskość i uniwersalność kultury ludowej na kanwie twórczości wybitnych polskich kompozytorów: F. Chopina, W. Kilara i S. Hadyny w adaptacji	Za główny cel projektu zostało obrane ugruntowanie założeń projektowych stojących u podstawy uprzednich wyjazdów Zespołu „Śląsk” do Japonii, w tym upowszechnianie polskiego dziedzictwa kulturowego, ukazując go tym razem w aspekcie jego uniwersalności przy jednoczesnym podkreśleniu i	Kultura Inspirująca 2024-2025 (MKiDN)

LP.	PODMIOT	NAZWA PROJEKTU	CEL PROJEKTU	INSTRUMENT FINANSOWANIA – NAZWA PROGRAMU
		scenicznej Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”	podtrzymywaniu tożsamości narodowej. Merytoryczna i koherentna w tym zakresie zawartość projektu oparta została na niezaprzeczalnie wielkim dorobku artystycznym trzech wybitnych kompozytorów w tym: Fryderyka Chopina, Wojciecha Kilara oraz założyciela Zespołu „Śląsk” - Stanisława Hadyny.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 84. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: usługi).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA	Krajowy Fundusz Szkoleń	Podnoszenie kwalifikacji pracowników dzięki uczestnictwu w szkoleniach.	Krajowy Fundusz Szkoleniowy (PUP Tychy)
2	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	Poprawa bezpieczeństwa oraz komfortu osób przystępujących do egzaminów państwowych na	Celem zadania jest obniżenie zużycia energii elektrycznej na oświetlenie, a tym samym obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Podstawową przyczyną	WFOŚiGW w Katowicach

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
		prawo jazdy poprzez wykonanie audytu oświetlenia, projektu (jeśli będzie dotyczyć) oraz późniejszą wymianę oświetlenia wewnętrznego oraz zewnętrznego	podjęcia zadania jest obniżenie kosztów oświetlenia obiektów	
3	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	Doposażenie stanowiska pracy „Sprzątaczką”	Celem zadania jest doposażenie stanowiska pracy „Sprzątaczką”. W związku z planowanym na 13.03.2024 r. otwarciem pierwszego w skali kraju Krajowego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z siedzibą w Katowicach przy ul. Francuskiej 78 a co za tym idzie poszerzeniem działalności szkoleniowej zachodzi konieczność zwiększenia liczebności personelu sprząającego o jedną osobę, która zatrudniona będzie na cały etat, na umowę o pracę.	PUP Katowice
4	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	Doposażenie stanowiska pracy „Pracownik obsługi technicznej”	Celem zadania jest doposażenie stanowiska pracy „Pracownik obsługi Technicznej”. W związku z koniecznością zapewnienia ciągłości procesu egzaminowania konieczne jest zwiększenie liczebności personelu obsługi	PUP Jastrzębie-Zdrój

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			technicznej o jedną osobę, która zatrudniona będzie na cały etat, na umowę o pracę.	
5	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Katowicach	Doposażenie stanowiska pracy „Pracownik obsługi technicznej”	Celem zadania jest doposażenie stanowiska pracy „Pracownik obsługi Technicznej”. W związku z planowanym na 13.03.2024 r. otwarciem pierwszego w skali kraju Krajowego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z siedzibą w Katowicach przy ul. Francuskiej 78 a co za tym idzie poszerzeniem działalności szkoleniowej zachodzi konieczność zwiększenia liczebności personelu obsługi technicznej o jedną osobę, która zatrudniona będzie na cały etat, na umowę o pracę.	PUP Katowice
6	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Kompetencje na miarę przyszłości	Głównym celem realizacji projektu było umożliwienie 12 pracownikom Wojewódzki Urząd Pracy rozwoju zawodowego i osobistego, poszerzania horyzontów, wzrostu kompetencji językowych poprzez udział w dwóch 5-dniowych szkoleniach zagranicznych, prowadzonych w języku angielskim. Szkolenia dotyczyły jednego z następujących obszarów tematycznych: Radzenie sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywanie	Erasmus Plus

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			konfliktów; Narzędzia e-learningowe – rozwój, wdrażanie.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 85. Projekty zakończone w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków zewnętrznych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: promocja).

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
1	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Kompetencje na miarę przyszłości	Głównym celem realizacji projektu było umożliwienie 12 pracownikom Wojewódzkiego Urzędu Pracy rozwoju zawodowego i osobistego, poszerzania horyzontów, wzrostu kompetencji językowych poprzez udział w dwóch 5-dniowych szkoleniach zagranicznych, prowadzonych w języku angielskim. Szkolenia dotyczyły jednego z następujących obszarów tematycznych: Radzenie sobie ze stresem, trudnymi emocjami, rozwiązywanie konfliktów; Narzędzia e-learningowe – rozwój, wdrażanie.	Erasmus Plus
2	Filharmonia Śląska im. H.M.	III Międzynarodowy	Propagowanie dziedzictwa muzycznego i sztuki	Edukacja artystyczna

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
	Góreckiego w Katowicach	Kurs Dyrygencki im. Grzegorza Fitelberga	dyrygenckiej pośród szerokich kręgów odbiorców w kraju i na świecie. Wyłonienie i promocja utalentowanych dyrygentów młodego pokolenia. Promowanie dziedzictwa muzycznego kompozytorów polskich i zagranicznych pośród społeczności regionalnej, krajowej, międzynarodowej. Promocja Międzynarodowego Konkursu Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga oraz Filharmonii Śląskiej na arenie międzynarodowej.	na rok 2024 (MKiDN)
3	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	Mikołaj Piotr Górecki – koncerty fletowe	Wydania elektroniczne z koncertami fletowymi Mikołaja Piotra Góreckiego, jednego z wybitnych współczesnych kompozytorów. Projekt stanowi niezbędne utrwalenie dziedzictwa muzycznego, ma ogromne znaczenie zarówno na rynku polskim, jak i międzynarodowym, przyczyniając się do promocji polskiej muzyki współczesnej.	Narodowy Instytut Muzyki i Tańca – Muzyczny Ślad 2024
4	Filharmonia Śląska im. H.M. Góreckiego w Katowicach	XII Międzynarodowe Dni Henryka Mikołaja Góreckiego „Refren”	To największy i najważniejszy festiwal, poświęcony pamięci polskiego kompozytora, Henryka Mikołaja Góreckiego. Tytuły kolejnych odsłon Festiwalu zapożyczamy z Jego dzieł. Zawsze też towarzyszy nam festiwalowe hasło –	Muzyka (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			„koncerty – premiery – multimedia”. Przybliżamy też muzykę współczesnych kompozytorów, realizując szereg prawykonań. Skutecznie wprowadzamy od lat Góreckiego w świadomość słuchaczy jako ważną część dziedzictwa światowego. Współtworzymy kulturę polską i docieramy z muzyką tam, gdzie na co dzień nie ma szans zaistnieć.	
5	Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Górnśląski Festiwal Sztuki Kameralnej w Katowicach	Festiwal Ars Cameralis 2024. Program literacki	Wiodącym celem była animacja czytelnictwa i upowszechnianie wiedzy o literaturze. Festiwal przyczynia się do wytworzenia środowiska czytelniczego, pobudzenia lokalnego kręgu literackiego, a także stwarza przestrzeń do wymiany myśli.	Promocja czytelnictwa (MKiDN)
6	Muzeum Śląskie w Katowicach	Organizacja wystawy Toshihiro Hamano w Muzeum Śląskim w Katowicach	Przedsięwzięcie polega na organizacji wystawy, światowej klasy artysty, Toshihiro Hamano, w Muzeum Śląskim. Wystawa, wraz z wydarzeniami towarzyszącymi, przyczyni się do wzrostu prestiżu Strefy Kultury, jako miejsca organizacji wielu znanych w całym kraju międzynarodowych wydarzeń artystycznych i kulturalnych. Przedsięwzięcie będące efektem kilkuletniej współpracy z japońskimi	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			uczelniami i artystami umożliwi bezcenną wymianę doświadczeń między studentami i artystami z Polski i Japonii.	
7	Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej	61. Tydzień Kultury Beskidzkiej, 55. Festiwal Folkloru Górali Polskich, 33. Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne	61.Tydzień Kultury Beskidzkiej(27.07-4.08) to ok.60programowo wartościowych, ale też atrakcyjnych, plenerowych koncertów regionalnych zespołów folklorystycznych (ok.80 polskich,15 zagranicznych) w 5 miejscowościach estradach: Wiśle, Szczyrku, Żywcu, Makowie Podhalańskim i Oświęcimiu. W ramach TKB w Żywcu, zespoły wezmą udział w 55.Festiwalu Folkloru Górali Polskich oraz 33.Międzynarodowych Spotkaniach Folklorystycznych mających charakter konkursowy. Ponadto prezentować się będą w Istebnej: Festyn Istebniański, Jabłonkowie (Czechy): Gorolskie Święto w Ujsołach: Wawrzyńcowe Hudy i Bielsku-Białej. Ponadto: korowody uliczne, koncerty kapel, kiermasze sztuki ludowej, wystawy, warsztaty (w tym dla zespołów uczestniczących w przeglądach). Główny cel TKB to kultywowanie i ochrona kultury tradycyjnej jak i popularyzacja folkloru: zarówno rodzimych tradycji	Kultura ludowa i tradycyjna 2024 (MKiDN)

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			jak i dziedzictwa innych narodów.	
8	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. Stanisława Hadyny	Sztuka tańca w nowej przestrzeni. VII Ogólnopolski Konkurs Młodych Choreografów	Projekt, poświęcony architekturze, projektowaniu i sztuce kreatywnej w celu wspomagania artystów i projektantów w rozwijaniu ich umiejętności ekologicznych i cyfrowych, zakładał realizację profesjonalnego materiału filmowego dokumentującego dzieła sceniczne laureatów VII Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Choreografów. Cele: promocja regionu kultywującego tradycje i stosującego nowoczesne środki wyrazu w jego prezentacji; efektywne wykorzystanie potencjału obiektu zabytkowego; promocja młodych twórców; popularyzacja "kultury korzeni" jako elementu kultury narodowej. Efekty: rozwój turystyki kulturowej; wzmocnienie współpracy pomiędzy zawodowymi tancerzami oraz środowiskami aktywności twórczej; podniesienie kompetencji uczestników do wymogu aktualnego rynku pracy.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
9	Zespół Pieśni i Tańca "Śląsk" im. Stanisława Hadyny	Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny i Wystawa SILESIA 2024	Organizacja Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego i Wystawy SILESIA 2024 z koncertami, warsztatami polskich tradycji tanecznych	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększenia Odporności

Lp.	Podmiot	Nazwa projektu	Cel projektu	Instrument finansowania – nazwa programu
			i zaproszonych zespołów folklorystycznych, wieczorami integracyjnymi, koncertem finałowym; wystawy fotograficznej dla celów edukacyjnych. Celem projektu była promocja woj. śląskiego; wykorzystanie obiektu zabytkowego; integracja międzynarodowego środowiska folklorystycznego; wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie międzynarodowego dziedzictwa kulturowego. Przewidywane efekty: rozwój otwartej platformy edukacyjnej w zakresie tańców ludowych różnych narodów; rozwój turystyki kulturowej; postrzeganie folkloru jako elementu spójnego i uniwersalnego w różnych tradycjach, podniesienie umiejętności i kompetencji uczestników.	
10	Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. St. Hadyny w Koszęcinie	Tournée ZPiT Śląsk w Japonii	Celem zadania jest upowszechnianie polskiego dziedzictwa kulturowego, a w szczególności przedstawianie wieloaspektowego wymiaru kultury polskiej, której korzenie i źródła kultury ludowej stanowią podłoże do kształtowania wartości społecznych i etycznych.	MKiDN

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zebranych przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W ramach obszaru **Zarządzanie i Współpraca** wykazano 20 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, w tym 15 zakończono w 2024 r. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 2 grupy projektów dotyczące: usług i szeroko rozumianej promocji kulturalnej województwa (w zakresie tworzenia markowego produktu kulturalnego).

Statystyka projektów zidentyfikowanych w obszarze Zarządzanie i Współpraca:

- razem wszystkie projekty: 268 z czego projekty z obszaru Zarządzanie i Współpraca stanowią 7,5%.
- razem projekty w obszarze Zarządzanie i Współpraca: 20 projektów.
- kategoria usługi: 9 projektów, udział procentowy: 45,0%.
- kategoria promocja: 11 projektów, udział procentowy: 55,0%.

3.8.3 Zadania realizowane przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych

Tabela 86. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: współpraca).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Edukacji i Spraw Społecznych	Stowarzyszenie Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej z siedzibą w Gliwicach spotkania Młodzieży – Regionalny Trójkąt Weimarski	Współpraca Województwa Śląskiego z partnerami niemieckimi i francuskimi jest realizowana na podstawie „Wspólnego Oświadczenia o współpracy między: Województwem Śląskim, Krajem Związkowym Północną Nadrenią-Westfalią a Regionem Nord-Pas de Calais” podpisanego w dniu 22 sierpnia 2014 r. w Lens. Współpraca ww. regionów określana mianem „współpracy w ramach regionalnego Trójkąta

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Weimarskiego" obejmuje trzy obszary, tj.: przekształcania gospodarcze, ekologiczne, społeczne i kulturalne terytoriów (organizacja corocznych seminariów ekspertów ds. dziedzictwa przemysłowego); mobilność młodych ludzi (organizacja Szczytów Młodzieży) oraz regionalne działania w dziedzinie kultury (realizacja projektów artystycznych). Szczyt Młodzieży Trójkąta Weimarskiego przyczynia się do nawiązywanie współpracy młodzieży z Polski, Niemiec i Francji w dziedzinie edukacji, zdobywania i wymiany poglądów.
2	Departament Europejskiego Funduszu Społecznego	Członkostwo Województwa Śląskiego w organizacji pod nazwą „European Social Network” (ESN)	W 2018 r. rozpoczęto proces związany z przystąpieniem Województwa Śląskiego do European Social Network (ESN), organizacji, która od 20 lat aktywnie działa na rzecz rozwoju usług społecznych i polityki społecznej w Europie. Przystąpienie do organizacji pozwala na nawiązywanie kontaktów i partnerstw z innymi członkami ESN, w celu zdobywania doświadczeń, wymiany informacji, dzielenia się dobrymi praktykami i wdrażania wspólnych projektów w dziedzinie integracji społecznej. Umożliwia również dostęp do najnowszych raportów i wyników badań w zakresie włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 87. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: promocja regionu).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Departament Kultury i Dziedzictwa Kulturowego	Industriada – Święto Szlaku Zabytków Techniki	To jednodniowy festiwal, odbywający się raz w roku, w czerwcu, w obiektach industrialnych zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego. To wyjątkowy dzień, podczas którego industrialne przestrzenie zabytków należących do Szlaku Zabytków Techniki oraz obiektów zaprzyjaźnionych wypełniają się najróżniejszymi wydarzeniami.
2	Departament Projektów Regionalnych	Promocja działań projektowych, w tym środowiskowych i klimatycznych na terenie województwa śląskiego	W ramach zadania zakupiono artykuły promocyjne promujące projekty realizowane w Departamencie Projektów Regionalnych oraz dokonano zakupu czasu antenowego na potrzeby kampanii informacyjnej zachęcającej do korzystania z aplikacji Śląskie SMOGSTOP.
3	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Promocja herbu i znaku graficznego logo Województwa Śląskiego	Promocja herbu i znaku graficznego Województwa Śląskiego. Realizacja usług promocyjno-reklamowych w ramach wydarzeń zewnętrznych, w tym zakupy pakietu sponsorskiego w związku z organizacją: Fryderyk Festiwal 2024; II Festiwalu Piłki Ręcznej Silesia CUP 2024; Speedway Silesia CUP 2024; Pucharu Polski w Dogtrekkingu 2024; 4. Biegu Bohaterów; Pucharu Świata UCI w DOWNHILLU I ENDURO; Forum Młodych- BO NOWE JEST NADZIEJĄ; Pucharu Świata FIS w skokach narciarskich Wisła 2024;

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Prekwalifikacji Olimpijskich w Hokeju na Lodzie Kobiet.
4	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zakup usług pozostałych i materiałów promocyjnych	Zakup materiałów promocyjnych (w tym: gadżety, wyroby, artykuły na wyposażenie stoisk, usługa pakowania, wydawnictwa promocyjne własne itp.).
5	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Udział w wydarzeniach promujących województwo	Wynajem powierzchni wystawienniczej pod nośniki reklamowe Województwa Śląskiego podczas wydarzeń kulturalnych, sportowych, jubileuszowych itp.: Festiwalu Maraton Trzech Jezior; Biegu Zbója; XXIII Międzynarodowego Mitingu Lekkoatletycznego Beskidian Athletic; 1 rundy play-off 1. Ligi Siatkówki Kobiet w dniu 13 kwietnia 2024 r. w Imielinie; 53 i 54. Bielskiego Rodzinnego Rajdu Rowerowego w Bielsku- Białej; 30. Biegu FIATA 19 maj 2024 r. w Bielsku-Białej; Mistrzostw Polski Masters i CykloSPORT PZKol; Kryterium Asów Silesian Classic; XXIV Finału Wojewódzkiego Turnieju Z Podwórka na Stadion o Puchar Tymbarku; 24. Biegu Po Nowe Życie w Wiśle; Akademickich Mistrzostw Polski w kolarstwie górskim; Festiwalu Tauron Nowa Muzyka; Summer Festivalu w Zabrze i Częstochowie; Bike Atelier MTB Maraton; Święta Gminy Ogrodzieniec; Rosa Challenge Tour 2024 w Konopiskach; Campus Polska Przyszłości 2024; II Nocnego Przejazdu Rowerowego w Częstochowie; Memoriału im. Janusza Sikorskiego; Kultury dla zdrowia i dobrostanu w Bielsku-Białej; Barbórkowego Spotkania Gwarków.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
6	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Reklama atrakcyjności województwa oraz promocja regionu	Reklama atrakcyjności województwa oraz promocja regionu w tym: zakup czasu antenowego podczas audycji radiowych pt. „Zimowe Śląskie” na antenie Radia Katowice; zakup czasu antenowego polegającego na lokowaniu usługi w postaci udostępniania lokalizacji do zdjęć m.in. w audycjach „Dzień Dobry TVN” oraz „Co Za Tydzień” w ramach eventów pt. Projekt Zima na antenie telewizji TVN; zakup czasu antenowego polegającego na lokowaniu usługi w postaci udostępnienia lokalizacji do zdjęć w audycji „Dzień dobry Wakacje” na antenie telewizji TVN; zakup czasu antenowego podczas audycji radiowych pt. „Lato Spotkań” na antenie Radio Katowice; zakup czasu antenowego na potrzeby produkcji i emisji spotów informacyjnych związanych z koncertem Darii ze Śląska na antenie Programu III Polskiego Radia; zakup czasu antenowego polegającego na przygotowaniu, realizacji i emisji audycji w programie pt. „Polska na weekend” oraz „Dzień dobry TVN” na antenie telewizji TVN; magazynowanie, transport, montaż oraz demontaż, nośników reklamowych w związku realizacją działań promujących województwo śląskie; zakup usługi kulturalnej związanej z animacjami podczas imprez plenerowych w Parku Śląskim.
7	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Działania w zakresie promocji województwa śląskiego jako Regionu Partnera Mistrzostw Świata	Działania w zakresie promocji Województwa Śląskiego jako Regionu Gospodarza Mistrzostw Świata 2025 w Piłce Ręcznej Mężczyzn do lat 21. Działania zapowiadające Mistrzostwa, których

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		2025 w Piłce Ręcznej Mężczyzn do lat 21	elementem jest promocja Województwa śląskiego, podczas wydarzeń sportowych (mecze, turnieje, działania komunikacyjne w tym: media społecznościowe, konferencja prasowa, transmisje online, telewizja).
8	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	Badanie ekwiwalentu medialnego w zakresie skuteczności promocyjnej marek „Województwo Śląskie”, „Śląskie”, „Śląskie. Pozytywna energia”.
9	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Zadania związane z promocją Województwa Śląskiego w Brukseli	Organizacja spotkań, konferencji oraz działania na rzecz promocji Województwa Śląskiego w Brukseli.
10	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Turniej piłkarski drużyn młodzieżowych „Spodek Super Cup”.
11	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Cykl Turniejów tenisowych „Czech-Polish Friendship (juniorzy)”.
12	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Międzynarodowy turniej koszykarski „U15 Central European Youth Basketball League”.
13	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Turniej halowy piłki nożnej.
14	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	66. Plebiscyt na najlepszego sportowca, trenera, działacza w 2023 roku.
15	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Wystawa z okazji obchodów 100-lecia sportu żużlowego.
16	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	51 Cross Mysłowicki w biegach przełajowych.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
17	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	23. Półmaraton dookoła Jeziora Żywieckiego.
18	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	IV Szachowe Mistrzostwa Seniorów Państw Grupy Wyszehradzkiej.
19	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	II Puchar Polski w Minikoszykówce chłopców i dziewcząt.
20	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Cykl Turniejów tenisowych „Czech-Polish Friendship (juniorzy)”.
21	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	X edycja International Judo League – VI Międzynarodowych Mistrzostw Bytomia Dzieci i Młodzieży.
22	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Wojewódzki Turniej Mini siatkówki dwójek i trójek o Puchar Prezesa Klubu.
23	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Festiwal Filmów Żeglarskich JachtFilm.
24	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Zagraj w Śląskim.
25	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Cztery Asy Śląskie 2024.
26	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Gala Obchodów 100-lecia Śląskiego Związku Szachowego.
27	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Downhill City Tour.
28	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Cztery Asy Śląskie 2024.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
29	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Liga Żaków oraz Skrzatów – runda wiosenna.
30	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Finał Ligi Jr. NBA.
31	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Otwarte Mistrzostwa Katowic w Pływaniu Dzieci i Młodzieży.
32	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Turniej Piłki Nożnej.
33	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	20-lecie powstania KS Kotowice.
34	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Zagraj w Śląskim.
35	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	XXIII Powiatowych Igrzysk Osób Niepełnosprawnych.
36	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Międzynarodowe zawody w sportowych rajdach konnych.
37	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Biegnij Dla Aniołów.
38	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Półfinał Mistrzostw Polski Juniorów Młodszych.
39	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Turniej Piłki Nożnej „Podlesianka CUP 2024”.
40	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Zagraj w Śląskim.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
41	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Regaty Odra SUP CUP 2024.
42	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Zawody o tytuł Króla Kurkowego z okazji Narodowego Dnia Powstań Śląskich i 80 Rocznicy Bitwy Pod Monte Cassino.
43	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	III Lędziński Cross Triathlon.
44	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Mistrzostwa Europy w siatkówce plażowej CEV U20.
45	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Międzynarodowy Zawodowy Turniej Kobiet „Śląskie Open”.
46	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Mistrzostwa Polski, Europy i Świata w Wakebordzie.
47	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Mistrzostwa Śląska w skokach przez przeszkody.
48	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Rajdowy Ustroń.
49	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Inauguracja sezonu 2024/2025 Klubu Aluron CMC Warta Zawiercie S.A.
50	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	12 Tyski Półmaraton.
51	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	XXIII turniej koszykówki ulicznej im. Tomasza Tomczykiewicza.
52	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Bike Atelier MTB Maraton.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
53	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Imielin CUP.
54	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Cztery Asy Śląskie 2024.
55	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Igrzyska Sportowe dla Seniorów Województwa Śląskiego.
56	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	VII Piknik Wybitnego Reprezentanta Śląska.
57	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Cztery Asy Śląskie 2024.
58	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Turniej Piłki Nożnej dla Dzieci i Młodzieży „Sokół Cup 2024”.
59	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Turniej bowlingu sportowego BB Open.
60	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Synerise CUP 2024-Ogólnopolskie Mistrzostwa Szkół i Przedszkoli w szachach.
61	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	International Competition of Figure Skating Diamond Spin.
62	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Międzynarodowy Grand Prix Bielska-Białej w Karate WKF.
63	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Otwarte Mistrzostwa Katowic w Pływaniu Dzieci i Młodzieży.
64	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	32 edycja Memoriału Jerzego Chromika.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
65	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Międzynarodowy Drużynowy Puchar Śląska z okazji 100-lecia Śląskiego Związku Szachowego.
66	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów i Młodzieżowców 2024 w badmintonie.
67	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Mecz siatkarskiej Ligi Mistrzów.
68	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Spartakiada Związku Młodzieży Wiejskiej Woj. Śl.
69	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	34. Bieg Legionów.
70	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Bieg Niepodległości i Marsz Nordic Walking.
71	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Międzynarodowy Turniej ITF World Tennis Tour Juniors.
72	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	100-lecie Automobilklubu Śląskiego.
73	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Liga Żaków i Skrzatów Runda Jesienna.
74	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Futsalowe granie U-15.
75	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Najem powierzchni wystawienniczej podczas wydarzenia	Mikołajkowy Halowy Turniej Piłkarski dla Dzieci z roczników 2014 oraz 2016.
76	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego tzw. „pakiet sponsorski”	XI Ogólnopolskie Zimowe Igrzyska Olimpiad Specjalnych.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
77	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego tzw. „pakiet sponsorski”	26 Memoriał Jana Ciołczyka.
78	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego tzw. „pakiet sponsorski”	Puchar Świata Karate Kyokushin Seniorów.
79	Departament Promocji, Gospodarki i Sportu	Świadczenie usług promocyjno-reklamowych Województwa Śląskiego tzw. „pakiet sponsorski”	Koncert Jubileuszowy z okazji 70-lecia GOPR.
80	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Konkursy „Na najlepsze prace dyplomowe i kursowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju” organizowane przez TUP i SARP	Celem Konkursów jest integracja środowisk zajmujących się problematyką rozwoju przestrzennego województwa śląskiego oraz kształtowanie świadomości w zakresie roli architektury i przestrzeni publicznej w rozwoju regionu. W 2024 r. przyznano Honorowy Patronat Marszałka Województwa Śląskiego konkursowi na Dyplom Roku organizowanemu przez Towarzystwo Urbanistów Polskich oddział Śląsk. Laureatka konkursu TUP otrzymała Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego podczas Gali konkursu NPP w Muzeum Śląskim.
81	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Organizacja Konkursu na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego	Jest to coroczny konkurs, organizowany od 2000 r. przez Zarząd Województwa Śląskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem Architektów Polskich oddz. Katowice i Śląskim oddz. Towarzystwa Urbanistów Polskich oraz w

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			partnerstwie ze Śląskim Związkiem Gmin i Powiatów. Celem konkursu jest promocja rozwoju i zmian jakościowych przestrzeni publicznej w naszym regionie poprzez nagrodzenie realizacji urbanistycznych i architektonicznych kształtujących dobrej jakości przestrzenie publiczne. W 2024 roku szczególnego znaczenia nabrały zagadnienia realizujące strategiczną wizję rozwoju województwa śląskiego – „ZIELONE ŚLĄSKIE”. Jury składające się z członków WKU-A pod przewodnictwem Wicemarszałka Województwa Śląskiego przyznało 2 nagrody oraz 2 wyróżnienia. Uroczysta Gala ogłoszenia wyników i wręczenia nagród odbyła się 29.11.2024 r. w Muzeum Śląskim.
82	Departament Rozwoju Turystyki	Udział w targach i imprezach turystycznych	Udział w krajowych i zagranicznych imprezach turystycznych.
83	Departament Rozwoju Turystyki	Patronaty	Udzielenie 30 Patronatów Marszałka w zakresie imprez o charakterze turystycznym.
84	Departament Rozwoju Turystyki	Udział w targach rowerowych „Fiets en Wandelbeurs” w Utrechcie, Królestwo Niderlandów	Wynajem stoiska targowego w ramach dużego stoiska Polski podczas największych targów rowerowych w Europie. W targach uczestniczyło 12 polskich regionów i imprezę odwiedziło ponad 25000 osób.
85	Departament Terenów Wiejskich	Konkurs „Piękna wieś województwa śląskiego”	Konkurs ogłaszany jest w 5 kategoriach: najpiękniejsza wieś, najpiękniejsza zagroda wiejska, najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi, najlepszy sołtys, najlepsze przedsięwzięcie popularyzujące tradycje, obrzędy i zwyczaje ludowe. Konkurs kierowany jest do gmin

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			wiejskich i miejsko-wiejskich naszego województwa.
86	Departament Terenów Wiejskich	Zakup pucharów	Zakup pucharów dla laureatów konkursów.
87	Departament Terenów Wiejskich	Współorganizacja XXIV Dożynek Województwa Śląskiego	Współorganizacja XXIV Dożynek Województwa Śląskiego, które odbyły się w miejscowości Łękawica na terenie gminy Łękawica w powiecie żywieckim w dniu 25 sierpnia 2024 r. Celem zadania jest promocja Województwa Śląskiego oraz kultury i regionalnych tradycji.
88	Departament Terenów Wiejskich	Udział reprezentacji Województwa Śląskiego w Dożynkach Prezydenckich	Udział reprezentacji Województwa Śląskiego w Dożynkach Prezydenckich w Warszawie w dniach 14-15 września 2024 r. Celem zadania jest promocja Województwa Śląskiego oraz kultury i regionalnych tradycji.
89	Departament Terenów Wiejskich	Zlecenie dostawy pucharu na XXIV Dożynki Wojewódzkie	Zakup pucharu na XXIV Dożynki Województwa Śląskiego.
90	Departament Terenów Wiejskich	Rozpoczęcie sezonu pasterskiego w województwie śląskim	Wydarzenie ma na celu popularyzację kultury, folkloru i sztuki ludowej oraz pasterstwa.
91	Departament Terenów Wiejskich	Przedsięwzięcie pn. „Śląskie Święto Karpia”	Wydarzenie ma na celu popularyzację kultury, tradycji chowu i hodowli ryb naszego regionu oraz promocję obszarów zależnych od rybactwa.
92	Departament Terenów Wiejskich	Patronaty Marszałka	Udzielenie opinii dla 13 honorowych patronatów Marszałka Woj. Śląskiego w zakresie związanym z tematyką obszarów wiejskich.
93	Kancelaria Sejmiku	Organizacja dwóch Konwentów Przewodniczących Sejmików Województw RP	W dniach 27-28 lutego 2024 r. w Wiśle odbyły się obrady Konwentu Przewodniczących Sejmików, których gospodarzem było Województwo Śląskie. Uczestniczyli w nich

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			przewodniczący i wiceprzewodniczący sejmików, którym towarzyszyli dyrektorzy biur/kancelarii sejmików. Obrady prowadził Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego. Udział wzięł także Burmistrz Miasta Wisła. Tematem przewodnim była ochrona środowiska. Goście Konwentu zapoznali się z bogatą ofertą kulturalną, turystyczno-sportową i gastronomiczną poszczególnych subregionów, w tym Beskidów. W dniach 18-19 czerwca 2024 r. odbył się drugi Konwent Przewodniczących Sejmików Województw RP. Tematem przewodnim było podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia deklaracji dotyczącej dwudziestolecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz przekazanie prezydencji w Konwencie Przewodniczących Sejmików Woj. RP.
94	Kancelaria Zarządu	Patronaty Marszałka	Udzielenie 560 Patronatów Marszałka w zakresie obejmującym wszystkie dziedziny życia publicznego, które przynoszą korzyści dla społeczeństwa i wspierają rozwój kultury, nauki czy sportu. Poprzez zwiększanie prestiżu, wspieranie organizacyjne, promowanie wartościowych projektów i budowanie wizerunku, honorowe patronaty mają znaczący wpływ na rozwój instytucji, społeczności i jednostek.
95	Koleje Śląskie	Wizyty edukacyjne w przedszkolach i szkołach podstawowych	Przeprowadzenie wizyt edukacyjnych promujących bezpieczne zachowanie w pociągach i wybranych przedszkolach (ponad 3000 dzieci).
96	Koleje Śląskie	Udział w akcjach promocyjnych	Industriada – uczestnicy wydarzenia posiadający dedykowany elektroniczny kupon wymieniany na

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			bezpłatny bilet mogli podróżować za darmo do obiektów Szlaku Zabytków Techniki. Liczba bezpłatnych przejazdów ograniczona była do 2000 sztuk.
97	Koleje Śląskie	Udział w akcjach promocyjnych	Po raz kolejny spółka zorganizowała specjalny przejazd dedykowany osobom z niepełnosprawnościami „Pociąg bez Barrier”. W roku 2024 roku pociąg pojechał do Ustronia.
98	Koleje Śląskie	Udział w wydarzeniach	W 2024 roku utrzymano aktywną współpracę z instytucjami kultury i sportu, takimi jak Park Śląski, Filharmonia Śląska, Muzeum Powstań Śląskich, Muzeum Hutnictwa Cynku Walcownia, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności w ramach projektu Kolej na Zniżki. Dodatkowo spółka współpracowała z licznymi instytucjami na podstawie umów barterowych m.in.: Filharmonia Śląska (Gala Muzyki Filmowej, Game Music Concert), Stadion Śląski (Memoriał Kamili Skolimowskiej), Silesia Film (współpraca roczna), ZDZ Żywiec (kampania wizerunkowa), Centrum Kultury w Tychach (Jesień Gitarowa), Orkiestra Kameralna Miasta Tychy (Auksodron), Gmina Zawiercie (Juromoania), Muzeum Hutnictwa Cynku WALCOWNIA (Miedzynarodową Wystawą Modeli kolejowych), GTL (współpraca roczna), Rawa Blues, Spodek (Spodek Super Cup), udział w Błękitny ekoFest w Parku Śląskim, "Wieczór Marzeń" w Śląski Ogród Zoologiczny, Piknik Bezpieczeństwa w Pszczynie. Z Parkiem Śląskim nawiązano współpracę w ramach Rock'n'rollowego Pożegnania Wakacji. Dodatkowo w ciągu 2024

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			roku spółka była partnerem podczas wydarzeń ważnych dla życia regionu takich jak: Industriada, Memoriał Kamili Skolimowskiej, Europejski Kongres Małych i Średnich Przedsiębiorstw, XI Katowickie Dni Elektryki, wydarzenia Jedziemy Dąbrowo w ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Mobilności, Forum Seniora w Ustroniu, Gali Noworocznej Spotkania Przedsiębiorców OIPH, konferencji Nie Będziesz Szła Sama, Turnieju Klas Mundurowych WSB.
99	Koleje Śląskie	Dni Otwarte Kolei Śląskich	Organizacja Dni Otwartych pokazujących złożoność i charakterystykę transportu kolejowego.
100	Koleje Śląskie	Kolej na Beskidy	Organizacja wycieczek z przewodnikiem na terenie Beskidów z biletem Kolei Śląskich.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

Tabela 88. Zadania realizowane w 2024 roku przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostki podległe finansowane ze środków własnych w ramach celów strategii rozwoju województwa wyznaczonych w obszarze Zarządzanie i Współpraca (kategoria: usługi i zarządzanie).

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
1	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Remont centralnego ogrzewania w budynku biurowym (nieruchomości Województwa Śląskiego oddanej jednostce w trwały zarząd), co pozwoli zmniejszyć zużycie energii cieplnej.

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
2	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup samochodów osobowych na potrzeby realizacji zadań statutowych, wykonywanie prac scaleniowych.
3	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup bezzałogowego statku powietrznego na potrzeby realizacji zadań statutowych, wykonywanie prac scaleniowych.
4	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup sprzętu nawigacyjnego GNSS 3 szt. – na potrzeby realizacji zadań statutowych, wykonywanie prac scaleniowych.
5	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup zestawu komputerowego na potrzeby realizacji zadań statutowych, wykonywanie prac scaleniowych.
6	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup urządzenia wielofunkcyjnego MINOLTA na potrzeby realizacji zadań statutowych, wykonywanie prac scaleniowych.
7	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Regulacja stanu prawnego działek drogowych na rzecz Województwa Śląskiego	Wykonanie dokumentacji geodezyjnej niezbędnej do regulacji stanu prawnego działek zajętych pasem drogowym drogi wojewódzkiej w zakresie niezbędnym do złożenia wniosku o uzyskanie decyzji Wojewody Śląskiego o nabyciu z mocy prawa własności działek leżących w części w pasach drogowych dróg wojewódzkich na rzecz Województwa Śląskiego.
8	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Termomodernizacja budynku biurowego (na nieruchomości Województwa Śląskiego oddanej jednostce w trwały zarząd) co pozwoli na zmniejszenie zużycia energii cieplnej.
9	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne	Montaż klimatyzacji w archiwum zakładowym (na nieruchomości Województwa Śląskiego oddanej jednostce w trwały zarząd) w celu

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		związane z działaniem jednostki	przechowywania materiałów archiwalnych Biura w prawidłowych warunkach klimatycznych.
10	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup drona wraz z akcesoriami na potrzeby realizacji zadań statutowych jednostki, wykonywanie prac scaleniowych.
11	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup 6 szt. laptopów wraz z oprogramowaniami i akcesoriami oraz serwer kopii zapasowej na potrzeby zadań związanych z działalnością. Wymiana sprzętu wyeksploatowanego przez długotrwałe użytkowanie.
12	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Zakup urządzenia kopiująco-drukującego na potrzeby zadań związanych z działalnością. Wymiana sprzętu wyeksploatowanego przez długotrwałe użytkowanie.
13	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Remonty i zakupy inwestycyjne związane z działaniem jednostki	Wykonanie w budynku biurowym w Częstochowie (nieruchomości Województwa Śląskiego oddanej jednostce w trwały zarząd) tablicy tyflograficznej z opisami w alfabecie Braille'a dla osób niewidomych oraz ścieżki naprowadzającej z liniami poziomymi oraz pola uwagi umożliwiające dojście do pomieszczeń osobom z dysfunkcją wzroku.
14	Departament Cyfryzacji i Informatyki	Regionalna Polityka Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Śląskiego do 2030	Podniesienie poziomu świadomości i kompetencji w zakresie możliwości wykorzystania potencjału technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
15	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Ujawnianie nabytych na rzecz Województwa Śląskiego praw do nieruchomości w	Regulacje stanów prawnych w księgach wieczystych w zakresie dróg wojewódzkich w miastach na prawach powiatów: Bielsko-Biała, Częstochowa, Ruda Śląska, Gliwice,

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		zakresie dróg wojewódzkich	Żory, Mysłowice, Jastrzębie Zdrój i Rybnik (212 działek).
16	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Regulacja stanu prawnego nieruchomości na potrzeby wojewódzkiej jednostki organizacyjnej	Zniesienie odrębnej własności lokali mieszkalnych w budynku (akt notarialny z dnia 25 listopada 2024 r., Rep. A nr 3641/2024) oraz oddanie w trwałe zarząd nieruchomości gruntowej położonej w Żywcu na rzecz Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach na podstawie decyzji Zarządu Województwa Śląskiego nr 3840/GN/2024 z dnia 30 października 2024 r.
17	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Regulacja stanu prawnego nieruchomości na potrzeby wojewódzkiej jednostki organizacyjnej	Wygaszenie trwałego zarządu nieruchomością drogową w Buczkowicach przysługującego Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Katowicach na podstawie decyzji Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 6 listopada 2024 r. (nr 3914/GN/2024).
18	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Opracowanie Programów prac urządzeniowo-rolnych dla Gmin: Kroczyce, Hażlach, Ciasna, Koziegłowy – obszar wiejski i Pilica – obszar wiejski	Zadanie obejmuje opracowanie programów prac urządzeniowo-rolnych dla obszarów wiejskich wybranych gmin, które opisują aktualny stan rozwoju obszarów wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolniczej przestrzeni produkcyjnej gmin. Programy pozwalają na ustalenie zapotrzebowania gminy na realizację zabiegów urządzeniowo-rolnych w zakresie: scaleń gruntów, budowy i modernizacji dróg transportu rolnego, zalesień oraz cieków i melioracji wodnych.
19	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Prowadzenie ewidencji wojewódzkiego	Prowadzenie i aktualizacja ewidencji wojewódzkiego zasobu nieruchomości oraz nieruchomości Województwa Śląskiego oddanych w

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		zasobu nieruchomości	użytkowanie wieczyste w formie elektronicznej bazy danych pod nazwą Nieruchomości Województwa Śląskiego (realizacja obowiązku wynikającego z art. 23 ust 1 pkt 1 oraz ust. 1b-c ustawy o gospodarce nieruchomościami).
20	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Współdziałanie z jednostkami samorządu terytorialnego subregionu południowego w celu przygotowania i realizacji projektu pn: Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych – etap II	WSL zawarło porozumienie partnerskie z sześcioma jednostkami samorządu terytorialnego subregionu południowego województwa śląskiego, którego celem było udzielenie zamówienia publicznego na opracowanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku o dofinansowanie ze środków unijnych projektu pn.: Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych – etap II. Na podstawie wykonanej i odebranej dokumentacji przygotowany został wniosek o dofinansowanie ww. projektu partnerskiego. W oparciu o zawartą umowę o partnerstwie złożony został wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Działanie 1.4.
21	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Aktualizacja zbiorów danych bazy danych obiektów topograficznych (BDOT10k) dla obszaru wybranych powiatów województwa śląskiego (powiat będziński, powiat tarnogórski, m. Częstochowa, m. Gliwice, m. Rybnik,	Baza danych obiektów topograficznych (BDOT10k) to baza danych przestrzennych o dokładności odpowiadającej mapom topograficznym w skali 1:10 000, zawierająca informacje o lokalizacji przestrzennej oraz charakterystykę obiektów topograficznych. Gromadzi się w niej informacje w podziale na dziesięć kategorii obiektów: sieć wodna, sieć komunikacyjna, sieć uzbrojenia terenu, pokrycie terenu, budynki, budowle i urządzenia, kompleksy użytkowania terenu,

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		m. Sosnowiec, m. Zabrze)	jednostki podziału terytorialnego, tereny chronione, obiekty inne, rzeźba terenu.
22	Departament Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami	Podniesienie jakości, dostępności oraz zwiększenie wykorzystania administracyjnych zasobów mapowych subregionu południowego województwa śląskiego (PJDW)	Utrzymanie osiągniętych celów projektu PJDW, w tym współdziałanie z sześcioma Partnerami projektu w celu utrzymania uniwersalnego subregionalnego zbioru dokumentów cyfrowych stanowiącego rdzeń geoprzestrzennych baz danych jednostek organizacyjnych administracji publicznej szczebla gminnego, powiatowego i regionalnego umożliwiających świadczenie zaawansowanych e-sług zgodnie z wymaganiami i standardami technicznymi oraz prawnymi na poziomie krajowym i europejskim zwiększając efektywność funkcjonowania administracji.
23	Departament Organizacji Urzędu	Dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo – gaśniczych dla Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa śląskiego	Udzielenie pomocy finansowej dla 22 gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych dla ochotniczych straży pożarnych w województwie śląskim.
24	Departament Organizacji Urzędu	Dofinansowanie dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach i jednostek jej podległych	Przekazanie środków finansowych na Fundusz Wsparcia Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach na zakupu nowoczesnych i ekonomicznych środków transportu, sprzętu kwaterunkowego oraz sprzętu teleinformatycznego i poligraficznego oraz psów służbowych wraz z akcesoriami umożliwiającymi wykonywanie czynności służbowych.
25	Departament Organizacji Urzędu	Konkurs Marszałkowski pt. „Zwiększenie potencjału	Dofinansowanie zakupu sprzętu ratowniczo-gaśniczego, umundurowania i wyposażenia dla jednostek Ochotniczych Straży

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
		ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych województwa śląskiego w 2024 r."	Pożarnych (OSP) z terenu województwa śląskiego – w ramach Konkursu Marszałkowskiego „Zwiększanie potencjału ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych Województwa Śląskiego w 2024 roku”.
26	Departament Organizacji Urzędu	Dofinansowanie budowy nowego obiektu Komendy Powiatowej PSP w Cieszynie wraz z jednostką ratowniczo-gaśniczą bez wyposażenia	Przekazanie środków finansowych na Fundusz Wsparcia Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach na wsparcie zadania dofinansowania budowy nowego obiektu Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej wraz z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą w Cieszynie.
27	Departament Organizacji Urzędu	Zadanie w ramach V edycji budżetu obywatelskiego	Zakup 20 sztuk detektorów prądu wraz z instruktażem.
28	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Aktualizacja Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego	Realizacja umowy dot. usługi eksperckiej polegającej na wykonaniu prac właściwych dla Konsultanta ds. zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020 Plus. W ciągu roku odbywały się konsultacje oraz spotkania merytoryczne zespołu projektantów prowadzone przez Konsultanta.
29	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Audyt krajobrazowy województwa śląskiego	Kontynuowana jest realizacja umowy z 2021 roku związana ze sporządzeniem dokumentu pn. „Audyt krajobrazowy województwa śląskiego”. W 2024 r. zrealizowane zostały Etap IV oraz Etap V. Obecnie (stan na II 2025 r.) realizowany jest ostatni Etap VI - etap procedury opiniowania i uzgadniania. Do Umowy z Konsultantem ds. Audytu krajobrazowego zawarty został 30 września 2024 r. aneks nr 3 ze zmianą terminu obowiązywania do

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			końca marca 2025 r. Do Umowy dotacji zawartej z WFOŚiGW przygotowywany jest aneks uwzględniający zmianę terminu sporządzenia Audytu krajobrazowego województwa śląskiego.
30	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Forum Przestrzeni	Inicjatywa samorządu województwa ukierunkowana na kształtowanie świadomości roli przestrzeni publicznej, wymianę wiedzy, edukację i promocję poprzez organizację konferencji, seminariów, warsztatów. W 2024 r. zrealizowane zostały 2 opracowania: opinia dotycząca raportu monitoringowego Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego oraz ekspertyza dot. „Koncepcji planu implementacji Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego”.
31	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Organizacja prac Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej (WKU-A)	WKU-A to ustawowy organ doradczy Marszałka Województwa Śląskiego w zakresie planowania przestrzennego. W 2024 roku odbyły się 2 posiedzenia VI kadencji WKU-A: 1 obiegowe, dotyczące przyjęcia przez WKU-A Warunków Konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2024 (NPP 2024), oraz 1 stacjonarne, podsumowujące prace WKU-A VI kadencji. W ramach VII kadencji WKU-A zorganizowano 4 posiedzenia, w tym 2 objazdowe i 1 stacjonarne, poświęcone Konkursowi Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego 2024, oraz 1 online dotyczące Raportu Monitoringowego Regionalnej Polityki Miejskiej Województwa Śląskiego. W ramach prac członkowie komisji przygotowali 2 referaty, przejmując jednocześnie funkcje Sędziów

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			Referentów w Konkursie NPP 2024 z ramienia WKU-A.
32	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Wydawanie decyzji i opiniowanie dokumentów planistycznych	W 2024 roku wydano: 105 uzgodnień projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego/o ustaleniu warunków zabudowy; 218 uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin w tym szczególnych form planu miejscowego; 10 uzgodnień projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin; 2 uzgodnienia planów ogólnych; 7 opinii dot. gminnych programów rewitalizacji; 304 wnioski w odpowiedzi na zawiadomienia gmin o przystąpieniu do sporządzenia gminnych aktów planowania przestrzennego. W 2024 roku opiniowano również w zakresie „specustaw”: o transporcie kolejowym - 1; o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu– 22; o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych – 2; o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących – 29.
33	Departament Rozwoju Regionalnego i Transformacji Regionu	Opiniowanie strategii, programów rozwoju i innych dokumentów strategicznych	Wydano: 24 opinii Marszałka Województwa zgodnie z art. 20a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; 28 opinii Zarządu Województwa dotyczących sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie, określonych w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, w projekcie

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego
34	Beskidzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Wykonanie prac scaleniowych na obiektach: Pawłów i Żerdziny, Gródczanki gm. Pietrowice Wielkie, Owsiszcze i Nowa Wioska gm. Krzyżanowice	Celem scalenia gruntów jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, lasów i gruntów leśnych, racjonalne ukształtowanie rozłogów gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu. Wykonawcą prac scaleniowych realizowanych w ramach porozumienia ze Starostą jest BBGiTR (jednostka wykonawstwa geodezyjnego).
35	Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych	Wykonanie prac scaleniowych na obiektach: Baby, Jacków i Widzówek gm. Kruszyna, Stanisławów i Zarębice gm. Przyrów	Celem scalenia gruntów jest tworzenie korzystniejszych warunków gospodarowania w rolnictwie i leśnictwie poprzez poprawę struktury obszarowej gospodarstw rolnych, lasów i gruntów leśnych, racjonalne ukształtowanie rozłogów gruntów, dostosowanie granic nieruchomości do systemu urządzeń melioracji wodnych, dróg oraz rzeźby terenu. Wykonawcą prac scaleniowych realizowanych w ramach porozumienia ze Starostą jest CzBGiTR (jednostka wykonawstwa geodezyjnego).
36	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Prowadzenie wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego	Prowadzenie wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym: pozyskiwanie, ewidencjonowanie gromadzenie i przechowywanie materiałów i danych oraz wykonywanie kopii zabezpieczających materiały i dane, udostępnianie materiałów i danych z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym odpłatne

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
			udostępnianie materiałów i danych i nieodpłatne przekazywanie danych.
37	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Prowadzenie Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego ORSIP 2.0	Prowadzenie i rozbudowa wojewódzkiego geoportalu ORSIP 2.0 gromadzącego dane przestrzenne z obszaru woj. śląskiego. Współpraca z departamentami i jednostkami marszałka woj. śl. celem usprawnienia zarządzania województwem śląskim na wszystkich szczeblach administracji publicznej, sprawnego przepływu danych pomiędzy jednostkami, instytucjami i podmiotami gospodarczymi. Dostarcza mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom m.in. informacji z zakresu bezpieczeństwa, przyrody i środowiska, danych historycznych, danych geostatystycznych, gospodarki przestrzennej, nieruchomości, transportu, turystyki, innych danych regionalnych.
38	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Prowadzenie systemu OPI TPP 2.0	Aktualizacja i modyfikacja istniejących danych dla terenów przemysłowych i pogórnich oraz algorytmów oceny potencjału terenów pogórnich. Analiza nowo zgłoszonych terenów pogórnich i przemysłowych przez gminy województwa śląskiego. Kwalifikacja terenu pod kątem dodania do systemu OPI TPP 2.0. Współpraca z wykonawcą w czasie aktualizacji i robudowy systemu. Administrowanie i zarządzanie systemem. Obsługa aplikacji do zgłaszania wykonawcy systemu błędów lub problemów w działaniu systemu.
39	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i	Organizacja szkolenia dla pracowników Urzędu Marszałkowskiego w	Prezentacja i popularyzacja systemów informacji geograficznej (GIS) i ich znaczenia dla społeczeństwa. Prezentacja i

Lp.	Nazwa departamentu/ Jednostki	Nazwa zadania	Opis zadania
	Kartograficznej w Katowicach	ramach obchodów GIS day	popularyzacja geoportalu ORSIP 2.0. Zdobyć wiedzę oraz inspiracji do zastosowania nowoczesnych technologii geoinformatycznych.
40	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup serwerów Think System SR 650 V3.
41	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup drona DJI Mavic.
42	Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	Zakupy inwestycyjne związane z funkcjonowaniem jednostki	Zakup samochodu służbowego Volkswagen Caddy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (stan na 31.12.2024 r.).

W obszarze **Zarządzanie i Współpraca** zidentyfikowano w 2024 roku 145 zadań finansowanych ze środków własnych. W ramach tego obszaru możemy wyróżnić 3 grupy zadań dotyczących: współpracy, usług i zarządzania oraz szeroko rozumianej promocji województwa.

Statystyka zadań zidentyfikowanych w obszarze Zarządzanie i Współpraca:

- razem wszystkie zadania: 604 z czego zadania z obszaru Zarządzanie i Współpraca stanowią 24,1%.
- razem zadania w obszarze Zarządzanie i Współpraca: 145 zadań.
- kategoria współpraca: 2 zadania, udział procentowy: 1,4%.

- kategoria promocja regionu: 100 zadań, udział procentowy: 69,0%
- kategoria usługi i zarządzanie: 42 zadań, udział procentowy: 29,7%.

4 PODSUMOWANIE CZĘŚCI DRUGIEJ

Część druga raportu o stanie województwa jest spełnieniem ustawowego obowiązku przedstawienia podsumowania z działań zarządu województwa w roku poprzednim, w szczególności sposobu realizacji polityk, programów i strategii.

Część tą rozpoczyna analiza realizacji strategii rozwoju województwa, w ramach której oszacowano wydatki w ramach podjętych przez departamenty i jednostki organizacyjne UMWSL zadań i projektów, z uwzględnieniem celów strategii rozwoju województwa oraz źródeł finansowania podjętych aktywności. W ramach wydatków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego i jednostek podległych na realizację Strategii największe środki finansowe w wysokości 51% zostały wydatkowane w ramach Obszaru B: Mieszkaniec. Środki przeznaczone na realizację Obszaru C: Przestrzeń i Środowisko stanowiły niewiele mniej bo ponad 46,5% wszystkich wydatków. Natomiast w Obszarach D: Zarządzanie i współpraca i A: Gospodarka wydatkowano odpowiednio niewiele 1,5% i 1,2% wszystkich środków finansowych.

Rok 2024 był drugim rokiem wdrażania FE SL 2021-2027, gdzie zauważalny jest znaczący wzrost podpisanych umów względem roku poprzedniego. Chociaż można wskazać na większą liczbę umów podpisanych w ramach funduszy EFRR i EFS, to w ujęciu wartościowym FE SL 2021-2027 ponad połowa środków przeznaczona była na realizację wynikającą z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST).

Analizując całościowo umowy podpisane w ramach FE SL 2021-2027 w 2024 roku należy wskazać, że największy wartościowy udział dotyczył realizacji celu strategicznego C. Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości środowiska i przestrzeni, tj. 39%. Wskazać tutaj należy, że realizacja celu operacyjnego C.2. Efektywna infrastruktura stanowiła wartościowo prawie 20% wszystkich podpisanych w 2024 roku umów. Niewiele mniejszy udział związany był z realizacją celu strategicznego B. Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca 34,5% oraz w celu strategicznym A. Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej niewiele ponad 25% wartości umów podpisanych w 2024 roku.

Dalsza część opracowania zawiera zestawienia tabelaryczne w układzie celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w podziale na realizację dokumentów

strategicznych, zadań finansowanych ze środków własnych oraz projektów finansowanych i współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Zidentyfikowano w ramach działania Departamentów i jednostek UMWSL 46 dokumentów strategicznych, 268 projektów, 601 zadań – przy czym należy podkreślić, że najwięcej zarówno dokumentów, projektów oraz zadań realizowanych jest w obszarze B: Mieszkaniec.

5 ZAŁĄCZNIKI

5.1 Informacja o przyjętych uchwałach Sejmiku Województwa Śląskiego

Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego w roku 2024 został opracowany na podstawie informacji przekazanych przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

1. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 9 stycznia w 2024 r. (sesja nr VI/LXIV/2024):

- Uchwała nr VI/64/1/2024 w sprawie wyrażenia zgody na odwołanie Radnego Sejmiku Województwa Śląskiego z zajmowanego stanowiska – zrealizowana.

2. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 22 stycznia w 2024 r. (sesja nr VI/LXV/2024):

- Uchwała nr VI/65/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/2 /2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/3/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych w wyniku wypadku, do którego doszło w Zakładzie Górniczym Sobieski (wówczas: Tauron Wydobycie S.A., obecnie: Południowy Koncern Węglowy S.A.) w dniu 28 listopada 2023 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/4/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr VI/43/7/2022 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 kwietnia 2022 roku w sprawie wprowadzenia wspólnej obsługi informatycznej w zakresie Biuletynu Informacji Publicznej wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego – częściowo zrealizowana

(witryny przygotowywane dla jednostek organizacyjnych w ramach wspólnej obsługi BIP znajdują się na różnych etapach realizacji).

- Uchwała nr VI/65/5/2024 w sprawie zatwierdzenia zmian dotyczących opłat dodatkowych w odniesieniu do przewozów kolejowych realizowanych na zlecenie Województwa Śląskiego wynikających z wprowadzenia zmiany nr 17 do taryfy (cennika) oferty o zasięgu krajowym pod nazwą Wspólny Bilet – niezrealizowana (uchwała unieważniona – Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Śląskiego nr NPII.4131.1.126.2024 z dnia 23 lutego 2024 r. stwierdzające nieważność uchwały Nr VI/65/5/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 stycznia 2024 r. w całości, jako sprzecznej z art. 34a ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe Dziennik Ustaw z 2024 r. pozycja 1262 z późniejszymi zmianami oraz z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych Dziennik Ustaw z 2019 r. pozycja 1461 z późniejszymi zmianami).
- Uchwała nr VI/65/6/2024 w sprawie wyrażenia zgody na powierzenie gminie Gierałtowice zadania własnego Województwa Śląskiego pod nazwą „Zarządzanie przystankami komunikacyjnymi zlokalizowanymi w ciągu dróg wojewódzkich” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/7/2024 w sprawie nadania Statutu Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/8/2024 w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutu „REPTY” Górnośląskiemu Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/9/2024 w sprawie zamiaru przekształcenia szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych – zrealizowana.

- Uchwała nr VI/65/10/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Ornontowicki” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/11/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Leśny” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/12/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Łąkowy” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/13/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Solarnia” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/14/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Potok Bujakowski” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/15/2024 w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do rad społecznych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Województwo Śląskie, na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/16/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na Marszałka Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/65/17/2024 w sprawie załatwienia wniosku złożonego przez mieszkańca województwa śląskiego – zrealizowana.

3. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 19 lutego w 2024 r. (sesja nr VI/LXVI/2024):

- Uchwała nr VI/66/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/3/2024 w sprawie zaciągnięcia kredytów długoterminowych dla Województwa Śląskiego w 2024 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/4/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Cieszyńskiemu – zrealizowana.

- Uchwała nr VI/66/5/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Mikołów z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą „Zwiększenie zdolności przepustowej linii kolejowej nr 140 na odcinku Katowice Ligota – Orzesze Jaśkowice poprzez budowę drugiego toru i dodatkowych przystanków osobowych” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej Plus do 2029 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/6/2024 w sprawie przyjęcia Regulaminu Konkursu dotacji na prowadzenie Lokalnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie śląskim 2024-2025 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/7/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr VI/62/5/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz wysokość nagród ze specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Województwo Śląskie – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/8/2024 w sprawie podpisania Porozumienia pomiędzy Województwem Śląskim a Stanem Bengal Zachodni po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/9/2024 w sprawie uzgodnienia projektu statutu instytucji kultury pod nazwą „Szyb Staszic w Tarnowskich Górach” jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Tarnowskie Góry, Województwa Śląskiego i Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/10/2024 w sprawie uzgodnienia projektu statutu „Domu Pracy Twórczej im. Jerzego Pilcha w Wiśle” jako wspólnej samorządowej instytucji kultury Miasta Wisła i Województwa Śląskiego – zrealizowana.

- Uchwała nr VI/66/11/2024 w sprawie uzgodnienia statutu Zabytkowej Kopalni Ignacy w Rybniku jako wspólnej instytucji kultury Miasta Rybnika i Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/12/2024 w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 5 im. św. Barbary w Sosnowcu, na kadencję 2023-2027 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/66/13/2024 w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Katowicach na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.

4. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 25 marca w 2024 r. (sesja nr VI/LXVII/2024):

- Uchwała nr VI/67/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/3/2024 w sprawie zmian w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/4/2024 w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/5/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/6/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu – niezrealizowana (Powiat nie zrealizował zadania).
- Uchwała nr VI/67/7/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Cieszyn na realizację zadania pod nazwą „Rewitalizacja Teatru im. Adama Mickiewicza w Cieszynie” – zrealizowana.

- Uchwała nr VI/67/8/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej gminom województwa śląskiego na zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, umundurowania i wyposażenia w ramach Konkursu Marszałkowskiego pod tytułem „Zwiększenie potencjału ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych Województwa Śląskiego w 2024 roku” – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/9/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej gminom województwa śląskiego na realizację zadań wybranych w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2024 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/10/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej gminom z obszaru województwa śląskiego wybranym w Konkursie „Inicjatywa Antysmogowa” w 2024 roku w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/11/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej gminom z obszaru województwa śląskiego najlepiej radzącym sobie z ochroną powietrza i wdrażaniem Programu ochrony powietrza wybranym w konkursie „Gmina pełną piersią” w 2024 roku w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/12/2024 w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej w odniesieniu do wojewódzkiego regularnego przewozu osób w transporcie kolejowym – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/13/2024 w sprawie określenia zadań, na które Województwo Śląskie przeznaczają środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku – zrealizowana.

- Uchwała nr VI/67/14/2024 w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/15/2024 w sprawie uchylecia § 2 uchwały Nr I/16/9/2000 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 10 stycznia 2000 roku w sprawie powołania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego z siedzibą w Katowicach – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/16/2024 w sprawie uchylecia uchwały Nr IV/49/7/2014 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2014 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/17/2024 w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej poparcia dla powstania nowej drogi krajowej na terenie województwa małopolskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/18/2024 w sprawie przekazania petycji według właściwości – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/67/19/2024 w sprawie wyrażenia zgody na odwołanie oraz rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego – zrealizowana.

5. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 15 kwietnia w 2024 r. (sesja nr VI/LXVIII/2024):

- Uchwała nr VI/68/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/68/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VI/68/3/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu i Gminie Olsztyn oraz Gminie Janów na realizację zadania pod nazwą: VII Jurajskie Zawody Balonowe – zrealizowana.

6. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 6 maja w 2024 r. (sesja nr VII/I/2024):

- Uchwała nr VII/1/1/2024 w sprawie wyboru Przewodniczącego Sejmiku Województwa – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/1/2/2024 w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Sejmiku Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/1/3/2024 w sprawie wyboru Marszałka Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/1/4/2024 w sprawie wyboru Wicemarszałków Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/1/5/2024 w sprawie wyboru Członków Zarządu Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/1/6/2024 w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/1/7/2024 w sprawie powołania Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/1/2024 w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej – zrealizowana.

7. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 20 maja w 2024 r. (sesja nr VII/II/2024):

- Uchwała nr VII/2/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/3/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego – Miastu Bytom, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych w wyniku wypadku, do którego doszło w KWK Bobrek (WĘGLOKOKS KRAJ S.A.) w dniu 26 marca 2024 roku – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/2/4/2024 w sprawie przyznania dofinansowania i wyrażenia zgody na zawarcie umów o dofinansowanie ze środków PFRON, na okres dłuższy niż jeden rok budżetowy, robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/5/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w drodze darowizny przez Województwo Śląskie na rzecz Gminy Katowice części nieruchomości położonej w Katowicach – w trakcie realizacji (Sprawa na etapie uzgodnienia protokołu z rokowań z Miastem Katowice, stanowiącego podstawę do zawarcia aktu notarialnego).
- Uchwała nr VII/2/6/2024 w sprawie przekształcenia szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Specjalnych przy Ośrodku Terapii Nerwic dla Dzieci i Młodzieży w Orzeszu poprzez utworzenie dodatkowej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/7/2024 w sprawie oceny sytuacji na rynku pracy województwa śląskiego i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2023 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/8/2024 w sprawie powołania Komisji Edukacji, Nauki i Kultury – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/9/2024 w sprawie powołania Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/10/2024 w sprawie powołania Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/11/2024 w sprawie powołania Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/12/2024 w sprawie powołania Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/13/2024 w sprawie powołania Komisji Statutowo-Regulaminowej – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/2/14/2024 w sprawie powołania Komisji Środowiska i Gospodarki Wodnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/15/2024 w sprawie powołania Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/16/2024 w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/17/2024 w sprawie powołania doraźnej Komisji – „Kapituły Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/18/2024 w sprawie powołania doraźnej Komisji ds. Projektów Rządowych – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/19/2024 w sprawie wyboru delegatów do Zgromadzenia Ogólnego Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/20/2024 w sprawie zwrotów kosztów podróży służbowych Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/21/2024 w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego budowy linii 170 Kolei Dużych Prędkości Centralnego Portu Komunikacyjnego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/22/2024 w sprawie wystosowania apelu do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie pilnych działań dotyczących podpisania ustawy o zmianie ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, nadającej śląskiemu status języka regionalnego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/2/23/2024 w sprawie wyboru Zastępcy Przewodniczącego Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów – zrealizowana.

8. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 10 czerwca w 2024 r. (sesja nr VII/III/2024):

- Uchwała nr VII/3/1/2024 w sprawie udzielenia wotum zaufania Zarządowi Województwa Śląskiego – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/3/2/2024 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Województwa Śląskiego w 2023 roku oraz sprawozdania finansowego Województwa Śląskiego za 2023 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/3/2024 w sprawie absolutorium dla Zarządu Województwa Śląskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Śląskiego za rok 2023 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/4/2024 w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/5/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/6/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/7/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin województwa śląskiego na dofinansowanie zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych i sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla Ochotniczych Straży Pożarnych w województwie śląskim – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/8/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom województwa śląskiego w ramach konkursu ofert dla gmin i powiatów województwa śląskiego pod nazwą: Wzmocnienie lokalnych systemów przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim w 2024 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/9/2024 w sprawie przyjęcia Regulaminu Konkursu dotacji na prowadzenie Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Bielsku-Białej w latach 2024-2025 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/10/2024 w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg, warunkach dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz wskazania organów lub osób uprawnionych do udzielania tych ulg – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/3/11/2024 w sprawie warunków udzielania bonifikat od ceny sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych w przypadku wystąpienia użytkownika wieczystego z żądaniem sprzedaży tej nieruchomości na jego rzecz – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/12/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/13/2024 w sprawie wyboru przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/14/2024 w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do składu Rady Społecznej „Repty” Górnośląskiego Centrum Rehabilitacji im. Gen. Jerzego Ziętka z siedzibą w Tarnowskich Górach na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/15/2024 w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr. Janusza Daaba w Piekarach Śląskich na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/16/2024 w sprawie przyjęcia apelu do Prezesa Rady Ministrów RP o zmianę regulacji dotyczących wywłaszczeń pod cele publiczne – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/17/2024 w sprawie zawarcia Wspólnego Oświadczenia o współpracy między Województwem Śląskim (Rzeczpospolita Polska), Krajem Związkowym Nadrenią Północną-Westfalią (Republika Federalna Niemiec) i Regionem Hauts-de-France (Republika Francuska) – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/18/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/19/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na zastępcę dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/3/20/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/21/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/3/22/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Katowicach – zrealizowana.

9. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 27 sierpnia w 2024 r. (sesja nr VII/IV/2024):

- Uchwała nr VII/4/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/3/2024 w sprawie udzielenia w 2024 roku pomocy finansowej Gminie Ogrodzieniec – niezrealizowana (Gmina Ogrodzieniec nie zrealizowała zadania).
- Uchwała nr VII/4/4/2024 w sprawie zmiany uchwały nr VI/67/6/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 marca 2024 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żywieckiemu – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/5/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych w wyniku wypadków, do których doszło w KWK Mysłowice-Wesoła (Polska Grupa Górnicza S.A.) w dniu 18 kwietnia 2024 roku i 14 maja 2024 roku oraz w KWK Borynia-Zofiówka-Bzie (Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.) w dniu 10 maja 2024 roku – częściowo zrealizowana (Częściowe niewykonanie uchwały wynika ze złej właściwości miejscowej kierowanej pomocy. Dwie rodziny zamieszkiwały na terenie innej gminy niż wskazana w uchwale).

- Uchwała nr VII/4/6/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostce samorządu terytorialnego – Miastu Rydułtowy, przeznaczonej na wsparcie dzieci osieroconych w wyniku wypadku, do którego doszło w KWK ROW – Ruch Rydułtowy (Polska Grupa Górnicza S.A.) w dniu 11 lipca 2024 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/7/2024 w sprawie zaopiniowania projektów rozporządzeń Ministra Infrastruktury – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/8/2024 w sprawie zaliczenia odcinków dróg krajowych na terenie Miasta Gliwice oraz Miasta Częstochowa do kategorii dróg wojewódzkich – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/9/2024 w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/10/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Muzeum Śląskiego w Katowicach – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/11/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na Marszałka Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/12/2024 w sprawie przekazania petycji według właściwości – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/13/2024 w sprawie przekazania petycji według właściwości – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/14/2024 w sprawie przekazania skargi według właściwości – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/15/2024 w sprawie przekazania skargi według właściwości – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/16/2024 w sprawie przyjęcia oświadczenia dotyczącego ogłoszenia roku 2025 Rokiem Tragedii Górnośląskiej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/17/2024 w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do składu Rady Społecznej Zespołu

Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych w Katowicach na kadencję 2023-2027 – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/4/18/2024 w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach, na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/19/2024 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/20/2024 w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z Radnym Sejmiku Województwa Śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/21/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Rewizyjnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/22/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/23/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/24/2024 w sprawie zmiany składu doraźnej Komisji – „Kapituły Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/25/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Budżetu, Skarbu i Finansów – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/26/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/27/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/28/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Polityki Społecznej i Ochrony Zdrowia – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/29/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Rolnictwa i Terenów Wiejskich – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/4/30/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/31/2024 w sprawie zmiany składu doraźnej Komisji – „Kapituły Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Śląskiego” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/32/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Rewizyjnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/33/2024 w sprawie wyznaczenia Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/4/34/2024 w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju, na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.

10. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 23 września w 2024 r. (sesja nr VII/V/2024):

- Uchwała nr VII/5/1/2024 w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla województwa śląskiego – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/2/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/3/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/4/2024 w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/5/2024 w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w roku 2024 przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/5/6/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin w województwie śląskim, przeznaczonej na wsparcie gospodarstw domowych poszkodowanych w związku z licznymi zalaniem i podtopieniami wskutek intensywnych opadów deszczu, które miały miejsce we wrześniu 2024 roku – częściowo zrealizowana (Kwota dotacji wynosiła: 7 324 000,00 zł finalnie wypłacono: 3 728 000,00 zł. 5 gmin odmówiło pomocy- straty były niższe niż zakładano, 1 nie odesłała umowy, 18 gmin zwróciło część dotacji, 7 gminom wypłacono pełną dotację).
- Uchwała nr VII/5/7/2024 w sprawie ustalenia wysokości opłaty za przeprowadzenie egzaminu państwowego na prawo jazdy w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego działających w województwie śląskim – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/8/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr VI/60/7/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 września 2023 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS – I edycja”, realizowanego w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/9/2024 w sprawie pozbawienia odcinka drogi na terenie Miasta Jaworzno kategorii dróg wojewódzkich – niezrealizowana (Uchwała została uchylona uchwałą nr VII/6/10/2024).
- Uchwała nr VII/5/10/2024 w sprawie pozbawienia odcinka ul. Lipowskiej w Buczkowicach, obejmującego działki nr 1112/15, 1112/17, 1112/19 oraz 3159/8, kategorii drogi wojewódzkiej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/11/2024 w sprawie pozbawienia odcinków dróg na terenie Miasta Częstochowa kategorii dróg wojewódzkich – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/12/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Opery Śląskiej w Bytomiu – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/13/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działania zespołu wyjazdowego Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/5/14/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/15/2024 w sprawie przyjęcia apelu do Ministra Infrastruktury o podjęcie działań w sprawie uruchomienia bezpośredniego połączenia kolejowego z Polski do Chorwacji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/16/2024 w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego nielegalnego magazynowania odpadów niebezpiecznych oraz usprawnienia procesu ich usuwania – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/17/2024 w sprawie zmiany przedstawicieli Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Szpitala Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, na kadencję 2023-2027 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/5/18/2024 w sprawie zmiany przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego w Radzie Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju, na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.

11. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 21 października w 2024 r. (sesja nr VII/VI/2024):

- Uchwała nr VII/6/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/3/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Brzeszcze, przeznaczonej na wsparcie dziecka osieroconego w wyniku wypadku, do którego doszło w KWK Mysłowice – Wesola (Polska Grupa Górnicza S.A.) w dniu 10 września 2024 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/4/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla gmin w województwie śląskim, przeznaczonej na wsparcie gospodarstw domowych poszkodowanych w związku z licznymi zalaniami i podtopieniami wskutek intensywnych opadów deszczu, które miały miejsce we wrześniu 2024 roku – zrealizowana (Kwota dotacji wynosiła:

340 000 zł finalnie wypłacono: 124 000 zł 8 gmin odmówiło pomocy -stary mniejsze niż zakładano, 2 gminy zwróciły część dotacji.).

- Uchwała nr VII/6/5/2024 w sprawie udzielenia w 2024 roku pomocy finansowej Gminie Ślemień – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/6/2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Bielsko-Biała z przeznaczeniem na współfinansowanie realizacji projektu pod nazwą „Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 na odcinku Skoczów – Bielsko-Biała jako niezbędny element połączenia Śląska Cieszyńskiego z Krakowem (Cieszyn – Skoczów – Bielsko-Biała – Wadowice – Kraków)” w ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej Plus do 2029 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/7/2024 w sprawie uchylenia uchwały Nr VI/60/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 25 września 2023 roku w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Województwa Śląskiego do spółki pod firmą Piekarskie Centrum Medyczne Spółka z o. o. z siedzibą w Piekarach Śląskich – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/8/2024 w sprawie przyjęcia Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/9/2024 w sprawie przyjęcia Programu współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/10/2024 w sprawie uchylenia uchwały Nr VII/5/9/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 23 września 2024 roku w sprawie pozbawienia odcinka drogi na terenie Miasta Jaworzno kategorii dróg wojewódzkich – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/11/2024 w sprawie pozbawienia odcinka drogi na terenie Miasta Jaworzno kategorii dróg wojewódzkich – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/12/2024 w sprawie przekazania petycji według właściwości – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/6/13/2024 w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/14/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Rewizyjnej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/15/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Statutowo-Regulaminowej – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/16/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Sportu, Turystyki i Rekreacji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/17/2024 w sprawie zmiany składu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/18/2024 w sprawie wyboru przedstawiciela Sejmiku Województwa Śląskiego do składu Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Rejonowego Pogotowia Ratunkowego w Sosnowcu na kadencję 2024-2028 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/19/2024 w sprawie wystosowania apelu do Ministra Infrastruktury o podjęcie działań w sprawie budowy dodatkowych torów kolejowych na odcinku Dąbrowa Górnicza Ząbkowice – Będzin – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/20/2024 w sprawie wyboru sekretarza Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/6/21/2024 w sprawie przyjęcia apelu do samorządów województwa śląskiego o podjęcie działań zmierzających do budowy placów zabaw z urządzeniami uwzględniającymi udział dzieci z różnymi niepełnosprawnościami – zrealizowana.

12. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 21 października w 2024 r. (sesja nr VII/VII/2024):

- Uchwała nr VII/7/1/2024 w sprawie przyjęcia rezygnacji i zwolnienia z pełnienia obowiązków Wicemarszałka Województwa Śląskiego – zrealizowana.

- Uchwała nr VII/7/2/2024 w sprawie wyboru Wicemarszałka Województwa Śląskiego – zrealizowana.

13. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 18 listopada w 2024 r. (sesja nr VII/VIII/2024):

- Uchwała nr VII/8/1/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/2/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/3/2024 w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/4/2024 w sprawie udzielenia w 2024 roku pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa śląskiego na dofinansowanie udziału nauczycieli w Podyplomowych Studiach z Wiedzy o Regionie – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/5/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr VII/4/5/2024 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 27 sierpnia 2024 roku – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/6/2024 w sprawie powierzenia organizatorowi publicznego transportu zbiorowego zadania własnego Województwa Śląskiego – częściowo zrealizowana (Według stanu na 28.02.2025 r trwa proces podpisywania umów dotacyjnych z gminami na terenie których realizowane będzie zadanie. Zawarcie porozumienia z MZK Jastrzębie-Zdrój powierzającego zadanie o którym mowa w niniejszej uchwale nastąpi po zawarciu umów z gminami).
- Uchwała nr VII/8/7/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr IV/22/17/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 czerwca 2012 roku w sprawie nadania statutu Teatrowi Śląskiemu im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/8/8/2024 w sprawie wyrażenia woli do podjęcia działań zmierzających do zmiany głównego organizatora Muzeum Górnictwa

Węglowego w Zabrzu z Miasta Zabrze na Województwo Śląskie – częściowo zrealizowana (Niniejsze działania są w trakcie realizacji.).

14. Wykaz uchwał Sejmiku Województwa Śląskiego przyjętych 16 grudnia w 2024 r. (sesja nr VII/IX/2024):

- Uchwała nr VII/9/1/2024 w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2025-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/2/2024 w sprawie budżetu Województwa Śląskiego na 2025 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/3/2024 w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2024-2035 – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/4/2024 w sprawie zmian budżetu i w budżecie Województwa Śląskiego na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/5/2024 w sprawie zmiany w planie dochodów gromadzonych na wydzielonym rachunku przez jednostki oświatowe oraz finansowanych z nich wydatków na 2024 rok – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/6/2024 w sprawie wyrażenia zgody na zbycie prawa własności nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w Jeziorowicach 25A w – trakcie realizacji (Według stanu na 28.02.2025 r sporządzono wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży, następnie zostanie ogłoszony pierwszy przetarg na sprzedaż nieruchomości).
- Uchwała nr VII/9/7/2024 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż na rzecz Gminy Rybnik nieruchomości gruntowej położonej w Rybniku, stanowiącej własność Województwa Śląskiego, za cenę niższą niż jej wartość rynkowa – trakcie realizacji (Według stanu na 28.02.2025 r sporządzono wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży, następnie zostanie uzgodniony i podpisany protokół z rokowań z Miastem Rybnik, stanowiącym podstawę do zawarcia aktu notarialnego).
- Uchwała nr VII/9/8/2024 w sprawie poparcia działań na rzecz wdrożenia przedsięwzięć z zakresu poprawy efektywności energetycznej obiektów

instytucji oświatowych prowadzonych przez Województwo Śląskie – niezrealizowana (Brak programu, do którego można przystąpić).

- Uchwała nr VII/9/9/2024 w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Przełajka” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/10/2024 w sprawie „Załęczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu” – zrealizowana.
- Uchwała nr VII/9/11/2024 w sprawie Parku Krajobrazowego „Stawki” – zrealizowana.

5.2 Sprawozdanie z realizacji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego w 2024 roku (6 edycja)

Sprawozdanie przygotowane przez Departament Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wprowadzenie Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego (zwanego dalej MBO) jest konsekwencją zapisów ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Chcąc propagować idee partycypacji społecznej wśród mieszkańców województwa śląskiego, przygotowano mechanizm Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego. Tym samym przekazano obywatelom dodatkowe narzędzie decydowania o części budżetu województwa, a przez to zachęcono ich do aktywniejszego udziału w życiu publicznym regionu, co – dzięki wypracowanemu regulaminowi i proponowanym w nim rozwiązaniom – zostało osiągnięte. Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego w 6 edycji podzielone zostały na pulę wojewódzką określaną także „pulą EKO”, obejmującą całość województwa oraz podregionalną, zwaną dalej pulą REGIO, składającą się z grup powiatów. Podział województwa na podregiony przedstawia Obraz 1.

Obraz 1. Podział województwa na podregiony.

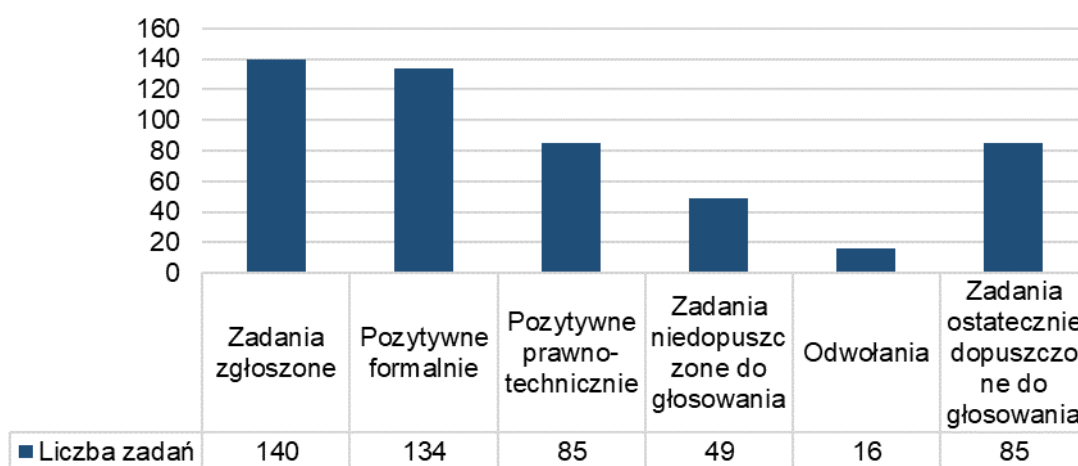
Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Przyjęta metodologia opracowania regulaminu pozwoliła na uwzględnienie zarówno dobrych praktyk i doświadczeń osób, które korzystały z budżetów obywatelskich w swoich gminach, jak również na przygotowanie przyjaznego i czytelnego mechanizmu zgłaszania i wybierania zadań czy ustalenia puli środków każdego z obszarów proporcjonalnie do jego zaludnienia. W 2024 r. wprowadzono nowy Regulamin MBO (obowiązujący od 6 edycji), w którym m.in. rozszerzono zapis dotyczący rozdysponowania niewykorzystanych środków poprzez dodanie środków z puli EKO.

5.2.1 Dane podsumowujące edycję 1-5

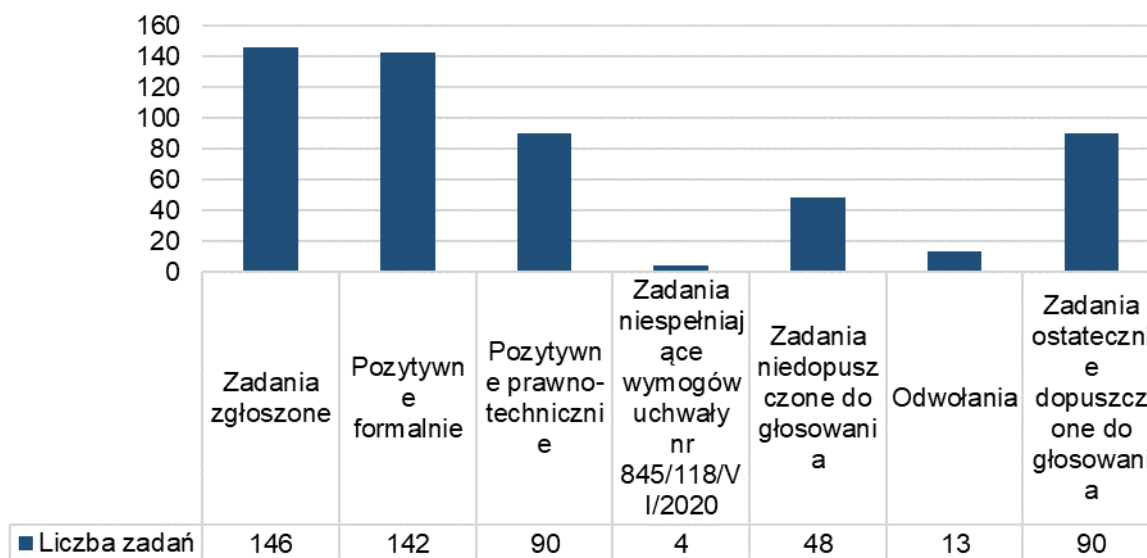
Zadania w ramach edycji 1-5 mogli zgłaszać mieszkańcy województwa śląskiego za pomocą generatora wniosków (eBO). Przez cały czas trwania naboru pracownicy Referatu Budżetu Obywatelskiego udzielali informacji w zakresie obowiązujących procedur w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej).

Wykres 51. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w 1 edycji MBO.

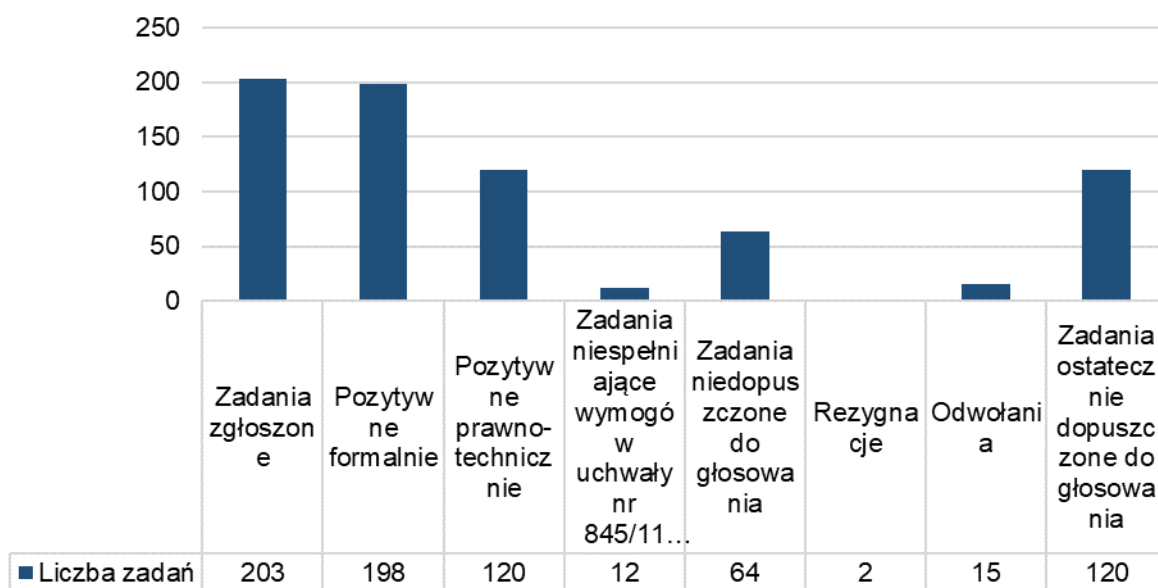
Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykres 52. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w 2 edycji MBO.

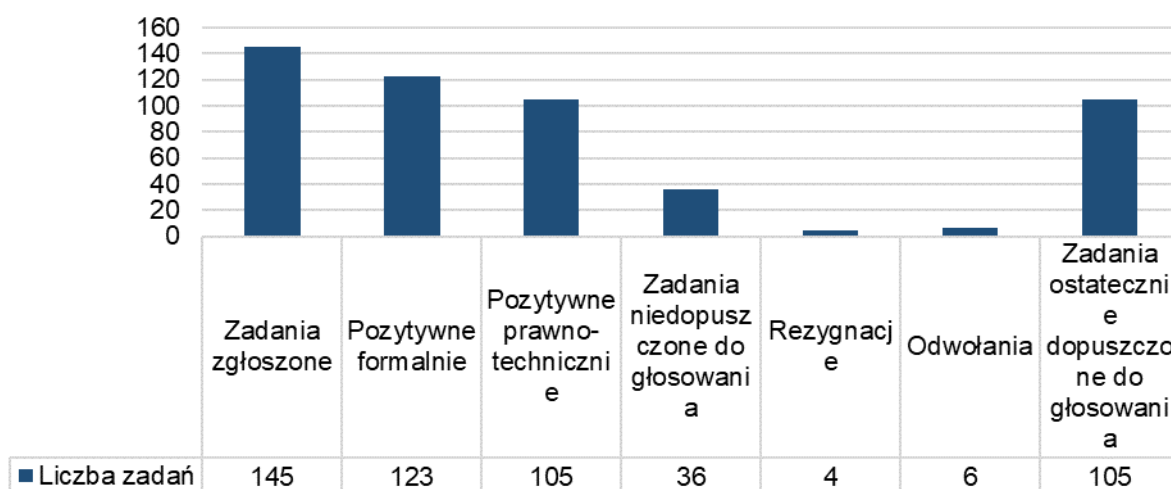
Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykres 53. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków 3 edycji MBO.

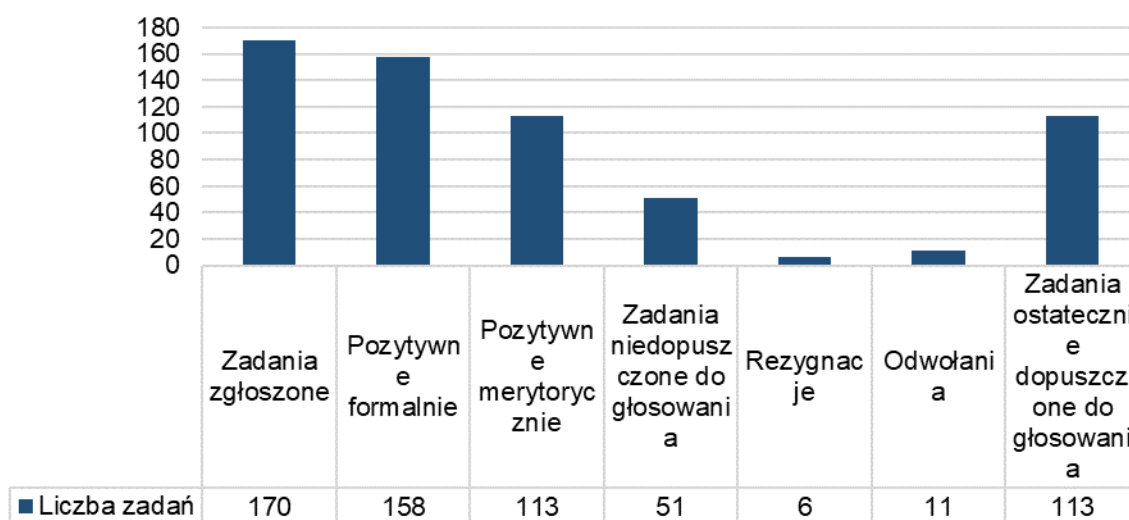
Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykres 54. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w 4 edycji MBO.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykres 55. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w 5 edycji MBO.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Podczas procesu głosowania w Marszałkowskim Budżecie Obywatelskim (edycje 1-5) zrealizowano kampanię informacyjno-promocyjną, w ramach której wykorzystano m.in. następujące kanały dystrybucji:

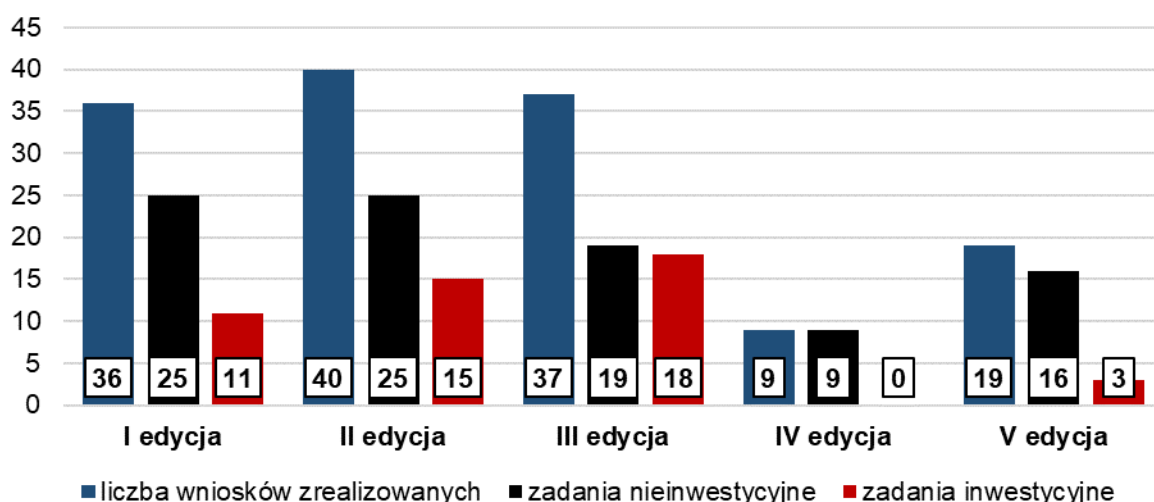
- Internet i media społecznościowe, stacje radiowe, publikację artykułów w prasie, banerów reklamowych na portalach informacyjnych oraz wykorzystanie dostępnych powierzchni reklamowych;
- uruchomiono 10 punktów głosowania, w których udostępniono tablety i telefony z dostępem do Internetu – aby umożliwić udział w głosowaniu wszystkim zainteresowanym (także tym, którzy nie posiadają dostępu do Internetu lub nie są biegli w korzystaniu z narzędzi informatycznych);
- przygotowano plakaty i ulotki w wersji papierowej i elektronicznej.

W czasie trwania głosowania pracownicy Referatu Budżetu Obywatelskiego promowali Marszałkowski Budżet Obywatelski, a podczas odbywających się wydarzeń wspomagali zainteresowanych mieszkańców w oddawaniu poparcia na wybrane zadania.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, o wyborze zadań do realizacji w MBO decydowali mieszkańcy województwa (bez ograniczenia wiekowego) w drodze głosowania. Głosowanie odbywało się elektronicznie za pośrednictwem aplikacji eBO

dostępnej na portalu obsługującym Marszałkowski Budżet Obywatelski (aplikacja przygotowana przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego). Głosowanie przeprowadzono w sposób realizujący ustawy o obowiązkach zapewnienia równości i bezpośredniości głosowania.

Wykres 56. Zestawienie liczbowe zadań zrealizowanych w edycjach MBO 1-5 w podziale na zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne.

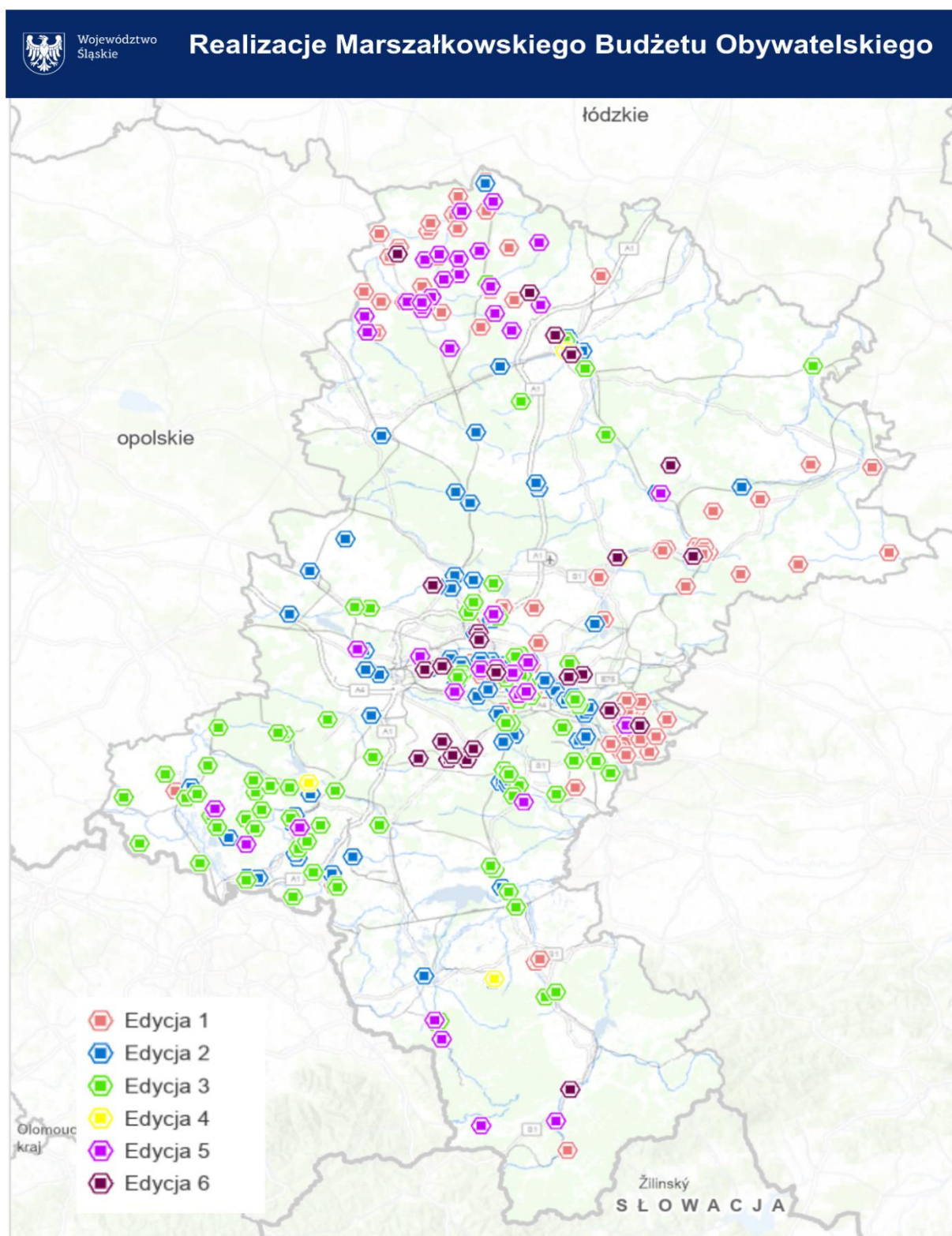
Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Zgodnie z zapisami Regulaminu MBO Zarząd Województwa corocznie uchwała pulę przeznaczoną na Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Śląskiego. Dla edycji 1-3 było to 10 mln zł, dla edycji 4-5 5 mln zł.

Na stronie internetowej [Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego](#) uruchomiona została mapa z zaznaczonymi miejscami realizacji projektów w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. Dzięki niej mieszkańcy regionu mogą sprawdzić lokalizacje dotychczas ukończonych zadań z pięciu edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego, a także te, w których planowana jest realizacja projektów w ramach 6 edycji MBO.

Mapa została stworzona przez Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach w oparciu o Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej Województwa Śląskiego ORSIP 2.0.

Obraz 2. Miejsca realizacji zadań z Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego.

Źródło: opracowane przez Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

5.2.2 Informacja o przeprowadzonej 6 edycji MBO

W 2024 roku została przeprowadzona 6 edycja Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego funkcjonującego na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VI/67/14/2024 z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego Województwa Śląskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego pozycja 2423).

Przeprowadzenie 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego wymagało podjęcia działań formalnych, wynikających z Regulaminu Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego:

1. wskazano kwotę 5 mln zł na realizację 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego. Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach budżetu obywatelskiego podzielone zostały na pule:
 - a) wojewódzką, określaną także „pulą EKO”, wynoszącą 70% ogółu środków i obejmującą całość województwa,
 - b) podregionalną, zwaną „pulą REGIO”, składającą się z grup powiatów, wynoszącą łącznie 30% ogółu środków;
2. określono harmonogram 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego:
 - a) termin naboru wniosków: od 19 kwietnia do 13 maja 2024 r.
 - b) ogłoszenie listy zadań spełniających wymogi formalne: do 4 czerwca 2024 r.
 - c) ogłoszenie listy zadań dopuszczonych i niedopuszczonych do głosowania: do 19 listopada 2024 r.
 - d) termin głosowania mieszkańców: od 19 sierpnia do 9 września 2024 r.
 - e) ogłoszenie wyników: do 11 października 2024 r.
 - f) rok realizacji: 2025 r.
3. określono wzory dokumentów stosowanych przy zgłaszaniu i weryfikacji zadań zgłaszanych do Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego a także kartę do głosowania papierowego;

4. ustalono listę lokalizacji, w których dostępne będą urny wyborcze w celu prowadzenia głosowania papierowego. Określenie lokalizacji urn zostało poprzedzone:
 - a) opracowaniem regulaminu prowadzenia jednolitej obsługi punktów głosowania w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego wraz z niezbędnymi załącznikami (Protokół z czynności opieczętowania urny wyborczej w ramach procesu głosowania w Marszałkowskim Budżecie Obywatelskim, Deklaracja przystąpienia do obsługi punktu głosowania i akceptacji regulaminu, Protokół zdawczo-odbiorczy, Deklaracja dotycząca powierzenia przetwarzania danych osobowych w związku z obsługą punktu głosowania w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego, Informacje dla przedstawicieli placówki wyznaczonej do obsługi punktu głosowania, Protokół ze zdarzenia dotyczącego uszkodzenia urny);
 - b) przeprowadzeniem analizy zabezpieczeń placówek na terenie województwa śląskiego.

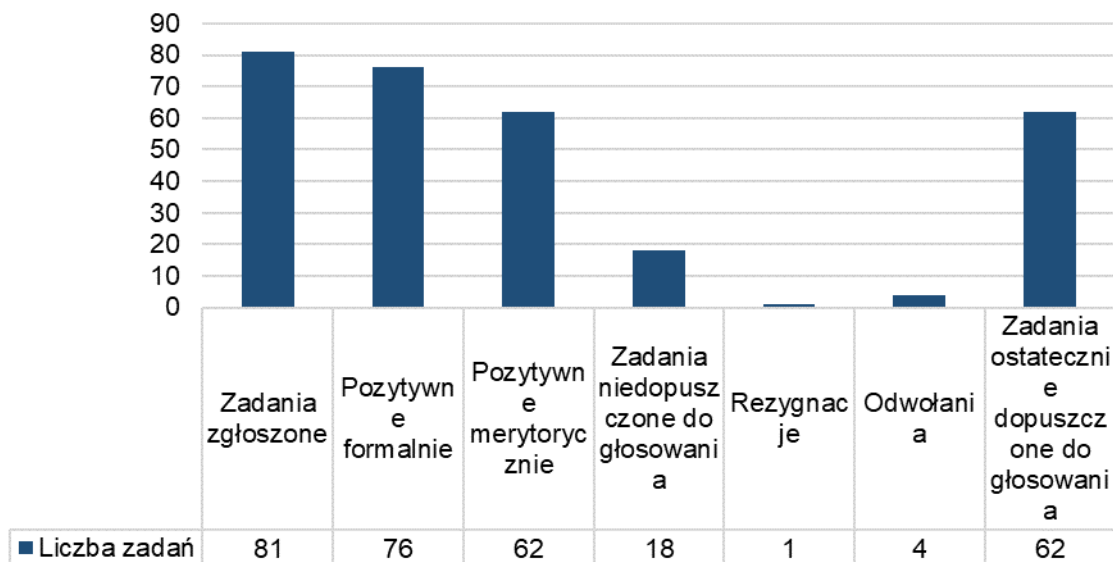
W okresie od kwietnia do maja 2024 r. przygotowano i przeprowadzono akcję informacyjną dotyczącą 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. W terminie od 23 kwietnia 7 maja odbyły się 2 spotkania online oraz 2 spotkania stacjonarne z mieszkańcami regionu, podczas których prezentowano założenia Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego. Spotkania prowadzone były przez pracowników Departamentu Projektów Regionalnych. Kampanię promocyjno-informacyjną realizowano za pośrednictwem następujących kanałów: emisja spotów w radiu, publikacja informacji w mediach społecznościowych i portalach informacyjnych, maile do NGO z terenu województwa śląskiego informujące o trwającym naborze i możliwości zgłoszenia zadań w 6 edycji MBO.

Referat Budżetu Obywatelskiego czuwał nad bieżącym informowaniem mieszkańców województwa poprzez aktualizację strony internetowej [Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego](#).

Zadania jak w poprzednich edycjach mogli zgłaszać mieszkańcy województwa śląskiego za pomocą generatora wniosków, stanowiącego jedną z funkcjonalności

aplikacji dedykowanej MBO. Przez cały czas trwania naboru pracownicy Referatu Budżetu Obywatelskiego udzielali informacji w zakresie obowiązujących procedur w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej).

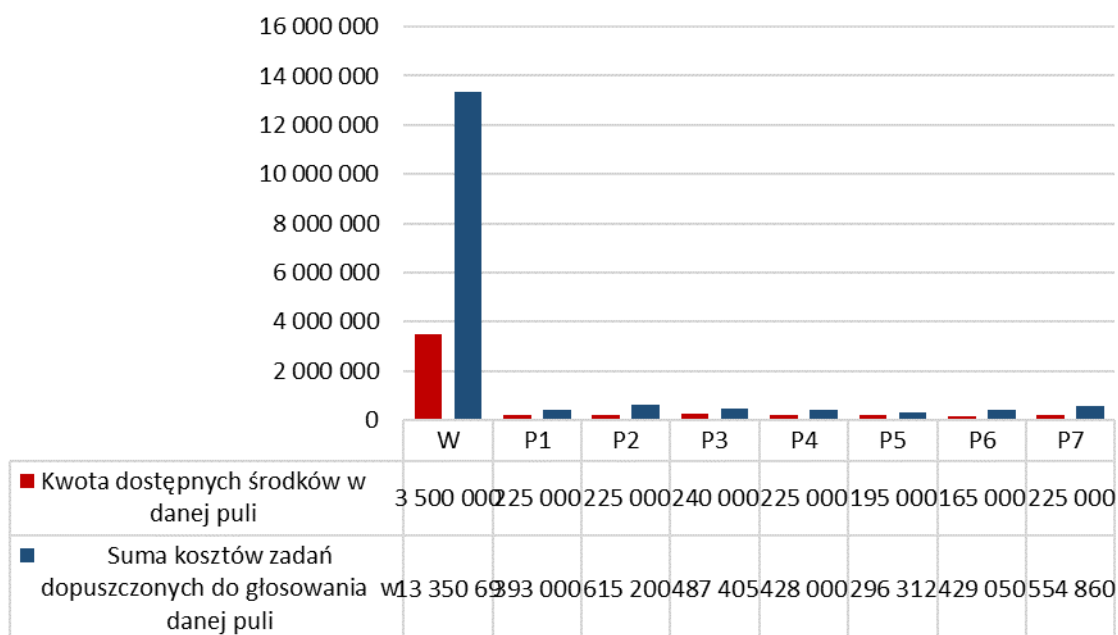
Wykres 57. Przebieg procedury naboru i weryfikacji wniosków w 6 edycji MBO.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Podział województwa na grupy powiatów pozostał taki jak w poprzednich edycjach MBO, a wielkość środków dla grup powiatów została ustalona według procentowego udziału liczby mieszkańców danej grupy do ogólnej liczby mieszkańców Województwa.

Wykres 58. Kwoty zadań dopuszczonych do głosowania w stosunku do dostępnych środków w poszczególnych pulach w 6 edycji MBO.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Powyższy wykres prezentuje sumę kosztów zadań dopuszczonych do głosowania w stosunku do dostępnych środków w poszczególnych pulach. Wśród zgłoszonych przez mieszkańców 81 zadań dominowały zadania zgłoszone w puli wojewódzkiej. Dużym zainteresowaniem cieszyły się zadania o charakterze prozdrowotnym, sportowym, kulturalnym i turystycznym.

Podobnie jak w trakcie pierwszego etapu 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego, podczas głosowania zaplanowano i zrealizowano kampanię informacyjno-promocyjną wykorzystując m.in. Internet, media społecznościowe i stacje radiowe. Ponadto w czasie trwania głosowania pracownicy Referatu Budżetu Obywatelskiego promowali Marszałkowski Budżet Obywatelski podczas odbywających się wydarzeń, gdzie wspomagali zainteresowanych mieszkańców w oddawaniu poparcia na wybrane przez nich zadania.

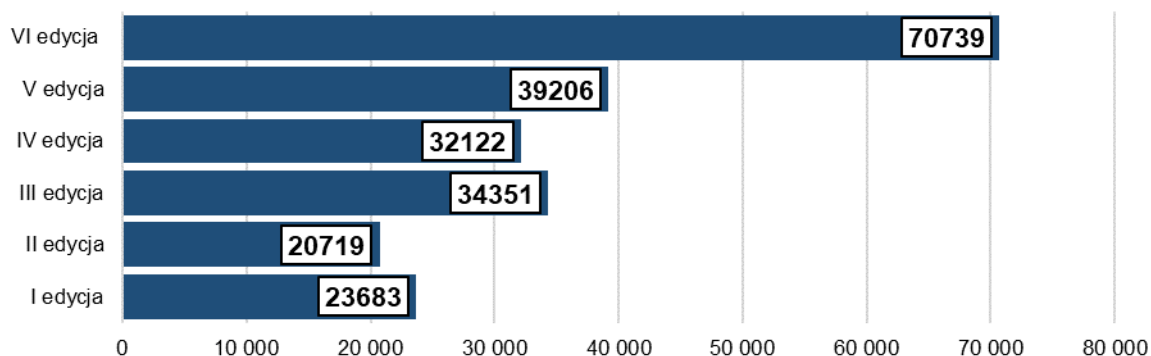
Na okres głosowania uruchomiono 10 mobilnych punktów głosowania, w których udostępniono tablety i telefony z dostępem do Internetu – aby umożliwić udział w głosowaniu wszystkim zainteresowanym (także tym, którzy nie posiadają dostępu do Internetu lub nie są biegli w korzystaniu z narzędzi informatycznych).

W 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego kontynuowano głosowanie papierowe. Miało ono stanowić uzupełnienie do obecnie funkcjonującego systemu elektronicznego. Łącznie na terenie województwa rozwieszono 18 urn, z założeniem, aby w każdym podregionie znajdowała się co najmniej 1 urna.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, o wyborze zadań do realizacji w 6 edycji decydowali mieszkańcy województwa (bez ograniczenia wiekowego) w drodze głosowania. Głosowanie odbywało się elektronicznie za pośrednictwem aplikacji eBO dostępnej na portalu obsługującym Marszałkowski Budżet Obywatelski (aplikacja przygotowana przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego) i papierowo, poprzez wrzucenie karty do urny w dniach od 19 sierpnia do 9 września 2024 r. Każdy głosujący posiadał do rozdysponowania 1 punkt dla zadań w puli EKO oraz 1 punkt dla zadań w puli REGIO.

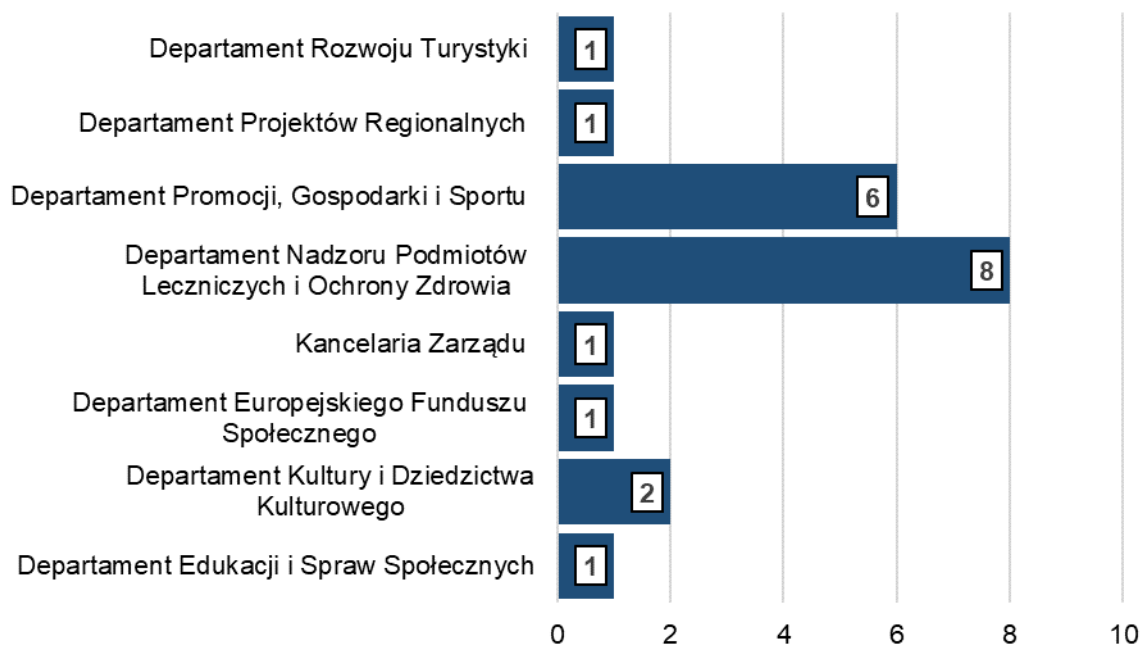
W wyniku głosowania spośród 62 zadań dopuszczonych do głosowania wybranych do realizacji zostało 21 zadań na łączną kwotę 4 984 284,00 zł. W pierwszej kolejności do realizacji zostały przeznaczone te zadania, które uzyskały największą liczbę punktów, do momentu wyczerpania puli środków finansowych przeznaczonych na Marszałkowski Budżet Obywatelski w puli EKO oraz w danym podregionie puli REGIO. Z niewykorzystanych środków przeznaczonych na pulę EKO i pulę REGIO stworzona została pula wolnych środków przeznaczona na te zadania, które nie zostały wybrane do realizacji przy pierwszym podziale środków. Zadania zostały uszeregowane zgodnie z liczbą otrzymanych punktów, kolejno od tych, które uzyskały największą liczbę punktów tworząc listę zadań dodatkowych. Jeżeli środki na realizację kolejnego zadania z listy nie były wystarczające, uwzględnione zostało pierwsze z następnych zadań na liście, którego koszt nie spowodował przekroczenia dostępnych środków.

Wykres 59. Liczba oddanych głosów w kolejnych edycjach.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Wykres 60. Realizacja zadań z 6 edycji w podziale na Departamenty.

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Listę zadań zatwierdzonych do realizacji stanowi poniższa tabela do niniejszego sprawozdania. Wybrane zadania zostaną zrealizowane do końca 2025 roku.

Tabela 89. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula EKO (dostępna pula środków: 3 500 000,00 zł, wykorzystane: 3 429 534,00 zł, pozostało: 73 466 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0048/W/24	Ścieżka zdrowia w Reptach wśród pachnących ogrodów.	1 000 000 zł	9209
2	MBO-0028/W/24	Łącząc Naturę i Leczenie: Rewitalizacja parku szpitalnego na terenie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 w Bytomiu wraz z budową infrastruktury towarzyszącej.	999 990 zł	7969
3	MBO-0059/W/24	Rewitalizacja Parku przy Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. N.M.P w Częstochowie oraz stworzenie Ogrodu Ekologicznego, placu zabaw, tężni solankowej dla pacjentów i mieszkańców województwa śląskiego.	931 544 zł	7309
	MBO-0040/W/24	"Wioząc Życie" czyli Motoambulansem szybciej na ratunek.	495 000 zł	6545

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 90. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 1 obejmujący powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki oraz miasto na prawach powiatu Bielsko-Biała; dostępna pula środków: 225 000,00 zł wykorzystane: 170 000 zł, pozostało: 55 000 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0101/P1/24	Wielka piłka w Beskidach.	100 000 zł	1892
2	MBO-0033/P1/24	Australia w Powiecie Żywieckim i Cieszyńskim z Profilaktyką w Walce z Rakiem Szyjki Macicy.	70 000 zł	472

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 91. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 2 obejmujący powiaty: bieruńsko-lędziński, pszczyński oraz miasta na prawach powiatu: Katowice, Mysłowice, Tychy; dostępna pula środków: 225 000,00 zł wykorzystane: 193 800 zł, pozostało: 31 200 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0072/P2/24	"Razem możemy więcej dla pacjentów z chorobą Alzheimera i ich rodzin i opiekunów".	59 900 zł	1260
2	MBO-0044/P2/24	„Summer Survival – przetrwaj, wzmocnij siłę, przełamuj granice”.	66 900 zł	703
3	MBO-0077/P2/24	BRASS BANDOWE GRANIE. CYKL KONCERTÓW W KATOWICACH, TYCHACH, PSZCZYNIE, MYŚŁOWICACH I W POWIECIE BIERUŃSKO-LĘDZIŃSKIM.	67 000 zł	684

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 92. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 3 obejmujący powiaty: mikołowski, raciborski, rybnicki, wodzisławski oraz miasta na prawach powiatu: Jastrzębie Zdrój, Rybnik, Żory; dostępna pula środków: 240 000,00 zł wykorzystane: 200 000 zł, pozostało: 40 000 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0061/P3/24	Przystanek: Kultura – cykl wydarzeń kulturalnych, aktywizujących ruchowo, wokół literatury.	100 000 zł	3537
2	MBO-0070/P3/24	Ogrody społeczne sposobem integracji na osiedlach mieszkaniowych.	100 000 zł	1088

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 93. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 4 obejmujący powiaty: gliwicki, lubliniecki, tarnogórski oraz miasta na prawach powiatu: Bytom, Gliwice; dostępna pula środków: 225 000,00 zł wykorzystane: 150 000 zł, pozostało: 75 000 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0049/P4/24	Seanse filmowe przy Tężni Gwarków.	100 000 zł	9226
2	MBO-0102/P4/24	Potęga pary – jak parowóz zmienił świat.	50 000 zł	357

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 94. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 5 obejmujący miasta na prawach powiatu: Chorzów, Piekary Śląskie, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice, Zabrze; dostępna pula środków: 195 000,00 zł wykorzystane: 169 650 zł, pozostało: 25 350 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0100/P5/24	Gra planszowa o Parku Śląskim.	37 000 zł	2587
2	MBO-0073/P5/24	Odkryć codzienność – ucieszyć się zdrowym życiem.	67 650 zł	535
3	MBO-0110/P5/24	Festyn rodzinny dla mieszkańców miasta Zabrze i miasta Ruda Śląska.	65 000 zł	484

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 95. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 6 obejmujący powiaty: częstochowski, kłobucki, myszkowski oraz miasto na prawach powiatu Częstochowa; dostępna pula środków: 165 000,00 zł wykorzystane: 99 900 zł, pozostało: 65 100 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0096/P6/24	Otwarte turnieje piłkarskie dla dzieci i młodzieży z powiatu kłobuckiego, myszkowskiego oraz miasta Częstochowa	99 900 zł	1135

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 96. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym na podregion 7 obejmujący powiaty: będziński, zawierciański oraz miasta na prawach powiatu Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec; dostępna pula środków: 225 000,00 zł wykorzystane: 199 500 zł, pozostało: 25 500 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0105/P7/24	"Życie jest w naszych rękach" - rodzinny festyn sportowy dla mieszkańców Jaworzna, Dąbrowy Górniczej i powiatu zawierciańskiego.	99 500 zł	3937
2	MBO-0068/P7/24	SPORTOWA INTEGRACJA.	100 000 zł	2302

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Tabela 97. Lista zadań zatwierdzonych do realizacji z podziałem na pule w 6 edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Śląskiego – Pula REGIO (dostępna pula środków: 1 500 000,00 zł, w tym lista dodatkowa; dostępna pula środków: 390 616,00 zł wykorzystane: 374 900 zł, pozostało: 15 716 zł).

Lp.	Kod zadania	Tytuł zadania	Koszt	Punkty
1	MBO-0050/W/24	Rewitalizacja terenów zielonych wokół Szpitala Chorób Płuc w Orzeszu.	274 900 zł	3518
2	MBO-0113/P7/24	AKTYWNE I ATRAKCYJNE półkolonie dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.	100 000 zł	1516

Źródło: opracowanie własne Departamentu Projektów Regionalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

5.3 Wybrane dane statystyczne dotyczące województwa śląskiego na tle innych regionów

Tabela przedstawiającą pozycję województwa śląskiego w zakresie wartości wybranych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego na tle pozostałych województwa została oznaczona w następujący sposób:

- Nagłówkom (kolumnom) przyporządkowano skróty oznaczające województwo, czyli: DOL – dolnośląskie, KP – kujawsko-pomorskie, LBL – lubelskie, LUB – lubuskie, ŁÓD – łódzkie, MAŁ – małopolskie, MAZ – mazowieckie, OP – opolskie, POD – podkarpackie, PDL – podlaskie, POM – pomorskie, ŚL – śląskie, ŚW – świętokrzyskie, WM – warmińsko-mazurskie, WIEL – wielkopolskie oraz ZACH – zachodniopomorskie.
- W wierszach pozycję wyższą od województwa śląskiego zaznaczono literą W.
- W wierszach pozycję niższą od województwa śląskiego zaznaczono literą N.

Tabela 98. Pozycja województwa śląskiego w zakresie wartości wybranych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wskaźnik	DO L	KP	LB L	LU B	ŁÓ D	MA Ł	MA Z	OP	PO D	PD L	PO M	ŚL	ŚW	W M	WI EL	ZA CH
PKB na 1 mieszkańca (w cenach bieżących) (zł), 2023 r.	2 N	9 W	16 W	11 W	6 W	7 W	1 N	10 W	14 W	12 W	5 W	4	13 W	15 W	3 N	8 W
WDB na 1 pracującego (w cenach bieżących) (zł), 2022 r.	2 N	10 W	16 W	7 W	8 W	11 W	1 N	9 W	15 W	13 W	4 W	3	14 W	12 W	6 W	5 W
WDB według grup sekcji PKD 2007 (A – rolnictwo), 2022 r.	11 N	5 N	4 N	15 W	3 N	12 N	1 N	14 W	16 W	6 N	8 N	13	10N	7 N	2 N	9 N
WDB według grup sekcji PKD 2007	4 W	8 W	11 W	12 W	7 W	5 W	1 N	14 W	9 W	16 W	6 W	2	15 W	13 W	3 W	10 W

Wskaźnik	DO L	KP	LB L	LU B	ŁÓ D	MA Ł	MA Z	OP	PO D	PD L	PO M	ŚL	ŚW	W M	WI EL	ZA CH
(B-F – przemysł), 2022 r.																
WDB według grup sekcji PKD 2007 (G-T – usługi), 2022 r.	5 W	8 W	9 W	15 W	7 W	4 W	1 N	16 W	11 W	13 W	6 W	2	14 W	12 W	3 W	10 W
Nakłady na działalność B plus R w relacji do PKB (%) =, 2023 r.	4 N	12 W	5 N	16 W	9 W	1 N	3 N	13 W	6 N	11 W	2 N	8	15 W	10 W	7 N	14 W
Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców, 2023 r.	8 N	9 N	11 N	7 N	15 W	1 N	5 N	12 N	4 N	6 N	2 N	14	16 W	10 N	3 N	13 N
Współczynnik dzietności, 2023 r.	15 W	9 N	10 N	7 N	5 N	4 N	2 N	11 N	8 N	6 N	3 N	12	13 W	16 W	1 N	14 W
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 18-59/64 lata (%), 2023 r.	2 N	9 N	12 W	6 N	5 N	14 W	1 N	7 N	16 W	8 N	4 N	11	13 W	15 W	3 N	10 N
Liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych na 1 000 mieszkańców, 2023 r.	9 W	1 N	5 W	2 N	11 W	10 W	15 W	16 W	6 W	14 W	13 W	3	12 W	7 W	4 W	8 W
Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały, 2023 r.	4 N	11 N	16 W	6 N	10 N	3 N	1 N	8 N	14 W	9 N	2 N	13	15 W	12 N	5 N	7 N
Saldo migracji zagranicznych na pobyt stały, 2023 r.	6 N	12 N	9 N	11 N	8 N	2 N	1 N	16 W	7 N	4 N	5 N	15	13 N	14 N	3 N	10 N

Wskaźnik	DO L	KP	LB L	LU B	ŁÓ D	MA Ł	MA Z	OP	PO D	PD L	PO M	ŚL	ŚW	W M	WI EL	ZA CH
Wskaźnik urbanizacji (%), 2023 r.	3 W	10 W	14 W	5 W	7 W	13 W	4 W	12 W	16 W	8 W	6 W	1 W	15 W	9 W	11 W	2 W
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na km ² (ton/km ²), 2023 r.	6 W	2 W	9 W	12 W	5 W	7 W	10 W	3 W	11 W	14 W	15 W	1	4 W	16 W	13 W	8 W
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem (%), 2021 r.	12 W	13 W	1 N	14 W	8 W	5 W	11 W	4 W	9 W	7 W	3 W	2	16 W	10 W	6 W	15 W

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wkład województwa śląskiego w wytwarzanie Produktu Krajowego Brutto jest wysoki, region zajmuje w tym względzie 2. miejsce w kraju (prawie 1/8 wartości PKB wytworzonego w Polsce). Niepokojący jest natomiast fakt stopniowego obniżania pozycji województwa w odniesieniu do wartości PKB na 1 mieszkańca – w 2023 roku region zajmował 4. pozycję w Polsce, ale od kilku lat obserwuje się wyraźną utratę znaczenia względem innych wiodących gospodarczo województw (w szczególności mazowieckiego, dolnośląskiego i wielkopolskiego). Województwo śląskie jest regionem charakteryzującym się znikomym udziałem rolnictwa w strukturze gospodarki – pod względem wartości dodanej brutto pochodzącej z tego sektora region zajmuje dopiero 13. miejsce w kraju. Zdecydowanie największa część WDB województwa pochodzi natomiast z sektora usług (pod względem wartości dodanej brutto województwo jest na 2. pozycji w Polsce). Również 2. lokatę w kraju zajmuje wartość dodana brutto wytworzona przez sektor przemysłowy województwa śląskiego.

Województwo śląskie charakteryzuje się niekorzystną sytuacją demograficzną. Region, którego populacja należy do najliczniejszych w kraju, a gęstość zaludnienia jest zdecydowanie najwyższa, co z kolei przekłada się na najwyższy w Polsce stopień urbanizacji, boryka się z problemami starzenia społeczeństwa oraz odpływu migracyjnego ludności. Jednocześnie na niskim poziomie kształtuje się przyrost naturalny, przyjmujący wartości ujemne (dopiero 14. pozycja w Polsce, utrzymanie pozycji w stosunku do roku poprzedniego). Niski przyrost wiąże się bezpośrednio z niskim współczynnikiem dzietności. Niska wartość współczynnika równa 1,1 kształtuje się zdecydowanie poniżej wartości, która uznawana jest za zapewniającą prostą zastępowalność pokoleń (2,1). Odpływ migracyjny ludności z województwa śląskiego następuje zarówno poza granice kraju, jak również w inne rejony Polski, o czym świadczy ujemne saldo migracji. W zakresie migracji wewnętrznych oraz odpływu za granicę region lokuje się na jednym z ostatnich miejsc w kraju.

Województwo śląskie boryka się także z pewnymi problemami dotyczącymi rynku pracy. Świadczy o tym relatywnie niski wskaźnik zatrudnienia wśród osób w wieku produkcyjnym (dopiero 11. miejsce wśród województw), jednocześnie spora jest grupa osób korzystających ze świadczeń społecznych związanych z niezdolnością do pracy. Pod względem liczby pobierających renty z tego tytułu region jest na 3. miejscu w kraju.

Województwo śląskie od wielu lat charakteryzuje się najwyższą emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Natomiast korzystnym jest fakt, że region jest jednym z liderów w zakresie ilości selektywnie zbieranych odpadów komunalnych oraz osiąganego poziomu ich recyklingu (udział odpadów zbieranych selektywnie i przekazywanych do recyklingu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów komunalnych plasuje województwo śląskie na drugim miejscu w kraju).